Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter

Ds 2020:30

Regeringskansliet
Finansdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
Svara på remiss – hur och varför
Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).
En kort handledning för dem som ska svara på remiss.
Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard
Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2020

ISBN 978-91-38-25135-5
ISSN 0284-6012

Till statsrådet Per Bolund

Den 17 februari 2020 beslutade statsrådet Per Bolund att uppdra åt Revisionsdirektören Fredrik Wiklund Bystedt att biträda Finansdepartementet med att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning. Hovrättsassessorn Sofie Nordström har från och med den 18 maj 2020 arbetat som sekreterare i uppdraget.

Härigenom överlämnas promemorian *Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter* (Ds 2020:30). Uppdraget är med detta slutfört.

Stockholm i december 2020

Fredrik Wiklund Bystedt

/Sofie Nordström

Innehåll

Förkortningar **11**

1 Promemorians huvudsakliga innehåll **13**

2 Författningsförslag **15**

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter 15

2.2 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979) 28

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank 30

2.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) 31

2.5 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551) 33

2.6 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 37

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution 42

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut 43

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar 48

3 EU-förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter 51

3.1 Inledning 51

3.2 Bakgrund 51

3.3 EU-förordningens innehåll 57
3.3.1 Tillämpningsområde och syfte 57
3.3.2 Resolutionsmyndighet 58
3.3.3 Förberedande åtgärder 59
3.3.4 Tidigt ingripande 61
3.3.5 Resolution 61
3.3.6 Ytterligare bestämmelser och gränsöverskridande samarbete 64
3.3.7 Befogenheter 65
3.3.8 Sanktioner 65

4 En ny lag 67

4.1 En ny lag med kompletterande bestämmelser 67

4.2 Hänvisningar till EU-förordningen ska vara dynamiska 69

5 Ansvariga myndigheter och deras uppgifter 71

5.1 Inledning 71

5.2 Resolutionsmyndighet för centrala motparter 71
5.2.1 Myndigheternas arbete för finansiell stabilitet samt uppgifter rörande centrala motparter 72
5.2.2 Promemorians förslag och bedömning avseende resolutionsmyndighet för centrala motparter 80

5.3 Regeringen och Finansdepartementet (Regeringskansliet) 91

6 Ingripandeåtgärder och sanktioner 97

6.1 Inledning 97

6.2 Straffrättsliga bestämmelser bör inte införas 98

6.3 Överträdelser som kan föranleda Finansinspektionens ingripande och mot vem sådana kan riktas ... 99

6.4 Administrativa sanktioner och åtgärder ... 104
6.4.1 Anmärkning och föreläggande att vidta rättelse ... 104
6.4.2 Förbud att utöva ledningsfunktioner ... 106
6.4.3 Sanktionsavgifter ... 107

6.5 Omständigheter som ska vara styrande vid beslut om sanktioner ... 111

6.6 Offentliggörande av sanktionsbeslut ... 116

6.7 Betalning, preskription och verkställighet ... 118

7 Avslutande av resolution, konkurs och likvidation ... 121

7.1 Avslutande av resolution ... 121

7.2 Konkurs och likvidation ... 123

7.3 Återvinning av rättshandlingar ... 127

7.4 Förmånsrätt ... 129

8 Statligt stöd till en central motpart och stabilitetsfonden ... 133

8.1 Inledning ... 133

8.2 Förebyggande statligt stöd till en central motpart ... 136

8.3 Statligt stöd till en central motpart under resolution ... 143

8.4 Stabilitetsfondens användningsområde ... 153

8.5 Finansiering av stabilitetsfonden ... 160

8.6 Riksgäldskontorets möjlighet att ingå avtal om finansiering ... 165

9 Sekretess och informationsutbyte ... 169

9.1 Inledning ... 169

9.2 EU-förordningens konfidentialitetskrav ... 170

9.3 Utgångspunkter för införande av nationella sekretessbestämmelser ... 171

9.4 Sekretess till skydd för allmänna intressen ... 172

9.5 Sekretess till skydd för enskildas intressen ... 174

9.6 Tystnadsplikt för de som deltar eller har deltagit i myndigheternas verksamhet i fråga om statligt stöd och som inte omfattas av sekretess i det allmännas verksamhet ... 182

9.7 Internt informationsutbyte inom Riksgäldskontoret ... 184

9.8 Externt informationsutbyte ... 186
9.8.1 Informationsutbyte med myndigheter inom EES ... 186
9.8.2 Uppgiftslämnande till enskilda inom EES ... 190

9.9 Informationsutbyte med myndighet i tredjeland ... 192

10 Andra följdändringar ... 195

10.1 Hinder mot exekutiva åtgärder ... 195

10.2 Information och samråd med anställda under resolution ... 196

10.3 Förändrade kallelseregler till bolagsstämma vid kapitalökning ... 196

10.4 Följdändringar i annan EU-lagstiftning ... 198
10.4.1 Undantag från bestämmelser i vissa av bolagsdirektiven ... 198
10.4.2 Undantag från krishanteringsdirektivet ... 200
10.4.3 Undantag från vissa bestämmelser i säkerhetsdirektivet ... 201

11 Verkställighet och överklagande av beslut ... 205

11.1 Verkställighet av beslut ... 205

11.2 Överklagande av beslut ... 206

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser ... 209

13 Förslagens konsekvenser 211

13.1 Inledning 211

13.2 Övergripande bedömning av konsekvenserna av EU-förordningen 212
13.2.1 Konsekvenser för finansiell stabilitet och statens finanser 213
13.2.2 Företagens kostnader 215
13.2.3 Konsekvenser för den reala ekonomin 217
13.2.4 Konsekvenser för EU:s budget 218
13.2.5 Konsekvenser för miljön 218

13.3 Konsekvenser av förslagen i promemorian 219
13.3.1 Konsekvenser för samhällsekonomin 219
13.3.2 Konsekvenser för myndigheterna 222
13.3.3 Konsekvenser för statens finanser 227

13.4 Förslag till finansiering 229

14 Författningskommentar 231

14.1 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter 231

14.2 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979) 267

14.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank 268

14.4 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) 269

14.5 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551) 270

14.6 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 272

14.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution 276

14.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut 277

14.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar 281

Bilaga 1 Uppdrag att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning 283

Bilaga 2 Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 289

Förkortningar

AB	Aktiebolag
ABL	Aktiebolagslagen
ABS	Asset Backed Securities
BIS	Bank for International Settlements
CCP	Central counterparty (central motpart)
CDS	Credit Default Swap
CLS	Continuous Linked Settlement
CMG	Crisis Management Group
CPMI	Committee of Payments and Market Infrastructures
Eba	Europeiska bankmyndigheten
ECB	Europeiska centralbanken
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EG	Europeiska gemenskapen
Eiopa	Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten
Emir	European Market Infrastructure Regulation
ESCB	Europeiska centralbankssystemet
Esma	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
ESRB	Europeiska systemrisknämnden
EU	Europeiska unionen
FIA	Futures Industry Association
FSB	Financial Stability Board
G20	Group of Twenty
IIF	Institute for International Finance
IMSG	Implementation Monitoring Standing Group

Iosco	Den internationella organisationen för värdepapperstillsyn
ISDA	International Swaps and Derivatives Association
MiFID	Markets in Financial Services Directive
NBSG	Nordic-Baltic Stability Group
NCWO	No Creditor Worse Off
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
OSF	Offentlighets- och sekretessförordningen
OTC	Over the Counter
PFMI	Principles for Financial Market Infrastructures
RIX	Riksbankens system för stora betalningar
SFS	Svensk författningssamling
SOU	Statens offentliga utredningar
SRB	Single Resolution Board
SWIFT	Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications
VMGH	Variation Margin Gains Haircut

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

Den 11 februari 2021 träder Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 ikraft. EU-förordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Förordningen syftar till att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv krishantering av centrala motparter. Därigenom kan centrala motparter bibehålla kritiska funktioner och risken att kriser i sådana företag leder till finansiell instabilitet kan begränsas. Centrala motparter och clearingmedlemmar åläggs att göra åtaganden för att på egen hand återställa livskraften i händelse av kris bl.a. genom att upprätta s.k. återhämtningsplaner. Förordningen ger också berörda myndigheter befogenheter och verktyg för att hantera en central motpart som fallerar eller som sannolikt kommer att fallera genom ett särskilt resolutionsförfarande. Resolution, som är ett alternativ till konkurs eller likvidation, syftar till att driva livskraftig verksamhet vidare eller sälja den och avveckla kvarvarande verksamhet under ordnade former. Förordningens bestämmelser ska i huvudsak börja tillämpas den 12 augusti 2022.

Denna promemoria föreslår en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter. I den kompletterande lagen finns en upplysning om att Finansinspektionen är den behöriga myndigheten enligt förordningen och i lagen utses Riksgäldskontoret till resolutionsmyndighet. Regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt förordningen. Promemorian föreslår därtill att två,

temporära statliga stöd till centrala motparter införs. Förordningen möjliggör, under vissa villkor, att sådana stöd införs på nationell nivå. De nya stöden liksom de stöd som följer direkt av förordningen föreslås finansieras av stabilitetsfonden. Bestämmelser om stöden införs i den kompletterande lagen medan bestämmelser om finansiering införs i lagen (2015:1017) om statligt stöd till kreditinstitut, som föreslås ändra namn till lagen om statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden. Promemorian föreslår att bestämmelser om ingripandeåtgärder och sanktioner vid överträdelser av förordningen införs i den kompletterande lagen. Införandet av de statliga stöden föranleder förändringar i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Promemorian lämnar också förslag om överklagandemöjligheter, övergångsbestämmelser och följdändringar i annan lagstiftning.

Den nya lagen och ändringar i befintlig lagstiftning föreslås träda i kraft den 12 augusti 2022.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

Ansvariga myndigheter

Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten)

2 § Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet enligt EU-förordningen.

Frågor om åtgärder enligt denna lag prövas av Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten), om inte annat följer av 3 § andra stycket och 4 § fjärde och femte stycket.

Om Riksgäldskontoret överväger att besluta om statligt stöd under resolution enligt 5 kap. 5 §, ska Riksgäldskontoret med ett

eget yttrande i saken, till regeringen överlämna frågan om huruvida åtgärden med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter kan godtas.

Finansinspektionen

3 § Av artikel 2.7 i EU-förordningen följer att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

Frågor om ingripanden och sanktioner enligt 3 kap. prövas av Finansinspektionen.

Regeringen

4 § Regeringen beslutar i frågor om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i EU-förordningen.

Utöver den samrådsskyldighet som följer av artikel 45.3 a i EU-förordningen ska regeringen vid fastställandet av villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artikel 45.3 a och b samråda med Riksgäldskontoret.

Regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt artiklarna 3.9, 8.3 och 14.7 i EU-förordningen.

En fråga som överlämnas till regeringen enligt 2 § tredje stycket ska prövas skyndsamt.

Beslut om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap. 1 § fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

2 kap. Tillämpningsprinciper

1 § Under den tid resolutionen pågår får utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte äga rum mot den centrala motparten. Handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske.

Under den tid resolutionen pågår, får inte heller beslut om kvarstad eller betalningssäkring meddelas mot den centrala motparten.

2 § Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering för att tillgodose tillfälliga behov av likviditet och i syfte att säkerställa en ändamålsenlig användning av

resolutionsverktygen med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i ett annat land inom EES eller i tredjeland.

Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land inom EES eller i tredjeland med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i det andra landet. Avtal enligt detta stycke får ingås först efter regeringens godkännande.

Bestämmelser om stabilitetsfonden finns i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden.

3 § När resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer vidtas ska aktiebolagslagen (2005:551), och lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden inte tillämpas i de delar som motsvarar

- artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden i lydelsen enligt EU-förordningen,
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om krav med avseende på utnyttjande av vissa aktieägarrättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- artiklarna 49, 58.1, 68.1–3, 70.2 andra stycket, 72–75 och 79–81 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel -I om gränsöverskridande ombildningar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel 1 om fusion av publika bolag i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel 2 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar i Europaparlamentets och rådets direktiv

2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen, och

- avdelning 2, kapitel 4 om gränsöverskridande delningar av bolag med begränsat ansvar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen.

3 kap. Ingripanden och sanktioner

Överträdelser

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot en central motpart som åsidosätter sina skyldigheter enligt EU-förordningen genom att inte

1. utarbeta, upprätthålla och uppdatera en återhämtningsplan (artikel 9),
2. tillhandahålla nödvändiga uppgifter för att utarbeta resolutionsplan (artikel 13), eller
3. underrätta Finansinspektionen om att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera (artikel 70.1).

2 § Om en central motpart har åsidosatt de skyldigheter som avses i 1 §, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i den centrala motpartens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Ett ingripande enligt första stycket får bara ske om den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripanden

3 § Ett ingripande enligt 1 eller 2 § sker genom beslut om

1. anmärkning,
2. föreläggande att inom viss tid vidta viss åtgärd eller upphöra med visst agerande,
3. att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den centrala motparten, eller ersättare för någon av dem, eller
4. sanktionsavgift enligt 8 och 9 §§.

Ett föreläggande enligt första stycket 2 och ett förbud enligt första stycket 3 får förenas med vite.

Ett ingripande enligt detta kapitel får inte ske om överträdelsen omfattas av ett beslut om föreläggande eller förbud förenat med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Sanktionsföreläggande

4 § Frågor om ingripande mot fysiska personer enligt 2 § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

5 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att kännetecknа den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

6 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den centrala motparten för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

7 § En sanktion mot en fysisk person får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Sanktionsavgifter

8 § Sanktionsavgiften för en central motpart ska fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av den centrala motpartens omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, eller

2. två gånger den vinst som den centrala motparten gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelsen har skett under den centrala motpartens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

Sanktionsavgift får beslutas bara om den centrala motparten har delgetts en upplysning om att frågan om sanktionsavgift har tagits upp av Finansinspektionen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

9 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 11 februari 2021 i svenska kronor motsvarade 5 000 000 euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

Att bestämma sanktion

10 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

11 § Utöver det som anges i 10 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. den centrala motparten eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. den centrala motparten snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

12 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,

2. den centrala motparten eller den fysiska personen i fråga gör rättelse,

3. något annat organ har vidtagit åtgärder mot den centrala motparten eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller

4. det annars finns särskilda skäl.

13 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 10 och 11 §§ samt till den centrala motpartens eller berörda fysiska personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst den centrala motparten eller fysiska personen gjort till följd av överträdelsen.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

14 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

15 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 14 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

16 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

4 kap. Avslutande av resolution, konkurs och likvidation

Avslutande av resolution

1 § När det inte längre finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder för att uppnå resolutionsmålen, ska Riksgäldskontoret avsluta resolutionen.

Riksgäldskontoret ska inom rimlig tid efter att resolutionen har avslutats ansöka om att företaget ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med resolutionsåtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

En konkursansökan av Riksgäldskontoret enligt andra stycket ska vid prövningen behandlas som en ansökan av gäldenären enligt 2 kap. konkurslagen (1987:672).

Av EU-förordningen framgår att Riksgäldskontorets befogenheter i vissa fall kvarstår även efter att resolutionen har avslutats.

Konkurs och likvidation

2 § Bestämmelser om insolvensförfaranden mot en central motpart finns i artikel 75 i EU-förordningen.

Om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en underrättelse enligt artikel 75.2 i EU-förordningen meddelar tingsrätten att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution ska konkursansökan avvisas.

3 § Bestämmelser om kallelse till bolagsstämma för att pröva frågan om likvidation av ett aktiebolag eller ekonomisk förening som omfattas av EU-förordningen finns i 25 kap. 4 a § aktiebolags–lagen (2005:551) och 17 kap. 46 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

5 kap. Statligt stöd

Förebyggande statligt stöd

1 § Om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, får förebyggande statligt stöd genom garantier lämnas till en central motpart som är auktoriserad i Sverige enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012

av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Förebyggande statligt stöd kan även lämnas genom garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart.

2 § Förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt 1 § lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Garantier enligt 1 § andra stycket får lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

3 § Förebyggande statligt stöd enligt 1 § får bara lämnas för fortsatt verksamhet i en central motpart som är livskraftig. Stödet ska vara tillfälligt och stå i proportion till omfattningen av den allvarliga störningen. Stödmyndigheten ska inför ett beslut om förebyggande statligt stöd låta göra en värdering av den centrala motparten motsvarande den värdering som ska göras enligt artiklarna 24.2, 25 och 26 i EU-förordningen.

4 § Stödet enligt 1 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från bestämmelserna om avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Statligt stöd under resolution

5 § Om det behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt får Riksgäldskontoret i likviditetsstödjande syfte besluta att

1. ge lån till ett företag i resolution eller ett broinstitut, eller
2. utfärda garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett företag i resolution eller ett broinstitut.

Särskild hänsyn ska vid tillämpning av första stycket tas till om åtgärden behövs för att förhindra eller begränsa spridningseffekter.

Åtgärderna i första stycket får även beslutas i förhållande till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

6 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

7 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § får endast lämnas om och så länge Riksgäldskontoret fastställer att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Vid fastställande enligt första stycket ska Riksgäldskontoret

1. inhämta Finansinspektionens bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten, och

2. ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Riksgäldskontoret ska underrätta regeringen om ett fastställande av att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och grunderna för detta.

8 § Stödet enligt 5 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från bestämmelserna om ränta eller avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Ersättning till stödmyndigheten och Riksgäldskontoret

9 § Stödmyndigheten har rätt till ersättning för förvaltningskostnader som uppkommit till följd av myndighetens tillämpning av detta kapitel.

10 § Riksgäldskontoret har rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som uppkommit i samband vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och

utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution enligt 5 § och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd.

Bestämmelser om finansiering

11 § I lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden finns bestämmelser om finansiering av åtgärder och ersättning som avses i

– 1, 5, 9 och 10 §§, samt
– EU-förordningen.

Bemyndigande

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt detta kapitel.

6 kap. Samarbete och informationsutbyte

Uppgiftsskyldighet för en central motpart

1 § En central motpart ska lämna de uppgifter till regeringen, stödmyndigheten och Riksgäldskontoret som de behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

Tystnadsplikt

2 § Den som deltar eller har deltagit i verksamhet i fråga om statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om enskilds affärs- eller driftförhållande, ekonomiska eller personliga förhållanden eller planering och förberedelser för eller hantering av fredstida krissituationer.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter och inom Riksgäldskontoret

3 § Riksbanken och Finansinspektionen ska på stödmyndighetens eller Riksgäldskontorets begäran lämna de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. Inom Riksgäldskontoret gäller motsvarande uppgiftsskyldighet för den del av myndigheten som

inte bedriver verksamhet enligt denna lag, gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten.

4 § Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information med varandra i frågor som rör statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska också samarbeta och utbyta information med varandra och med motsvarande myndigheter inom EES i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

Riksgäldskontoret ska lämna regeringen de uppgifter som behövs för regeringens verksamhet i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

5 § Stödmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen om en central motpart inte fullgör sina skyldigheter enligt avtal ingångna med stöd av 5 kap. 2 §.

Upplysningar till konkursförvaltare och likvidator

6 § Om en central motpart som har varit föremål för resolution försätts i konkurs, ska Riksgäldskontoret på begäran av konkursförvaltaren för den centrala motparten, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta konkursbouppteckningen enligt 7 kap. 13 § konkurslagen (1987:672) och förvaltarberättelsen enligt 7 kap. 15 § samma lag.

Om en central motpart som har varit föremål för resolution går i likvidation, ska Riksgäldskontoret på begäran av likvidatorn för den centrala motparten lämna de upplysningar som likvidatorn behöver för att genomföra likvidationen.

7 kap. Överklagande och beslut som ska gälla omedelbart

1 § Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut enligt denna lag får, om inte annat anges, överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksgäldskontorets beslut enligt 2 kap. 2 § får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut enligt 3 kap. 4 § får inte överklagas.

Regeringens och stödmyndighetens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

2 § Riksgäldskontoret och Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om krisförebyggande åtgärder enligt EU-förordningen, eller förbud eller förelägganden som meddelats med stöd av EU-förordningen eller denna lag ska gälla omedelbart.

---

1. Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.
2. Ingripanden enligt denna lag får inte ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

Härigenom föreskrivs att 10 § förmånsrättslagen (1970:979) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
10 §[1]	
Allmän förmånsrätt följer med	
1. den kostnad som borgenär haft för försättande av gäldenären i konkurs och för beslut att ett dödsbos egendom ska avträdas till förvaltning av boutredningsman samt begravnings- och bouppteckningskostnader när gäldenären avlidit före konkursbeslutet,	
2. arvode och kostnadsersättning till rekonstruktör enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, tillsynsman enligt nämnda lag eller konkurslagen (1987:672) eller förordnad boutredningsman, om fordringen avser tid inom sex månader innan konkursansökningen gjordes eller därefter,	
3. kostnad för särskilda åtgärder som under den tid som nämnts under 2 vidtagits med rekonstruktörens eller tillsynsmannens godkännande eller av boutredningsmannen och uppenbart varit till borgenärernas bästa,	
4. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion,	
5. ersättning till resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) enligt lagen (2015:1016) om resolution, om fordringen avser tid inom sex månader innan konkursansökningen gjordes eller därefter,	
6. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med resolutionsmyndighetens eller en särskild förvaltares samtycke träffat under en resolution enligt lagen om resolution.	6. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med resolutionsmyndighetens eller en särskild förvaltares samtycke träffat under en resolution enligt *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolu-*

[1] Senaste lydelse 2015:1018.

tion av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter eller lagen om resolution.

Förmånsrätt enligt första stycket 1–3 och 5 gäller endast i den utsträckning beloppet med hänsyn till omständigheterna är skäligt.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank att 6 kap. 8 a § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	6 kap.
	8 a §[1]
Riksbanken ska lämna de uppgifter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder till regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut som respektive myndighet behöver för sin verksamhet.	Riksbanken ska lämna de uppgifter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder till regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden och lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter* som respektive myndighet behöver för sin verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

[1] 2015:1024.

2.4 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 29 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229)[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	29 kap.
	2 §[2]
Med näringsbidrag avses stöd utan återbetalningsskyldighet som lämnas till en näringsidkare för näringsverksamheten av staten, Europeiska unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen, regioner, kommuner, juridiska personer som avses i 7 kap. 16, 17 och 20 §§, allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna samt stöd av detta slag som beslutas av en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.	
Med näringsbidrag avses också stöd som lämnas i form av	
1. elcertifikat till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 a § 1,	
2. utsläppsrätter till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § första stycket,	
3. utsläppsminskningsenheter och certifierade utsläppsminskningar till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § andra stycket 1, och	
4. stöd enligt lagen (2015:1016) om resolution *eller* lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, om stödet inte	4. stöd enligt lagen (2015:1016) om resolution, lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden eller lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om stödet inte
– redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller	– redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller
– avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.	– avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.

[1] Lagen omtryckt 2008:803.
[2] Senaste lydelse 2019:907.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

2.5 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 20 och 55 a §§ och 25 kap. 4 a § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

7 kap.

20 §[1]

Kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 55 a § i stället för denna paragraf.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om en ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU)

[1] Senaste lydelse 2015:1030.

nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

55 a §[2]

I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § utfärdas tidigast sex veckor och senast tre veckor före bolagsstämman.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om en ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för

[2] Senaste lydelse 2015:1030.

återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

25 kap.

4 a §[3]

Om styrelsen i ett bolag som omfattas av lagen (2015:1016) om resolution tar emot eller upprättar ett förslag till stämmobeslut om likvidation enligt 3 eller 4 §, ska styrelsen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget.

Om styrelsen i ett bolag som omfattas av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 eller* lagen

[3] Senaste lydelse 2018:1398.

(2015:1016) om resolution tar emot eller upprättar ett förslag till stämmobeslut om likvidation enligt 3 eller 4 §, ska styrelsen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget.

Om bolaget är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan underrättelse meddelar styrelsen att bolaget ska försättas i resolution, får kallelse till en bolagsstämma där frågan om likvidation av bolaget ska prövas inte utfärdas.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

2.6 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att nuvarande 30 kap. 12 c–e §§ ska betecknas 30 kap. 12 d–f §§,

dels att 30 kap. 8 b och 12 §§, de nya 12 c, 12 e och 12 f §§, 13 och 30 §§ samt rubriken närmast före 12 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken före 30 kap. 12 c § ska sättas närmast före 30 kap. 12 d §,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 kap. 12 c § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 kap.	
8 b §[1]	
Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.	Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution *eller som deltar i ett ärende enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd *eller en stödåtgärd enligt lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

[1] Senaste lydelse 2015:1033.

***Statligt* stöd *till kreditinstitut samt* statliga stabiliseringsverktyg**[2]	***Förebyggande statligt* stöd *och* statliga stabiliseringsverktyg**
12 §[3]	
Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och i ärende enligt 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution, till dess ärendet har slutförts	Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden*, *ärende enligt 5 kap. 1 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter* och i ärende enligt 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution, till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

[2] Senaste lydelse av rubriken 2015:1033.
[3] Senaste lydelse 2015:1033.

12 c §

Sekretess gäller i ärende enligt 5 kap. 5 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter, till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

12 e §[4]

Sekretess enligt 12 a *och 12 b* §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.	Sekretess enligt 12 a–*12 c* §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution *eller som deltar i ett ärende om statligt stöd enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd *eller för att planera eller utföra en stödåtgärd enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning*

[4] Senaste lydelse 2016:628.

	och resolution av centrala motparter.
12 f §[5]	
Sekretess enligt 12 a § andra stycket hindrar inte att en uppgift lämnas ut till en konkursförvaltare eller en likvidator enligt vad som föreskrivs i 28 kap. 6 § lagen (2015:1016) om resolution.	Sekretess enligt 12 a § andra stycket *och 12 c § andra stycket* hindrar inte att en uppgift lämnas ut till en konkursförvaltare eller en likvidator enligt vad som föreskrivs i 28 kap. 6 § lagen (2015:1016) om resolution *och 6 kap. 6 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.*

Om Riksgäldskontoret med stöd av första stycket lämnar en uppgift till en konkursförvaltare eller en likvidator, får myndigheten vid utlämnandet göra ett förbehåll som inskränker konkursförvaltarens eller likvidatorns rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den. Ett sådant förbehåll får inte innebära ett förbud att utnyttja uppgiften om den behövs för att konkursförvaltaren eller likvidatorn ska kunna fullgöra sina skyldigheter med anledning av konkursen eller likvidationen.

13 §[6]	
Får en myndighet i ett ärende som avses i 12, 12 a *eller 12 b §* en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet. Sekretessen gäller dock inte om	Får en myndighet i ett ärende som avses i 12, 12 a, 12 b, *eller 12 c* § en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet. Sekretessen gäller dock inte om

[5] Senaste lydelse 2018:1400.
[6] Senaste lydelse 2015:1033.

uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.	uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.
	30 §[7]
Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, 23 a § och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.	Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, *12 c § första stycket och andra stycket 2*, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, 23 a § och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

[7] Senaste lydelse 2018:1919.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:101) om resolution att den nya 1 kap. 10 § och rubriken närmast före paragrafen ska ha följande lydelse.

Undantag för återhämtning och resolution av centrala motparter
10 § Denna lag ska inte tillämpas när en enhet som avses i 1 kap. 1 § också är auktoriserat som central motpart enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Bestämmelser om återhämtning och resolution av en sådan enhet som avses i första stycket finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 och i lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut[1]

dels att nuvarande 1 kap. 2–4 §§ ska betecknas 2 kap. 1–3 §§ och 2 kap. 1 och2 §§ ska betecknas 2 kap. 4 och 5 §§.

dels att rubriken till lagen och rubriken till 1 kap. ska ha följande lydelse,

dels att rubriken till 2 kap. ska lyda ”Förebyggande statligt stöd till kreditinstitut”,

dels att 1 kap. 1 § och 3 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut	**Lag om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut** ***och om stabilitetsfonden***
1 kap. ***Inledande bestämmelser***	**1 kap.** ***Lagens innehåll***
	1 §
Lagen innehåller bestämmelser om	
1. förebyggande statligt stöd till kreditinstitut som avses i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och	
2. *en särskild fond för finansiering av sådant stöd och av statligt stöd enligt 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution*.	2. *stabilitetsfonden*.
	3 kap.
	1 §
För de *ändamål* som anges i *1 kap.* 2 § ska det finnas ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret. *De medel som tillförts kontot utgör, tillsammans med de övriga tillgångar som anskaffats*	För *att finansiera* de *åtgärder* som anges i 2 § ska det finnas ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (stabilitetsfonden).

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 2015:1017.

med stöd av denna lag, stabilitetsfonden.	
Till stabilitetsfonden ska det föras	
1. inbetalda ersättningar för förebyggande statligt stöd enligt 2 kap. *2 §*,	1. inbetalda ersättningar, *ränta eller annan kompensation* för stöd enligt – 2 kap. *5 §*, *och* *– 5 kap. 1 och 5 §§ lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*,
2. tillgångar som anskaffats med medel från stabilitetsfonden, *och*	2. tillgångar som anskaffats med medel från stabilitetsfonden,
3. medel som staten fått tillbaka och som avser lämnat stöd enligt denna lag och lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.	3. medel som staten fått tillbaka och som avser lämnat stöd enligt denna lag och lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige,
	4. *medel som staten fått tillbaka vid återhämtning enligt artiklarna 27.10 och 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, och*
	5. intäkter som staten får till följd av avtal om finansiering

enligt 2 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förvaltningen av stabilitetsfondens tillgångar.

2 §

Medel från stabilitetsfonden ska täcka:

1. statens utgifter för stöd enligt denna lag,

1. statens utgifter för stöd enligt

– denna lag, *och*

– 5 kap. 1 och 5 §§ lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter,

2. statens utgifter för att finansiera statligt stöd enligt 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution,

2. statens utgifter för att finansiera statligt stöd enligt

– 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution *och*

– artiklarna 45–47 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132,

3. stödmyndighetens förvaltningskostnader, *och*

3. stödmyndighetens förvaltningskostnader,

4. ersättning som betalats ut på grund av en garanti till insättare enligt lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige.	4. ersättning som betalas ut på grund av en garanti till insättare enligt lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige,
	5. ersättning som betalas ut till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som till följd av resolution av en central motpart har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation enligt artikel 62 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132,
	6. statens utgifter som följer av avtal om finansiering enligt 2 kap. 2 § andra stycket lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter, och
	7. resolutionsmyndighetens kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den

	16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, samt kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd enligt 5 kap. 10 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.
Beslut att använda medel från stabilitetsfonden för att täcka utgifter enligt första stycket 2 får bara fattas av regeringen.	Beslut att använda medel från stabilitetsfonden för att täcka utgifter enligt första stycket 2 *och 6* får bara fattas av regeringen.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 46 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	17 kap.
	46 §[1]
Om styrelsen i en förening som omfattas av lagen (2015:1016) om resolution bedömer att frågan om likvidation bör läggas fram för föreningsstämmans prövning, ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om detta.	Om styrelsen i en förening som omfattas av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 eller* lagen (2015:1016) om resolution bedömer att frågan om likvidation bör läggas fram för föreningsstämmans prövning, ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om detta.

Om föreningen är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan underrättelse meddelar styrelsen att föreningen ska försättas i resolution, får någon kallelse till stämman inte utfärdas.

[1] Senaste lydelse 2018:1401.

Denna lag träder i kraft den 12 augusti 2022.

3 EU-förordningen om återhämtning och resolution av centrala motparter

3.1 Inledning

Detta kapitel redogör för bakgrunden till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, i det följande benämnd EU-förordningen (avsnitt 3.2). Kapitlet redogör också övergripande för innehållet i förordningen (avsnitt 3.3).

3.2 Bakgrund

G20-ländernas stats- och regeringschefer i Pittsburgh enades i september 2009 om att alla standardiserade OTC-derivat[1] bör handlas på reglerade marknader eller, i tillämpliga fall, elektroniska handelsplattformar och clearas via centrala motparter senast i slutet av 2012. Bristande insyn i handeln med OTC-derivat och förekomsten av stora motpartsrisker, som inte motsvarades av tillräckliga säkerheter, i kombination med en påtaglig koncentration av risker bidrog till att förstärka den globala finanskrisen och dess förlopp under hösten 2008. Efter samråd med branschen och medlemsstaterna lade Europeiska kommissionen, i det följande

[1] OTC-derivat är derivatkontrakt som handlas bilateralt mellan köpare och säljare vid sidan av reglerade marknader eller andra handelsplatser. Det innebär att information om kontraktens villkor och innehåll vanligtvis endast är tillgänglig för avtalsparterna.

benämnd EU-kommissionen, 2010 fram ett förslag till en förordning som bl.a. innehöll clearingkrav för standardiserade OTC-derivat. Förordningsförslaget innehöll också krav på bl.a. centrala motparters auktorisation och riskhantering. Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, i det följande benämnt rådet, kom i mars 2012 överens om ett kompromissförslag. Den 16 augusti 2012 trädde Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, i det följande benämnd Emir-förordningen[2], i kraft. Som en följd av förordningen gjordes förändringar i vissa befintliga lagar och nya kompletterande bestämmelser infördes i en separat kompletteringslag. Regeringskansliet (Finansdepartementet) redogjorde för förslag till lagändringar respektive kompletteringslag i Ds 2012:39 ”OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister”. Lagen (2013:287) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister trädde i kraft den 1 juni 2013.

Centrala motparter möjliggör mindre systemrisker

Kravet på central clearing av standardiserade OTC-derivat innebär att sådana derivat ska clearas via s.k. centrala motparter. En central motpart är ett företag eller en organisation som tar över de skyldigheter som säljaren av ett derivatkontrakt har mot köparen av kontraktet och de rättigheter som köparen har mot säljaren. Den centrala motparten blir således både köpare och säljare i varje affär. Genom detta förfarande reduceras de motpartsrisker som köpare och säljare har gentemot varandra. Dessutom kan en central motpart genom s.k. netting[3] reducera antalet utestående kontrakt och därmed exponeringar mot motparterna (dvs. köpare och säljare av derivatkontrakten). Därutöver möjliggör central clearing effektivare riskhantering i andra avseenden och ökad transparens. För att skydda den centrala motparten mot motpartsrisker får de företag som är anslutna till den centrala motparten – de s.k. clearingmedlemmarna – ställa säkerheter. Säkerheterna ska avspegla dels den

[2] Eng. *European Market Infrastructure Regulation*.
[3] Netting innebär att clearingmedlemmars positioner (i samma typ av derivat) gentemot den centrala motparten kvittas så att antalet motpartexponeringar minskar.

underliggande osäkerheten i kontraktet (s.k. initialsäkerheter), dels dagliga variationer i värdet på derivatkontraktet (s.k. variationssäkerheter). Utöver dessa säkerheter måste clearingmedlemmarna bidra till en särskild obeståndsfond. Obeståndsfonden är ett ömsesidigt finansieringsarrangemang som ska täcka förluster som uppstår om en clearingmedlem (eller flera) inte kan infria sina åtaganden gentemot den centrala motparten, som då inte kan infria sina åtaganden mot kvarvarande clearingmedlemmar. En clearingmedlem som inte kan infria sina åtaganden försätts på obestånd av den centrala motparten varefter den medlemmen förlorar sitt medlemskap. Initialsäkerheter och obeståndsfonden utgör den större delen av det s.k. vattenfallet. Vattenfallet reglerar i vilken ordning förluster som den centrala motparten gör till följd av att en clearingmedlem hamnar på obestånd (se Förklaringsruta Förlusthantering i en central motpart).[4]

Förklaringsruta: Förlusthantering i en central motpart

Centrala motparter är ålagda att ha en viss mängd förfinansierade resurser som kan användas om det uppstår förluster till följd av att en clearingmedlem (eller flera) hamnar på obestånd och därmed inte kan fullgöra sina finansiella åtaganden gentemot den centrala motparten som i sin tur inte kan infria sina skyldigheter mot den andra parten i kontraktet. Med förfinansierade finansiella resurser avses de säkerheter clearingmedlemmarna ställer till den centrala motparten i form av initialsäkerheter, medlemmarnas bidrag till obeståndsfonden samt den centrala motpartens egna finansiella resurser – en del av dess egna kapital – som är avsatta för att hantera medlemmars obestånd. Dessa resurser måste användas i en viss ordningsföljd, även kallad vattenfallet.

[4] Kraven på säkerheter, bidrag till obeståndsfonden och vattenfallsprincipen för förlusthantering följer av Emir-förordningen.

Figur 3.1 Illustration av vattenfallet

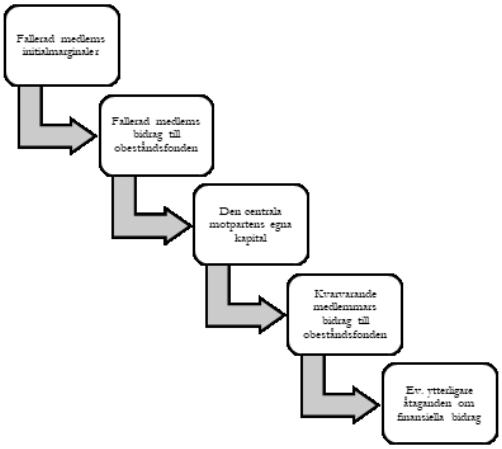

Först tas de initialsäkerheter som clearingmedlemmen på obestånd ställt i anspråk. Om dessa säkerheter inte räcker till ska medlemmens bidrag till obeståndsfonden tas i anspråk och därefter den delen av den centrala motpartens egna kapital som är öronmärkt för att täcka förluster om en clearingmedlem (eller flera) hamnar på obestånd (eng. *Skin-in-The-Game*, SiTG). Är förlusterna större än så måste kvarvarande clearingmedlemmars bidrag till obeståndsfonden tas i anspråk. Skulle det visa sig att de förfonderade resurserna är otillräckliga kan den centrala motparten avtala med clearingmedlemmarna om att bidra med ytterligare finansiella resurser (eng. *assessments*). Avtalet kan även reglera att den centrala motparten ska bidra med ytterligare eget kapital.

Centrala motparters affärsmodell ger vanligtvis inte upphov till någon inneboende risk för det finansiella systemet. Snarare är central motpartsclearing ett sätta att hantera och reducera risk. En central motpart har alltid en balanserad derivatportfölj (dvs. inga öppna positioner mot vare sig köpare eller säljare). Riskerna i centrala motparters affärsmodeller är dock relaterad till vilken typ av instrument som är föremål för clearing. I allmänhet är riskerna i clearing av valutor och aktier mindre än central clearing av OTC-derivat.[5] Oavsett affärsmodell kan centrala motparter brista i

[5] OTC-derivat kan vara mycket komplexa och är ofta mindre likvida än andra värdepapper. OTC-derivat kan därför vara svårare att överföra till en annan central motpart i händelse av att en clearingmedlem hamnar på obestånd. Det gör i sin tur att det är svårare och mer kostsamt att komma tillbaka till en balanserad derivatportfölj. Se Pirrong, C. (2011). "The Economics of Central Clearing: Theory and Practice", Discussion Papers Series, Number One – May 2011. International Swaps and Derivatives Association (ISDA).

sin riskhantering eller hantering av andra interna risker (t.ex. legala risker eller cyberattacker). Trots att centrala motparter ska minimera risker snarare än ta risker, är central clearing inte immun mot kriser. Historiskt har tre centrala motparter fallerat (gått omkull) och tre varit nära att fallera.[6] Två amerikanska centrala motparter fick likviditetsstöd från den amerikanska centralbanken Federal Reserve.[7] Det bör emellertid påpekas att med ett undantag ägde dessa händelser rum före det att de globala principerna för clearingkrav för OTC-derivat började tillämpas. I september 2018 kunde en clearingmedlem i Nasdaq Clearing Aktiebolag, Nasdaq Clearing, som är den enda centrala motparten som är auktoriserad i Sverige[8], inte uppfylla krav på högre variationssäkerheter och försattes på obestånd. Bortfallet av variationssäkerheter blev betydande och innebar att en del av obeståndsfonden togs i anspråk.

Central clearing har blivit systemviktig verksamhet

Efter den globala finanskrisen 2008-2009 har omfattningen av OTC-derivat som är föremål för central clearing ökat kraftigt både i absoluta tal och i förhållande till världsekonomin i stort. Eftersom det finns betydande skalfördelar med central clearing domineras de olika delmarknaderna[9] för clearingtjänster av ett fåtal aktörer.[10] Skulle en större central motpart få allvarliga finansiella problem eller till och med fallera får det sannolikt stora, negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet. Problemen skulle inte bara

[6] Centrala motparter som fallerat: Caisse de Liquidation des Affaires et Marchandises (1974), Kuala Lumpur Commodity Clearing (1983) och The Hong Kong Futures Exchange (1987). Centrala motparter som har varit nära att fallera: Chicago Mercantile Exchange (1987), Options Clearing Corporation (1987), BM&F CCP (1999) samt Korea Exchange (2013); se Faruqui, U. m.fl. (2018). ”Clearing risks in OTC-derivatives markets: the CCP-bank nexus”, BIS Quarterly Review, December 2018, Bank for International Settlements.

[7] Chicago Mercantile Exchange och Options Clearing Corporation, se Kress, J. C. (2011). “Credit Default Swap Clearinghouses and Systemic Risk: Why Centralized Counterparties Must Have Access to Central Bank Liquidity”, *Harvard Journal on Legislation*, Vol. 48, No. 1, 25 januari.

[8] Nasdaq Clearing Aktiebolag är ett dotterföretag till Nasdaq Nordic Ltd. Som ingår i Nasdaq Inc. med huvudkontor i USA. Nasdaq Clearing, som var den första centrala motparten inom EU som auktoriserades enligt Emir-förordningen (Mars 2014). Nasdaq Clearing erbjuder clearing av främst derivatinstrument med finansiella instrument som underliggande (t.ex. svenska aktier och aktieindex) och råvaruderivat. Nasdaq Clearing clearar även återköpsavtal (repor) för den svenska och danska obligationsmarknaden. Clearingtjänsterna omfattar såväl börshandlade derivat som OTC-derivat.

[9] Exempel på delmarknader är clearing av s.k. credit default swaps (CDS:er), räntederivat, råvaruderivat och valutakursderivat.

[10] Koncentrationsgraden har ökat efter den globala finanskrisen. Se Faruqui, ibid.

riskera att sprida sig till clearingmedlemmarna utan också till deras kunder eller till andra centrala motparter. De flesta centrala motparter är systemviktiga i de länder där de är auktoriserade. Vissa centrala motparter är också regionalt eller globalt systemviktiga i och med att de svarar för clearing av derivatinstrument åt kunder i flera länder. Centrala motparter är inte sällan sammanlänkade. Sammanläkningen sker dels genom att en och samma clearingmedlem kan använda sig av centrala motparter i flera länder, dels genom att centrala motparter ingår s.k. interoperabilitetsavtal.[11]

Efter finanskrisen utvecklades globala standarder för effektiv krishantering av finansiella institut inom ramen för Financial Stability Board (FSB)[12]. I november 2011 ställde sig G20-ländernas stats- och regeringschefer bakom de framtagna standarderna, de s.k. ”Key Attributes for Effective Resolution Regimes For Financial Institutions”.[13] I oktober 2014 presenterade FSB uppdaterade krishanteringsstandarder, bl.a. särskilda standarder för finansiella infrastrukturföretag till vilka centrala motparter räknas.[14]

På global nivå har även Committee on Payments and Market Infrastructures (CPMI)[15] och Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco) tagit fram generella principer för att öka motståndskraften hos finansiella infrastrukturföretag. Dessa principer presenterades i april 2012 i dokumentet ”Principles for Financial Market Infrastructures” (PFMI).[16] Ytterligare internationella riktlinjer från både FSB och CPMI-Iosco har tillkommit därefter.

De tre grundpelarna som de globala krishanteringstandarderna vilar på är att:

1. upprätthålla finansiell stabilitet,

[11] Interoperabilitetsavtal möjliggör att en clearingmedlem i en central motpart kan handla derivatkontrakt med en clearingmedlem som använder en annan central motpart. Det innebär att de två centrala motparterna måste bli clearingmedlemmar hos varandra. Om handeln via sådana avtal blir omfattande kan en central motpart exponeras för motpartsrisker hos en clearingmedlem i en annan central motpart.

[12] FSB är ett organ som övervakar och ger rekommendationer om det globala finansiella systemet.

[13] Communiqué G20 Leaders Summit – Cannes – 3-4 November 2011. Principerna är tillgängliga via www.fsb.org.

[14] Den finansiella infrastrukturen utgörs av system som hanterar finansiella positioner och/eller möjliggör finansiella flöden mellan olika aktörer. Till den finansiella infrastrukturen räknas, förutom centrala motparter, även värdepapperscentraler, betalningssystem och transaktionsregister.

[15] CPMI är en kommitté under Bank for International Settlements (BIS) vars syfte är att främja ett säkert och effektivt system för betalningar, clearing, avveckling och relaterade verksamheter.

[16] Principerna är tillgängliga via www.bis.org.

2. säkerställa att finansiella företag kan återställa sin finansiella situation och upprätthålla sina kritiska funktioner (dvs. förmågan att tillhandahålla viktiga tjänster och produkter) även i kristider, samt
3. värna skattebetalarnas pengar.

På EU-nivå genomförde EU-kommissionen under 2012 ett offentligt samråd om ett ramverk för återhämtning och resolution av centrala motparter. Kommissionen presenterade förslaget till en förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter den 28 november 2016.[17] Förslaget har därefter varit föremål för förhandlingar på såväl politisk som teknisk nivå. Den 22 juli 2020 nåddes en överenskommelse om förordningen mellan Europaparlamentet och rådet. Därmed har EU fått ett sammanhållet och harmoniserat regelverk som möjliggör en ändamålsenlig och effektiv krishantering av centrala motparter.[18]

3.3 EU-förordningens innehåll

Detta avsnitt redogör övergripande för innehållet i EU-förordningen.

3.3.1 Tillämpningsområde och syfte

Förordningen är tillämplig på samtliga centrala motparter inom EU. Det finns 16 centrala motparter som är auktoriserade enligt Emirförordningen att bedriva verksamhet inom EU fördelade mellan 13 medlemsstater.[19]

[17] "Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on a framework for the recovery and resolution of central counterparties", COM/2016/0856 final.
[18] Det kan noteras att i Storbritannien utvidgades Bank of Englands resolutionsregelverk för banker till att omfatta centrala motparter 2014.
Se www.bankofengland.co.uk/financial-stability/resolution.
[19] Per den 13 oktober 2020. Från och med den 1 januari 2021 kommer de tre brittiska centrala motparterna vara godkända av den europeiska värdepappers och -marknadsmyndigheten (Esma) som centrala motparter från tredjeland och får därmed fortsätta erbjuda tjänster till kunder inom EU. Förfarandet för godkännande av centrala motparter från tredjeland följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2099 av den 23 oktober 2019 om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller förfarandena för och de myndigheter som ska delta i auktorisationen av centrala motparter samt om kraven för godkännande av centrala motparter från tredjeland (Emir 2.2). En förteckning över centrala motparter med tillstånd att bedriva verksamhet inom EU finns tillgänglig via www.esma.europa.eu.

Syftet med förordningen är först och främst att i största möjliga mån säkerställa att centrala motparter vidtar egna åtgärder för att åstadkomma en ordnad återhämtning under finansiell stress. Om återhämtningen misslyckas och särskilda kriterier för resolution uppfylls ska ansvariga myndigheter snabbt kunna agera för att fortsätta driva eller försälja livskraftig verksamhet och avveckla resterande del under ordnade former. Genom ett trovärdigt ramverk för återhämtning och resolution kan de finansiella företagen fortsätta att tillhandahålla viktiga tjänster och produkter - s.k. kritiska funktioner - och på så sätt bidra till att upprätthålla den finansiella stabiliteten och undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet. Detta är till gagn för den reala ekonomin samtidigt som de offentliga finanserna värnas.

De åtgärder som behöriga myndigheter (tillsynsmyndigheter) och resolutionsmyndigheter vidtar ska vara proportionerliga. Proportionalitet säkerställs bl.a. genom att vissa krav anpassas efter respektive företag och dess betydelse för det finansiella systemet.

3.3.2 Resolutionsmyndighet

Av EU-förordningen följer en skyldighet för medlemsstaterna att utse en eller flera resolutionsmyndigheter med befogenhet att genomföra förberedande åtgärder och ingripa i resolution. De förberedande åtgärderna innefattar upprättande av resolutionsplaner samt bedömning av förutsättningarna att försätta en central motpart i resolution. Befogenheterna vid resolution beskrivs mer utförligt i avsnitt 3.3.7. Resolutionsmyndigheten kan vara centralbanken, ett det s.k. behöriga ministeriet, den behöriga myndigheten, en offentlig förvaltningsmyndighet eller annan myndighet med förvaltningsbefogenheter. Om resolutionsmyndigheten har andra uppgifter ska den ha adekvata strukturella arrangemang som säkerställer att det inte uppstår intressekonflikter mellan myndighetens olika funktioner och uppdrag. Detta gäller i synnerhet om resolutionsmyndigheten även är den behöriga myndigheten.

Enligt förordningen ska resolutionsmyndigheten bl.a. få i uppdrag att tillsätta ett resolutionskollegium för varje central motpart. Kollegiets sammansättning motsvarar i hög utsträckning tillsynskollegiet för centrala motparter enligt Emir-förordningen.

Resolutionskollegiet ska bl.a. utgöras av, förutom resolutionsmyndigheten för den centrala motparten, den behöriga myndigheten för den centrala motparten, de behöriga myndigheterna respektive resolutionsmyndigheterna för clearingmedlemmarna, behöriga myndigheter respektive resolutionsmyndigheter för värdepapperscentraler och handelsplatser som deltar i tillsynskollegiet samt berörda centralbanker, Esma och Europeiska bankmyndigheten (Eba).

3.3.3 Förberedande åtgärder

Återhämtningsplaner

Centrala motparter ska upprätta s.k. återhämtningsplaner. I återhämtningsplanen ska de åtgärder framgå som den centrala motparten ska vidta för att återställa sin finansiella situation vid en avsevärt försämrad finansiell ställning eller när det föreligger en risk att den bryter mot kraven i Emir-förordningen. Syftet med återhämtningsplanen är att så långt det är möjligt förhindra att den centrala motparten fallerar och att det uppstår allvarliga spridningseffekter i det finansiella systemet.

I enlighet med internationella riktlinjer ska återhämtningsplanen vara heltäckande, effektiv, transparent och mätbar för berörda aktörer samt säkerställa lämpliga incitament och minimera negativ påverkan för alla berörda intressenter och det finansiella systemet i stort. Med utgångspunkt i dessa principer ska den centrala motparten förbereda lämpliga åtgärder för återhämtning. Dessa åtgärder inkluderar verktyg för att återställa en balanserad derivatportfölj (dvs. det läge där den centrala motparten inte själv exponeras mot marknadsrörelser). Vidare ska det finnas arrangemang där kvarstående clearingmedlemmar frivilligt tar över positioner från clearingmedlemmar på obestånd genom auktioner. Den centrala motparten ska även upprätta avtal om att inhämta ytterligare finansiella resurser från clearingmedlemmarna genom direkta krav på inbetalning av likvida medel (eng. *cash call*)[20] eller genom att behålla en andel av vinster som clearingmedlemmarna

[20] Den definition som används i EU-förordningen är ”infordran av medel vid återhämtning respektive vid resolution” (artikel 2.43 och 2.44).

gjort på derivatkontrakt (eng. *Variation Margin Gains Haircut*), VMGH).[21]

Förordningen anger tre åtgärder som ska omfattas av återhämtningsplanen men utesluter inte andra åtgärder. Enligt förordningen ska återhämtningsplanen innehålla krav på att derivatkontrakt helt eller delvis kan sägas upp samt att clearingmedlemmarna tillhandahåller finansiella resurser i form av cash calls eller VMGH.[22] Planen får inte förutsätta extraordinärt offentligfinansiellt stöd, i det följande benämnt statligt stöd, eller likviditetsstöd från centralbanken. De återhämtningsåtgärder som innebär finansiella eller andra skyldigheter för clearingmedlemmarna, men även deras kunder och andra berörda, ska ingå i den centrala motpartens verksamhetsregler. Därmed säkerställs att åtgärderna kan genomföras. Återhämtningsplanen ska överlämnas till och bedömas av den behöriga myndigheten och ska ses över minst årligen. Tillsynskollegiet ska involveras i bedömningen av planen. Om kollegiet inte lyckas fatta ett gemensamt beslut kan Esma få i uppdrag att komma fram till beslut genom s.k. bindande medling.

Resolutionsplaner

Resolutionsmyndigheten ska upprätta en s.k. resolutionsplan för hur en central motpart kan rekonstrueras och dess kritiska funktioner kan upprätthållas vid fallissemang. Planen ska beskriva vilka åtgärder och befogenheter som resolutionsmyndigheten har till sitt förfogande för det fall en central motpart uppfyller kriterierna för resolution (se avsnitt 3.3.5). Inte heller resolutionsplanen får förutsätta statligt stöd eller likviditetsstöd från centralbanken. Planen ska ta hänsyn till den centrala motpartens affärsmodell, marknadsandelar och relevans för det finansiella systemet, både i det land motparten är auktoriserad och i andra länder (jurisdiktioner).

[21] Den definition som används i EU-förordningen är ”minskning av värdet av eventuella vinster som ska betalas av den centrala motparten till clearingmedlemmar som inte är på obestånd” (t.ex. artikel 30). VMGH innebär att clearingmedlemmar som gjort vinster på sina derivatkontrakt, och därmed har rätt till ersättning från den centrala motparten, får sina vinster reducerade. De medel som på detta sätt frigörs används för att täcka kvarvarande förluster till följd av att en clearingmedlem (eller flera) hamnat på obestånd.

[22] Centralbanker och myndigheter som ansvarar för eller bidrar till förvaltningen av en medlemsstats statsskuld är undantagna från dessa krav i återhämtningsplanen.

Som en del i det resolutionsförberedande arbetet ska resolutionsmyndigheten göra en bedömning av förutsättningarna för resolution av den centrala motparten och tillse att eventuella hinder mot resolution åtgärdas. Resolutionsmyndigheten ska ha möjlighet att härvid begära ändringar av den centrala motpartens affärsverksamhet eller dess operationella och rättsliga struktur samt kräva en revidering av koncernarrangemang eller en ökning av den centrala motpartens förfonderade medel för att täcka eventuella förluster. Resolutionskollegiet ska involveras i framtagandet av resolutionsplanen och i bedömningen av åtgärder för att säkerställa goda förutsättningar för resolution. Om kollegiet inte lyckas fatta ett gemensamt beslut kan Esma få i uppdrag att komma fram till ett beslut genom s.k. bindande medling (en mekanism för tvistlösning mellan nationella behöriga myndigheter).

3.3.4 Tidigt ingripande

Förordningen ger den behöriga myndigheten särskilda befogenheter att ingripa i den centrala motpartens verksamhet när dess finansiella ställning är i fara, men innan resolutionskriterierna är uppfyllda, eller när den centrala motpartens agerande riskerar att skapa finansiell instabilitet. De åtgärder som kan komma ifråga som ett tidigt ingripande kompletterar de tillsynsåtgärder som den behöriga myndigheten har rätt att vidta om en central motpart bryter mot kraven i Emir-förordningen. Vid tidigt ingripande har den behöriga myndigheten möjlighet att t.ex. kräva verkställande av åtgärder i återhämtningsplanen, begära förändringar när det gäller den centrala motpartens styrelse och ledning, affärsmodell eller dess rättsliga och operationella struktur.

3.3.5 Resolution

De globala standarderna för effektiv krishantering ålägger i första hand den centrala motparten och clearingmedlemmarna ansvaret för att verksamheten ska komma på fötter och hantera förluster som uppstått till följd av en obeståndssituation. För det fall ingen återhämtning sker och verksamheten inte bedöms vara livskraftig är utgångspunkten att den centrala motparten ska försättas i konkurs

eller likvideras. Om en central motpart som har stor betydelse för det finansiella systemet – den är systemviktig - försätts i konkurs eller likvideras finns det emellertid en stor risk att det kan få allvarliga effekter på den finansiella stabiliteten och att den finansiella infrastrukturen skadas. För att effektivt kunna hantera en systemviktig central motpart som fallerar eller sannolikt kommer att göra det inför förordningen därför resolution som ett alternativ till konkurs eller likvidation. Resolution är ett förfarande som gör det möjligt att bedriva livskraftig verksamheten vidare, t.ex. i ett nytt företag eller sälja hela eller delar av den livskraftiga verksamheten vidare och avveckla resterande del under ordnade former.

Kriterier för resolution

Resolutionsmyndigheten ska ha befogenhet att försätta (placera) en central motpart i resolution om myndigheten gör bedömningen att samtliga följande tre kriterier är uppfyllda:

1. den centrala motparten fallerar eller det är sannolikt att den kommer att fallera,
2. inga andra åtgärder från den privata sektorn eller tillsynsåtgärder, inklusive tidigt ingripande, har rimliga utsikter att inom rimlig tid kunna förhindra den centrala motpartens fallissemang, och
3. en resolutionsåtgärd är nödvändig, av hänsyn till allmänintresset att uppnå ett eller flera av resolutionsmålen,[23] och en avveckling av den centrala motparten enligt normala insolvensförfaranden skulle inte uppfylla dessa resolutionsmål i samma utsträckning.

Därutöver kan en central motpart försättas i resolution om ytterligare återhämtningsåtgärder som skulle kunna avvärja fallissemang riskerar att äventyra finansiell stabilitet. Den behöriga myndigheten ska bistå resolutionsmyndigheten med information som är av betydelse för bedömningen av det första kriteriet. Skäl till att en central motpart ska bedömas fallera eller sannolikt kommer

[23] Resolutionsmålen är: i) säkerställa upprätthållandet av den centrala motpartens kritiska funktioner, ii) Säkerställa kontinuitet i förbindelserna med andra finansmarknads-infrastrukturer som, om de störs, har en betydande negativ inverkan på den finansiella stabiliteten, iii) Undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet i unionen eller i en eller flera medlemsstater och iv) Skydda offentliga medel genom att minimera behovet av extraordinärt offentligfinansiellt stöd.

att fallera det är att den bryter mot tillståndskrav, inte förmår tillhandahålla kritiska funktioner, inte kan fullfölja betalningsskyldigheter (mot clearingmedlemmar eller fordringsägare) eller att den mottar statligt stöd. Förordningen lämnar emellertid utrymme för att statligt stöd (t.ex. i form av garantier för lån i centralbanken), givet att vissa villkor är uppfyllda, kan lämnas utan att det leder till fallissemang. Sådant stöd ges i förebyggande syfte, dvs. för att en i grunden livskraftig central motpart ska kunna leva vidare.

Innan resolutionsmyndigheten vidtar åtgärder och utövar befogenheter gentemot en central motpart som försatts i resolution, inklusive tillämpar ett eller flera s.k. resolutionsverktyg (se nedan), ska myndigheten tillse att alla återstående åtgärder i återhämtningsplanen genomförs helt eller delvis. Resolutionsmyndigheten kan dock under en tid skjuta upp verkställandet av sådana åtgärder om verkställandet skulle medföra betydande negativa effekter för det finansiella systemet eller ge upphov till spridningseffekter eller om det är mer effektivt att tillämpa resolutionsverktygen.

Resolutionsverktyg

Resolutionsmyndigheten förfogar över fyra s.k. resolutionsverktyg för att kunna genomföra resolutionen. Dessa verktyg, som får tillämpas var för sig eller tillsammans, är:

- fördelning av positioner och förluster mellan clearingmedlemmar,
- nedskrivning och konvertering (av aktie- och skuldinstrument),
- försäljning av verksamhet till en livskraftig konkurrent samt
- upprättandet av ett s.k. broinstitut.

Verktygen för att fördela förluster och positioner kan delvis utgöras av de verktyg som omfattas av återhämtningsplanen t.ex. auktion av de (öppna) positioner som clearingmedlemmar på obestånd har, tvingande fördelning av positioner och uppsägning av derivatkontrakt eller genom att clearingmedlemmarna bidrar med ytterligare likvida resurser genom cash calls. Om den centrala motparten har försatts i resolution innan åtgärderna i återhämtningsplanen har verkställts ska resolutionsmyndigheten i första

hand vidta dessa återstående åtgärder. Därefter ska resolutionsmyndigheten vidta åtgärder i enlighet med resolutionsplanen om det inte anses mer lämpligt att vidta andra åtgärder för att uppnå resolutionsmålen. Avsteg från planen måste kunna rättfärdigas av resolutionsmyndigheten.

Om resolutionsåtgärder inte finns att tillgå eller är otillräckliga i en mycket exceptionell situation med en systemkris kan för att säkerställa finansiell stabilitet och upprätthålla kritiska funktioner ett statligt ingripande i form av kapitaltillskott eller tillfälligt ägande övervägas som en sista utväg. Dessa s.k. statliga stabiliseringsverktyg måste tillämpas i enlighet med EU:s statsstödsregler och de statliga medel som tas i anspråk måste kunna återhämtas från den centrala motparten över tid.

Förordningen ger också möjlighet för medlemsstaterna att införa arrangemang för att finansiera tillfälligt likviditetsstöd till en central motpart under resolution i syfte att säkerställa att resolutionsverktygen kan tillämpas ändamålsenligt.

3.3.6 Ytterligare bestämmelser och gränsöverskridande samarbete

I förordningen finns bestämmelser för att säkerställa att resolutionsbeslut alltid fattas i enlighet med grundläggande principer i nationell grundlag och värdepapperslagstiftning. Det finns även särskilda bestämmelser som resolutionsmyndigheten måste följa i samband med resolutionsbeslut. Exempelvis måste den låta göra en noggrann värdering av den centrala motpartens balansräkning. Förordningen ger också ett skydd i form av kompensation för aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer för det fall de får bära större förluster än vad som skulle ha varit fallet om den centrala motparten hade avvecklats genom ett normalt insolvensförfarande enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär” (eng. *No Creditor Worse Off*, NCWO).

Förordningens bestämmelser anger att myndigheter i olika länder ska samarbeta vid resolution samt erkänna och stödja varandras resolutionsåtgärder i relation till berörda parter, tillgångar och skulder som är lokaliserade på deras respektive territorier. Förordningen kräver att centrala motparter säkerställer att åtgärder i återhämtningsplanen blir bindande i alla berörda länder.

3.3.7 Befogenheter

Förordningen ger resolutionsmyndigheten rätt att utnyttja särskilda befogenheter för att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen. Resolutionsbefogenheterna utgör, något förenklat, de konkreta åtgärder som resolutionsmyndigheten får vidta eller initiera för att tillämpa ett verktyg eller på annat sätt stödja resolutionen. Exempelvis får resolutionsmyndigheten ta kontroll över en central motpart i resolution och utöva alla de rättigheter och befogenheter som tilldelats aktieägarna, överföra ägarinstrument som emitterats av den centrala motparten samt utse en eller flera särskilda förvaltare att ersätta styrelsen i en central motpart i resolution.

3.3.8 Sanktioner

Medlemsstaterna ska införa nationella bestämmelser som ger resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten befogenhet att meddela sanktioner vid överträdelser. Exempel på sådana överträdelser är när den centrala motparten inte upprättar en återhämtningsplan eller inte underrättar den behöriga myndigheten om att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. De ska kunna meddelas både fysiska och juridiska personer som är ansvariga för en överträdelse. Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa några sanktioner för överträdelser som redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt.

4 En ny lag

4.1 En ny lag med kompletterande bestämmelser

Promemorians förslag: En ny lag med de bestämmelser som är nödvändiga för att komplettera EU-förordningen ska införas. I den kompletterande lagen ska också bestämmelser om temporärt statligt stöd till en central motpart införas. Den kompletterande lagen ska benämnas lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Promemorians bedömning: Den kompletterande lagen bör utformas på samma sätt som annan jämförbar lagstiftning på finansmarknadsområdet förutsatt att en sådan ordning är förenlig med EU-förordningen och särskilda skäl inte talar emot det.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

En EU-förordning är i alla delar direkt tillämplig i varje medlemsstat. En sådan rättsakt får varken inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt. Några särskilda åtgärder för att införliva förordningen i svensk rätt får Sverige därför inte vidta. För att förordningen ska kunna tillämpas krävs likväl att medlemsstaterna inför vissa nationella bestämmelser. Det krävs bl.a. att varje medlemsstat ska utse en eller flera resolutionsmyndigheter, som ska svara för att utföra uppgifter enligt förordningen, och att myndigheten eller myndigheterna tilldelas nödvändiga befogenheter (artikel 3.1). Det krävs också att medlemsstaterna inför sanktioner vid överträdelser av vissa bestämmelser i förordningen (artikel 81).

Kompletterande nationella bestämmelser till förordningen skulle kunna införas genom ändringar i befintliga lagar. Exempelvis skulle

resolutionsmyndigheten för centrala motparter kunna regleras i lagen (2015:1016) om resolution och sanktionsbestämmelser skulle kunna införas i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. Lagen om resolution genom vilken Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012, i det följande benämnt krishanteringsdirektivet, genomfördes i svensk rätt, innehåller detaljerade materiella bestämmelser om förberedelse för och genomförande av resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag. Dessa bestämmelser motsvarar i stor utsträckning de som finns i förordningen. På senare år har det antagits flera EU-förordningar på finansmarknadsområdet som har kompletterats med bestämmelser i svensk rätt bl.a. om den behöriga myndighetens uppgifter och befogenheter och om sanktioner. Sådana bestämmelser har i de fallen införts i en särskild lag med kompletterande bestämmelser (se t.ex. lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, lagen [2016:1306] med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, lagen [2017:317] med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om faktablad för Priipprodukter och lagen [2019:414] med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning). Det är mot den bakgrunden lämpligt att de nationella bestämmelser som krävs till följd av förordningen på samma sätt samlas i en ny, kompletterande lag till EU-förordningen. Lagen bör benämnas lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter, i det följande benämnd den kompletterande lagen.

Förordningen möjliggör även för medlemsstaterna att, under vissa villkor, lämna temporärt statligt stöd till en central motpart. Denna promemoria föreslår att bestämmelser om att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, stödmyndigheten, ska få lämna statligt stöd i förebyggande syfte för att undvika resolution införs i den kompletterande lagen. Promemorian föreslår också att

bestämmelser om att Riksgäldskontoret ska få lämna statligt stöd till en central motpart under resolution införs i den kompletterande lagen. Bestämmelser om finansiering av dessa stöd och stöd som följer direkt av förordningen föreslås föras in i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, i det följande benämnd stödlagen. Till följd av att stabilitetsfondens användningsområde föreslås utökas, bör stödlagen ändra namn till lagen om statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden.

För att förutsättningarna för jämförbara aktörer på området ska vara så lika som möjligt bör den kompletterande lagen utformas på samma sätt som annan jämförbar lagstiftning på finansmarknadsområdet förutsatt att en sådan ordning är förenlig med förordningen och att särskilda skäl inte talar emot det.

4.2 Hänvisningar till EU-förordningen ska vara dynamiska

Promemorians förslag: Hänvisningar till EU-förordningen ska vara dynamiska, dvs. avse förordningen i den vid varje tid gällande lydelsen.

Skälen för promemorians förslag

Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i en viss angiven lydelse. En följd av att ha en statisk hänvisning blir att för det fall EU-bestämmelsen ändras behöver lagstiftaren överväga om någon ändring bör göras i den nationella lagstiftningen. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. För det fall hänvisningen är dynamisk och EU-bestämmelsen ändras behöver lagstiftaren som huvudregel inte överväga om någon ändring behöver göras i den nationella lagstiftningen.

I vissa av bestämmelserna som denna promemoria föreslår krävs hänvisningar till förordningen. Vore dessa hänvisningar statiska skulle, vid en ändring av förordningen, hänvisningarna behöva uppdateras till den gällande lydelsen av förordningen, trots att det

inte i något fall skulle behöva göras några överväganden i sak. Hänvisningarna till förordningen bör av det skälet i samtliga fall vara dynamiska så att en ändring av förordningen får genomslag i de aktuella bestämmelserna. Det är också den hänvisningsteknik som regeringen har använt i flera propositioner på senare tid (se t.ex. prop. 2015/16:156 s. 20 f., prop. 2015/16:160 s. 36 f. och 45, prop. 2016/17:22 s. 96 f. och prop. 2018/19:38 s. 29).

5 Ansvariga myndigheter och deras uppgifter

5.1 Inledning

EU-förordningen innehåller bestämmelser med bäring på ansvar och befogenheter som tillkommer svenska förvaltningsmyndigheter, regeringen och Regeringskansliet. Enligt förordningen ska medlemsstaterna utse en eller flera resolutionsmyndigheter för centrala motparter. Promemorian föreslår att Riksgäldskontoret ska vara resolutionsmyndighet enligt förordningen (avsnitt 5.2). Promemorian föreslår också att regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt förordningen (avsnitt 5.3). Bestämmelser om resolutionsmyndigheten, regeringen och Regeringskansliet införs i den kompletterande lagen. I lagen införs även en upplysning om att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

5.2 Resolutionsmyndighet för centrala motparter

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna utse en eller flera resolutionsmyndigheter med befogenheter att tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna enligt förordningen. I detta avsnitt redovisas promemorians förslag och bedömning vad gäller valet av den svenska resolutionsmyndigheten för centrala motparter. Avsnittet inleds med en beskrivning av hur myndigheternas arbete med finansiell stabilitet är organiserat i Sverige och vilket ansvar respektive myndighet har rörande centrala motparter.

5.2.1 Myndigheternas arbete för finansiell stabilitet samt uppgifter rörande centrala motparter

Effektiv tillsyn och krishantering av centrala motparter är av stor betydelse för den finansiella stabiliteten i Sverige. Det finns ett ramverk för finansiell stabilitet och krishantering fastlagt i nationell rätt och i EU-lagstiftning som är utgångspunkten för arbetet med att upprätthålla finansiell stabilitet i Sverige. Regeringen, dess myndigheter och Riksbanken har olika roller i det arbetet vilka närmare beskrivs nedan.[24] Dessa aktörer har också ett gemensamt ansvar att värna den finansiella stabiliteten genom ett nära och väl fungerande samarbete.

Regeringen (Finansdepartementet)

Finansdepartementet ansvarar för att utarbeta förslag till och bereda reglering för företag, handel och tjänster på finansmarknaderna och i det finansiella systemet. Finansdepartementet följer utvecklingen på de finansiella marknaderna och för det fall förändringar i regelverken är påkallade initierar departementet sådana. Finansdepartementet ansvarar också för att genomföra EU-direktiv i svensk rätt och att utarbeta kompletterande bestämmelser till EU-förordningar. Finansdepartementet och regeringen har också ett övergripande ansvar för krishanteringen av finansiella företag och samordning av denna. Därutöver har regeringen att pröva vissa frågor, exempelvis resolutionsåtgärder som kan få direkta eller indirekta budgeteffekter samt avtal om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut enligt stödlagen.

Finansdepartementet deltar i den krishanteringsgrupp[25] som etablerats för Nasdaq Clearing, som leds av Finansinspektionen (se nedan).

[24] Beskrivningen av myndigheternas arbete för finansiell stabilitet och krishantering bygger på ”Överenskommelse om samarbete avseende finansiell stabilitet och krishantering”, Finansiella stabilitetsrådet, 2016-12-07.

[25] Enligt FSB:s principer (Key Attributes #9) ska en krishanteringsgrupp (eng. *Crisis Management Group*, CMG) etableras för systemviktiga centrala motparter. Det är resolutionsmyndigheten i det land där den centrala motparten är auktoriserad som ansvarar för och leder arbetet i krishanteringsgruppen. Se FSB (2017). ”Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning”, 5 July 2017.

Riksbanken

Riksbanken är en myndighet under riksdagen och åtnjuter ett konstitutionellt oberoende när det gäller utövandet av penningpolitiken. Vid sidan av penningpolitiken ska Riksbankens främja ett säkert och effektivt betalningsväsende.[26] Riksbanken strävar efter att förebygga hot mot den finansiella stabiliteten genom att löpande analysera och följa utvecklingen i det finansiella systemet för att tidigt upptäcka risker och sårbarheter. Riksbanken fattar beslut om att tillföra likviditet till det finansiella systemet eller till enskilda finansiella företag och på vilka villkor detta sker. Riksbanken kan använda sin valutareserv för att ge likviditetsstöd i utländsk valuta. I uppdraget att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende ingår att tillhandahålla det centrala betalningssystemet RIX som hanterar stora betalningar mellan banker och vissa andra aktörer samt att ansvara för landets kontantförsörjning. I det avseendet är Riksbanken en central del av den finansiella infrastrukturen i Sverige.

Riksbankens uppgifter rörande centrala motparter

Riksbanken utför övervakning av den finansiella infrastrukturen i Sverige.[27] Riksbankens övervakning av den finansiella infrastrukturen kan sägas följa av Riksbankens ansvar för att främja ett säkert och effektivt betalningsväsende. En stabil finansiell infrastruktur är avgörande för att betalningar och kapitalförsörjning ska kunna fungera väl. Den finansiella infrastrukturen är också kritisk för att Riksbanken ska kunna genomföra penningpolitiken och för att tillföra likviditet till det finansiella systemet.[28]

Riksbankens övervakning innebär att löpande påverka företagens riskhantering och effektivitet i en riktning som minimerar det finansiella systemets sårbarhet. Riksbanken har en lagstadgad rätt att få den information från de finansiella infrastrukturföretagen som Riksbanken anser är nödvändig för att kunna utföra övervakningen. Övervakningen och Riksbankens vidare stabilitetsanalys utgår från

[26] 1 kap. 2 § tredje stycket lag (1988:1385) om Sveriges riksbank.
[27] Till den finansiella infrastrukturen räknas centrala motparter, betalningssystem, värdepapperscentraler och transaktionsregister. Mer information om den finansiella infrastrukturen finns tillgänglig via www.riksbank.se.
[28] Se Billborn, J. (2018). ”Riksbankens övervakning av den finansiella infrastrukturen”, Ekonomiska kommentarer, nr 7 2018, Sveriges Riksbank.

CPMI-Iosco:s internationella principer för finansiell infrastruktur (PMFI). Vissa av principerna har redan omsatts i nationell lagstiftning via förordningar på EU-nivå, men Riksbanken övervakar även att infrastrukturföretagen lever upp till de principer som inte är reglerade i lag. Till skillnad från Finansinspektionen har Riksbanken inte befogenheter att ingripa eller besluta om sanktioner mot infrastrukturföretagen.

Riksbanken övervakar Euroclear Sweden AB, Bankgirocentralen BGC Aktiebolag och Nasdaq Clearing. Förutom de svenska systemen övervakar Riksbanken utländska system som drivs av företag med juridisk hemvist utanför Sverige men som är viktiga för det svenska finansiella systemet: CLS[29], SWIFT[30], LCH.Clearnet och EuroCCP.[31]

Riksbanken kan ge särskilt likviditetsstöd (s.k. nödkredit) till enskilda institut som står under Finansinspektionens tillsyn, vilket inkluderar Nasdaq Clearing. Från och med den 1 november 2018 tillhandahåller Riksbanken en inlåningsfacilitet för att motverka störningar i centrala motparters likviditetshantering i svenska kronor och därmed förhindra att störningarna sprider sig till andra delar av det finansiella systemet. Inlåningsfaciliteten tillhandahålls i penningpolitiskt syfte (se även avsnitt 8.2).

Riksbanken deltar i tillsynskollegiet för Nasdaq Clearing utifrån att Riksbanken övervakar Nasdaq Clearing men även utifrån att Riksbanken är centralbank i det land där den centrala motparten är auktoriserad och ger ut relevant valuta (dvs. svenska kronor). Riksbanken deltar också i krishanteringsgruppen för Nasdaq Clearing samt i tillsynskollegiet och krishanteringsgruppen för EuroCCP. Riksbanken är medlem i CPMI-Ioscos arbetsgrupp Implementation Monitoring Standing Group (IMSG) som övervakar och följer upp hur CPMI-Ioscos PFMI-principer efterlevs och i en undergrupp för finansiell infrastruktur inom FSB:s Resolution Steering Group. Riksbanken deltar även i Europeiska systemrisknämndens (ESRB) Task Force on Central Counterparties.

[29] CLS (Continuous Linked Settlement) är ett valutaavvecklingssystem som ska eliminera avvecklingsrisken vid valutatransaktioner.
[30] SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunications) tillhandahåller nätverk och meddelandestandarder för finansiella transaktioner.
[31] Brittiska LCH.Clearnet och holländska Euro.CCP är centrala motparter som utför clearing av aktier utgivna i svenska kronor. LCH clearar en betydande andel av ränteswappar denominerade i svenska kronor.

Riksbankens nya uppgifter mot bakgrund av förändringar i Emir-förordningen[32]

Den 1 januari 2020 trädde ett antal förändringar i Emir-förordningen ikraft.[33] Förändringarna innebär nya uppgifter för centralbankerna inom det europeiska centralbankssystemet (ESCB) och således även för Riksbanken. En förändring är att det inom Esma inrättas en särskild tillsynskommitté för tillsyn över centrala motparter inom EU och tredjeland. Enligt de förändrade reglerna får berörda centralbanker delta i tillsynskommittén när vissa specifika frågor behandlas. Dessa frågor rör utvärderingar och bedömningar av centrala motparters förmåga att stå emot en ogynnsam utveckling på de finansiella marknaderna (s.k. stresstester) och utbyte av information om relevant marknadsutveckling.

De nya reglerna i Emir-förordningen ger centralbankerna utökade möjligheter att delta i arbetet i tillsynskollegierna för större centrala motparter. En centralbank som deltar i kollegiet får komma med rekommendationer till den behöriga myndigheten under förutsättning att rekommendationen är kopplad till centralbankens valuta. Slutligen kommer centralbankerna vara mer delaktiga i Esmas arbete med att ta fram s.k. tekniska standarder för de regler som gäller för en central motpart som vill utvidga sin verksamhet eller sitt tjänsteutbud.

Förändringarna i Emir-förordningen innebär vidare att tillsynskommittén ska vara beredningsorgan för Esmas tillsynsstyrelse när det gäller beslut och åtgärder avseende tillsynen av centrala motparter i tredjeland. Tillsynskommittén ska dels pröva frågan om godkännande av om en central motpart i tredjeland ska få bedriva clearingverksamhet inom EU, dels utföra löpande tillsynsarbete för redan godkända centrala motparter. Centralbanker som ger ut valuta som de aktuella finansiella instrumenten är denominerade i ges möjlighet att delta i möten i tillsynskommittén och i arbetet med de förslag till beslut som sedan ska antas av Esmas tillsynsstyrelse. Oavsett deltagande ska centralbankerna konsulteras vid god-

[32] För en utförligare redogörelse för förändringarna i Emir-förordningen och konsekvenserna för Riksbankens uppgifter och befogenheter, se avsnitt 24.7 i SOU 2019:46 *En ny riksbankslag* (volym 2), Slutbetänkande av Riksbankskommittén.

[33] Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2099 av den 23 oktober 2019 om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller förfarandena för och de myndigheter som ska delta i auktorisationen av centrala motparter samt om kraven för godkännande av centrala motparter från tredjeland.

kännandet av centrala motparter i tredjeland liksom i det löpande tillsynsarbetet rörande en central motpart som clearar instrument i centralbankens valuta. Centralbanker kan även få delta i undersökningar och kontroller på plats hos en central motpart i tredjeland. Berörda centralbanker ges möjlighet att ställa vissa ytterligare krav mot systemviktiga centrala motparter (s.k. tier 2) i tredjeland.[34] Centralbanken får slutligen, under vissa villkor, ställa särskilda krav i exceptionella situationer utifrån likviditetsrisker som kan påverka genomförandet av penningpolitiken eller förutsättningarna för väl fungerande betalningssystem.

Riksbankskommittén föreslår att Riksbanken tilldelas befogenheter att genom förvaltningsbeslut besluta om sådana krav på centrala motparter i tredjeland som avses i Emir-förordningen.[35] Förslaget innebär dock inga befogenheter för Riksbanken att utfärda sanktioner, utan det blir Esma som får ta ställning till lämpliga åtgärder om den centrala motparten inte efterlever Riksbankens krav. Riksbankskommittén bedömer att övriga uppgifter som följer av förändringarna i Emir-förordningen kan hanteras genom en ny bestämmelse i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank, i det följande benämnd riksbankslagen, med innebörden att Riksbanken bara får utföra sådana uppgifter eller ta del av sådan verksamhet som följer av svensk lag eller EU-rättsakter.

Sammanfattningsvis innebär förändringarna i Emir-förordningen och eventuella kommande förändringar i riksbankslagen att Riksbanken kan komma att i högre grad bli involverad i tillsynsarbetet avseende centrala motparter inom EU och i tredjeland.

Finansinspektionen

Finansinspektionen, som är en myndighet under regeringen, är tillsynsmyndighet för finansiella företag och finansiella marknader. Finansinspektionen ansvarar för tillsyn, regelgivning och tillståndsprövning och har rätt att ingripa om ett företag inte följer lagstiftningen. Av detta ansvar följer bl.a. att Finansinspektionen bestämmer kapital- och likviditetskrav för banker och andra

[34] Kraven innebär en skyldighet för den centrala motparten att tillhandahålla information, delta i stresstester enligt centralbankens utformning och att öppna ett inlåningskonto i centralbanken.
[35] Se avsnitt 24.7.5 i SOU 2019:46 *En ny riksbankslag* (volym 2), Slutbetänkande av Riksbankskommittén.

finansiella företag. Finansinspektionen ska verka för att det finansiella systemet är stabilt och präglas av ett högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster. Detta gör myndigheten genom att dels löpande analysera och följa utvecklingen i det finansiella systemet, dels genomföra fördjupade undersökningar av förhållanden i enskilda företag. Finansinspektionen ansvarar även för att vidta åtgärder för att motverka finansiella obalanser, bl.a. i syfte att stabilisera kreditmarknaden, och har därmed det huvudsakliga ansvaret för den s.k. makrotillsynen.

Finansinspektionens uppgifter rörande centrala motparter

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt Emir-förordningen (1 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister). Finansinspektionen ansvarar bl.a. för auktorisation av centrala motparter, löpande tillsyn (övervakning och utvärdering), ägar- och ledningsprövning samt bedömning av s.k. kvalificerade innehav. Finansinspektionen har befogenheter att genomföra utredningar och platsbesök samt utdöma administrativa sanktioner. Finansinspektionen har också föreskriftsrätt enligt Emir-förordningen. En betydande del av den s.k. nivå-2 regleringen sker dock genom tekniska standarder och vägledningar från Esma.

Finansinspektionen leder arbetet i tillsynskollegiet för Nasdaq Clearing och deltar i tillsynskollegiet för EuroCCP. Finansinspektionen leder tills vidare arbetet i den krishanteringsgrupp som inrättats för Nasdaq Clearing och deltar i krishanteringsgruppen för EuroCCP.[36]

Finansinspektionen deltar i det europeiska tillsynssamarbetet inom Esma och är medlem (med rösträtt) i Esmas tillsynskommitté. På global nivå deltar Finansinspektionen i FSB:s arbetsgrupp för tillsynssamarbete när det gäller centrala motparter och i CPMI-Ioscos arbete med principer för finansiell infrastruktur, PFMI.

[36] Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Finansinspektionen. Fi 2019/04274/RS (delvis) 2019-12-19.

Riksgäldskontoret

Riksgäldskontoret, som är en myndighet under regeringen, handhar statens centrala finansförvaltning med ansvar för statens upplåning och betalningar. Riksgäldskontoret är även resolutionsmyndighet för kreditinstitut och värdepappersbolag enligt lagen om resolution. Det innebär att Riksgäldskontoret vidtar resolutionsåtgärder och tillämpar resolutionsverktygen enligt den lagen. Riksgäldskontoret ska även planera för och säkerställa att företag kan hanteras i resolution. Riksgäldskontoret deltar i resolutionskollegierna för vissa större banker med verksamhet i Sverige. Riksgäldskontoret är s.k. samordnande resolutionsmyndighet för Svenska Handelsbanken, SEB och Swedbank.

Som stödmyndighet ska Riksgäldskontoret förbereda, besluta och vidta åtgärder om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut enligt stödlagen. Som garantimyndighet ansvarar Riksgäldskontoret för insättningsgarantin enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och för investerarskyddet enligt lagen (1999:158) om investerarskydd. Riksgäldskontoret hanterar inom ramen för dessa uppdrag även tre finansieringsarrangemang för krishantering: resolutionsreserven[37], stabilitetsfonden[38] och insättningsgarantifonden[39].

Riksgäldskontorets uppgifter rörande centrala motparter

Riksgäldskontoret har inga befogenheter när det gäller centrala motparter. Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet för flera banker som är clearingmedlemmar i Nasdaq Clearing. Riksgäldskontoret har i egenskap av bankresolutionsmyndighet sedan ett antal år ansvar för förberedande resolutionsarbete, inklusive att upprätta resolutionsplaner och bedöma bankers resolutionsbarhet,

[37] Resolutionsreserven, som är ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret, finansierar kostnader som kan uppstå i samband med resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag. Resolutionsreserven finansieras av avgifter som kreditinstitut och värdepappersbolag betalar.
[38] Stabilitetsfonden finansierar utgifter i samband med förebyggande statligt stöd till kreditinstitut eller tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen vars bestämmelser återfinns i lagen om resolution.
[39] Insättningsgarantifonden finansierar insättningar som företag och hushåll gjort i kreditinstitut för det fall ett sådant institut går i konkurs. Det högsta ersättningsbeloppet uppgår från och med den 1 januari 2021 till 1 050 000 kronor. Insättningsgarantifonden förvaltas av Kammarkollegiet.

samt samordning av och deltagande i resolutionskollegier. I resolutionsplaneringen ingår att undanröja hinder för kontinuitet i verksamheten och upprätthållandet av kritiska funktioner. Här är kopplingarna till centrala motparter och andra delar av den finansiella infrastrukturen av stor betydelse.

Riksgäldskontoret är medlem av krishanteringsgruppen för Nasdaq Clearing och deltar i krishanteringsgruppen för EuroCCP.[40] Riksgäldskontoret deltar i dessa grupper i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet för kreditinstitut. Riksgäldskontoret är Sveriges representant i FSB:s Resolution Steering Group.

Riksgäldskontoret roll som clearingmedlem

Riksgäldskontoret är clearingmedlem i Nasdaq Clearing. Medlemskapet, som har affärsmässiga skäl, är uteslutande kopplat till Riksgäldskontorets statsskuldsförvaltning. Volymen av den clearing som sker via Nasdaq Clearing är dock begränsad.[41] Riksgäldskontoret ställer säkerheter i form av marginalsäkerheter och variationssäkerheter. Riksgäldskontoret har en begränsad exponering mot Nasdaq Clearing i händelse av en obeståndssituation hos andra clearingmedlemmar eftersom myndigheten inte bidrar till obeståndsfonden. EU-förordningen ställer krav på att centrala motparters återhämtningsplaner ska innehålla vissa specificerade åtgärder som kan vidtas för att infria den centrala motpartens finansiella åtaganden gentemot kvarvarande clearingmedlemmar vid en obeståndshändelse, däribland cash calls och VMGH.[42] Centralbanker, skuldkontor och liknande offentliga aktörer är dock undantagna från kravet på att bidra med ytterligare finansiella resurser genom cash calls eller VMGH i återhämtning (men kan frivilligt åta sig att uppfylla kraven). Undantaget gäller även i resolution.

[40] Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Riksgäldskontoret. Fi2019/00940/FMP m.fl. 2019-12-19.
[41] Per den 30 oktober 2020 uppgick Riksgäldskontorets totala utställda säkerheter för central motpartsclearing till 1 390 651 84 kronor. Se Riksgäldskontorets rapport ”Sveriges statsskuld 30 oktober 2020”.
[42] Bilaga till EU-förordningen, sektion A (12) vii och viii.

Finansiella stabilitetsrådet

Finansiella stabilitetsrådet är ett forum – formellt en kommitté[43] – där företrädare för regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och Riksbanken regelbundet diskuterar frågor om finansiell stabilitet, behov av åtgärder för att motverka uppbyggnaden av finansiella obalanser samt, vid en kris, behovet av åtgärder och koordinering för att hantera en sådan situation. Finansmarknadsministern är ordförande i rådet. Rådet fattar inga beslut, utan regeringen och myndigheterna fattar själva beslut om eventuella åtgärder inom sina respektive ansvarsområden. Finansiella stabilitetsrådet ansvarar även för att utforma och genomföra krisövningar, såväl i Sverige som i Norden-Baltikum.

5.2.2 Promemorians förslag och bedömning avseende resolutionsmyndighet för centrala motparter

Promemorians förslag: Riksgäldskontoret ska vara resolutionsmyndighet enligt EU-förordningen. Frågor om åtgärder enligt den kompletterande lagen prövas av Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten), med undantag för frågor om förebyggande statligt stöd, ingripanden och sanktioner samt huruvida statligt stöd under resolution med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till budgeteffekter kan godtas.

Promemorians bedömning: Beslut om resolution avseende centrala motparter bör fattas av Resolutionsdelegationen vid Riksgäldskontoret.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

EU-förordningens krav

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna utse en eller flera resolutionsmyndigheter med befogenhet att tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna enligt förordningen (artikel 3.1 och skäl 13). Resolutionsmyndigheterna ska vara

[43] Kommittédirektiv. Finansiella stabilitetsrådet. Fi 2013:120.

nationella centralbanker, behöriga ministerier, offentliga förvaltningsmyndigheter eller andra myndigheter med förvaltningsbefogenheter (artikel 3.1). Resolutionsmyndigheterna ska ha den sakkunskap, de resurser och den operativa kapacitet som krävs för att tillämpa resolutionsåtgärder och utöva sina befogenheter med den skyndsamhet och flexibilitet som krävs för att uppnå resolutionsmålen (artikel 3.2).

Om den utsedda resolutionsmyndigheten har anförtrotts andra uppgifter, ska den ha adekvata strukturella arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan de funktioner som myndigheten anförtrotts enligt förordningen och alla andra funktioner som myndigheten anförtrotts (artikel 3.3). Detta gäller i synnerhet om resolutionsmyndigheten även är den behöriga myndigheten enligt Emir-förordningen. I detta fall ska myndigheten inrätta arrangemang för att säkerställa ett faktiskt operativt oberoende, inbegripet separat personal, rapporteringsvägar och beslutsprocess i förhållande till alla uppgifter som myndigheten får utföra enligt Emir-förordningen. Även Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i det följande benämnt kapitaltäckningsdirektivet, och krishanteringsdirektivet anger bestämmelser om oberoende, separation av rapporteringsvägar och beslutsprocesser samt åtskillnad av personal. Bestämmelserna har i allt väsentligt samma innebörd som bestämmelserna i EU-förordningen, men tar fasta på relationen mellan tillsyn och resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag.

Kraven på att inrätta arrangemang för att undvika intressekonflikter ska dock inte förhindra att rapporteringsvägarna konvergerar på den högsta beslutsnivån i en organisation som har andra funktioner eller myndighetsuppgifter (artikel 3.4). Kraven ska heller inte förhindra personalutbyte mellan olika verksamheter inom myndigheten för att, under särskilda villkor, hantera en tillfälligt hög arbetsbelastning eller för att resolutionsmyndigheten ska kunna dra nytta av expertisen hos gemensam personal.

Förordningens krav på arrangemang för att undvika intressekonflikter står heller inte i motsatsställning till ett nära och effektivt samarbete. Personal som utför tillsyns- och resolutionsfunktioner

enligt Emir-förordningen och EU-förordningen ska bedriva ett nära samarbete vid beredningen, planeringen och tillämpningen av resolutionsbeslut, både när den behöriga myndigheten och resolutionsmyndigheten är separata (organisatoriska) enheter och när funktionerna utförs av samma enhet (artikel 3.5). Behöriga myndigheter, resolutionsmyndigheter och Esma ska samarbeta vid tillämpningen av EU-förordningens bestämmelser. Särskilt under återhämtningsfasen bör den behöriga myndigheten och medlemmarna i tillsynskollegiet samarbeta och kommunicera effektivt med resolutionsmyndigheten (artikel 6.1). Resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter och andra myndigheter ska samarbeta för att säkerställa att beslut fattas och åtgärder vidtas på ett koordinerat och effektivt sätt (artikel 7 d). Slutligen ska resolutionsmyndigheterna, de behöriga myndigheterna och Esma, på eget initiativ eller på begäran, i god tid förse varandra med all information som är nödvändig för att respektive myndighet ska kunna utöva sina uppgifter enligt förordningen (artikel 8.1).

En ny resolutionsmyndighet för centrala motparter bör inte inrättas

Generellt bör det råda återhållsamhet när det gäller att inrätta nya myndigheter med begränsade uppdrag. Små myndigheter tenderar att ha höga administrativa kostnader och kan vara sårbara, exempelvis för hög personalomsättning. När det gäller valet av resolutionsmyndighet för centrala motparter bör det särskilt beaktas att resolutionsuppgifter avseende centrala motparter för närvarande skulle omfatta ett företag (Nasdaq Clearing).[44] Av dessa skäl är det inte kostnadseffektivt att inrätta en ny myndighet för att utföra uppgifter med en så pass begränsad omfattning. Detta gäller i synnerhet som resolution av en central motpart kan förväntas ske sällan. Regeringen anförde i förarbetena till lagen om resolution att det kan gå många år utan att ett företag sätts i resolution samtidigt som det kan krävas stora resurser när så sker (jfr prop. 2015/16:5 s. 184). Det talar för att inordna uppdraget i en befintlig, större myndighet. Mot den bakgrunden bör ansvar och

[44] Denna aspekt betonas i uppdragsbeskrivningen för denna promemoria, se ”Uppdrag att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning”, Bilaga 2 till regeringskanslibeslut 2020-02-17 (Finansdepartementet).

befogenheter för resolution av centrala motparter inte tilldelas en ny myndighet som inrättas för ändamålet.

Skulle det i framtiden bli aktuellt med särskilda regelverk för återhämtning och resolution för andra finansiella företag än kreditinstitut och värdepappersbolag respektive centrala motparter, kan en annan fördelning av myndighetsansvaret för resolutionsuppgifter övervägas där ett alternativ är att samla resolutionsuppgifter avseende finansiella företag i en ny myndighet. Omfattningen av resolutionsuppgifterna skulle då bli så pass stor att det kan motivera uppbyggnaden av separata administrativa funktioner m.m. Det finns fördelar med att tilldela en särskild myndighet resolutionsuppgifter, exempelvis en större tydlighet gentemot de finansiella företagen och allmänheten när det gäller ansvaret för resolutionsuppgifter. Det kan i sin tur underlätta såväl regeringens styrning som politiskt ansvarsutkrävande.

Förordningen tillåter att fler än en resolutionsmyndighet utses (artikel 3.1). Ett skäl till att tilldela flera myndigheter resolutionsuppgifter är att det kan finnas fördelar med att tydligt skilja arbetet med att förbereda för resolution från själva genomförandet av resolution (i huvudsak fatta beslut om resolution och tillämpa resolutionsverktygen). En uppdelning av resolutionsuppgifterna bör dock betraktas som ett undantag. Resolutionsarbetets olika delar är nära sammankopplade. Beslut om och genomförande av resolution grundas på resolutionsplanerna och att skilja dessa uppgifter åt är därför inte ett effektivt sätt att uppnå resolutionsmålen. Om resolutionsuppgifter fördelas mellan flera resolutionsmyndigheter kan det även försvåra ansvarsutkrävandet. Det kan noteras att om en medlemsstat utser fler än en resolutionsmyndighet ska medlemsstaten särskilt motivera beslutet till EU-kommissionen och Esma (artikel 3.11).

Regeringen bör inte vara resolutionsmyndighet

Enligt förordningen kan det behöriga ministeriet utses till resolutionsmyndighet (artikel 3.1). Merparten av de uppgifter som, enligt förordningen, tillkommer resolutionsmyndigheten är av operativ karaktär och kräver därför löpande hantering och förvaltningsbeslut. Utgångspunkten i den svenska förvaltnings-

modellen är att denna typ av beslut inte ska hanteras inom Regeringskansliet eller beslutas av regeringen. I linje med vad som framgår av uppdragsbeskrivningen för denna promemoria är det därför inte ändamålsenligt att regeringen är resolutionsmyndighet.[45]

De befintliga myndigheter som i praktiken kan komma ifråga för resolutionsuppgifter enligt förordningen är Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgäldskontoret. De tre myndigheterna har alla goda förutsättningar att uppfylla förordningens krav på dels strukturella arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan resolutionsfunktionen och alla andra funktioner vid myndigheten, dels expertkunnande, resurser och operativ kapacitet. Den interna arrangemangen för att undvika intressekonflikter skulle emellertid behöva utformas på delvis olika sätt beroende på respektive myndighets befintliga uppgifter och organisatoriska särart.

Riksbanken bör inte vara resolutionsmyndighet

Riksbanken har huvudsakligen en övervakande roll i förhållande till centrala motparter som en del i övervakningen av den finansiella infrastrukturen. Utifrån sin övervakande roll har Riksbanken betydande kunskap om centrala motparter, derivatmarknaden och den finansiella infrastrukturen i stort. Likaså har Riksbanken sedan en längre tid deltagit aktivt i det internationella arbetet med att ta fram standarder för övervakning och krishantering av finansiella infrastrukturföretag. Riksbanken har också en viktig roll när det gäller krishantering av finansiella företag genom generella likviditetsstödjande åtgärder eller likviditetsstöd till enskilda institut. Centrala motparter tillhör de företag som kan ta del av båda formerna av likviditetsstöd. Till följd av förändringar i Emir-förordningen får Riksbanken dessutom ett utökat ansvar och nya befogenheter när det gäller tillsynsarbetet rörande centrala motparter i EU och i tredjeland.

Även om det inte finns några principiella (konstitutionella) hinder för att tilldela Riksbanken resolutionsuppgifter har det hittills inte varit lagstiftarens mening att Riksbanken bör tilldelas sådana uppgifter. Det framgår bland annat av att Riksbanken inte

[45] Uppdrag att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning, Bilaga 2 till regeringskanslibeslut 2020-02-17 (Finansdepartementet).

tilldelades ansvaret för resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag. Regeringen anför i förarbetena till lagen om resolution att de uppgifter som resolutionsmyndigheten ansvarar för enligt krishanteringsdirektivet enbart har begränsade beröringspunkter med Riksbankens löpande verksamhet (jfr prop. 2015/16:5 s. 184). Ett annat skäl som talar emot att utse Riksbanken till resolutionsmyndighet är att resolutionsmyndigheten, om denna inte är det behöriga ministeriet, enligt förordningen, ska informera det behöriga ministeriet om beslut som fattas enligt förordningen och, om inte annat anges i nationell lag, ha det behöriga ministeriets godkännande innan genomförandet av beslut som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter (artikel 3.9; se vidare avsnitt 5.3). För det fall Riksbanken utses till resolutionsmyndighet, skulle Riksbanken i praktiken behöva ha regeringens godkännande för att vidta resolutionsåtgärder som potentiellt har sådana direkta eller indirekta budgeteffekter. Denna promemoria föreslår därutöver att resolutionsmyndigheten ska få lämna stöd till en central motpart under resolution samt ingå finansieringsavtal med resolutionsmyndigheter eller andra organ i ett annat land (se avsnitt 8.3 och avsnitt 8.6). En sådan uppgift får anses ligga mycket nära finanspolitiken. Var för sig riskerar dessa förhållanden att skapa svåra avvägningar vad gäller gränserna för Riksbankens penningpolitiska oberoende i förhållande till regeringens ansvar för finanspolitiken. I en krissituation kan sådana avvägningar fördröja eller t.o.m. försvåra en effektiv krisrespons eller vidtagandet av andra åtgärder.

Finansinspektionen bör inte vara resolutionsmyndighet

Ett skäl till att utse den behöriga myndigheten (tillsynsmyndigheten) till resolutionsmyndighet är att det ger bättre möjligheter att ta ett samlat grepp på återhämtnings- och resolutionsåtgärder. Återhämtningsplanerna upprättas av den centrala motparten men granskas av den behöriga myndigheten medan resolutionsmyndigheten upprättar resolutionsplanerna. Såväl den behöriga myndighetens bedömning av återhämtningsplaner som resolutionsmyndighetens upprättande av resolutionsplaner förutsätter detal-

jerade kunskaper om företaget och dess relationer till moderbolag, clearingmedlemmar och andra finansiella infrastrukturföretag. Återhämtningsplaner och resolutionsplaner har även betydande överlappningar, inte minst när det gäller åtgärder för att säkerställa att den centrala motparten har eller tillförs tillräckliga finansiella resurser för att hantera obeståndshändelser. Slutligen ska resolutionsmyndigheten se till att åtgärder i återhämtningsplanen som inte har verkställs före resolutionens början genomförs om det inte finns skäl däremot, alternativt inte genomförs (artikel 27.3 och 27.4). Dessa beröringspunkter i kombination med att övergången från återhämtningsfasen till resolutionsfasen kan ske mycket snabbt (inom någon dag) kan göra att det finns bättre förutsättningar att skyndsamt fatta kongruenta beslut om ansvaret för både återhämtning och resolution ligger på en och samma myndighet. Förordningen är emellertid särskilt tydlig med att personal som utför uppgifter som följer av Emir-förordningen ska vara åtskild från personal som utför resolutionsuppgifter och att det ska finnas separata beslutsvägar. Det kan göra att det blir svårt att fullt ut dra nytta av dessa samordningsvinster.

Regeringen anförde vid genomförandet av krishanteringsdirektivet (jfr prop. 2015/16:5 s. 185 f.) att det är olämpligt att tillsyn och resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag hanteras av samma myndighet. Resolution kan innebära att resolutionsmyndigheten – direkt eller indirekt – kommer att bedriva finansiell verksamhet. Även ett företag i resolution eller ett broinstitut måste ha verksamhetstillstånd och ska därmed även stå under tillsyn. Detta resonemang är giltigt även när det gäller hanteringen av centrala motparter i resolution. Mot den bakgrunden bör Finansinspektionen inte utses till resolutionsmyndighet för centrala motparter.

Riksgäldskontoret bör vara resolutionsmyndighet

Det finns tydliga fördelar med att krishantering av finansiella företag sker på ett så likartat sätt som möjligt men med beaktande av att såväl företagens verksamhet och affärsmodeller som de marknader de verkar på kan skilja sig åt. Arbetet med att förbereda resolution (t.ex. upprättandet av resolutionsplaner) har stora likheter – både

vad gäller innehåll och frekvens – oberoende av om det gäller banker eller centrala motparter. En erfarenhet av den globala finanskrisen är att finansiella företag och marknader är nära sammankopplade och att det sällan är så att systemviktiga företag hamnar i problem utan att hela eller delar av det finansiella systemet är utsatt för stress. Det gäller inte minst sammankopplingen mellan banker och centrala motparter. Banker tillhör i regel den största gruppen clearing-medlemmar och är beroende av clearingtjänster för sin verksamhet. Problem i en central motpart som kan uppstå såväl till följd av en obeståndshändelse som en annan allvarlig händelse (t.ex. en cyberattack) kan därmed påverka bankerna och deras kunder negativt. Resolutionsåtgärder som innebär att banker behöver bidra med finansiella resurser utöver det s.k. vattenfallet, eventuella andra finansiella åtaganden och åtaganden i återhämtningsplanen kan få allvarliga effekter på bankernas likviditetssituation och i sig vara destabiliserande (se vidare avsnitt 8.3). Det är således en fördel om resolutionsuppgifter utförs av en och samma myndighet, men med beaktande av de krav på arrangemang för att hantera intresse-konflikter som förordningen ställer.

Enligt den ansvarsfördelning som råder mellan de berörda svenska myndigheterna när det gäller arbetet med finansiell stabilitet och krishantering är, som framgår ovan, Riksgäldskontoret resolutionsmyndighet. Det ska därför finnas starka skäl att frångå denna ordning när det gäller resolutionsmyndighet för centrala motparter. Som anförs ovan finns det ett antal skäl till att varken regeringen, Riksbanken eller Finansinspektionen är lämpliga resolutionsmyndigheter. Samtidigt finns det flera skäl till att det är effektivt att samla resolutionsuppgifter för finansiella företag i en och samma myndighet.

Riksgäldskontoret har inga formella uppgifter när det gäller centrala motparter. Myndigheten har därför inte samma höga kompetensnivå när det gäller centrala motparter, derivatmarknaden och den finansiella infrastrukturen som Riksbanken och Finans-inspektionen har. I egenskap av resolutionsmyndighet för kreditinstitut och värdepappersbolag har myndigheten däremot ett gediget kunnande om det löpande arbetet med att förbereda resolution (inte minst upprättandet av resolutionsplaner) för kreditinstitut och värdepappersbolag. De finansiella infrastruktur-systemen är helt centrala för kreditinstitutens och värdepappers-

bolagens verksamhet. En viktig del av Riksgäldskontorets resolutionsplanering är därför att säkerställa att banker som försatts i resolution har fortsatt tillgång till de finansiella infrastrukturföretagens tjänster. Riksgäldskontoret deltar också aktivt i arbetet med att ta fram internationella standards för resolution av centrala motparter inom FSB och i krishanteringsgruppen för Nasdaq Clearing. Det torde därför inte finnas några tungt vägande skäl varför Riksgäldskontoret inte skulle kunna bygga upp tillräcklig expertis, resurser och operativ kapacitet för att kunna utföra ett resolutionsuppdrag när det gäller centrala motparter på ett effektivt och rättssäkert sätt. Det faktum att Sverige för närvarande bara har en central motpart kan innebära en organisatorisk utmaning vad gäller resolutionsfunktionen i förhållande till andra funktioner som anförtrotts myndigheten. Det kan vara svårt att på ett resurseffektivt sätt bygga upp en organisatorisk enhet som enbart ansvarar för detta enda företag. Denna utmaning torde emellertid finnas även om Finansinspektionen eller Riksbanken skulle utses till resolutionsmyndighet för centrala motparter.

Som redan nämnts ska resolutionsmyndigheten om denna inte är det behöriga ministeriet, enligt förordningen, om inte annat anges i nationell lag, ha det behöriga ministeriets godkännande innan genomförandet av beslut som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter. Det ställer krav på att resolutionsmyndigheten har god förmåga att bedöma sådana direkta och indirekta effekter på statens finanser till följd av att resolutionsåtgärder vidtas. Motsvarande krav ställs på resolutionsmyndigheten när det gäller beslut om statligt stöd till centrala motparter enligt förslagen i denna promemoria. Det faktum att Riksgäldskontoret fattar andra beslut med nära koppling till finanspolitiken, både i egenskap av garantimyndighet och ansvarig för förvaltningen av statsskulden, och noggrant följer utvecklingen av statens lånebehov samt har kapacitet att, vid sidan av Riksbanken och Finansinspektionen, analysera och bedöma den finansiella stabiliteten i Sverige är ytterligare skäl till att myndigheten är lämplig att vara resolutionsmyndighet för centrala motparter.

Det kan inte uteslutas att det uppstår intressekonflikter mellan Riksgäldskontorets uppgifter enligt förordningen och annan verksamhet vid myndigheten - i första hand Riksgäldskontorets roll

som clearingmedlem i Nasdaq Clearing. Som statlig myndighet är Riksgäldskontoret emellertid begränsat exponerat mot Nasdaq Clearing. Riksgäldskontoret bidrar inte till obeståndsfonden och kan enligt förordningen inte bli föremål för cash calls eller VMGH, varken i återhämtning eller i resolution (artiklarna 9.22 och 28.4). Riksgäldskontoret skulle dock kunna bli föremål för uppsägning av kontrakt, vilket indirekt skulle kunna få statsfinansiella effekter (se även avsnitt 13.3).

Med beaktande av dessa faktorer bör Riksgäldskontoret utses till resolutionsmyndighet för centrala motparter enligt förordningen. Det finns emellertid skäl att i detta sammanhanget betona de mycket nära kopplingar som finns mellan tillsyn, övervakning och krishantering av centrala motparter. Det ställer krav på ett nära och väl fungerande samarbete mellan berörda myndigheter. Betydelsen av ett väl fungerande myndighetssamarbete framgår, som nämns ovan, direkt av förordningen. Ett väl fungerande samarbete är inte minst viktigt i en krissituation där händelseutvecklingen är snabb. Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och Riksbanken samt, i förekommande fall, Regeringskansliet (Finansdepartementet) behöver således utarbeta former för samarbetet när det gäller återhämtning och resolution av centrala motparter. Här torde erfarenheterna från arbetet med återhämtningsplaner och resolutionsplaner för kreditinstitut och värdepappersbolag liksom det övrigt krisförberedande arbetet och åtgärder för att göra företagen resolutionsbara vara mycket värdefulla. Detsamma gäller erfarenheterna från de krisövningar som regelbundet genomförs såväl mellan de svenska myndigheterna som mellan myndigheter i Norden-Baltikum.[46] Särskilda övningar av kriser i centrala motparter på basis av det nya krishanteringsregelverket kan ge ytterligare värdefull information om hur resolutionsplaneringen och tillämpningen av resolutionsverktygen bör utformas.

[46] Riksgäldskontoret genomför tillsammans med Finansinspektionen, Riksbanken och Finansdepartementet med viss regelbundenhet övningar för att höja beredskapen inför eventuella framtida bankkriser och identifiera hinder för ett effektivt myndighetssamarbete. Gränsöverskridande krisövningar utförs också inom ramen för det nordisk-baltiska myndighetssamarbetet Nordic Baltic Stability Group (NBSG), se ”Memorandum of Understanding on Cooperation and Coordination on cross-border financial stability between relevant Ministries, Central Banks, Financial Supervisory Authorities and Resolution Authorities of Denmark, Estonia, Finland, Iceland, Latvia, Lithuania, Norway and Sweden”, 31 Januari 2018. Tillgängligt via www.fi.se.

Det är viktigt att Riksgäldskontoret säkerställer att det finns interna arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan resolutionsfunktionen enligt förordningen och alla andra funktioner vid myndigheten, inbegripet regler för tystnadsplikt och informationsutbyte, och att dessa regler hålls tillgängliga för allmänheten (artikel 3.6). Som nämns ovan är avsikten med sådana arrangemang emellertid inte att hindra samarbete mellan de olika funktionerna eller för personalutbyte vid arbetstoppar. I denna promemoria föreslås nya sekretessbestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), i det följande benämnd OSL, som möjliggör en sekretessgräns inom Riksgäldskontoret mellan resolutions- eller stödfunktionen avseende centrala motparter och övriga delar av myndighetens verksamhet. För att uppgiftslämnande inte ska vara beroende av den interna organisationen föreslås att sekretessbestämmelserna kompletteras med en uppgiftsskyldighet för den del av verksamheten inom Riksgäldskontoret som inte bedriver resolutions- eller stödfunktionen gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten (se avsnitt 9.7).

Resolutionsdelegationen bör fatta beslut om resolution av centrala motparter

Resolutionsdelegationen vid Riksgäldskontoret är ett särskilt beslutande organ för frågor som Riksgäldskontoret ska pröva enligt lagen om resolution och stödlagen eller som garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om investerarskydd. Resolutionsdelegationen beslutar i frågor som är av principiell karaktär eller av större betydelse eller som gäller föreskrifter. Resolutionsdelegationen består av riksgäldsdirektören, som är ordförande, och högst sex andra ledamöter. Ledamöterna utses av regeringen.[47] I förarbetena till lagen om resolution anför regeringen att inrättandet av ett särskilt organ innebär att specialkompetens på det aktuella området kan samlas och byggas upp samtidigt som en tillräcklig grad av självständighet med skilda besluts- och rapporteringsvägar i förhållande till Riksgäldskontorets övriga verksamhet upprätthålls (jfr prop. 2015/16:5 s. 185).

[47] Resolutionsdelegationens uppgifter, sammansättning och beslutsformer framgår av förordningen (2007:1447) med instruktion för Riksgäldskontoret.

Det förefaller inte effektivt att inrätta ett särskilt organ för beslut av principiell karaktär eller större betydelse i stöd- eller resolutionsärenden rörande centrala motparter. Mot den bakgrunden bör Resolutionsdelegationen även fatta de resolutionsbeslut som föranleds av EU-förordningen och stödärenden enligt den kompletterande lagen. Regeringen bör dock överväga om antalet ledamöter i delegationen ska ökas till följd av de tillkommande uppgifterna för att delegationens kompetenssammansättning bättre ska kunna avspegla de särskilda förutsättningar som finns när det gäller resolution av och stöd till centrala motparter. För att undvika intressekonflikter mellan resolution av centrala motparter och annan verksamhet vid myndigheten skulle Resolutionsdelegationens sammanträden och beslutfattande kunna ske enligt särskilda rutiner. Det kan exempelvis innebära att delegationens sammansättning vid beslut förändras beroende på vilken typ av företag beslutet gäller.

5.3 Regeringen och Finansdepartementet (Regeringskansliet)

Promemorians förslag: Regeringen beslutar i frågor om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt EU-förordningen.

Regeringen ska samråda med Riksgäldskontoret vid fastställandet av huruvida villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen är uppfyllda i fråga om

- tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet, och
- tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att skydda allmänintresset, om den centrala motparten tidigare har beviljats extraordinärt likviditetsstöd från centralbanken.

Regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt EU-förordningen i fråga om

- att godkänna en åtgärd som kan få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till budgeteffekter (artikel 3.9),
- den information Riksgäldskontoret ska förse det behöriga ministeriet med enligt artikel 8.3 och bedömningen av om föremålet för oenighet inom resolutionskollegiet om resolutionsplanen innebär ett intrång i det statsfinansiella ansvarsområdet (artikel 14.7).

Promemorians bedömning: Finansdepartementet bör utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt EU-förordningen i den mån funktionerna inte kan utövas av regeringen istället.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna utse ett ministerium, vilket i Sveriges fall är ett departement, som ska ansvara för det behöriga ministeriets funktioner enligt förordningen (artikel 3.8). På motsvarande sätt som gäller vid krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag bör Finansdepartementet utses till behörigt ministerium (jfr prop. 2015/16:5 s. 187). Det bör ske i föreskrifter meddelade av regeringen.

I Sverige gäller den konstitutionella principen om kollektivt beslutsfattande i ärenden som avgörs av regeringen (7 kap. 3 § regeringsformen). Regeringsärenden kan alltså, med vissa få undantag, inte beslutas av ett enskilt statsråd utan avgörs istället kollektivt vid regeringssammanträden. När det gäller de närmare funktionerna som Finansdepartementet ska ha ger förordningen medlemsstaterna viss flexibilitet.

Statliga stabiliseringsverktyg

I fråga om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artikel 45 i förordningen där det behöriga ministeriet har en funktion att fylla kan funktionen i stället fullgöras av regeringen. Enligt förordningen får de statliga stabiliseringsverktygen endast tillämpas i en mycket exceptionell situation med en systemkris som

en sista utväg och under ledning av det behöriga ministeriet eller regeringen i nära samarbete med resolutionsmyndigheten eller under ledning av resolutionsmyndigheten (artikel 45.1). Statliga finansiella stabiliseringsverktyg ska anses tillämpas som en sista utväg under vissa angivna förhållanden bl.a. om det behöriga ministeriet eller regeringen och resolutionsmyndigheten fastställer att tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet eller för att skydda allmänintresset, om den centrala motparten tidigare beviljats extraordinärt likviditetsstöd från centralbanken (artikel 45.3 a och b). Regeringen kan av konstitutionella skäl inte fastställa villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen tillsammans med Riksgäldskontoret, en till regeringen underställd myndighet. Enligt promemorians mening bör kravet på att villkoren ska fastställas av regeringen och resolutionsmyndigheten tillsammans tolkas utifrån skälen i förordningens ingress. I skäl 14 anges att förordningen, när det gäller frågor som rör användningen av statligt stöd som en sista utväg, inte ska stå i strid med den fördelning av kompetens som gäller mellan behöriga ministerier eller regeringen och resolutionsmyndigheten i medlemsstaternas rättssystem. Denna lydelse innebär att regeringen kan, och enligt promemorian bör, fastställa villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artikel 45.3 a och b. Med beaktande av förordningens lydelse bör dock en bestämmelse om samrådsskyldighet med Riksgäldskontoret införas vid tillämpningen av de aktuella bestämmelserna. Av bestämmelsen bör framgå att samrådsskyldigheten med Riksgäldskontoret gäller utöver den skyldighet regeringen har att samråda med Riksbanken och Finansinspektionen enligt förordningen (artikel 45.3 a). En bestämmelse med innebörden att regeringen beslutar i frågor om att tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen (t.ex. beslut om ett kapitaltillskott) bör också införas i den kompletterande lagen.

Budgetpåverkande åtgärder

Enligt förordningen ska resolutionsmyndigheten, om myndigheten inte är det behöriga ministeriet, få det behöriga ministeriets godkännande innan beslut genomförs som kommer att få direkta

budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter (artikel 3.9). Det är av avgörande betydelse att regeringen har möjlighet att motsätta sig beslut som är direkt eller indirekt budgetpåverkande. Det finns därför ett behov av att regeringen utför det behöriga ministeriets funktion enligt artikel 3.9.

Som nämns ovan anges i skäl 14 att förordningen, när det gäller frågor som rör användandet av statligt stöd som en sista utväg, inte ska stå i strid med den fördelningen av kompetens som gäller mellan behöriga ministerier, regeringen och resolutionsmyndigheten i medlemsstaternas rättssystem. Beslut som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter är emellertid ett vidare begrepp än frågor som rör användandet av statligt stöd som en sista utväg. Förordningen kan, enligt promemorians mening, inte tolkas på annat sätt än att regeringen ska kunna motsätta sig genomförandet av ett myndighetsbeslut som det behöriga ministeriet, enligt förordningen, kan motsätta sig genomförandet av. En bestämmelse med skyldighet för resolutionsmyndigheten att överlämna en fråga om en åtgärd som kan få sådana direkta eller indirekta budgeteffekter som avses i förordningen till regeringen infördes i lagen om resolution vid genomförandet av den till artikel 3.9 motsvarande bestämmelsen i krishanteringsdirektivet (prop. 2015/16:5 s. 180–183). Mot denna bakgrund bör regeringen utöva det behöriga ministeriets funktion vid tillämpningen av artikel 3.9.

Kravet på att Riksgäldskontoret ska inhämta regeringens godkännande innan beslut genomförs som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter ersätter inte i något fall Riksgäldskontorets prövning av förutsättningarna för den aktuella åtgärden. Det ligger i sakens natur att regeringen bör pröva frågan om åtgärden kan godtas skyndsamt.

Det behöriga ministeriets övriga funktioner

Förordningen innehåller en bestämmelse om s.k. bindande medling för det fall enighet om ett beslut avseende en resolutionsplan inte kunnat nås i resolutionskollegiet. Bedömer resolutionsmyndigheten

eller det behöriga ministeriet att föremålet för oenigheten inkräktar på den egna medlemsstatens statsfinansiella ansvarsområde, ska resolutionsmyndigheten i den centrala motpartens hemmedlemsstat (dvs. den medlemsstat som den centrala motparten är auktoriserad i) inleda en omprövning av resolutionsplanen (artikel 14.7).

Resolutionsmyndigheten ska enligt förordningen förse det behöriga ministeriet med all information avseende beslut eller åtgärder som kräver underrättelse till, samråd med eller godkännande av det behöriga ministeriet (artikel 8.3).

Regeringen bör vid tillämpningen av artikel 14.7 och 8.3 i förordningen utöva motsvarande funktion som den regeringen bör utöva med anledning av artikel 3.9.

Av förordningen följer vissa andra funktioner som måste utövas av det behöriga ministeriet, exempelvis vissa underrättelser och visst informationsutbyte. Detsamma gäller för det samarbete som ska ske i resolutionskollegiet (artikel 4). I sådana fall bör Finansdepartementet ansvara för det behöriga ministeriets funktion (jfr prop. 2015/16:5 s. 187). I den mån det aktuella ärendet berör flera departements verksamhetsområden bör ärendet beredas gemensamt i enlighet med 15 § förordningen (1996:1515) med instruktion för Regeringskansliet.

6 Ingripandeåtgärder och sanktioner

6.1 Inledning

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna i enlighet med nationell rätt ge resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten befogenhet att meddela administrativa sanktioner vid överträdelser av förordningen (artikel 81.1 och 81.3). Administrativa sanktioner ska kunna meddelas mot centrala motparter, clearingmedlemmar och fysiska personer som är ansvariga för en överträdelse (artikel 81.2). Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande (artikel 81.1 andra stycket). Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa administrativa sanktioner för överträdelser som redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt (artikel 81.1 andra stycket).

I förordningen finns en s.k. överträdelsekatalog som anger vilka överträdelser som åtminstone ska kunna leda till administrativa sanktioner. I förordningen finns även en s.k. sanktionskatalog som är en förteckning över administrativa sanktioner som resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten åtminstone ska kunna besluta om (artikel 82). Förordningen specificerar den lägsta maximala sanktionsavgiften som ska kunna beslutas mot en juridisk person respektive en fysisk person (artikel 82.2 d–f). Förordningen innehåller även bestämmelser om offentliggörande av beslut om administrativa sanktioner (artikel 83), upprättandet av en central databas (artikel 84) samt de kriterier som bör beaktas när myndigheterna beslutar i sanktionsärenden (artikel 85).

Bestämmelserna om ingripanden i förordningen föranleder ett antal överväganden och förslag som behandlas i detta kapitel. Först behandlas behovet av straffrättslig reglering som alternativ till det administrativa sanktionssystemet (avsnitt 6.2). Promemorian föreslår

ingripandeåtgärder som Finansinspektionen bör ha till sitt förfogande vid överträdelser av förordningen och mot vem sådana åtgärder bör kunna riktas (avsnitt 6.3 och 6.4) samt vilka omständigheter som bör beaktas vid beslut om sanktioner (avsnitt 6.5). Promemorian föreslår även bestämmelser om offentliggörande av sanktionsbeslut (avsnitt 6.6) samt betalning av sanktionsavgift, preskription och verkställighet (avsnitt 6.7).

6.2 Straffrättsliga bestämmelser bör inte införas

Promemorians bedömning: Det bör inte införas några bestämmelser om straffansvar för överträdelser av EU-förordningen.

Skälen för promemorians bedömning

Medlemsstaterna ska i enlighet med nationell rätt ge resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten befogenhet att meddela administrativa sanktioner vid överträdelser av förordningen (artikel 81.1 och 81.3). Medlemsstaterna kan välja att inte införa sådana bestämmelser om överträdelserna är föremål för straffrättsliga påföljder enligt den nationella rätten (artikel 81.1 andra stycket). Detta innebär att medlemsstaterna har ett handlingsutrymme att, i stället för att införa administrativa sanktioner och andra motsvarande åtgärder, föreskriva och besluta om straffrättsliga påföljder. Det finns inget i förordningen som hindrar att en medlemsstat har både administrativa och straffrättsliga sanktioner.

Svensk rätt innehåller inte någon straffrättslig reglering för centrala motparter som omfattas av skyldigheter enligt förordningen. Frågor om sanktioner på finansmarknadsområdet har på senare tid varit föremål för regeringens överväganden vid genomförandet av en rad EU-rättsakter, bl.a. kapitaltäckningsdirektivet och krishanteringsdirektivet (se prop. 2013/14:228 s. 231–233 och prop. 2015/16:5 s. 737–740). Regeringen har därvid bedömt att det inte är aktuellt att använda sig av möjligheten att införa straffrättsliga påföljder i stället för eller tillsammans med administrativa sanktioner. Inte heller när det gäller överträdelser av förordningen finns det skäl att införa straffrättsliga påföljder.

Sanktionerna vid överträdelser av förordningen bör därför vara av administrativt slag.

6.3 Överträdelser som kan föranleda Finansinspektionens ingripande och mot vem sådana kan riktas

Promemorians förslag: Frågor om ingripanden och sanktioner ska få prövas av Finansinspektionen.

Finansinspektionen ska få ingripa mot en central motpart som åsidosatt sina skyldigheter enligt EU-förordningen genom att inte

1. utarbeta, upprätthålla och uppdatera en återhämtningsplan (artikel 9),
2. tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter för att utarbeta resolutionsplan (artikel 13), eller
3. underrätta Finansinspektionen om att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera (artikel 70.1).

Om en central motpart har åsidosatt sina skyldigheter enligt ovan ska Finansinspektionen få ingripa mot den som ingår i den centrala motpartens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Ett ingripande mot en fysisk person ska bara få ske om den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Frågor om ingripande mot fysiska personer ska få tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande. Genom sanktionsföreläggandet ska den fysiska personen föreläggas att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp. När föreläggandet har godkänts ska det gälla som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet ska vara utan verkan.

Ett sanktionsföreläggande ska innehåll uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att kännetecknа den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

En sanktion mot en fysisk person ska bara få beslutas om sanktionsföreläggandet har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum. Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid ska Finansinspektionen få ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den centrala motparten för samma överträdelse. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningens krav

Medlemsstaterna ska införa specifika administrativa sanktioner och åtgärder åtminstone vid överträdelser av skyldigheterna som följer av bestämmelserna om att utarbeta, upprätthålla och uppdatera återhämtningsplaner i artikel 9, att tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter för utarbetandet av resolutionsplaner i artikel 13 samt att underrätta den behöriga myndigheten när den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera i artikel 70.1 (artikel 82.1). Administrativa sanktioner och åtgärder ska kunna riktas mot centrala motparter, clearingmedlemmar och personer som ingår i ledningen för centrala motparter som gör sig skyldiga till överträdelser (artikel 82.2). Den närmare utformningen av bestämmelserna om ingripanden har överlämnats till medlemsstaterna.

Finansinspektionen bör pröva frågor om ingripanden och sanktioner

Enligt gällande rätt ska Finansinspektionen ingripa mot värdepappersinstitut, börser och clearingorganisationer om de åsidosätter sina skyldigheter enligt lagen om värdepappersmarknaden, författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet (25 kap. 1 § lagen om värdepappersmarknaden). Med begreppet författningar avses även EU-förordningar (jfr prop. 2006/07:115 s. 628). Bestämmelsen omfattar centrala motparters skyldigheter enligt förordningen (1 kap. 1 a § samma lag). Finansinspektionen har således redan befogenhet att med stöd av lagen om värdepappersmarknaden ingripa mot en central motpart vid överträdelser av bestämmelserna i förordningen. Förordningen innehåller emellertid även bestämmelser om att åtgärder ska kunna riktas mot bl.a. personer i ledningen i det företag som gör sig skyldigt till överträdelser. När bestämmelser om sanktioner ska införas i svensk rätt bör utgångspunkten vara att den systematik som finns i gällande rätt på finansmarknadsområdet ska följas i den mån det är möjligt (se avsnitt 4.1). När det gäller överträdelser som ska kunna föranleda ingripanden bör därför, på motsvande sätt som i flera andra lagar på finansmarknadsområdet, de skyldigheter som ska kunna föranleda ett ingripande anges i en överträdelsekatalog i den kompletterande lagen (se t.ex. 25 kap. 1 a § lagen om värdepappersmarknaden, 2 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister och 5 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning). Katalogen bör överensstämma med de former av överträdelser som räknas upp i förordningen.

Vissa av de skyldigheter som följer av förordningen ska fullgöras gentemot resolutionsmyndigheten och andra gentemot den behöriga myndigheten. Förordningen får tolkas så att den ger medlemsstaterna möjlighet att fördela sanktionsbefogenheterna mellan resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten (artikel 81.3). Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet, förelåg motsvarande möjlighet att fördela sanktionsbefogenheter. Regeringen uttalar i förarbetena till lagen om resolution att det inte

finns anledning att frångå gällande ordning där Finansinspektionen, som den behöriga myndigheten i Sverige, fattar beslut om sanktioner vid åsidosättande av bestämmelser på finansmarknadsområdet (prop. 2015/16:5 s. 740). Enligt promemorians mening finns ingen anledning att göra någon annan bedömning i detta fall. Finansinspektionen är således den myndighet som är mest lämpad för att besluta om sanktioner vid överträdelser av förordningen.

Finansinspektionens ingripanden mot fysiska personer i ledningen

Enligt förordningen ska en juridisk persons överträdelse i vissa fall kunna medföra ingripanden mot fysiska personer i företagets ledningsorgan eller andra personer som enligt nationell rätt är ansvariga för överträdelsen (artikel 81.2).

De fysiska personer som ska kunna bli föremål för en sanktion eller en åtgärd anges i förordningen på i allt väsentligt samma sätt som i motsvarande regler i kapitaltäckningsdirektivet, vilka har genomförts i svensk rätt i bestämmelser i 15 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 1 a § första stycket lagen om värdepappersmarknaden. I förarbetena uttalar regeringen att den personkrets som kan träffas av sådana sanktioner eller åtgärder bör utgöras av medlemmarna i företagets styrelse, dess verkställande direktör eller deras ersättare (prop. 2014/15:57 s. 39 f.). Regeringen gör samma bedömning när det gäller reglerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, MiFID II, om ingripanden mot personer i ledningsorgan för värdepappersbolag och börser (prop. 2016/17:162 s. 537–539). Det finns inte skäl att göra någon annan bedömning när det gäller kretsen av fysiska personer som ska omfattas av bestämmelser om ingripanden vid överträdelser av EU-förordningen. Det som förordningen anger som fysiska personer i ledande ställning eller fysiska personer som anses vara ansvariga för en sådan överträdelse bör därför avse den som ingår i ett företags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Finansinspektionen har möjlighet att ingripa enligt flera lagar på finansmarknadsområdet genom beslut om att en person som ingår i ett företags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem inte längre får inneha den positionen eller genom beslut om sanktionsavgift (se t.ex. 15 kap. 1 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 1 c § lagen om värdepappersmarknaden). I samtliga fall krävs för ett sådant ingripande att överträdelsen är allvarlig och att personen ifråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen. Det har i tidigare lagstiftningsärenden motiverats med att sanktionerna har straffrättslig karaktär (se prop. 2016/17:162 s. 539–542 med vidare hänvisningar). Utgångspunkten för de ingripandebestämmelser som föreslås införas i den kompletterande lagen är att den systematik som i dag finns i andra lagar på finansmarknadsområdet bör följas så långt det är möjligt (se avsnitt 4.1). Av det skälet bör ett ingripande mot en ansvarig fysisk person bara få ske om den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen ifråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat den. Förordningen hindrar inte att ingripanden vid de här aktuella överträdelserna villkoras på detta sätt (jfr artikel 81.2).

Ingripanden mot fysiska personer bör ske genom sanktionsföreläggande

Ingripande mot fysiska personer bör, i likhet med vad som gäller enligt andra lagar på finansmarknadsområdet, ske genom sanktionsföreläggande (se prop. 2016/17:162 s. 536 och de hänvisningar som görs där). Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp. När föreläggandet har godkänts gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

Beträffande processen för ingripande om ett sanktionsföreläggande inte godkänns, gör promemorian samma bedömning som regeringen gjort i tidigare lagstiftningsärenden om sanktioner mot fysiska personer som ingår i en juridisk persons ledningsorgan (se t.ex. prop. 2014/15:57 s. 59–61). Finansinspektionen bör således ha möjlighet att ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan bör göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att

pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den centrala motparten för samma överträdelse. Prövningstillstånd bör krävas vid överklagande till kammarrätten.

6.4 Administrativa sanktioner och åtgärder

6.4.1 Anmärkning och föreläggande att vidta rättelse

Promemorians förslag: Finansinspektionens ingripande ska få ske genom beslut om anmärkning eller föreläggande att inom viss tid vidta viss åtgärd eller upphöra med visst agerande.

Ett föreläggande ska få förenas med vite. Ett ingripande ska inte få ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande om vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Skälen för promemorians förslag

Enligt sanktionskatalogen i EU-förordningen ska medlemsstaterna bl.a. säkerställa att det finns möjlighet att besluta om ett offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och överträdelsens karaktär (artikel 82.2 a). Regler med liknande innebörd finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordningen) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG samt i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juni 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, i det följande benämnd prospektförordningen. I lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (5 kap. 3 § 2 och prop. 2016/17:22 s. 208 f.) och lagen med kompletterande bestämmelser till prospektförordningen (5 kap. 4 § 2 och prop. 2018/19:83 s. 97) används termen anmärkning för denna ingripandeåtgärd.

I flera lagar på finansmarknadsområdet, som reglerar vissa företag under tillsyn, är varning en ingripandeåtgärd som används för

allvarliga överträdelser som ett alternativ till återkallelse av ett företags tillstånd (se t.ex. 15 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 1 § lagen om värdepappersmarknaden). Åtgärden anmärkning finns också, men används då för överträdelser som inte är så allvarliga att de kan resultera i en återkallelse av tillståndet. Återkallelse av tillstånd är inte en möjlig ingripandeåtgärd enligt förordningen utan regleras uttömmande i artikel 20.1 i Emir-förordningen. Det är därför lämpligt att på samma sätt som i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning, införa anmärkning som en ingripandeåtgärd. Anmärkning bör främst komma ifråga för mindre allvarliga överträdelser. En mer allvarlig överträdelse bör medföra en sanktionsavgift.

Enligt sanktionskatalogen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns möjlighet att förelägga den ansvariga fysiska eller juridiska personen att upphöra med det agerande som utgör en överträdelse (artikel 82.2 b). Eftersom en överträdelse även kan bestå i underlåtenhet att uppfylla vissa krav, är det rimligt att den behöriga myndigheten även kan ålägga den ansvarige att vidta en positiv åtgärd för att uppfylla kraven i förordningen (jfr prop. 2016/17:22 s. 206 f.).

Det bör införas en bestämmelse som ger Finansinspektionen möjlighet att förelägga den som har överträtt skyldigheterna i förordningen att inom viss tid vidta en viss åtgärd för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med ett visst agerande. Bestämmelsen bör utformas efter förebild av motsvarande bestämmelser i liknande lagstiftning som kompletterar EU-förordningar (se t.ex. 5 kap. 3 § första stycket 1 lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, 25 kap. 17 § lagen om värdepappersmarknaden och 5 kap. 4 § första stycket 1 lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning). I likhet med det som gäller enligt dessa lagar bör ett föreläggande få förenas med vite.

Regeringen har i flera lagstiftningsärenden konstaterat att begreppet straff i den mening som avses i Europakonventionen även omfattar t.ex. vite (prop. 2007/08:107 s. 24 f., prop. 2012/13:143 s. 69 f. och prop. 2018/19:83 s. 94). Om Finansinspektionen har ansökt om utdömande av vitet bör det därför inte vara möjligt att

besluta om en sanktion för samma sak (jfr prop. 2016/17:22 s. 227-229). Det bör därför tas in en bestämmelse om att ingripande inte får ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts. Liknande bestämmelser finns i flera andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 4 kap. 2 § tredje stycket lagen [2018:2024] med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om referensvärden, 5 kap. 4 § tredje stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning och 3 kap. 3 § tredje stycket lagen [2019:1215] med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om värdepapperisering). Bestämmelsen i den kompletterande lagen bör utformas på motsvarande sätt för att en så enhetlig lagstiftning som möjligt ska åstadkommas på finansmarknadsområdet.

6.4.2 Förbud att utöva ledningsfunktioner

Promemorians förslag: Finansinspektionens ingripande ska få ske genom beslut om att en fysisk person som ingår i den centrala motpartens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den centrala motparten, eller ersättare för någon av dem.

Skälen för promemorians förslag

Enligt sanktionskatalogen i EU-förordningen ska medlemsstaterna bl.a. säkerställa att det finns möjlighet att besluta om ett tillfälligt förbud att utöva ledningsfunktioner för personer i ledande ställning eller fysiska personer som anses vara ansvariga för en överträdelse av skyldigheterna i förordningen (artikel 82.2 c). Syftet är att säkerställa att skyldigheterna fullgörs av alla, såväl juridiska som fysiska, ansvariga personer och att de är föremål för liknande behandling i hela unionen (jfr skäl 80).

Finansinspektionen har, som redogörs för ovan (se avsnitt 6.3), möjlighet att ingripa enligt flera lagar på finansmarknadsområdet

genom beslut om att en person som ingår i ett företags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, inte längre får vara det (se t.ex. 15 kap. 1 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 1 c § lagen om värdepappersmarknaden). Enligt dessa bestämmelser ska förbudet begränsas till en viss tid: lägst tre och högst tio år. Enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument får ett permanent förbud meddelas i fall av upprepade allvarliga överträdelser (9 kap. 13 § tredje stycket 1). Enligt förordningen krävs att ett ingripande ska kunna ske åtminstone genom beslut om tillfälligt förbud att utöva ledningsfunktioner. Det finns enligt promemorians mening inte skäl att införa en möjlighet att ett sådant förbud också ska få vara permanent vid överträdelse av förordningen. Förbudet bör istället utformas så att personen ifråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den centrala motparten, eller ersättare för någon av dem.

6.4.3 Sanktionsavgifter

Promemorians förslag: Finansinspektionens ingripande ska få ske genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften för en central motpart ska kunna fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av den central motpartens omsättning, eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, eller
2. två gånger den vinst som den centrala motparten gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelsen har skett under den centrala motpartens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Sanktionsavgift ska få beslutas bara om den centrala motparten har delgetts en upplysning om att frågan om

sanktionsavgift har tagits upp av Finansinspektionen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska kunna fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 11 februari 2021 (dagen för ikraftträdandet av förordningen) i svenska kronor motsvarade 5 000 000 euro, eller
2. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta belopp kan fastställas.

Avgiften ska tillfalla staten.

Promemorians bedömning: Det saknas skäl att föreskriva mer omfattande sanktioner och högre sanktionsnivåer än de som anges i EU-förordningen.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Enligt sanktionskatalogen i EU-förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att det finns möjlighet att besluta om sanktionsavgifter vid överträdelser av skyldigheterna som följer av förordningen (artikel 82.2 d–f). Alternativa beräkningssätt för sanktionsavgifterna anges. Avgifterna anges som minsta maximibelopp vilket innebär att medlemsstaterna får fastställa högre nivåer.

Finansinspektionen har enligt gällande rätt befogenhet att besluta om sanktionsavgifter. I lagen om värdepappersmarknaden finns bestämmelser om att en särskild avgift ska tas ut av den som bryter mot angivna bestämmelser i den lagen (25 kap. 19 och 19 a §§). Liknande bestämmelser finns i flera andra lagar som reglerar Finansinspektionens övervakning av de finansiella marknaderna (se t.ex. 7 kap. 2 § lagen [2006:451] om offentliga uppköpserbjudanden på aktiemarknaden, 6 kap. 3 a § lagen om handel med finansiella instrument och 2 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister). Bestämmelserna om sanktionsavgifter har ansetts tillgodose unionsrättsliga krav på effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner (se prop. 2005/06:140 s. 75 f.,

prop. 2006/07:65 s. 226–228 och prop. 2012/13:72 s. 30 f.). I likhet med flera andra EU-rättsakter på finansmarknadsområdet innehåller förordningen uttryckliga och detaljerade bestämmelser om storleken på de sanktionsavgifter som ska kunna beslutas. Avgifternas storlek beror på om de riktar sig till fysiska eller juridiska personer (artikel 82.2 d–f). När det gäller juridiska personer beror avgifternas storlek även på om den juridiska personen ingår i en koncern eller inte (artikel 82.2 d).

Förordningen innehåller inte några bestämmelser om den lägsta sanktionsavgift som får tas ut vid överträdelse. I andra svenska lagar på finansmarknadsområdet anges emellertid 5 000 kronor som det lägsta belopp till vilket sanktionsavgift kan uppgå till för juridiska personer med motiveringen att många fall av överträdelser kan vara av mindre allvarlig karaktär och att regleringen bör stämma överens på näraliggande rättsområden (jfr prop. 2012/13:72 s. 31 och 2 kap. 1 § andra stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, 12 kap. 8 § andra stycket lagen [2004:46] om värdepappersfonder, 15 kap. 8 § andra stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 9 § andra stycket lagen om värdepappersmarknaden samt 14 kap. 12 § andra stycket lagen [2013:561] om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Någon sådan beloppsgräns finns inte när det gäller de sanktionsavgifter som Finansinspektionen ska få ta ut av fysiska personer (se t.ex. 12 kap. 8 a § lagen och värdepappersfonder, 15 kap. 8 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 25 kap. 9 a § lagen om värdepappersmarknaden, och 14 kap. 12 a § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Det har enligt promemorian inte framkommit skäl att införa en sådan beloppsgräns när det gäller de sanktionsavgifter som bör få tas ut av fysiska personer enligt den kompletterande lagen (jfr prop. 2018/19:38 s. 76). Sanktionsavgiften som Finansinspektionen ska få ta ut av en central motpart bör till följd av det sagda inte få bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelsen har skett under den centrala motpartens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas eller är bristfälliga, bör omsättningen få uppskattas. Detta överensstämmer med andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 25 kap. 9 § lagen om värdepappersmarknaden och 3 kap. 10 § lagen [2019:277] med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning

om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning).

Bestämmelser om storleken på sanktionsavgifterna som anges i förordningen bör införas i den kompletterande lagen. För att de sanktioner som bör få påföras vid överträdelser ska uppfylla förordningens krav, bör sanktionsavgifterna motsvara de belopp som anges i förordningen. Det är visserligen möjligt att fastställa ett ännu högre maximibelopp än så. Det saknas dock anledning att höja de redan höga maximibeloppen i detta fall.

Vid genomförandet i svensk rätt av motsvarande regler i kapitaltäckningsdirektivet uttalar regeringen i förarbetena att det finns tre alternativa beräkningssätt för Finansinspektionen att fastställa sanktionsavgifternas storlek samt att det högsta beloppet enligt de alternativa beräkningarna utgör ett avgiftstak. Vidare uttalas att Finansinspektionen har att beakta dels den ram som detta avgiftstak ställer upp, dels att sanktionerna ska vara proportionella i förhållande till överträdelsen i fråga (se prop. 2013/14:228 s. 235 f. och prop. 2014/15:57 s. 46–48). Det finns inte skäl att göra någon annan bedömning i detta fall. Det högsta belopp enligt de alternativa beräkningssätten utgör således ett avgiftstak.

Bestämmelserna om sanktionsavgifter bör utformas efter förebild av liknande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 5 kap. 6–8 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, 5 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning och 25 kap. 9 och 9 a §§ lagen om värdepappersmarknaden).

Finansinspektionen ska ge den som inspektionen avser att ta ut sanktionsavgift av tillfälle att yttra sig i ärendet innan beslut meddelas (25 § förvaltningslagen [2017:900]). I annan lagstiftning på finansmarknadsområdet får beslut om att ta ut en särskild avgift enligt respektive lag inte meddelas, om den som avgiften gäller inte senast inom två år från det att överträdelsen ägde rum har delgetts upplysning om att frågan om särskild avgift har tagits upp av Finansinspektionen (se t.ex. 2 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister och 3 kap. 4 § andra stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om

återanvändning). I denna promemoria föreslås att en sanktion mot en fysisk person bara får beslutas om ett sanktionsföreläggande har delgetts denne inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum (se avsnitt 6.3). På samma sätt bör en tidsfrist bestämmas i fråga om beslut om sanktionsavgift mot en central motpart vid överträdelse av förordningen. En tidsfrist på två år framstår som väl avvägd. Beslut att ta ut en sanktionsavgift av en central motpart vid överträdelse av förordningen bör därmed inte få meddelas om inte den centrala motparten inom två år från det att överträdelsen ägde rum har delgetts upplysning om att frågan om sanktionsavgift har tagits upp av Finansinspektionen.

Mot den bakgrunden bör två typer av bestämmelser om delgivning med olika innebörd införas i den kompletterande lagen (3 kap. 7 § och 3 kap. 8 § femte stycket). Den första bestämmelsen avser beslut om ingripande mot fysisk person som fattas av domstol efter det att Finansinspektionen har utfärdat sanktionsföreläggande. Den andra bestämmelsen avser beslut om ingripande mot en central motpart som fattas av Finansinspektionen. Det är således frågan om två olika situationer. Båda bestämmelserna införs efter förebild av andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 25 kap. 10 d, 19 h och 20 §§ lagen om värdepappersmarknaden och 3 kap. 4 § andra stycket och 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning).

6.5 Omständigheter som ska vara styrande vid beslut om sanktioner

Promemorians förslag: Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

Finansinspektionen ska därutöver, i försvårande riktning, beakta om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömningen bör särskild vikt fästas

vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

Finansinspektionen ska i förmildrande riktning beakta om

1. den centrala motparten eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
2. den centrala motparten snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

De omständigheter som ska vara styrande vid valet av ingripande ska även beaktas särskilt vid bestämmande av sanktionsavgifternas storlek. Utöver detta ska särskild hänsyn tas till den centrala motparten eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst den centrala motparten eller fysiska personen gjort till följd av överträdelsen.

Finansinspektionen ska få avstå från ingripande om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,
2. den centrala motparten eller den fysiska personen i fråga gör rättelse,
3. något annat organ har vidtagit åtgärder mot den centrala motparten eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller
4. det annars finns särskilda skäl.

Skälen för promemorians förslag

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att alla relevanta omständigheter beaktas vid valet av sanktion och av den nivå på åtgärden som beslutas (artikel 85). I förordningen finns en icke uttömmande uppräkning av omständigheter som den behöriga myndigheten eller, i förekommande fall, resolutionsmyndigheten, när så är lämpligt, ska ta hänsyn till. Dessa omständigheter är:

– Överträdelsens allvar och varaktighet.

– Graden av ansvar hos den person som är ansvarig för överträdelsen.
– Finansiell ställning hos den person som är ansvarig för överträdelsen som den indikeras genom den ansvariga juridiska personens totala omsättning eller den ansvariga fysiska personens årsinkomst.
– Storleken på de vinster som har gjorts eller de förluster som undvikits av den person som är ansvarig för överträdelsen, i den mån dessa kan fastställas.
– Förluster som uppstått för tredje part till följd av överträdelsen, i den mån de kan fastställas.
– Graden av samarbete med den behöriga myndigheten och resolutionsmyndigheten hos den person som är ansvarig för överträdelsen.
– Tidigare överträdelser av den person som gjort sig skyldig till överträdelsen.
– Överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet.

Liknande regler finns i bl.a. marknadsmissbruksförordningen (artikel 31), Europaparlamentets och rådets förordning 909/2014 (EU) av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) 236/2012 (artikel 64) och kapitaltäckningsdirektivet (artikel 70). Dessa regler har i svensk rätt genomförts i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (5 kap. 15–18 §§), lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (9 kap. 24–26 §§) och lagen om bank- och finansieringsrörelse (15 kap. 1 b och 1 c §§). I dessa lagar anges således vilka omständigheter som ska beaktas vid valet mellan olika sanktioner.

För att öka förutsägbarheten och enhetligheten i tillämpningen av sanktionsbestämmelserna är det en rimlig utgångspunkt att de omständigheter som anges i förordningen även anges i lag. Det torde vara till fördel för både tillämpande myndigheter och berörda

personer. För att inte begränsa utrymmet för Finansinspektionens egna bedömningar och möjligheten att ta hänsyn till särskilda omständigheter i det enskilda fallet, bör lagtexten utgöra en exemplifierande, men inte uttömmande, uppräkning av vilka omständigheter som ska beaktas.

Det bör anges i lag vad som ska vara utgångpunkten vid val av sanktion och vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek. Den centrala principen bör vara att en sammanvägd bedömning av de olika omständigheterna i det enskilda fallet ska göras. Därutöver bör det anges vilka särskilda omständigheter som i vart fall bör tillåtas att inverka på beslutet om vilken sanktion eller vilka sanktioner som slutligen ska beslutas.

Utifrån de faktorer som anges i förordningen framstår det som lämpligt att först ange sådana omständigheter som är hänförliga till själva överträdelsen, dvs. hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, potentiella konsekvenser för det finansiella systemet samt graden av ansvar för den som är ansvarig för överträdelsen (artikel 85 a, b och h). Den senare formuleringen avser i huvudsak att en person kan vara mer eller mindre ansvarig för en överträdelse och ha en omfattande eller mer begränsad kännedom om de omständigheter som utgör överträdelsen. I andra lagar på finansmarknadsområdet anges också uttryckligen ”skador som uppkommit till följd av överträdelsen” (se t.ex. 9 kap. 24 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument) eller ”skador som uppstått” (se t.ex. 15 kap. 1 b § lagen om bank- och finansieringsrörelse, 5 kap. 15 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och 6 kap. 3 d § lagen om handel med finansiella instrument) som omständigheter hänförliga till själva överträdelsen. Detta får anses motsvara det som anges i förordningen om förluster som tredje part har orsakats till följd av överträdelsen (artikel 85 e). Även i den nu aktuella bestämmelsen bör det därför anges att skador som uppstått ska beaktas som en omständighet hänförlig till själva överträdelsen.

Om omständigheter som är hänförliga till själva överträdelsen utgör utgångspunkten kan därefter det slutliga utfallet påverkas av faktorer som inte är att hänföra till den. Det bör även anges vissa omständigheter som kan vara förmildrande respektive försvårande och som har inträffat före eller efter överträdelsen. I försvårande riktning bör beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare

har gjort sig skyldig till överträdelser (artikel 85 g). På samma sätt som i motsvarande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet bör det vidare anges i den kompletterande lagen att det vid denna bedömning ska fästas särskild vikt vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna (se t.ex. 5 kap. 16 § första stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och 5 kap. 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning). Omständigheter i förmildrande riktning bör vara att den som har begått överträdelsen genom aktivt samarbete väsentligt har underlättat Finansinspektionens utredningsarbete (artikel 85 f). I annan lagstiftning på finansmarknadsområdet anges också som förmildrande omständigheter att den juridiska personen snabbt upphört med överträdelsen och att den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen (se t.ex. 15 kap. 1 c lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 2 a lagen om värdepappersmarknaden). Dessa omständigheter nämns inte uttryckligen som förmildrande i förordningen, men kan ses som uttryck för den juridiska eller fysiska personens samarbetsvilja. I syfte att åstadkomma en så enhetlig lagstiftning som möjligt bör motsvarande bestämmelser införas i den kompletterande lagen.

De ovan angivna omständigheterna bör även beaktas när sanktionsavgiftens storlek fastställs. Dessutom bör hänsyn tas till den finansiella styrkan hos den som har begått överträdelsen. I förordningen indikeras finansiell ställning genom exempelvis den ansvariga juridiska personens totala omsättning eller den ansvariga fysiska persons årsinkomst (artikel 85 c). I enlighet med det som anges i förarbetena till motsvarande bestämmelser i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning bör med finansiell ställning även avses andra ekonomiska förhållanden, såsom underhållsskyldighet i fråga om en fysisk person. Även förmögenhetsförhållanden bör kunna beaktas (se prop. 2016/17:22 s. 224).

När sanktionsavgiften fastställs bör hänsyn även tas till den vinst som gjorts med anledning av överträdelsen eller den förlust som undvikits genom överträdelsen (artikel 85 d). I bestämmelsen bör dock enbart vinst anges (jfr regeringens uttalande i prop. 2016/17:162

s. 602 f. om att uttrycket vinst omfattar såväl den vinst som erhållits som de förluster som undvikits).

För att sanktionerna ska vara proportionerliga bör Finansinspektionen få avstå från ingripande i vissa situationer. De omständigheter som ska kunna innebära att Finansinspektionen avstår från ingripande bör vara att överträdelsen är ringa eller ursäktlig, om personen i fråga gör rättelse, om något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga och om det annars finns särskilda skäl (se t.ex. 5 kap. 17 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning, 5 kap. 10 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning och 9 kap. 24 § andra stycket lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument).

6.6 Offentliggörande av sanktionsbeslut

Promemorians bedömning: Kravet i EU-förordningen på att resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten ska offentliggöra beslut om sanktioner kräver inte någon lagstiftningsåtgärd.

Skälen för promemorians bedömning

EU-förordningen ställer krav på att resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten åtminstone ska offentliggöra beslut om att påföra en administrativ sanktion eller annan administrativ åtgärd till följd av överträdelser av förordningen (artikel 83.1). Bestämmelsen innebär att besluten ska offentliggöras av resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten på myndighetens officiella webbplats åtminstone omedelbart efter att den person som är föremål för beslutet har underrättats om beslutet och beslutet har fått laga kraft. Offentliggörandet ska innehålla information om överträdelsens typ och art och om identiteten på de personer som är ansvariga. Resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten ska också, om den nationella rätten tillåter det, offentliggöra information om beslut som har överklagats och all senare

information om resultatet av ett sådant överklagande (artikel 83.1 andra stycket).

Resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten ska informera Esma om samtliga beslut om administrativa sanktioner som påförts, om besluten överklagats samt om resultatet av sådana överklaganden (artikel 84).

Det som förordningen anger om offentliggörande av beslut torde vara direkt tillämpligt genom att det är formulerat som en skyldighet för resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna och inte för medlemsstaterna. Det är därför inte nödvändigt att vidta några lagstiftningsåtgärder för att det som anges i förordningen ska gälla. En fråga som uppkommer är om ett sådant offentliggörande som beskrivs i förordningen strider mot bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen. Dessa bestämmelser innebär sekretess för vissa uppgifter som förekommer i Finansinspektionens tillståndsgivnings- och tillsynsverksamhet (30 kap. 4 §). Bestämmelsen innebär att sekretess gäller för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att han eller hon lider skada om uppgiften röjs. Det föreligger alltså en presumtion att Finansinspektionen får offentliggöra uppgifter om åtgärder eller sanktioner men att sekretess råder om det kan antas att den berörde lider skada om uppgiften röjs. Förordningen förutsätter offentliggörande men tillåter bl.a. att besluten publiceras anonymiserat om den behöriga myndigheten anser att ett offentliggörande skulle utgöra en oproportionerlig åtgärd vid en bedömning i ett enskilt fall eller om ett offentliggörande skulle äventyra stabiliteten på de finansiella marknaderna eller en pågående utredning (artikel 83.2 a–c). Det finns också en möjlighet att i vissa fall senarelägga offentliggörandet (artikel 83.2 andra stycket). Bestämmelserna om sekretess i offentlighets- och sekretesslagen utgör därför inte hinder för att offentliggöra sanktionsbeslut på det sätt som föreskrivs i förordningen. Samma bedömning gjordes när det gäller motsvarande regler om offentliggörande av beslut i kapitaltäckningsdirektivet, marknadsmissbruksförordningen och prospektförordningen (prop. 2013/14:228 s. 233 f., prop. 2016/17:22 s. 251 och prop. 2018/19:83 s. 105).

Kravet på att offentliggöra beslut om sanktioner mot enskilda på Finansinspektionens webbplats kommer att utgöra behandling av personuppgifter. Genom att det är möjligt att i vissa fall offentlig-

göra besluten i anonymiserad form, innehåller förordningen skyddsmekanismer för att tillgodose skyddet för personuppgifter. Om det ändå anses föreligga skäl för att offentliggöra personuppgifter ställs krav på att uppgifterna inte behålls på myndighetens webbplats under en längre tid än vad som är förenligt med gällande regler om dataskydd (artikel 83.3). När det gäller sådant skydd kan det i sammanhanget noteras att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) är tillämplig sedan den 25 maj 2018. Den allmänna dataskyddsförordningen utgör en ny generell reglering för personuppgiftsbehandling inom EU. Förordningen har ersatt Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet). Med anledning av den allmänna dataskyddsförordningen har det införts en ny lag, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, genom vilken personuppgiftslagen (1998:204) har upphävts (prop. 2017/18:105). Den allmänna dataskyddsförordningen omfattar i stort sett all behandling av personuppgifter, dvs. även sådan behandling som sker i privata företag. Detta innebär att gällande regelverk i fråga om hantering av personuppgifter inte utgör något hinder för kraven i förordningen på offentliggörande av beslut.

6.7 Betalning, preskription och verkställighet

Promemorians förslag: En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet. Om sanktionsavgiften inte har betalats inom denna tid, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.

En upplysningsbestämmelse med hänvisning till att bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av

statliga fordringar m.m. ska införas. Vid indrivning ska verkställighet få ske enligt utsökningsbalken.

En sanktionsavgift som har beslutats ska falla bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen innehåller inga bestämmelser om betalning av sanktionsavgifter, preskription och verkställighet. Medlemsstaterna har således frihet att själva avgöra vad som ska gälla i sådana frågor.

Bestämmelser om betalning, preskription och verkställighet finns bl.a. i lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (5 kap. 22–26 §§), lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (7 kap. 21-23 §§) och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning (5 kap. 12–14 §§). Enligt dessa bestämmelser ska en sanktionsavgift betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet. Om avgiften inte betalas inom denna tid ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Finansinspektionens beslut får verkställas enligt utsökningsbalken. Innebörden av dessa bestämmelser är att det inte krävs något domstolsavgörande för att driva in avgiften om den är obetald och förfallen till betalning (se 3 kap. 1 § första stycket 6 utsökningsbalken). Samma ordning bör gälla för beslut om sanktionsavgifter enligt förordningen. Bestämmelserna bör utformas efter förebild av de ovan nämnda lagarna.

När det gäller frågan om preskription anges i bestämmelserna i nämnda lagar att en sanktionsavgift som beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år (se t.ex. 5 kap. 25 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning). Samma preskriptionstid bör gälla för de nu aktuella sanktionsavgifterna. Med verkställighet avses faktiska verkställighetsåtgärder. Preskriptionen är absolut. Det betyder att fullgörande inte kan krävas efter det att fem år har gått sedan beslutet

fått laga kraft, även om verkställighet har skett under femårsperioden avseende en del av sanktionsavgiften. Det som preskriberas är den del av avgiften som ännu inte drivits in (se prop. 2016/17:22 s. 255–257).

7 Avslutande av resolution, konkurs och likvidation

7.1 Avslutande av resolution

Promemorians förslag: När det inte längre finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder för att uppnå resolutionsmålen, ska Riksgäldskontoret avsluta resolutionen.

Riksgäldskontoret ska inom rimlig tid efter att resolutionen har avslutats ansöka om att företaget ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med resolutionsåtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

En konkursansökan av Riksgäldskontoret ska vid prövningen behandlas som en ansökan av gäldenären.

En upplysningsbestämmelse med hänvisning till att Riksgäldskontorets befogenheter enligt EU-förordningen i vissa fall kvarstår även efter att resolutionen har avslutats ska införas.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen innehåller inga bestämmelser om avslutande av resolution. Det ligger dock i sakens natur att ett resolutionsförfarande inte bör pågå längre än nödvändigt (jfr 24 kap. 4 § lagen om resolution och prop. 2015/16:5 s. 627). Av det skälet bör en bestämmelse om att Riksgäldskontoret ska avsluta resolutionen när det inte längre finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder för att uppnå resolutionsmålen införas i den kompletterande lagen. Genom ett sådant beslut upphör i princip Riksgäldskontorets kontroll över den centrala motparten och merparten av resolutionens rättsverkningar. Riksgäldskontoret kan emellertid ha

kvar vissa befogenheter även efter det att resolutionen avslutats vilket framgår av förordningen (artiklarna 27.5, 27.10, 51.1 och 64).

En anledning till att det inte finns behov av ytterligare åtgärder för att nå resolutionsmålen kan exempelvis vara att den centrala motparten ska avvecklas genom konkurs eller likvidation, att en privat förvärvare övertar ansvaret för företagets omstrukturering eller att de resolutionsåtgärder som krävs för att uppnå resolutionsmålen är vidtagna. I det senare fallet kan det fortfarande finnas behov av att vidta omstruktureringsåtgärder enligt företagets omstruktureringsplan. Eftersom planen bygger på reguljära bolagsrättsliga befogenheter och fler åtgärder under resolution inte behövs kan resolutionen avslutas. En förutsättning är att det finns en av Riksgäldskontoret godkänd omstruktureringsplan. I annat fall kan Riksgäldskontoret inte utesluta att det finns ett fortsatt behov av att vidta åtgärder för att nå resolutionsmålen. I det fallet är heller inte rekvisitet för beslut om resolutionens avslutande uppfyllt.

När försäljningsverktyget eller broinstitutsverktyget används för att överföra endast delar av tillgångar, rättigheter eller skulder från den centrala motparten i resolution, ska den centrala motparten avvecklas enligt normala insolvensförfaranden inom rimlig tid efter det att överföringen skett (artikel 27.8). Syftet med att försätta en central motpart i resolution är att verksamheten ska fortleva av systemstabilitetsskäl. Det är dock inte av avgörande betydelse om den juridiska personen kvarstår efter resolutionsförfarandet. Det torde finnas andra fall än de som framgår av förordningen när den centrala motparten kan behöva upphöra som juridisk person. Exempelvis bör den centrala motparten avvecklas när allt, inte bara visst, inkråm överförts till ett broinstitut. Det framstår därmed som rimligt att en central motpart avvecklas när Riksgäldskontoret har gjort de överföringar och vidtagit de övriga åtgärder som behövs för att uppnå resolutionsmålen om inte syftet med dessa åtgärder är att företaget ska omstruktureras och drivas vidare. En sådan avveckling kan ske genom konkurs eller likvidation. Resolution kan ses som att resolutionsmyndigheten pausar avvecklingsförfarandet och i denna paus avskiljer de delar som behöver fortleva av systemstabilitetsskäl. När det är gjort fortsätter avvecklingen av det som är kvar av den centrala motparten genom konkurs eller likvidation.

Det kan vara förknippat med problem att försätta den centrala motparten i konkurs, eftersom vissa tjänster eller resurser även

fortsättningsvis kan behöva tillhandahållas förvärvaren för att denne ska kunna bedriva den övertagna verksamheten på ett effektivt sätt. Resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) har enligt förordningen möjlighet att ställa krav på att en central motpart i resolution ska tillhandahålla sådana tjänster till en privat förvärvare eller ett broinstitut (artikel 51.1). Även om Riksgäldskontoret också kan ställa krav på att en central motpart som är försatt i konkurs ska fortsätta att tillhandahålla tjänster är det inte säkert att detta krav kan tillfredsställas i praktiken. Med hänsyn till bl.a. kontinuitet behöver Riksgäldskontoret därför kunna avvakta med att avveckla den centrala motparten i resolution.

Det kan även finnas behov för Riksgäldskontoret att vidta återhämtningsåtgärder enligt artiklarna 27.5, 27.10 och 64 efter det att resolutionen har avslutats. För att tydliggöra Riksgäldskontorets befogenheter efter resolutionens avslutande föreslås att en upplysningsbestämmelse införs i den kompletterande lagen.

Ett företag som är föremål för resolution och som rekonstrueras i syfte att återge det dess livskraft bör självfallet inte avvecklas. En sådan rekonstruktion kan ske genom användning av skuldnedskrivningsverktyget eller vid en överföring av aktierna till ett broinstitut. Vid överföring av aktier eller inkråm till ett broinstitut, som ska fortsätta driva livskraftig verksamhet, torde det ursprungliga företaget bli föremål för avveckling.

7.2 Konkurs och likvidation

Promemorians förslag: En upplysning med hänvisning till EU-förordningens bestämmelser om insolvensförfaranden mot en central motpart ska införas i den kompletterande lagen.

Om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en underrättelse om en konkursansökan som avser en central motpart meddelar tingsrätten att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution ska konkursansökan avvisas.

Om en central motpart som har varit föremål för resolution försätts i konkurs, ska Riksgäldskontoret på begäran av konkursförvaltaren för den centrala motparten, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta

konkursboupptecknin gen och förvaltarberättelsen enligt konkurslagen.

Om en central motpart som har varit föremål för resolution går i likvidation, ska Riksgäldskontoret på begäran av likvidatorn för den centrala motparten lämna de upplysningar som likvidatorn behöver för att genomföra likvidationen. Skyldigheten ska beträffande uppgifter i ett avslutat ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution vara sekretessbrytande.

Om styrelsen i ett aktiebolag eller ekonomisk förening som omfattas av EU-förordningen tar emot eller upprättar ett förslag till beslut om likvidation som ska prövas av stämman, ska styrelsen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget. Om företaget är försatt i resolution eller Riksgäldskontoret meddelar att företaget ska försättas i resolution, ska kallelse till sådan stämma inte få utfärdas.

En upplysning med hänvisning till att det finns bestämmelser om kallelse till bolagsstämma för att pröva frågan om likvidation av ett aktiebolag eller ekonomisk förening som omfattas av EU-förordningen i aktiebolagslagen och lagen om ekonomiska föreningar ska införas i den kompletterande lagen.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningens krav

Enligt EU-förordningen får ett insolvensförfarande som rör en central motpart inledas endast på initiativ av resolutionsmyndigheten eller efter myndighetens godkännande (artikel 75.1 och 75.3). Med insolvensförfarande avses, enligt definitionen i förordningen, såväl konkurs- som likvidationsförfaranden (artikel 2.32). Resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) och den behöriga myndigheten (Finansinspektionen) ska underrättas om ansökningar om att få inleda ett insolvensförfarande mot en central motpart (artikel 75.2). Riksgäldskontoret får härigenom möjlighet att bedöma om en avveckling genom konkurs eller likvidation hotar något resolutionsmål och därmed motiverar att resolutionsåtgärder vidtas istället. Riksgäldskontoret har då möjlighet att förhindra att en central motpart försätts i konkurs eller

går i likvidation (både frivillig likvidation och tvångslikvidation). Tingsrätten ska underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen när en ansökan om konkurs beträffande en central motpart har lämnats in till rätten. Beslut om likvidation fattas på annat sätt än konkurs och underrättelseskyldigheten träffar förutom tingsrätten även Bolagsverket. Bestämmelserna om insolvensförfaranden är direkt tillämpliga och några kompletterande nationella bestämmelser behövs därmed inte. För att regelverket ska bli överskådligt bör dock en upplysningsbestämmelse införas i den kompletterande lagen.

Konkurs

När en ansökan om konkurs beträffande en central motpart har lämnats in till en tingsrätt ska rätten avvakta med vidare handläggning av konkursansökan till dess Riksgäldskontoret meddelat om den centrala motparten har försatts eller ska försättas i resolution eller sjudagarsfristen har löpt ut (artikel 75.2). Ett meddelande från Riksgäldskontoret om att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution innebär att konkursansökan ska avvisas. I annat fall kan handläggningen av konkursansökan återupptas. En bestämmelse om avvisning bör införas i den kompletterande lagen.

En rimlig tolkning av bestämmelsen i artikel 75.2 är att underrättelse inte behöver ske om Riksgäldskontoret har lämnat in konkursansökan. Ärendet ska i så fall tas upp till prövning i vanlig ordning. Inte heller en anmälan om frivillig likvidation som Riksgäldskontoret gjort till Bolagsverket bör omfattas av kravet på underrättelseskyldighet.

Företagsrekonstruktion

En central motpart är en clearingorganisation och kan som sådan inte bli föremål för företagsrekonstruktion (se 1 kap. 3 § lagen [1996:764] om företagsrekonstruktion). Det behöver därför inte införas några bestämmelser om förhållandet mellan resolution och företagsrekonstruktion.

Likvidation

Ett beslut om likvidation får inte fattas innan Riksgäldskontoret meddelat rätten eller registreringsmyndigheten om den centrala motparten är eller ska försättas i resolution eller sjudagarsfristen har löpt ut. Det är ett begränsat antal företag och associationsformer som omfattas av bestämmelserna om resolution av en central motpart i förordningen. Om den centrala motparten drivs i form av ett aktiebolag gäller att företaget kan gå i likvidation både efter beslut av bolagsstämman, s.k. frivillig likvidation, och efter beslut av en myndighet, s.k. tvångslikvidation. En liknande uppdelning kan göras avseende ekonomiska föreningar.

Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet infördes bestämmelser om att styrelsen i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening som kan bli föremål för resolution enligt lagen om resolution ska underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen när styrelsen, eller någon annan, upprättat förslag till stämmobeslut om att bolaget eller föreningen ska gå i likvidation. Underrättelse om förslaget till beslut ska ske innan kallelse till en stämma där frågan om likvidation ska prövas utfärdas. Om bolaget eller föreningen är försatt i resolution eller Riksgäldskontoret meddelar styrelsen inom sjudagarsfristen att bolaget eller föreningen ska försättas i resolution får kallelse till stämma där frågan om likvidation ska prövas inte utfärdas (25 kap. 4 a § aktiebolagslagen (2005:551), förkortad ABL, 17 kap. 46 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar och prop. 2015/16:5 s. 619 f.). Förordningen innehåller inte några motsvarande bestämmelser om underrättelseskyldighet. För att skapa tydlighet och en enhetlig lagstiftning bör motsvarande bestämmelser införas för styrelsen i en central motpart. Sådana bestämmelser skulle kunna införas i den kompletterande lagen. Enligt promemorians mening bör dock bestämmelserna införas i anslutning till de befintliga bestämmelserna i aktiebolagslagen och lagen om ekonomiska föreningar. En bestämmelse som hänvisar till de särskilda förfarandereglerna bör införas i den kompletterande lagen.

Även om den centrala motparten inte är försatt i resolution eller Riksgäldskontoret inte avser att besluta om att försätta företaget i resolution, bör myndigheten underrätta företaget om sin bedömning.

Upplysningar till konkursförvaltare och likvidator

Riksgäldskontoret bör vara skyldig att, om en central motpart i resolution försätts i konkurs, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren begär för att han eller hon ska kunna upprätta en konkursboupptеckning och en förvaltarberättelse enligt konkurslagen (1987:672). Bestämmelser om detta bör föras in i den kompletterande lagen. Konkursförvaltarens rätt att ta del av myndighetens uppgifter är viktig för att konkursboupptеckningen och förvaltarberättelsen ska kunna upprättas. Även likvidatorn för en central motpart som tidigare har varit försatt i resolution kan behöva ta del av myndighetens uppgifter. En uppgiftsskyldighet för Riksgäldskontoret i förhållande till likvidatorn bör därför också gälla om en central motpart som har varit försatt i resolution därefter går i likvidation. Uppgiftsskyldigheten bör bryta sekretessen som föreslås gälla i ett avslutat ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution (se vidare avsnitt 9.8.2). Det innebär att Riksgäldskontoret är skyldigt att lämna de av konkursförvaltaren eller likvidatorn efterfrågade uppgifterna även om de är föremål för sekretess hos myndigheten i ett sådant ärende.

7.3 Återvinning av rättshandlingar

Promemorians bedömning: Det bör inte införas några bestämmelser om återvinning som motsvarar bestämmelserna i 4 kap. konkurslagen.

Det bör inte införas någon bestämmelse om fristdag enligt 4 kap. konkurslagen.

Skälen för promemorians bedömning

Återvinning i förhållande till resolutionsåtgärder

I EU-förordningen anges att bestämmelser i nationell insolvensrätt avseende möjligheten att förklara rättshandlingar som är till skada för borgenärer ogiltiga eller icke-verkställbara, inte gäller vid överföring av tillgångar, rättigheter eller skulder genom tillämpningen av ett resolutionsverktyg eller genom tillämpning av de

statliga stabiliseringsverktygen (artikel 27.9). Bestämmelsen är direkt tillämplig och kräver därför inte några lagstiftningsåtgärder. Bestämmelserna om återvinning i 4 kap. konkurslagen är därmed inte tillämpliga på tillgångar, rättigheter eller förpliktelser som genom tillämpningen av ett resolutionsverktyg eller tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen överförts från ett företag i resolution eller ett broinstitut till någon annan.

Återvinningsregler vid resolution

Förordningen innehåller inte några bestämmelser om återvinning av rättshandlingar som en central motpart i resolution har vidtagit. Artikel 27.9 är begränsad till att omfatta resolutionsåtgärder, dvs. vissa särskilda rättshandlingar som vidtagits av resolutionsmyndigheten. I förarbetena till lagen om resolution anför regeringen att det inte finns skäl att införa bestämmelser om återvinning av rättshandlingar, motsvarande bestämmelserna i 4 kap. konkurslagen, vid resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag (prop. 2015/16:5 s. 622 f.). Som skäl för denna bedömning anges att principen om att en borgenär inte ska få ett sämre utfall vid resolution än om företaget hade försatts i konkurs (principen ”inte sämre villkor för borgenär”) tar sikte på det slutliga resultatet för en borgenär, dvs. hur mycket av fordran som har blivit ersatt efter det att samtliga åtgärder i resolution respektive konkurs har vidtagits. Principen kan således inte anses innebära att regelverken måste återspegla varandra. Om det visar sig att borgenären har fått ett sämre utfall vid resolution än om bestämmelserna om konkurs (inklusive återvinningsreglerna) hade tillämpats, är borgenären berättigad till ersättning för mellanskillnaden. Samma skäl gör sig gällande i fråga om resolution av en central motpart. Det finns därför inte skäl att införa bestämmelser om återvinning av rättshandlingar som motsvarar bestämmelserna i 4 kap. konkurslagen, vid resolution av en central motpart.

Fristdag vid resolution

Enligt konkurslagen utgör fristdagen utgångspunkt vid bedömningen av huruvida en rättshandling har vidtagits i tillräcklig närtid

för att kunna återvinnas i konkurs (4 kap. 5–13 §§). Tidsgränsen varierar dock beroende på typen av rättshandling och till vem rättshandlingen har riktats. Med fristdag avses dagen då ansökningen om gäldenärens försättande i konkurs kom in till tingsrätten (4 kap. 2 § första stycket). Resolution av ett företag kan efterföljas av ett konkursförfarande. För det fall ett beslut om resolution har fattats ska fristdagen istället vara dagen för beslut om försättande i resolution, såvida konkursansökan har gjorts inom tre veckor från det att resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) beslutat att resolutionen ska upphöra (4 kap. 2 § femte stycket). Bestämmelsen infördes i samband med genomförandet av krishanteringsdirektivet och införandet av lagen om resolution. I förarbetena anför regeringen att det inte finns någon maximal tidsgräns för hur länge ett resolutionsförfarande kan pågå och att en avsevärd tid kan förflyta från det att företaget har vidtagit en otillbörlig rättshandling till dess att konkursförfarandet påbörjas. Detta skulle kunna innebära att möjligheten att återvinna sådana rättshandlingar i en på resolution efterföljande konkurs har upphört även om övriga rekvisit för återvinning är uppfyllda. En sådan ordning anser regeringen inte vara tillfredställande (prop. 2015/16:5 s. 623). Det finns, enligt promemorians mening, inte skäl att göra någon annan bedömning i fråga om fristdagens bestämmande för en central motpart som varit föremål för resolution. Bestämmelsen i 4 kap. 2 § femte stycket konkurslagen är till sin ordalydelse inte begränsad till resolution enligt lagen om resolution (jfr a. prop. s. 883). Det innebär att bestämmelsen kan tillämpas även i fråga om fristdagens bestämmande avseende en central motpart som varit föremål för resolution. Några lagstiftningsåtgärder krävs därför inte i fråga om fristdag enligt 4 kap. konkurslagen.

7.4 Förmånsrätt

Promemorians förslag: Allmän förmånsrätt ska följa med fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med resolutionsmyndighetens eller en särskild förvaltares samtycke träffat under ett pågående resolutionsförfarande.

Skälen för promemorians förslag

En generell svårighet i resolution är att säkerställa att företaget som är föremål för resolution får tillgång till finansiering. I detta syfte kan resolutionsmyndigheten behöva utfärda garantier för ny finansiering eller ge direkta lån. Företaget kan även behöva finansiera sig direkt på marknaden. I ett inledningsskede, och särskilt innan det står klart vilka åtgärder som resolutionsmyndigheten avser att vidta och vilka effekter de får, kan långivare vara tveksamma till att tillhandahålla finansiering.

Enligt EU-förordningen har skulder som uppstår efter resolutionsbeslutet, s.k. nytillkomna fordringar, en viss särställning i förhållande till skulder som uppkommit dessförinnan på så sätt att de inte kan bli föremål för nedskrivning eller konvertering i resolution (artikel 33.4). Det görs visserligen ingen begreppsmässig åtskillnad mellan skulder som uppkommer före respektive efter resolutionsbeslutet. Vissa typer av skulder undantas dock från skuldnedskrivningsverktygets tillämpningsområde. Skuldnedskrivningsverktyget används för att stärka den centrala motpartens finansiella ställning och utgångspunkten är att alla skulder som en central motpart har och som har uppkommit före resolutionsbeslutet ska kunna skrivas ned eller konverteras. Från detta görs dock vissa undantag för bl.a. lön och annan ersättning till anställda, skatteskulder, initialsäkerheter och skulder som uppkommit i samband med att varor eller tjänster som är avgörande för den löpande verksamheten tillhandahållits den centrala motparten (artikel 33.4). Förordningens avsikt är att förluster på tillgångar som uppkommit innan en central motpart försatts i resolution ska bäras av vid beslutstillfället befintliga ägare och borgenärer, inte långivare som tillkommer i efterhand. En sådan ordning åstadkoms bl.a. genom den värdering som ska ligga till grund för resolutionsbeslutet och åtgärderna i resolutionen (jfr artiklarna 24–26). Enligt krishanteringsdirektivet ska skulder uppkomna efter resolutionsbeslutet för ett kreditinstitut eller värdepappersbolag behandlas på motsvarande sätt. I förarbetena till lagen om resolution anför regeringen att det kan befaras att detta inte är tillräckligt för att externa parter ska vara villiga att bidra med finansiering i resolutionen och att fordringar som uppkommer inom ramen för ett resolutionsförfarande därför bör behandlas på motsvarande sätt som fordringar

som uppkommer i en företagsrekonstruktion (se prop. 2015/16:5 s. 399–401). Det finns enligt promemorian inte anledning att göra någon annan bedömning avseende nytillkomna fordringar i ett resolutionsförfarande av en central motpart.

Vid företagsrekonstruktion har fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären, med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion förmånsrätt i en efterföljande konkurs (10 § första stycket 4 förmånsrättslagen [1970:979]). Syftet med förmånsrätten är att underlätta företagets finansiering under rekonstruktionen (prop. 1995/96:5 s. 131 f.). Allmän förmånsrätt har fördelen att skulder som av något skäl inte kan betalas innan bolaget försätts i konkurs, ändå betalas med viss förtur i konkursen. En bestämmelse om förmånsrätt bör införas genom tillägg i 10 § förmånsrättslagen.

8 Statligt stöd till en central motpart och stabilitetsfonden

8.1 Inledning

Efter den globala finanskrisen utarbetade FSB ett antal globala standarder för effektiv krishantering av finansiella företag, i första hand systemviktiga banker men sedermera även för finansiella infrastrukturföretag, till vilka centrala motparter räknas (se avsnitt 3.2). En av grundpelarna för dessa standarder är att de finansiella företagens aktieägare och borgenärer – inte skattebetalarna – ska absorbera förluster och svara för återkapitalisering av företaget vid fallissemang. Därigenom ökar deras incitament att ställa krav på att företagets ledning tar måttliga risker.

Trots att krishantering av finansiella företag ska ske så att användningen av statliga medel i största möjliga mån kan undvikas, utesluter de globala krishanteringsprinciperna inte statsfinansiellt stöd, inklusive likviditetsstöd från centralbanker. De globala standarderna vad avser krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag infördes inom EU genom krishanteringsdirektivet (2015) och i svensk rätt genom lagen om resolution respektive stödlagen. Stödmyndigheten (som är Riksgäldskontoret) kan lämna förebyggande statligt stöd till ett livskraftigt kreditinstitut genom lån, garantier eller kapitaltillskott för att undvika resolution. Enligt lagen om resolution kan Riksgäldskontoret lämna statligt stöd till ett kreditinstitut eller värdepappersbolag under resolution. Även i detta fall kan stöd lämnas som lån, garantier eller kapitaltillskott. I en mycket exceptionell situation med en systemkris kan regeringen, som en sista utväg, besluta om att återkapitalisera ett kreditinstitut eller värdepappersbolag eller ta över ägandet i företaget. Statligt stöd får bara lämnas om aktieägare, fordringsägare eller andra privata aktörer först har bidragit till

företagets finansiering (t.ex. genom skuldnedskrivning) och efter prövning enligt EU:s statsstödsregelverk. För att finansiera de statliga stödåtgärderna finns stabilitetsfonden och resolutionsreserven.

Enligt Emir-förordningen är utgångspunkten att den centrala motparten och dess clearingmedlemmar ska sörja för att det finns tillräckliga och förfonderade finansiella resurser för att kunna hantera att en clearingmedlem (eller flera) hamnar på obestånd. EU-förordningen bygger på att aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer fortsätter bära det finansiella ansvaret i händelse av att den centrala motparten hamnar i en svår kris eller t.o.m. fallerar och då kan komma att försättas i resolution. Enligt FSB:s standarder för effektiv krishantering av finansiella infrastrukturföretag bör varje land (jurisdiktion) emellertid ha ändamålsenliga arrangemang och befogenheter på plats för att kunna ge temporärt finansiellt stöd i syfte att underlätta resolutionen.[48] Om sådana arrangemang införs ska staten återhämta lämnat stöd från den centrala motparten, clearingmedlemmarna, andra borgenärer eller, om det är nödvändigt, från andra delar av det finansiella systemet. EU-förordningen ställer inga krav på att medlemsstaterna inför stödarrangemang men ger möjligheten att, i likhet med krishanteringsdirektivet, inrätta stödmekanismer såväl för att undvika resolution som för att underlätta ett effektivt resolutionsförfarande. Statligt stöd kompletterar därmed övriga återhämtnings- och resolutionsåtgärder som tillsyns- respektive resolutionsmyndigheten kan vidta. Härutöver innehåller EU-förordningen bestämmelser om de statliga stabiliseringsverktygen och om ersättning till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som hade kommit bättre ut om en central motpart avvecklats enligt normala insolvensförfaranden än genom resolution (NCWO-ersättning).

Regeringen har tillsammans med Riksbanken och de ansvariga myndigheterna (dvs. Finansinspektionen och Riksgäldskontoret), det yttersta ansvaret för att upprätthålla finansiell stabilitet i Sverige. Riksbankens stabilitetsstödjande åtgärder är helt centrala i detta arbete. Störningar i de tjänster som de finansiella infrastrukturföretagen tillhandahåller riskerar att spridas till andra delar av det

[48] Se FSB (2014). "Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions", 15 oktober, Financial Stability Board. De specifika principerna för finansiella infrastrukturföretag återfinns i Annex 1, punkt 7.1 eller punkt 6.6 i FSB (2017). " Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning", 17 juli, Financial Stability Board.

finansiella systemet. Det kan i sin tur leda till att grundläggande samhälleliga funktioner (t.ex. betalningar och hantering av finansiella risker) skadas eller inte kan upprätthållas alls. I förlängningen kan instabilitet i den finansiella infrastrukturen försvåra genomförandet av penningpolitiken. De stabilitetsstödjande åtgärder som Riksbanken förfogar över är i huvudsak likviditetsstöd, vilket kan riktas till såväl hela eller delar av det finansiella systemet som till enskilda finansiella företag, s.k. nödkredit. Att som sista låneinstans kunna tillföra likviditet till enskilda finansiella företag är en av centralbankernas grundläggande uppgifter och en grundförutsättning för att upprätthålla finansiell stabilitet. Utgångspunkten bör därför vara att Riksbanken, inom de regler som styr dess verksamhet, har det huvudsakliga ansvaret för att överbrygga tillfälliga behov av likviditet i stabiliserande syfte om kreditmarknaderna inte fungerar eller om det krävs för att kritiska funktioner i livskraftiga företag ska kunna upprätthållas.

I detta kapitel redovisas promemorians förslag att särskilda bestämmelser införs i den kompletterande lagen för att möjliggöra att statligt stöd kan lämnas i förebyggande syfte för att undvika resolution (avsnitt 8.2) eller för tillgodose temporära likviditetsbehov under resolution i syfte att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt (avsnitt 8.3). I kapitlet redovisas också promemorians förslag att statliga stödåtgärder riktade till en central motpart men även kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagandet av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen eller i samband med statligt stöd ska finansieras av stabilitetsfonden (avsnitt 8.4). Därtill redovisas promemorians bedömning av hur stabilitetsfonden bör finansieras med anledning av att dess användningsområde föreslås utökas (avsnitt 8.5). Slutligen redogör detta kapitel för ett förslag om att Riksgäldskontoret, för stabilitetsfondens räkning, ska få ingå finansieringsavtal med andra länders resolutionsmyndigheter eller organ för att finansiera resolutionsåtgärder (avsnitt 8.6).

8.2 Förebyggande statligt stöd till en central motpart

Promemorians förslag: Om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, ska förebyggande statligt stöd genom garantier få lämnas till en central motpart som är auktoriserad i Sverige enligt Emir-förordningen.

Förebyggande statligt stöd ska också få lämnas genom garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart.

Förebyggande statligt stöd till en central motpart ska få lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare. Garantier till Riksbanken ska få lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

Förebyggande statligt stöd ska bara få lämnas för fortsatt verksamhet i en central motpart som är livskraftig. Stödet ska vara tillfälligt och stå i proportion till omfattningen av den allvarliga störning som inträffat.

Stödet ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det. Om det finns synnerliga skäl, ska avsteg från bestämmelserna om avgifter i budgetlagen få göras.

Stödmyndigheten ska inför ett beslut om förebyggande statligt stöd låta göra en värdering av den centrala motparten, motsvarande den värdering som ska göras enligt artiklarna 24.2, 25 och 26 i EU-förordningen.

Beslut om förebyggande statligt stöd ska fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

Stödmyndigheten ska ha rätt till ersättning för förvaltningskostnader.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om förebyggande statligt stöd.

Stödet ska behandlas som näringsbidrag enligt inkomstskattelagen.

Skälen för promemorians förslag

Det kan uppstå situationer när en central motpart som i grunden är livskraftig (solvent) och som lever upp till Emir-förordningens krav på resurser i vattenfallet inte har tillräckligt med likvida medel för att infria sitt åtagande mot clearingmedlemmarna. Dessa situationer kan uppstå till följd av obeståndshändelser eller störningar i andra funktioner i det finansiella systemet som den centrala motparten är beroende av för sin verksamhet. Det kan exempelvis handla om att den centrala motparten behöver betala ut ersättning till kvarvarande clearingmedlem men att clearingmedlemmen på obestånd - den andra parten i derivatkontraktet - inte kan leverera in den underliggande tillgången (i synnerhet är det ett problem om tillgången är fysisk). En annan situation när likviditetsbrist kan uppstå är om avtal om likviditet som den centrala motparten ingått med andra företag (t.ex. en bank, som kan vara en clearingmedlem, om att få en kreditlina eller ett moderbolag) av något skäl inte kan infrias. Om den centrala motparten inte kan få tillgång till likvida medel till en rimlig kostnad på marknaden kan det finnas skäl för i första hand centralbanken att i dessa och liknande situationer tillgodose likviditetsbehovet för att undvika att tillfälliga omständigheter, som kan vara utanför den centrala motpartens direkta kontroll, inte förvärras och därigenom säkerställa att kritiska funktioner kan upprätthållas. I dessa och liknande situationer torde den centrala motparten ha säkerheter av hög kvalitet. I en stressad marknad kan emellertid centralbankens krav på de säkerheter som den centrala motparten behöver ställa för att beviljas likviditetsstöd bli svåra att möta.[49] Det utsätter i sin tur centralbanken för förlustrisker.

Det kan inte uteslutas att det inträffar obeståndshändelser som är så allvarliga att vattenfallet blir uttömt och att den centrala motparten därför inte kan infria sina betalningsåtaganden gentemot kvarvarande clearingmedlemmar. Den centrala motparten behöver då tillgripa sin återhämtningsplan för att därigenom kräva in ytterligare medel från clearingmedlemmarna eller tvinga dessa att ta över positioner från den clearingmedlem (eller flera) som hamnat på

[49] I de situationer som här beskrivs kan det även råda allmän brist på likviditet i det finansiella systemet. Riksbanken kan genom generellt likviditetsstöd bidra till att stabilisera marknaderna och därmed underlätta för clearingmedlemmar att få tillgång till säkerheter av tillräckligt hög kvalitet.

obestånd. Om en obeståndshändelse sker i en mycket stressad marknadssituation kan krav på ytterligare medel tvinga clearingmedlemmarna (t.ex. banker) att sälja av tillgångar till priser (långt) under de som skulle råda under normala marknadsförhållanden. Det kan i sin tur leda till ett än större prisfall på dessa tillgångar och till att krisen sprider sig till andra delar av det finansiella systemet. Saknar den centrala motparten tillräckliga finansiella resurser, om än tillfälligt, för att kunna ersätta kvarvarande clearingmedlemmar och åstadkomma en balanserad derivatportfölj lever den inte upp till Emir-förordningens krav och det är då tveksamt om företaget är solvent.

Oaktat orsakerna till att en central motpart saknar tillräckliga finansiella resurser för att infria sina åtaganden, kan det finnas skäl att centralbanken eller staten på annat sätt tillför företaget likviditet för att undvika resolution. Resolution av en systemviktig central motpart är en kraftfull åtgärd som sannolikt är förenad med värdeförstörelse och spridningsrisker. Ett sådant stöd förutsätter dock att privata lösningar inte står till buds, att marknadsstörningen är tillfällig och att den centrala motparten är i grunden livskraftig eller bedöms kunna återfå livskraften förhållandevis snabbt men utan att hota den finansiella stabiliteten. Livskraftighet (solvens) är i regel ett villkor för att centralbanker inom EU ska bevilja nödkredit. Var gränsen mellan insolvens och tillfälliga likviditetsproblem går när det gäller finansiella företag är emellertid inte alltid lätt att bestämma. Detta gäller i synnerhet centrala motparter. En central motpart som har en obalanserad derivatportfölj behöver inte vara insolvent i teknisk mening. En solvensbedömning bör också bygga på en uppfattning om hur länge företagets finansieringsproblem kan förväntas bestå och därmed inom vilken tidsrymd företaget kan återfå livskraften. Sammantaget innebär detta att en bedömning av huruvida villkoren för likviditetsstöd från centralbanken eller staten i övrigt är uppfyllda enligt nationell lagstiftning och EU-rätten (framförallt statsstödsreglerna och förbudet mot monetär finansiering i EUF-fördraget) behöver bedömas från fall till fall. Det gäller även vilken arbetsfördelning som ska gälla mellan centralbanken och staten i övrigt vid lämnande av sådant stöd.

EU-förordningen möjliggör för statligt stöd i krisförebyggande syfte

EU-förordningen ger medlemsstaterna möjlighet att införa arrangemang för att lämna tillfälligt finansiellt stöd till en central motpart i syfte att avvärja en akut kris och därmed förhindra en värre situation som i förlängningen kan innebära att ett i grunden livskraftigt företag försätts i resolution. Bestämmelser om statligt stöd som kan lämnas till en central motpart i krisförebyggande syfte i akt och mening att undvika resolution återfinns i artikel 22.4 i förordningen. Dessa bestämmelser är utformade som undantag från bestämmelsen om att mottagande av extraordinärt statligt stöd ska anses utgöra grund för att en central motpart bedöms fallera eller sannolikt kommer att fallera - och därmed sannolikt försättas i resolution (artikel 22.3 e). De övriga resolutionsgrunderna återfinns i artikel 22.3 a–d. Stöd får bara lämnas till en solvent central motpart och stödet ska bidra till att företaget kan fortsätta tillhandahålla kritiska funktioner och avvärja hot mot den finansiella stabiliteten. Stöd kan lämnas i form av garantier för nyemitterade skuldförbindelser (obligationer eller certifikat) eller i form av garantier till förmån för centralbanker. Stödet ska vidare vara tidsbegränsat och proportionellt mot den allvarliga störningen. Det får inte användas för att kompensera för förluster som företaget har ådragit sig eller sannolikt kommer att ådra sig i en nära framtid. Stödet måste godkännas enligt de unionsrättsliga statsstödsreglerna.[50] Motsvarande förebyggande statligt stöd kan enligt krishanteringsdirektivet lämnas till solventa kreditinstitut. I Sverige finns bestämmelser om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut reglerade i stödlagen.

Som framgår ovan finns det skäl att vidta stabilitetsstödjande åtgärder för att avvärja en kris i en central motpart och minska risken att kritiska funktioner inte kan upprätthållas och därigenom att krisen sprider sig till andra delar av det finansiella systemet. Mot

[50] EU-kommissionens s.k. bankmeddelande (”Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen [bankmeddelandet]”, [2013/C 216/01]) innehåller särskilda tillämpningsriktlinjer för statsstöd till kreditinstitut. Meddelandet är inte tillämpligt på centrala motparter utan de relevanta statsstödsreglerna för sådana företag är de som följer direkt av artiklarna 107-109 i EUF-fördraget samt relaterade förordningar och andra EU-rättsakter (se artikel 2.39 i EU-förordningen). Det förefaller emellertid troligt att även prövning av statsstöd som riktas till centrala motparter kommer att vägledas av riktlinjerna i bankmeddelandet.

denna bakgrund bör det införas bestämmelser i den kompletterande lagen att om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, ska regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer (stödmyndigheten) få lämna förebyggande statligt stöd till en livskraftig central motpart som är auktoriserad i Sverige enligt Emir-förordningen.[51] Stöd bör få lämnas genom garantier för nyemitterade skuldförbindelser eller garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart.

Centrala motparter finansierar sig i begränsad omfattning med skuldinstrument varför garantier av nyemissioner av skuldförbindelser torde vara av mindre betydelse. Likväl bör bestämmelser om att stödmyndigheten ska få lämna garantier till en central motpart för dess nyemitterade skuldförbindelser införas i den kompletterande lagen. Ur ett statsfinansiellt perspektiv finns ingen skillnad mellan om centralbanken (dvs. Riksbanken i Sveriges fall) lämnar likviditetsstöd eller om staten i övrigt gör det (dvs. om stödet finansieras direkt från statens budget). Eventuella kreditförluster som centralbanken gör måste över tid täckas av statens budget genom minskad utdelning från eller återkapitalisering av centralbanken. Trots det finns det ändå skäl att i lag införa bestämmelser som ger stödmyndigheten möjlighet att ställa ut garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart. Det kan inte uteslutas att det uppstår situationer där den mest ändamålsenliga insatsen är att stödmyndigheten garanterar likviditetsstöd som Riksbanken lämnar till en (solvent) central motpart i krisavvärjande syfte. Det bör framhållas att EU-förordningen inte ger medlemsstaterna möjlighet att via statens budget direkt låna ut medel till en central motpart i förebyggande syfte. Sådan kredittillförsel kan bara åstadkommas indirekt via en statlig garanti.

Förbyggande statligt stöd ska få lämnas först efter att ett avtal ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare. Av avtalsvillkoren bör framgå den ersättning som stödmottagaren ska betala för statens förväntade kostnader för stödet, inbegripet kostnader för att administrera stödet. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bör få meddela vidare föreskrifter

[51] Det motsvarar den avgränsning av potentiella stödmottagare som görs vad gäller kreditinstitut i stödlagen.

om stöden. I den till stödlagen knutna förordningen (2015:1035) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut finns bestämmelser om att avtal om förebyggande statligt stöd ska kräva regeringens godkännande. Motsvarande krav på att avtal som rör förebyggande statligt stöd till en central motpart ska kräva regeringens godkännande bör regleras genom föreskrifter meddelade av regeringen. Genom sådana föreskrifter kan också begränsningar av eller förbud mot rörlig ersättning till ledande befattningshavare införas.[52]

Riksgäldskontoret är stödmyndighet vid tillämpning av stödlagen (1 § förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret). Riksgäldskontoret bör i egenskap av stödmyndighet även ha det samlade ansvaret för statens förebyggande stödåtgärder och krishantering avseende en central motpart.

I likhet med vad som gäller enligt stödlagen bör en bestämmelse som ger stödmyndigheten rätt till ersättning för förvaltningskostnader införas i den kompletterande lagen. Sådan ersättning bör finansieras av stabilitetsfonden (se avsnitt 8.4).

Närmare om Riksbankens likviditetsstöd till en central motpart

En central motpart som hanterar transaktioner i svenska kronor och är deltagare i RIX-systemet har sedan 2018 möjligheten att placera överskottslikviditet i Riksbanken över natten. Därtill har centrala motparter som står under Finansinspektionens tillsyn möjligheten att ansöka om nödkredit. Enligt bestämmelserna om nödkredit får Riksbanken, om det finns synnerliga skäl, i likviditetsstödjande syfte och på särskilda villkor bevilja kredit eller lämna garanti till sådana bankinstitut och svenska företag som står under tillsyn av Finansinspektionen (6 kap. 8 § riksbankslagen). Vad som ska räknas som synnerliga skäl framgår inte av riksbankslagen.[53] Särskilda

[52] Förordningen ändras genom SFS 2020:681 som träder i kraft den 1 januari 2021. Det kan också noteras att Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU, det s.k. värdepappersbolagsdirektivet, föreskriver skärpta krav som bl.a. innebär att ingen rörlig ersättning ska betalas ut till ledamöter i värdepappersföretagets ledningsorgan när det förekommer extraordinärt offentligt finansiellt stöd (artikel 31).

[53] Riksbankskommittén pekar i sitt huvudbetänkande (SOU 2019:46) på att tidigare förarbeten till riksbankslagen menar att ett synnerligt skäl kan vara att det råder ett hot mot finansiell stabilitet (s. 1019).

villkor kan exempelvis innebära att Riksbanken accepterar andra säkerheter än de som är gångbara vid Riksbankens generella likviditetsfaciliteter. Ett villkor som behöver vara uppfyllt för att nödkredit ska beviljas är att företaget är solvent (livskraftigt). Inte heller detta villkor framgår av riksbankslagen men väl i förarbeten till densamma (se prop. 1997/98:164 s. 28) och följer dessutom av EU:s statsstödsregler.[54] Riksbanken bedömer självständigt vilka begränsningar relevanta regelverk – i första hand riksbankslagen, EU:s statsstödsregler och förbudet mot monetär finansiering i EU-fördraget – sätter för att kunna bevilja nödkredit. Inte minst är det Riksbanken som bedömer huruvida den centrala motparten (dvs. den potentielle stödmottagaren) är solvent eller inte. Förebyggande statligt stöd ska, som framgår ovan, få lämnas i form av en garanti för sådan kredit som en central motpart ansöker om hos Riksbanken. Sådan garanti syftar i första hand till att skydda Riksbanken från förluster som kan uppstå om mottagaren av nödkredit inte kan möta Riksbankens krav på säkerheter. Lämnandet av statlig garanti förutsätter emellertid att villkoren för stöd enligt den kompletterande lagen är uppfyllda enligt den prövning som regeringen eller stödmyndigheten gör. Oavsett anledningen till att det kan bli aktuellt att staten, genom stödmyndigheten, garanterar kredit som en central motpart ansöker om hos Riksbanken, är det upp till Riksbanken att efterfråga en garanti, inklusive att ange hur länge en garanti behövs.

Skatteaspekter

Stöd som lämnas enligt lagen om resolution och stödlagen är ett skattepliktigt näringsbidrag om det inte redovisas som en skuld i räkenskaperna eller avser betalning för nyemitterade eller egna aktier (29 kap. 2 § inkomstskattelagen [1999:1229]). Motsvarande bör gälla förebyggande statligt stöd till en central motpart som är av

[54] Enligt bankmeddelandet (se fotnot 50) behöver nödkredit till ett kreditinstitut inte vara statsstöd om det uppfyller samtliga dessa kriterier (i sammanfattning): i.) institutet är tillfälligt illikvitt men solitt, ii.) nödkrediten är fullständigt garanterad av säkerheter med värderingsavdrag (eng. *haircut*), iii.) centralbanken tar ut straffränta och iv.) nödkrediten lämnas på centralbankens eget initiativ och backas framför allt inte upp av en statsgaranti. Även om dessa kriterier inte är uppfyllda kan statsstöd (i form av nödkredit) ändå lämnas efter prövning av EU-kommissionen.

samma karaktär. Bestämmelsen i 29 kap. 2 § inkomstskattelagen bör justeras i enlighet med detta.

8.3 Statligt stöd till en central motpart under resolution

Promemorians förslag: Om det behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt ska Riksgäldskontoret i likviditetsstödjande syfte få besluta om att

1. ge lån till ett företag i resolution eller ett broinstitut, eller
2. utfärda garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett företag i resolution eller ett broinstitut.

Särskild hänsyn ska tas till om åtgärden behövs för att förhindra eller begränsa spridningseffekter.

Åtgärderna enligt ovan ska även få beslutas i förhållande till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

Statligt stöd under resolution ska få lämnas efter att det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Statligt stöd under resolution ska endast få lämnas om och så länge Riksgäldskontoret fastställer att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten. Riksgäldskontoret ska vid fastställandet

1. inhämta Finansinspektionens bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten, och
2. ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Riksgäldskontoret ska underrätta regeringen om ett fastställande av att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och grunderna för detta.

Stödet ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras.

Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det. Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från bestämmelserna om ränta eller avgifter i budgetlagen.

Riksgäldskontoret ska ha rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som har uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om statligt stöd under resolution.

Om Riksgäldskontoret överväger att besluta om statligt stöd under resolution ska myndigheten med ett eget yttrande i saken, till regeringen överlämna frågan om huruvida åtgärden med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter kan godtas. En fråga som överlämnas till regeringen ska prövas skyndsamt.

Stödet ska behandlas som näringsbidrag enligt inkomstskattelagen.

Skälen för promemorians förslag

En trolig anledning till att en central motpart försätts i resolution är att den saknar tillräckliga finansiella resurser för att kunna infria åtaganden mot kvarvarande clearingmedlemmar även efter det att återhämtningsåtgärder vidtagits. Det kan finnas omständigheter som gör att det är olämpligt ur stabilitetssynpunkt att kräva att clearingmedlemmarna bidrar med ytterligare finansiella resurser i resolution. Om det råder turbulens på de finansiella marknaderna kan ytterligare finansiella bidrag, utöver de (sannolikt stora) bidrag kvarvarande clearingmedlemmarna redan bidragit med, medföra att vissa av dem får betydande finansiella svårigheter och i värsta fall själva hamnar på obestånd.

Resolutionsmyndigheten ska vid resolution genomdriva alla befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter gentemot den centrala motparten, inklusive skyldigheter som clearingmedlemmar har att bidra med likvida medel vid återhämtning eller att ta över positioner från clearingmedlemmar på obestånd, innan resolutionsverktygen tillämpas (artikel 27.3 a). Resolutionsmyndigheten kan, med hänsyn till risken för finansiell instabilitet och spridningseffekter, helt eller delvis avstå från att verkställa de relevanta befintliga och utestående skyldigheterna (artikel 27.4). Om skälen för ett avstående inte längre kvarstår får resolutionsmyndigheten genomföra de återstående åtgärderna inom arton månader efter det att den centrala motparten ansetts fallera eller sannolikt kommer att fallera (artikel 27.5).

Förordningen anger vidare att en central motparts fallissemang kan ske under omständigheter som innebär att resolutionsåtgärder behöver vidtas omedelbart och till och med innan alla återhämtningsåtgärder vidtagits (skäl 43). Ett snabbt agerande av resolutionsmyndigheten bidrar i regel till att återupprätta förtroendet för den centrala motparten och därmed till att minska risken för spridningseffekter. På motsvarande sätt som ett genomdrivande av befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter kan bli destabiliserande, kan det finnas omständigheter som gör det svårt eller olämpligt att tillämpa resolutionsverktygen i resolutionsfasens inledning. I synnerhet gäller det verktyg som ålägger clearingmedlemmarna att bidra med ytterligare finansiella resurser, i första hand förlustfördelningsverktyget (artikel 30 och 31). Även tillämpningen av positionsfördelningsverktyget (artikel 29) skulle kunna ha destabiliserande effekter om det råder finansiell oro.[55]

Genomdrivande av återhämtningsåtgärder eller en alltför snabb tillämpning av resolutionsverktyg riskerar således att få negativa effekter på den finansiella stabiliteten. Tills dess att resolutionsmyndigheten kan häva den akuta finansieringssituationen genom att ålägga clearingmedlemmarna eller, i förekommande fall, borgenärerna att tillföra ytterligare finansiella resurser eller på annat sätt åstadkomma en balanserad derivatportfölj utan att det ger upphov till instabilitet eller negativa spridningseffekter, behöver den centrala

[55] Om clearingmedlemmars derivatkontrakt sägs upp kan det bli både svårt och kostsamt att ersätta kontrakt som sagts upp (utanför den centrala motparten i resolution) i ett turbulent marknadsläge.

motparten snabbt tillföras extern bryggfinansiering. Sådan finansiering kan vara extraordinärt offentligfinansiellt stöd så som det definieras i förordningen (artikel 2.30).

Mot denna bakgrund bör Riksgäldskontoret, för att motverka allvarliga negativa effekter på det finansiella systemet och för att kunna tillämpa resolutionsverktygen mer effektivt, under en begränsad tid få lämna temporärt finansiellt stöd till en central motpart under resolution. Särskild hänsyn ska tas till om syftet med stödet är att förhindra eller begränsa spridningseffekter. För att stödet ska vara temporärt bör förstås att det endast får lämnas under en kort tid till dess att befintliga och utestående skyldigheter kan verkställas eller att resolutionsverktygen kan börja tillämpas utan att det får negativ påverkan på den finansiella stabiliteten. Stödet syftar således till att tillgodose ett tillfälligt behov av likviditet för att underlätta resolutionen, inte till att långvarigt absorbera förluster. Stödet är därmed inget åsidosättande av förordningens bestämmelser om att det är den centrala motpartens aktieägare, i första hand, och i andra hand dess borgenärer som ska bära förluster (artikel 23.1 b och c).

Enligt förordningen får resolutionsmyndigheten ingå kontrakt om att låna eller erhålla andra former av finansiellt stöd om det krävs för att tillgodose temporära behov av likviditet i syfte att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen (artikel 44). En rimlig tolkning av artikeln är att förordningen skapar utrymme för att resolutionsmyndigheten ska få lämna temporärt finansiellt stöd under resolution. Det kan noteras att krishanteringsdirektivet (artikel 101) möjliggör för resolutionsmyndigheten att lämna likviditetsstöd, i form av krediter (lån) eller statliga garantier, till ett kreditinstitut eller värdepappersbolag i resolution eller ett broinstitut.

På samma sätt som när det gäller förebyggande statligt stöd bör bestämmelserna om statligt stöd under resolution utformas så att sådant stöd får lämnas först efter att det ingåtts ett avtal mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Som nämns ovan bör temporärt statligt stöd till en central motpart under resolution bara få lämnas om och så länge det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten. Det är därför viktigt att beslut om stöd grundas i en gedigen analys av stabiliteten i det finansiella systemet och att Riksgäldskontoret

löpande fastställer att ett sådant hot faktiskt föreligger. Riksgäldskontoret bör kommunicera ett fastställande med regeringen. När Riksgäldskontoret ska fastställa att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten bör Finansinspektionens bedömning i frågan inhämtas. Finansinspektionen är den myndighet under regeringen som har det huvudsakliga ansvaret för att följa och analysera den finansiella stabiliteten i Sverige. Riksgäldskontoret bör även ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning i frågan. Riksbanken har det huvudsakliga ansvaret för övervakningen av den finansiella infrastrukturen i Sverige och gör regelbundet djupgående analyser och bedömningar av den finansiella stabiliteten i Sverige.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om stöden. Genom sådana föreskrifter kan närmare villkor om under vilken tid stöd får lämnas och begränsningar av eller förbud mot rörlig ersättning till ledande befattningshavare införas (se även avsnitt 8.2).

Det stöd till en central motpart under resolution som föreslås i denna promemoria bör för att kunna lämnas vara förenligt med EU:s statsstödsregler.

Riksgäldskontoret bör ha rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som har uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd. Sådan ersättning bör finansieras av stabilitetsfonden (se avsnitt 8.4).

Stöd när broinstituts- eller försäljningsverktygen tillämpas

Resolutionsmyndigheten kan välja att överföra hela eller delar av den livskraftiga verksamheten i en central motpart som försatts i resolution till ett s.k. broinstitut. När ett broinstitut upprättas kommer skulder och tillgångar samt andra skyldigheter och rättigheter, med vissa undantag, att föras över från den centrala motparten i resolution (artikel 42.1). Det innebär inte minst att broinstitutet behöver ha tillräckliga resurser för att infria åtaganden mot clearingmedlemmar i den utsträckning dittills vidtagna resolutionsåtgärder inte lyckats åstadkomma en balanserad

derivatportfölj. Broinstitutet behöver också ha tillräckliga finansiella resurser för att dels vinna clearingmedlemmars och andra intressenters omedelbara förtroende, dels säkerställa att institutet kan tillhandahålla clearingtjänster redan från början.

Mot den bakgrunden bör Riksgäldskontoret under en begränsad tid få lämna statligt stöd till ett broinstitut för att underlätta för den livskraftiga delen av den centrala motparten i resolution att drivas vidare. Motsvarande möjligheter att lämna stöd till ett broinstitut (som är kreditinstitut eller värdepappersbolag) finns enligt lagen om resolution (27 kap. 1 §).

I syfte att underlätta en försäljning av delar av eller hela företaget i resolution till en extern köpare, bör temporärt statligt stöd även få lämnas till en köpare vid tillämpningen av försäljningsverktyget.

En central motparts verksamhet är vanligtvis mindre diversifierad än exempelvis verksamheten i en större bank. En central motpart är ofta fokuserad på clearing av en eller ett fåtal produkter eller marknadssegment (även om det finns undantag). Banker har däremot inte sällan flera och tydligt avgränsade verksamhetsgrenar och kan dessutom ha verksamhet i andra länder som förhållandevis lätt kan avskiljas. Det är således svårt att skilja ut en livskraftig del av en central motparts verksamhet som kan föras över i ett broinstitut eller säljas vidare. Dessa skillnader gör att broinstituts- och försäljningsverktygen sannolikt är mindre lämpliga att använda vid resolution av en central motpart än de är vid resolution av banker. Icke desto mindre bör möjligheten att lämna statligt stöd till ett broinstitut eller i samband med att försäljningsverktyget tillämpas finnas i lag. Det är önskvärt att resolutionsmyndigheten har tillgång till så många stöd- och resolutionsåtgärder som möjligt eftersom det är mycket svårt att på förhand bedöma med någon större precision när och hur en kris uppstår och vilka förutsättningar som är vid handen vid och under resolution.

Stödformer

Temporärt statligt stöd till företaget i resolution eller ett broinstitut eller till en köpare vid tillämpningen av försäljningsverktyget bör få lämnas i form av lån eller i form av garantier av företagets tillgångar och skulder. En garanti kan ställas ut till en central motpart för dess

emissioner av långsiktig skuld. Denna form av garanti kommer sannolikt vara av mindre betydelse eftersom en central motpart i begränsad utsträckning finansierar sig genom att emittera skuldinstrument. Icke desto mindre kan det uppstå situationer där en emissionsgaranti är påkallad i det enskilda fallet.

Garantier bör ges mot en avgift som återspeglar statens långsiktiga, förväntade kostnader för garantin (i enlighet med 6 kap. 4 § Budgetlag [2011:203], i det följande benämnd budgetlagen). Statligt stöd till en central motpart under resolution ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Enligt EU-förordningen ska alla offentliga medel som använts vid vidtagande av resolutionsåtgärder eller vid tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen återhämtas (skäl 68 och artikel 27.10). Denna princip bör även gälla för statligt stöd till en central motpart under resolution enligt den kompletterande lagen. Villkoren för stödet bör därför utformas så att stödmedel och statens övriga insatser, inbegripen ersättning för Riksgäldskontorets kostnader och utlägg och som finansierats av stabilitetsfonden (se nedan), i möjligaste mån kan återfås. Villkoren för detta bör framgå av det avtal som Riksgäldskontoret ingår med stödmottagaren eller dess ägare.

Närmare om Riksbankens likviditetsstödjande roll under resolution

Ett företag i resolution får ansöka om nödkredit hos Riksbanken. En ansökan kommer i så fall att göras av ett företag som står under Riksgäldskontorets direkta kontroll och med myndighetens och efter regeringens godkännande. Riksbankens möjligheter att ge likviditetsstöd är, som konstateras i avsnitt 8.2, begränsade i den meningen att nödkredit inte kan beviljas till ett företag som av Riksbanken bedöms vara insolvent. Det är inte en uppgift för centralbanker att finansiera eller återkapitalisera företag som inte kan förväntas vara livskraftiga. Regeringen konstaterar i förarbetena till lagen om resolution (prop. 2015/16:5 s. 657 f.) att det trots allt inte bör uppstå en konflikt med solvenskravet i riksbankslagen i den utsträckning som ett resolutionsförfarande syftar till rekonstruktion av den berörda verksamheten. Regeringen menar, mot den

bakgrunden, att Riksbanken, inom ramen för befintlig lagstiftning, inte är förhindrad att bidra till resolutionen genom att bevilja nödkredit. Riksbankskommittén gör en liknande bedömning (SOU 2019:46 s. 1052-1055). Kommittén menar att Riksbanken får lämna nödkredit till ett kreditinstitut eller värdepappersbolag i resolution utan att en sådan föregåtts av statligt stöd som finansierats med medel ur resolutionsreserven, om förutsättningarna i riksbankslagen och unionsrätten är uppfyllda. Kommittén lämnar också ett förslag till en ny nödkreditsbestämmelse i riksbankslagen. Förslaget innebär att riksbanken i likviditetsstödjande syfte ska få ge kredit till ett företag som är livskraftigt och som står under Finansinspektionens tillsyn men har tillfälliga likviditetsproblem (SOU 2019:46 s. 1031-1039). En sådan bestämmelse skulle således omfatta likviditetsstöd till centrala motparter som är auktoriserade i Sverige.[56]

Sammantaget ger förarbetena till lagen om resolution och förslaget till en ny riksbankslag vid handen att Riksbanken, inom ramen för de nationella regler som styr dess verksamhet och EU-rätten, inte är förhindrad att bevilja nödkredit till kreditinstitut eller värdepappersbolag under resolution som kan förväntas återfå livskraften genom vidtagandet av resolutionsåtgärder. Promemorian finner inga skäl att göra någon annan bedömning vad avser nödkredit till en central motpart.

Statlig garanti till en central motpart under resolution för lån i Riksbanken

Oaktat vilket legalt utrymme Riksbanken bedömer att det befintliga regelverket ger att bidra till resolutionen av en central motpart genom att bevilja nödkredit, är det rimligt att utgå ifrån att Riksbanken inte beviljar nödkredit till en central motpart under resolution med mindre än att sådan kredit på ett eller annat sätt backas upp av säkerheter av tillräckligt hög kvalitet. En central motpart som försatts i resolution har med största sannolikhet förbrukat sådana säkerheter. Riksbanken kan välja att sänka kraven

[56] Det kan noteras att både Bank of Canada och Bank of England kan lämna likviditetsstöd till enskilda centrala motparter i resolution. I båda fallen är det respektive lands statsbudget som bär eventuella kreditförluster. Se www.bankofcanada.ca och Bank of England (2017). "Bank of England's Approach to Resolution", oktober.

på säkerheterna med hänsyn till säkerheternas värde i den rådande situationen. Riksbankskommittén konstaterar att när ett företag begär en nödkredit kommer Riksbanken sannolikt att behöva anpassa säkerhetskraven till företagsspecifika förhållanden (SOU 2019:46, s. 1024).[57] Därmed kommer säkerhetskraven för nödkredit sannolikt vara lägre än kraven på de säkerheter som accepteras inom ramen för penningpolitiken eller som behöver ställas för generellt likviditetsstöd. Det finns emellertid ingen särskild förmånsrätt för uppkomna fordringar vid lämnad nödkredit, varvid Riksbanken riskerar att göra förluster om stödmottagarens säkerheter är otillräckliga för att återhämta lämnad kredit. Om Riksbanken bedömer att det, med hänsyn tagen till finansiell stabilitet, finns skäl att lämna nödkredit till en central motpart under resolution kan en statlig garanti kompensera för att företaget i resolution (eller ett broinstitut) saknar tillräckliga säkerheter och därigenom säkerställa att Riksbanken inte gör förluster.

Ett skäl till att staten kan vilja ställa ut garanti för lån i Riksbanken är, som regeringen anför i förarbetena till lagen om resolution (prop. 2015/16:5 s. 657 f.) och som även Riksbankskommittén ger uttryck för (SOU 2019:46 s. 1058), att åstadkomma en bördefördelning som innebär att kostnaderna inte överförs på statens budget om Riksbanken gör förluster. I avsaknad av en garanti skulle förlusterna behöva täckas av statens budget i form av minskad vinstutdelning från (eller kapitaltillskott till) Riksbanken.[58] Genom att garantimottagaren betalar en garantiavgift säkerställs att kostnader för resolution bärs av företagets aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer och, i slutändan, de som använder sig av clearingtjänster. Det som här anförs som argument för möjligheten att lämna statsgaranti till Riksbanken för nödkredit till en central motpart under resolution är giltigt även vid statsgaranti för nödkredit som beviljas i krisavvärjande syfte.

Mot denna bakgrund är det önskvärt att staten, genom resolutionsmyndigheten, kan garantera nödkredit som en central motpart i resolution eller ett broinstitut ansöker om hos Riksbanken. I likhet med vad som anförs i avsnitt 8.2 beträffande statlig garanti av en central motparts kredit i Riksbanken som lämnas

[57] Exempelvis kan säkerheterna vara svåra att värdera om det råder oro på de finansiella marknaderna.
[58] På lång sikt har en statsgaranti för nödkredit i Riksbanken och ett direkt likviditetsstöd som finansieras över statens budget således samma effekter på statens finanser.

i krisavvärjande syfte, är det Riksbanken som självständigt bedömer behovet av och efterfrågar sådan garanti. Det är dock Riksgäldskontoret som, efter regeringens godkännande (se nedan), fattar beslut om att bevilja garantin.

Det kan noteras att lagen om resolution saknar särskilda bestämmelser om statlig garanti för lån som kreditinstitut eller värdepappersbolag ansöker om hos Riksbanken. Regeringen anför i förarbetena till den lagen att det saknas anledning att införa ytterligare särskilt skydd för Riksbankens fordringar som uppkommer i samband med lämnad nödkredit eftersom krishanteringsdirektivet medger att likviditetsstöd från centralbanken blir föremål för en statlig garanti (prop. 2015/16:5, s. 659). Även Riksbankskommittén anser att statsgaranti bör kunna ställas ut för lån i Riksbanken men menar att det är upp till de berörda myndigheterna (dvs. i första hand Riksbanken och Riksgäldskontoret) att utforma en eventuell garanti för att åstadkomma en snabb och effektiv resolutionsprocess (SOU 2019:46 s. 1058). Eftersom EU-förordningen medger att likviditetsstöd som centralbanken lämnar till en central motpart, i likhet med vad som gäller för likviditetsstöd som lämnas till ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag, kan bli föremål för statlig garanti bör det heller inte införas särskilda bestämmelser om sådan garanti i den kompletterande lagen. Det bör vara upp till de berörda myndigheterna att inom de ramar som nationell lagstiftning och EU-rätten sätter för statligt stöd till finansiella företag, utforma en statlig garanti till Riksbanken för nödkredit som lämnas i samband med resolution av en central motpart.

Regeringen bör pröva om statligt stöd under resolution kan godtas

Som promemorian redogör för ovan ska Riksgäldskontoret enligt förordningen få det behöriga ministeriets godkännande innan beslut genomförs som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter (artikel 3.9, se avsnitt 5.3). Motsvarande bestämmelse i krishanteringsdirektivet om att resolutionsmyndigheten ska ha det behöriga ministeriets godkännande av beslut som har direkta eller indirekta budgeteffekter har genomförts i svensk rätt genom en

bestämmelse i lagen om resolution (1 kap. 3 § andra stycket; se prop. 2015/16:5 s. 180–183). Bestämmelsen är tillämplig när Riksgäldskontoret fattar beslut om finansiering av resolution av ett kreditinstitut eller värdepappersbolag genom resolutionsreserven. För att förutsättningarna för att lämna temporärt statligt stöd till en central motpart under resolution ska vara likartade de som gäller för motsvarande statligt stöd till kreditinstitut och värdepappersbolag bör ett krav på att Riksgäldskontoret, om myndigheten överväger att besluta om sådant stöd, till regeringen ska överlämna frågan om huruvida åtgärden med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter kan godtas. Kravet på att Riksgäldskontoret ska överlämna en fråga till regeringen bör kompletteras med en bestämmelse i den kompletterande lagen om att regeringen skyndsamt ska pröva en överlämnad fråga.

Regeringens prövning ersätter inte Riksgäldskontorets prövning av om förutsättningarna för den aktuella åtgärden enligt den kompletterande lagen är uppfyllda. Vid regeringens prövning ska endast bedömas om åtgärden kan godtas utifrån de direkta eller indirekta budgeteffekter som kan följa av åtgärden.

Skatteaspekter

Stöd som lämnas enligt lagen om resolution och stödlagen är ett skattepliktigt näringsbidrag om det inte redovisas som en skuld i räkenskaperna eller avser betalning för nyemitterade eller egna aktier (29 kap. 2 § inkomstskattelagen). Motsvarande bör gälla statligt stöd under resolution till en central motpart, som är av samma karaktär. Bestämmelsen i 29 kap. 2 § inkomstskattelagen bör justeras i enlighet med detta.

8.4 Stabilitetsfondens användningsområde

Promemorians förslag: Stabilitetsfonden ska få finansiera statliga stödåtgärder och utgifter som följer av den kompletterande lagen. Stabilitetsfonden ska vidare få finansiera användningen av de statliga stabiliseringsverktygen och ersättning som

betalas ut till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer enligt EU-förordningen. Beslut om att använda medel från stabilitetsfonden för att finansiera de statliga stabiliseringsverktygen enligt EU-förordningen ska fattas av regeringen.

Stabilitetsfonden ska täcka Riksgäldskontorets kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen samt i samband med beslut om stöd till en central motpart under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd.

Till stabilitetsfonden ska det föras inbetalda ersättningar, ränta och annan kompensation för lämnat stöd till enligt den kompletterande lagen samt de intäkter som uppkommer när staten återhämtar statliga medel enligt EU-förordningen.

Rubriken till lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut ska ändras till lagen om förebyggande statligt stöd och om stabilitetsfonden.

En upplysningsbestämmelse med hänvisning till lagen om förebyggande statligt stöd och om stabilitetsfonden ska införas i den kompletterande lagen.

Promemorians bedömning: Det bör inte införas någon bestämmelse om finansiering av stödmyndighetens förvaltningskostnader.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

I samband med den globala finanskrisen vidtog Riksbanken samt regeringen och dess myndigheter ett flertal kraftfulla åtgärder för att upprätthålla finansiell stabilitet och förtroendet för det finansiella systemet. En ny lag infördes, lagen (2008:814) om statligt stöd till kreditinstitut, som möjliggjorde för regeringen och Riksgäldskontoret att under vissa försättningar lämna stöd i olika former till kreditinstitut med kort varsel (se prop. 2008/09:61). För att finansiera dessa åtgärder inrättades en stabilitetsfond. Medlen i stabilitetsfonden kom att utgöras av anslagsmedel, intäkter från tidigare vidtagna generella stödåtgärder (bankgarantier) och s.k. stabilitetsavgifter som kreditinstituten betalade. Under en period ingick även de aktier i Nordea Aktiebolag, Nordea, som förvärvades när staten deltog i bankens nyemission via kapital-

tillskottsprogrammet. Efter beslut av regeringen såldes samtliga aktier i Nordea under 2013. Stabilitetsavgifterna betalades av samtliga kreditinstitut fram t.o.m. 2016 (avseende stabilitetsavgiften för 2015). Som en följd av att krishanteringsdirektivet genomfördes i svensk rätt inrättades resolutionsreserven. Resolutionsreserven finansierar utgifter som uppkommer när Riksgäldskontoret vidtar resolutionsåtgärder enligt lagen om resolution och kan inte användas för andra ändamål. Till reserven fördes de intäkter som staten haft vad avser enskilda institut, dvs. stabilitetsavgifter samt nettoresultatet från stödet till Carnegie Investment Bank Aktiebolag (jämte ränta på dessa medel). Stabilitetsfondens användningsområde ändrades 2015 till att finansiera utgifter som uppkommit i samband med att åtgärder enligt lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, som ersatte den tidigare stödlagen, vidtagits. Sådana åtgärder är dels förebyggande statligt stöd till kreditinstitut, dels de statliga stabilitetsverktygen. Även stödmyndighetens förvaltningskostnader ska finansieras av stabilitetsfonden. Övriga bestämmelser kring stabilitetsfonden finns också reglerade i stödlagen.

Ett finansieringsarrangemang för stabilitetsstödjande åtgärder

Den instabilitet som uppkom i den svenska finansiella sektorn under finanskrisen härrörde huvudsakligen, om än inte uteslutande, från problem i banksektorn. Problem i banksektorn var en gemensam nämnare för ett stort antal länder, inte minst i Europa, vid den tiden. I vissa länder var stabilitetsproblemen även kopplade till överdrivet risktagande och bristande transparens i handeln med vissa finansiella instrument så som derivat, s.k. strukturerade produkter[59] och värdepapperiserade krediter[60]. En viktig del i det globala arbetet för att stärka regleringen av finansiella företag som initierades av G20 var att öka robustheten i handeln med standardiserade OTC-derivat genom att ställa krav på central clearing (se avsnitt 3.2). Efter det att

[59] En strukturerad produkt är ett värdepapper som kombinerar ett derivatinstrument med en annan typ av tillgång. Det kan till exempel vara en termin eller option (som är derivatinstrument) kombinerat med ett aktieindex eller en enskild underliggande tillgång såsom en aktie.

[60] På engelska ofta benämnt *Asset Backed Securities* (ABS). ABS:er utgörs av relativt homogena tillgångar med förutsägbara betalningsflöden (t.ex. bostadslån) som omvandlas till obligationer eller andra lätt omsättningsbara värdepapper. En ABS innebär att köparen av instrumentet har en fordran på den underliggande tillgången (t.ex. bostadslånet) och inte på emittenten, vilket är fallet med s.k. säkerställda (bostads-)obligationer.

clearingkravet infördes, i EU-rätten genom Emir-förordningen 2013, har omfattningen av central clearing av sådana derivat ökat i betydande grad. Det har bidragit till ökad stabilitet och transparens men också till att flera centrala motparter blivit systemviktiga. Det innebär i sin tur att en kris i en systemviktig central motpart kan få allvarliga konsekvenser för stabiliteten i det finansiella systemet och riskerar att sprida sig till andra länder.

Även om stödåtgärderna i den tidigare stödlagen avsåg kreditinstitut, framgår det av nämnda proposition att stödåtgärderna och den tillhörande stabilitetsfonden hade ett bredare syfte: att motverka en risk för allvarlig störning i det finansiella systemet i landet (s. 32 ff.). Beslutsfattarna kunde vid den tiden rimligen inte förutse att andra typer av finansiella företag än banker och andra kreditinstitut skulle komma att utgöra ett betydande, potentiellt hot mot den finansiella stabiliteten i Sverige. Följaktligen infördes inga specifika åtgärder för andra företagstyper. EU-förordningen innebär emellertid att kretsen företag som kan bli föremål för krishanteringsåtgärder enligt EU-rätten har utvidgats till att omfatta centrala motparter. Det kan inte uteslutas att motsvarande regelverk kommer att införas även för andra typer av finansiella företag (t.ex. försäkringsbolag[61]) i en nära framtid. En effektiv krishantering kan även i dessa fall komma att kräva statliga stödåtgärder och att arrangemang för att finansiera dessa införs.

Det faktum att flera kategorier av finansiella företag omfattas av krishanteringsregelverk, och som en följd av detta kan behöva statligt stöd i en allvarlig kris, talar för att det i Sverige bör finnas ett gemensamt finansieringsarrangemang för de stabilitetsstödjande åtgärder som inte finansieras av resolutionsreserven. En ordning med separata finansieringsarrangemang för olika kategorier av företag eller olika stödformer riskerar att både göra lagstiftningen svåröverskådlig och försvåra en kostnadseffektiv förvaltning av statens medel.[62]

[61] Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) har lämnat förslag om ett harmoniserat EU-regelverk för återhämtning och resolution av försäkringsföretag, se Eiopa (2019). ”Consultation Paper on the Opinion on the 2020 review of Solvency II”, EIOPA-BoS-19/465, 15 oktober.

[62] Finanskriskommittén förde i sitt slutbetänkande ett motsvarande resonemang när det gällde uppdelningen mellan stabilitetsfonden och resolutionsreserven. På grund av krishanteringsdirektivets utformning blev det nödvändigt att införa ett separat finansieringsarrangemang för att finansiera resolutionsåtgärder (dvs. resolutionsreserven). Se SOU 2014:52, *Resolution - En ny metod för att hantera banker i kris – slutbetänkande av Finanskriskommittén*, Vol. 1, s. 877.

Stabilitetsfonden bör finansiera statligt stöd till centrala motparter samt utgifter och ersättningar som följer av EU-förordningen

Regeringens förslag till statens budget ska omfatta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov (3 kap. 3 § budgetlagen). Beslut om statligt stöd till centrala motparter, enligt förlagen i promemorian, samt användningen av de statliga stabiliseringsverktygen och utbetalning av NCWO-ersättning enligt EU-förordningen ökar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska, som regel, budgeteras och redovisas brutto på inkomsttitlar och anslag med vissa angivna undantag (3 kap 4 § budgetlagen). Riksdagen kan dock besluta om att utgifter och inkomster som påverkar statens lånebehov inte ska budgeteras mot anslag respektive inkomsttitlar (3 kap. 6 §).

Det är mycket svårt, för att inte säga omöjligt, att på förhand bedöma när och i vilken omfattning det kan bli aktuellt att lämna statligt stöd till en central motpart, tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen eller betala ut NCWO-ersättning. Det gör det olämpligt att utgifter och ersättningar som uppkommit i samband med att dessa insatser genomförs finansieras genom anslag på statens budget. Samma princip gäller redan för motsvarande statliga insatser avseende kreditinstitut och värdepappersbolag. Som nämns ovan finansieras de senare insatserna av stabilitetsfonden och resolutionsreserven, vilka i båda fallen utgörs av räntebärande konton i Riksgäldskontoret.

Eftersom resolutionsreserven inte får finansiera andra utgifter än de som följer av lagen om resolution och det inte finns skäl, som konstateras ovan, att införa ytterligare finansieringsarrangemang är det lämpligt att stabilitetsfonden utgör finansieringsarrangemang för statliga insatser avseende centrala motparter. Mot den bakgrunden bör stabilitetsfonden få finansiera statliga stödåtgärder och utgifter som följer av den kompletterande lagen. Stabilitetsfonden bör vidare få finansiera användningen av de statliga stabiliseringsverktygen och utbetalning av NCWO-ersättning enligt EU-förordningen. Till stabilitetsfonden bör föras den ersättning, ränta eller annan kompensation som uppkommer till följd av att statligt stöd till en central motpart lämnas eller de intäkter som uppkommer när staten återhämtar statliga medel enligt förordningen. Denna ordning motsvarar den som finns för stabilitetsfonden respektive

resolutionsreserven. Som nämns ovan kan riksdagen besluta om avsteg från principen om att statens inkomster ska redovisas brutto på inkomsttitlar.

En utvidgning av stabilitetsfondens användningsområde skulle kunna motivera en ny, separat lag med bestämmelserna om stabilitetsfonden. En separat lag är i linje med den ovan anförda principen om ett gemensamt arrangemang för att finansiera stabilitetsstödjande åtgärder. En separat lag skulle också innebära en tydligare åtskillnad mellan hur själva stödåtgärderna regleras (dvs. i stödlagen respektive i den kompletterande lagen) och hur de finansieras. Promemorians bedömning är emellertid att det är lämpligt att stabilitetsfondens (utvidgade) användningsområde även fortsättningsvis regleras i den befintliga lagen. Denna bedömning vilar på förhållandet att det endast är *ett* företag som, åtminstone för närvarande, kan bli föremål för ytterligare statliga stödåtgärder. Införandet av en separat lag om stabilitetsfonden skulle vara en förhållandevis stor förändring och förutsätter rimligen att fler företag omfattas av de tillkommande stödbestämmelserna. Skulle det, som nämns ovan, bli aktuellt med regelverk om återhämtning och resolution för fler kategorier av finansiella företag finns det skäl att se över hur finansieringen av stabilitetsstödjande åtgärder ska regleras i svensk rätt.

Stabilitetsfonden bör även täcka statens utgifter som följer av Riksgäldskontorets möjlighet att ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd med bl.a. en resolutionsmyndighet i ett land inom EES eller tredjeland (se vidare avsnitt 8.6).

Stödmyndighetens och Riksgäldskontorets kostnader och utlägg

En viktig princip för finansieringen av krishanteringsåtgärder riktade till finansiella företag är att företagen själva eller branschen som helhet har det fulla ansvaret för kostnader och utlägg som uppkommit i samband med att staten vidtar sådana åtgärder. Dessa kostnader inbegriper de administrativa kostnader och utlägg som berörda myndigheter kan ha. På grund av detta och med beaktande av svårigheterna att på ett meningsfullt sätt budgetera för sådana kostnader och utlägg är det inte lämpligt att kostnaderna och utläggen finansieras med anslag på statens budget. Mot den

bakgrunden bör stabilitetsfonden få täcka sådana kostnader och utlägg. Promemorians förslag är att stödmyndigheten bör få ersättning för sina förvaltningskostnader (se avsnitt 8.2). Denna ersättning bör finansieras av stabilitetsfonden, vilket är fallet med stödmyndighetens förvaltningskostnader enligt den befintliga stödlagen (3 kap. 2 § 3). Stabilitetsfonden bör också täcka Riksgäldskontorets kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen samt i samband med beslut om stöd till en central motpart under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd (se avsnitt 8.3). Bestämmelsen i 3 kap. 2 § 3 stödlagen är till sin ordalydelse inte begränsad till stödmyndighetens förvaltningskostnader enligt den lagen (jfr prop. 2015/16:5 s. 673 f.). Det innebär att bestämmelsen kan tillämpas även i fråga om finansiering av stödmyndighetens förvaltningskostnader enligt den kompletterande lagen. Någon lagstiftningsåtgärd krävs därför inte i fråga om finansiering av stödmyndighetens förvaltningskostnader.

I såväl EU-förordningen som stödlagen och den kompletterande lagen finns bestämmelser med innebörden att statens insatser i möjligaste mån bör återfås. Med stöd i dessa bestämmelser kan även ersättningen till stödmyndigheten eller Riksgäldskontoret för kostnader och utlägg, i samband med att stöd lämnas, återfås från den centrala motparten, inbegripet dess fordringar på clearingmedlemmarna, eller andra finansiella företag (t.ex. en köpare av en central motpart i resolution eller ett broinstitut). Det innebär att det är finansiella företag, inte skattebetalarna, som finansierar berörda myndigheters kostnader och utlägg.

Stödlagens rubrik bör ändras

Till följd av att stabilitetsfondens användningsområde utvidgas bör rubriken till stödlagen ändras till lagen om förebyggande statligt stöd och om stabilitetsfonden. Det bör även införas en upplysning i den kompletterande lagen om att bestämmelser om finansiering av stödåtgärder och ersättningar enligt den lagen och EU-förordningen finns i stödlagen.

8.5 Finansiering av stabilitetsfonden

Promemorians bedömning: Nya medel bör inte tillföras stabilitetsfonden för att finansiera resolutions- och stödåtgärder som vidtas enligt EU-förordningen eller den kompletterande lagen.

Centrala motparter bör inte finansiera stabilitetsfonden genom avgifter.

Det bör övervägas om de beslutade garanti- och låneramarna som är kopplade till stabilitetsfonden behöver ökas.

Skälen för promemorians bedömning

Stabilitetsfonden utgörs, som framgår av avsnitt 8.4, av medel som staten skjutit till i form av anslag eller som erhållits för tidigare generella stödåtgärder. Därutöver finns garanti- och låneramar kopplade till fonden vilka, efter riksdagens godkännande, möjliggör att fondens finansiella kapacitet blir större. Staten förfogar således redan över en finansiell buffert för att hantera stabilitetsstödjande åtgärder.

En fråga som naturligen uppkommer är huruvida stabilitetsfonden är tillräckligt stor för att kunna finansiera resolutions- och stödåtgärder riktade till en central motpart utöver att finansiera förebyggande statligt stöd riktade till kreditinstitut och de statliga stabiliseringsverktygen enligt lagen om resolution. Det bör i det sammanhanget framhållas att sannolikheten för att den förlustabsorberande kapacitet som en central motpart är ålagd att ha enligt Emir-förordningen ska vara otillräcklig torde vara mycket liten, vilket bl.a. visas i de stresstester som Esma genomfört under 2020 (se vidare avsnitt 13.3.3). Om statligt stöd trots allt inte kan undvikas är det först när staten inte kan återfå stödmedel som stabilitetsfonden kan komma att belastas varaktigt. Stabilitetsfonden är i den meningen en ren förlustfond. Det bör också framhållas att stabiliteten i banksystemet i hög grad är beroende av att den finansiella infrastrukturen fungerar. Det innebär att resolutions- och stödåtgärder som syftar till att en central motpart ska kunna upprätthålla sina kritiska funktioner och minska risken för spridningseffekter även kommer banker och andra kreditinstitut

tillgodo. Det gäller inte minst de banker som är clearingmedlemmar. I den meningen är stabilitetsstödjande åtgärder riktade till ett kreditinstitut respektive till en central motpart snarare komplement än substitut.

De statliga stödåtgärder som i första hand torde bli aktuella när det gäller en central motpart är tillfälliga lån eller garantier i likviditetsstödjande syfte. Sådant stöd kan förväntas att i stor utsträckning betalas tillbaka. Icke desto mindre kan det inte uteslutas att stabilitetsfonden kan komma att belastas i en större omfattning och mer långvarigt om regeringen beslutar om att tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen, företrädesvis i form av kapitaltillskott. Kapitaltillskott kan bara komma ifråga när resolutionsverktygen inte är tillräckliga för att återställa finansiell stabilitet i en mycket exceptionell situation med en systemkris. Det bör vidare framhållas att statligt stöd inte lämnas per automatik utan föregås av en noggrann prövning av Riksgäldskontoret, stödmyndigheten eller, beträffande de statliga stabiliseringsverktygen, av regeringen. Stöden ska även prövas mot EU:s statsstödsregler. Därtill ska Riksgäldskontoret inhämta regeringens godkännande av beslut om resolutionsåtgärder som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter (artikel 3.9, se även avsnitt 5.3). Stödmottagaren kommer fortsatt att stå under Finansinspektionens tillsyn och övervakas av Riksbanken. Företaget i resolution eller ett broinstitut står dessutom under Riksgäldskontorets direkta kontroll.

Nya medel bör inte tillföras stabilitetsfonden

Stabilitetsfondens behållning var (per den 31 december 2019) ca 40 miljarder kronor. Med beaktande av dels de förutsättningar för att stöd till centrala motparter överhuvudtaget ska bli aktuellt, dels de villkor som omgärdar stöden som redogörs för ovan är det promemorians mening att 40 miljarder kronor utgör en tillräcklig buffert för att, utöver att finansiera krisinsatser riktade till kreditinstitut, rymma de stödinsatser som följer av EU-förordningen och den kompletterande lagen. Därutöver ger bestämmelserna i EU-förordningen och i den kompletterande lagen tillräckligt goda förutsättningar för att statens långsiktiga kostnader kan hållas låga

och att statens insatser återfås inom rimlig tid. Mot den bakgrunden är det promemorians bedömning att nya medel inte bör tillföras stabilitetsfonden.

Eftersom stabilitetsfondens användningsområde utvidgas bör det emellertid övervägas om de garanti- och låneramar som är kopplade till stabilitetsfonden behöver ökas som en säkerhetsåtgärd. Skulle det i ett senare skede bli aktuellt att se över hur finansieringen av stabilitetsstödjande åtgärder bör regleras – i synnerhet om en översyn föranleds av att fler företag blir föremål för statliga stödåtgärder – kan en sådan översyn inkludera överväganden om en lämplig nivå på stabilitetsfonden och på vilket sätt denna nivå ska nås och upprätthållas.

Centrala motparter bör inte finansiera stabilitetsfonden genom avgifter

Ett alternativ – eller komplement – till att staten återhämtar statens medel som används vid tillämpningen av EU-förordningen och stödåtgärderna i den kompletterande lagen vore att ålägga clearingmedlemmarna att sätta av ytterligare *förfonderade* medel för att täcka kvarvarande finansieringsbehov för den händelse att resolution inte kan undvikas. Sådan avsättning kan antingen ske till en intern fond inom företaget eller genom att den centrala motparten betalar förhandsavgifter – löpande eller engångsvis – till en särskild fond i statlig regi liknande resolutionsreserven. Eftersom denna promemoria föreslår att stabilitetsfonden ska få finansiera statligt stöd till en central motpart skulle avgifterna i så fall betalas in till den fonden. Förordningen förhindrar inte att medlemsstaterna inför resolutionsfonder eller motsvarande finansieringsarrangemang och finansierar dessa med avgifter. Som redan framgått har dock en annan modell valts för att staten ska få täckning för kostnaderna för eventuellt statligt stöd i enlighet med FSB:s standarder. En fond som förhandsfinansieras med avgifter skulle i det perspektivet kunna anses strida mot förordningens anda.

Det finns principiella fördelar med att förfondera medel för att finansiera resolutions- och stödåtgärder. För det första säkerställs att medel finns omedelbart tillgängliga. Det innebär dels att staten inte behöver låna upp medel för att täcka utgifter i samband med

statligt stöd[63], dels att den centrala motparten och clearingmedlemmarna inte behöver bidra med ytterligare finansiering när deras finansiella situation är som mest ansträngd. För det andra kan ytterligare förfondering med större säkerhet förhindra att krishanteringskostnaderna inte faller på skattebetalarna eftersom det kan vara svårt för staten att fullt ut återhämta medel i efterhand. För det tredje kan clearingmedlemmarnas incitament att inte ta för stora risker öka. För att uppnå den effekten behöver avgiften vara riskdifferentierad.

Det finns även ett antal principiella nackdelar med förfondering genom avgifter. En nackdel är att det är svårt att konstruera ett rättvisande avgiftsunderlag. Underlaget för resolutionsavgiften som kreditinstitut och värdepappersbolag betalar till resolutionsreserven är relaterat till företagets storlek och risknivå.[64] Det är dock svårt att konstruera motsvarande underlag för en avgift för centrala motparter.[65] Det finns inget entydigt sätt att definiera hur ”stor” en central motpart är. Därtill bestäms en central motparts risknivå i hög grad av motpartsrisk än andra former av inneboende risker (t.ex. operativa risker) och därmed snarare av clearingmedlemmarnas risknivå.[66] Det innebär inte att andra risker saknar betydelse för en central motparts livskraft, men sådana risker kan vara än svårare att kvantifiera och mäta på ett enhetligt sätt.[67]

---

[63] Detta förutsätter emellertid att resolutionsfondens är en fond i egentlig mening, dvs. att fondens medel investeras i avkastande tillgångar (t.ex. statsobligationer). Varken resolutionsreserven eller stabilitetsfonden är fonder i denna mening och förändringar i behållningen påverkar därför statens lånebehov. Insättningsgarantifonden, som förvaltas av Kammarkollegiet, är däremot en fond och investerar avgiftsinkomsterna i statspapper.

[64] Något förenklat består avgiftsunderlaget av totala skulder, det vill säga total balansomslutning. Från detta belopp dras sedan kapitalbas samt garanterade insättningar av. Riskdifferentiering mellan företagen sker utifrån bl.a. företagens kapital- och likviditetskrav och betydelse för det finansiella systemet. Beräkningen av avgifterna (s.k. förhandsbidrag) regleras i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution.

[65] Se Alfranseder, E. m.fl. (2018). ”Indicators for the monitoring of central counterparties in the EU”, Occasional Paper Series No 14/ March 2018, European Systemic Risk Board och Hughes, D. och M. Manning (2015) “CCPs and Banks: Different Risks, Different Regulations”, Bulletin, Quarter December, Reserve Bank of Australia.

[66] Det kan noteras att centrala motparter inte använder sig av kreditbetyg eller andra mått på clearingmedlemmarnas kreditvärdighet för att beräkna kravet på initialsäkerheter.

[67] Oaktat svårigheterna att beräkna ett rättvisande avgiftsunderlag, är det en utmaning att beräkna nivån på avgifts*uttaget* på ett sätt som motsvarar de förväntade stödkostnaderna (eventuellt de kostnader som återstår efter att en central motpart betalat garantiavgift eller ränta till staten). Det är emellertid en generell utmaning när det gäller att beräkna de förväntade stödkostnader som kan uppstå i samband med krishantering av finansiella företag.

En andra nackdel är att det inte går att åstadkomma riskdelning på samma sätt som det gör när det gäller finansiering av resolutionsåtgärder riktade till kreditinstitut och värdepappersbolag. Riskdelning i en resolutionsfond för sådana företag uppstår till följd av att fonden omfattar ett större antal företag som skiljer sig inbördes åt. Det är mindre sannolikt att samtliga eller en stor del av dessa försätts i resolution samtidigt[68] men samtliga företag bidrar till finansieringen. Som framgår av avsnitt 3.2, finns det i regel få centrala motparter i ett land.[69]

En tredje nackdel är att ytterligare förfondering – vare sig det är i form av en fond i statlig regi eller en intern fond i den centrala motparten – binder upp finansiella resurser som har en alternativ användning. Behovet av resolutions- eller stödåtgärder kan förväntas uppkomma mycket sällan. Det får till följd att förfonderade resurser binds upp under lång tid. Detta leder i sin tur till ökade kostnader för central clearing. Ökade clearingkostnader gör att central clearing blir mindre attraktiv, vilket kan öka stabilitetsriskerna.[70] En fjärde nackdel är att clearingmedlemmarna kan bli mindre intresserade av att säkerställa att den centrala motparten hanterar obeståndssituationer på ett effektivt sätt eller säkerställer en ändamålsenlig återhämtning.[71]

Sammantaget bedöms nackdelarna med att centrala motparter åläggs att betala förhandsavgifter till stabilitetsfonden överväga fördelarna. I linje med de principer för finansiering av krishantering av finansiella infrastrukturföretag som både FSB:s och förordningen framhåller bör medel som tagits ur stabilitetsfonden istället återhämtas, inom rimlig tid, genom att det inrättas trovärdiga arrangemang för detta. Mot bakgrund av ovanstående är promemorians bedömning därför att centrala motparter inte bör finansiera stabilitetsfonden genom avgifter som centrala motparter betalar in på förhand.

---

[68] Det är dock huvudsakligen de större, systemviktiga kreditinstituten som kommer att försättas i resolution.

[69] Ur ett strikt riskdelningsperspektiv skulle en gemensam resolutionsfond för hela EU vara ekonomiskt rationell även om det finns flera nackdelar med en sådan lösning (t.ex. moralisk risk).

[70] Eftersom det finns ett clearingkrav för standardiserade OTC-derivat uppstår inte denna effekt men åtminstone en del av kostnaderna för att förfondera medel kommer att påföras clearingmedlemmarna och deras kunder.

[71] Hughes och Manning, ibid. Denna specifika nackdel motverkas emellertid av att EU-förordningen ställer krav på återhämtningsplaner och hur dessa ska utformas och övervakas.

Det bör slutligen nämnas att ett alternativ till att ta ut avgifter från centrala motparter på förhand är att ta ut avgifter i efterhand som ett sätt att återhämta statliga medel. Inte heller i det avseendet följer några restriktioner för medlemsstaterna att införa sådana avgifter av förordningen. Den katalog av åtgärder som medlemsstaterna och resolutionsmyndigheterna, enligt artikel 27.10, ska vidta för att återhämta statliga medel är inte uttömmande. Inte heller bestämmelserna om att villkoren för statligt stöd enligt den kompletterande lagen ska utformas så att statens medel i största möjliga mån ska återfås utesluter sådana avgifter. En generell nackdel med efterhandsavgifter är att de riskerar att bli medcykliska, dvs. att avgifterna tas ut när företagens finansiella situation är som mest ansträngd. I likhet med avgifter som centrala motparter betalar in på förhand till stabilitetsfonden, är det svårt att konstruera ett rättvisande och förutsägbart avgiftsunderlag för efterhandsavgifter.

8.6 Riksgäldskontorets möjlighet att ingå avtal om finansiering

Promemorians förslag: Riksgäldskontoret ska, för stabilitetsfondens räkning, få ingå avtal om finansiering för att tillgodose tillfälliga behov av likviditet och i syfte att säkerställa en ändamålsenlig användning av resolutionsverktygen med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i ett annat land inom EES eller i tredjeland.

Riksgäldskontoret ska, för stabilitetsfondens räkning, få ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land inom EES eller i tredjeland med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i det andra landet. Ett avtal enligt detta stycke ska få ingås först efter regeringens godkännande.

Statens intäkter och utgifter som följer av avtal om finansiering ska föras till respektive täckas av stabilitetsfonden. Beslut om att använda medel från stabilitetsfonden för att täcka utgifter som följer av ett sådant avtal ska fattas av regeringen.

En upplysningsbestämmelse med hänvisning till bestämmelserna om stabilitetsfonden i lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden ska införas i den kompletterande lagen.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen ger resolutionsmyndigheten möjligheten att ingå kontrakt om att låna eller erhålla andra former av finansiellt stöd när det krävs för att tillgodose tillfälliga likviditetsbehov i syfte att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen (artikel 44). Promemorians bedömning är att förordningen därmed möjliggör för Riksgäldskontoret att ingå avtal om finansiering av likviditetsstödjande åtgärder med en utländsk resolutionsmyndighet. Ett finansieringsavtal kan, exempelvis, bli aktuellt i samband med resolution av en i Sverige auktoriserad central motpart med betydande gränsöverskridande verksamhet eller som har flera utländska clearingmedlemmar. Bestämmelser om att Riksgäldskontoret, för stabilitetsfondens räkning, ska få ingå sådana avtal med en resolutionsmyndighet i ett annat land inom EES eller i tredjeland bör därför införas i den kompletterande lagen. De avtal som här avses bör även få ingås med annan ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet eller myndighet med förvaltningsbefogenheter än resolutionsmyndigheten alternativt med ett finansieringsarrangemang i det andra landet.

Riksgäldskontoret bör även få möjlighet att ingå avtal om finansiering i samband med resolution av en central motpart som är auktoriserad i ett annat land och som följaktligen är föremål för resolutionsåtgärder som vidtas av resolutionsmyndigheten i det andra landet. Bestämmelsen bör utformas så att Riksgäldskontoret, för stabilitetsfondens räkning, ska få ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land inom EES eller i tredjeland med resolutionsmyndigheten i det andra landet. Avtalen bör även här få ingås med annan ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet eller myndighet med förvaltningsbefogenheter än resolutionsmyndigheten alternativt med ett finansieringsarrangemang i det andra landet. Ett avtal om

finansiering av en resolutionsåtgärd i ett annat land bör få ingås först efter regeringens godkännande.

Bestämmelserna bör införas i 2 kap. i den kompletterande lagen, vilket innehåller bestämmelser om tillämpningsprinciper. Statens intäkter och utgifter som följer av avtal om finansiering bör föras till respektive täckas av stabilitetsfonden. Det bör införas en upplysning med hänvisning till att bestämmelserna om stabilitetsfonden finns i stödlagen.

9 Sekretess och informationsutbyte

9.1 Inledning

I denna promemoria föreslås att kompletterande bestämmelser till EU-förordningen införs och som bl.a. innefattar förebyggande statligt stöd till en central motpart och statligt stöd till en central motpart under resolution (se avsnitt 8.2 och 8.3). Promemorian föreslår också att Riksgäldskontoret, för stabilitetsfondens räkning, ska få ingå avtal med bl.a. en resolutionsmyndighet i ett annat land inom EES eller i tredjeland om finansiering av resolutionsåtgärder (avsnitt 8.6). Dessa kompletterande bestämmelser omfattas inte av de konfidentialitetskrav som förordningen ställer upp. Inte desto mindre kan uppgifter som förekommer i myndigheternas verksamhet när det gäller de föreslagna åtgärderna vara känsliga för såväl offentliga som privata intressen som berörs av respektive åtgärd. I detta kapitel redogörs för förordningens konfidentialitetskrav (avsnitt 9.2) och utgångspunkterna för införandet av nationella sekretessbestämmelser (avsnitt 9.3). Promemorian bedömer att det inte finns skäl att införa nya sekretessbestämmelser till skydd för allmänna intressen (avsnitt 9.4). Till skydd för enskilda intressen föreslås att nya sekretessbestämmelser införs och att befintliga sekretessbestämmelser tillämpliga på uppgifter i ärende enligt stödlagen avseende kreditinstitut utvidgas till att omfatta uppgifter som förekommer i ärende om förebyggande statligt stöd till en central motpart (avsnitt 9.5). Vidare föreslås att bestämmelser om tystnadsplikt för personer som inte omfattas av sekretessbestämmelser i det allmännas verksamhet införs i den kompletterande lagen (avsnitt 9.6). Promemorian föreslår slutligen att bestämmelser om informationsutbyte inom Riksgäldskontoret och mellan myndigheter (avsnitt 9.7 och 9.8.1) samt om informations-

lämnande till enskilda (avsnitt 9.8.2) införs i den kompletterande lagen och genom en ändring av riksbankslagen.

9.2 EU-förordningens konfidentialitetskrav

Det finns uppgifter som resolutionsmyndigheter och deras professionella rådgivare inhämtar under resolutionsförfarandet och som sannolikt är känsliga innan resolutionsbeslutet offentliggörs. Sådana uppgifter bör enligt EU-förordningen omfattas av en ändamålsenlig konfidentialitetsordning (skäl 69). Förordningen anger också att hänsyn måste tas till att uppgifter om innehåll och detaljer i återhämtnings- och resolutionsplaner och resultatet av bedömningar respektive upprättandet av dessa planer kan få långtgående negativa effekter, särskilt för berörda företag. Alla uppgifter som tillhandahålls om ett beslut innan det fattas, oavsett om det gäller huruvida villkoren för resolution är uppfyllda, tillämpningen av ett specifikt resolutionsverktyg eller någon åtgärd under förfarandena, måste antas få effekter på de offentliga och privata intressen som berörs av åtgärden. Även en uppgift om att resolutionsmyndigheten undersöker en specifik central motpart skulle kunna få negativa följder för det företaget. Enligt förordningen är det därför nödvändigt att säkerställa att det finns lämpliga mekanismer för att upprätthålla konfidentialitet kring sådana känsliga uppgifter, såsom innehåll och detaljer i återhämtnings- och resolutionsplaner eller resultatet av eventuella bedömningar som genomförts i det sammanhanget (skäl 69).

Enligt förordningen gäller tystnadsplikt för bl.a. resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter, Esma, Eba, behöriga ministerier och centralbanker samt andra myndigheter som medverkar i resolutionsprocessen. Vidare gäller tystnadsplikt för särskilda förvaltare respektive tillfälliga förvaltare, broinstitut, potentiella förvärvare, revisorer, rådgivare och värderingsmän samt andra experter som direkt eller indirekt anlitats av myndigheterna eller av potentiella förvärvare. Denna tystnadsplikt gäller även för den centrala motpartens verkställande ledning och styrelseledamöter samt anställda inom något av de föregående organen. Tystnadsplikt gäller även för övriga personer som tillhandahåller eller har

tillhandahållit tjänster till de myndigheter och personer som nämns här (artikel 73.1).

De personer som omfattas av tystnadsplikt ska innan uppgifter lämnas ut genomföra en prövning av de effekter som röjandet av uppgifterna skulle kunna få för allmänintresset när det gäller den finansiella, monetära eller ekonomiska politiken samt för ändamålet med inspektioner, utredningar och revisioner. För enskilda intressen ska prövningen ske i fråga om effekterna för fysiska och juridiska personers affärsintressen (artikel 73.3). Bestämmelserna om tystnadsplikt och förbud mot att röja konfidentiella uppgifter i förordningen är direkt tillämpliga och omfattar således uppgifter som förekommer i ärenden och verksamhet hos de myndigheter och personer som omfattas av förordningens tillämpningsområde.

9.3 Utgångspunkter för införande av nationella sekretessbestämmelser

I det allmännas verksamhet gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen samt enligt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), i det följande benämnd OSF. Med sekretess avses förbud att röja en uppgift, vare sig det sker muntligen, genom utlämnande av allmän handling eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL). Beroende på vilken typ av skaderekvisit som används har den som gör bedömningen om en uppgift omfattas av sekretess eller inte att pröva antingen om ett röjande av uppgiften kan antas leda till viss skada (rakt skaderekvisit – presumtion för offentlighet) eller om det står klart att uppgiften kan röjas utan att viss skada uppkommer (omvänt skaderekvisit – presumtion för sekretess). Sekretessen kan också vara absolut. I sådana fall används inget skaderekvisit. Uppgifterna som är föremål för sekretess ska hemlighållas utan att skadeprövning sker. Genom användningen av skaderekvisit säkerställs att uppgifter inte beläggs med mer sekretess än vad som är oundgängligen nödvändigt för att skydda det intresse som föranlett bestämmelsen.

Sekretess gäller även för en person som fått kännedom om uppgiften genom att för det allmännas räkning delta i en myndighets verksamhet på grund av anställning eller uppdrag hos myndigheten, tjänsteplikt eller på annan liknande grund (2 kap. 1 §). När det gäller

personer som inte räknas till det allmännas verksamhet får sekretess säkerställas på annat sätt. Det kan ske genom bestämmelser i en lag vid sidan av den allmänna sekretesslagstiftningen, sekretessavtal eller utlämnande av sekretessbelagda uppgifter med förbehåll (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 128).

En grundläggande princip i offentlighets- och sekretesslagen är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas till en annan myndighet (a. prop. s. 75 f.). Vissa bestämmelser om överföring av sekretess finns dock i lagen (t.ex. i tillsynsverksamhet enligt 11 kap. 1 §).

Vad som föreskrivs om sekretess mot andra myndigheter och om uppgiftslämnande och överföring av sekretess till andra myndigheter gäller också mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (8 kap. 2 §).

9.4 Sekretess till skydd för allmänna intressen

Promemorians bedömning: Det behövs inte någon ny sekretessbestämmelse till skydd för allmänna intressen.

Skälen för promemorians bedömning

Sekretess gäller hos regeringen, Riksbanken och Riksgäldskontoret för uppgift som rör rikets centrala finanspolitik, penningpolitik eller valutapolitik, om det kan antas att syftet med beslutade eller förutsedda åtgärder motverkas om uppgiften röjs, den s.k. statsfinanssekretessen (16 kap. 1 § OSL). Om en uppgift som omfattas av statsfinanssekretessen lämnas ut från regeringen, Riksbanken eller Riksgäldskontoret till annan myndighet överförs sekretessen dit (16 kap. 2 §). Till andra personer som kan komma att få kännedom om uppgifter som förekommer i stödmyndighetens eller Riksgäldskontorets hantering av stödärenden, men som inte omfattas av offentlighets- och sekretesslagen, får uppgifter som omfattas av sekretess lämnas ut med förbehåll enligt 10 kap. 14 §. Med detta följer också tystnadsplikt för mottagaren av sådana uppgifter. En bedömning av om en uppgift kan lämnas ut med

förbehåll får göras i varje enskilt fall och förbehållets omfattning kan komma att prövas i domstol. Utlämning av uppgifter som rör de i promemorian föreslagna stödåtgärderna torde förekomma i begränsad utsträckning, t.ex. i samband med att företrädare för en potentiell förvärvare informeras om att stödmyndigheten eller Riksgäldskontoret avser lämna statligt stöd till den central motparten eller när information lämnas till borgenärer om en emissionsgaranti.

Sekretess gäller för uppgift om planläggning eller andra förberedelser för sådan inspektion, revision eller annan granskning som en myndighet ska göra, om det kan antas att syftet med granskningsverksamheten motverkas om uppgiften röjs (17 kap. 1 §). Även i detta fall finns möjlighet att lämna ut uppgifter med förbehåll till enskilda enligt bestämmelsen i 10 kap. 14 §.

Vidare gäller sekretess för uppgift som hänför sig till en myndighets verksamhet som består i risk- och sårbarhetsanalyser avseende fredstida krissituationer, planering och förberedelser inför sådana situationer eller hantering av sådana situationer, om det kan antas att det allmännas möjligheter att förebygga och hantera fredstida kriser motverkas om uppgiften röjs (18 kap. 13 §). Bestämmelsen infördes mot bakgrund av skyldigheter och ansvar som ålagts vissa myndigheter enligt den numera upphävda förordningen (2002:472) om åtgärder för fredstida krishantering och höjd beredskap. Förordningen har ersatts av förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap som i sin tur ersatts av den numera gällande förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap. Huvuddragen är dock alltjämt desamma. Enligt den sistnämnda förordningen har Finansinspektionen och Riksgäldskontoret ett särskilt ansvar för krisberedskapen när det gäller samverkansområdet ekonomisk säkerhet. Med ansvaret följer en skyldighet att planera och vidta förberedelser för att skapa förmåga att hantera en kris, förebygga sårbarheter samt motstå hot och risker.

I förarbetena till lagen om resolution anför regeringen att 18 kap. 13 § OSL är tillämplig på uppgifter i den verksamhet myndigheterna utför enligt den numera upphävda förordningen om krisberedskap och höjd beredskap som avser såväl planering för återhämtning och resolution som konkreta åtgärder som syftar till att avvärja eller

hantera en kris (prop. 2015/16:5 s. 706). Bestämmelsen bör till följd av det sagda även vara tillämplig på uppgifter i den verksamhet som myndigheterna utför enligt den gällande förordningen om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap som rör de i promemorian föreslagna bestämmelserna om statligt stöd och finansiering av resolutionsåtgärder.

Enligt promemorians mening tillgodoser de ovan nämnda sekretessbestämmelserna behovet av skydd för allmänna intressen som följer av de föreslagna bestämmelserna om statligt stöd och finansiering av resolutionsåtgärder i den kompletterande lagen. Någon ny sekretessbestämmelse till skydd för allmänna intressen behövs därför inte.

9.5 Sekretess till skydd för enskildas intressen

Promemorians förslag: Sekretess ska gälla i ärende om förebyggande statligt stöd till en central motpart till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende enligt ovan ska sekretess gälla

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretess ska inte gälla beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst tjugo år.

Sekretess ska gälla i ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende enligt ovan ska sekretess gälla

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och
2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretess ska inte gälla beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst tjugo år.

Får en myndighet en uppgift i ett ärende om statligt stöd till en central motpart och uppgiften är sekretessreglerad i Riksbankens verksamhet eller Riksgäldskontorets upplåningsverksamhet från Riksbanken eller Riksgäldskontoret ska sekretessbestämmelsen tillämpas även av myndigheten som uppgiften lämnas till (överföring av sekretess).

Tystnadsplikten ska i pågående ärenden om statligt stöd till en central motpart ha företräde framför meddelarfriheten. I avslutade sådana ärenden ska tystnadsplikten ha företräde framför meddelarfriheten för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Skälen för promemorians förslag

Gällande rätt

I tillståndsgivning och tillsyn avseende finansiell verksamhet gäller sekretess för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs (30 kap. 4 § OSL). Sekretess gäller vidare för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser. Begreppet tillsyn bör inte ges en alltför snäv tolkning utan får anses omfatta alla de fall där en myndighet har en övervakande eller styrande funktion (prop. 1979/80:2 Del A s. 233). Bestämmelsen är därmed tillämplig både på Finansinspektionens löpande tillsyn och på den del av myndighetens verksamhet som syftar till att förebygga en finansiell kris (t.ex. bedömning av återhämtningsplaner och tidiga ingripanden). Det kan noteras att krisförebyggande uppgifter tillkommer den behöriga myndigheten (dvs. tillsynsmyndigheten) i EU-lagstiftningen på finansmarknadsområdet. Bestämmelsen är också tillämplig på den del av Riksbankens verksamhet som består i övervakning av bank- och kreditväsendet (jfr a. prop. s. 233.). Riksbanken bedriver övervakning av Nasdaq Clearing med stöd av riksbankslagen (6 kap. 9 §). Sekretessbestämmelsen är däremot inte, enligt gällande rätt, tillämplig på Riksgäldskontorets verksamhet eftersom myndigheten inte har några uppgifter eller befogenheter som rör övervakning av finansmarknaden.

Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets verksamhet som består i bl.a. utredning, planering, tillsyn eller stödverksamhet med avseende på näringslivet för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (30 kap. 23 §). Detsamma gäller för uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden för den som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet. Föreskrifter om sekretess som har meddelats med stöd av denna bestämmelse finns i 9 § OSF och i förordningens bilaga. Dessa föreskrifter innebär att sekretess gäller i bl.a. utredning och planering hos Riksgäldskontoret i frågor som rör bank- och kreditväsendet eller sådan central motpart som avses i Emir-förordningen

(punkt 135 i bilagan), stöd genom garantier som handhas av Riksgäldskontoret eller Boverket, genom lån som handhas av Riksgäldskontoret (punkt 65) samt utredning, planering, tillsyn och stödverksamhet hos regeringen i frågor som rör näringslivet (punkt 1).

Sekretess gäller i ärende enligt stödlagen och i ärende enligt 22 kap. lagen om resolution samt i ärende om resolution, enligt lagen om resolution (30 kap. 12 och 12 a §§). Sekretess gäller i sådana ärenden för uppgifter om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser (punkt 1) och för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser (punkt 2). För att de krishanteringsåtgärder som myndigheterna överväger inte ska motverkas genom att uppgifter som kan visa sig orsaka skada röjs, är sekretessen under hanteringen av ärendena absolut (jfr prop. 2008/09:61 s. 59 f. och prop. 2015/16:5 s. 714). Har ärendet avslutats omfattas samma uppgifter av sekretess men för den som ärendet avser gäller sekretessen med ett rakt skaderekvisit (dvs. om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs). Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds ekonomiska förhållanden i viss verksamhet hos Riksbanken, däribland in- och utlåningsrörelsen till vilken bl.a. handlingar rörande avtal om likviditetsstöd räknas (31 kap. 1 § första stycket, jfr RÅ 2008 not 172 och Högsta förvaltningsdomstolens dom den 6 oktober 2009, mål nr 4270–09). Sekretessen enligt denna bestämmelse är absolut. I det fallet Riksbanken med stöd av en sekretessbrytande bestämmelse, exempelvis 4 kap. 2 § stödlagen, lämnar en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket till en myndighet i ett ärende som avses i 30 kap. 12 § blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även i det ärendet (30 kap. 13 §).

Behovet av nya sekretessbestämmelser

Enligt EU-förordningen gäller konfidentialitet på så sätt att berörda myndigheter ska genomföra en prövning av de effekter som ett utlämnande av uppgifter kan få för fysiska och juridiska personers affärsintressen. På motsvarande sätt som gäller uppgifter som

förekommer i den del av myndigheternas verksamhet som följer av förordningen, kan uppgifter om fysiska och juridiska personers affärsintressen som förekommer i ärenden hos myndigheterna om de föreslagna statliga stöden i den kompletterande lagen vara känsliga vilket motiverar sekretesskydd även för dessa uppgifter.

Som framgår av det föregående råder sekretess i olika omfattning för uppgifter som förekommer i ärenden och verksamhet hos de myndigheter som kommer att involveras i frågor om statligt stöd till en central motpart. Även om myndigheternas uppgifter och befogenheter vid tillämpningen av de föreslagna stödbestämmelserna i vissa fall kommer att sammanfalla med de som myndigheterna har enligt förordningen föreslås att sekretesskydd införs för uppgifter som förekommer i ärenden om statligt stöd till en central motpart. För att sekretess ska gälla i ärende som rör förebyggande statligt stöd i den kompletterande lagen (5 kap. 1 §) föreslås att sekretesskydd för sådana uppgifter införs i den befintliga sekretessbestämmelsen med motsvarande innehåll i 30 kap. 12 §. Därtill föreslås en ny sekretessbestämmelse (12 c §) med skydd för uppgifter som förekommer i ärende om statligt stöd under resolution i den kompletterande lagen (5 kap. 5 §). Av det följande framgår promemorians mening att sekretesskyddet för uppgifterna bör vara likalydande i fråga om föremålet för sekretess, dess styrka och tid (jfr prop. 2015/16:5 s. 711–715).

Sekretessens föremål och räckvidd

De uppgifter om enskildas förhållanden som kommer att förekomma i myndigheternas ärenden om statligt stöd enligt den kompletterande lagen är av motsvarande karaktär som förekommer i ärende om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och i ärende om resolution, enligt lagen om resolution, och som skyddas av sekretess enligt 30 kap. 12 och 12 a §§. Sekretessens föremål bör utformas på samma sätt som i gällande rätt på området. Sekretess bör därför gälla för uppgift om dels affärs- eller driftförhållande hos den som ärendet avser, dels ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser. Skyddet för de nu aktuella uppgifterna bör på samma sätt som nuvarande 30 kap. 12 §

vara tillämpligt hos alla myndigheter där ärenden om statligt stöd hanteras. Sekretessen bör inte gälla beslut i ärende.

Sekretessens styrka

Utformningen av en sekretessregel ska vara ett resultat av en avvägning mellan insyns- och sekretessintressena (jfr prop. 1979/80:s Del As. 75 f.). När det gäller finansiell krishantering har allmänheten och media rimligen ett stort intresse av insyn i myndigheternas verksamhet. För det allmänna förtroendet för myndigheterna och för att skapa trovärdighet för de vidtagna åtgärderna hos olika marknadsaktörer är det också viktigt att information som rör hur myndigheterna agerar i en krissituation kan offentliggöras i så stor utsträckning som möjligt. Bristande förtroende kan medföra dels svårigheter som annars inte skulle ha uppstått, dels försvåra en effektiv och ändamålsenlig krishantering. Mot detta ska de potentiella negativa konsekvenserna av ett offentliggörande av uppgifter för ett företag ställas (jfr prop. 2015/16:5 s. 714).

I ärende om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och i ärende om resolution enligt lagen om resolution gäller absolut sekretess i vissa fall. Regeringen anför i förarbetena, som skäl för att sekretessen under hanteringen bör vara absolut, att de stödåtgärder som övervägs inte ska motverkas till följd av att uppgifter som kan visa sig orsaka skada röjs. I detta sammanhang påpekar regeringen också att det är uppenbart att ett röjande av känsliga affärsuppgifter som inhämtas i ett ärende kan få stora negativa konsekvenser både för kreditinstitutet i fråga och för tredje part samt att det i en pågående krissituation kan vara svårt att skaffa sig en överblick över vilka uppgifter som är känsliga för institutet och vilka som inte är det (se prop. 2008/09:61 s. 60 och prop. 2015/16:5 s. 714). Samma avvägning till förmån för sekretessintresset som gjordes när det gäller ärenden som rör krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag bör göras i ärenden om statligt stöd som en del av krishanteringen av en central motpart. Sekretessen för uppgifter i pågående ärende om statligt stöd bör därför vara absolut. Även när det gäller avslutade ärenden bör sekretessens styrka vara densamma som i nuvarande 30 kap. 12 och 12 a §§. I avslutade sådana ärenden

bör därför sekretessen vara absolut när det gäller uppgifter om ekonomiska eller personliga förhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som åtgärden avser. För uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser ska dock sekretessen gälla endast om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretesstid

Nuvarande 30 kap. 12 och 12 a §§ begränsar sekretessen till att gälla i högst tjugo år. Enligt denna promemoria finns det inte skäl att göra en annan bedömning av sekretesstiden i fråga om uppgifter som förekommer i ärende om statligt stöd till en central motpart.

Överföring av sekretess

Om en myndighet i sin verksamhet som avser statligt stöd enligt stödlagen eller lagen om resolution får en uppgift som är sekretessreglerad enligt 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämmelsen tillämplig även på uppgiften hos myndigheten (30 kap. 13 §). Denna överföring av sekretess gäller både i ärende om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut enligt stödlagen och i ärende enligt lagen om resolution. En sådan överföring av sekretess bör även gälla för uppgifter som lämnas till stödmyndigheten enligt den kompletterande lagen, resolutionsmyndigheten eller regeringen i ett ärende om statligt stöd till en central motpart. Sådan överföring av sekretess i ärende om förebyggande statligt stöd till en central motpart åstadkoms genom den föreslagna ändringen av 30 kap.12 §. För att överföring av sekretess ska gälla i ärende om statligt stöd under resolution bör en hänvisning till 12 c § införas i 13 §.

Regeringen kan besluta om undantag från sekretessen

Regeringen får för ett särskilt fall besluta om undantag från sekretessen enligt 12 § första stycket 1 och andra stycket 1, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas (30 kap. 14 §). Vid

genomförandet av krishanteringsdirektivet anför regeringen som skäl för detta undantag bl.a. följande. När samhället står inför eller befinner sig i en finansiell kris kan det uppstå situationer där det framstår som nödvändigt att andra marknadsaktörer och allmänheten i övrigt får information om vad som sker, t.ex. för att stabiliteten i samhället och tilltron till det finansiella systemet ska kunna värnas. För att ha möjlighet att hantera intressekonflikter av det slag som då kan uppkomma bör regeringen få befogenhet att för särskilt fall förordna om undantag från den sekretess som gäller för uppgift om affärs- och driftförhållanden hos den som ärendet avser, om regeringen finner det vara av vikt att uppgiften lämnas (prop. 2008/09:61 s. 62 och 2015/16:5 s. 716). Enligt promemorians mening bör denna befogenhet även gälla uppgifter som förekommer i myndigheternas verksamhet om förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt den kompletterande lagen. Det åstadkoms genom den föreslagna ändringen av 30 kap. 12 §.

Rätten att meddela och offentliggöra uppgifter

Den tystnadsplikt som följer av 30 kap. 12 och 12 a §§ har företräde framför meddelarfriheten, förutom i det fallet ärendet är avslutat och uppgifterna rör affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser (30 §). Som skäl för detta anför regeringen i förarbetena följande. En enskild som står i affärsförbindelse med ett berört kreditinstitut är inte själv föremål för någon stödåtgärd och uppgift som rör den enskildes ekonomiska och personliga förhållanden bör skyddas av absolut sekretess. Meddelarfrihet bör inte gälla för sådana uppgifter. Meddelarfrihet bör heller inte gälla för uppgifter om affärs- eller driftförhållanden hos det berörda kreditinstitutet så länge uppgifterna omfattas av absolut sekretess (dvs. under ett pågående ärende). När ärendet har avslutats omfattas sådana uppgifter av ett rakt skaderekvisit (dvs. presumtion för offentlighet). I ett sådant skede talar övervägande skäl för att meddelarfriheten bör ha företräde framför tystnadsplikten (prop. 2008/09:61 s. 63 och 2015/16:5 s. 717).

Utgångspunkten för svensk offentlighets- och sekretesslagstiftning är att stor återhållsamhet ska iakttas vid prövningen av om undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter bör

göras i ett specifikt fall. Den enskilda sekretessbestämmelsens konstruktion kan ge viss vägledning. När det är fråga om bestämmelser om absolut sekretess kan det finnas större anledning att överväga undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter än i andra fall (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 111 f.).

De skäl som anförs i ovan nämnda förarbeten för att låta tystnadsplikten ha företräde framför meddelarfriheten i ärende som rör statligt stöd till kreditinstitut eller värdepappersbolag gör sig på motsvarande sätt gällande vid avvägningen mellan sekretessbehovet och insynsintresset i ärende som rör statligt stöd till en central motpart eftersom det är fråga om samma typ av uppgifter i motsvarande ärende. Tystnadsplikten bör därför ha företräde framför meddelarfriheten även i ärende som rör statligt stöd enligt den kompletterande lagen och, såvitt avser uppgifter som hänför sig till den som trätt i affärsförbindelse eller motsvarande förbindelse med den som åtgärden avser, i ett avslutat sådant ärende. Meddelarfriheten bör dock ha företräde framför tystnadsplikten för uppgift om den som åtgärden avser i ett avslutat ärende. I fråga om uppgifter som förekommer i ärende om förebyggande statligt stöd åstadkoms det genom ändringen av 30 kap. 12 §. När det gäller ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution föreslås att en hänvisning till relevanta delar av den nya sekretessbestämmelsen i 12 c § införs i 30 §.

9.6 Tystnadsplikt för de som deltar eller har deltagit i myndigheternas verksamhet i fråga om statligt stöd och som inte omfattas av sekretess i det allmännas verksamhet

Promemorians förslag: Den som deltar eller har deltagit i myndigheternas verksamhet i fråga om statligt stöd och som inte omfattas av sekretessen i det allmännas verksamhet ska inte obehörigen få röja eller utnyttja uppgifter som den genom sitt deltagande fått veta om enskilds affärs- eller driftförhållande eller andra ekonomiska eller personliga förhållanden, eller planering och förberedelser för eller hantering av fredstida krissituationer.

Skälen för promemorians förslag

Enskilda personer som kommer att ha tillgång till uppgifter som rör statligt stöd till en central motpart, bl.a. i egenskap av anställda i myndigheterna, kommer att omfattas av samma sekretessbestämmelser som myndigheterna omfattas av genom att de deltar i dess verksamhet (2 kap. 1 § andra stycket OSL). Det finns dock andra personer som behöver få tillgång till uppgifter om statligt stöd men som inte omfattas av samma sekretessbestämmelser som myndigheterna omfattas av. Två exempel är anställda i ett broinstitut och experter som anlitats av annan än myndigheterna i samband med upprättande av avtal om statligt stöd. För dessa personer får sekretessen för känsliga uppgifter säkerställas på annat sätt, genom antingen bestämmelser i lag vid sidan av den allmänna sekretesslagstiftningen, sekretessavtal eller utlämnade av sekretessbelagda uppgifter med förbehåll (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 128).

Det får förutsättas att myndigheter som har informationen i varje enskilt fall prövar om uppgifter kan lämnas ut till någon av de personer som här avses. Uppgifter som omfattas av absolut sekretess kan inte lämnas ut med förbehåll eftersom 10 kap. 14 § förutsätter att sekretessbestämmelsen som reglerar uppgifterna har ett skaderekvisit. Eftersom de i promemorian föreslagna bestämmelserna i de flesta fall föreskriver absolut sekretess kan stödmyndigheten och resolutionsmyndigheten inte använda sig av möjligheten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter med förbehåll i frågor som rör statligt stöd till en central motpart. Med hänsyn till att det rör sig om stödåtgärder som myndigheterna ska ha möjlighet att tillgripa framstår det inte heller som lämpligt att göra sekretessen beroende av avtal. Det finns därför behov av en bestämmelse om tystnadsplikt för enskilda personer som deltagit i ärende som rör statligt stöd enligt den kompletterande lagen och som inte omfattas av bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen och offentlighets- och sekretessförordningen. I juridiska personer bör tystnadsplikten gälla för den verkställande ledningen, medlemmar i ledningsorganet och anställda. Tystnadsplikten bör gälla både under och efter det att uppdraget, anställningen eller motsvarande fullgörs. Tystnadsplikten bör, liksom för det allmänna, omfatta uppgifter om statligt stöd. Även uppgift om enskilds affärs- eller driftförhållanden eller enskilds andra ekonomiska eller personliga förhållanden bör

omfattas. Ett obehörighetsrekvisit bör användas för att avgränsa sekretessen i detta fall. Vid bedömningen av vad som är obehörigt är det naturligt att söka ledning i det skaderekvisit som finns i motsvarande bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen, dvs. vad som typiskt sett skulle vara obehörigt respektive behörigt inom det allmännas verksamhet (jfr prop. 1979/80:80 s. 48 f. och prop. 1980/81:28 s. 22 f.).

9.7 Internt informationsutbyte inom Riksgäldskontoret

Promemorians förslag: Inom Riksgäldskontoret ska den del av myndigheten som inte bedriver verksamhet enligt den kompletterande lagen vara uppgiftsskyldig gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten. Uppgiftsskyldigheten ska vara sekretessbrytande.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen innehåller bestämmelser om att berörda myndigheter ska säkerställa att det finns interna regler för att kraven på konfidentialitet ska kunna uppfyllas. De berörda myndigheterna ska således försäkra sig om konfidentialitet för information som utbyts mellan personer som direkt medverkar i resolutionsprocessen (artikel 73.2). Anställda vid och experter från dessa myndigheter, ministerier eller andra organ ska dock inte vara förhindrade från att utbyta uppgifter med varandra inom varje organ eller enhet. Detsamma gäller även för bl.a. revisorer och potentiella förvärvare (artikel 73.5).

Om en resolutionsmyndighet har andra funktioner ska det finnas adekvata strukturella arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan de funktioner som myndigheten anförtrotts enligt förordningen och alla andra funktioner som myndigheten har anförtrotts (artikel 3.3, se även avsnitt 5.2).

Svensk rätt ger ingen möjlighet för myndigheter att anta egna regler om tystnadsplikt eftersom sekretessregleringen i det allmännas verksamhet är förbehållen riksdagens och regeringens

normgivning. Sekretessen i det allmännas verksamhet gäller mot enskilda och andra myndigheter varför det normalt sett inte finns hinder för anställda m.fl. inom samma myndighet att utbyta sekretessbelagda uppgifter med varandra (8 kap. 1 § OSL). Om det inom en myndighet finns olika verksamhetsgrenar som är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra gäller emellertid sekretessen även mellan de olika verksamhetsgrenarna (2 §). Av förarbetena till offentlighets- och sekretesslagen framgår att det är fråga om olika verksamhetsgrenar om det finns olika delar av en myndighets verksamhet som har att tillämpa sinsemellan helt olika set av sekretessbestämmelser. Om verksamheterna bedöms utgöra olika verksamhetsgrenar måste det göras en bedömning av om de har organiserats på ett sådant sätt att de förhåller sig självständiga till varandra. Det är bara om båda dessa kriterier är uppfyllda som det uppstår en sekretessgräns inom en myndighet (jfr prop. 2008/09:150 s. 359 f.).

Vad särskilt gäller för verksamhetsgrenarna i Riksgäldskontoret kan det konstateras att myndigheten är stödmyndighet enligt stödlagen. Enligt promemorians mening, vilken framgår ovan, bör Riksgäldskontoret utöva denna funktion även i förhållande till förslaget om förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt den kompletterande lagen (se avsnitt 8.2). Utöver uppdraget som stödmyndighet bedriver Riksgäldskontoret även annan verksamhet, däribland statens upplåningsverksamhet. För att uppgiftslämnande från den senare verksamheten till stödverksamheten inte ska vara beroende av hur myndigheten är organiserad har den del av Riksgäldskontoret som inte bedriver verksamhet enligt stödlagen en uppgiftsskyldighet gentemot stödmyndigheten (4 kap. 2 § den lagen, prop. 2008/09:61 s. 61 f. och prop. 2015/16:5 s. 724). Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet utvidgades Riksgäldskontorets uppgiftsskyldighet till att även gälla gentemot den del av myndighetens verksamhet som regleras i lagen om resolution. Det finns ett behov av en motsvarande sekretessgräns inom Riksgäldskontoret mellan resolutionsfunktionen för centrala motparter, stödmyndigheten (enligt den kompletterande lagen) och myndighetens övriga verksamhetsgrenar. Genom de förslagna nya sekretesskydden möjliggörs för en sådan gräns. För att uppgiftslämnande inom Riksgäldskontoret inte ska vara beroende av myndighetens interna organisation och för att säkerställa

motsvarande informationsutbyte som idag gäller i ärenden enligt stödlagen och lagen om resolution bör sekretessreglerna kompletteras med en bestämmelse om uppgiftsskyldighet i den kompletterande lagen. Bestämmelsen bör utformas på motsvarande sätt som den uppgiftsskyldighet som gäller för de delar av Riksgäldskontoret som inte bedriver verksamhet enligt stödlagen respektive lagen om resolution gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten.

9.8 Externt informationsutbyte

9.8.1 Informationsutbyte med myndigheter inom EES

Promemorians förslag: Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information med varandra i frågor som rör statligt stöd till en central motpart. Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska också samarbeta och utbyta information med varandra och med motsvarande myndigheter inom EES i frågor som rör finansiering av resolutionsåtgärder enligt den kompletterande lagen.

Riksgäldskontoret ska lämna regeringen de uppgifter som behövs för regeringens verksamhet som rör finansiering av resolutionsåtgärder enligt den kompletterande lagen.

Riksbanken och Finansinspektionen ska på stödmyndighetens eller Riksgäldskontorets begäran lämna de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart.

Riksbanken ska lämna de uppgifter som rör genomförda likviditetsstödjande åtgärder till stödmyndigheten enligt den kompletterande lagen och som myndigheten behöver för sin verksamhet.

Skälen för promemorians förslag

Gällande rätt

Sekretessen i det allmännas verksamhet gäller även för uppgiftslämnande mellan myndigheter, om det inte finns någon undantagsbestämmelse eller sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen eller i lag eller förordning som offentlighets- och sekretesslagen hänvisar till (8 kap. 1 § OSL). I 10 kap. finns generella bestämmelser som under vissa förutsättningar möjliggör överlämnande av uppgifter som är sekretessbelagda hos en myndighet till en annan myndighet. Exempelvis är sekretess inte ett hinder för att en uppgift lämnas till en annan myndighet om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet (2 §). Ett annat exempel är den s.k. generalklausulen enligt vilken en sekretessbelagd uppgift får lämnas till en myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda (27 §). Den bestämmelsen möjliggör rutinmässigt uppgiftsutbyte myndigheter emellan utan särskilt stöd i annan författning. I sådana fall måste dock den intresseavvägning som ska göras enligt generalklausulen ske på förhand men den behöver inte avse prövning av individuella fall. Vid prövningen av utlämnandefrågan enligt generalklausulen ska den mottagande myndighetens behov av uppgifterna vägas mot det intresse som sekretesskyddet typiskt sett tillgodoser. Bestämmelserna bygger emellertid på att rutinmässigt uppgiftsutbyte i regel ska vara särskilt författningsreglerat (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 327).

Sekretessbelagda uppgifter får inte röjas för en utländsk myndighet om inte utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift i lag eller förordning eller om uppgiften i motsvarande fall skulle få lämnas ut till en svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten (8 kap. 3 §). I tidigare lagstiftningsärenden på finansmarknadsområdet har det bedömts att exempelvis Finansinspektionen har goda möjligheter att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till utländska myndigheter i den utsträckning som olika EU-direktiv föreskriver (se bl.a. prop. 2004/05:142 s. 50 och 2005/06:140 s. 87). Det finns emellertid ingen heltäckande författningsreglering av samarbets- och informationsskyldighet på

finansmarknadsområdet. Möjligheten att lämna ut sekretessbelagda uppgifter enligt 8 kap. 3 § innebär inte heller någon förpliktelse att lämna ut uppgifter till en utländsk myndighet.

Stödmyndigheten, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information

På motsvarande sätt som gäller enligt EU-förordningen (artiklarna 6 och 8.1) bör Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ha samarbets- och uppgiftsskyldighet gentemot varandra i frågor som rör statligt stöd till en central motpart enligt den kompletterande lagen. Myndigheterna bör även ha samarbets- och uppgiftsskyldighet gentemot varandra och motsvarande utländska myndigheter inom EES i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 § i den kompletterande lagen. Samarbets- och uppgiftsskyldighet bör även omfatta stödmyndigheten enligt den kompletterande lagen. Förutsättningarna för informationsutbyte mellan berörda myndigheter inom ramen för de föreslagna åtgärderna bör därför formaliseras. En bestämmelse som klargör i vilka fall och till vilka myndigheter som även sekretessreglerade uppgifter ska lämnas ut bör därför införas i den kompletterande lagen.

Enligt förordningen ska Riksgäldskontoret informera regeringen om beslut eller åtgärder som kräver underrättelse till, samråd med eller godkännande av regeringen (se avsnitt 5.3). En motsvarande skyldighet för Riksgäldskontoret att informera regeringen om uppgifter som behövs för regeringens verksamhet i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 § i den kompletterande lagen bör införas.

I den mån uppgifter behöver lämnas ut till andra myndigheter eller organ än de som omfattas av den uppgiftsskyldighet som här föreslås, får detta ske med stöd av andra sekretessbrytande bestämmelser och, när det gäller utländska myndigheter, 8 kap. 3 §.

Riksbanken och Finansinspektionen ska lämna information till stödmyndigheten och Riksgäldskontoret

Uppgiftsskyldigheten inom Riksgäldskontoret, såsom skyldighet för övriga verksamhetsgrenar att lämna uppgifter till stödmyndigheten, har berörts i det föregående. På samma sätt som gäller enligt

4 kap. 2 § stödlagen bör uppgiftsskyldighet gentemot stödmyndigheten enligt den kompletterande lagen gälla även för Riksbanken och Finansinspektionen. Stödmyndigheten är emellertid inte den enda myndighet som behöver få viss information från Riksbanken och Finansinspektionen för den verksamhet som den ska bedriva. Även Riksgäldskontoret har behov av att kunna få information från Riksbanken och Finansinspektionen. Därför bör det införas en bestämmelse om att Riksbanken och Finansinspektionen, på Riksgäldskontorets eller stödmyndighetens begäran, ska lämna de uppgifter som Riksgäldskontoret eller stödmyndigheten behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart enligt den kompletterande lagen.

Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet infördes en uppgiftsskyldighet för Riksbanken när det gäller likviditetsstödjande åtgärder som myndigheten genomfört. Av riksbankslagen följer därför att Riksbanken ska lämna de uppgifter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder till regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten som respektive myndighet behöver för sin verksamhet (6 kap. 8 a §). Som skäl för denna uppgiftsskyldighet anför regeringen i förarbetena till lagen om resolution att sådan information är särskilt viktig för Finansinspektionens bedömning av om ett företag fallerar eller sannolikt kommer att fallera. Likaså är informationen väsentlig för resolutionsmyndighetens bedömning av om alternativa åtgärder kan förhindra fallissemang. Även stödmyndigheten och regeringen kan ha behov av sådan information i verksamheten som avser förebyggande statligt stöd respektive statligt stöd som ges genom statliga stabiliseringsverktyg (prop. 2015/16:5 s. 730 f.). Riksbankskommittén föreslår att bestämmelsen i 6 kap. 8 a § förs över från den befintliga till den nya riksbankslagen (SOU 2019:46 s. 1092 f.) Samma motiv för att Riksbanken bör ha en uppgiftsskyldighet gör sig gällande i fråga om information om likviditetsstödjande åtgärder som genomförts i förhållande till en central motpart. Den befintliga bestämmelsen i riksbankslagen kan även tillämpas på åtgärder som vidtagits i förhållande till en central motpart men behöver justeras så att med stödmyndighet även avses den myndigheten enligt den kompletterande lagen. Genom en tillämpning av den aktuella bestämmelsen och 8 kap. 3 § 2 OSL, följer att Riksbanken får, men inte har skyldighet att, lämna uppgifter som avser genomförda

likviditetsstödjande åtgärder, motsvarande de uppgifter som lämnas till regeringen, Finansinspektionen och resolutionsmyndigheten, även till utländska myndigheter om det står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten.

9.8.2 Uppgiftslämnande till enskilda inom EES

Promemorians förslag: Sekretess ska inte hindra att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett ärende om statligt stöd till en central motpart om denne behöver uppgiften för att planera eller utföra en stödåtgärd.

Sekretess i ett ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution ska inte utgöra hinder för Riksgäldskontoret att lämna uppgifter till en konkursförvaltare eller till en likvidator enligt vad som föreskrivs i den kompletterande lagen.

Skälen för promemorians förslag

I såväl Finansinspektionens tillsynsverksamhet (se avsnitt 9.5 i fråga om innebörden av begreppet tillsyn) över centrala motparter som i resolutionsmyndighetens ärenden kan det förekomma uppgifter som enskilda personer kan behöva för att fullgöra sina uppgifter i frågor som rör statligt stöd till en central motpart. Uppgifter, som är nödvändiga för planering eller genomförande av sådana åtgärder som vederbörande är involverad i bör därför kunna lämnas ut från myndigheterna. Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet infördes sekretessbrytande bestämmelser i 30 kap. 8 § OSL för att möjliggöra utlämnade av uppgifter som omfattas av sekretess enligt 4 §, respektive i 12 d § för att möjliggöra utlämnade av uppgifter som omfattas av sekretess enligt 12 a och 12 b §§ (prop. 2015/16:5 s. 731 f.). För att möjliggöra utlämnande av uppgifter som enligt förslaget till kompletterande sekretessbestämmelser omfattas av sekretess till enskilda personer behöver på motsvarande sätt särskilda sekretessbrytande bestämmelser införas. En förutsättning för att kunna införa sådana bestämmelser är att behovet av offentlighet uppväger det intrång i den enskildes integritet som

bestämmelserna kan komma att innebära. Förhållandet att praktiska skäl, inte offentlighetsintressen, varit motivet till sekretessgenombrottet har inte ansetts stå i något avgörande motsatsförhållande till detta principiella synsätt när det rört sig om genombrott av sekretessen i begränsad omfattning (jfr prop. 2015/16:5 s. 731 och 1993/94:165 s. 52).

De uppgifter som myndigheterna skulle kunna lämna ut med stöd av sekretessbrytande bestämmelser kan visserligen vara av känslig art såväl för företaget som ärendet avser som för dess affärskontrahenter. Det allmänna intresset av att skapa goda förutsättningar för genomförandet av stödåtgärder väger dock tungt. Dessutom skulle lättnaden i sekretessen i praktiken få en begränsad omfattning eftersom de enskilda personer som sekretessbelagda uppgifter skulle kunna lämnas ut till, enligt vad som föreslås i denna promemoria, ska ha tystnadsplikt för uppgifter som de tagit del av inom ramen för sitt deltagande (se avsnitt 9.6). Finansinspektionen bör därför få möjlighet att lämna ut uppgifter som är sekretessbelagda enligt 4 § till en enskild person som deltar i ett ärende om statligt stöd, förutsatt att det behövs för att planera eller utföra en stödåtgärd enligt den kompletterande lagen. Denna möjlighet bör införas genom en ändring av 8 b §. Riksgäldskontoret bör få motsvarande möjlighet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter i ärende om statligt stöd enligt den kompletterande lagen. Denna möjlighet bör införas genom en ändring av nuvarande 12 d §.

Det bör inte föreligga skyldighet för nämnda myndigheter att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till enskilda personer men heller inte någon motsvarande rättighet för sådana personer att få ta del av uppgifterna. Myndigheterna bör således diskretionärt kunna pröva om uppgifter ska lämnas ut eller inte. En sådan prövning kan ske på eget initiativ eller efter förfrågan från en sådan enskild som det här är fråga om. Vid denna prövning har myndigheterna också att beakta om uppgifterna får lämnas ut enligt andra sekretessbestämmelser som är tillämpliga för uppgifterna, däribland bestämmelserna till skydd för det allmänna intresset. De föreslagna bestämmelserna bryter inte sekretessen i de bestämmelserna. Ett utlämnande av uppgifter skulle dock endast kunna ske till personer som deltar i ärendet och som varken får obehörigen röja eller utnyttja sekretessbelagda uppgifter som de fått kännedom om i förfarandet.

Ett obehörigt röjande av uppgifterna är straffbelagt (20 kap. 3 § brottsbalken).

Enligt EU-förordningen ska den tystnadsplikt som föreskrivs inte hindra att resolutionsmyndigheten lämnar uppgifter till bl.a. myndigheter med ansvar för normala insolvensförfaranden. För svenskt vidkommande ansvarar bl.a. konkursförvaltare respektive likvidator för sådana förfaranden. I denna promemoria föreslås att det införs en uppgiftsskyldighet i den kompletterande lagen för Riksgäldskontoret gentemot en konkursförvaltare respektive en likvidator i fråga om uppgifter som de behöver för att fullgöra sina uppdrag (se avsnitt 7.2). För att uppgifter som omfattas av sekretess i ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution ska kunna lämnas ut bör en hänvisning till bestämmelsen i den kompletterande lagen tas in i en sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen.

9.9 Informationsutbyte med myndighet i tredjeland

Promemorians bedömning: Det behövs inga lagstiftningsåtgärder för att möjliggöra utlämnande av sekretessbelagda uppgifter i ärende om statligt stöd till en central motpart och om finansiering av resolutionsåtgärder till myndigheter i tredjeland.

Skälen för promemorians bedömning

EU-förordningen innehåller vissa bestämmelser om utbyte av konfidentiella uppgifter med myndigheter i tredjeland. Den svenska sekretesslagstiftningen innehåller inga motsvarande uttryckliga bestämmelser tillämpliga på uppgifter som förekommer i berörda myndigheters ärenden om statligt stöd till en central motpart eller om finansiering av resolutionsåtgärder. Särskilt när det gäller bestämmelserna om finansiering av resolutionsåtgärder i 2 kap. 2 § i den kompletterande lagen är det viktigt att Riksgäldskontoret kan utbyta information och samarbeta med utländska myndigheter eller andra organ, inbegripet myndigheter eller organ i tredjeland.

Även om det inte finns någon skyldighet att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till utländska myndigheter har, som

nämns ovan, svenska myndigheter rätt att röja sekretessbelagda uppgifter för utländska myndigheter under vissa förutsättningar (8 kap. 3 § OSL). För ett sådant uppgiftslämnande krävs antingen 1) stöd i lag eller förordning eller 2) att uppgiften i motsvarande fall skulle få lämnas ut till en svensk myndighet och det står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas ut (jfr prop. 1981/82:186 s. 58 f.). En författningsreglerad skyldighet för svenska myndigheter att tillmötesgå en begäran om sekretessbelagda uppgifter i ärende om finansiering av resolutionsåtgärder, eller i den utsträckning en sådan begäran skulle gälla uppgifter i ett ärende om statligt stöd, framstår inte som lämplig. Informationsutbyte med myndigheter i tredjeland blir därmed, såvida det inte finns någon annan författningsreglerad uppgiftsskyldighet, att bedöma utifrån 3 § 2. Vid denna bedömning får i regel förutsättas att det ligger i svenskt intresse att för samarbetet lämna relevanta uppgifter till en myndighet i tredjeland (jfr prop. 2015/16:5 s. 734 f. och 1981/82:186 s. 58 f.).

Sammanfattningsvis bedöms gällande bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen vara tillräckliga för att säkerställa att uppgifter får lämnas ut till myndigheter i tredjeland med anledning av de föreslagna bestämmelserna om statligt stöd till en central motpart och finansiering av resolutionsåtgärder i den kompletterande lagen.

10 Andra följdändringar

10.1 Hinder mot exekutiva åtgärder

Promemorians förslag: Under den tid resolutionen pågår ska utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte få ske mot den centrala motparten.

Under den tid resolutionen pågår ska handräckning inte få vidtas och beslut om kvarstad eller betalningssäkring inte få meddelas mot den centrala motparten.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen innehåller inga bestämmelser om förbud mot exekutiva åtgärder vid resolution av en central motpart. Mot bakgrund av resolutionsmyndighetens möjlighet att ta kontroll över den centrala motparten i resolution och för att ge myndigheten betänketid innan beslut om resolutionsåtgärder fattas bör ett förbud mot exekutiva åtgärder mot en central motpart i resolution införas. Ett motsvarande förbud finns vid företagsrekonstruktion respektive vid resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag.

Av motsvarande skäl bör inte heller handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. ske eller beslut om betalningssäkring eller kvarstad meddelas. Förbudet bör på samma sätt som i lagen om resolution omfatta även sådana förpliktelser som uppkommit efter beslutet att försätta den centrala motparten i resolution (jfr prop.2015/16:5 s. 443).

10.2 Information och samråd med anställda under resolution

Promemorians bedömning: När resolutionsverktygen tillämpas eller resolutionsbefogenheterna utövas på ett sätt som berör de anställda, ska Riksgäldskontoret informera och samråda med representanter för de anställda.

Skälen för promemorians bedömning

Enligt EU-förordningen ska resolutionsmyndigheten vidta alla nödvändiga åtgärder för att informera och samråda med representanter för de anställda i enlighet med nationell rätt, kollektivavtal eller praxis, när resolutionsverktygen tillämpas och resolutionsbefogenheterna utövas (artikel 23.1 g). En rimlig tolkning av bestämmelsen, som tar sikte på relationen mellan arbetsgivare och arbetstagare, är att det som åsyftas med informations- och samrådsskyldigheten är frågor som berör de anställda. Regeringen gör en motsvarande bedömning i förarbetena till lagen om resolution (prop. 2015/16:5 s. 481). I förarbetena anför regeringen att det inte är lämpligt att införa ett absolut krav på information och samråd med hänsyn till att Riksgäldskontoret kan behöva vidta resolutionsåtgärder med kort varsel. Det finns, enligt promemorians mening, inte skäl att göra en annan bedömning.

10.3 Förändrade kallelseregler till bolagsstämma vid kapitalökning

Promemorians förslag: Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i EU-förordningen, ska kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet få utfärdas senare än vad som annars gäller för kallelse till extra bolagsstämma. En sådan kallelse ska dock inte få utfärdas senare än tio dagar före stämman.

Bestämmelser om aktieägares initiativrätt och tidpunkt för tillhandahållande av aktiebok i avstämningsbolag ska inte tillämpas när kallelser sker i dessa fall.

Skälen för promemorians förslag

Av EU-förordningen framgår att ersättning i vissa fall kan ges till clearingmedlemmar för användande av förlustfördelningsverktyget (artikel 27.6). Ersättning kan bl.a. lämnas i form av aktier i den centrala motparten. Resolutionsmyndigheten får kräva att den centrala motparten emitterar nya aktier för detta ändamål (artikel 33.6).

Genom förordningen görs ändringar i artikel 5.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag, i det följande benämnt direktivet om aktieägares rättigheter. Ändringarna innebär att det införs en möjlighet att ändra bolagsordningen så att det under vissa förutsättningar blir möjligt att kalla till extra bolagstämma utan att tillämpa de regler som vanligtvis gäller för kallelse till sådan stämma, om syftet är att besluta om en kapitalökning (artikel 91.2). Vid genomförandet av krishanteringsdirektivet infördes en bestämmelse om kortare tid för kallelse till extra bolagsstämma i aktiebolagslagen istället för att ålägga aktiebolag att ändra sina bolagsordningar i det syftet (prop. 2015/16:5 s. 315 f.). För att möjliggöra en effektiv tillämpning av förlustfördelningsverktyget bör en motsvarande bestämmelse med möjlighet att kalla till bolagsstämma i en central motpart med extra kort varsel införas om syftet är att besluta om en kapitalökning. Bestämmelsen skulle kunna införas i den kompletterande lagen. Enligt promemorians mening bör dock bestämmelsen införas i aktiebolagslagen på motsvarande sätt som vid genomförandet av krishanteringsdirektivet. Kallelse till bolagsstämma enligt detta förfarande bör endast vara tillåten om Riksgäldskontoret har förelagt den centrala motparten att emittera nya aktier för användning inom ramen för förlustfördelningsverktyget.

Vissa bestämmelser bör inte tillämpas i de fall den centrala motparten kallar till bolagsstämma enligt det särskilda kallelseförfarandet. Detta för att förfarandet inte ska kunna utnyttjas för att

kringgå det ordinarie kallelseförfarandet i andra frågor än de som avses med förslaget. Det rör sig om bestämmelser om reviderad avstämningsdag och bestämmelser om tidpunkter, i form av ett bestämt antal dagar före bolagsstämman eller kallelsen, fram till vilken aktieägare får utnyttja sina rättigheter att föra upp punkter på dagordningen för bolagsstämman eller att lägga fram förslag till beslut om punkter som har förts eller ska föras upp på dagordningen för en bolagsstämma (jfr prop. 2015/16:5 s. 317). Bestämmelser om detta bör tas in i aktiebolagslagen.

10.4 Följdändringar i annan EU-lagstiftning

10.4.1 Undantag från bestämmelser i vissa av bolagsdirektiven

Promemorians förslag: När resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer tillämpas ska aktiebolagslagen och lagen om offentliga uppköpserbjudanden inte tillämpas i de delar som de motsvarar vissa bolagsrättsliga direktivs bestämmelser om

- skydd för minoritetsaktieägare,
- budplikt och skäligt pris,
- krav med avseende på utnyttjande av vissa aktieägarrättigheter i börsnoterade företag,
- samordning av de skyddsåtgärder som krävs i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag och att bevara och ändra dess kapital samt
- gränsöverskridande ombildningar och fusion av aktiebolag.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen föreskriver att vissa bolagsrättsliga direktiv, eller vissa artiklar i dessa, inte ska tillämpas om resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer enligt förordningen tillämpas (artiklarna 90–92). Med resolutionsmekanismer avses bl.a. de statliga stabiliseringsverktygen. Av framställnings-

tekniska skäl finns det behov av att använda begreppet resolutionsåtgärder. En resolutionsåtgärd definieras i förordningen som ett beslut att försätta en central motpart i resolution enligt artikel 22, tillämpa ett resolutionsverktyg eller utöva en eller flera resolutionsbefogenheter (artikel 2.11). I den kommande framställningen inkluderar definitionen emellertid inte själva beslutet att försätta företaget i resolution, med däremot de statliga stabiliseringsverktygen som regeringen får besluta om, trots att de inte är resolutionsverktyg i förordningens mening. Avsikten med denna definition är inte att den ska innebära materiella avvikelser från förordningen.

När resolutionsåtgärder tillämpas ska i enlighet med förordningen, artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden, förkortat take-over-direktivet, inte tillämpas (artikel 90). Den aktuella bestämmelsen i take-over-direktivet reglerar skydd av minoritetsaktieägare, budplikt och skäligt pris. I svensk rätt motsvaras take-over-direktivet i denna del av 3 kap. 1 och 2 §§ lagen om offentliga uppköpserbjudanden och bestämmelser i 22 kap. aktiebolagslagen.

När resolutionsåtgärder tillämpas ska inte direktivet om aktieägares rättigheter tillämpas (artikel 91). I svensk rätt regleras aktieägarnas rättigheter enligt direktivet om aktieägares rättigheter på olika ställen i aktiebolagslagen.

När resolutionsåtgärder tillämpas ska inte Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt tillämpas i fråga om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 54 andra stycket i föredraget om Europeiska unionens funktionssätt avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra deras kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga. De bestämmelser i direktivet som avses är artiklarna 49, 58.1, 68.1–3, 70.2 första stycket, 72–75 och 79–81 (artikel 92.1). Bestämmelser som motsvarar direktivet i dessa delar finns i 2 kap. 19 §, 11 kap., 20 kap. samt 25 kap. 15 och 16 §§ ABL.

När resolutionsåtgärder tillämpas ska inte direktivet om vissa aspekter av bolagsrätt tillämpas i fråga om fusion av aktiebolag, och om gränsöverskridande ombildning, samt fusion och delning av

bolag med begränsat (artikel 92.2–92.5). I svensk rätt finns bestämmelser motsvarande direktivets i bl.a. 23 och 24 kap. ABL.

Lagstiftarna på unionsnivå har bedömt att det krävs ett uttryckligt undantag från de bolagsrättsliga bestämmelserna som här är i fråga, eftersom en tillämpning av bestämmelserna skulle kunna förhindra effektiviteten och förutsebarheten i resolutionen (jfr skäl 85). De normkonflikter som kan uppstå mellan förordningen och den bolagsrättsliga lagstiftningen i dessa delar bör i möjligaste mån undvikas genom lagstiftning. Motsvarande undantag från de bolagsrättsliga bestämmelserna vid resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag finns i lagen om resolution. Det bör därför i den kompletterande lagen införas ett undantag som innebär att de bestämmelser i aktiebolagslagen och lagen om offentliga uppköpserbjudanden som motsvarar de bolagsrättsliga artiklarna och direktiven som räknas upp i artiklarna 90–92 inte ska tillämpas när resolutionsåtgärder tillämpas.

10.4.2 Undantag från krishanteringsdirektivet

Promemorians förslag: Lagen om resolution ska inte tillämpas när en enhet som omfattas av den lagens tillämpningsområde också är en enligt Emir-förordningen auktoriserad central motpart. I lagen om resolution ska en upplysningsbestämmelse införas om att EU-förordningen och den kompletterande lagen är tillämpliga på en sådan central motpart.

Skälen för promemorians förslag

EU-förordningen föreskriver att krishanteringsdirektivet inte ska tillämpas på enheter som också är auktoriserade centrala motparter enligt Emir-förordningen (artikel 93). Bestämmelsen införs för att undvika att enheterna inte ska omfattas av dubbla regelverk (skäl 86). I svensk rätt regleras återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersbolag i lagen om resolution. I lagen om resolution bör därför en bestämmelse införas om att lagen inte ska tillämpas när en enhet som omfattas av lagens tillämpningsområde också är en auktoriserad central motpart enligt Emir-

förordningen. Bestämmelsen bör kompletteras med en upplysning om att förordningen och den kompletterande lagen är tillämpliga på en sådan central motpart.

10.4.3 Undantag från vissa bestämmelser i säkerhetsdirektivet

Promemorians bedömning: Det krävs inte några kompletterande lagstiftningsåtgärder till bestämmelserna i EU-förordningen om att bestämmelserna i säkerhetsdirektivet om verkställighet av avtal om finansiellt säkerhetsställande, förfoganderätt över finansiella säkerheter som omfattas av ett avtal om finansiell säkerhet samt erkännande av avtal om finansiell äganderättsöverföring och av slutavräkningsklausuler inte ska tillämpas på vissa slags restriktioner som kan åläggas enligt EU-förordningen.

Skälen för promemorians bedömning

Av EU-förordningen framgår att bestämmelserna i artiklarna 4–7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet, i det följande benämnt säkerhetsdirektivet, inte ska tillämpas på restriktioner av verkställigheten av avtal om finansiellt säkerställande eller av verkan av avtal om finansiell säkerhet eller en slutavräknings- eller kvittningsbestämmelse som beslutats med stöd av EU-förordningens bestämmelser om nedskrivning eller konvertering eller resolutionsbefogenheter som fastställs i artiklarna 32–39 och 48–59 (artikel 89.1). Detsamma gäller för restriktioner som beslutats med stöd av liknande befogenheter i en medlemsstats rätt för att underlätta en ordnad resolution av en enhet som avses i artikel 1.2 c iv och 1.2 d i säkerhetsdirektivet och som är föremål för skyddsåtgärder som är åtminstone likvärdiga med dem som fastställs i artiklarna 60–69 i EU-förordningen (artikel 89.1). Vidare framgår att säkerhetsdirektivet inte ska påverka tillämpningen av förordningen (artikel 89.2).

Säkerhetsdirektivet syftar till att underlätta säkerhetsställande i form av panträtt och säkerhetsöverlåtelser av betalningsmedel och

finansiella instrument inom EU. Säkerhetsdirektivet ger panthavaren rätt att själv realisera den ställda panten på olika sätt, förutsatt att detta medges i avtalet parterna emellan (artikel 4). Vidare föreskrivs en rätt för parterna att i princip fritt avtala om full förfoganderätt över den ställda säkerheten utan att detta förhindras av medlemsstaterna (artikel 5). Det får alltså inte finnas några tvingande regler i nationell rätt som tar över vad parterna avtalat. Vidare förutsätts att säkerhetsavtalet kan göras gällande mot tredje man även om full förfoganderätt avtalats. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett säkerhetsavtal där äganderätten övergår ska få verkan i enlighet med villkoren i avtalet (artikel 6). Det är alltså inte tillåtet att omkaraktärisera ett sådant avtal till t.ex. ett pantavtal. Slutavräkningsklausuler ska få verkan i såväl obligationsrättsligt som sakrättsligt hänseende (artikel 7).

Vid genomförandet av säkerhetsdirektivet bedömdes artiklarna 4–7 i huvudsak överensstämma med svensk obligations- och sakrätt i allmänhet, men vissa ändringar gjordes i 3 kap. 1 och 3 §§ lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (jfr prop. 2004/05:30 s. 28–32, 41–59 och 71–73). Vidare ändrades 5 kap. 16 § och 8 kap. 10 § konkurslagen och 2 kap. 20 § lagen om företagsrekonstruktion för att tillgodose kravet på att parternas avtal ska få verkan i enlighet med dess villkor även i likvidations- eller rekonstruktionsförfaranden (a. prop. s. 60–70). De två sistnämnda bestämmelserna ändrades återigen för att genomföra vissa ändringar i artikel 4 i säkerhetsdirektivet som gjordes genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/44/EG av den 6 maj 2009 om ändring av direktiv 98/26/EG om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper och direktiv 2002/47/EG om ställande av finansiell säkerhet, vad gäller sammanlänkade system och kreditfordringar (se prop. 2010/11:95 s. 35–43).

Utövandet av nedskrivnings- eller konverteringsbefogenheterna (artiklarna 32–39) eller någon av de övriga resolutionsbefogenheterna (artiklarna 48–59) i förordningen kan komma att begränsa de rättigheter som artiklarna 4–7 i säkerhetsdirektivet avser att tillförsäkra parterna till säkerhetsavtal i enlighet med villkoren för avtalet. Exempelvis kan resolutionsmyndigheten begränsa möjligheterna att göra säkerhetsrätt gällande (artikel 56). Förordningens bestämmelser är tvingande och har således företräde framför vad parterna avtalat. Någon lagkonkurrens mellan bestämmelserna som

genomför säkerhetsdirektivet i dessa delar och bestämmelserna i förordningen torde därmed inte uppkomma. Bestämmelserna om gäldenär i lagen om företagsrekonstruktion är över huvud taget inte tillämpliga på en central motpart (se avsnitt 7.2). Konkurs ska inte heller kunna inledas om resolutionsmyndigheten anser att resolution ska inledas i stället. Det bör alltså inte uppkomma någon situation där reglerna som är tillämpliga i sådana förfaranden kommer i konflikt med resolutionsbefogenheter enligt förordningen. Vidare ger bestämmelserna i lagen om handel med finansiella instrument och som genomför säkerhetsdirektivet enligt ovan ingen rätt att förfoga över finansiella instrument som tillhör någon annan i strid med bestämmelserna i förordningen. Kompletterande bestämmelser i förhållande till artikel 89.1 i förordningen behöver därför inte införas i svensk rätt i denna del. Det finns, enligt promemorians mening, inte skäl att göra annan bedömning avseende artikel 89.2.

Befogenheter liknande de befogenheter för att underlätta en ordnad resolution av sådana företag eller personer som räknas upp i artikel 1.2 c iv och 1.2 d i säkerhetsdirektivet och som återfinns i förordningen finns inte i svensk rätt. Artikel 89.1 föranleder därför inte heller i den delen någon nationell lagstiftning.

11 Verkställighet och överklagande av beslut

11.1 Verkställighet av beslut

Promemorians förslag: Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ska få bestämma att beslut om krisförebyggande åtgärder enligt EU-förordningen eller förbud eller förläggande som meddelats med stöd av EU-förordningen eller den kompletterande lagen ska gälla omedelbart.

Skälen för promemorians förslag

Enligt EU-förordningen ska resolutionsmyndighetens beslut om att vidta en resolutionsåtgärd vara omedelbart verkställbart (74.4 b). Förordningen ställer inte krav på att andra beslut ska gälla omedelbart. Det bör dock vara möjligt för de inblandade myndigheterna att bestämma att åtminstone beslut om krisförebyggande åtgärder, såsom förelägganden för att undanröja hinder för resolution, ska gälla omedelbart (jfr artikel 2.48). Vidare bör myndigheterna ha samma möjligheter att förordna om omedelbar verkställighet för andra förelägganden och förbud enligt förordningen eller den kompletterande lagen. Det kan t.ex. röra sig om beslut om att vidta en åtgärd eller upphöra med ett visst agerande. Det kan noteras att Finansinspektionen redan har motsvarande möjlighet att bestämma att förbud och föreläggande ska gälla omedelbart (se 17 kap. 1 § femte stycket lagen om bank- och finansieringsrörelse, 26 kap. 1 § fjärde stycket lagen om värdepappersmarknaden och 30 kap. 1 § fjärde stycket lagen om

resolution). Den sistnämnda bestämmelsen innehåller även en sådan möjlighet för Riksgäldskontoret.

11.2 Överklagande av beslut

Promemorians förslag: Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut enligt den kompletterande lagen ska, om inte annat anges, få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande ska inte få överklagas.

Regeringens och stödmyndighetens beslut enligt den kompletterande lagen ska inte få överklagas.

Riksgäldskontorets beslut om att ingå avtal om finansiering för stabilitetsfondens räkning ska inte få överklagas.

Skälen för promemorians förslag

Överklagande av Finansinspektionens beslut

Enligt EU-förordningen ska medlemsstaterna fastställa administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder vid överträdelser av förordningen (artikel 81.1). I denna promemoria föreslås att nationella sanktionsbestämmelser införs i den kompletterande lagen (se kapitel 6). Förvaltningsbeslut om sådana sanktioner bör kunna överklagas. I andra lagar på finansmarknadsområdet gäller allmänt att beslut som fattats av Finansinspektionen och som får överklagas, prövas av allmän förvaltningsdomstol med krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Detta bör även gälla för Finansinspektionens beslut enligt den kompletterande lagen. En bestämmelse om rätt till domstolsprövning av Finansinspektionens beslut bör införas efter förebild av motsvarande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet.

I denna promemoria föreslås att Finansinspektionens ingripande mot fysiska personer vid en central motparts överträdelse av förordningens bestämmelser om att utarbeta, upprätthålla och uppdatera återhämtningsplan, att tillhandahålla uppgifter för att utarbeta en resolutionsplan eller att underrätta Finansinspektionen

om att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera ska ske genom sanktionsföreläggande (se avsnitt 6.3). Ett sanktionsföreläggande innebär att en fysisk person föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller till belopp. När föreläggandet har godkänts gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft.

Ett beslut om sanktionsföreläggande är ett förberedande beslut. Ett överklagande av ett sådant beslut skulle kunna fördröja Finansinspektionens utredning i onödan. Ett förberedande beslut förhindrar heller inte en senare slutlig prövning i domstol. Enligt de lagar på finansmarknadsområdet som ger Finansinspektionen möjligheten att genom ett sanktionsföreläggande ingripa mot vissa fysiska personer när en juridisk person har gjort sig skyldig till en överträdelse gäller att ett beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas (se t.ex. 26 kap. 1 § första stycket lagen om värdepappersmarknaden och 6 kap. 1 § första stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning). På samma sätt bör beslut om sanktionsföreläggande som Finansinspektionen fattar med stöd av den kompletterande lagen inte få överklagas. Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid föreslås att Finansinspektionen ska få ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas (se avsnitt 6.3).

Övriga beslut

I denna promemoria föreslås att Riksgäldskontoret ska få besluta om statligt stöd till en central motpart under resolution (5 kap 5 § i den kompletterande lagen) och för stabilitetsfondens räkning få ingå finansieringsavtal med bl.a. en resolutionsmyndighet i ett annat land inom EES eller i tredjeland (2 kap. 2 §) samt att myndigheten ska fatta beslut om avslutande av resolution (4 kap. 1 §). Vidare föreslås att regeringen ska få besluta om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i förordningen (1 kap. 4 §).

På motsvarande sätt som gäller enligt lagen om resolution bör Riksgäldskontorets beslut om stöd under resolution och om avslutande av resolution enligt den kompletterande lagen kunna överklagas. Stöd under resolution föreslås finansieras av stabilitets-

fonden, vilken regleras av bestämmelser i stödlagen. Eftersom beslut enligt stödlagen inte får överklagas följer att beslut om att finansiera statligt stöd till en central motpart under resolution heller inte får överklagas (4 kap. 4 §). I likhet med vad som gäller om finansiering av stödåtgärder enligt stödlagen bör beslut om att ingå avtal om finansiering enligt 2 kap. 2 § i den kompletterande lagen inte få överklagas.

I förarbetena till lagen om resolution anför regeringen att regeringens beslut i fråga om de statliga stabiliseringsverktygen enligt lagen om resolution inte bör vara överklagbara (prop. 2015/16:5 s. 750 f.). Det finns, enligt promemorians mening, inte skäl att hantera överklagande av motsvarande beslut som gäller centrala motparter på något annat sätt än vad som följer av lagen om resolution. Regeringens beslut om att tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen bör därför inte få överklagas.

I denna promemoria föreslås att det införs ett förebyggande statligt stöd till centrala motparter och som får beslutas av regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer (stödmyndigheten) efter förebild av bestämmelser om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut i stödlagen. Som redan nämnts får beslut enligt stödlagen inte överklagas. Enligt promemorians mening finns inte skäl att hantera överklagande av beslut om förebyggande statligt stöd till en central motpart på något annat sätt än överklagande av motsvarande beslut i förhållande till kreditinstitut. Beslut om förebyggande statligt stöd enligt den kompletterande lagen bör därför inte få överklagas.

12 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Ingripanden enligt den kompletterande lagen ska bara få ske för överträdelser som har ägt rum efter ikraftträdandet.

Promemorians bedömning: Den kompletterande lagen bör träda ikraft under det tredje kvartalet 2022. Även de ändringar som görs i andra lagar bör träda ikraft vid samma tid.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

EU-förordningen ska träda ikraft den tjugonde dagen efter det att den publicerats i Europeiska Unionens officiella tidning. Förordningen kommer att vara till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater. Skyldigheterna enligt de materiella bestämmelserna i förordningen följer av ikraftträdande av övergångsbestämmelserna (artikel 97). Förordningen är beslutad i rådet och beslut i Europaparlamentet väntas i mitten av december 2020. När denna promemoria överlämnades för tryck hade förordningen med andra ord inte publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Förordningen ska, med vissa undantag, tillämpas från och med 18 månader efter dagen för ikraftträdandet (artikel 97).

Bestämmelsen i förordningen om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument i fråga om att flytta fram sista dagen för den övergångsperiod som den behöriga myndigheten får besluta om i förhållande till börshandlade derivat (artikel 95) ska tillämpas från och med den 4 juli 2020.

Bestämmelsen i förordningen om ändring av Emir-förordningen i fråga om ersättning av referensräntor för äldre transaktioner (artikel 87.2) ska tillämpas från dagen för ikraftträdandet av förordningen.

Bestämmelserna i förordningen i fråga om återhämtningsplaner, bedömning av och samordningsförfarande för återhämtningsplaner (artiklarna 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.6, 9.7, 9.9, 9.10, 9.12, 9.13, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 10.1, 10.2, 10.3, 10.8, 10.9, 10.10, 10.11, 10.12 och 11) ska tillämpas från och med 12 månader efter dagen för förordningens ikraftträdande.

Bestämmelserna i förordningen om krav på att den centrala motparten ska använda förfinansierade avsatta egna medel och om att åtgärder i återhämtningsplanerna som medför skyldigheter för bl.a. clearingmedlemmar ska ingå i den centrala motpartens verksamhetsregler (artiklarna 9.14 och 20), ska tillämpas från och med 24 månader efter dagen för förordningens ikraftträdande.

Sverige ska senast när förordningen ska börja tillämpas, 18 månader efter det att den trätt ikraft, underrätta EU-kommissionen och Esma om de bestämmelser i svensk rätt som ska tillämpas vid överträdelser av förordningen (artikel 81). Den nya lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter bör därför träda ikraft samtidigt som när förordningen ska börja tillämpas, vilket beräknas vara någon gång under det tredje kvartalet 2022. Även de ändringar i andra lagar som föreslås i denna promemoria bör träda ikraft vid samma tidpunkt.

I regeringsformen finns ett förbud mot retroaktiv straff-lagstiftning (2 kap. 10 §). Förbudet omfattar formellt inte administrativa sanktioner som är av straffliknande natur men enligt förarbetena skulle det emellertid innebära ett kringgående av förbudet att ge retroaktiv verkan åt administrativa sanktioner av uppenbart repressiv, straffliknande karaktär (prop. 1976/76:209 s. 125). Ingripanden som beslutas med stöd av den nya lagen bör därför bara få beslutas för överträdelser som ägt rum efter ikraftträdandet, vilket bör anges i en övergångsbestämmelse.

13 Förslagens konsekvenser

13.1 Inledning

Det ingår i uppdraget[72] att presentera en konsekvensanalys för de olika handlingsalternativ i fråga om val av resolutionsmyndighet som övervägs. Konsekvensanalysen ska beskriva och beräkna de offentligfinansiella effekterna av förslagen samt utvärdera de samhällsekonomiska konsekvenserna. Även i övrigt ska riktlinjerna i kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning tillämpas för att ange kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar.

I kommittéförordningen finns ett generellt krav på att statliga kommittéer ska bedöma och diskutera konsekvenserna av de förslag de lägger fram. Kommittén ska beskriva hur kostnader och intäkter påverkar både offentliga och privata aktörer och utifrån detta hur det samhällsekonomiska utfallet kan förväntas bli. I den mån förslagen innebär kostnadsökningar eller inkomstminskningar för staten, kommuner eller landsting ska förslag till finansiering ges. Utöver de ekonomiska konsekvenserna anger kommittéförordningen att kommittén ska beskriva konsekvenserna för den kommunala självstyrelsen, för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för utvecklingen i ett regionalt perspektiv, för de mindre företagens situation relativt större företag, för jämställdheten samt vad avser de integrationspolitiska målen. Om nya eller ändrade regler föreslås ska konsekvenserna även diskuteras utifrån de krav som ställs i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning. Här krävs bland annat att kommittén redovisar vilket problem regleringen avser lösa och på vilket sätt samt diskuterar tänkbara alternativa lösningar. Vidare ska kommittén redovisa vilka företag,

[72] Uppdrag att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning. Bilaga 2 till regeringskanslibeslut 2020-02-17, Finansdepartementet.

personer m.fl. som berörs av de nya eller förändrade reglerna samt de kostnadsmässiga konsekvenserna för olika alternativ. Om förslagen berör företag ska kommittén även belysa vilka typer av företag som berörs, deras antal och storlek samt påverkan på deras kostnader och konkurrensförhållanden ska också diskuteras. Särskild uppmärksamhet ska ägnas situationen för mindre företag.

EU-förordningen är i alla delar direkt gällande i samtliga medlemsstater. Det innebär att det inte finns alternativa sätt att utforma regler för berörda företag och myndigheter. Konsekvenserna av förordningen är i den meningen i allt väsentligt givna. Den egentliga konsekvensanalysen, i avsnitt 13.3, avser därför förslagen till bestämmelser i den kompletterande lagen och följdändringar i stödlagen. Avsnitt 13.2 gör emellertid en övergripande bedömning av de förväntade konsekvenserna av förordningen. I avsnitt 13.4 lämnas ett förslag till finansiering av Finansinspektionens och Riksgäldskontorets ökade kostnader till följd av att förordningen leder till nya arbetsuppgifter för myndigheterna. Även förslagen i denna promemoria ger upphov till ökade kostnader för stödmyndigheten och Riksgäldskontoret.

13.2 Övergripande bedömning av konsekvenserna av EU-förordningen

Detta avsnitt gör en övergripande bedömning av EU-förordningens förväntade konsekvenser för finansiell stabilitet och statens finanser (13.2.1), företagens kostnader (13.2.2), den reala ekonomin (13.2.3), EU:s budget (13.2.4) och miljön (13.2.5). Bedömningen utgår från EU-kommissionens effektanalys som åtföljde förslaget till EU-förordning.[73] Effektanalysen kompletteras med relevant akademisk forskning och rapporter från internationella organ och branschorganisationer.

[73] European Commission (2016). ”Impact assessment accompanying the proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on a framework for the recovery and resolution of central counterparties”, Staff Working Document, SWD (2016) 369 final.

13.2.1 Konsekvenser för finansiell stabilitet och statens finanser

De negativa effekterna på stabiliteten i det finansiella systemet om en central motpart hamnar i problem kan bli betydande. Centrala motparter är ofta systemviktiga i de länder de verkar och flera av de centrala motparterna är verksamma i flera länder. Vidare är de centrala motparterna och clearingmedlemmarna, framför allt större banker och fondkommissionärer, finansiellt sammanlänkade inom och över landsgränserna (se även avsnitt 3.2). Det innebär att problem som clearingmedlemmar kan få att infria sina åtaganden gentemot den centrala motparten inte bara påverkar den centrala motparten ifråga utan även andra centrala motparter (i andra länder) och andra clearingmedlemmar. I avsaknad av ett legalt regelverk för återhämtning och resolution av centrala motparter har myndigheterna, för det första, inga befogenheter att säkerställa att centrala motparter och deras clearingmedlemmar vidtar nödvändiga åtgärder för att undvika att hamna i finansiella problem eller, om sådana problem ändå inte kan undvikas, för att återställa livskraften så att kritiska funktioner och därmed och säkerställa att finansiella stabilitet kan upprätthållas.[74] Utan ett regelverk saknas dessutom legala medel för myndigheterna att ta över kontrollen över en centrala motpart som fallerar eller är nära att göra det i syfte att rekonstruera företaget, sälja det vidare och avveckla den del av verksamheten som inte är livskraftig under ordnade former. Avsaknaden av ett krishanteringsregelverk för centrala motparter skulle också sannolikt leda till att stater tvingades använda skattemedel för att absorbera förluster och för återkapitalisering (eng. *bail-out*) med begränsade (eller inga) möjligheter att återhämta dessa medel från den centrala motparten (och dess aktieägare), clearingmedlemmar eller andra borgenärer.

Även om ett regelverk för återhämtning och resolution av centrala motparter torde bidra till finansiell stabilitet kan vissa återhämtningsåtgärder eller resolutionsverktyg vara destabiliserande om det råder stor oro på de finansiella marknaderna. Exempelvis kan, som konstateras i avsnitt 8.3, reducering av vinster på variations-

[74] Eftersom det finns krav på central clearing av standardiserade OTC-derivat är det än viktigare att centrala motparter snabbt kan återhämta sig eller att livskraftig verksamhet kan drivas vidare även efter fallissemang.

säkerheter (VMGH) eller cash calls försämra clearingmedlemmarnas finansiella situation om de tvingas bidra med stora belopp.[75] Om clearingmedlemmarna måste sälja tillgångar för att kunna bidra med ytterligare finansiella medel för att täcka kvarstående förluster kan det leda till kraftiga prisras på dessa tillgångar och i förlängningen till ytterligare instabilitet i det finansiella systemet. Förordningens krav på att clearingmedlemmarna ska fortsätta bidra med finansiella resurser i såväl återhämtningsfasen som resolutionsfasen ger dock clearingmedlemmarna incitament att engagera sig i den centrala motpartens obeståndsförfarande. Dessa incitament uppkommer genom att återhämtnings- och resolutionsåtgärderna torde vara mindre önskvärda och mer kostsamma för de clearingmedlemmar som inte brutit mot deltagandevillkoren. Om clearingmedlemmarna tar på sig ett större ansvar i en obeståndssituation ökar möjligheterna att den centrala motparten kan fortsätta vara livskraftig, vilket gynnar såväl medlemmarna som deras kunder och i förlängningen samhällsekonomin.

Det är förenat med betydande svårigheter att på ett tillförlitligt sätt kvantifiera de samhällsekonomiska kostnaderna och intäkterna av att ett regelverk för återhämtning och resolution av centrala motparter införs. Det är svårt att dra slutsatser av tidigare fallissemang när det gäller centrala motparter eller clearingföretag eftersom sådana varit betydligt mer sällsynta än fallissemang i banker. Analyser av effekterna av det krishanteringsramverk för kreditinstitut och värdepappersbolag som infördes i EU genom krishanteringsdirektivet visar att de implicita offentligfinansiella åtaganden som EU:s medlemsstater haft gentemot banksektorn minskat betydligt efter det att krishanteringsregelverket infördes.[76] Detta yttrar sig bl.a. i att kostnaderna för bankernas skuldfinansiering ökat eftersom borgenärer (innehavare av icke-säkerställda obligationer) kräver högre riskpremier i förväntan om att respektive stat inte längre kommer att hålla dem skadeslösa (dvs. att deras skulder kan komma att bli nedskrivna i en resolutionssituation). Eftersom de flesta centrala motparter finansierar sig genom att emittera skuldinstrument i en (mycket) begränsad omfattning är dessa effekter inte direkt överförbara på

[75] Faruqui, ibid.
[76] För en diskussion om effekterna av krishanteringsdirektivets införande på det implicita offentliga åtagandet för banker, se avsnitt 12.2 i SOU 2019:52 Sverige och bankunionen. Betänkande av utredningen om ett eventuellt svenskt deltagande i europeiska bankunionen.

centrala motparter. EU-förordningen ålägger emellertid clearingmedlemmarna och den centrala motparten att fortsätta bidra med finansiella resurser i såväl återhämtning som resolution, vilket torde innebära en motsvarande reduktion av medlemsstaternas implicita offentligfinansiella åtaganden.[77]

Sammantaget innebär de åtgärder och befogenheter som tillkommer myndigheterna och medlemsstaterna (dvs. de behöriga ministerierna) enligt EU-förordningen att riskerna för en finansiell kris minskar, eller att en kris i vart fall inte blir lika omfattande. Det leder i sin tur till att de negativa realekonomiska effekterna i form av minskad produktion och sysselsättning begränsas. En minskad produktion och sysselsättning har negativa effekter på statsfinanserna (lägre skatteinkomster och högre utgifter för bl.a. arbetslöshetsersättning).[78] I den meningen går finansiell stabilitet och stabila statsfinanser hand i hand.

Bättre förutsättningar att avhjälpa kriser i centrala motparter så att de kan upprätthålla kritiska funktioner gör de finansiella infrastruktursystemen mer robusta, vilket också underlättar genomförandet av penningpolitiken.[79]

13.2.2 Företagens kostnader

Centrala motparter kan förväntas få något ökade administrativa kostnader för rapportering av data till myndigheterna, regelefterlevnad och avgifter till tillsyns- och resolutionsmyndigheter (i den mån dessa inte är finansierade genom budgetanslag). Företagen kommer sannolikt att behöva öka ambitionen när det gäller att upprätta avtal med clearingmedlemmarna om deras finansiella bidrag under återhämtning, liksom när det gäller återhämtningsplaner mer generellt. EU-förordningen innehåller ett antal åtgärder som medlemsstaten och resolutionsmyndigheten ska vidta för att återhämta statliga medel som lämnats till en central motpart eller om de statliga stabiliseringsverktygen tillämpas. Det innebär att de

[77] En central motparts obeståndsfond kan ses som ett företagsinternt arrangemang för att konvertera clearingmedlemmarnas fordringar på den centrala motparten till nytt, förlustabsorberande ”kapital”, dvs. en form av skuldnedskrivning (eng. *bail-in*).
[78] Minskade skatteinkomster eller högre utgifter påverkar även kommunsektorns finanser.
[79] Beyer, A. m.fl. (2017). ”The transmission channels of monetary, macro- and microprudential policies and their interrelations”, Occasional Paper 191, May 2017, European Central Bank.

centrala motparterna och clearingmedlemmarna får bära stödkostnaderna i efterhand. Som framgår av avsnitt 8.5 förutsätts centrala motparter inte betala in avgifter på förhand för att finansiera statliga utgifter som följer av tillämpningen av förordningen. De initiala kostnaderna för företagen av att EU-förordningen införs blir därför begränsade i det avseendet.

Ett av huvudsyftena med att införa ett ramverk för återhämtning och resolution av centrala motparter är att omfördela obeståndskostnader från staten till den centrala motparten, clearingmedlemmarna och andra borgenärer. Clearingmedlemmarna får, i händelse av att redan förfonderade finansiella resurser och eventuella andra bidrag från parterna är otillräckliga, bidra med ytterligare finansiella resurser, t.ex. i form av VMGH eller cash calls under både återhämtningsfasen och resolutionsfasen.[80] Potentiellt kan kostnaderna för dessa finansiella bidrag bli betydande. Det kan dock framhållas att flera centrala motparter redan har åtaganden om att clearingmedlemmarna ska bidra med ytterligare finansiella resurser efter vattenfallet inskrivet i sina avtal med clearingmedlemmarna. De andra borgenärerna kan därtill komma att omfattas av skuldnedskrivning i resolution. Enligt artikel 27.6 i förordningen får resolutionsmyndigheten ålägga den centrala motparten att kompensera kvarvarande clearingmedlemmar som bidragit med förlusttäckning utöver vad de skulle ha bidragit med enligt den centrala motpartens verksamhetsregler när ett eller flera förlustfördelningsverktyg[81] tillämpats.[82] Den kompensation som de kvarvarande clearingmedlemmarna eventuellt erhåller reducerar kostnaderna för den förlusttäckning (i resolution) som resolutionsmyndigheten ålägger dem.

En ytterligare kostnad till följd av förordningen för den centrala motparten är att den ska bidra med ytterligare förlusttäckning i form av eget kapital (artikel 9.14). Detta andra ”Skin-in-The-Game” ska uppgå till mellan 10 och25 procent av den centrala motpartens befintliga, förfonderade egna kapital enligt Emir-förordningen. Eftersom den centrala motparten kan använda befintligt kapital

[80] Även vid s.k. icke-obeståndssituation som hotar den centrala motpartens livskraft kan clearingmedlemmarna behöva bidra med resurser (t.ex. i form av cash calls).
[81] Uppsägning av kontrakt, VMGH eller cash calls.
[82] Sådan kompensation kan utgöras av ägarinstrument (aktier), skuldinstrument eller andra instrument som ger medlemmen del i eventuella framtida vinster som den centrala motparten gör.

(utöver minimikravet enligt Emir-förordningen) behöver aktieägarna inte bidra med nytt kapital. Därmed följer inga ytterligare direkta finansieringskostnader. Icke desto mindre innebär förordningens krav att en del av det egna kapitalet öronmärks och därför inte kan disponeras helt fritt. Nasdaq Clearing har redan en andra buffert i form av eget kapital i vattenfallet (dvs. utöver det egna kapital som Emir-förordningen ställer krav på) som ska tas i anspråk innan den ömsesidiga delen av obeståndsfonden.[83] Det är dock inte liktydigt med att företaget uppfyller förordningens krav på ett andra Skin-in-The-Game.

Ökade kostnader till följd av riskomfördelningen kommer att delas mellan clearingmedlemmarna och deras kunder (i form av högre clearingkostnader) till den del de inte absorberas av den centrala motpartens aktieägare eller (andra) borgenärer.[84] Det innebär således att förordningen sannolikt kommer att leda till ökade kostnader för central clearing för företagen. Ökade clearingkostnader för central clearing kan, allt annat lika, göra det mindre intressant att använda derivatinstrument som försäkring. Detta måste dock vägas mot att det finns ett sammanhållet och förutsägbart regelverk för krishantering, vilket torde ligga i företagens eget intresse.

13.2.3 Konsekvenser för den reala ekonomin

Ett gemensamt regelverk för återhämtning och resolution av centrala motparter kan stödja mer integrerade finansiella marknader inom EU. Genom att samma regler tillämpas i alla medlemsstater skapas konkurrensneutralitet, vilket gör att centrala motparters lokaliseringsbeslut inte bör påverkas av om regelverken är mindre krävande i vissa medlemsstater än i andra. Eftersom det finns

[83] Nasdaq Clearing AB (2018). ”Guide to Nasdaq Clearing Default Fund”, Revision 11, June.
[84] Kostnader för förlusttäckning i resolution kan fördela sig olika mellan parter i en transaktion. Parter på ”köpsidan” som använder sig av OTC-derivat som försäkring för transaktioner utanför den centrala motparten har i större utsträckning en obalanserad derivatportfölj (dvs. öppna positioner) medan ”säljsidan” i regel har en balanserad derivatportfölj. Den förra kategorin kommer därför i större utsträckning att bidra med resurser om öppna positioner (gentemot den clearingmedlem som hamnat på obestånd) avslutas eller om VMHG tillämpas än den senare (se FIA, IIF och ISDA [2019]. ”Recovery and resolution: Incentives Analysis – Follow-up to FSB’s discussion paper ”Financial resources to support CCP resolution and the treatment of CCP equity in resolution”, March 15, tillgänglig via www.isda.org.

betydande skalfördelar[85] i central clearing kan en minskad fragmentisering av clearingverksamhet, genom att clearing sker i färre länder, leda till lägre clearingkostnader. Lägre clearingkostnader är till gagn även för icke-finansiella företag (vilka kan vara små och medelstora företag), men även indirekt hushåll, som använder sig av clearingtjänster.

Även om konkurrensvillkoren kan komma att bli mer lika inom EU, kan ökade clearingkostnader göra att clearing blir relativt sett dyrare i EU än i andra delar av världen. De eventuellt ökade clearingkostnaderna måste emellertid vägas mot de betydande samhällsekonomiska och offentligfinansiella kostnader som kan uppstå till följd av en finansiell kris. Finansiella kriser innebär i regel en kreditåtstramning, vilket påverkar såväl hushåll som företag med större, relativ påverkan för de som har svårt att hitta alternativ finansiering (inte minst nystartade, mindre företag).

13.2.4 Konsekvenser för EU:s budget

EU-förordningen tilldelar de europeiska tillsynsmyndigheterna, i första hand Esma, ett antal nya uppgifter, exempelvis att utarbeta riktlinjer och s.k. bindande tekniska standarder. Det är svårt att bedöma om ökade kostnader till följd av de nya uppgifterna kan hanteras genom omprioriteringar inom tillsynsmyndigheternas ordinarie budget eller om ytterligare resurser behöver tillföras. EU-kommissionen bedömer i den effektanalys som åtföljde förslaget till EU-förordning att tillsynsmyndigheternas ökade kostnader till följd av förordningen bör kunna hanteras inom ordinarie budget.[86]

13.2.5 Konsekvenser för miljön

Effektivare och mer robust central clearing leder till minskade transaktionskostnader och gör marknaderna för de underliggande

[85] Skalfördelarna uppstår bl.a. genom en effektivare hantering av säkerheter och s.k. netting av positioner (se t.ex. Benos, E. m.fl. (2019). "The cost of clearing fragmentation", BIS Working Papers 826, Bank for International Settlements). Samtidigt kan en centralisering av clearingverksamhet till ett fåtal centrala motparter öka riskerna för finansiell instabilitet om en sådan motpart får problem.
[86] European Commission, ibid.

värdepappren mer likvida. Nasdaq Clearing bedriver clearingverksamhet för derivatinstrument kopplade till EU:s utsläppshandelssystem och energirelaterade derivat, t.ex. elcertifikat. Väl fungerande marknader för sådana derivat underlättar för köpare och säljare att balansera efterfrågan och utbud och hitta ett marknadsklarerande pris. Företag kan använda detta marknadspris för att fatta beslut om mer kostnadseffektiva utsläppsnivåer. Derivat hjälper också företag att säkra ett framtida pris för t.ex. utsläppsrätter, vilket underlättar långsiktiga investeringar i utsläppsreducerande teknologi. I den utsträckning EU-förordningen (tillsammans med förslagen i denna promemoria) bidrar till att centrala motparter kan upprätthålla kritiska funktioner även om de får svåra finansiella problem, torde det vara bra även för clearingen av nämnda instrument.

13.3 Konsekvenser av förslagen i promemorian

Detta avsnitt redovisar en bedömning av konsekvenser för samhällsekonomin (13.3.1), myndigheterna (13.3.2) och statens finanser (13.3.3) till följd av promemorians förslag till kompletterande bestämmelser till EU-förordningen.

13.3.1 Konsekvenser för samhällsekonomin

Förslagen till kompletterande bestämmelser förväntas för Sveriges del få motsvarande positiva stabilitetseffekter som avsnitt 13.2.1 redogör för. En samlad bedömning av de företagsekonomiska konsekvenserna ger vid handen att det skapar förbättrade förutsättningar för centrala motparter att bedriva verksamhet i Sverige.

Promemorian föreslår att det ska vara möjligt att lämna temporärt statligt likviditetsstöd till en central motpart för att dels undvika resolution, dels underlätta ett resolutionsförfarande genom att resolutionsverktygen kan tillämpas mer effektivt. De föreslagna stöden kan därför, allt annat lika, förväntas innebära bättre möjligheter att bibehålla företaget livskraftigt eller möjliggöra ett effektivare resolutionsförfarande. I båda fallen innebär det ökade möjligheter att i en krissituation upprätthålla de kritiska funktioner

som centrala motparter tillhandahåller. Det har positiva effekter för såväl svenska clearingmedlemmar och deras kunder (men även clearingmedlemmar och deras kunder i andra länder) som det finansiella systemet i stort.

Det bör understrykas att EU-förordningen lägger ett antal restriktioner på förebyggande statligt likviditetsstöd till centrala motparter. Stöd som ges i förebyggande syfte får endast lämnas till en central motpart som bedöms vara livskraftig och för att åtgärda en allvarlig störning i ekonomin och upprätthålla finansiell stabilitet. Därtill ska sådant stöd vara temporärt och uppfylla EU:s statsstödsregler. Det statliga stöd till en central motpart under resolution som föreslås i denna promemoria åtföljs av motsvarande restriktioner. Sådant stöd blir inte aktuellt med mindre att villkoren för resolution är uppfyllda. Dessa villkor är bl.a. att en resolutionsåtgärd är nödvändig med hänsyn till allmänintresset och att resolutionsmålen inte kan nås i samma utsträckning om den centrala motparten avvecklas enligt normala insolvensförfaranden (artikel 22.1 c). Den praktiska innebörden av detta är att det, som utgångspunkt, är centrala motparter som har stor betydelse för det finansiella systemet som blir aktuella att försättas i resolution.

Även om moralisk risk (eng. *moral hazard*) inte kan uteslutas finns det skäl som talar för att på förhand införa stödmekanismer och finansieringsarrangemang för finansiella företag i lag. För det första kan krisförloppet i finansiella företag i allmänhet och i centrala motparter i synnerhet[87] vara mycket snabbt. Under antagandet om att det finns stabilitetsskäl att temporärt tillföra den centrala motparten statligt likviditetsstöd, kommer det att vara mycket svårt att få stödbestämmelser och finansiering av stödet på plats i tid för att kunna motverka störningar i det finansiella systemet. Den tidsutdräkten ett lagstiftningsförfarande naturligen medför kan väsentligt försvåra en effektiv krisrespons och leda till en mer omfattande kris.

För det andra ökar förutsättningarna att anpassa stödet (t.ex. vad gäller tidsutdräkt och storlek) till den specifika situationen som är för handen om villkoren för statliga stöd och finansieringsarrangemang är givna på förhand. Även om förekomsten av statligt

[87] En typisk krissituation i en central motpart uppstår till följd av mycket kraftiga, oväntade förändringar i priser på finansiella instrument (eller dess underliggande tillgångar). Hughes och Manning, ibid.

stöd kan uppfattas som ett explicit åtagande från statens sida att ”rädda” företag visar nationalekonomisk forskning liksom erfarenheterna från den globala finanskrisen att stöd som lämnas utan att det finns ett på förhand givet regelverk dels tenderar att bli mer kostsamt för statsfinanserna, dels gynnar företagens aktieägare och borgenärer på skattebetalarnas bekostnad.[88] Vidare ska aktieägarna och eventuella borgenärer i första hand bära förluster och ledningen för företaget ska ersättas. Det är med andra ord ett i flera avseenden nytt företag som kan komma att bli föremål för temporärt statligt stöd.

För det tredje kan bara det faktum att det i lag finns möjligheter för myndigheterna att lämna temporärt likviditetsstöd till centrala motparter, förutsatt att stöden kan finansieras, ha en stabiliserande effekt. Om clearingmedlemmar, andra borgenärer och företag som på ett eller annat sätt är kopplade till den centrala motparten uppfattar att tillfälliga finansieringsproblem kan hanteras på ett trovärdigt sätt, ökar rimligen deras vilja att fortsätta använda den centrala motparten för clearing, finansiera den eller på andra sätt upprätthålla sina affärsförbindelser. På så vis kan ett temporärt statligt stöd också förhindra att staten behöver vidta än mer ingripande och långvariga – och därmed mer kostsamma - stödåtgärder (t.ex. i form av de statliga stabiliseringsverktygen).

Promemorian gör bedömningen att centrala motparter inte bör betala avgifter till stabilitetsfonden för att finansiera statligt stöd (se avsnitt 8.5). Det bör få som konsekvens att de direkta clearingkostnaderna inte påverkas av promemorians förslag. Statligt stöd ska emellertid lämnas på marknadsmässiga villkor och prissättas så att statens långsiktiga kostnader hålls så låga som möjligt. Det innebär att stöden inte bör betraktas som en subvention till potentiella stödmottagare (och indirekt deras kunder).

[88] För en diskussion om avvägningen mellan, å ena sidan, den stabiliserande effekten av finansiella skyddsnät och, å den andra sidan, moralisk risk, se t.ex. Goodhart, C. A. E. (1999). ”Myths about lender of last resort”, *International Finance*, 2:3, s. 339-360; Crawford, J. (2015). ”The Moral Hazard Paradox of Financial Safety Nets”, *Cornell Journal of Law and Public Policy*, 95 eller Allen, F. m.fl. (2015). “Moral Hazard and Government Guarantees in the Banking Industry”, *Journal of Financial Regulation*, Vol.1, Issue 1, March 2015, s. 30–50.

13.3.2 Konsekvenser för myndigheterna

Ett antal statliga och kommunala myndigheter påverkas, om än i varierande utsträckning och på olika sätt, till följd av såväl EU-förordningen som förslagen i denna promemoria.

Vissa statliga myndigheter får nya uppgifter och påverkas därmed direkt av tillämpningen av förordningen och den kompletterande lagen. Dessa myndigheter är: domstolarna, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Riksbanken. Nedan redovisas bedömda konsekvenser, inklusive resursbehovet, för dessa myndigheter. Det bör framhållas att bedömningarna av konsekvenserna för myndigheterna bygger på att det inte sker någon mer omfattande finansiell kris. I ett krisläge kan resursbehovet vara betydligt högre och av annan karaktär (t.ex. intensifierad tillsyn och övervakning, tillämpning av resolutionsverktyg och hantering av stödärenden). För Finansinspektionen och Riksgäldskontoret, men i viss mån även Riksbanken, uppkommer initialt ett särskilt behov av resurser för framtagandet av föreskrifter och riktlinjer, upplärning av personal samt dialog med berörda företag och branschföreträdare med anledning av de nya regelverken. De bedömda konsekvenserna – och därmed resursbehovet – kan med andra ord variera över tiden. Erfarenheterna från regelutvecklingen när det gäller krishantering av kreditinstitut och värdepappersbolag, såväl på global nivå som på EU-nivå, indikerar att resursbehovet på kort och på lång sikt inte nödvändigtvis behöver skilja sig så mycket åt. Det kan noteras att det alltjämt sker kompletterande regelgivning till följd av det första krishanteringsdirektivet (2015) och att det nyligen (2019) tillkommit ett reviderat direktiv. Det innebär således att bedömningen av resursbehovet behöver beakta att det sannolikt kommer att ske en fortsatt regelutveckling även när det gäller krishantering av centrala motparter.

Ett antal statliga och kommunala myndigheter berörs av EU-förordningen och förslagen i denna promemoria i egenskap av clearingmedlemmar. Konsekvenserna för dessa myndigheter redovisas sist i avsnittet.

Direkt berörda myndigheter

Domstolarna

Som framgår av avsnitt 11.2 ska vissa förvaltningsbeslut få överklagas till allmän domstol. Det kan heller inte uteslutas att ett resolutionsförfarande, oaktat dessa överklagandemöjligheter, kan leda till rättsliga tvister. Det innebär i så fall att regelverket kan leda till ökad belastning för domstolarna. Eftersom det är ett mindre antal beslut som föreslås få överklagas och eftersom resolution av en central motpart kan förväntas ske mycket sällan, får kostnadskonsekvenserna för domstolarna betraktas som försumbara.

Finansinspektionen

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen. För Finansinspektionens del består de nya arbetsuppgifterna främst av granskning av återhämtningsplaner, förbereda för eventuella tidiga ingripanden samt deltagande i resolutionskollegier – en uppgift som myndigheten till vissa delar redan har genom deltagandet i krishanteringsgrupperna för Nasdaq Clearing. Och EuroCCP. Finansinspektionen kommer också att ha en roll när det gäller att stödja Riksgäldskontoret, bl.a. i framtagandet av resolutionsplaner.

Finansinspektionens resursbehov bedöms uppgå till 1-2 årsarbetskrafter.

Riksgäldskontoret

Riksgäldskontoret föreslås bli resolutionsmyndighet för centrala motparter. För Riksgäldskontoret består de nya arbetsuppgifterna huvudsakligen av förberedande resolutionsarbete såsom att utarbeta resolutionsplaner, etablera processer för tillämpning av resolutionsverktygen och resolutionsbarhetsbedömningar. Riksgäldskontoret kommer att leda arbetet i resolutionskollegiet för Nasdaq Clearing – en uppgift som myndigheten till viss del redan har genom sitt deltagande i krishanteringsgruppen för Nasdaq Clearing – och delta i resolutionskollegiet för EuroCCP. Beroende på svenska bankers användning av andra centrala motparter inom EES kan deltagande i

ytterligare resolutionskollegier inte uteslutas. Vidare kommer Riksgäldskontoret att i ökad utsträckning delta i internationellt samarbete, inte minst i Esmas tillkommande resolutionskommitté och med de uppgifter som Esma tilldelas i EU-förordningen (t.ex. framtagandet av tekniska standarder). Andra tillkommande uppgifter är vidare anpassning av regelverk för statligt stöd till centrala motparter och extern kommunikation av myndighetens nya uppdrag. Det kan finnas ett behov av att Riksgäldskontoret använder sig av externa konsulter för delar av de tillkommande uppgifterna.

Riksgäldskontoret bör kunna dra nytta av det resolutionsförberedande arbete (t.ex. upprättandet av resolutionsplaner) som myndigheten redan utför avseende kreditinstitut och värdepappersbolag i motsvarande arbete avseende centrala motparter. I en kris finns dessutom synergier, bl.a. avseende bedömningar av finansiella stabilitetseffekter av resolutionsåtgärder, eftersom en kris i en central motpart med stor sannolikhet kommer att spilla över i störningar inom banksystemet och vice versa. Eftersom resolutionsregelverken för banker och centrala motparter och de respektive företagens verksamhet trots allt skiljer sig åt krävs samtidigt att ny kunskap byggs upp inom myndigheten för att resolutionsuppdraget avseende centrala motparter ska kunna utföras på ett effektivt och rättssäkert sätt. Det bör i det sammanhanget påpekas att tillgången till personal med specifik kunskap om centrala motparter, den finansiella infrastrukturen eller derivatmarknaden är begränsad.

För närvarande arbetar ca 20 personer vid Riksgäldskontorets Avdelning för finansiell stabilitet och konsumentskydd. Det motsvarar ca 18 årsarbetskrafter. Merparten av medarbetarna vid avdelningen har arbetsuppgifter kopplade till myndighetens uppdrag som resolutionsmyndighet för kreditinstitut och värdepappersbolag. I avdelningens uppdrag ingår också arbete med insättningsgarantin och investerarskyddet. Avdelningen utför även de uppgifter som ankommer på stödmyndigheten avseende statligt stöd till kreditinstitut (se vidare nedan). Avdelningen för finansiell stabilitet och konsumentskydd får juridiskt stöd från avdelningen Juridik, motsvarande ca 2 årsarbetskrafter.

Det bedömda, tillkommande resursbehovet bör beakta dels att det finns vissa synergier mellan Riksgäldskontorets befintliga och tillkommande resolutionsuppdrag, dels att det nya uppdraget, åtminstone på kort sikt, kommer att omfatta ett företag. Behovet av

nya resurser bör även ses i ljuset av att myndighetens befintliga resolutionsuppdrag omfattar tre stora bankkoncerner med gränsöverskridande verksamhet samt ett stort antal medelstora och små institut.

Mot denna bakgrund bedöms behovet av nya resurser för resolutionsuppgifter avseende centrala motparter uppgå till 4-5 årsarbetskrafter inklusive juridiskt stöd och kommunikation. Det skulle innebära att den bemanning som avsätts för arbete med finansiell stabilitet och konsumentskydd ökas med drygt 20 procent. Det bör dock understrykas att det tillkommande resolutionsuppdraget för centrala motparter kommer att innebära vissa fasta kostnader.

Promemorian gör bedömningen att Resolutionsdelegationen vid Riksgäldskontoret bör fatta beslut av principiell karaktär rörande resolution av centrala motparter. Det kan innebära att delegationen behöver utökas till antalet. De ökade kostnader som tillkommer (huvudsakligen i form av arvode[89]) för en utökning av delegationen bedöms bli marginella och kan rymmas inom den ovan angivna resursbedömningen eller genom omprioriteringar.

Stödmyndigheten

Stödmyndigheten föreslås enligt denna promemoria få ansvar för att lämna förebyggande statligt stöd till centrala motparter. Detta ansvar kommer initialt att kräva resurser för anpassning av regelverket för sådant stöd. Det bör därefter finnas viss beredskap att med kort varsel kunna hantera ett ärende om förebyggande statligt stöd. I detta avseende torde det dock finnas icke obetydliga synergieffekter med motsvarande stödfunktion när det gäller kreditinstitut.

Stödmyndighetens resursbehov vad avser förebyggande statligt stöd till centrala motparter bedöms uppgå till 0,5 årsarbetskrafter.

Riksbanken

De direkta effekterna på Riksbankens uppgifter till följd av EU-förordningen och förslagen i denna promemoria är begränsade.

[89] Resolutionsdelegationen finansieras av Riksgäldskontorets förvaltningsanslag.

De tillkommande uppgifterna handlar huvudsakligen om viss informations- och upplysningsskyldighet. I viss utsträckning kan Riksbankens deltagande i resolutionskollegiet för Nasdaq Clearing behöva intensifieras men det är arbetsuppgifter som Riksbanken redan har i och med deltagandet i krishanteringsgruppen för Nasdaq Clearing.

Myndigheter som är clearingmedlemmar

Riksgäldskontoret är direktmedlem i Nasdaq Clearing (se även avsnitt 5.2.1). Enligt EU-förordningen är skuldkontor, i likhet med centralbanker och vissa andra offentliga organ, undantagna från VMGH och cash calls i både återhämtning och resolution. Riksgäldskontoret kan således inte tvingas att bidra med ytterligare finansiella resurser. Däremot är Riksgäldskontoret inte undantaget från uppsägning av kontrakt i resolution. Riksgäldskontorets exponering mot Nasdaq Clearing är för närvarande begränsad, varför de statsfinansiella konsekvenserna för Riksgäldskontoret – egentligen kostnaderna för statsskuldsförvaltningen – bedöms bli mycket små.[90]

Tredje AP-fonden är clearingmedlem i Nasdaq Clearing. Tredje AP-fonden kan förväntas påverkas av förslagen i denna promemoria i samma utsträckning som andra clearingmedlemmar eller användare av clearingtjänster blir.

Ett antal svenska kommuner är clearingmedlemmar i Nasdaq Clearing, antingen i eget namn eller indirekt via kommunägda energi- eller fastighetsbolag. Dessa medlemskap avser uteslutande energi- eller utsläppsrelaterade derivat. Även kommunala myndigheter kan komma att påverkas av förslagen i denna promemoria i motsvarande omfattning som andra clearingmedlemmar eller användare av clearingtjänster. Detsamma gäller Trafikverket som också är clearingmedlem i Nasdaq Clearing.

[90] Som framgår av avsnitt 5.2.1 uppgår de säkerheter som Riksgäldskontoret ställt till Nasdaq Clearing till knappt 1,4 miljarder kronor. Initialsäkerheter utgör merparten av säkerhetsmassan. Eftersom initialsäkerheter, enligt EU-förordningen, inte får tas i anspråk för att täcka *andra* clearingmedlemmars förluster måste risken att Riksgäldskontoret ska tvingas bidra med resurser till Nasdaq Clearing bedömas vara mycket liten.

13.3.3 Konsekvenser för statens finanser

Stabilitetsfonden

Konsekvenserna för statens finanser av förslagen i denna promemoria är i första hand kopplade till förslagen om att inrätta två statliga stöd för centrala motparter. Det är mycket svårt att bedöma i vilken omfattning stabilitetsfonden – och därmed statens finanser – kan komma att användas för att finansiera stödåtgärder. Det beror dels på hur ofta en central motpart får allvarliga finansiella problem, dels på hur stort stödbehovet är givet att en sådan händelse inträffat.[91] Det bör i sammanhanget framhållas att det krävs betydande förluster innan det kan uppstå ett behov av statligt stöd även om det inte går att utesluta att stöd behöver lämnas. Det stresstest som Esma genomförde under 2020 visar att de centrala motparterna inom EU (inklusive Nasdaq Clearing) överlag har tillräckligt med förfonderade medel för att absorbera förluster som uppkommer till följd av att två av de största clearingmedlemmarna (för respektive motpart) hamnar på obestånd samtidigt. Resultaten skilde sig emellertid åt mellan de centrala motparterna som ingick i testet.[92]

Det är viktigt att ha i åtanke att statligt stöd inte kommer att betalas ut per automatik utan alltid föregås av en prövning av stödmyndigheten eller resolutionsmyndigheten i det enskilda fallet. Statligt stöd förutsätter att andra, privata finansieringslösningar inte är möjliga eller lämpliga med hänsyn till finansiell stabilitet. De föreslagna stödbestämmelserna innebär också att stöd lämnas tillfälligt och under förutsättning att vissa strikta villkor är uppfyllda samt att stödet är förenligt med EU:s statsstödsregelverk. Därtill förutsätter Riksgäldskontorets beslut att lämna stöd till en central motpart under resolution regeringens godkännande (se avsnitt 8.3). Regeringen har också möjligheten att meddela föreskrifter om att ett avtal om förebyggande statligt stöd som stödmyndigheten ingår

[91] Stabilitetsfonden kan också komma att belastas av utgifter för att ersätta aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer som kommit sämre ut i resolution än de hade gjort i ett normalt insolvensförfarande (NCWO-ersättning) i enlighet med artikel 62 i EU-förordningen. Stabilitetsfonden föreslås även finansiera utgifter som uppkommit i samband med att de statliga stabiliseringsverktygen tillämpas. I båda dessa fall påverkas statens utgifter av EU-förordningen och inte av de statliga stöd som föreslås i denna promemoria och som regleras i den kompletterande lagen.
[92] Esma (2020). ”Report 3rd EU-wide CCP Stress Test”, 13 July 2020, ESMA70-151-3186.

med stödmottagaren ska överlämnas till regeringen för godkännande (se avsnitt 8.2). Omfattningen av eventuella statliga stödåtgärder begränsas av storleken på stabilitetsfonden. Stabilitetsfondens behållning var (per den 31 december 2019) ca 40 miljarder kronor. En utökning av fonden kräver riksdagsbeslut. Stabilitetsfondens stödkapacitet bestäms därutöver av de låne- och garantiramar som riksdagen fattar beslut om årligen i samband med budgetpropositionen. Regeringen föreslog i Budgetpropositionen för 2021 att garantiramen uppgår till 750 miljarder kronor och låneramen till 50 miljarder kronor.[93]

Enligt stödlagen finansieras stödmyndighetens förvaltningskostnader av stabilitetsfonden (se vidare avsnitt 8.4). Därtill föreslås att Riksgäldskontoret bör ha rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen samt kostnader som uppkommit i samband med beslut om stöd till en central motpart under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd (5 kap. 10 §). Resolutionsmyndighetens kostnader och utlägg föreslås finansieras från stabilitetsfonden (3 kap. 2 § 3 och 7 stödlagen; se avsnitt 8.4). Kostnader som uppkommit i samband med tillämpningen av resolutionsverktygen, resolutionsbefogenheterna eller de statliga stabiliseringsverktygen ska i återhämtas i enlighet med EU-förordningen (artikel 27.10). När det gäller kostnader som uppkommit i samband med att statligt stöd lämnas till en central motpart enligt den kompletterande lagen, föreslås att stöden ska utformas så att statens långsiktiga kostnader för stödet hålls så låga som möjligt och att statens insatser i möjligaste mån kan återfås från stödmottagaren. (5 kap. 4 och 8 §§ i den kompletterande lagen).

Sammantaget är utgångspunkten att de ändamål som stabilitetsfonden får finansiera enligt stödlagen bör vara budgetneutrala över tiden. Någon särskild finansiering för att täcka stabilitetsfondens utgifter för dessa ändamål föreslås därför inte (se även avsnitt 8.5).

Stabilitetsfonden utgörs, i likhet med resolutionsreserven, av medel på räntebärande konto i Riksgäldskontoret. Det innebär att förändringar i fondens behållning direkt påverkar statens lånebehov och statens finansiella sparande. Till den del stöden ges i utbyte mot finansiella tillgångar (säkerheter) eller om stöden återhämtas i form av sådana tillgångar påverkas dock inte, som utgångspunkt, statens

[93] Prop. 2020/21:1 Utgiftsområde 2, s. 33.

finansiella sparande. Eftersom såväl utgifterna för stöden, inklusive kostnader och utlägg i samband med stödhanteringen, som inkomster (ränta, ersättningar eller annan kompensation) ska täckas av respektive föras till stabilitetsfonden påverkas inte de takbegränsade utgifterna[94]. Skulle stödmyndigheten eller Riksgäldskontoret av något skäl välja att sätta ner räntan på en kredit eller debitera en garantiavgift som inte motsvarar den förväntade kostnaden för garantimyndigheten, Riksgäldskontoret i detta fall, ska regeringen föreslå riksdagen hur mellanskillnaden (subventionen) finansieras.

Myndigheternas samlade kostnader

Myndigheternas behov av ytterligare resurser bedöms uppgå till sammanlagt 10,0–13,5 miljoner konor fr.o.m. 2022 (varav 1,5-3,0 miljoner kronor avser Finansinspektionen, 7,5-9,5 miljoner kronor Riksgäldskontoret och 1,0 miljoner kronor stödmyndigheten).[95] Resursbedömningen inkluderar sociala avgifter och overheadkostnader.

13.4 Förslag till finansiering

Finansinspektionens tillsynsverksamhet finansieras av avgifter som tas ut av de finansiella företag som står under tillsyn. Tillsynsavgifterna går in på inkomsttitel (dvs. de disponeras inte av myndigheten) och Finansinspektionens förvaltningsanslag på statens budget (1:11 Finansinspektionen, utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning) ökas motsvarande kostnaderna för tillsynsverksamheten. De uppgifter som Finansinspektionen ska utföra enligt EU-förordningen bör finansieras genom avgifter som tas ut av centrala motparter. Redan idag utför Finansinspektionen uppgifter enligt lagen om resolution. Avgifterna bör regleras på

[94] De utgifter på statens budget som begränsas av utgiftstaket.
[95] Bedömningen är att EU-förordningen (med vissa undantag) – och därmed den kompletterande lagen – ska börja tillämpas under det tredje kvartalet 2022 (se kapitel 12). Det är dock rimligt att myndigheternas resursbehov uppkommer tidigare under året eftersom tillämpningen av förordningen och den kompletterande lagen förutsätter att förberedelser vidtagits.

samma sätt som inspektionens nuvarande tillsynsavgifter.[96] Likväl påverkar ökade anslag de takbegränsade utgifterna. Därför bör, som princip, utgiftstaket höjas i motsvarande utsträckning genom en s.k. teknisk justering.

Riksgäldskontorets förvaltningskostnader avseende resolutionsarbete finansieras genom anslag på statens budget (1:12 Riksgäldskontoret, utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning).[97] För att finansiera resurstillskottet för Riksgäldskontorets tillkommande verksamhet avseende centrala motparter, enligt EU-förordningen och den kompletterande lagen, bör anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning, utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning minskas med 7,5-9,5 miljoner kronor fr.o.m. 2022. Stödmyndighetens förvaltningskostnader finansieras av stabilitetsfonden (bestämmelser om det finns i kap. 2 2 § 3 i lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden; se även avsnitt 8.2) och påverkar därmed inte de takbegränsade utgifterna.

Om det bedöms att de ökade utgifter på statens budget som en anslagshöjning till Finansinspektionen skulle medföra bör finansieras genom anslagsminskningar så att de takbegränsade utgifterna blir oförändrade, bör anslaget 1:16 Finansmarknadsforskning minskas med motsvarande belopp.

[96] Bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsavgifter finns i förordning (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet.

[97] Det faktum att Riksgäldskontorets löpande resolutionsverksamhet finansieras genom anslag, inte med avgifter, är inte i linje med principen att de finansiella företagen ska ansvara fullt ut för kostnaderna för krishantering. Avgiftsfinansiering för administrativa utgifter för löpande resolutionsuppgifter är gängse i de medlemsstater som har särskilda resolutionsmyndigheter inklusive för den gemensamma resolutionsnämnden (Single Resolution Board, SRB) inom bankunionen.

14 Författningskommentar

14.1 Förslaget till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

I paragrafen anges den EU-rättsakt som lagen kompletterar och som i lagen benämns EU-förordningen.

De termer och uttryck som används i lagen har samma betydelse som i EU-förordningen.

Hänvisningen till EU-förordningen är i denna paragraf, liksom i övrigt i lagen, utformad på så sätt att den avser EU-förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Ansvariga myndigheter

Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten)

2 § Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet enligt EU-förordningen.

Frågor om åtgärder enligt denna lag prövas av Riksgäldskontoret (resolutionsmyndigheten), om inte annat följer av 3 § andra stycket och 4 § fjärde och femte stycket.

Om Riksgäldskontoret överväger att besluta om statligt stöd under resolution enligt 5 kap. 5 §, ska Riksgäldskontoret med ett eget yttrande i saken, till regeringen överlämna frågan om huruvida åtgärden med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter kan godtas.

Finansinspektionen

3 § Av artikel 2.7 i EU-förordningen följer att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt förordningen.

Frågor om ingripanden och sanktioner enligt 3 kap. prövas av Finansinspektionen.

Regeringen

4 § Regeringen beslutar i frågor om tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i EU-förordningen.

Utöver den samrådsskyldighet som följer av artikel 45.3 a i EU-förordningen ska regeringen vid fastställandet av villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artikel 45.3 a och b samråda med Riksgäldskontoret.

Regeringen ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt artiklarna 3.9, 8.3 och 14.7 i EU-förordningen.

En fråga som överlämnas till regeringen enligt 2 § tredje stycket ska prövas skyndsamt.

Beslut om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap. 1 § fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (stödmyndigheten).

Av paragraferna framgår vilka myndigheter som fattar beslut enligt EU-förordningen och den kompletterande lagen och vilka uppgifter de ansvarar för. Det framgår också av den kompletterande lagen i övrigt vilken myndighet som ansvarar för beslutsfattandet i varje enskilt fall. Paragrafen kompletterar delar av artikel 3 i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2, 5.2.4 och 5.3.

Av *2 § första stycket* framgår att Riksgäldskontoret är den resolutionsmyndighet som avses i EU-förordningen.

I egenskap av resolutionsmyndighet ska Riksgäldskontoret enligt *andra stycket* pröva frågor om åtgärder enligt lagen med tre undantag. Undantagen avser frågor om ingripanden och sanktioner enligt 3 kap. (3 § andra stycket), en fråga som ska överlämnas till regeringen enligt 2 § tredje stycket (4 § fjärde stycket) och beslut om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap 1 § (4 § femte stycket).

Om Riksgäldskontoret överväger att besluta om statligt stöd under resolution enligt 5 kap. 5 § ska Riksgäldskontoret enligt *tredje stycket* överlämna till regeringen frågan om åtgärden med hänsyn till risken för direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter kan godtas. Riksgäldskontoret ska överlämna ett skriftligt yttrande i saken tillsammans med frågan om åtgärden kan godtas till regeringen för prövning enligt 4 § fjärde stycket.

Av *3 §* framgår att Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen. I denna egenskap ska Finansinspektionen pröva frågor i kapitel 3 om ingripanden och sanktioner.

Av *4 § första stycket* framgår att det är regeringen som beslutar om att tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i EU-förordningen, t.ex. beslut om kapitaltillskott.

I *andra stycket* anges att regeringen, utöver den skyldighet att samråda med Riksbanken och Finansinspektionen som följer av artikel 45.3 a, vid tillämpning av artikel 45.3 a och b ska samråda med Riksgäldskontoret. Bestämmelsen har fått sin utformning med beaktande av att regeringen och Riksgäldskontoret inte kan fastställa villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen gemensamt. Skyldigheten innebär att regeringen ska samråda med Riksgäldskontoret i frågor om fastställande av huruvida villkoren för tillämpningen av de statliga stabiliseringsverktygen är uppfyllda när det gäller om (1) tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet (artikel 45.3 a), och om (2) tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att skydda allmänintresset, om den centrala motparten tidigare har beviljats extraordinärt likviditetsstöd från centralbanken (artikel 45.3 b).

I *tredje stycket* anges att regeringen i vissa fall ska utöva det behöriga ministeriets funktioner enligt EU-förordningen. Med det behöriga ministeriets funktioner avses att regeringen ska besluta i fråga om att godkänna en åtgärd som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter (artikel 3.9), vara den myndighet som Riksgäldskontoret ska informera om beslut och åtgärder som kräver underrättelse till, samråd med eller godkännande av regeringen (artikel 8.3) samt den myndighet som ska bedöma om föremålet för

oenighet inom resolutionskollegiet om resolutionsplanen innebär ett intrång i det statsfinansiella ansvarsområdet (artikel 14.7).

Av *fjärde stycket* framgår att när en fråga överlämnas av Riksgäldskontoret enligt 2 § tredje stycket, ska regeringen skyndsamt pröva om åtgärden som Riksgäldskontoret överväger i ärendet kan godtas. Regeringens prövning ersätter dock inte Riksgäldskontorets prövning av förutsättningarna för den aktuella åtgärden. Vid regeringens prövning ska endast bedömas om åtgärden kan godtas utifrån de direkta eller indirekta budgeteffekter som kan följa av åtgärden.

Av *femte stycket* framgår att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer (stödmyndigheten) beslutar om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap. 1 §.

Hänvisningarna till EU-förordningen är dynamiska.

2 kap. Tillämpningsprinciper

1 § Under den tid resolutionen pågår får utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte äga rum mot den centrala motparten. Handräckning enligt lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl. får inte ske.

Under den tid resolutionen pågår, får inte heller beslut om kvarstad eller betalningssäkring meddelas mot den centrala motparten.

I paragrafen finns bestämmelser om hinder mot exekutiva åtgärder under den tid då resolutionen pågår. Paragrafen kompletterar artikel 75 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av 2 kap. 17 § lagen om företagsrekonstruktion och 11 kap. 1 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 10.1.

Av *första stycket* framgår att utmätning eller annan verkställighet enligt utsökningsbalken inte får äga rum mot den centrala motparten under tiden som företaget är försatt i resolution. Förbudet mot utmätning avser såväl beslut om utmätning som vidare åtgärder för verkställighet av ett sådant beslut. Med annan verkställighet avses annan verkställighet enligt utsökningsbalken. Bestämmelsen har huvudsakligen samma innebörd som motsvarande bestämmelse i 2 kap. 17 § första meningen lagen om företagsrekonstruktion och 11 kap. 1 § lagen om resolution.

Av *andra stycket* följer att en domstol inte får besluta om kvarstad eller betalningssäkring under tiden som den centrala motparten är försatt i resolution. Enligt första stycket får verkställighet av sådana beslut inte ske.

De begränsningar som anges i paragrafen och i artikel 75 i EU-förordningen är uttömmande i fråga om förfarandehinder. Det innebär att det t.ex. inte finns något hinder mot att en pågående rättegång fortsätter, om inte Riksgäldskontoret med stöd av artikel 75.3 ansöker om och får målet vilandeförklarat.

2 § Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering för att tillgodose tillfälliga behov av likviditet och i syfte att säkerställa en ändamålsenlig användning av resolutionsverktygen med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i ett annat land inom EES eller i tredjeland.

Riksgäldskontoret får, för stabilitetsfondens räkning, ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land inom EES eller i tredjeland med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i det andra landet. Avtal enligt detta stycke får ingås först efter regeringens godkännande.

Bestämmelser om stabilitetsfonden finns i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden.

I paragrafen finns bestämmelser om Riksgäldskontorets möjligheter att ingå avtal om finansiering för stabilitetsfondens räkning. Paragrafen är utformad efter förebild av 27 kap. 9 och 10 §§ lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 8.6.

Av *första stycket* framgår att Riksgäldskontoret får ingå avtal om att ta upp lån eller anskaffa annan finansiering från en utländsk resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang. Sådana avtal får ingås för att tillgodose tillfälliga behov av likviditet och för att säkerställa en ändamålsenlig användning av resolutionsverktygen.

Av *andra stycket* framgår att Riksgäldskontoret, efter regeringens godkännande, får ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller en åtgärd som bedöms vara likvärdig, i ett annat land inom EES

eller i tredjeland med en resolutionsmyndighet, ansvarig offentlig förvaltningsmyndighet, myndighet med förvaltningsbefogenheter, eller ett finansieringsarrangemang i det andra landet. Denna utlåning motsvarar ett sådant lån som Riksgäldskontoret kan ta upp för stabilitetsfondens räkning enligt första stycket.

I *tredje stycket* finns en upplysning om att bestämmelser om stabilitetsfonden finns i stödlagen.

3 § När resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer vidtas ska aktiebolagslagen (2005:551) och lagen (2006:451) om offentliga uppköpserbjudanden inte tillämpas i de delar som motsvarar

- artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden i lydelsen enligt EU-förordningen,
- Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om krav med avseende på utnyttjande av vissa aktieägarrättigheter i börsnoterade företag, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- artiklarna 49, 58.1, 68.1–3, 70.2 andra stycket, 72–75 och 79–81 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel -I om gränsöverskridande ombildningar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel 1 om fusion av publika bolag i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen,
- avdelning 2, kapitel 2 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen, och
- avdelning 2, kapitel 4 om gränsöverskridande delningar av bolag med begränsat ansvar i Europaparlamentets och rådets direktiv 2017/1132/EU av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt, i lydelsen enligt EU-förordningen.

Paragrafen anger undantag från vissa bestämmelser i aktiebolagslagen och lagen om offentliga uppköpserbjudanden när resolutionsåtgärder vidtas. Bestämmelsen kompletterar artiklarna 90–92 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förbild av 12 kap. 4 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 10.4.1.

Bestämmelserna som det görs undantag från rör skydd för aktieägare och borgenärer, aktieägares rättigheter, fusioner, uppköpserbjudanden m.m. och motsvarar artikel 5.1 i direktiv 2004/25/EG, direktiv 2007/36/EG, artiklarna 49, 58.1, 68.1–3, 70.2 första stycket, 72–75 och 79–81 samt avdelning 2, kapitel -I, 1, 2 och 4 i direktiv 2017/1132/EU. Undantagen syftar till att säkerställa effektiviteten och att förutsebarheten i resolutionsförfarandet inte hindras. För en närmare beskrivning av de svenska bestämmelserna hänvisas till avsnitt 10.4.1.

Hänvisningarna till EU-förordningen är dynamiska.

3 kap. Ingripanden och sanktioner

Överträdelser

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot en central motpart som åsidosätter sina skyldigheter enligt EU-förordningen genom att inte

1. utarbeta, upprätthålla och uppdatera en återhämtningsplan (artikel 9),
2. tillhandahålla nödvändiga uppgifter för att utarbeta resolutionsplan (artikel 13), eller
3. underrätta Finansinspektionen om att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera (artikel 70.1).

I paragrafen anges de olika situationer när Finansinspektionen ska ingripa mot en central motpart som åsidosätter sina skyldigheter enligt EU-förordningen. Paragrafen kompletterar artikel 82.1 i förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 2 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (prop. 2012/13:72 s. 52 f.), 5 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 382) samt 3 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 108 f.). Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 8.3.

Enligt *punkt 1* ska Finansinspektionen ingripa mot den centrala motpart som åsidosätter skyldigheter enligt förordningen (artikel 9) i fråga om att utarbeta, upprätthålla och uppdatera en återhämtningsplan. Enligt förordningen ska en central motpart se över,

testa och, vid behov uppdatera återhämtningsplanen åtminstone en gång per år. Sådan granskning ska även ske efter varje förändring av företagets juridiska eller organisatoriska struktur, affärsverksamhet eller dess finansiella situation som kan ha en väsentlig inverkan på återhämtningsplanen eller utformningen av denna (artikel 9.9). Återhämtningsplanen ska upprättas i enlighet med avsnitt A i bilagan till förordningen (artikel 9.10). Innan återhämtningsplanen överlämnas till den behöriga myndigheten ska den centrala motpartens styrelse bedöma och godkänna planen. Styrelsen ska vid denna granskning beakta synpunkter lämnade av riskkommittén (artikel 9.17).

Enligt *punkt 2* ska Finansinspektionen ingripa mot den centrala motpart som åsidosätter skyldigheter enligt förordningen (artikel 13) i fråga om att tillhandahålla resolutionsmyndigheten direkt eller indirekt genom den behöriga myndigheten nödvändiga uppgifter för att upprätta och genomföra resolutionsplan. Enligt bestämmelserna i artikeln får resolutionsmyndigheten kräva att den centrala motparten tillhandahåller detaljerade register om sådana avtal som den har behandlat och som avses i artikel 29 i Emir-förordningen. Resolutionsmyndigheten får ange en tidsfrist att tillhandahålla sådana uppgifter (artikel 13.2 i EU-förordningen).

Enligt *punkt 3* ska Finansinspektionen ingripa mot den centrala motpart som åsidosätter skyldigheter enligt förordningen (artikel 70.1) i fråga om att underrätta Finansinspektionen i egenskap av behörig myndighet när företaget fallerar eller sannolikt kommer att fallera. Begreppet fallera eller sannolikt kommer att fallera har samma betydelse som i artikel 22.3.

Hänvisningarna till EU-förordningen är dynamiska.

Bestämmelser om ingripanden mot ansvariga fysiska personer i ledande ställning finns i 2 §. Ingripanden sker på sätt som anges i 3 §.

2 § Om en central motpart har åsidosatt de skyldigheter som avses i 1 §, ska Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i den centrala motpartens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Ett ingripande enligt första stycket får bara ske om den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot fysiska personer när en central motpart har åsidosatt sina skyldigheter enligt EU-förordningen. Paragrafen kompletterar artikel 81.2 i förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 25 kap. 1 a och 1 c §§ lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 1 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2014/15:57 s. 68 och 72), 3 kap. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 111). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Finansinspektionen ska enligt *första stycket* ingripa mot den som ingår i den centrala motpartens styrelse, är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om den centrala motparten har åsidosatt sina skyldigheter enligt förordningen på det sätt som framgår av 1 §.

Enligt *andra stycket* får ett ingripande mot en fysisk person enligt första stycket bara ske om den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Bestämmelser om ingripanden finns i 3 §. Bestämmelser om att frågor om ingripanden mot fysiska personer tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande framgår av 4 § och omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande och vid bestämmandet av sanktionsavgift finns i 9–11 och 13 §§.

Ingripanden

3 § Ett ingripande enligt 1 eller 2 § sker genom beslut om

1. anmärkning,
2. föreläggande att inom viss tid vidta viss åtgärd eller upphöra med visst agerande,
3. att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i den centrala motparten, eller ersättare för någon av dem, eller
4. sanktionsavgift enligt 8 och 9 §§.

Ett föreläggande enligt första stycket 2 och ett förbud enligt första stycket 3 får förenas med vite.

Ett ingripande enligt detta kapitel får inte ske om överträdelsen omfattas av ett beslut om föreläggande eller förbud förenat med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur Finansinspektionen får ingripa vid överträdelser som anges i 1 och 2 §. Paragrafen införs till följd av artikel 81.2 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förbild av bl.a. 4 och 5 §§ lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning (prop. 2011/12:175 s. 40), 15 kap. 1 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. 1 c § lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2014/15:57 s. 68 och 72) 5 kap. 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 383 f.), 4 kap 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 120), samt 5 kap. 4 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning (prop. 2018/19:83 s. 171 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Första stycket innehåller en uppräkning av de åtgärder som Finansinspektionen kan besluta om vid ett ingripande enligt 1 eller 2 §. Finansinspektionen får utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall avgöra vilken eller vilka åtgärder som bör komma i fråga. I 10 och 11 §§ anges omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande.

Anmärkning enligt *punkt 1* bör användas när det inte finns något att åtgärda men överträdelsen bör föranleda en sanktion. Anmärkning är en mindre ingripande åtgärd som bör användas för mindre allvarliga överträdelser där det inte är aktuellt att besluta om en sanktionsavgift eller någon annan typ av ingripande.

Föreläggande enligt *punkt 2* får endast användas i de fall då det krävs för att få den som omfattas av en skyldighet att vidta en åtgärd eller att upphöra med något. Det kan antingen handla om att den centrala motparten ska göra rättelse eller om att den centrala motparten ska ombesörja något som den inte gjort tidigare (jfr prop. 2006/07:115 s. 636). Föreläggande och anmärkning bör inte användas vid samma överträdelse.

I p*unkt 3* regleras ett ingripande som endast kan riktas mot en fysisk person i ledande ställning. Motsvarande bestämmelse har genomförts i svensk rätt till följd av bestämmelser i kapitaltäckningsdirektivet. När längden på förbudet bestäms bör, i likhet med vad som gäller enligt dessa lagar, hänsyn tas till de omständigheter som anges i 10 och 11 §§ (jfr prop. 2014/15:57 s. 45 f.).

Sanktionsavgift enligt *punkt 4* bör komma ifråga när det inte är tillräckligt att besluta om anmärkning. En sanktionsavgift kan uppgå till högst de belopp som anges i 8 och 9 §§.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen förena ett beslut om föreläggande eller förbud med vite. Finansinspektionen har inte rätt att besluta om utdömande av vite utan får enligt allmänna bestämmelser ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att vitet ska dömas ut. Allmänna bestämmelser om viten finns i lagen (1985:206) om viten.

I *tredje stycket* regleras frågan om ingripande när Finansinspektionen redan har beslutat om ett föreläggande eller förbud förenat med vite avseende samma överträdelse. Om någon har överträtt ett förbud eller vitesförläggande får Finansinspektionen således välja mellan att ansöka om att vitet ska dömas ut eller att ingripa mot överträdelsen. Det faktum att ett föreläggande eller förbud har beslutats utgör inte hinder mot ingripande. Den avgörande tidpunkten för när hindret uppkommer är tidpunkten då en domstolsprocess inleds om utdömande av vitet.

Sanktionsföreläggande

4 § Frågor om ingripande mot fysiska personer enligt 2 § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

Paragrafen reglerar, tillsammans med paragraferna 5–7§§, förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande. Paragrafen kompletterar artiklarna 81.2 och 82.2 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 25 kap. 10 a § lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 9 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2014/15:57 s. 70 och 72) samt 3 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 112). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *första stycket* ska ingripanden mot en fysisk person tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande. Det är fråga

om ingripande mot styrelseledamot i den centrala motparten, den centrala motpartens verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, när den centrala motparten har åsidosatt sina skyldigheter enligt EU-förordningen.

I *andra stycket* anges att ett sanktionsföreläggande innebär att den som bedöms vara ansvarig för en överträdelse föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp. Tidsfristen bör vara så lång att personen i fråga får skäligt rådrum att ta ställning till Finansinspektionens påståenden.

Enligt *tredje stycket* gäller ett godkänt sanktionsföreläggande som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkänt sanktionsföreläggande som avser sanktionsavgift kan därmed verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser (se 3 kap. 1 § utsökningsbalken). Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

5 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att kännetecknа den,
3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och
4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

Paragrafen anger vilka uppgifter ett sanktionsföreläggande ska innehålla. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 10 b § lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 9 b § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2014/15:57 s. 70 och 73) samt 3 kap. 7 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 112 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

För att kunna identifiera en överträdelse och avgränsa den mot andra förfaranden måste ett sanktionsföreläggande innehålla vissa specifika uppgifter. I *första stycket* anges vilka uppgifter ett sanktionsföreläggande ska innehålla. Det är fråga om följande. Den fysiska person som föreläggandet avser, överträdelsen och de omständigheter som behövs för att kännetecknа den, de bestämmelser

som är tillämpliga på överträdelsen samt den sanktion som föreläggs personen. Med de omständigheter som behövs för att kännetecknа överträdelsen avses en beskrivning av vad som läggs den berörda fysiska personen till last. Genom Finansinspektionens uppgifter ska mottagaren av föreläggandet enkelt kunna förstå vad Finansinspektionen hävdar att han eller hon har gjort sig skyldig till och därigenom kunna bedöma hur föreläggandet ska bemötas. Av föreläggandet bör det framgå under vilken tid och på vilken plats som överträdelsen har ägt rum samt vilken juridisk person (central motpart) som har begått den. Dessutom bör det framgå varför Finansinspektionen anser att den centrala motpartens överträdelse är allvarlig och på vilka grunder inspektionen bedömer att den fysiska personen i fråga har orsakat överträdelsen uppsåtligen eller av grov oaktsamhet (jfr 2 § andra stycket). Bestämmelsen är uppbyggd på liknande sätt som 48 kap. 6 § rättegångsbalken, som avser strafföreläggande.

Enligt *andra stycket* ska sanktionsföreläggandet även innehålla en upplysning om att en ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om den fysiska personen i fråga inte godkänner föreläggandet inom den tid som Finansinspektionen anger.

6 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den centrala motparten för samma överträdelse.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen anger vad som gäller i fråga om domstolsprövning för det fall ett sanktionsföreläggande inte har godkänts. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 10 c § lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 9 c § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2014/15:57 s. 70 och 73) samt 3 kap. 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 113). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktion ska beslutas om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva

ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den centrala motparten för samma överträdelse.

I *andra stycket* anges att det krävs prövningstillstånd för överklagande till kammarrätten.

7 § En sanktion mot en fysisk person får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Paragrafen utgör en preskriptionsbestämmelse för sanktionsföreläggande. Paragrafen är utformad efter förbild av 25 kap. 10 d § lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 9 d § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2014/15:57 s. 70–71 och 73) samt 3 kap. 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 113). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Paragrafen innebär att en sanktion mot en fysisk person för en överträdelse bara får beslutas om sanktionsföreläggande har delgetts personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Vid delgivning av ett sanktionsföreläggande får det i normala fall anses vara olämpligt att använda kungörelsedelgivning och andra delgivningsformer enligt 3 § andra stycket, 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (2010:1932), jfr 4 § den lagen.

Sanktionsavgifter

8 § Sanktionsavgiften för en central motpart ska fastställas till högst det högsta av

1. tio procent av den centrala motpartens omsättning eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå närmast föregående räkenskapsår, eller
2. två gånger den vinst som den centrala motparten gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Om överträdelsen har skett under den centrala motpartens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättning annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

Sanktionsavgift får beslutas bara om den centrala motparten har delgetts en upplysning om att frågan om sanktionsavgift har tagits upp av

Finansinspektionen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Paragrafen innehåller bestämmelser om storleken på sanktionsavgiften för en central motpart och om preskription. Paragrafen kompletterar artikel 82.2 i EU-förordningen. Bestämmelsen är utformad efter förebild av bl.a. 25 kap. 9 § lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2013/14:228 s. 313 och 319 samt prop. 2016/17:162 s. 640), 5 kap. 8 § första stycket 1 och andra stycket samt 14 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 254–257 och 387) samt 3 kap. 4 § andra stycket och 10 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 74–79). Övervägandena finns i avsnitt 6.4.3.

När sanktionsavgiftens storlek bestäms utgör det högsta av de beräknade beloppen som anges i *första stycket* 1 och 2 det högsta belopp som får fastställas vid överträdelse av EU-förordningens bestämmelser som framgår av 1 §.

Enligt *första stycket 1* får sanktionsavgiften som högst uppgå till tio procent av den centrala motpartens omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå. Om överträdelsen begås av ett dotterföretag i en koncern ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen som följer av de konsoliderade räkenskaperna för det yttersta moderföretaget under det föregående räkenskapsåret (se även artikel 82.2 d).

Enligt *första stycket 2* får sanktionsavgiften som högst fastställas till två gånger den vinst som den centrala motparten gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa (se artikel 82.2 f). Begreppet vinst avser ett nettobelopp och omfattar de vinster som gjorts och de förluster som undvikits, dvs. den fördel som erhållits. Detta innebär att den högsta sanktionsavgiften kan bestämmas i förhållande till den vinst som gjorts eller den förlust som undvikits (jfr prop. 2016/17:162 s. 640).

I *andra stycket* anges att sanktionsavgiften inte får bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

I *tredje stycket* anges att om överträdelsen har skett under den centrala motpartens första verksamhetsår eller om uppgifter om

omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

I *fjärde stycket* anges att sanktionsavgiften tillfaller staten.

I *femte stycket* anges att den centrala motparten som sanktionsavgiften riktas mot ska ha delgetts en upplysning om att frågan har tagits upp av Finansinspektionen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum. Vid delgivning av ett sanktionsföreläggande får det i normala fall anses vara olämpligt att använda kungörelsedelgivning och andra delgivningsformer enligt 3 § andra stycket, 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen, jfr 4 § den lagen.

I 13 § finns bestämmelser om vilka omständigheter Finansinspektionen ska beakta när sanktionsavgiftens storlek fastställs.

9 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp som per den 11 februari 2021 (dagen för ikraftträdandet av förordningen) i svenska kronor motsvarade 5 000 000 euro, eller
2. två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om storleken på sanktionsavgiften för en fysisk person. Paragrafen kompletterar artikel 82.2 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 5 kap. 8 § första stycket 2 och andra stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 387) och 6 kap. 11 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 115 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.4.3.

När sanktionsavgiftens storlek bestäms utgör det högsta av de beräknade beloppen som anges i *första stycket* 1 och 2 det högsta belopp som får fastställas.

I *första stycket 1* anges att sanktionsavgiften som högst ska kunna fastställas till ett belopp som per den 11 februari 2021 (dagen för ikraftträdandet av förordningen) i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro. I fråga om vilken valutakurs som bör tillämpas vid omräkning mellan euro och svenska kronor gjordes när det gäller sanktionsavgiften för fysiska personer enligt kapitaltäcknings-

direktivet bedömningen att den s.k. fixingkursen, i tidigare lagstiftningsärenden kallad mittkurs, som dagligen fastställs av Nasdaq Stockholm Aktiebolag (Stockholmsbörsen) bör användas (prop. 2014/15:57 s. 46). Det är därför lämpligt att tillämpa fixingkursen för omräkning av sanktionsavgiften även enligt EU-förordningen.

Enligt *första stycket 2* ska sanktionsavgiften som högst även kunna fastställas till två gånger den vinst som den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa (artikel 82.2 f). När det gäller begreppet vinst, se författningskommentaren till 8 §.

I *andra stycket* anges att sanktionsavgiften tillfaller staten.

I 13 § finns bestämmelser om vilka omständigheter Finansinspektionen ska beakta när sanktionsavgiftens storlek fastställs.

Att bestämma sanktion

10 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

Paragrafen innehåller, tillsammans med 11 §, bestämmelser om omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande. Paragrafen kompletterar artikel 85 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 2 § första stycket lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2016/17:162 s. 753 f.), 15 kap. 1 b § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2013/14:228 s. 311 f.), 5 kap. 15 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 390) samt 6 kap. 12 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 116). Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

I paragrafen anges att Finansinspektionen vid valet av ingripande ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Även om paragrafen enligt dess ordalydelse riktar sig till Finansinspektionen, är den tillämplig även vid överklagande av ett sanktionsbeslut till allmän förvaltningsdomstol.

Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Uppräkningen av omständigheter är inte uttömmande, utan en sammanvägd bedömning av alla relevanta omständigheter ska göras. Sanktionerna ska alltid vara proportionella i förhållande till överträdelsen och ligga på en sådan nivå att de är avskräckande. I fråga om varaktighet gäller att en överträdelse som har pågått under lång tid i allmänhet är mer klandervärd än en som har varat kortare tid.

Att graden av ansvar hos den som har begått överträdelsen ska beaktas innebär att en överträdelse som begås medvetet typiskt sett bör motivera en strängare sanktion än en överträdelse som orsakas av vårdslöshet eller slarv. Att en överträdelse begås i vinningssyfte eller för att vilseleda intressenter i den centrala motparten bör i allmänhet inverka i försvårande riktning. I 11 § anges ytterligare omständigheter som ska beaktas som förmildrande respektive försvårande. Bestämmelser om att Finansinspektionen i vissa fall får avstå från ingripande finns i 12 §. Finansinspektionen kan utifrån vad som är motiverat i det enskilda fallet välja att ingripa med en eller flera sanktionsåtgärder. Om flera åtgärder används, måste inspektionen se till att sanktionerna sammantaget är väl avvägda.

11 § Utöver det som anges i 10 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om

1. den centrala motparten eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. den centrala motparten snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller, tillsammans med 10 §, bestämmelser om omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande. Paragrafen kompletterar artikel 85 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 2 § a lagen om värdepappersmarknaden och 15 kap. 1 c § lagen om bank- och finansieringsrörelse (prop. 2013/14:228 s. 312 och 319), 5 kap. 16 § lagen med kompletterande bestämmelser

till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 390 f.) och 3 kap. 13 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 117). Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Enligt *första stycket* ska Finansinspektionen, utöver det som anges i 10 §, i försvårande riktning beakta om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

Enligt *andra stycket 1* ska Finansinspektionen i förmildrande riktning beakta om den centrala motparten eller den fysiska personen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning. Att en central motpart och dess företrädare endast medverkar i utredningen på Finansinspektionens begäran och svarar på myndighetens frågor är inte tillräckligt för att detta krav ska anses uppfyllt. Det krävs i stället att samarbetet i väsentlig utsträckning har underlättat utredningen. Det kan handla om att den centrala motparten självmant för fram viktig information som Finansinspektionen inte redan har. Särskilt stort avseende bör fästas vid om det är den centrala motparten själv som frivilligt anmäler överträdelsen till Finansinspektionen och det är först genom de uppgifter som den centrala motparten lämnar som inspektionen får tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen. Vidare bör det typiskt sett krävas att det är den centrala motparten som genom ställföreträdare eller ombud medverkar i utredningen. Att en enskild befattningshavare vid den centrala motparten anmäler en överträdelse bör alltså inte beaktas i förmildrande riktning enligt denna bestämmelse. Bestämmelsen ska inte tolkas motsatsvis på så sätt att den som förnekar en överträdelse eller försvårar utredningen drabbas av en hårdare sanktion än vad som annars hade blivit fallet.

Enligt *andra stycket 2* ska Finansinspektionen i förmildrande riktning även beakta om den centrala motparten snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Uppräkningen av omständigheter i paragrafen är inte uttömmande, utan en sammanvägd bedömning av alla relevanta

omständigheter ska göras. Att en person t.ex. har förlorat sin anställning på grund av överträdelsen bör kunna beaktas i förmildrande riktning.

12 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om
1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,
2. den centrala motparten eller den fysiska personen i fråga gör rättelse,
3. något annat organ har vidtagit åtgärder mot den centrala motparten eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller
4. det annars finns särskilda skäl.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Finansinspektionen får avstå från ingripande i vissa fall. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 2 § andra stycket lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2016/17:162 s. 753 f.) och 5 kap. 17 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (och prop. 2016/17:22 s. 391 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Enligt paragrafen får Finansinspektionen avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om den centrala motparten gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att den centrala motparten gör rättelse eller om någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot den centrala motparten eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. Finansinspektionen får även avstå från ingripande om det annars finns särskilda skäl. Det kan exempelvis vara fallet om ett ingripande skulle framstå som stötande och någon annan grund att avstå från ett ingripande inte skulle vara tillämplig.

13 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 10 och 11 §§ samt till den centrala motpartens eller berörda fysiska personens finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst den centrala motparten eller fysiska personen gjort till följd av överträdelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka omständigheter som ska beaktas när sanktionsavgiftens storlek ska fastställas. Paragrafen kompletterar artikel 85 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 10 § lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2016/17:162 s. 641) och 3 kap. 14 § lagen med komplet-

terande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 118). Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Enligt paragrafen ska, när sanktionsavgiftens storlek fastställs, särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 10 och 11 §§, samt till den ansvariga centrala motpartens eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som den centrala motparten eller fysiska personen gjort till följd av överträdelsen. När det gäller begreppet vinst, se författningskommentaren till 8 §. Uppräkningen av omständigheter som ska beaktas är inte uttömmande.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

14 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

I paragrafen anges inom vilken tid en sanktionsavgift ska betalas. Paragrafen är utformad efter förebild av 25 kap. 25 § lagen om värdepappersmarknaden (prop. 2006/07:115 s. 645, 2013/14:228 s. 319) och 3 kap. 16 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 118 f.). Övervägandena finns i avsnitt 6.7.

En sanktionsavgift ska betalas inom trettio dagar efter det att beslutet eller domen fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes eller inom den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet. Utebliven betalning får de följder som anges i 15 och 16 §§.

15 § Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 14 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

16 § En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Paragraferna innehåller bestämmelser om verkställighet av ett beslut om sanktionsavgift. Paragraferna är utformade efter förebild av bl.a. 5 kap. 22–25 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (prop. 2016/17:22 s. 394), 3 kap. 17–19 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning (prop. 2018/19:38 s. 119). och 5 kap. 12–14 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning (prop. 2018/19:83 s. 177 f.). De kan även jämföras med bestämmelserna om verkställighet av beslut om sanktionsavgift i 6 kap. 3 m och 3 n §§ lagen om handel med finansiella instrument (prop. 2015/16:26 s. 140). Övervägandena finns i avsnitt 6.7.

Om sanktionsavgiften inte betalas i tid enligt 14 § ska Finansinspektionen enligt *15 §* lämna den obetalda avgiften för indrivning. Med formuleringen om att verkställighet får ske enligt utsökningsbalken avses att verkställighet får ske utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats. Av 3 kap. 1 § första stycket 6 utsökningsbalken följer att en förvaltningsmyndighets beslut får verkställas enligt den lagen om det finns en särskild föreskrift om detta. Bestämmelsen i 15 § innebär att Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift kan verkställas utan domstolsförfarande. Om verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes faller sanktionsavgiften bort enligt *16 §*.

4 kap. Avslutande av resolution, konkurs och likvidation

Avslutande av resolution

1 § När det inte längre finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder för att uppnå resolutionsmålen, ska Riksgäldskontoret avsluta resolutionen.

Riksgäldskontoret ska inom rimlig tid efter att resolutionen har avslutats ansöka om att företaget ska försättas i konkurs eller gå i likvidation. Detta gäller dock inte om syftet med resolutionsåtgärderna är att företaget ska drivas vidare.

En konkursansökan av Riksgäldskontoret enligt andra stycket ska vid prövningen behandlas som en ansökan av gäldenären enligt 2 kap. konkurslagen (1987:672).

Av EU-förordningen framgår att Riksgäldskontorets befogenheter i vissa fall kvarstår även efter att resolutionen har avslutats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avslutande av resolution och ansökan om konkurs eller likvidation. Bestämmelsen kompletterar artikel 27.8 i EU-förordningen. Paragrafen är utformad efter förebild av 24 kap. 4 § lagen om resolution (prop. 2015/16:5 s. 859). Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 7.1.

Första stycket anger att Riksgäldskontoret ska fatta beslut om att resolutionen ska avslutas efter det att Riksgäldskontoret har bedömt att ytterligare åtgärder inte behövs för att uppnå resolutionsmålen.

Enligt *andra stycket* ska företaget i resolution försättas i konkurs eller likvidation, beroende på vad som är lämpligt, inom rimlig tid efter att resolutionen har avslutats. Undantag görs dock om avsikten är att verksamheten ska drivas vidare. Bestämmelsen kompletterar artikel 27.8 i EU-förordningen men går något längre än artikeln, eftersom den inte är begränsad till en partiell överföring av egendom. Det faktum att Riksgäldskontoret beslutat om att avsluta resolutionen och därefter ansökt om konkurs eller likvidation av det ursprungliga företaget innebär inte att myndigheten är förhindrad att vidta åtgärder avseende t.ex. ett broinstitut som tillskapats under resolutionen även efter det att företaget försatts i konkurs eller gått i likvidation.

Av *tredje stycket* framgår att en ansökan om konkurs som görs av Riksgäldskontoret ska behandlas som en ansökan från gäldenären.

I *fjärde stycket* anges att Riksgäldskontorets befogenheter enligt EU-förordningen i vissa fall kvarstår även efter det att resolutionen har avslutats. Befogenheter som avses är rätten att verkställa befintliga och utestående skyldigheter som följer av återhämtningsplanen enligt artikel 27.5, återhämtning av medel enligt artikel 27.10, krav på att den centrala motparten tillhandahåller nödvändiga tjänster eller faciliteter till en köpare eller ett broinstitut enligt artikel 51.1 samt återhämtning av kostnader som uppkommit i samband med betalning av ersättning till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som åsamkats en större förlust till följd av resolutionen än om den centrala motparten avvecklats under normala insolvensförfaranden enligt artikel 64.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

Konkurs och likvidation

2 § Bestämmelser om insolvensförfaranden mot en central motpart finns i artikel 75 i EU-förordningen.

Om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en underrättelse enligt artikel 75.2 i EU-förordningen meddelar tingsrätten att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution ska konkursansökan avvisas.

Paragrafen innehåller en upplysningsbestämmelse och en bestämmelse om avvisning av konkursansökan. Paragrafen kompletterar artikel 75 i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 7.2.

Av artikel 75 i förordningen följer att resolutionsmyndigheten har möjlighet att förhindra att en central motpart som är försatt eller bör försättas i resolution i stället försätts i konkurs. En tingsrätt som tar emot en ansökan om konkurs ska enligt artikel 75.2 underrätta Finansinspektionen och Riksgäldskontoret om ansökan. En sådan underrättelse bör ske så snart det är möjligt och tingsrätten bör avvakta vidare handläggning av konkursansökan till dess att Riksgäldskontoret meddelat om den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution eller sjudagarsfristen i artikel 75.3 har löpt ut.

Av *andra stycket* framgår att konkursansökan ska avvisas om Riksgäldskontoret inom sjudagarsfristen meddelar tingsrätten att den centrala motparten är försatt eller ska försättas i resolution.

Hänvisningarna till EU-förordningen är dynamiska.

3 § Bestämmelser om kallelse till bolagsstämma för att pröva frågan om likvidation av ett aktiebolag eller ekonomisk förening som omfattas av EU-förordningen finns i 25 kap. 4 a § aktiebolagslagen (2005:551) och 17 kap. 46 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar.

Paragrafen innehåller en upplysningsbestämmelse. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Av paragrafen framgår att det finns bestämmelser om kallelse till bolagsstämma för att pröva frågan om likvidation av ett aktiebolag eller ekonomisk förening som omfattas av EU-förordningen i aktiebolagslagen och i lagen om ekonomiska föreningar.

5 kap. Statligt stöd

Förebyggande statligt stöd

1 § Om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige, får förebyggande statligt stöd genom garantier lämnas till en central motpart som är auktoriserad i Sverige enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Förebyggande statligt stöd kan även lämnas genom garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som banken lämnar till en central motpart.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förebyggande statligt stöd till en central motpart. Paragrafen är utformad i enlighet med de villkor för sådant stöd som anges i artikel 22.4 i EU-förordningen. Paragrafen har utformats efter förebild av 1 kap. 2 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Statligt stöd ska enligt *första stycket* få lämnas om det behövs för att motverka en allvarlig störning i det finansiella systemet i Sverige. Stödet ska ges i förebyggande syfte. Stöd får lämnas genom garantier till en central motpart som är auktoriserad enligt Emir-förordningen. Bestämmelser om auktorisation av centrala motparter finns i artikel 14 i Emir-förordningen.

Av *andra stycket* framgår att statligt stöd även kan lämnas genom garantier till Riksbanken för återbetalning av likviditetsstöd som Riksbanken lämnar till den centrala motparten. Även detta är en form av statligt stöd som får lämnas utan att resolution måste inledas.

Bestämmelser om villkor för förebyggande statligt stöd enligt denna paragraf finns i 2–4 §§. Bestämmelser om stöd till en central motpart under resolution finns i 5 §. Av 12 § framgår att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt detta kapitel.

2 § Förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt 1 § lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Garantier enligt 1 § andra stycket får lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

Paragrafen innehåller villkor för att förebyggande statligt stöd ska få lämnas. Paragrafen har utformats efter förebild av 1 kap. 4 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Av *första stycket* framgår att förebyggande statligt stöd enligt 1 § ska lämnas efter det att avtal mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare har ingåtts.

Av *andra stycket* framgår att garantier enligt 1 § andra stycket får lämnas efter överenskommelse mellan Riksbanken och regeringen eller stödmyndigheten.

Exempel på villkor för stödet som bör framgå av avtalet är den ersättning som stödmottagaren ska betala för statens förväntade kostnader för stödet, inbegripet kostnader för att administrera stödet (jfr 4 §).

3 § Förebyggande statligt stöd enligt 1 § får bara lämnas för fortsatt verksamhet i en central motpart som är livskraftig. Stödet ska vara tillfälligt och stå i proportion till omfattningen av den allvarliga störningen. Stödmyndigheten ska inför ett beslut om förebyggande statligt stöd låta göra en värdering av den centrala motparten motsvarande den värdering som ska göras enligt artiklarna 24.2, 25 och 26 i EU-förordningen.

Paragrafen innehåller villkor för när förebyggande statligt stöd ska få lämnas. Paragrafen har utformats efter förebild av 2 kap. 1 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Av paragrafen framgår att förebyggande statligt stöd får lämnas för fortsatt verksamhet i en central motpart som är livskraftig.

För att statligt stöd inte ska föranleda att den mottagande centrala motparten anses fallera eller sannolikt kommer att fallera, måste stödet ges till en central motpart som vid stödtillfället är livskraftig (se artikel 22.3 e och 22.4 i EU-förordningen). I paragrafen anges vidare att stödet ska vara tillfälligt och proportionerligt i förhållande till den allvarliga störning som befaras. Denna bestämmelse är utformad med beaktande av EU:s statsstödsregler och bör därför tolkas i ljuset av dessa (jfr artikel 2.39). Eftersom de unionsrättsliga statsstödsreglerna är tillämpliga är ett godkännande enligt dessa, oaktat vad som anges i denna lag, en förutsättning för att stöd ska kunna lämnas.

Av paragrafen framgår vidare att en värdering i enlighet med de bestämmelser som finns i EU-förordningen om en värdering för att bedöma om kriterierna för resolution är uppfyllda måste göras innan

ett beslut om förebyggande statligt stöd kan fattas. Genom hänvisningen till artikel 26 får en preliminär värdering ligga till grund för ett beslut om förebyggande statligt stöd.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

4 § Stödet enligt 1 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från bestämmelserna om avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Paragrafen anger villkor som förebyggande statligt stöd bör förenas med. Paragrafen har utformats efter förebild av 2 kap. 2 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Av *första stycket* följer att stödet så långt som möjligt ska utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Vidare ska statens långsiktiga kostnader för stödet minimeras. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås från stödmottagaren.

Staten ska enligt *andra stycket* tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl finns.

Det *tredje stycket* ger en rätt att, om det finns synnerliga skäl, avvika från det som gäller i fråga om avgifter enligt 6 kap. 4 § budgetlagen. Utformningen av bestämmelsen ger regeringen eller stödmyndigheten flexibilitet att anpassa villkoren för stöd till den situation som är för handen.

Statligt stöd under resolution

5 § Om det behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt får Riksgäldskontoret i likviditetsstödjande syfte besluta att

1. ge lån till ett företag i resolution eller ett broinstitut, eller
2. utfärda garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett företag i resolution eller ett broinstitut.

Särskild hänsyn ska vid tillämpning av första stycket tas till om åtgärden behövs för att förhindra eller begränsa spridningseffekter.

Åtgärderna i första stycket får även beslutas i förhållande till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

Paragrafen innehåller bestämmelser om statligt stöd till en central motpart under resolution. Paragrafen är utformad med beaktande av de villkor som anges i artiklarna 27.4 och 44 i EU-förordningen. Paragrafen har utformats efter förebild av 27 kap. 1 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Statligt stöd ska enligt *första stycket* få lämnas om det behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt. Stödet ska ges i likviditetsstödjande syfte och får lämnas genom lån till ett företag i resolution eller ett broinstitut, eller genom garantier avseende tillgångar och förpliktelser för ett företag i resolution eller ett broinstitut.

Vid bedömningen av om stödet behövs för att motverka allvarliga negativa effekter på stabiliteten i det finansiella systemet och för att resolutionsverktygen ska kunna tillämpas mer effektivt ska enligt *andra stycket* särskild hänsyn tas till om syftet är att förhindra eller begränsa spridningseffekter.

Enligt *tredje stycket* får stöd även ges till en köpare vid tillämpning av försäljningsverktyget.

Bestämmelser om villkor för statligt stöd under resolution enligt denna paragraf finns i 6–8 §§. Av 12 § framgår att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt detta kapitel.

6 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § lämnas efter det att avtal som rör stöd har ingåtts mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare.

Paragrafen innehåller villkor för när statligt stöd under resolution ska få lämnas. Paragrafen motsvarar närmast 2 § som har utformats efter förebild av 1 kap. 4 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Av paragrafen framgår att statligt stöd under resolution ska lämnas efter det att ett avtal mellan staten och stödmottagaren eller dess ägare om statligt stöd har ingåtts. Exempel på villkor för stödet som bör framgå av avtalet är att stödmedel och statens övriga insatser, inbegripen ersättning för Riksgäldskontorets kostnader

och utlägg och som finansierats av stabilitetsfonden ska återfås från stödmottagaren (jfr 8 §).

7 § Statligt stöd under resolution enligt 5 § får endast lämnas om och så länge Riksgäldskontoret fastställer att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Vid fastställande enligt första stycket ska Riksgäldskontoret

1. inhämta Finansinspektionens bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten, och
2. ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning av om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten.

Riksgäldskontoret ska underrätta regeringen om ett fastställande av att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och grunderna för detta.

Paragrafen innehåller ytterligare villkor för när statligt stöd under resolution ska få lämnas. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Statligt stöd under resolution enligt 5 § får enligt *första stycket* bara lämnas om Riksgäldskontoret fastställer att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och så länge ett sådant hot kvarstår. För att bedöma om hotet kvarstår måste Riksgäldskontorets fastställande ske löpande. Det ska förstås att stöd får lämnas under en kort tid.

I *andra stycket 1* anges att Riksgäldskontoret vid ett fastställande ska inhämta Finansinspektionens bedömning i frågan om det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten. Riksgäldskontoret ska enligt *andra stycket 2* också ge Riksbanken möjlighet att lämna sin bedömning i frågan.

I *tredje stycket* anges att Riksgäldskontoret ska kommunicera ett fastställande av att det föreligger ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten och grunderna för detta med regeringen.

8 § Stödet enligt 5 § ska så långt som möjligt utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Statens långsiktiga kostnader för stödet ska hållas så låga som möjligt. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås.

Staten ska tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Om det finns synnerliga skäl, får avsteg göras från bestämmelserna om ränta eller avgifter i 6 kap. 4 § budgetlagen (2011:203).

Paragrafen anger villkor som statligt stöd under resolution bör förenas med. Paragrafen motsvarar närmast 4 § som har utformats efter förebild av 2 kap. 2 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Av *första stycket* följer att stödet så långt som möjligt ska utformas på ett affärsmässigt sätt och så att en snedvridning av konkurrensen förhindras. Vidare ska statens långsiktiga kostnader för stödet minimeras. Stödet ska utformas så att statens insatser i möjligaste mån kan återfås från stödmottagaren.

Staten ska enligt *andra stycket* tillförsäkras ersättning eller annan kompensation för sitt risktagande, om inte synnerliga skäl finns.

I *tredje stycket* ges en rätt att, om det finns synnerliga skäl, avvika från det som gäller i fråga om ränta eller avgifter enligt 6 kap. 4 § budgetlagen.

Utformningen av bestämmelsen ger regeringen och Riksgäldskontoret flexibilitet att anpassa villkoren för stöd till den situation som är för handen.

Ersättning till stödmyndigheten och Riksgäldskontoret

9 § Stödmyndigheten har rätt till ersättning för förvaltningskostnader som uppkommit till följd av myndighetens tillämpning av detta kapitel.

Paragrafen innehåller bestämmelser om stödmyndighetens rätt till ersättning för sina förvaltningskostnader. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

I paragrafen anges att stödmyndigheten har rätt till ersättning för förvaltningskostnader som uppkommit till följd av myndighetens tillämpning av detta kapitel. Sådana kostnader innefattar skäliga kostnader för den värdering som ska ske enligt 3 §. Bestämmelser om att ersättningen ska finansieras av stabilitetsfonden finns i 3 kap. 2 § 3 stödlagen. En hänvisning till bestämmelserna i stödlagen finns i 11 §.

10 § Riksgäldskontoret har rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution enligt 5 § och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Riksgäldskontorets rätt till ersättning för kostnader och utlägg. Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

I paragrafen anges att Riksgäldskontoret har rätt till skälig ersättning för kostnader och utlägg som har uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt EU-förordningen och för sådana kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution enligt 5 § och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd. Det kan bl.a. röra sig om en oberoende värdering enligt förordningen, externa rådgivare och interna kostnader i samband med resolutionsåtgärder och åtgärder för att lämna statligt stöd under resolution. Bestämmelser om att ersättningen ska finansieras av stabilitetsfonden finns i 3 kap. 2 § 7 stödlagen. En hänvisning till bestämmelserna i stödlagen finns i 11 §.

Bestämmelser om finansiering

11 § I lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och om stabilitetsfonden finns bestämmelser om finansiering av åtgärder och ersättning som avses i

– 1, 5, 9 och 10 §§, samt
– EU-förordningen.

Paragrafen innehåller en upplysningsbestämmelse. Övervägandena finns i avsnitt 8.4.

Paragrafen upplyser om att det finns bestämmelser om finansiering i stödlagen. Enligt 3 kap. 2 § stödlagen ska stabilitetsfonden finansiera förebyggande statligt stöd enligt 1 §, statligt stöd under resolution enligt 5 §, stödmyndighetens förvaltningskostnader enligt 9 § och ersättning till Riksgäldskontoret enligt 10 §. Stabilitetsfonden ska också, enligt samma bestämmelse, bl.a. finansiera de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 och ersättning som betalas ut till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som till följd av resolution av en central motpart har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation enligt artikel 62 i EU-förordningen.

Bemyndigande

12 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om stöd enligt detta kapitel.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om stöd. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.3.

Föreskrifterna kan t.ex. avse vilka förpliktelser som kan omfattas av ett lån eller en garanti, villkor om under vilken tid stöd får lämnas, begränsningar av eller förbud mot rörlig ersättning till ledande befattningshavare och samverkan mellan myndigheter.

6 kap. Samarbete och informationsutbyte

Uppgiftsskyldighet för en central motpart

1 § En central motpart ska lämna de uppgifter till regeringen, stödmyndigheten och Riksgäldskontoret som de behöver för sin verksamhet enligt denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet för en central motpart. Paragrafen har utformats efter förebild av 28 kap. 1 § lagen om resolution och 4 kap. 1 § stödlagen.

Av paragrafen framgår att en central motpart ska lämna regeringen, stödmyndigheten och Riksgäldskontoret de uppgifter som de behöver för sina uppgifter enligt lagen. Uppgifter kan behöva lämnas både vid särskilda händelser och rapporteras löpande.

Tystnadsplikt

2 § Den som deltar eller har deltagit i verksamhet i fråga om statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon genom sitt deltagande fått veta om enskilds affärs- eller driftförhållande, ekonomiska eller personliga förhållanden eller planering och förberedelser för eller hantering av fredstida krissituationer.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt. Paragrafen har utformats efter förebild av 28 kap. 3 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 9.6.

Bestämmelsen är tillämplig på fysiska personer som deltar eller har deltagit i ärenden om statligt stöd till en central motpart. I juridiska personer, exempelvis ett broinstitut, gäller tystnadsplikten för den verkställande ledningen, medlemmar av ledningsorganet och anställda. Tystnadsplikten gäller både under fullgörandet av

uppdrag, anställning eller motsvarande och efter att detta har avslutats. Tystnadsplikten omfattar vissa uppgifter som vederbörande har fått kännedom om vid fullgörande av sina uppgifter i fråga om statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. Föremålet för sekretessen är kopplat till enskilds affärs- eller driftförhållanden, ekonomiska eller personliga förhållanden eller planering och förberedelser för eller hantering av fredstida krissituationer. Tystnadspliktens avgränsning ligger i rekvisitet ”obehörigen röja eller utnyttja” en uppgift. När det gäller innebörden av obehörighetsrekvisitet bör utgångspunkten vara de sekretessbestämmelser som kommer att tillämpas av myndigheterna i deras verksamheter. Detta blir naturligt eftersom offentliga funktionärer och enskilda som deltar i samma verksamhet kommer att behöva ta del av samma information.

Samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter och inom Riksgäldskontoret

3 § Riksbanken och Finansinspektionen ska på stödmyndighetens eller Riksgäldskontorets begäran lämna de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. Inom Riksgäldskontoret gäller motsvarande uppgiftsskyldighet för den del av myndigheten som inte bedriver verksamhet enligt denna lag, gentemot den del av myndigheten som bedriver den verksamheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter och inom Riksgäldskontoret. Paragrafen har utformats efter förebild av 28 kap. 4 § lagen om resolution och 4 kap. 2 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.1.

Av paragrafen framgår att Riksbanken och Finansinspektionen på stödmyndigheten eller Riksgäldskontorets begäran ska lämna de uppgifter som respektive myndighet behöver för sin verksamhet som rör statligt stöd till en central motpart. Vidare framgår det att motsvarande uppgiftsskyldighet gäller inom Riksgäldskontoret, för den del av myndigheten som inte bedriver verksamhet enligt denna lag, gentemot den del av myndigheten som bedriver verksamhet enligt denna lag. Riksbanken, Finansinspektionen och Riksgäldskontorets uppgiftsskyldighet enligt paragrafen motsvarar den

uppgiftsskyldighet som finns i ärenden enligt stödlagen och lagen om resolution. Bestämmelsen är sekretessbrytande.

4 § Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska samarbeta och utbyta information med varandra i frågor som rör statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska också samarbeta och utbyta information med varandra och med motsvarande myndigheter inom EES i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

Riksgäldskontoret ska lämna regeringen de uppgifter som behövs för regeringens verksamhet i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

Paragrafen innehåller vidare bestämmelser om samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter. Paragrafen har utformats efter förebild av 28 kap. 5 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.1.

Av *första stycket* framgår att Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen har samarbets- och uppgiftsskyldigheter gentemot varandra i frågor som rör förebyggande statligt stöd och stöd under resolution enligt 5 kap. Riksgäldskontoret, stödmyndigheten och Finansinspektionen ska vidare ha samarbets- och uppgiftsskyldighet gentemot varandra och i förhållande till utländska myndigheter inom EES i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §.

Av *andra stycket* framgår att Riksgäldskontorets ska lämna regeringen de uppgifter som behövs för regeringens verksamhet i frågor som rör finansiering enligt 2 kap. 2 §. För stabilitetsfondens räkning får Riksgäldskontoret enligt 2 kap. 2 § ingå avtal om att finansiera en resolutionsåtgärd i ett annat land inom EES eller i tredjeland. Ett sådant avtal får ingås först efter regeringens godkännande. Regeringen ska också, enligt stödlagen (3 kap. 2 § andra stycket), godkänna utbetalning av sådan finansiering.

Bestämmelsen är sekretessbrytande.

5 § Stödmyndigheten ska underrätta Finansinspektionen om en central motpart inte fullgör sina skyldigheter enligt avtal ingångna med stöd av 5 kap. 2 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om underrättelseskyldighet. Paragrafen har utformats efter förebild av 4 kap. 3 § stödlagen.

I paragrafen åläggs stödmyndigheten att underrätta Finansinspektionen om en central motpart inte fullgör sina skyldigheter enligt avtal som ingåtts om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap. 2 §.

Upplysningar till konkursförvaltare och likvidator

6 § Om en central motpart som har varit föremål för resolution försätts i konkurs, ska Riksgäldskontoret på begäran av konkursförvaltaren för den centrala motparten, lämna de upplysningar som konkursförvaltaren behöver för att upprätta konkursboupptecknin gen enligt 7 kap. 13 § konkurslagen (1987:672) och förvaltarberättelsen enligt 7 kap. 15 § samma lag.

Om en central motpart som har varit föremål för resolution går i likvidation, ska Riksgäldskontoret på begäran av likvidatorn för den centrala motparten lämna de upplysningar som likvidatorn behöver för att genomföra likvidationen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Riksgäldskontorets uppgiftsskyldighet i förhållande till en konkursförvaltare eller likvidator. Paragrafen har utformats efter förebild av 28 kap. 6 § lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Om en central motpart försätts i konkurs efter att ha varit försatt i resolution, tar en konkursförvaltare över avvecklingen av företaget. Enligt *första stycket* ska Riksgäldskontoret på begäran av konkursförvaltaren lämna konkursförvaltaren de upplysningar som förvaltaren behöver för att upprätta konkursboupptecknin gen och förvaltarberättelsen.

På motsvarande sätt tar en likvidator över avvecklingen om en central motpart går i likvidation efter att ha varit försatt i resolution. Enligt *andra stycket* ska Riksgäldskontoret lämna likvidatorn de upplysningar han eller hon behöver för att genomföra likvidationen.

I 30 kap. 12 f § OSL finns en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör uppgiftslämnande enligt denna paragraf.

7 kap. Överklagande och beslut som ska gälla omedelbart

1 § Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut enligt denna lag får, om inte annat anges, överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Riksgäldskontorets beslut enligt 2 kap. 2 § får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut enligt 3 kap. 4 § får inte överklagas.

Regeringens och stödmyndighetens beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av beslut enligt lagen. Paragrafen har utformats efter förebild av 30 kap. 1 § lagen om resolution och 4 kap. 4 § stödlagen. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

Av *första stycket* framgår att överklagande av Riksgäldskontorets och Finansinspektionens beslut får överklagas, om inte annat anges. Beslut ska överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

I *andra stycket* anges att det krävs prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten.

Av *tredje stycket* framgår att Riksgäldskontorets beslut om att ingå avtal om finansiering för stabilitetsfondens räkning enligt 2 kap. 2 § inte får överklagas. För stabilitetsfondens räkning får Riksgäldskontoret enligt 2 kap. 2 § ingå avtal om att ta upp lån eller anskaffa annan finansiering från en utländsk resolutionsmyndighet eller ingå avtal om att finansiera en resolutionsåtgärd i ett annat land inom EES eller i tredjeland. Riksgäldskontorets beslut om att ingå avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd i ett annat land kräver regeringens godkännande. Regeringen ska enligt 3 kap. 2 § andra stycket stödlagen godkänna utbetalning av sådan finansiering.

Av *fjärde stycket* framgår att Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Av *femte stycket* framgår att beslut som regeringen och stödmyndigheten fattar enligt lagen inte får överklagas. Detta kan avse t.ex. beslut om tillämpningen av statliga stabiliseringsverktyg enligt 1 kap. 4 § och om förebyggande statligt stöd enligt 5 kap. 1 §.

2 § Riksgäldskontoret och Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om krisförebyggande åtgärder enligt EU-förordningen, eller förbud eller förelägganden som meddelats med stöd av EU-förordningen eller denna lag ska gälla omedelbart.

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställighet av beslut och förbud eller förelägganden som fattas med stöd av EU-förordningen och denna lag. Paragrafen har utformats efter förebild av 30 kap. 1 § fjärde stycket lagen om resolution. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.

Av paragrafen framgår att Riksgäldskontoret och Finansinspektionen, var för sig, får bestämma att vissa beslut och förbud eller förelägganden som de fattar med stöd av EU-förordningen eller denna lag får gälla omedelbart. Befogenheten gäller för dels beslut om krisförebyggande (se definition av detta begrepp i artikel 2.48) åtgärder enligt EU-förordningen, dels förbud eller förelägganden som meddelats med stöd av EU-förordningen eller denna lag.

14.2 Förslaget till lag om ändring i förmånsrättslagen (1970:979)

10 § Allmän förmånsrätt följer med

1. den kostnad som borgenär haft för försättande av gäldenären i konkurs och för beslut att ett dödsbos egendom ska avträdas till förvaltning av boutredningsman samt begravnings- och bouppteckningskostnader när gäldenären avlidit före konkursbeslutet,

2. arvode och kostnadsersättning till rekonstruktör enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, tillsynsman enligt nämnda lag eller konkurslagen (1987:672) eller förordnad boutredningsman, om fordringen avser tid inom sex månader innan konkursansökningen gjordes eller därefter,

3. kostnad för särskilda åtgärder som under den tid som nämnts under 2 vidtagits med rekonstruktörens eller tillsynsmannens godkännande eller av boutredningsmannen och uppenbart varit till borgenärernas bästa,

4. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffat under en företagsrekonstruktion enligt lagen om företagsrekonstruktion,

5. ersättning till resolutionsmyndigheten (Riksgäldskontoret) enligt lagen (2015:1016) om resolution, om fordringen avser tid inom sex månader innan konkursansökningen gjordes eller därefter,

6. andra fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med resolutionsmyndighetens eller en särskild förvaltares samtycke träffat under en resolution enligt *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter eller* lagen om resolution.

Förmånsrätt enligt första stycket 1–3 och 5 gäller endast i den utsträckning beloppet med hänsyn till omständigheterna är skäligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om allmän förmånsrätt för vissa fordringar. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 7.4.

Genom ändringen i *första stycket 6* följer allmän förmånsrätt med fordringar som hänför sig till avtal som en central motpart själv har ingått med externa parter under resolutionen. För att allmän förmånsrätt ska följa krävs att avtalet har ingåtts med samtycke från den som utövar kontroll över den centrala motparten i resolution. Det kan antingen vara resolutionsmyndigheten eller, om den centrala motparten står under särskild förvaltning, den särskilde förvaltaren som har ingått ett sådant avtal. Avtalet kan exempelvis röra finansiering.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

14.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

6 kap. Penningpolitik och betalningssystem

8 a § Riksbanken ska lämna de uppgifter om genomförda likviditetsstödjande åtgärder till regeringen, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret och stödmyndigheten enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden och lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter* som respektive myndighet behöver för sin verksamhet.

Paragrafen behandlar Riksbankens uppgiftsskyldighet avseende genomförda likviditetsåtgärder. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.1.

Genom ändringen i paragrafen gäller Riksbankens uppgiftsskyldighet även gentemot stödmyndigheten enligt den kompletterande lagen.

14.4 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

29 kap. Näringsbidrag

2 § Med näringsbidrag avses stöd utan återbetalningsskyldighet som lämnas till en näringsidkare för näringsverksamheten av staten, Europeiska unionen eller Europeiska atomenergigemenskapen, regioner, kommuner, juridiska personer som avses i 7 kap. 16, 17 och 20 §§, allmänningsskogar enligt lagen (1952:167) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna samt stöd av detta slag som beslutas av en europeisk gruppering för territoriellt samarbete.

Med näringsbidrag avses också stöd som lämnas i form av

1. elcertifikat till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 a § 1,
2. utsläppsrätter till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § första stycket,
3. utsläppsminskningsenheter och certifierade utsläppsminskningar till sådana skattskyldiga som avses i 17 kap. 22 b § andra stycket 1, och
4. stöd enligt lagen (2015:1016) om resolution, lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden eller lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om stödet inte

– redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller
– avser betalning för nyemitterade eller egna aktier.

Paragrafen anger vilka stöd som ska behandlas som näringsbidrag. Övervägandena finns i avsnitt 8.2 och 8.3.

Genom ändringen i *andra stycket 4* ska även statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. i den kompletterande lagen behandlas som näringsbidrag, om stödet inte redovisas som en skuld i räkenskaperna, eller avser betalning för nyemitterade eller egna aktier. Med statligt stöd enligt 5 kap. avses såväl förebyggande statligt stöd enligt 1 § som stöd under resolution enligt 5 §. Det innebär att sådana stöd – oavsett förekomst och utformning av villkor om återbetalning – skattemässigt ska behandlas som näringsbidrag och därmed tas upp som intäkt, om och till den del stödet inte redovisas som en skuld i räkenskaperna eller avser betalning för nyemitterade eller egna aktier. Ett stöd som lämnas i form av en utställd statlig garanti, dvs. i princip en borgensförbindelse, medför inte några skattemässiga effekter för den centrala motparten. Om och när ett stöd, som tagits upp till beskattning, betalas tillbaka får

det återbetalda beloppet dras av. Detta följer av 5 § andra stycket (prop. 2008/09:61 s. 83 f).

14.5 Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

7 kap. Bolagsstämma

20 § Kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § ska utfärdas tidigast sex veckor och senast två veckor före bolagsstämman.

I fråga om publika aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, gäller 55 a § i stället för denna paragraf.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om en ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kallelse till extra bolagsstämma. Ändringen i paragrafen kompletterar artikel 33.6. i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 10.3.

I *fjärde stycket*, som är nytt, inför en möjlighet att kalla till extra bolagsstämma senast tio dagar innan stämman ska äga rum. Av bestämmelsen framgår att när kallelse till extra bolagsstämma utfärdas under de förutsättningar som framgår av bestämmelsen gäller inte det som anges om kallelsetid i första stycket. Inte heller

bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller när kallelse sker enligt detta stycke.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

55 a § I ett publikt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska kallelse till annan extra bolagsstämma än en sådan som avses i 19 § utfärdas tidigast sex veckor och senast tre veckor före bolagsstämman.

När Finansinspektionen anser att det finns skäl att anta att aktiebolaget kan komma att omfattas av resolution enligt lagen (2015:1016) om resolution, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Om Riksgäldskontoret har förelagt en central motpart att emittera nya aktier i syfte att kunna använda förlustfördelningsverktyget i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, får kallelse till extra bolagsstämma för att pröva en fråga om ökning av aktiekapitalet utfärdas senare än som anges i första stycket, dock inte senare än tio dagar före stämman. Bestämmelserna i 16 § andra stycket om aktieägares initiativrätt och 28 § tredje stycket om tillhandahållande av aktiebok gäller inte när kallelse sker enligt det här stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kallelse till extra bolagsstämma. Ändringen i paragrafen kompletterar artikel 33.6. i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 10.3.

I *tredje stycket*, som är nytt, införs en motsvarande möjlighet att kalla till extra bolagsstämma senast tio dagar innan stämman ska äga rum. Bestämmelsen motsvarar det nya fjärde stycket i 20 §. Detta innebär att särskilda regler om kallelse till bolagsstämma ska gälla för de aktiebolag som omfattas av bestämmelsen, under de förutsättningar som framgår av tredje stycket. Se vidare författningskommentaren till 20 §.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

25 kap. Likvidation och konkurs

4 a § Om styrelsen i ett bolag som omfattas av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 eller* lagen (2015:1016) om resolution tar emot eller upprättar ett förslag till stämmobeslut om likvidation enligt 3 eller 4 §, ska styrelsen underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om förslaget.

Om bolaget är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan underrättelse meddelar styrelsen att bolaget ska försättas i resolution, får kallelse till en bolagsstämma där frågan om likvidation av bolaget ska prövas inte utfärdas.

Paragrafen innehåller en underrättelseskyldighet och ett förbud för styrelsen att utfärda kallelse till bolagsstämma. Ändringen i paragrafen kompletterar artikel 75.2 EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 7.2.

Genom ändringen i *första stycket* omfattas även styrelsen i en central motpart som omfattas av EU-förordningen av bestämmelsen.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

14.6 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap. Sekretesskydd till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet

Sekretessbrytande bestämmelser

8 b § Sekretess enligt 4 § första stycket hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution *eller som deltar i ett ärende enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd *eller en stödåtgärd enligt lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.*

Paragrafen innehåller en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör att Finansinspektionen får lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt 4 § första stycket till enskilda personer. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.2.

Genom ändringen i paragrafen gäller bestämmelsen även för en person som deltar i ett ärende om statligt stöd till en central motpart enligt den kompletterande lagen om uppgiften behövs för att planera eller utföra en stödåtgärd enligt den lagen. De enskilda personer som här avses är desamma som har tystnadsplikt enligt 6 kap. 2 § i den kompletterande lagen. För en närmare redogörelse av vilka fysiska personer som berörs hänvisas därför till författningskommentaren till den bestämmelsen.

Förebyggande statligt stöd *och* statliga stabiliseringsverktyg

12 § Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut *och om stabilitetsfonden*, *ärende enligt 5 kap. 1 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter* och i ärende enligt 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution, till dess ärendet har slutförts

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för vissa uppgifter om enskildas intressen i ärenden om förebyggande statligt stöd och i ärenden om användningen av statliga stabiliseringsverktyg i vissa fall. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

Genom ändringen i *första stycket* görs bestämmelsen tillämplig i ärende om förebyggande statligt stöd till en central motpart enligt 5 kap. 1 § i den kompletterande lagen.

12 c § *Sekretess gäller i ärende enligt 5 kap. 5 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter, till dess ärendet har slutförts*

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

I ett avslutat ärende som avses i första stycket gäller sekretess

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som ärendet avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som ärendet avser.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

För uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om sekretess i ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

Bestämmelsen innebär att motsvarande sekretess som gäller i ärende enligt 12 § gäller i ärenden om statligt stöd till en central motpart under resolution.

12 e § Sekretess enligt 12 a–*12 c* §§ hindrar inte att en uppgift lämnas till en enskild som deltar i ett resolutionsförfarande enligt lagen (2015:1016) om resolution *eller som deltar i ett ärende om statligt stöd enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*, om uppgiften behövs för att planera eller utföra en resolutionsåtgärd *eller för att planera eller utföra en stödåtgärd enligt 5 kap. lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter*.

Paragrafen innehåller en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör att stödmyndigheten (se 1 kap. 4 § femte stycket i den kompletterande lagen) och Riksgäldskontoret får lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt 12 a–12 c §§ till en enskild. Övervägandena finnas i avsnitt 9.8.2.

Genom ändringen i paragrafen gäller bestämmelsen även för en person som deltar i ett ärende om statligt stöd till en central motpart

enligt 5 kap. i den kompletterande lagen om uppgiften behövs för att planera eller utföra en stödåtgärd. Bestämmelsen omfattar såväl ärenden om förebyggande statligt stöd som statligt stöd under resolution enligt 5 kap. i den kompletterande lagen.

De enskilda personer som här avses är desamma som har tystnadsplikt enligt 6 kap. 2 § i den kompletterande lagen. För en närmare redogörelse av vilka fysiska personer som berörs hänvisas därför till författningskommentaren till den bestämmelsen.

12 f § Sekretess enligt 12 a § andra stycket *och 12 c § andra stycket* hindrar inte att en uppgift lämnas ut till en konkursförvaltare eller en likvidator enligt vad som föreskrivs i 28 kap. 6 § lagen (2015:1016) om resolution *och 6 kap. 6 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.*

Paragrafen innehåller en sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör att uppgifter som omfattas av sekretess får lämnas ut till en konkursförvaltare eller likvidator. Övervägandena finns i avsnitt 9.8.2.

Genom ändringen i paragrafen gäller att sekretessen i ett avslutat ärende om statligt stöd till en central motpart under resolution inte hindrar att en uppgift lämnas ut till en konkursförvaltare eller likvidator enligt vad som föreskrivs i 6 kap. 6 § i den kompletterande lagen.

13 § Får en myndighet i ett ärende som avses i 12, 12 a, 12 b, *eller 12 c* § en uppgift som är sekretessreglerad i 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 § från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, blir sekretessbestämmelsen tillämplig på uppgiften även i ärendet. Sekretessen gäller dock inte om uppgiften ingår i ett beslut av den mottagande myndigheten.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om överföring av sekretess. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

Genom den nya hänvisningen till 12 c § samt genom den ändring som görs av 12 § omfattar bestämmelsen uppgifter som en myndighet får från Riksbanken eller Riksgäldskontoret, och som omfattas av sekretess enligt 31 kap. 1 § första stycket eller 31 kap. 2 §, av motsvarande sekretess vid handläggningen av ärende om statligt stöd till en central motpart.

30 § Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b § första stycket, 6 b § första stycket, 12 § första stycket och andra stycket 2, 12 a § första stycket och andra stycket 2, 12 b § första stycket 2, *12 c § första stycket och andra stycket 2,* 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, 23 a § och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

I paragrafen anges de sekretessbestämmelser i 30 kap. som inskränker rätten enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 9.5.

I bestämmelsen har en följdändring gjorts med anledning av den nya 12 c §.

14.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

1 kap. Övergripande om lagen

Undantag för återhämtning och resolution av centrala motparter

10 § Denna lag ska inte tillämpas när en enhet som avses i 1 kap. 1 § också är auktoriserad som central motpart enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Bestämmelser om återhämtning och resolution av en sådan enhet som avses i första stycket finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 och i lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Paragrafen, som är ny, reglerar ett undantag från lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

I *första stycket* anges att lagen inte ska tillämpas när en enhet som omfattas av lagens tillämpningsområde enligt 1 kap. 1 § också är en auktoriserad central motpart enligt Emir-förordningen. Bestämmelsen införs för att undvika att en enhet inte ska omfattas av dubbla regelverk. *Andra stycket* innehåller en upplysningsbestämmelse om att EU-förordningen och den kompletterande lagen är tillämpliga på en sådan enhet (central motpart).

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

14.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut

1 kap. *Lagens innehåll*

1 § Lagen innehåller bestämmelser om

1. förebyggande statligt stöd till kreditinstitut som avses i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och
2. *stabilitetsfonden*.

Paragrafen innehåller en upplysning om de huvudsakliga delarna i lagen.

Genom ändring av *punkt 2* följer att lagen innehåller bestämmelser om stabilitetsfonden. Dessa bestämmelser finns i 3 kap.

Paragrafen har justerats redaktionellt.

3 kap. Stabilitetsfonden

1 § För *att finansiera* de *åtgärder* som anges i 2 § ska det finnas ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (stabilitetsfonden).

Till stabilitetsfonden ska det föras

1. inbetalda ersättningar, *ränta eller annan kompensation* för stöd enligt
– 2 kap. *5 §, och*
– 5 kap. 1 och 5 §§ lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter,
2. tillgångar som anskaffats med medel från stabilitetsfonden,
3. medel som staten fått tillbaka och som avser lämnat stöd enligt denna lag och lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige,

4. medel som staten fått tillbaka vid återhämtning enligt artiklarna 27.10 och 64 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, och

5. intäkter som staten får till följd av avtal om finansiering enligt 2 kap. 2 § första stycket lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förvaltningen av stabilitetsfondens tillgångar.

Av paragrafen framgår att de åtgärder som anges i 3 kap. 2 § ska finansieras av ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret, (stabilitetsfonden). Övervägandena finns i avsnitt 8.4 och 8.6.

Genom ändringen av *första stycket* utvidgas de åtgärder som kan komma att finansieras av fonden, se författningskommentaren till 3 kap. 2 §.

Till följd av stabilitetsfondens utvidgade användningsområde framgår av ändringen i *andra stycket* att även andra medel ska föras till fonden.

Genom ändringen av *punkt 1* ska även inbetalda ersättningar, ränta eller annan kompensation för förebyggande statligt stöd och stöd under resolution till en central motpart enligt 5 kap. 1 och 5 §§ i den kompletterande lagen föras till stabilitetsfonden. Hänvisningen till 2 kap. 5 §, följer av den omstrukturering av paragraferna som sker i lagen. Någon förändring är alltså inte avsedd.

Enligt *punkt 4*, som är ny, ska medel som staten fått tillbaka vid återhämtning enligt artiklarna 27.10 och 64 i EU-förordningen föras till stabilitetsfonden.

Enligt *punkt 5*, som är ny, ska statens intäkter till följd av avtal om finansiering enligt 2 kap. 2 § första stycket i den kompletterande lagen föras till stabilitetsfonden.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

Paragrafen har justerats språkligt och redaktionellt.

2 § Medel från stabilitetsfonden ska täcka:

1. statens utgifter för stöd enligt

– denna lag, *och*

– 5 kap. 1 och 5 §§ lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter,

2. statens utgifter för att finansiera statligt stöd enligt

– 22 kap. lagen (2015:1016) om resolution *och*

– artiklarna 45–47 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132,

3. stödmyndighetens förvaltningskostnader,

4. ersättning som betalas ut på grund av en garanti till insättare enligt lagen (2008:812) om statliga garantier till insättare i utländska instituts filialer i Sverige,

5. ersättning som betalas ut till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som till följd av resolution av en central motpart har fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation enligt artikel 62 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132,

6. statens utgifter som följer av avtal om finansiering enligt 2 kap. 2 § andra stycket lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter, och

7. resolutionsmyndighetens kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132, samt kostnader och utlägg som uppkommit i samband med beslut om stöd under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämna sådant stöd enligt 5 kap. 10 § lagen (2022:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Beslut att använda medel från stabilitetsfonden för att täcka utgifter enligt första stycket 2 *och 6* får bara fattas av regeringen.

Paragrafen anger vilka utgifter och kostnader som ska täckas med medel från stabilitetsfonden. Övervägandena finns i avsnitt 8.4 och 8.6.

Genom ändringarna i paragrafen utvidgas de åtgärder som får finansieras av medel från stabilitetsfonden.

Genom ändringen i *punkt 1* ges en möjlighet att använda stabilitetsfonden för att finansiera förebyggande statligt stöd och stöd under resolution till en central motpart enligt 5 kap. 1 och 5 §§ i den kompletterande lagen.

Genom ändringen i *punkt 2* ges möjlighet att använda stabilitetsfonden vid tillämpning av de statliga stabiliseringsverktygen enligt artiklarna 45–47 i EU-förordningen.

I *punkt 5*, som är ny, ges möjlighet att använda stabilitetsfonden för att täcka sådan ersättning som enligt artikel 62 i förordningen ska betalas ut till aktieägare, clearingmedlemmar eller andra borgenärer som till följd av resolution av en central motpart fått ett sämre ekonomiskt utfall än vid konkurs eller likvidation.

I *punkt 6*, som är ny, ges möjlighet att använda stabilitetsfonden för att täcka utgifter som följer av att Riksgäldskontoret, för stabilitetsfondens räkning, ingår avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd i ett annat land enligt 2 kap. 2 § andra stycket i den kompletterande lagen.

I *punkt 7*, som är ny, ges möjlighet att använda stabilitetsfonden för att täcka Riksgäldskontorets kostnader och utlägg som uppkommit i samband med vidtagande av resolutionsåtgärder enligt förordningen. Stabilitetsfonden kan enligt denna punkt också användas för att täcka Riksgäldskontorets kostnader och utlägg i samband med beslut om stöd under resolution och vidtagande av åtgärder för att lämnas sådant stöd. Riksgäldskontorets rätt till ersättning för nämnda kostnader framgår av 5 kap. 10 § i den kompletterande lagen.

Genom ändringen av *andra stycket* får beslut bara fattas av regeringen om att använda medel ur stabilitetsfonden för att finansiera de statliga stabiliseringsverktygen enligt förordningen samt för att täcka utgifter som följer av avtal om finansiering av en resolutionsåtgärd, eller motsvarande, i ett annat land enligt 2 kap. 2 § andra stycket i den kompletterande lagen.

Hänvisningarna till EU-förordningen är dynamiska.

14.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar

17 kap. Likvidation

46 § Om styrelsen i en förening som omfattas av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 eller* lagen (2015:1016) om resolution bedömer att frågan om likvidation bör läggas fram för föreningsstämmans prövning, ska den underrätta Riksgäldskontoret och Finansinspektionen om detta.

Om föreningen är försatt i resolution eller om Riksgäldskontoret inom sju dagar från det att myndigheten tog emot en sådan underrättelse meddelar styrelsen att föreningen ska försättas i resolution, får någon kallelse till stämman inte utfärdas.

Paragrafen innehåller en underrättelseskyldighet och ett förbud för styrelsen att utfärda kallelse till föreningsstämma. Ändringen i paragrafen kompletterar artikel 75.2 i EU-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2 och 7.2.

Genom ändringen i *första stycket* omfattas även styrelsen i en central motpart som omfattas av EU-förordningen av bestämmelsen.

Hänvisningen till EU-förordningen är dynamisk.

Finansdepartementet

Uppdrag att föreslå resolutionsmyndighet för centrala motparter och anpassning av svensk rätt till EU:s resolutionsförordning

Inledning

Under våren 2020 väntas en överenskommelse nås i förhandlingarna om en EU-förordning om ett ramverk för återhämtning och resolution av centrala motparter. Mot den bakgrunden ges uppdraget att föreslå vilken eller vilka myndigheter som ska utses till nationell resolutionsmyndighet och de anpassningar och kompletterande författningsbestämmelser som förordningen ger anledning till. Syftet är att säkerställa att det finns en resolutionsmyndighet och en ändamålsenlig och välbalanserad kompletterande nationell reglering till förordningen på plats när denna börjar tillämpas.

Uppdraget att föreslå resolutionsmyndighet

Enligt förordningsförslaget[1] ska medlemsstaterna utse en eller flera myndigheter för att hantera resolutionsuppgifterna. En resolutionsmyndighet ska enligt förslaget vara en nationell centralbank, ett behörigt ministerium, en offentlig förvaltningsmyndighet eller en annan myndighet med förvaltningsbefogenheter (artikel 3.1).

Om en myndighet får resolutionsuppgifter och samtidigt har andra uppgifter ska medlemsstaten införa adekvata strukturella arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan myndighetens uppgifter (artikel 3.3 i förordningsförslaget). Enligt förslaget ska den personal som utför uppgifter som anförtrotts resolutionsmyndigheten enligt förordningen vara strukturellt

[1] Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on a framework for the recovery and resolution of central counterparties and amending Regulations (EU) No 1095/2010, (EU) No 648/2012, and (EU) 2015/2365 and Directives 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU and (EU) 2017/1132.

separerad från och följa andra rapporteringsvägar än den personal som utför den berörda myndighetens andra funktioner (artikel 3.4).

Centrala myndigheter på finansmarknadsområdet är Finansinspektionen, Riksbanken och Riksgäldskontoret. Det ska övervägas om någon av dessa myndigheter bör utses till resolutionsmyndighet.

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet för centrala motparter och en myndighet under regeringen. Som tillsynsmyndighet kommer inspektionen enligt förordningsförslaget att ha en viktig roll bl.a. i fråga om återhämtning av den centrala motparten och s.k. tidigt ingripande mot denna (23 kap. 1 § lagen [2007:528] på värdepappersmarknaden och artiklarna 9–12, 19 och 20 i förordningsförslaget).

Riksbanken är Sveriges centralbank och en myndighet under riksdagen. Riksbanken övervakar centrala motparter och kan lämna nödkredit till centrala motparter om det finns synnerliga skäl för det (6 kap. 8 och 9 §§ lagen [1988:1385] om Sveriges riksbank). Riksbanken erbjuder även centrala motparter en inlåningsfacilitet, som kan nyttjas under vissa förutsättningar. I betänkandet En ny riksbankslag (SOU 2019:46) föreslås att en ny riksbankslag ska träda i kraft den 1 januari 2023.

Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet för bl.a. kreditinstitut och värdepappersbolag och en myndighet under regeringen (1 kap. 3 § lagen [2015:1016] om resolution). Riksgäldskontoret är också stöd- och garantimyndighet.

Viktiga aspekter att analysera vid undersökningen av vilken myndighet som är mest lämpad att få uppdraget som resolutionsmyndighet är myndigheternas nuvarande ansvarsområden, kompetens, krav i förordningsförslaget på strukturella arrangemang och separation av resolutionsverksamheten från övrig verksamhet inom myndigheten, hantering av intressekonflikter, effektivitet bl.a. i fråga om kostnader, samhällsekonomi och samarbete med andra myndigheter i Sverige och utlandet samt – när det gäller myndigheter under regeringen – styrning och uppföljning av regeringen. Det ingår i uppdraget att undersöka vilken betydelse Riksbankens ställning som myndighet under riksdagen kan ha för Riksbankens möjlighet att vara resolutionsmyndighet. Hänsyn behöver tas till att det för närvarande bara finns en central motpart i Sverige (Nasdaq Clearing Aktiebolag) och möjligheten för resolutions-

myndigheten att rekrytera och bibehålla erforderlig kompetens för en effektiv krishantering.

Riksgäldskontoret är, som nämns ovan, resolutionsmyndighet för bl.a. kreditinstitut och värdepappersbolag. Det kan tänkas att bestämmelser om resolution i framtiden kan komma att införas i fråga om fler typer av företag än t.ex. kreditinstitut, värdepappersbolag och centrala motparter. Frågan väntas t.ex. diskuteras på EU-nivå inom försäkringsområdet i den kommande översynen av Solvens II-direktivet. Mot bakgrund av detta ingår det i uppdraget att vid det nu aktuella valet av resolutionsmyndighet analysera frågan om resolutionsuppgifter i fråga om olika typer av företag bör samlas hos en enda myndighet eller inte.

Det ingår även i uppdraget att redogöra för situationen i några andra EU-länder med centrala motparter, exempelvis Tyskland och Nederländerna, i fråga om vilken myndighet som utsetts eller väntas utses till resolutionsmyndighet för centrala motparter, om den myndigheten även är resolutionsmyndighet för andra finansiella företag eller tillsynsmyndighet för centrala motparter och hur separationsfrågorna har lösts.

Utgångspunkten är att förslagen ska rymmas inom befintlig myndighetsstruktur. Detta kan endast frångås om bildandet av en ny myndighet bedöms vara den mest kostnadseffektiva lösningen. Många av resolutionsmyndighetens arbetsuppgifter enligt förordningsförslaget utgörs av löpande förvaltningsarbete. Det framstår därför inte som ändamålsenligt att utse regeringen eller Regeringskansliet (Finansdepartementet) till resolutionsmyndighet. Frågan huruvida regeringen eller Regeringskansliet (Finansdepartementet) bör utses till resolutionsmyndighet ingår därför inte i uppdraget.

Uppdraget att föreslå hur svensk rätt ska anpassas efter EU-förordningen

Den nya EU-förordningen kommer att vara direkt tillämplig i Sverige men behöva kompletteras i svensk rätt, t.ex. i fråga om utseende av resolutionsmyndighet och införande av sanktionsbestämmelser. Förordningen kan också föranleda behov av följdändringar, t.ex. i fråga om konkurslagstiftningen. Det ingår i uppdraget att lämna förslag till författningsändringar som krävs för att anpassa och komplettera svensk rätt med anledning av den nya EU-förordningen.

I tillämpliga fall ska utredaren beakta de överväganden som ligger till grund för hur EU:s s.k. krishanteringsdirektiv[2] har genomförts i svensk rätt (se t.ex. prop. 2015/16:5).

Uppdragets utförande

Det ingår i uppdraget att presentera en konsekvensanalys för de olika handlingsalternativ i fråga om val av resolutionsmyndighet som övervägs. Konsekvensutredningen ska göras löpande under utredningsarbetets gång. Konsekvensanalysen ska beskriva och beräkna de offentligfinansiella effekterna av förslagen samt utvärdera de samhällsekonomiska konsekvenserna. Om förslagen leder till kostnadsökningar eller intäktsminskningar för staten ska en finansiering föreslås. Även i övrigt ska riktlinjerna i kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning tillämpas för att ange kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar.

Det ingår i uppdraget att följa det fortsatta förhandlingsarbetet i fråga om EU-förordningen samt att inhämta synpunkter från berörda myndigheter och branschföreträdare.

Uppdraget ska redovisas senast den 15 november 2020.

Bakgrund

En central motpart är en aktör i den finansiella infrastrukturen som agerar mellanhand mellan köpare och säljare i en finansiell transaktion. Centrala motparter har fått en ökad roll globalt sedan genomförandet av ett G20-beslut om krav på central clearing för standardiserade derivatkontrakt som handlas utanför reglerade marknader (OTC-derivat). Inom EU har detta clearingkrav införts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, i det följande benämnd Emir-förordningen (engelska: European Market Infrastructure Regulation). Den förordningen innehåller också krav när det gäller exempelvis centrala motparters auktorisation och riskhantering.

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012.

Den globala finanskrisen 2008 visade hur stora systemviktiga finansiella institut i kris kan skapa spridningseffekter i det övriga finansiella systemet och ha en negativ påverkan på den reala ekonomin. Efter finanskrisen har globala standardsättande organ arbetat med att ta fram principer för hur finansiella institut kan avvecklas på ett ordnat sätt i en krissituation. De internationella principerna genomförs sedan på EU-nivå i form av direktiv eller förordningar. Ett ramverk för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag genomfördes i EU genom krishanteringsdirektivet.

EU-kommissionen presenterade i november 2016 ett förslag till förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter.[3] Europaparlamentet antog den 27 mars 2019 i första läsningen en ståndpunkt till förordningen.[4] Rådets medlemmar enades om ett förordningsförslag i december 2019.[5] Trilogförhandlingar mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen har nu inletts. En överenskommelse om förordningen väntas under våren 2020. Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet stipulerat i artikel 294 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Europaparlamentet är medbeslutande. Rådet beslutar med kvalificerad majoritet.

Förordningsförslaget syftar till att säkerställa att centrala motparter och myndigheter har trovärdiga verktyg för att återhämta respektive avveckla centrala motparter på ett sätt som minimerar spridningsrisker och samtidigt bibehåller tillgången till grundläggande finansiella tjänster. Vidare ska förordningsförslaget säkerställa att den finansiella sektorn bär kostnaderna för ett eventuellt omhändertagande av en central motpart i kris och att behov av offentligfinansiella medel i största möjliga utsträckning minimeras.

Enligt förslaget ska en central motpart utarbeta en återhämtningsplan, som omfattar åtgärder för att klara finansiella svårigheter som överstiger de krav på resurser som finns i Emir. Återhämtningsplanerna granskas av den centrala motpartens tillsynsmyndighet. Resolutionsmyndigheten i den centrala motpartens hemmedlemsstat ska utarbeta en resolutionsplan för hur den centrala motparten ska omstruktureras och dess kritiska funktioner upprätt-

[3] Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012 och (EU) 2015/2365.

[4] Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 27 mars 2019 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012 och (EU) 2015/2365.

[5] Se fotnot 1.

hållas om den centrala motparten skulle fallera. Under återhämtningsfasen är det i regel den centrala motparten som har ansvar för att vidta åtgärder. Tillsynsmyndigheten för centrala motparter har dock möjlighet till s.k. tidigt ingripande i den centrala motpartens verksamhet när dennas livskraft riskeras, men innan den fallerar, eller om dess handlingar kan hota den allmänna finansiella stabiliteten. Tillsynsmyndigheten kan ålägga en central motpart att vidta särskilda åtgärder i sin återhämtningsplan eller ändra sin affärsstrategi eller sin rättsliga eller operativa struktur.

En central motpart blir föremål för resolution när den fallerar eller sannolikt kan komma att fallera, när det inte finns något alternativ från den privata sektorn som kan avvärja obestånd och när den centrala motpartens fallissemang skulle äventyra allmänna intressen. En central motpart kan också bli föremål för resolution även om villkoren ovan inte uppfylls, ifall ytterligare återhämtningsåtgärder skulle kunna hota den finansiella stabiliteten. Resolutionsmyndigheten kan då använda kraftfulla resolutionsverktyg och resolutionsbefogenheter. Resolutionsverktygen är instrumentet för fördelning av förluster och positioner, instrumentet för nedskrivning och konvertering, instrumentet för försäljning av affärsverksamhet och broinstitutsinstrumentet.

Förordningen ska omfatta samtliga centrala motparter inom EU. Det finns för närvarande 13 centrala motparter i EU, lokaliserade i elva medlemsstater. Sverige är hemmedlemsstat för en central motpart, Nasdaq Clearing.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2021/23

av den 16 december 2020

om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([3]), och

av följande skäl:

(1) Finansiella marknader har en avgörande betydelse för hur väl moderna ekonomier fungerar. Ju mer integrerade de är, desto större blir potentialen för en effektiv fördelning av ekonomiska resurser, vilket potentiellt gynnar det ekonomiska resultatet. För att den inre marknaden för finansiella tjänster ska fungera bättre är det dock viktigt att införa förfaranden för att hantera effekterna av marknadsturbulens och säkerställa att hela den finansiella marknaden inte destabiliseras och att tillväxtutsikterna i ekonomin som helhet inte skadas om ett finansiellt institut eller en finansiell marknadsinfrastruktur som är verksam på denna marknad befinner sig i finansiellt nödläge eller är på väg att fallera.

(2) Centrala motparter är en viktig del av de globala finansiella marknaderna. De träder in mellan deltagare och agerar som köpare till varje säljare och säljare till varje köpare, och spelar en central roll i behandlingen av finansiella transaktioner och hanteringen av exponeringar mot olika risker som ingår i dessa transaktioner. De centrala motparterna centraliserar hanteringen av motparters transaktioner och positioner, de fullgör de skyldigheter som följer av transaktionerna och kräver tillräckliga säkerheter från sina medlemmar som marginal och som bidrag till obeståndsfonder.

([1]) EUT C 209, 30.6.2017, s. 28.
([2]) EUT C 372, 1.11.2017, s. 6.
(3) Europaparlamentets ståndpunkt av den 27 mars 2019 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 17 november 2020 (ännu inte offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 14 december 2020 (ännu inte offentliggjord i EUT).

(3) Integrationen av unionens finansiella marknader har medfört att centrala motparter har utvecklats från att i första hand betjäna inhemska behov och marknader till att mer allmänt utgöra viktiga knutpunkter på unionens finansiella marknader. Centrala motparter som är auktoriserade i unionen clearar i dag flera produktklasser, inbegripet börsnoterade och OTC-handlade finansiella derivat och råvaruderivat och börshandlade aktier, obligationer och andra produkter såsom repor. De tillhandahåller tjänster över nationsgränserna till ett brett spektrum av finansiella institut och andra institut i hela unionen. Samtidigt som vissa centrala motparter fortsätter att inrikta sig på inhemska marknader är de alla systemviktiga åtminstone på sina hemmamarknader.

(4) Eftersom en betydande andel av de finansiella riskerna i unionens finansiella system behandlas av och är koncentrerad hos centrala motparter för clearingmedlemmars och deras kunders räkning, är det avgörande att det sker en effektiv reglering och kraftfull tillsyn av centrala motparter. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 ([4]) ska centrala motparter som är auktoriserade i unionen iaktta strikta krav på försiktighet, organisation och uppförande. Behöriga myndigheter som arbetar tillsammans inom tillsynskollegier som sammanför relevanta myndigheter för de särskilda uppgifter som de har tilldelats har till uppgift att utöva fullständig tillsyn över verksamhet som bedrivs av centrala motparters verksamhet. I enlighet med åtaganden som G20-ledarna har ingått sedan finanskrisen 2008 krävs också enligt förordning (EU) nr 648/2012 att standardiserade OTC-derivat ska clearas centralt av en central motpart. När kravet på central clearing av OTC-derivat får verkan kommer sannolikt volymen och omfattningen av den affärsverksamhet som utförs av centrala motparter att öka, vilket i sin tur skulle kunna skapa ytterligare utmaningar för de centrala motparternas riskhanteringsstrategier.

(5) Förordning (EU) nr 648/2012 har bidragit till att centrala motparter och de finansiella marknaderna som helhet har fått ökad förmåga att stå emot en lång rad risker som behandlas av och är koncentrerad hos centrala motparter. Inget system med regler och praxis kan dock förhindra situationer där befintliga resurser är otillräckliga för att hantera de risker som uppstår hos en central motpart, inbegripet att en eller flera clearingmedlemmar hamnar på obestånd. I en situation där finansiella institut står inför allvarligt finansiellt nödläge eller nära förestående fallissemang bör finansiella institut i princip vara föremål för normala insolvensförfaranden. Som finanskrisen 2008 har visat kan dock, särskilt under en tid av långvarig ekonomisk instabilitet och osäkerhet, sådana förfaranden leda till en störning av funktioner som är av kritisk betydelse för ekonomin och därigenom äventyra den finansiella stabiliteten. Normala insolvensförfaranden för företag säkerställer kanske inte alltid tillräckligt snabba ingrepp och prioriterar kanske inte alltid på lämpligt sätt upprätthållandet av finansiella instituts kritiska funktioner i syfte att bevara den finansiella stabiliteten. För att förhindra sådana negativa konsekvenser vid normala insolvensförfaranden är det nödvändigt att inrätta en särskild resolutionsram för centrala motparter.

(6) Finanskrisen 2008 framhävde bristen på lämpliga verktyg för att upprätthålla kritiska funktioner hos fallerande finansiella institut. Den påvisade dessutom avsaknaden av ramar som kan möjliggöra samarbete och samordning mellan myndigheter, särskilt när dessa är belägna i olika medlemsstater eller jurisdiktioner, med målet att säkerställa att snabba och beslutsamma åtgärder vidtas. Utan sådana verktyg och i avsaknad av samarbets- och samordningsramar tvingades medlemsstater att rädda finansiella institut genom att använda skattebetalarnas pengar för att motverka spridningseffekter och minska paniken. Medan centrala motparter inte var direkta mottagare av extraordinärt offentligt finansiellt stöd under finanskrisen 2008 skyddades de från de effekter som banker som underlät att fullgöra sina förpliktelser annars skulle ha haft på dem. En återhämtnings- och resolutionsram för centrala motparter kompletterar den ram för resolution av banker som antogs enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU ([5]) och är därför nödvändig för att förhindra ett beroende av skattebetalarnas pengar i händelse av ett oordnat fallissemang. En sådan ram bör också omfatta möjligheten att centrala motparter försätts i resolution av andra skäl än obestånd hos en eller flera av deras clearingmedlemmar.

(7) Målet för en trovärdig återhämtnings- och resolutionsram är att i största möjliga mån säkerställa att centrala motparter vidtar åtgärder för att återhämta sig från finansiellt nödläge, för att upprätthålla kritiska funktioner hos en central motpart som fallerar, eller sannolikt kommer att fallera, medan den återstående verksamheten avvecklas genom normala insolvensförfaranden, och för att upprätthålla den finansiella stabiliteten samt undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet och dess förmåga att tjäna den reala ekonomin, samtidigt som de kostnader som en central motparts fallissemang kan få för skattebetalarna minimeras. En ram för återhämtning och resolution stärker ytterligare de centrala motparternas och myndigheternas beredskap att mildra det finansiella nödläget och ge myndigheterna ytterligare inblick i de centrala motparternas förberedelser för stresscenarier. Den ger också myndigheterna befogenheter att förbereda en potentiell resolution av en central motpart och hantera en central motparts avtagande hälsa på ett samordnat sätt, vilket i sin tur bidrar till väl fungerande finansiella marknader.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

([5]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

(8) För närvarande finns det inga harmoniserade bestämmelser om återhämtning och resolution av centrala motparter i unionen. Vissa medlemsstater har redan godkänt lagstiftningsändringar som kräver att centrala motparter ska utarbeta återhämtningsplaner och som inför mekanismer för resolution av fallerande centrala motparter. Dessutom finns det betydande materiella och formella skillnader mellan medlemsstaternas lagar och andra författningar som reglerar centrala motparters insolvens. Det är sannolikt att avsaknaden av gemensamma villkor, befogenheter och förfaranden för återhämtning och resolution av centrala motparter utgör ett hinder för en väl fungerande inre marknad och hindrar samarbete mellan nationella myndigheter när de hanterar en central motparts fallissemang och tillämpar lämpliga mekanismer för förlustfördelning på clearingmedlemmarna, både i unionen och globalt. Detta är särskilt fallet när olika tillvägagångssätt medför att nationella myndigheter inte har samma nivå av kontroll eller samma möjligheter att försätta centrala motparter i resolution. Dessa skillnader i återhämtnings- och resolutionsordningar kan påverka centrala motparter, clearingmedlemmar och clearingmedlemmars kunder på olika sätt i olika medlemsstater och potentiellt leda till snedvridning av konkurrensen på den inre marknaden. Avsaknaden av gemensamma regler och verktyg för hur en central motparts finansiella nödläge eller fallissemang bör hanteras kan påverka clearingmedlemmarnas och deras kunders val att cleara och de centrala motparternas val av etableringsort, och därigenom hindra centrala motparter från att till fullo dra nytta av de grundläggande friheterna på den inre marknaden. Detta skulle i sin tur kunna avskräcka clearingmedlemmar och deras kunder från att vända sig till centrala motparter över gränserna på den inre marknaden och hindra ytterligare integration på unionens kapitalmarknader. Gemensamma regler för återhämtning och resolution i alla medlemsstater är därför nödvändiga för att säkerställa att centrala motparter vid utövandet av sina friheter på den inre marknaden inte begränsas av medlemsstaternas och deras myndigheters finansiella kapacitet att hantera centrala motparters fallissemang.

(9) Den översyn av regelverket för banker och andra finansiella institut som har ägt rum i kölvattnet av finanskrisen 2008 och särskilt förstärkningen av bankernas kapital- och likviditetsbuffertar, bättre verktyg för makrotillsynspolitik och heltäckande regler om återhämtning och resolution av banker har minskat sannolikheten för framtida kriser och ökat alla finansiella instituts och marknadsinfrastrukturers, inbegripet centrala motparters, förmåga att stå emot ekonomisk stress, oavsett om denna orsakas av systemstörningar eller av händelser som är specifika för enskilda institut. Sedan den 1 januari 2015 har en återhämtnings- och resolutionsordning för banker varit tillämplig i medlemsstaterna enligt direktiv 2014/59/EU.

(10) På grundval av tillvägagångssättet för återhämtning och resolution av banker bör behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter vara förberedda och ha lämpliga verktyg till sitt förfogande för att hantera situationer som inbegriper centrala motparters fallissemang. Men på grund av deras olika funktioner och affärsmodeller är de inneboende riskerna i banker och centrala motparter olika. Specifika verktyg och befogenheter behövs därför för scenarier som omfattar centrala motparters fallissemang som orsakas av att den centrala motpartens clearingmedlemmar fallerar eller av att det inträffar en icke-obeståndshändelse.

(11) En förordning är ett lämpligt val av rättsakt i syfte att komplettera och bygga vidare på det tillvägagångssätt som fastställs i förordning (EU) nr 648/2012, som föreskriver enhetliga tillsynskrav tillämpliga på centrala motparter. Att föreskriva återhämtnings- och resolutionskrav i ett direktiv skulle kunna skapa motsägelser genom antagandet av potentiellt olika nationella regler avseende ett område som annars regleras i direkt tillämplig unionsrätt och alltmer kännetecknas av gränsöverskridande tillhandahållande av centrala motparters tjänster. Därför bör enhetliga och direkt tillämpliga regler om återhämtning och resolution av centrala motparter antas.

(12) För att säkerställa överensstämmelse med gällande unionslagstiftning på området för finansiella tjänster och största möjliga finansiella stabilitet i unionen bör den återhämtnings- och resolutionsordning som fastställs i denna förordning tillämpas på centrala motparter som omfattas av tillsynskraven i förordning (EU) nr 648/2012, oavsett om de har banktillstånd eller inte. Även om det kan finnas skillnader i fråga om riskprofil i samband med alternativa företagsstrukturer är centrala motparter fristående enheter som är skyldiga att uppfylla alla krav enligt den här förordningen och enligt förordning (EU) nr 648/2012 oberoende av deras moderföretag eller andra koncernenheter. Den koncern i vilken en central motpart ingår behöver därför inte omfattas av den här förordningen. Koncerndimensionen, inbegripet bland annat en central motparts operativa, personliga och finansiella förbindelser med koncernenheter, bör dock beaktas i den centrala motpartens återhämtnings- och resolutionsplanering i den mån denna dimension kan påverka återhämtningen eller resolutionen av den centrala motparten eller i den mån återhämtnings- och resolutionsåtgärderna kan ha en inverkan på andra koncernenheter.

(13) För att säkerställa att resolutionsåtgärder vidtas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och i linje med resolutionsmålen bör medlemsstaterna utse, såsom resolutionsmyndigheter med avseende på denna förordning, nationella centralbanker, behöriga ministerier, offentliga administrativa myndigheter eller myndigheter med förvaltningsbefogenheter att utföra resolutionsrelaterade funktioner och uppgifter, inbegripet eventuella befintliga resolutionsmyndigheter. Medlemsstaterna bör också säkerställa att lämpliga resurser tilldelas dessa resolutionsmyndigheter. I medlemsstater där en central motpart är etablerad bör adekvata strukturella arrangemang inrättas för att separera funktionerna avseende resolution av centrala motparter från andra funktioner, i synnerhet om den myndighet som ansvarar för tillsynen över centrala motparter – eller tillsynen över kreditinstitut eller värdepappersföretag som är clearingmedlemmar i den centrala motparten – utses till resolutionsmyndighet, för att

undvika eventuella intressekonflikter och risk för återhållsam reglering. I sådana fall bör det säkerställas att resolutionsmyndighetens beslutsprocess är oberoende utan att beslutsfattandet därvid hindras från att konvergera på högsta nivå.

(14) Med tanke på vilka konsekvenser en central motparts fallissemang och efterföljande åtgärder skulle kunna få för en medlemsstats finansiella system och ekonomi samt det eventuella slutliga behovet av att använda offentliga medel för att lösa en kris, bör finansministerierna eller andra berörda ministerier i medlemsstaterna i enlighet med nationella demokratiska förfaranden kunna besluta om användningen av offentliga medel som en sista utväg och bör följaktligen redan på ett tidigt stadium involveras i återhämtnings- och resolutionsförfarandet. Därför bör denna förordning, med avseende på användningen av offentliga medel som en sista utväg, inte påverka behörighetsfördelningen mellan berörda ministerier eller regeringen och resolutionsmyndigheten enligt medlemsstaternas rättssystem.

(15) Eftersom centrala motparter ofta tillhandahåller tjänster inom hela unionen kräver ändamålsenlig återhämtning och resolution samarbete mellan behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter inom tillsyns- och resolutionskollegier, särskilt i de förberedande faserna av återhämtning och resolution. Detta innefattar att bedöma den återhämtningsplan som utvecklats av den centrala motparten, att bidra till och uppnå ett gemensamt beslut om resolutionsplaner som utarbetats av den centrala motpartens resolutionsmyndighet, och att hantera eventuella hinder för den centrala motpartens möjlighet till resolution.

(16) Vid resolution av centrala motparter bör en avvägning göras mellan, å ena sidan, behovet av förfaranden som tar hänsyn till situationens brådskande karaktär och som möjliggör effektiva, rättvisa och snabba lösningar, och, å andra sidan, behovet av att skydda den finansiella stabiliteten i de medlemsstater där den centrala motparten tillhandahåller tjänster. De myndigheter vars behörighetsområden skulle påverkas av en central motparts fallissemang bör dela med sig av sina synpunkter i resolutionskollegiet för att uppnå dessa mål. Detta bör i synnerhet inbegripa utbyte av information om förberedelsen av clearingmedlemmar och, i förekommande fall, kunder vad gäller den eventuella obeståndshanteringen, återhämtnings- och resolutionsåtgärderna samt tillsynsbehandlingen av relaterade exponeringar mot den centrala motparten. Myndigheterna i de medlemsstater vars finansiella stabilitet kan påverkas av den centrala motpartens fallissemang bör kunna delta i resolutionskollegiet på grundval av sin bedömning av vilken inverkan resolutionen av den centrala motparten kan ha på den egna medlemsstatens finansiella stabilitet. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att i resolutionskollegiet företrädas av clearingmedlemmarnas behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter. De medlemsstater som inte företräds av clearingmedlemmarnas myndigheter bör kunna delta genom att välja om den behöriga myndigheten för clearingmedlemmarnas kunder eller resolutionsmyndigheten för clearingmedlemmarnas kunder ska delta i kollegiet. Myndigheterna bör tillhandahålla den centrala motpartens resolutionsmyndighet en lämplig motivering till sitt deltagande, på grundval av sin analys av den negativa inverkan som resolutionen av den centrala motparten kan ha på den berörda medlemsstaten. För att säkerställa ett regelbundet utbyte av åsikter och samverkan med relevanta myndigheter i tredjeland bör dessa, i tillämpliga fall, inbjudas att delta i resolutionskollegier som observatörer.

(17) I syfte att hantera en central motparts potentiella fallissemang på ett ändamålsenligt och proportionellt sätt, bör myndigheterna ta hänsyn till ett antal faktorer när de utövar sina återhämtnings- och resolutionsbefogenheter såsom arten av den centrala motpartens verksamhet, ägarstruktur, juridiska och organisatoriska struktur, riskprofil, storlek, rättsliga ställning, utbytbarhet och grad av sammanlänkning med det finansiella systemet. Myndigheterna bör också ta hänsyn till huruvida dess fallissemang och därpå följande avveckling under normala insolvensförfaranden sannolikt skulle ha en betydande negativ påverkan på de finansiella marknaderna, andra finansiella institut eller ekonomin i stort.

(18) För att effektivt hantera fallerande centrala motparter bör behöriga myndigheter ha befogenhet att ålägga centrala motparter förberedande åtgärder. En minimistandard bör fastställas vad gäller innehåll och information som ska ingå i återhämtningsplanerna för att säkerställa att alla centrala motparter i unionen har tillräckligt detaljerade återhämtningsplaner om de skulle drabbas av finansiella nödlägen. Sådana återhämtningsplaner bör beakta ett lämpligt urval av scenarier som omfattar både systembetingade och för den centrala motparten specifika stressituationer som kan äventyra dess bärkraft, samtidigt som hänsyn tas till de potentiella effekterna av spridning under en kris, både inom landet och över gränserna. Scenarierna bör vara strängare än de som används vid regelbundna stresstester enligt artikel 49 i förordning (EU) nr 648/2012, men ska fortfarande vara rimliga. Återhämtningsplanen bör täcka ett stort antal scenarier, inbegripet scenarier som uppstår genom obeståndshändelser, icke-obeståndshändelser och en kombination av båda, och bör inbegripa övergripande arrangemang för återställande av en balanserad derivatportfölj (*matched book*) och för en fullständig fördelning av de förluster som följer av att en clearingmedlem har hamnat på obestånd samt lämplig absorptionsförmåga för alla andra typer av förluster. Återhämtningsplaner bör skilja mellan olika typer av icke-obeståndshändelser. Återhämtningsplanen bör ingå i den centrala motpartens verksamhetsregler som avtalats med clearingmedlemmarna. Dessa verksamhetsregler bör vidare innehålla bestämmelser för att säkerställa att de återhämtningsåtgärder som beskrivs i återhämtningsplanen går att genomdriva i alla scenarier. Återhämtningsplaner bör inte förutsätta tillgång till extraordinärt offentligt finansiellt stöd eller utsätta skattebetalarna för förlustrisker.

(19) Centrala motparter bör åläggas att utarbeta och regelbundet se över och uppdatera sina återhämtningsplaner. Återhämtningsfasen bör i det sammanhanget inledas när det föreligger en betydande försämring av den centrala motpartens finansiella situation eller risk för åsidosättande av dess kapital- och tillsynskrav enligt förordning (EU) nr 648/2012, vilket skulle kunna leda till en överträdelse av dess auktoriseringskrav som skulle motivera ett upphävande av dess auktorisation enligt förordning (EU) nr 648/2012. Detta bör anges med hänvisning till en ram för kvalitativa eller kvantitativa indikatorer som ingår i återhämtningsplanen.

(20) För att skapa sunda incitament på förhand och sörja för en rättvis fördelning av förlusterna bör återhämtningsplaner säkerställa att tillämpningen av återhämtningsverktyg innebär en balanserad fördelning av förluster mellan centrala motparter, clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder. Den allmänna principen är att förluster i samband med återhämtning bör fördelas mellan centrala motparter, clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder som ett led i deras ansvar för den risk som överförs till den centrala motparten och deras förmåga att kontrollera och styra dessa risker. Återhämtningsplanerna bör säkerställa att den centrala motpartens kapital exponeras för förluster som uppstår genom både obeståndshändelser och icke-obeståndshändelser, innan förluster fördelas till clearingmedlemmar. I syfte att ge incitament för en korrekt riskhantering och för att ytterligare minska förlustriskerna för skattebetalarna bör den centrala motparten, som en återhämtningsåtgärd innan andra återhämtningsåtgärder tillgrips som kräver finansiella bidrag från clearingmedlemmar, använda en del av sina förfinansierade avsatta egna medel, som avses i artikel 43 i förordning (EU) nr 648/2012, som kan omfatta sådant kapital som de förfogar över utöver dess minimikapitalkrav, för att uppfylla det tröskelvärde för anmälan som avses i den delegerade akt som antagits på grundval av artikel 16.3 i förordning (EU) nr 648/2012.

Detta ytterligare belopp av förfinansierade avsatta egna medel, som skiljer sig från de förfinansierade egna medel som avses i artikel 45.4 i förordning (EU) nr 648/2012, bör inte vara lägre än 10 % och inte högre än 25 % av de riskbaserade kapitalkrav som beräknas i enlighet med artikel 16.2 i förordning (EU) nr 648/2012, oavsett om dessa krav är lägre eller högre än det startkapital som avses i artikel 16.1 i den förordningen.

(21) Den centrala motparten bör lämna in sin återhämtningsplan till den behöriga myndigheten, som utan onödigt dröjsmål bör översända planen till tillsynskollegiet, som inrättats enligt förordning (EU) nr 648/2012, för en fullständig bedömning som ska göras genom gemensamt beslut av kollegiet. Bedömningen bör omfatta huruvida planen är heltäckande och om den inom rimlig tid torde kunna återställa den centrala motpartens bärkraft, också under perioder av allvarlig finansiellt nödläge.

(22) Återhämtningsplaner bör på ett heltäckande sätt redogöra för de åtgärder som den centrala motparten planerar att vidta för att hantera eventuella icke avstämda utestående skyldigheter, förlust utan täckning, likviditetsbrist eller otillräcklig kapitalbas samt insatser för att fylla på alla uttömda förfinansierade finansiella medel och likviditetsarrangemang för att återställa den centrala motpartens bärkraft och dess fortsatta förmåga att uppfylla kraven för auktorisering. Varken resolutionsmyndighetens befogenhet att tillämpa infordran av medel vid resolution eller kravet på ett lägsta avtalsenliga åtagande för infordran av medel vid återhämtning bör påverka den centrala motpartens rätt att i sina regler införa infordringar av medel vid återhämtning som är högre än det lägsta obligatoriska avtalsenliga åtagande som anges i denna förordning, eller den centrala motpartens riskhantering.

(23) Återhämtningsplanerna bör också ta hänsyn till cyberattacker som skulle kunna leda till en betydande försämring av den centrala motpartens finansiella situation eller till risk för brott mot försiktighetskraven enligt förordning (EU) nr 648/2012.

(24) Centrala motparter bör säkerställa att deras återhämtningsplan är icke-diskriminerande och balanserad i fråga om dess konsekvenser och de incitament den ger upphov till. Återhämtningsåtgärdernas effekter på clearingmedlemmar och, om relevant information finns tillgänglig, deras kunder och på unionens eller en eller flera av dess medlemsstaters finansiella system i allmänhet bör vara proportionella. Särskilt är centrala motparter, i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012, skyldiga att säkerställa att deras clearingmedlemmar har begränsad exponering gentemot den centrala motparten. Centrala motparter bör säkerställa att alla relevanta intressenter involveras i utarbetandet av återhämtningsplanen genom deltagande i den centrala motpartens riskkommitté, allt efter omständigheterna, och genom att de rådfrågas på lämpligt sätt. Eftersom åsikterna kan förväntas skilja sig åt intressenter emellan, bör centrala motparter fastställa tydliga förfaranden för att hantera intressenternas olika åsikter samt eventuella intressekonflikter mellan dessa intressenter och den centrala motparten.

(25) Med hänsyn till den globala karaktären hos de marknader som betjänas av centrala motparter bör den centrala motpartens verksamhetsregler innehålla kontraktsbestämmelser för att säkerställa dess förmåga att vid behov tillämpa återhämtningsalternativen på kontrakt eller tillgångar som omfattas av lagstiftningen i ett tredjeland eller på enheter som är baserade i tredjeland.

(26) Om en central motpart inte lägger fram en lämplig återhämtningsplan bör de behöriga myndigheterna kunna kräva att den centrala motparten vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att avhjälpa planens väsentliga brister i syfte att stärka den centrala motpartens affärsverksamhet och säkerställa att den centrala motparten kan fördela förluster, återställa sitt kapital och, i förekommande fall, på nytt balansera sin derivatportfölj i händelse av fallissemang. Denna befogenhet bör göra det möjligt för behöriga myndigheter att vidta förebyggande åtgärder i den mån det är nödvändigt för att avhjälpa eventuella brister och därmed uppfylla målen om finansiell stabilitet.

(27) I de exceptionella fall då det föreligger värderingsavdrag från vinster på variationssäkerhet efter en icke-obeståndshändelse och om återhämtningen är framgångsrik, bör den behöriga myndigheten kunna kräva att den centrala motparten kompenserar sina clearingmedlemmar i proportion till deras förlust som överstiger deras avtalsenliga åtaganden, genom kontantbetalningar eller, när så är lämpligt, kunna kräva att den centrala motparten ger ut instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster.

(28) Resolutionsplanering är ett väsentligt led i en ändamålsenlig resolution. Dessa planer bör utarbetas av den centrala motpartens resolutionsmyndighet och godkännas gemensamt i resolutionskollegiet. Planerna bör täcka ett stort antal scenarier och göra åtskillnad mellan scenarier som uppstår genom obeståndshändelser, icke-obeståndshändelser och en kombination av båda samt mellan olika typer av icke-obeståndshändelser. Myndigheterna bör ha all nödvändig information för att identifiera kritiska funktioner och säkerställa att de upprätthålls. Innehållet i en resolutionsplan bör dock vara lämpligt med avseende på den centrala motpartens verksamhet och de typer av produkter som den clearar och den bör grunda sig på bland annat den information som den centrala motparten har lämnat. För att underlätta genomdrivandet av infordran av medel vid resolution och av minskningen av eventuella vinstbelopp som ska betalas till en central motpart i resolutions clearingmedlem som inte är på obestånd, bör den centrala motpartens verksamhetsregler innehålla en hänvisning till resolutionsmyndighetens befogenhet att kräva en sådan infordran av medel vid resolution och en sådan minskning. Vid behov bör den centrala motpartens verksamhetsregler, som avtalas med clearingmedlemmar, innehålla bestämmelser som säkerställer att andra resolutionsåtgärder kan genomdrivas av resolutionsmyndigheter.

(29) Resolutionsmyndigheterna bör, på grundval av en bedömning av möjligheten till resolution, ha befogenhet att direkt eller indirekt genom de behöriga myndigheterna kräva ändringar av en central motparts rättsliga eller operativa struktur och organisation, vidta åtgärder som är nödvändiga och proportionerliga för att minska eller undanröja väsentliga hinder för tillämpningen av resolutionsverktyg och säkerställa deras möjlighet till resolution. Med beaktande av att de koncerner som centrala motparter tillhör har skiftande strukturer, att det finns strukturskillnader jämfört med bankkoncerner, och att olika regelverk gäller för enskilda enheter inom sådana koncerner, bör den centrala motpartens resolutionsmyndighet – i samråd med den centrala motpartens behöriga myndighet – kunna bedöma huruvida genomdrivandet av ändringar av den rättsliga eller operativa strukturen hos den centrala motparten, eller en koncernenhet som den direkt eller indirekt kontrollerar, innebär sådana ändringar i strukturerna i den koncern som den centrala motparten tillhör som kan föranleda rättsliga åtgärder eller frågor om verkställbarhet, beroende på vilka specifika rättsliga omständigheter som gäller. När resolutionsmyndigheten bedömer hur sådana hinder för resolution ska undanröjas bör den kunna föreslå en annan uppsättning resolutionsåtgärder än en som kräver ändringar i koncernens rättsliga eller operativa strukturer, om användningen av sådana alternativa åtgärder skulle undanröja hindren för möjlighet till resolution på ett likvärdigt sätt.

(30) Vad gäller resolutionsplaner och bedömningar av möjligheten till resolution är den dagliga tillsynen underordnad behovet av att skynda på och säkerställa snabba omstruktureringsåtgärder för att säkra en central motparts kritiska funktioner och bevara den finansiella stabiliteten. I enlighet med artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 ([6]) bör Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten) (Esma) ha en medlarroll i händelse av oenighet mellan olika medlemmar i resolutionskollegiet om beslut som ska fattas angående den centrala motpartens resolutionsplan, bedömningen av den centrala motpartens möjlighet till resolution och beslutet att undanröja eventuella hinder för den. Denna bindande medling genom Esma bör dock utarbetas för övervägande av Esmas interna kommitté med tanke på att Esmas medlemmar har befogenheter att säkerställa finansiell stabilitet och övervaka clearingmedlemmar i flera medlemsstater. Vissa behöriga myndigheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ([7]) bör inbjudas att delta som observatörer i Esmas interna kommitté mot bakgrund av att dessa myndigheter utför liknande uppgifter enligt direktiv 2014/59/EU. Denna bindande medling bör inte förhindra icke-bindande medling i enlighet med artikel 31 i förordning (EU) nr 1095/2010 i andra fall. I enlighet med artikel 38 i förordning (EU) nr 1095/2010 får sådan bindande medling inte inkräkta på medlemsstaternas finanspolitiska ansvarsområden.

([6]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

(31) Det skulle kunna vara nödvändigt att i den centrala motpartens återhämtningsplan fastställa villkor enligt vilka eventuellt avtalsenligt bindande avtal om finansiellt stöd, garantier eller andra former av operativt stöd från ett moderföretag eller en annan koncernenhet till en central motpart inom samma koncern skulle utlösas. Transparens avseende sådana arrangemang skulle minska riskerna för likviditeten och solvensen i den koncernenhet som ger stöd till en central motpart som befinner sig i finansiellt nödläge. Därför bör alla sådana ändringar av dessa arrangemang som påverkar kvaliteten på och karaktären av detta stöd från koncernen anses vara väsentliga förändringar som föranleder en översyn av resolutionsplanen.

(32) Med tanke på hur känslig informationen i återhämtnings- och resolutionsplanerna är bör dessa planer vara föremål för lämpliga bestämmelser om konfidentialitet.

(33) De behöriga myndigheterna bör översända återhämtningsplanerna och eventuella ändringar av dessa till de berörda resolutionsmyndigheterna, som i sin tur bör översända resolutionsplanerna och eventuella ändringar av dessa till de behöriga myndigheterna, så att samtliga berörda myndigheter ständigt är fullt informerade.

(34) För att bevara den finansiella stabiliteten är det nödvändigt att behöriga myndigheter kan åtgärda en central motparts försämrade finansiella och ekonomiska situation innan den centrala motparten når en punkt där myndigheterna inte har något annat alternativ än att försätta den i resolution eller få den centrala motparten att ändra sina återhämtningsåtgärder i fall då de kan vara skadliga för den övergripande finansiella stabiliteten. Behöriga myndigheter bör därför ges befogenheter att ingripa tidigt för att undvika eller minimera de negativa effekter för den finansiella stabiliteten, eller för kundernas intresse, som skulle kunna uppstå till följd av att den centrala motparten genomför vissa åtgärder. Befogenheter att ingripa tidigt bör tilldelas behöriga myndigheter utöver de befogenheter som föreskrivs i medlemsstaternas nationella rätt eller enligt förordning (EU) nr 648/2012 för andra omständigheter än de som anses vara tidigt ingripande. Befogenheter att ingripa tidigt bör omfatta befogenheten att i största möjliga utsträckning utan att förorsaka en utlösande händelse begränsa eller förbjuda all ersättning i form av aktier och instrument som behandlas som aktier, inklusive utdelningar och återköp från den centrala motpartens sida, liksom befogenheten att begränsa, förbjuda eller frysa alla betalningar av rörlig ersättning enligt vad som fastställs i den centrala motpartens lönepolitik enligt artikel 26.5 i förordning (EU) nr 648/2012, av diskretionära pensionsförmåner eller avgångsvederlag till den verkställande ledningen.

(35) Inom ramen för befogenheter för tidigt ingripande, och i enlighet med relevanta bestämmelser i nationell rätt, bör den behöriga myndigheten kunna utse en tillfällig förvaltare, antingen för att ersätta eller för att tillfälligt arbeta med den centrala motpartens styrelse och verkställande ledning. Den tillfälliga förvaltarens uppgift bör vara att utöva de befogenheter som den tilldelats, med förbehåll för eventuella villkor som den åläggs vid utnämningen, i syfte att främja lösningar för att åtgärda den centrala motpartens finansiella situation. Tillsättandet av den tillfälliga förvaltaren bör dock inte på otillbörligt sätt påverka aktieägarnas eller ägarnas rättigheter eller formella förfarandekrav som fastställs i unionens eller nationell bolagsrätt och bör följa unionens och medlemsstaternas internationella skyldigheter när det gäller investeringsskydd.

(36) Under återhämtningsfasen och fasen med tidigt ingripande bör aktieägarna behålla sina rättigheter fullt ut. De bör förlora dessa rättigheter när den centrala motparten väl har försatts i resolution. Under återhämtningen bör all ersättning i form av aktier och instrument som behandlas som aktier, inklusive utdelningar och återköp från den centrala motpartens sida, i största möjliga utsträckning begränsas eller förbjudas utan att förorsaka en utlösande händelse. En central motparts andelsinnehavare bör vid en resolution absorbera förluster först, vilket bör ske på ett sätt som minimerar risken för rättsliga åtgärder från deras sida i händelse av att dessa förluster är större än de förluster som de hade skulle ha drabbats av vid normala insolvensförfaranden, vilket även kallas principen ”inte sämre villkor för borgenär”. En resolutionsmyndighet bör kunna avvika från principen ”inte sämre villkor för borgenär”. En aktieägare eller en borgenär som drabbas av större förluster än den skulle ha drabbats av vid normala insolvensförfaranden skulle dock vara berättigad till utbetalning av mellanskillnaden.

(37) Resolutionsramen bör sörja för att en central motpart försätts i resolution inom rimlig tid, innan den är insolvent. Det bör anses att en central motpart fallerar eller sannolikt kommer att fallera när den inte uppfyller eller inom den närmaste framtiden sannolikt inte kommer att uppfylla kraven för fortsatt auktorisering, när dess återhämtning inte har kunnat eller sannolikt inte kommer att kunna återställa dess bärkraft, när den centrala motparten inte kan eller sannolikt inte kommer att kunna tillhandahålla en kritisk funktion, när den centrala motpartens tillgångar understiger eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att understiga dess åtaganden, när den centrala motparten är eller inom den närmaste framtiden sannolikt kommer att vara oförmögen att betala sina skulder eller andra åtaganden när de förfaller till betalning eller när den centrala motparten kräver extraordinärt offentligt finansiellt stöd. Det faktum att en central motpart inte uppfyller alla krav för auktorisering bör i sig inte motivera att den försätts i resolution.

(38) Tillhandahållande av ett akut likviditetsstöd från en centralbank, när ett sådant stöd är tillgängligt, bör inte anses visa att en central motpart är eller inom den närmaste framtiden kommer att bli oförmögen att betala sina åtaganden när de förfaller till betalning. För att bevara den finansiella stabiliteten, bland annat vid systembetingad likviditetsbrist, bör statliga garantier för centralbankers likviditetsfaciliteter eller statliga garantier för nya skuldförbindelser för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi inte utlösa resolution, förutsatt att ett antal villkor är uppfyllda.

(39) Medlemmarna i Europeiska centralbankssystemet (ECBS), andra organ i medlemsstaterna som fyller likartade funktioner, andra offentliga unionsorgan som har i uppdrag att förvalta eller deltar i förvaltningen av statsskulden, Banken för internationell betalningsutjämning samt andra enheter som förtecknas i artikel 1.4 och 1.5 i förordning (EU) nr 648/2012 kan handla i egenskap av clearingmedlem i samband med sin verksamhet. De verktyg för fördelning av förluster som avses i centrala motparters återhämtningsplan bör inte tillämpas på dessa enheter. På liknande sätt bör resolutionsmyndigheter inte tillämpa verktyg för fördelning av förluster med avseende på dessa enheter, i syfte att undvika exponering av offentliga medel.

(40) Om en central motpart uppfyller villkoren för resolution bör den centrala motpartens resolutionsmyndighet förfoga över en harmoniserad uppsättning verktyg och befogenheter för resolution. Dessa bör göra det möjligt för resolutionsmyndigheten att hantera scenarier som uppstår genom både obeståndshändelser och icke-obeståndshändelser eller genom en kombination av båda. Användningen bör regleras av allmänna villkor, mål och allmänna principer. Särskilt bör tillämpningen av sådana verktyg eller befogenheter inte inkräkta på en ändamålsenlig resolution av gränsöverskridande koncerner.

(41) De primära resolutionsmålen bör vara att säkerställa att kritiska funktioner upprätthålls, undvika negativa effekter på den finansiella stabiliteten och skydda offentliga medel.

(42) En fallerande central motparts kritiska funktioner bör upprätthållas – även om de, när så är lämpligt, omstruktureras med förändringar av ledningen – genom tillämpning av resolutionsverktyg och i största möjliga utsträckning med användning av privata medel och utan att förlita sig på extraordinärt offentligt finansiellt stöd. Det målet skulle kunna uppnås genom fördelning av utestående förluster och återställande av den centrala motparten så att den får en balanserad derivatportfölj med tillämpning av verktygen för fördelning av positioner och förluster i händelse av förluster som orsakas av obestånd eller, när det rör sig om förluster som inte orsakas av obestånd, genom nedskrivning av aktiekapital och nedskrivning och konvertering till aktier av åtaganden utan säkerhet för att absorbera förluster och rekapitalisera den centrala motparten. För att förhindra tillämpningen av statliga stabiliseringsverktyg bör resolutionsmyndigheten kunna använda infordran av medel vid resolution även efter en icke-obeståndshändelse. En central motpart eller en särskild clearingtjänst bör också kunna säljas till eller slås samman med en solvent tredje part som är central motpart och som är i stånd att genomföra och förvalta de överförda clearingverksamheterna. I linje med målet att upprätthålla kritiska funktioner i den centrala motparten och innan de åtgärder som beskrivs ovan vidtas, bör resolutionsmyndigheten generellt genomdriva alla befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter gentemot den centrala motparten i linje med hur de skulle tas i anspråk enligt dess verksamhetsregler, inbegripet särskilt avtalsenliga skyldigheter för clearingmedlemmar att uppfylla infordran av medel vid återhämtning eller ta på sig positioner från clearingmedlemmar på obestånd, antingen genom en auktion eller på något annat överenskommet sätt i den centrala motpartens verksamhetsregler, samt eventuella befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter för parter som gjort åtaganden, men som inte är clearingmedlemmar, vad gäller alla former av finansiellt stöd.

(43) Det krävs skyndsamma och beslutsamma åtgärder för att upprätthålla marknadsförtroendet och minimera spridning. När villkoren för resolution väl är uppfyllda bör den centrala motpartens resolutionsmyndighet utan dröjsmål vidta lämpliga och samordnade resolutionsåtgärder i allmänhetens intresse. En central motparts fallissemang kan inträffa under omständigheter som kräver en omedelbar reaktion från den relevanta resolutionsmyndighetens sida. Den myndigheten bör därför kunna vidta resolutionsåtgärder utan att det påverkar den centrala motpartens utövande av återhämtningsåtgärder eller utan att ålägga en skyldighet att först använda befogenheterna för tidigt ingripande.

(44) Den centrala motpartens resolutionsmyndighet bör, när den vidtar resolutionsåtgärder, beakta och följa de åtgärder som anges i de resolutionsplaner som utvecklats inom resolutionskollegiet såvida resolutionsmyndigheten inte, med beaktande av omständigheterna i fallet, gör bedömningen att resolutionsmålen kommer att uppnås på ett mer ändamålsenligt sätt genom att åtgärder som inte anges i resolutionsplanerna vidtas. Resolutionsmyndigheten bör beakta de allmänna principerna för beslutsfattande, bland annat behovet att balansera den centrala motpartens olika intressenters intressen och att säkerställa transparens gentemot och deltagande av medlemsstaternas relevanta myndigheter i fall då det föreslagna beslutet eller den föreslagna åtgärden skulle kunna få konsekvenser för den finansiella stabiliteten eller skattemedlen. Särskilt bör resolutionsmyndigheten underrätta resolutionskollegiet om de planerade resolutionsåtgärderna, även i fall där dessa åtgärder avviker från resolutionsplanen.

(45) Inskränkande av äganderätten bör stå i proportion till riskerna för den finansiella stabiliteten. Resolutionsverktyg bör därför tillämpas bara i fråga om de centrala motparter som uppfyller villkoren för resolution, mer specifikt i de fall då det är nödvändigt för att fullfölja målet om finansiell stabilitet i allmänhetens intresse. Resolutionsverktyg och resolutionsbefogenheter skulle kunna inkräkta på aktieägares, borgenärers och clearingmedlemmars rättigheter samt, i tillämpliga fall, clearingmedlemmarnas kunders rättigheter. Resolutionsåtgärder bör därför bara vidtas om det är nödvändigt för allmänintresset, och varje ingrepp i dessa rättigheter bör vara förenligt med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*).

(46) Berörda aktieägare, clearingmedlemmar och den centrala motpartens andra borgenärer bör inte drabbas av större förluster än de skulle ha drabbats av om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten och de i stället hade varit föremål för alla tillämpliga utestående skyldigheter enligt den centrala motpartens regler vid obestånd eller andra kontraktsarrangemang i dess verksamhetsregler och den centrala motparten hade avvecklats under normala insolvensförfaranden (principen ”inte sämre villkor för borgenär”). Om delar av tillgångarna hos en central motpart i resolution överförs till en privat köpare eller en central motpart som fungerar som broinstitut (*broinstitut*), bör den del som finns kvar av den centrala motparten i resolution avvecklas genom normala insolvensförfaranden.

(47) För att säkra aktieägares, clearingmedlemmars och andra borgenärers rättigheter bör tydliga regler fastställas för värderingen av den centrala motpartens tillgångar och åtaganden och värderingen av hur aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer skulle ha behandlats om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder. I detta sammanhang bör den behandling som aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer faktiskt har fått vid resolution jämföras med den behandling de skulle ha fått om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten och de i stället hade varit föremål för eventuella utestående skyldigheter enligt den centrala motpartens återhämtningsplan eller andra arrangemang i dess verksamhetsregler och den centrala motparten hade avvecklats under normala insolvensförfaranden. Användningen av infordran av medel vid resolution, som bör ingå i den centrala motpartens verksamhetsregler, är reserverad för resolutionsmyndigheten. Den kan inte användas av den centrala motparten, eller av en förvaltare eller likvidator vid insolvens, och den bör därför inte ingå i den behandling som aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer skulle ha fått om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder. All användning av befogenheten att minska de eventuella vinstbelopp som en resolutionsmyndighet ska betala till en clearingmedlem som inte är på obestånd som överskrider avtalsenliga gränser för en sådan minskning, bör inte heller ingå i den behandling som aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer skulle ha fått om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder.

Om aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer har erhållit mindre betalning eller ersättning för sina fordringar än de skulle ha fått om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten och de i stället hade varit föremål för eventuella utestående skyldigheter enligt den centrala motpartens regler vid obestånd eller andra kontraktsarrangemang i dess verksamhetsregler och den centrala motparten hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, bör de vara berättigade till utbetalning av mellanskillnaden. Kunder bör endast inkluderas i den jämförelsen och bör endast vara berättigade till utbetalning av eventuell mellanskillnad om det finns avtalsenlig grund för en direkt fordran från kunderna gentemot den centrala motparten som gör dem till borgenärer till den centrala motparten. Endast i sådana fall kan resolutionsmyndigheten kontrollera den direkta inverkan av sina åtgärder. Det bör vara möjligt att bestrida den jämförelsen separat från resolutionsbeslutet. Medlemsstaterna bör ha frihet att besluta om förfarandet för hur utbetalning av eventuell mellanskillnad ska ske till aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer.

(48) Återhämtnings- och resolutionsåtgärder kan indirekt påverka kunder och indirekta kunder som inte är borgenärer till den centrala motparten, i den mån kostnaderna för återhämtning och resolution har överförts till dessa kunder och indirekta kunder enligt tillämpliga kontraktsarrangemang. Effekterna av en central motparts återhämtnings- och resolutionsscenario på kunder och indirekta kunder bör därför också hanteras genom samma kontraktsarrangemang med clearingmedlemmarna och kunder som tillhandahåller clearingtjänster. Detta kan uppnås genom att säkerställa att dessa kontraktsarrangemang – om de gör det möjligt för clearingmedlemmar att överföra de negativa konsekvenserna av resolutionsverktygen till sina kunder – även omfattar, på en likvärdig och proportionell grund, kundernas rätt till eventuell ersättning som clearingmedlemmarna mottar från den centrala motparten, eller eventuella likvida tillgångar av en sådan ersättning eller eventuella intäkter som de får till följd av ett krav enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär”, i den mån dessa gäller kundpositioner. Sådana bestämmelser bör även gälla kontraktsarrangemang mellan kunder och indirekta kunder som erbjuder sina kunder indirekta clearingtjänster.

(49) För att säkerställa en ändamålsenlig resolution av en central motpart bör värderingsprocessen så noggrant som möjligt fastställa eventuella förluster som behöver fördelas för att den centrala motparten ska återställa en balanserad derivatportfölj med utestående positioner och uppfylla löpande betalningsförpliktelser. Värderingen av en fallerande central motparts tillgångar och åtaganden bör baseras på rättvisa, försiktiga och realistiska antaganden

vid tidpunkten då resolutionsverktygen tillämpas. Värdet på åtagandena bör dock inte påverkas av värderingen av den centrala motpartens finansiella ställning. Det bör vara möjligt för resolutionsmyndigheterna att, i brådskande fall, snabbt värdera tillgångar eller åtaganden i en fallerande central motpart. Den värderingen bör vara preliminär och bör tillämpas till dess att en oberoende värdering görs.

(50) Efter det att den centrala motparten har försatts i resolution bör resolutionsmyndigheten genomdriva alla utestående avtalsenliga skyldigheter som anges i den centrala motpartens verksamhetsregler, inklusive utestående återhämtningsåtgärder, utom i fall då utövandet av en annan resolutionsbefogenhet eller användningen av ett annat resolutionsverktyg är lämpligare för att mildra negativa effekter på den finansiella stabiliteten eller för att inom rimlig tid säkra de kritiska funktionerna i den centrala motparten. Resolutionsmyndigheten bör ha rätt, men inte skyldighet, att genomdriva dessa avtalsenliga skyldigheter också efter resolution om skälen till att avstå från att genomdriva dem inte längre föreligger. För att clearingmedlemmar och andra berörda parter ska kunna förbereda sig för ett genomdrivande av de återstående skyldigheterna bör resolutionsmyndigheten underrätta berörda clearingmedlemmar och andra parter på förhand. Den fristen för förhandsanmälan bör vara tre till sex månader.

Resolutionsmyndigheten bör, i samråd med de behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna för de berörda clearingmedlemmarna och alla andra parter som omfattas av befintliga och utestående skyldigheter, fastställa huruvida skälen till att inte genomdriva de avtalsenliga skyldigheterna inte längre föreligger och huruvida de återstående skyldigheterna ska genomdrivas. Om skälen fortfarande föreligger bör resolutionsmyndigheten avstå från att genomdriva dessa skyldigheter. Intäkterna från det försenade genomdrivandet av utestående avtalsenliga skyldigheter bör användas för att återhämta eventuella offentliga medel som har använts för att betala fordringar grundade på principen ”inte sämre villkor för borgenär” som härrör från resolutionsmyndighetens beslut att inte genomdriva dessa skyldigheter eller från tillämpningen av ett statligt stabiliseringsverktyg. Resolutionsmyndigheten bör använda denna befogenhet till försenat genomdrivande endast i den mån detta inte strider mot skyddsåtgärden ”inte sämre villkor för borgenär” med avseende på den intressent som kommer att bli föremål för det försenade genomdrivandet. I händelse av förluster som orsakas av obestånd bör resolutionsmyndigheten återställa den centrala motparten så att den får en balanserad derivatportfölj och fördela utestående förluster med hjälp av verktygen för fördelning av positioner och förluster. I händelse av förluster som inte orsakas av obestånd bör förlusterna absorberas av lagstadgade kapitalbasinstrument och fördelas på aktieägare upp till deras kapacitet antingen genom indragning eller överföring av äganderättsinstrument eller genom kraftig utspädning. Om dessa instrument inte är tillräckliga bör resolutionsmyndigheterna ha befogenhet att skriva ned skulder och åtaganden utan säkerhet, i enlighet med deras rangordning enligt gällande nationell insolvensrätt, och använda verktyget för fördelning av förluster, i den mån som krävs, utan att äventyra den övergripande finansiella stabiliteten.

(51) Om, efter det att förluster har absorberats och i tillämpliga fall den centrala motparten har återställts till en balanserad derivatportfölj och den centrala motpartens förfinansierade medel är uttömda, bör resolutionsmyndigheten säkerställa att dessa resurser återställs till de nivåer som krävs för att uppfylla tillsynsmässiga krav, endera genom fortsatt användning av verktygen i den centrala motpartens verksamhetsregler eller genom andra åtgärder. Resolutionsmyndigheterna bör i synnerhet ha möjlighet att ersätta clearingmedlemmar som inte är på obestånd och som skulle ha haft rätt till betalning enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär” för tillämpningen av verktyg för fördelning av förluster utöver dem som clearingmedlemmar skulle ha burit inom ramen för sina skyldigheter enligt den centrala motpartens verksamhetsregler med äganderättsinstrument, skuldinstrument eller instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster. När resolutionsmyndigheten bedömer ersättningsbeloppet och typen av ersättning kan den beakta till exempel den centrala motpartens finansiella sundhet och kvaliteten på de instrument som är tillgängliga för ersättning och för att följa principen ”inte sämre villkor för borgenär”. För att en lämplig incitamentsstruktur ska upprätthållas bör en sådan ersättning avspegla i vilken utsträckning en clearingmedlem har stöttat den centrala motpartens återhämtning och därför också ta hänsyn till clearingmedlemmarnas återstående utestående avtalsenliga skyldigheter gentemot den centrala motparten. En sådan ersättning bör räknas av från all rätt till betalning enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär”.

(52) Resolutionsmyndigheterna bör också säkerställa att kostnaderna för den centrala motpartens resolution minimeras och att borgenärer med samma förmånsrätt behandlas likvärdigt. Resolutionsmyndigheten bör kunna vidta en resolutionsåtgärd som avviker från principen om likabehandling av borgenärer om det motiveras av allmänintresset att uppnå resolutionsmålen och står i proportion till den risk som hanteras. Om resolutionsmyndigheten vidtar en sådan åtgärd bör den inte diskriminera någon på grundval av nationalitet.

(53) Resolutionen av en central motpart bör inte medföra extraordinärt offentligt finansiellt stöd. De utestående återhämtningsverktygen och resolutionsverktygen, särskilt nedskrivningsverktyget, bör i största möjliga utsträckning tillämpas innan eller samtidigt som eventuella offentliga kapitaltillskott eller motsvarande extraordinärt offentligt finansiellt stöd ges till en central motpart. Användningen av extraordinärt offentligt finansiellt stöd för att bistå vid resolution av fallerande institut måste vara en sista utväg, vara tidsbegränsad och vara förenlig med relevanta bestämmelser om statligt stöd.

(54) En ändamålsenlig resolutionsordning bör minimera de kostnader som drabbar skattebetalarna för resolutionen av en fallerande central motpart. Den bör säkerställa att centrala motparter kan försättas i resolution, utan att den finansiella stabiliteten äventyras. Nedskrivningsverktyget och verktygen för fördelning av förluster och positioner bör uppfylla det målet genom att säkerställa att aktieägare och motparter som finns bland borgenärerna i den fallerande centrala motparten lider relevanta förluster och bär en lämplig del av de kostnader som uppstår till följd av den centrala motpartens fallissemang. Nedskrivningsverktyget och verktygen för fördelning av förluster och positioner ger därmed aktieägare och motparter till centrala motparter starkare incitament att övervaka hälsan hos en central motpart under normala förhållanden i enlighet med rekommendationerna från rådet för finansiell stabilitet (FSB) som finns i dess dokument *Utmärkande drag för effektiva resolutionssystem för finansiella institut* (*Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions*).

(55) För att säkerställa att resolutionsmyndigheterna ges tillräcklig flexibilitet att fördela förluster och positioner till motparter under en rad olika omständigheter, bör dessa myndigheter kunna använda verktygen för fördelning av positioner och förluster såväl när målet är att bevara kritiska clearingtjänster i en central motpart i resolution som i samband med överföringen av kritiska tjänster till ett broinstitut eller en tredje part, varefter den del som finns kvar av den centrala motparten upphör att drivas och avvecklas.

(56) Om verktygen för fördelning av positioner och förluster används med målet att återställa bärkraften i den fallerande centrala motparten, i syfte att möjliggöra fortsatt drift enligt fortlevnadsprincipen, bör ett utbyte av ledningen ingå i resolutionen, utom när det anses lämpligt och nödvändigt att behålla ledningen för att uppnå resolutionsmålen, och en därpå följande omstrukturering av den centrala motparten och dess verksamhet på ett sätt som hanterar orsakerna till dess fallissemang. Den omstruktureringen bör åstadkommas genom genomförande av en omorganiseringsplan för verksamheten, som bör vara förenlig med den omstruktureringsplan som den centrala motparten är skyldig att lämna enligt reglerna om statligt stöd.

(57) Verktygen för fördelning av positioner och förluster bör användas i syfte att på nytt balansera den centrala motpartens derivatportfölj, hejda eventuella ytterligare förluster och utverka ytterligare medel för att hjälpa till att rekapitalisera den centrala motparten och fylla på dess förfinansierade medel. För att säkerställa att de är ändamålsenliga och uppnår sitt mål bör de kunna tillämpas på så många som möjligt av de kontrakt som ger upphov till åtaganden utan säkerhet eller som skapar en derivatportfölj som inte är balanserad för den fallerande centrala motparten. De bör ge möjlighet att auktionera ut positioner för clearingmedlemmar som hamnat på obestånd bland resterande clearingmedlemmar eller att fördela dem i den mån frivilliga arrangemang som ingår som en del av återhämtningsplanen inte är uttömda när resolutionen inleds, att helt eller delvis säga upp kontrakten för clearingmedlemmar som hamnat på obestånd, för en berörd clearingtjänst eller tillgångsklass och andra kontrakt som den centrala motparten har, att göra ytterligare värderingsavdrag av utgående betalningar av variationssäkerhet till sådana medlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder, att använda utestående infordran av medel vid återhämtning som anges i återhämtningsplanerna, samt att använda ytterligare infordran av medel vid resolution och nedskrivning av kapital- och skuldinstrument som getts ut av den centrala motparten eller andra åtaganden utan säkerhet och en konvertering av eventuella skuldinstrument till aktier. Detta inbegriper möjligheten att tillämpa verktygen för fördelning av förluster för att bidra till återställandet av en balanserad derivatportfölj genom att förse den centrala motparten med medel för att godta ett auktionsbud, så att den centrala motparten kan fördela positionerna för den clearingmedlem som hamnat på obestånd eller göra betalningar på uppsagda kontrakt.

(58) Vid användning av det verktyg för fördelning av förluster som möjliggör en minskning av värdet av eventuella vinster som ska betalas av den centrala motparten till clearingmedlemmar som inte är på obestånd bör resolutionsmyndigheten stödja sig på en behandling av variationssäkerhet i enlighet med den centrala motpartens kontostruktur, minskningen av värdet av eventuella vinster som ska betalas av den centrala motparten till clearingmedlemmar som inte är på obestånd, i tillämpliga fall, samt principen ”inte sämre villkor för borgenär”.

(59) Med vederbörlig hänsyn till effekterna på den finansiella stabiliteten och som en sista utväg bör resolutionsmyndigheterna, under ett antal omständigheter, kunna utesluta eller delvis utesluta vissa kontrakt från positions- och förlustfördelning. I sådana fall där uteslutning tillämpas bör det vara möjligt att höja den exponerings- eller förlustnivå som tillämpas på andra kontrakt i syfte att beakta sådana uteslutningar, under förutsättning att principen ”inte sämre villkor för borgenär” iakttas.

(60) Om resolutionsverktygen har tillämpats för att överföra en central motparts kritiska funktioner eller bärkraftiga verksamhet till en enhet med sunda finanser, exempelvis en privat köpare eller ett broinstitut, bör den del som finns kvar av den centrala motparten avvecklas, vilket bör ske inom en lämplig tidsram, med beaktande av behovet av att den fallerande centrala motparten tillhandahåller tjänster till eller bistår köparen eller broinstitutet för att möjliggöra fortsatt utförande av den verksamhet eller tillhandahållande av de tjänster som överförts till dessa.

(61) Verktyget för försäljning av verksamhet bör ge myndigheterna möjlighet att sälja den centrala motparten eller delar av dess affärsverksamhet till en eller flera köpare, utan aktieägarnas medgivande. Vid tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet bör myndigheterna vidta åtgärder för att saluföra den centrala motparten eller en del av dess affärsverksamhet genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande förfarande, och samtidigt eftersträva högsta möjliga försäljningspris.

(62) Eventuella nettointäkter från överföringen av tillgångarna eller åtagandena hos den centrala motparten i resolution vid tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet bör gynna den enhet som blivit föremål för avvecklingsförfarandena. Eventuella nettointäkter från överföringen av äganderättsinstrument, som getts ut av den centrala motparten i resolution vid tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet, bör komma aktieägarna till godo. All eventuell ersättning som betalas av köparen bör också vara till förmån för alla clearingmedlemmar som inte är på obestånd och som har lidit förluster. Alla sådana nettointäkter eller tillgångar bör vara föremål för fullt återhämtande av alla offentliga medel som tillhandahållits vid resolution. Intäkterna bör beräknas netto, efter avdrag för de kostnader som har uppstått genom den centrala motpartens fallissemang och genom resolutionsförfarandet.

(63) För att i tid genomföra försäljningen av en verksamhet och skydda den finansiella stabiliteten bör bedömningen av köparen av ett kvalificerat innehav göras i så god tid att det inte försenar användningen av verktyget för försäljning av verksamhet. Den centrala motparten, köparen eller båda, beroende på effekterna av verktyget för försäljning av verksamhet och slaget av förvärv, bör kunna utöva eller behålla sin befintliga rätt till medlemskap och tillgång till betalnings- och avvecklingssystem och andra anknutna finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser. Sådan rätt bör inte nekas, vare sig på grund av att de relevanta kriterierna för medlemskap eller deltagande inte har uppfyllts eller på grund av otillräckligt kreditbetyg. En köpare som inte uppfyller dessa kriterier kan utöva sådan rätt endast under en viss period som ska fastställas av resolutionsmyndigheten.

(64) Det är sannolikt systemviktigt med information om saluföringen av en fallerande central motpart och om de förhandlingar med potentiella köpare som föregår användningen av verktyget för försäljning av verksamhet. För att säkerställa finansiell stabilitet är det viktigt att det är möjligt att skjuta upp offentliggörandet av sådan information enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 ([8]) så länge som det krävs för att planera och organisera resolutionen av den centrala motparten i enlighet med de tidsfrister som medges i enlighet med ordningen om marknadsmissbruk.

(65) Liksom en central motpart som helt eller delvis ägs av en eller flera offentliga myndigheter eller kontrolleras av resolutionsmyndigheten, bör ett broinstitut ha som främsta syfte att säkerställa att väsentliga finansiella tjänster fortsätter att tillhandahållas till clearingmedlemmar och kunder till den centrala motpart som försatts i resolution och att väsentlig finansiell verksamhet fortsätter att utföras. Ett broinstitut bör drivas som en bärkraftig enhet enligt fortlevnadsprincipen (*going concern*) och antingen återintroduceras på marknaden när villkoren är lämpliga eller avvecklas om det inte längre är bärkraftigt.

(66) Om andra alternativ inte finns att tillgå eller om de visar sig vara otillräckliga för att skydda finansiell stabilitet bör statens deltagande i form av stöd till eget kapital eller tillfälligt offentligt ägande vara möjligt, i enlighet med tillämpliga regler om statligt stöd, inklusive en omstrukturering av den centrala motpartens verksamhet. För att undvika moralisk risk bör sådant extraordinärt offentligt finansiellt stöd endast ges som en sista utväg, vara tillfälligt till sin natur och alltid återhämtas under en lämplig period. Därför bör omfattande och trovärdiga arrangemang för återhämtande av medel, som inte utgör något hinder för tillämpning av statliga stabiliseringsverktyg, inrättas av medlemsstaterna. Tillämpningen av statliga stabiliseringsverktyg påverkar inte en centralbanks roll vad gäller potentiellt tillhandahållande, uteslutande efter centralbankens eget skön, av likvida medel till det finansiella systemet, även under perioder av stress.

(67) För att säkerställa att en resolutionsmyndighet har möjlighet att tillämpa verktygen för fördelning av förluster och positioner verktygen på kontrakt med enheter baserade i tredjeländer bör ett erkännande av denna möjlighet inkluderas i den centrala motpartens verksamhetsregler.

(68) Resolutionsmyndigheterna bör ha alla de nödvändiga rättsliga befogenheter som i olika kombinationer skulle kunna utövas när resolutionsverktygen tillämpas. De bör omfatta befogenhet att överföra äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden i en fallerande central motpart till en annan enhet, såsom en annan central motpart eller ett broinstitut, befogenhet att skriva ned eller dra in äganderättsinstrument, eller skriva ned eller konvertera åtaganden i en fallerande central motpart, befogenhet att skriva ned variationssäkerhet, befogenhet att genomdriva tredje parts eventuella utestående skyldigheter mot den centrala motparten, inbegripet infordran av medel vid återhämtning, enligt den centrala motpartens verksamhetsregler, och tilldelning av positioner, befogenhet att utöva infordran av medel vid resolution, befogenhet att helt eller delvis säga upp den centrala motpartens kontrakt, befogenhet att ersätta ledningen samt befogenhet att införa ett tillfälligt moratorium för betalning av fordringar. Den centrala motparten, dess styrelseledamöter och verkställande ledning bör förbli ansvariga, om inte annat följer av nationell civil- eller straffrätt, för den centrala motpartens fallissemang.

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordningen) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG (EUT L 173, 12.6.2014, s. 1).

(69) Resolutionsramen bör inkludera förfarandekrav för att säkerställa att resolutionsåtgärder meddelas på korrekt sätt och offentliggörs. Eftersom uppgifter som resolutionsmyndigheter och deras professionella rådgivare inhämtar under resolutionsförfarandet sannolikt är känsliga, bör dessa, innan resolutionsbeslutet offentliggörs, omfattas av en ändamålsenlig konfidentialitetsordning. Hänsyn måste tas till att uppgifter om innehåll och detaljer om återhämtnings- och resolutionsplaner och resultatet av eventuella bedömningar av dessa planer kan få långtgående effekter, särskilt för berörda företag. Alla uppgifter som tillhandahålls om ett beslut innan det fattas oavsett om de gäller huruvida villkoren för resolution är uppfyllda, användningen av ett särskilt verktyg eller någon åtgärd under förfarandena, måste antas få effekter på offentliga och privata intressen som berörs av åtgärden. Uppgifter om att resolutionsmyndigheten undersöker en viss central motpart skulle kunna räcka för att negativa följder skulle kunna uppstå för den centrala motparten. Det är därför nödvändigt att säkerställa att det finns lämpliga mekanismer för att upprätthålla konfidentialiteten kring sådana uppgifter, såsom innehåll och detaljer i återhämtnings- och resolutionsplaner och resultatet av eventuella bedömningar som genomförts i det sammanhanget.

(70) Resolutionsmyndigheter bör ha kompletterande befogenheter för att säkerställa att överföringen av äganderättsinstrument eller skuldinstrument, tillgångar, åtaganden, rättigheter och skyldigheter, inbegripet positioner och tillhörande marginalsäkerhet, genomförs effektivt. Befogenheterna bör, med förbehåll för de skyddsåtgärder som specificeras i denna förordning, inkludera befogenheten att avlägsna tredje parters rättigheter från de överförda instrumenten eller tillgångarna och befogenheten att genomdriva kontrakt och tillgodose kontinuiteten i överenskommelser gentemot mottagaren av de överförda tillgångarna och äganderättsinstrumenten. Anställdas rätt att säga upp ett anställningsavtal bör dock inte påverkas. En parts rätt att säga upp ett kontrakt med en central motpart i resolution, eller med en koncernenhet i en sådan, av andra orsaker än att den fallerande centrala motparten är i resolution, bör inte heller påverkas. Resolutionsmyndigheterna bör ha den kompletterande befogenheten att kräva att den resterande delen av en central motpart som avvecklas enligt normala insolvensförfaranden tillhandahåller tjänster som är nödvändiga för att verksamheten ska kunna fortsätta i den centrala motpart till vilken tillgångar, kontrakt eller äganderättsinstrument har överförts genom användning av verktyget för försäljning av verksamhet eller broinstitutsverktyget.

(71) Eftersom det skulle kunna krävas att krishanteringsåtgärder vidtas brådskande på grund av allvarliga risker för den finansiella stabiliteten i medlemsstaten och unionen, bör förfaranden enligt nationell rätt avseende ansökan till en rättslig myndighet om förhandsgodkännande av en krishanteringsåtgärd och domstolens behandling av en sådan ansökan vara skyndsamma. Med hänsyn till kravet att en krishanteringsåtgärd ska vidtas brådskande bör domstolen besluta inom 24 timmar och medlemsstaterna bör säkerställa att den relevanta myndigheten kan fatta sitt beslut omedelbart efter domstolens avgörande. Detta bör inte påverka de berörda parternas rätt att begära att domstolen om att upphäva ett beslut under en begränsad period efter det att resolutionsmyndigheten har vidtagit krishanteringsåtgärden.

(72) I enlighet med artikel 47 i stadgan har de berörda parterna rätt till en rättvis rättegång och till ett effektivt rättsmedel mot åtgärder som berör dem. Därför bör beslut som fattas av resolutionsmyndigheterna kunna överklagas.

(73) Resolutionsåtgärder som vidtas av nationella resolutionsmyndigheter skulle kunna kräva ekonomiska bedömningar och ett stort utrymme för skönsmässig bedömning. De nationella resolutionsmyndigheterna har specifikt utrustats med den sakkunnighet som behövs för att utföra dessa bedömningar och besluta om lämplig användning av utrymmet för skönsmässig bedömning. Det är därför viktigt att säkerställa att de ekonomiska bedömningar som görs i det sammanhanget av de nationella resolutionsmyndigheterna används som grund av de nationella domstolarna när de ser över de berörda krishanteringsåtgärderna. De bedömningarnas komplexa karaktär bör dock inte hindra nationella domstolar från att pröva huruvida de bevis resolutionsmyndigheten åberopar är materiellt riktiga, tillförlitliga och samstämmiga, huruvida dessa bevis utgör alla relevanta uppgifter som bör beaktas vid bedömningen av en komplicerad situation och huruvida de styrker de slutsatser som dragits.

(74) För att täcka synnerligen brådskande situationer och eftersom uppskjutandet av ett beslut av resolutionsmyndigheterna skulle kunna hindra upprätthållandet av kritiska funktioner, är det nödvändigt att föreskriva att inlämnande av ett överklagande inte automatiskt bör skjuta upp verkan av det överklagade beslutet och att resolutionsmyndighetens beslut bör vara omedelbart verkställbart.

(75) Där det behövs för att skydda tredje parter som i god tro har förvärvat tillgångar, kontrakt, rättigheter och åtaganden i den centrala motparten i resolution genom resolutionsmyndigheternas utövande av sina resolutionsbefogenheter och för att säkerställa stabiliteten på de finansiella marknaderna, bör vidare rätten att överklaga inte påverka någon senare administrativ akt eller transaktion som ingåtts på grundval av ett upphävt beslut. Korrigerande åtgärder för att rätta till ett felaktigt beslut bör därför i sådana fall begränsas till ersättning för den skada som de berörda personerna lidit.

(76) För att uppnå en ändamålsenlig resolution och för att undvika lagvalskonflikter bör inga normala insolvensförfaranden med avseende på den fallerande centrala motparten inledas eller fortgå medan resolutionsmyndigheten utövar sina resolutionsbefogenheter eller tillämpar resolutionsverktygen, utom på resolutionsmyndighetens initiativ eller med dess samtycke. Det är lämpligt och nödvändigt att, under en begränsad tidsperiod, tillfälligt upphäva vissa avtalsenliga skyldigheter för att ge resolutionsmyndigheten tid att faktiskt tillämpa resolutionsverktygen. Detta bör dock inte gälla en fallerande central motparts förpliktelser avseende system utformade enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG ([9]), inbegripet andra centrala motparter och centralbanker. Genom direktiv 98/26/EG reduceras den risk som är förknippad med att delta i system för överföring av betalningar och värdepapper, i synnerhet genom att störningarna minskas i händelse av att en deltagare i systemet blir insolvent. För att säkerställa att dessa skydd tillämpas korrekt i krissituationer, samtidigt som lämplig säkerhet för operatörer av system för överföring av betalningar och värdepapper och andra marknadsdeltagare upprätthålls, bör krisförebyggande åtgärder eller resolutionsåtgärder inte anses utgöra insolvensförfaranden i den mening som avses i direktiv 98/26/EG, under förutsättning att väsentliga förpliktelser enligt kontraktet även fortsättningsvis fullgörs. Driften av ett system utformat enligt direktiv 98/26/EG, eller den rätt till säkerhet som garanteras i det direktivet, bör inte undergrävas.

(77) För att säkerställa att resolutionsmyndigheter, när de överför tillgångar och åtaganden till en köpare i den privata sektorn eller ett broinstitut, ges en tillräcklig tidsperiod för att identifiera kontrakt som behöver överföras, kan det vara lämpligt att införa proportionerliga begränsningar av motparters rätt att slutavräkna, påskynda eller på annat sätt säga upp finansiella avtal före överföringen. En sådan begränsning skulle vara nödvändig för att låta myndigheterna få en rättvisande bild av den fallerande centrala motpartens balansräkning, utan de förändringar av värden och omfattning som en utbredd användning av uppsägningsrättigheter skulle medföra. För att i så liten utsträckning som möjligt intervenera i motparters avtalsenliga rättigheter bör begränsningen av uppsägningsrätten bara gälla under kortast möjliga period och bara vara tillämplig med avseende på den krisförebyggande åtgärden eller resolutionsåtgärden – inbegripet förekomsten av en händelse med direkt koppling till användningen av en sådan åtgärd – och på uppsägningsrätten på grund av att någon annan skyldighet inte uppfyllts, inklusive underlåtenhet att betala eller tillhandahålla marginalsäkerheter, bör kvarstå.

(78) För att bevara legitima kapitalmarknadsarrangemang i händelse av överföring av vissa, men inte alla, tillgångar, kontrakt, rättigheter och åtaganden i en fallerande central motpart, är det lämpligt att inkludera skyddsåtgärder för att, beroende på vad som är lämpligt, förhindra uppdelning av inbördes sammanlänkade åtaganden, rättigheter och kontrakt. En sådan begränsning av viss praxis i samband med inbördes sammanlänkade kontrakt och därtill hörande säkerhet bör utsträckas till att även gälla kontrakt med samma motpart som täcks av arrangemang om säkerheter, avtal om finansiell äganderättsöverföring, kvittningsavtal, slutavräkningsbestämmelser och arrangemang om strukturerad finansiering. Om skyddsåtgärden är tillämplig bör resolutionsmyndigheterna vara skyldiga att överföra alla kontrakt med koppling till varandra i ett skyddat arrangemang eller låta alla ligga kvar i den del som finns kvar av den fallerande centrala motparten. Skyddsåtgärderna bör säkerställa att behandlingen av exponeringar som täcks av ett nettningsavtal i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU ([10]) påverkas i minsta möjliga grad vid beräkning av lagstadgat kapital.

(79) Unionens centrala motparter tillhandahåller tjänster till clearingmedlemmar och deras kunder som är belägna i tredjeland, och tredjeländers centrala motparter tillhandahåller tjänster till clearingmedlemmar och deras kunder som är belägna i unionen. En ändamålsenlig resolution av internationellt verksamma centrala motparter kräver samarbete mellan medlemsstaternas myndigheter och myndigheter i ett tredjeland. I detta syfte bör Esma ge vägledning om det relevanta innehållet i samarbetsarrangemang som ingås med myndigheter i tredjeländer. Samarbetsarrangemangen bör säkerställa effektiv planering, effektivt beslutsfattande och effektiv samordning vad gäller internationellt verksamma centrala motparter. Nationella resolutionsmyndigheter bör under vissa omständigheter erkänna och verkställa resolutionsförfaranden i tredjeland. Samarbete bör också ske med avseende på dotterföretag till centrala motparter i unionen eller i tredjeland och deras clearingmedlemmar och kunder.

(80) För att säkerställa att administrativa sanktioner tillämpas konsekvent i alla medlemsstater vid åsidosättande av bestämmelserna i denna förordning bör denna förordning innehålla en förteckning över de viktigaste administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som måste finnas tillgängliga för resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna, bestämmelser om befogenheten att ålägga alla personer, såväl juridiska som fysiska, som är ansvariga för en överträdelse sådana administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder samt en förteckning över de viktigaste kriterierna för fastställandet av nivån på och typen av sådana administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder, samt nivåer på administrativa sanktionsavgifter. Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder bör fastställas med hänsyn till faktorer som identifierade finansiella

([9]) Europaparlamentets och rådets direktiv 98/26/EG av den 19 maj 1998 om slutgiltig avveckling i system för överföring av betalningar och värdepapper (EGT L 166, 11.6.1998, s. 45).

([10]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

fördelar till följd av överträdelsen, överträdelsens allvar och varaktighet, försvårande eller förmildrande omständigheter samt vikten av att straffavgifterna får en avskräckande effekt och om lämpligt inkluderar en rabatt för samarbete med resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten. Beslut om och offentliggörande av administrativa sanktioner bör respektera de grundläggande rättigheterna enligt stadgan.

(81) För att säkerställa en konsekvent harmonisering och ett adekvat skydd för marknadsaktörer i hela unionen bör kommissionen ges befogenhet att anta förslag till tekniska standarder för tillsyn, utarbetade av Esma, genom delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att specificera följande uppgifter: a) innehållet i de skriftliga arrangemangen och förfarandena för resolutionskollegiernas funktionssätt, b) metoden för att beräkna och upprätthålla det belopp av ytterligare förfinansierade avsatta egna medel som ska användas av den centrala motparten vid återhämtning och de förfaranden, i fall då sådana egna medel inte är tillgängliga, som ska göra det möjligt för den centrala motparten att tillämpa återhämtningsåtgärder som kräver bidrag från clearingmedlemmar som inte är på obestånd och därefter återbetala sådana clearingmedlemmar, c) metoden för bedömning av återhämtningsplaner, d) innehållet i resolutionsplanerna, e) ordningsföljden för fördelning, maximiperioden och maximiandelen avseende den centrala motpartens årliga vinst inom ramen för ersättningsmekanismen vid återhämtning, f) de uppgifter som är relevanta för utförandet av värderingar, g) metoden för att beräkna den buffert för ytterligare förluster som ska ingå i preliminära värderingar, h) de minimiuppgifter som bör ingå i en omorganiseringsplan för av verksamheten, i) de kriterier som en omorganiseringsplan för verksamheten ska uppfylla, j) metoden för slutlig värdering enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär” samt k) villkoren för att clearingmedlemmar ska kunna överföra ersättning till sina kunder i linje med kontraktssymmetriprincipen och de villkor på vilka det kan anses vara proportionellt.

(82) Kommissionen bör kunna tillfälligt upphäva ett clearingkrav som inrättats enligt artikel 5 i förordning (EU) nr 648/2012 efter en begäran från resolutionsmyndigheten för en central motpart i resolution eller dess behöriga myndighet, på eget initiativ eller på begäran av den behöriga myndighet som ansvarar för övervakningen av en clearingmedlem i en central motpart i resolution, och efter att ha erhållit ett icke-bindande yttrande från Esma, för en särskild typ av motpart eller för särskilda klasser av OTC-derivat som clearas av en central motpart i resolution. Beslut om tillfälligt upphävande av clearingkravet bör bara tas om det är nödvändigt för att bevara finansiell stabilitet och marknadens förtroende, särskilt för att undvika spridningseffekter och förhindra att motparter och investerare har höga och osäkra riskexponeringar gentemot en central motpart. När kommissionen antar sitt beslut bör den beakta resolutionsmålen, kriterierna i förordning (EU) nr 648/2012 vad gäller OTC-derivat som ska omfattas av clearingkravet för de OTC-derivat för vilka tillfälligt upphävande begärts och huruvida ett tillfälligt upphävande av clearingkravet är nödvändigt för att bevara den finansiella stabiliteten eller de finansiella marknadernas korrekta funktionssätt i unionen. Esma bör ha möjlighet att begära att kommissionen tillfälligt upphäver handelsskyldigheten i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 ([11]), om Esma anser att ett tillfälligt upphävande av clearingkravet innebär en väsentlig ändring av kriterierna för handelsskyldigheten. Upphävandet bör vara av tillfällig art, med möjlighet till förlängning. På samma sätt bör uppgiften för den centrala motpartens riskkommitté, såsom fastställs i artikel 28 i förordning (EU) nr 648/2012, stärkas för att ytterligare uppmuntra den centrala motparten att hantera sina risker försiktigt och förbättra sin resiliens.

Riskkommitténs medlemmar bör ha möjlighet att underrätta den behöriga myndigheten om den centrala motparten inte följer riskkommitténs råd, och företrädare för clearingmedlemmar och kunder i riskkommittén bör kunna använda information som lämnats för att övervaka deras exponeringar mot en central motpart i enlighet med konfidentialitetsskyddet och utan att det påverkar tillämpningen av de begränsningar för informationsutbyte som fastställs i konkurrensrätten. Slutligen bör de centrala motparternas resolutionsmyndigheter också ges tillgång till all nödvändig information i transaktionsregister. Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 648/2012 och (EU) 2015/2365 ([12]) bör därför ändras i enlighet med detta.

(83) För att säkerställa ett korrekt genomförande av FSB:s referensräntereform är det nödvändigt att göra det klart för marknadsdeltagarna att transaktioner som ingåtts eller förnyats innan clearing- eller marginalkrav börjat tillämpas på OTC-derivattransaktioner som hänvisar till en referensränta (*äldre transaktioner*) inte kommer att omfattas av kraven i förordning (EU) nr 648/2012 när de förnyats enbart i syfte att genomföra eller förbereda genomförandet av referensräntereformen. Detta skulle också förhindra varje risk för att unionens motparter till dessa äldre transaktioner är oförberedda när ett specifikt referensvärde ändras väsentligt eller upphör, vilket minskar den därmed sammanhängande oron för den finansiella stabiliteten. En sådan strategi ligger i linje med de internationella riktlinjerna från Baselkommittén för banktillsyn och Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco).

(11) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 84).

(12) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 337, 23.12.2015, s. 1).

(84) För att genomföra resolution av centrala motparter på ett ändamålsenligt sätt bör de skyddsåtgärder som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG ([13]) inte tillämpas på några begränsningar av verkställigheten av ett avtal om finansiellt säkerhetsställande eller av verkan av ett avtal om finansiell säkerhet eller slutavräknings- eller kvittningsbestämmelser som föreskrivs i denna förordning.

(85) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 ([14]), 2004/25/EG ([15]) och 2007/36/EG ([16]) innehåller regler om skydd av aktieägare i och borgenärer till centrala motparter som ingår i tillämpningsområdet för de direktiven. I en situation där resolutionsmyndigheterna behöver agera snabbt enligt denna förordning skulle de reglerna kunna hindra resolutionsmyndigheterna från att vidta ändamålsenliga resolutionsåtgärder och tillämpa resolutionsverktyg och resolutionsbefogenheter på ett ändamålsenligt sätt. Undantagen enligt direktiv 2014/59/EU bör följaktligen utvidgas till att omfatta åtgärder som vidtas enligt denna förordning. För att garantera största möjliga rättssäkerhet för intressenter bör undantagen definieras tydligt och snävt och enbart kunna användas i det allmänna intresset och när villkoren för utlösande av resolution är uppfyllda.

(86) För att undvika dubbla kravuppsättningar bör direktiv 2014/59/EU och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 ([17]) ändras så att sådana enheter som också är auktoriserade i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012 utesluts från deras tillämpningsområden.

(87) I artikel 54.2 i förordning (EU) nr 600/2014 föreskrivs en övergångsperiod under vilken artiklarna 35 eller 36 i den förordningen inte ska vara tillämplig på de centrala motparter eller handelsplatser som ansökt hos sin behöriga myndighet om att få utnyttja övergångsarrangemangen för börshandlade derivat. Den övergångsperiod under vilken en handelsplats eller en central motpart av sin nationella behöriga myndighet kan beviljas undantag från tillämpningen av artiklarna 35 och 36 i den förordningen avseende börshandlade derivat löpte ut den 3 juli 2020. De nuvarande marknadsförhållandena, med en hög grad av osäkerhet och volatilitet på grund av covid-19-pandemin, inverkar negativt på verksamheten vid centrala motparter och handelsplatser genom att de operativa riskerna ökar. Dessa ökade risker kan, i kombination med en begränsad kapacitet för bedömning av begäran om tillträde och för hantering av migreringen av transaktionsflöden, inverka negativt på marknadernas funktion och den finansiella stabiliteten. I den förordningen föreskrivs dessutom en ny ordning för börshandlade derivat vad gäller tillträde till kritiska marknadsinfrastrukturer, som syftar till att skapa jämvikt mellan den ökade konkurrensen bland sådana infrastrukturer och behovet av att bevara deras operativa integritet.

Även om man genom den förordningen har försökt skapa en konkurrensutsatt marknad för finansiella infrastrukturer bör ekonomiska aktörer därför inte förvänta sig att befintliga regler och prioriteringar upprätthålls när de ekonomiska förhållandena förändras till följd av särskilt en större ekonomisk kris. Detta gäller i synnerhet på ett område där interaktionen mellan kritiska marknadsinfrastrukturer, såsom infrastrukturer för handel och clearing, kräver en exceptionell operativ förmåga att stå emot en ogynnsam marknadsutveckling, eftersom varje fallissemang i sådana kritiska infrastrukturer utgör en risk för den finansiella stabiliteten. Som en följd av covid-19-pandemin har den dag då den nya ordningen med öppet tillträde för handelsplatser och centrala motparter som erbjuder handels- och clearingtjänster för börshandlade derivat börjar gälla skjutits upp ett år, till den 3 juli 2021.

(88) För att säkerställa att centrala motparters resolutionsmyndigheter är representerade i alla relevanta forum och för att säkerställa att Esma drar nytta av all sakkunskap som krävs för att utföra uppgifterna i samband med återhämtning och resolution av centrala motparter, bör förordning (EU) nr 1095/2010 ändras för att inkludera centrala motparters nationella resolutionsmyndigheter i begreppet behöriga myndigheter enligt den förordningen.

(89) För att förbereda Esmas beslut vad gäller de uppgifter som den tilldelats, som inbegriper utarbetande av förslag till tekniska standarder för förhands- och efterhandsvärderingar och för resolutionskollegier och resolutionsplaner och av riktlinjer om villkoren för resolution och om bindande medling samt för att säkerställa ett omfattande deltagande av Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten) (EBA) och dess medlemmar i beredningen av

(13) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (EGT L 168, 27.6.2002, s. 43).

(14) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1132 av den 14 juni 2017 om vissa aspekter av bolagsrätt (EUT L 169, 30.6.2017, s. 46).

(15) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/25/EG av den 21 april 2004 om uppköpserbjudanden (EUT L 142, 30.4.2004, s. 12).

(16) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG av den 11 juli 2007 om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag (EUT L 184, 14.7.2007, s. 17).

(17) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 225, 30.7.2014, s. 1).

dessa beslut, bör Esma skapa en intern kommitté (*Esmas resolutionskommitté*) med resolutionsmyndigheter som medlemmar. I relevanta fall bör de behöriga myndigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 ([18]), inbegripet Europeiska centralbanken, och de resolutionsmyndigheter som anges i direktiv 2014/59/EU, inbegripet den gemensamma resolutionsnämnd som inrättats genom förordning (EU) nr 806/2014, inbjudas att delta som observatörer.

(90) Esmas resolutionskommitté bör rådfrågas under utarbetandet av den begreppsmässiga ramen för bedömning av centrala motparters förmåga att stå emot negativ marknadsutveckling, när denna bedömning inbegriper den aggregerade effekten av centrala motparters återhämtnings- och resolutionsarrangemang på unionens finansiella stabilitet. I sådana fall bör Esmas resolutionskommitté rådfrågas även vid bedömningen av resultaten av sådana stresstester.

(91) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de rättigheter, friheter och principer som erkänns i stadgan.

(92) När behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter fattar beslut eller vidtar åtgärder inom ramen för denna förordning, bör de alltid ta vederbörlig hänsyn till vilka effekter deras beslut och åtgärder får för den finansiella stabiliteten i andra medlemsstater och för den ekonomiska situationen i andra medlemsstater där den centrala motpartens verksamhet är kritisk eller viktig för lokala finansiella marknader, inklusive där clearingmedlemmar och, om relevant information finns tillgänglig, deras kunder är belägna och där anknutna handelsplatser och finansmarknadsinfrastrukturer, inklusive samverkande centrala motparter, är etablerade.

(93) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att harmonisera regler och förfaranden för återhämtning och resolution av centrala motparter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av hur centrala motparters fallissemang kan påverka hela unionen, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(94) Denna förordning bör inte börja tillämpas förrän den 12 augusti 2022 för att fastställa alla nödvändiga genomförandeåtgärder och ge centrala motparter och andra marknadsdeltagare möjlighet att vidta de åtgärder som krävs för att efterleva bestämmelserna. Kravet på centrala motparter att använda avsatta egna medel vid återhämtning och bestämmelserna om ersättning till clearingmedlemmar i det extraordinära fall då värderingsavdrag från vinster på variationssäkerhet tillämpas vid återhämtning är emellertid beroende av att lämpliga tekniska standarder för tillsyn har fastställts. Det är därför lämpligt att senarelägga tillämpningsdatumet för en sådan bestämmelse till och med den 12 februari 2023. Dessutom bör vissa bestämmelser som gäller centrala motparters återhämtningsplaner och antagandet och översynen av återhämtningsplaner, inbegripet skyldigheten att lämna in en återhämtningsplan, tillämpas från och med ett tidigare datum eftersom alla centrala motparter redan har återhämtningsplaner, i enlighet med de principer för finansmarknadsinfrastrukturer (*Principles for Financial Market Infrastructures*) som getts ut av Kommittén för betalningar och marknadsinfrastruktur (*Committee on Payments and Market Infrastructures*) och Iosco. Centrala motparter som redan auktoriserats inom ramen för förordning (EU) nr 648/2012 bör vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att de kommer att kunna lämna in sina återhämtningsplaner till de behöriga myndigheterna senast den 12 februari 2022. De bestämmelser som gäller återhämtningsplaner bör tillämpas från och med den 12 februari 2022. Om resolutionsmyndigheten inte har rådfrågats om den centrala motpartens återhämtningsplan innan övriga bestämmelser i denna förordning börjar gälla, bör den behöriga myndigheten för den centrala motparten utan dröjsmål rådfråga resolutionsmyndigheten om den centrala motpartens återhämtningsplan. För att säkerställa rättssäkerhet för motparter bör de ändringar av förordning (EU) nr 648/2012 som är avsedda att säkerställa ett korrekt genomförande av FSB:s referensräntereform vara tillämpliga från och med dagen för denna förordnings ikraftträdande.

(95) För att säkerställa att ökade operativa risker till följd av tillämpningen av ordningen med öppet tillträde för börshandlade derivat inte äventyrar marknadernas funktion eller den finansiella stabiliteten och för att undvika diskontinuitet är det nödvändigt att retroaktivt tillämpa förlängningen av sådana övergångsperioder från och med den 4 juli 2020 till och med den 3 juli 2021.

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

(96) Förordningen bör säkerställa att de centrala motparterna har en tillräcklig förlustabsorberings- och rekapitaliseringskapacitet för att säkerställa en smidig och snabb förlustabsorbering och rekapitalisering med minimala effekter på den finansiella stabiliteten och samtidigt eftersträva att undvika följder för skattebetalarna. I överensstämmelse med de internationellt överenskomna principerna för ändamålsenliga resolutionsordningar för finansiella institut, som utarbetats av FSB, bör denna förordning säkerställa att andelsinnehavare i en central motpart i resolution absorberar förluster först, på ett sätt som minimerar risken för rättsliga åtgärder från andelsinnehavarna, i händelse av att deras förluster vid resolution är större än de förluster som de skulle ha drabbats av vid normala insolvensförfaranden enligt principen ”inte sämre villkor för borgenär”. Den 15 november 2018 offentliggjorde FSB ett samrådsdokument med titeln *Finansiella resurser till stöd för resolution av centrala motparter och om behandlingen av centrala motparters kapital i resolution (Financial resources to support CCP resolution and the treatment of CCP equity in resolution)*.

På grundval av samrådssvaren på detta dokument och av kompletterande bedömningar, planerar FSB att i slutet av 2020 utfärda riktlinjer för hur eget kapital bör användas vid resolution av centrala motparter på ett sätt som minimerar risken för rättsliga åtgärder från andelsinnehavarna till följd av att principen ”inte sämre villkor för borgenär” tillämpas. Efter offentliggörandet av dessa riktlinjer bör kommissionen se över tillämpningen av reglerna i denna förordning med avseende på nedskrivningen av eget kapital i resolution, varvid dessa internationellt överenskomna standarder ska beaktas. Utöver denna specifika översyn bör kommissionen se över tillämpningen av denna förordning efter fem år från dagen för dess ikraftträdande, och därvid bland annat beakta den internationella utvecklingen. Denna allmänna översyn bör omfatta åtminstone vissa kärnfrågor som rör återhämtning och resolution av centrala motparter, till exempel vilka finansiella resurser som resolutionsmyndigheterna har att tillgå för att täcka förluster som inte orsakas av obestånd och vilka av de centrala motparternas egna resurser som ska användas för återhämtning och resolution.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

INNEHÅLL OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Innehåll

I denna förordning fastställs regler och förfaranden för återhämtning och resolution av centrala motparter som är auktoriserade i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012 och regler för överenskommelser med tredjeländer i fråga om återhämtning och resolution av centrala motparter.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *central motpart*: en central motpart enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) nr 648/2012.
2. *resolutionskollegium*: det kollegium som inrättats enligt artikel 4.
3. *resolutionsmyndighet*: en myndighet som en medlemsstat har utsett i enlighet med artikel 3.
4. *resolutionsverktyg*: ett resolutionsverktyg som anges i artikel 27.1.
5. *resolutionsbefogenhet*: en befogenhet som anges i artiklarna 48–58.
6. *resolutionsmål*: de resolutionsmål som anges i artikel 21.

7. *behörig myndighet*: en myndighet som en medlemsstat har utsett i enlighet med artikel 22 i förordning (EU) nr 648/2012.

8. *obeståndshändelse*: ett scenario i vilket den centrala motparten har förklarat någon av de följande på obestånd:

a) En eller flera clearingmedlemmar i enlighet med det förfarande som anges i artikel 48 i förordning (EU) nr 648/2012.

b) En eller flera samverkande centrala motparter i enlighet med relevanta kontraktsarrangemang eller med det förfarande som anges i artikel 52 i förordning (EU) nr 648/2012.

9. *icke-obeståndshändelse*: ett scenario där förluster uppstår för en central motpart på grund av något annat än en obeståndshändelse, inbegripet men inte begränsat till näringsverksamhet, förvar och förvaltning, investering, rättsliga eller operativa misslyckanden eller bedrägeri, inbegripet misslyckanden till följd av cyberattacker.

10. *resolutionsplan*: en resolutionsplan för en central motpart som upprättats i enlighet med artikel 12.

11. *resolutionsåtgärd*: ett beslut att placera en central motpart i resolution enligt artikel 22, tillämpa ett resolutionsverktyg eller utöva en eller flera resolutionsbefogenheter.

12. *clearingmedlem*: en clearingmedlem enligt definitionen i artikel 2.14 i förordning (EU) nr 648/2012.

13. *moderföretag*: ett moderföretag enligt definitionen i artikel 4.1.15 a i förordning (EU) nr 575/2013.

14. *central motpart i tredjeland*: en central motpart vars huvudkontor är etablerat i ett tredjeland.

15. *kvittningsavtal*: ett avtal genom vilket två eller flera ömsesidiga fordringar eller skyldigheter som den centrala motparten i resolution och en motpart har kan kvittas mot varandra.

16. *finansmarknadsinfrastruktur*: en central motpart, en värdepapperscentral, ett transaktionsregister, ett betalningssystem eller ett annat system som en medlemsstat definierat och betecknat som system enligt artikel 2 a i direktiv 98/26/EG.

17. *handelsplats*: en handelsplats enligt definitionen i artikel 2.4 i förordning (EU) nr 648/2012.

18. *kund*: en kund enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) nr 648/2012.

19. *andra systemviktiga institut*: sådana andra systemviktiga institut som avses i artikel 131.3 i direktiv 2013/36/EU.

20. *indirekt kund*: ett företag som har upprättat indirekta clearingarrangemang med en clearingmedlem i den mening som avses i artikel 4.3 andra stycket i förordning (EU) nr 648/2012.

21. *samverkande central motpart*: en central motpart med vilken en samverkansöverenskommelse har inrättats.

22. *återhämtningsplan*: en återhämtningsplan som utformas och upprätthålls av en central motpart i enlighet med artikel 9.

23. *styrelse*: den administrativa styrelse och/eller det tillsynsråd som inrättas enligt nationell bolagsrätt och i enlighet med artikel 27.2 i förordning (EU) nr 648/2012.

24. *tillsynskollegium*: det kollegium som avses i artikel 18.1 i förordning (EU) nr 648/2012.

25. *kapital*: kapital enligt definitionen i artikel 2.25 i förordning (EU) nr 648/2012.

26. *vattenfallsprincipen vid obestånd*: vattenfallsprincipen vid obestånd i enlighet med artikel 45 i förordning (EU) nr 648/2012.

27. *kritiska funktioner*: aktiviteter, tjänster eller transaktioner som tillhandahålls tredje parter utanför den centrala motparten, som om de upphörde sannolikt skulle leda till störningar av tjänster som är avgörande för realekonomin eller störa den finansiella stabiliteten i en eller flera medlemsstater på grund av den centrala motpartens storlek, marknadsandel, externa och interna sammanlänkning, komplexitet eller gränsöverskridande verksamhet i en eller flera medlemsstater, särskilt med avseende på dessa aktiviteters, tjänsters eller transaktioners utbytbarhet.

28. *koncern*: en grupp enligt definitionen i artikel 2.16 i förordning (EU) nr 648/2012.

29. *anknuten finansmarknadsinfrastruktur*: en finansmarknadsinfrastruktur med vilken den centrala motparten har ingått kontraktsarrangemang, inbegripet samverkansöverenskommelser.

30. *extraordinärt offentligt finansiellt stöd*: statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), eller något annat offentligt finansiellt stöd på överstatlig nivå som skulle utgöra statligt stöd om det gavs på nationell nivå, vilket ges för att bevara eller återställa bärkraften, likviditeten eller solvensen hos en central motpart.

31. *finansiella avtal*: avtal och överenskommelser enligt definitionen i artikel 2.1.100 i direktiv 2014/59/EU.

32. *normala insolvensförfaranden*: kollektiva insolvensförfaranden som innebär total eller delvis avyttring av en gäldenärs tillgångar och tillsättande av en likvidator eller förvaltare och som normalt gäller för centrala motparter enligt nationell rätt och antingen är specifika för dessa institutioner eller allmänt tillämpliga för alla fysiska eller juridiska personer.

33. *äganderättsinstrument*: aktier, andra instrument som ger äganderätt, instrument som kan konverteras till eller ger rätt att förvärva aktier eller andra äganderättsinstrument, samt instrument som utgör intressen i aktier eller andra äganderättsinstrument.

34. *utsett nationellt makrotillsynsorgan*: den myndighet som har anförtrotts genomförandet av den politik för makroprudentiell tillsyn som avses i rekommendation B1 i rekommendationen från Europeiska systemrisknämnden (ESRB) av den 22 december 2011 om de nationella myndigheternas mandat för makrotillsyn (ESRB/2011/3).

35. *obeståndsfond*: en obeståndsfond som en central motpart har i enlighet med artikel 42 i förordning (EU) nr 648/2012.

36. *förfinansierade medel*: medel som innehas av och är fritt tillgängliga för den berörda juridiska personen.

37. *verkställande ledning*: den eller de personer som effektivt leder den centrala motpartens affärsverksamhet samt arbetande styrelseledamot eller styrelseledamöter.

38. *transaktionsregister*: ett transaktionsregister enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) nr 648/2012 eller i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 ([19]).

39. *unionens regler om statligt stöd*: den ram som fastställs genom artiklarna 107, 108 och 109 i EUF-fördraget samt förordningar och alla unionsrättsakter, inbegripet riktlinjer, meddelanden och tillkännagivanden, som utfärdats eller antagits med stöd av artikel 108.4 eller 109 i EUF-fördraget.

40. *skuldinstrument*: obligationer och andra former av överlåtbara skuldförbindelser utan säkerhet, instrument som skapar eller bekräftar en skuld samt instrument som ger rätt att förvärva skuldinstrument.

41. *initialsäkerhet*: marginalsäkerhet som centrala motparter kräver för att täcka potentiell framtida exponering mot de clearingmedlemmar som ställer säkerheten och, i förekommande fall, samverkande centrala motparter under tiden mellan det senaste uttaget av säkerheter och likvideringen av positioner när en clearingmedlem eller en samverkande central motpart har hamnat på obestånd.

42. *variationssäkerhet*: marginalsäkerhet som krävs eller betalats ut för att spegla aktuella exponeringar till följd av faktiska marknadsprisförändringar.

43. *infordran av medel vid resolution*: en begäran om att likvida medel ska tillhandahållas av clearingmedlemmarna till den centrala motparten, utöver förfinansierade medel, på grundval av lagstadgade befogenheter som en resolutionsmyndighet har tillgång till i enlighet med artikel 31.

44. *infordran av medel vid återhämtning*: en begäran om likvida medel, som inte är en infordran av medel vid resolution, som ska tillhandahållas av clearingmedlemmar till den centrala motparten, utöver förfinansierade medel, på grundval av kontraktsarrangemang som anges i den centrala motpartens verksamhetsregler.

([19]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2365 av den 25 november 2015 om transparens i transaktioner för värdepappersfinansiering och om återanvändning samt om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 337, 23.12.2015, s. 1).

45. *överföringsbefogenheter*: de befogenheter som specificeras i artikel 48.1 c och d som avser överföring av aktier, andra äganderättsinstrument, skuldinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden, eller en kombination av dessa från en central motpart i resolution till en mottagare.

46. *derivat*: ett derivat enligt definitionen i artikel 2.5 i förordning (EU) nr 648/2012.

47. *nettningsavtal*: ett arrangemang i enlighet med vilket ett antal fordringar eller skyldigheter kan konverteras till en enda nettofordran, inklusive ett slutavräkningsavtal där fullgörandet av parternas skyldigheter påskyndas när en utlösande händelse inträffar (oavsett hur och var denna definieras) så att de ska fullgöras omedelbart eller avslutas, och i varje fall konverteras till eller ersättas av en enda nettofordran, inbegripet en slutavräkningsklausul enligt definitionen i artikel 2.1 n i) i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG ([20]) och nettning enligt definitionen i artikel 2 k i direktiv 98/26/EG.

48. *krisförebyggande åtgärd*: utövande av befogenheter att kräva att en central motpart vidtar åtgärder för att rätta till brister i sin återhämtningsplan i enlighet med artikel 10.8 och 10.9, utövande av befogenheter att åtgärda eller undanröja hinder för möjligheten till resolution i enlighet med artikel 16 eller tillämpning av en åtgärd för tidigt ingripande enligt artikel 18.

49. *uppsägningsrätt*: rätten att säga upp ett avtal, rätten att påskynda, slutavräkna, kvitta eller netta skyldigheter eller liknande bestämmelser som skjuter upp, modifierar eller upphäver en avtalsparts skyldighet eller en bestämmelse som hindrar en skyldighet enligt avtalet från att uppkomma som annars skulle uppkomma.

50. *avtal om finansiell äganderättsöverföring*: avtal om finansiell äganderättsöverföring enligt definitionen i artikel 2.1 b i direktiv 2002/47/EG.

51. *säkerställd obligation*: en säkerställd obligation enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 ([21]).

52. *resolutionsförfaranden i tredjeland*: en åtgärd enligt lagstiftningen i ett tredjeland som syftar till att hantera fallissemanget för en central motpart i tredjeland som är jämförbar, i termer av mål och förväntade resultat, med resolutionsåtgärder enligt denna förordning.

53. *relevanta nationella myndigheter*: resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter eller behöriga ministerier som har utsetts i enlighet med denna förordning eller enligt artikel 3 i direktiv 2014/59/EU eller andra myndigheter i medlemsstaterna som har befogenheter avseende tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden för centrala motparter i tredjeland som tillhandahåller clearingtjänster i deras jurisdiktion.

54. *relevant myndighet i tredjeland*: myndighet i tredjeland med ansvar för uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som utförs av resolutionsmyndigheter eller behöriga myndigheter enligt denna förordning.

AVDELNING II

MYNDIGHETER, RESOLUTIONSKOLLEGIUM OCH FÖRFARANDEN

Avsnitt 1

Resolutionsmyndigheter, resolutionskollegier och de europeiska tillsynsmyndigheternas deltagande

Artikel 3

Utseende av resolutionsmyndigheter och behöriga ministerier

1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera resolutionsmyndigheter med befogenhet att tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna enligt denna förordning.

([20]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/47/EG av den 6 juni 2002 om ställande av finansiell säkerhet (EUT L 168, 27.06.2002, s. 43).

([21]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2162 av den 27 november 2019 om utgivning av säkerställda obligationer och offentlig tillsyn över säkerställda obligationer samt om ändring av direktiven 2009/65/EG och 2014/59/EU (EUT L 328, 18.12.2019, s. 29).

Resolutionsmyndigheterna ska vara nationella centralbanker, behöriga ministerier, offentliga förvaltningsmyndigheter eller andra myndigheter med förvaltningsbefogenheter.

2. Resolutionsmyndigheterna ska ha den sakkunskap, de resurser och den operativa kapacitet som krävs för att tillämpa resolutionsåtgärder och utöva sina befogenheter med den skyndsamhet och flexibilitet som krävs för att uppnå resolutionsmålen.

3. När en resolutionsmyndighet som utsetts enligt punkt 1 i denna artikel har fått andra funktioner ska det finnas adekvata strukturella arrangemang för att undvika intressekonflikter mellan de funktioner som resolutionsmyndigheten anförtrotts enligt denna förordning samt alla andra funktioner som myndigheten anförtrotts. I synnerhet ska arrangemang inrättas för att säkerställa ett faktiskt operativt oberoende, inbegripet separat personal, rapporteringsvägar och beslutsprocess inom den resolutionsmyndigheten, från alla uppgifter som resolutionsmyndigheten får utföra enligt artikel 22 i förordning (EU) nr 648/2012 som behörig myndighet för den centrala motparten och från de uppgifter som resolutionsmyndigheten får utföra som behörig myndighet för de clearingmedlemmar som avses i artikel 18.2 c i förordning (EU) nr 648/2012.

4. De krav som anges i punkt 3 ska inte hindra att rapporteringsvägar konvergerar på högsta nivå i en organisation som innefattar olika funktioner eller myndigheter, eller att personal, enligt förutbestämda villkor, får delas upp mellan de andra funktioner som resolutionsmyndigheten anförtrotts för att klara av tillfällig hög arbetsbelastning, eller för att resolutionsmyndigheten ska kunna dra nytta av expertisen hos gemensam personal.

5. Myndigheter som utövar tillsyns- och resolutionsfunktioner enligt förordning (EU) nr 648/2012 och denna förordning, och personer som utövar de funktionerna på myndigheternas vägnar, ska bedriva ett nära samarbete vid beredningen, planeringen och tillämpningen av resolutionsbeslut, både när resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten är separata enheter och när funktionerna utförs av samma enhet.

6. Resolutionsmyndigheterna ska anta och offentliggöra de interna regler som de har för att säkerställa att de krav som anges i punkt 3 är uppfyllda, inbegripet regler som rör tystnadsplikt och informationsutbyte mellan de olika funktionsområdena.

7. Medlemsstater där ingen central motpart är etablerad får göra undantag från de krav som anges i punkt 3, förutom med avseende på arrangemang för att undvika intressekonflikter.

8. Varje medlemsstat ska utse ett enda ministerium som ska vara ansvarigt för att utöva de funktioner som det behöriga ministeriet anförtrotts enligt denna förordning.

9. I de fall resolutionsmyndigheten i en medlemsstat inte är det behöriga ministeriet ska resolutionsmyndigheten utan onödigt dröjsmål informera det behöriga ministeriet om de beslut som fattats enligt denna förordning och, om inte annat framgår av nationell rätt, få dess godkännande innan beslut genomförs som kommer att få direkta budgeteffekter eller systemeffekter som sannolikt kommer att leda till direkta budgeteffekter.

10. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen och den europeiska tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten) (Esma) som inrättats genom förordning (EU) nr 1095/2010, om de resolutionsmyndigheter som utsetts enligt punkt 1.

11. Om en medlemsstat utser mer än en resolutionsmyndighet enligt punkt 1 ska den underrättelse som avses i punkt 10 omfatta

a) orsakerna till att flera resolutionsmyndigheter utses,

b) fördelningen av arbetsuppgifter och ansvarsområden mellan dessa myndigheter,

c) det sätt på vilket samordningen mellan dem säkerställs, och

d) den resolutionsmyndighet som utsetts till kontaktmyndighet för samarbetet och samordningen med de relevanta myndigheterna i andra medlemsstater.

12. Esma ska offentliggöra en förteckning över de resolutionsmyndigheter och kontaktmyndigheter som omfattas av underrättelsen enligt punkt 10.

Artikel 4

Resolutionskollegier

1. Den centrala motpartens resolutionsmyndighet ska inrätta, förvalta och vara ordförande för ett resolutionskollegium som ska utföra de uppgifter som avses i artiklarna 12, 15 och 16, och säkerställa samarbete och samordning med de myndigheter som är medlemmar i resolutionskollegiet och, när så är lämpligt, samarbete med behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter i tredjeländer.

Resolutionskollegier ska tillhandahålla en ram för resolutionsmyndigheter och andra berörda myndigheter för att utföra de följande uppgifterna:

a) Utbyta information som är relevant för utarbetandet av resolutionsplaner, bland annat för att ta hänsyn till systemeffekterna av genomförandet av resolutionsplanen, för tillämpningen av förberedande och förebyggande åtgärder och för resolution.

b) Utarbeta resolutionsplaner enligt artikel 12.

c) Bedöma centrala motparters möjlighet till resolution enligt artikel 15.

d) Identifiera, åtgärda och undanröja hinder för centrala motparters möjlighet till resolution enligt artikel 16.

e) Samordna information till allmänheten om resolutionsplaner och resolutionsstrategier.

2. Följande ska vara medlemmar i resolutionskollegiet:

a) Den centrala motpartens resolutionsmyndighet.

b) Den centrala motpartens behöriga myndighet.

c) De behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna för de clearingmedlemmar som avses i artikel 18.2 c i förordning (EU) nr 648/2012, inklusive, i förekommande fall, Europeiska centralbanken (ECB) inom ramen för de uppgifter som rör tillsyn av kreditinstitut inom den gemensamma tillsynsmekanismen och som ECB tilldelats i enlighet med rådets förordning (EU) nr 1024/2013 ([22]) samt den gemensamma resolutionsnämnden (SRB) i dess roll som resolutionsmyndighet för kreditinstitut inom den gemensamma resolutionsmekanismen, som SRB tilldelats i enlighet med förordning (EU) nr 806/2014.

d) Andra behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter för clearingmedlemmar än de som avses i led c. Dessa behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter ska informera den centrala motpartens resolutionsmyndighet och motivera sitt deltagande i kollegiet på grundval av sin bedömning av vilken inverkan resolutionen av den centrala motparten kan ha på deras respektive medlemsstats finansiella stabilitet.

e) De behöriga myndigheterna eller resolutionsmyndigheterna för clearingmedlemmars kunder, förutsatt att kollegiet inte redan har en medlem från deras egen medlemsstat i enlighet med leden c, d, f, g eller h. Dessa myndigheter ska informera den centrala motpartens resolutionsmyndighet och motivera sitt deltagande i kollegiet på grundval av sin bedömning av vilken inverkan den centrala motpartens resolution kan ha på deras respektive medlemsstats finansiella stabilitet.

f) De behöriga myndigheter som avses i artikel 18.2 d i förordning (EU) nr 648/2012.

g) De centrala motparternas behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter som avses i artikel 18.2 e i förordning (EU) nr 648/2012.

h) De behöriga myndigheter som avses i artikel 18.2 f i förordning (EU) nr 648/2012.

i) De medlemmar i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) som avses i artikel 18.2 g i förordning (EU) nr 648/2012.

([22]) Rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut (EUT L 287, 29.10.2013, s. 63).

j) De utgivande centralbanker som avses i artikel 18.2 h i förordning (EU) nr 648/2012.

k) De utgivande centralbankerna för alla unionsvalutor för finansiella instrument som har clearats av den centrala motparten, förutom de som avses i led j. Dessa utgivande centralbanker ska informera den centrala motpartens resolutionsmyndighet och motivera sitt deltagande i kollegiet på grundval av sin bedömning av vilken inverkan resolutionen av den centrala motparten kan ha på den valuta som de ger ut.

l) Den behöriga myndigheten för moderföretaget, i tillämpliga fall.

m) Det behöriga ministeriet, om den resolutionsmyndighet som avses i led a inte är det behöriga ministeriet.

n) Esma.

o) Den europeiska tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten) (EBA) som inrättats genom förordning (EU) nr 1093/2010.

3. Esma, EBA och de myndigheter som avses i punkt 2 d, e, k och l ska inte ha rösträtt i resolutionskollegier.

Om ECB är medlem av ett kollegium enligt punkt 2 c och j ska den ha två röster i kollegiet.

4. De behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna för clearingmedlemmar som är etablerade i tredjeländer och de behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter för centrala motparter i tredjeland med vilka den centrala motparten har inrättat samverkansöverenskommelser får bjudas in att delta som observatörer i resolutionskollegiet. Deras deltagande ska vara avhängigt att dessa myndigheter omfattas av konfidentialitetskrav som, enligt den centrala motpartens resolutionsmyndighet i egenskap av ordförande för resolutionskollegiet, motsvarar kraven i artikel 73.

Deltagande av myndigheter från tredjeländer i resolutionskollegiet får begränsas till diskussionen om utvalda gränsöverskridande verkställighetsfrågor, som får inkludera följande:

a) Effektiv och samordnad verkställighet av resolutionsåtgärder, särskilt i enlighet med artiklarna 53 och 77.

b) Identifiering och undanröjande av eventuella hinder för ändamålsenliga resolutionsåtgärder som kan uppkomma till följd av skillnader i lagar om säkerheter, nettnings- och kvittningsavtal och olika befogenheter eller strategier för återhämtning och resolution.

c) Identifiering och samordning av behovet av nya krav på licens, godkännande eller auktorisering, mot bakgrund av att det är nödvändigt att resolutionsåtgärder utförs i god tid.

d) Möjligt tillfälligt upphävande av clearingkrav för relevanta tillgångsklasser som berörs av den centrala motpartens resolution enligt artikel 6a i förordning (EU) nr 648/2012 eller en motsvarande bestämmelse enligt nationell rätt i det berörda tredjelandet.

e) Möjlig inverkan av olika tidszoner på tillämpliga stängningstider vad gäller handelsdagens slut.

5. Som resolutionskollegiets ordförande ska den centrala motpartens resolutionsmyndighet vara ansvarig för följande uppgifter:

a) Skriftligen fastställa arrangemang och förfaranden för resolutionskollegiets arbete, efter samråd med övriga medlemmar i resolutionskollegiet.

b) Samordna resolutionskollegiets alla aktiviteter.

c) Sammankalla och leda alla möten i resolutionskollegiet.

d) Hålla alla medlemmar i resolutionskollegiet fullt informerade i förväg om anordnandet av möten, om de huvudfrågor som ska diskuteras under dessa möten och om de diskussionspunkter som ska övervägas.

e) Besluta vilka myndigheter i tredjeländer, om några, som ska bjudas in att delta i resolutionskollegiets särskilda möten i enlighet med punkt 4.

f) Möjliggöra, främja och samordna utbyte i rimlig tid av all relevant information mellan medlemmarna i resolutionskollegiet.

g) I rimlig tid ge alla kollegiemedlemmar information om de beslut som har fattats vid dessa möten samt om resultaten av mötena.

6. För att underlätta utförandet av de uppgifter som tilldelats kollegiet ska de kollegiemedlemmar som avses i punkt 2 ha rätt att bidra till fastställandet av dagordningen för kollegiemötena, särskilt genom att lägga till punkter på dagordningen för mötet.

7. För att säkerställa konsekvent och enhetligt fungerande tillsynskollegier i hela unionen ska Esma utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera innehållet i de skriftliga arrangemangen och förfarandena för hur de resolutionskollegier som avses i punkt 1 ska fungera.

Vid utarbetandet av dessa tekniska standarder för tillsyn ska Esma ta hänsyn till de relevanta bestämmelserna i de delegerade akter som antagits på grundval av artikel 88.7 i direktiv 2014/59/EU.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 5

Esmas resolutionskommitté

1. Esma ska inrätta en resolutionskommitté (*Esmas resolutionskommitté*) enligt artikel 41 i förordning (EU) nr 1095/2010 i syfte att förbereda de beslut som Esma anförtros i den här förordningen, utom när det gäller de beslut som ska antas enligt artikel 11 i den här förordningen.

Esmas resolutionskommitté ska också främja utarbetandet och samordningen av resolutionsplaner och utveckla metoder för resolution av fallerande centrala motparter.

2. Esmas resolutionskommitté ska bestå av de myndigheter som utsetts enligt artikel 3.1.

Myndigheter som avses i artikel 4.2 i och v i förordning (EU) nr 1093/2010 ska inbjudas att delta i Esmas resolutionskommitté som observatörer.

3. Vid tillämpningen av denna förordning ska Esma samarbeta med den europeiska tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten) (Eiopa) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 ([23]) och EBA inom ramen för den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheter som inrättats enligt artikel 54 i förordning (EU) nr 1093/2010, artikel 54 i förordning (EU) nr 1094/2010 och artikel 54 i förordning (EU) nr 1095/2010.

(23) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

4. Vid tillämpningen av denna förordning ska Esma säkerställa en strukturell åtskillnad mellan Esmas resolutionskommitté och andra funktioner som avses i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 6

Samarbete mellan myndigheter

1. Behöriga myndigheter, resolutionsmyndigheter och Esma ska bedriva ett nära samarbete vid tillämpningen av denna förordning. Särskilt under återhämtningsfasen bör den behöriga myndigheten och medlemmarna i tillsynskollegiet samarbeta och kommunicera effektivt med resolutionsmyndigheten, så att resolutionsmyndigheten kan agera i god tid.

2. En central motparts resolutionsmyndighet och resolutionsmyndigheterna för dess clearingmedlemmar ska bedriva ett nära samarbete i syfte att säkerställa att det inte råder några hinder för resolution.

3. De behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna ska samarbeta med Esma vid tillämpningen av denna förordning, i enlighet med förordning (EU) nr 1095/2010.

De behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna ska utan dröjsmål förse Esma med alla uppgifter som den behöver för att utföra sina verksamhetsuppgifter i enlighet med artikel 35 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Avsnitt 2

Beslutsfattande och förfaranden

Artikel 7

Allmänna principer vid beslutsfattande

Behöriga myndigheter, resolutionsmyndigheter och Esma ska ta hänsyn till samtliga principer och aspekter nedan när de fattar beslut och vidtar åtgärder enligt denna förordning:

a) Ändamålsenligheten och proportionaliteten säkerställs i varje beslut eller åtgärd som rör en enskild central motpart, med beaktande av åtminstone följande faktorer:

i) Den centrala motpartens juridiska form, ägarstruktur och organisatoriska struktur, inbegripet, i tillämpliga fall, eventuellt ömsesidigt beroende inom den koncern som den centrala motparten tillhör.

ii) Arten av, storleken på och komplexiteten i den centrala motpartens verksamhet, i synnerhet storleken, strukturen och likviditeten under stressade förhållanden på de marknader där den centrala motparten är verksam.

iii) Strukturen på, arten och mångfalden av den centrala motpartens clearingmedlemskap och, i den mån informationen är tillgänglig, strukturen på, arten och mångfalden av dess clearingmedlemmars nätverk av kunder och indirekta kunder.

iv) Utbytbarheten av den centrala motpartens kritiska funktioner på de marknader där den är verksam.

v) Den centrala motpartens sammanlänkning med andra finansmarknadsinfrastrukturer, handelsplatser och finansiella institut och med det finansiella systemet i allmänhet.

vi) Huruvida de centrala motparterna clearar OTC-derivatkontrakt som gäller en klass av OTC-derivat som förklarats vara föremål för clearingkravet i enlighet med artikel 5.2 i förordning (EU) nr 648/2012.

vii) Faktiska eller potentiella konsekvenser av de överträdelser som avses i artiklarna 18.1 och 22.2.

b) Kravet på ett effektivt beslutsfattande i tid och med vederbörlig skyndsamhet, när så krävs, och på att hålla kostnaderna så låga som möjligt iakttas när beslut fattas och åtgärder vidtas, samtidigt som det säkerställs att marknadsstörningar mildras i största möjliga utsträckning.

c) Användningen av extraordinärt offentligt finansiellt stöd undviks i största möjliga utsträckning, sådant stöd är tillgängligt och används endast som en sista utväg och i enlighet med de villkor som anges i artikel 45, och inga förväntningar om offentligt finansiellt stöd skapas.

d) Resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter och andra myndigheter samarbetar med varandra för att säkerställa att beslut fattas och åtgärder vidtas på ett samordnat och effektivt sätt.

e) Relevanta myndigheters roller och ansvar inom varje medlemsstat är tydligt definierade.

f) Intressena för de medlemsstater där den centrala motparten tillhandahåller tjänster och där dess clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, inbegripet om dessa kunder eller indirekta kunder har identifierats av medlemsstaterna som andra systemviktiga institut, samt eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer, inklusive samverkande centrala motparter, är etablerade, och särskilt effekten av beslut, åtgärder eller underlåtenhet att vidta åtgärder på den finansiella stabiliteten eller skattemedlen i dessa medlemsstater och unionen som helhet.

g) Resolutionsmyndigheter och resolutionskollegier får inte ålägga medlemsstaterna att ge extraordinärt offentligt finansiellt stöd eller inkräkta på medlemsstaters budgetsuveränitet och finanspolitiska ansvar.

h) Intressena hos berörda clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, borgenärer och andra intressenter i den centrala motparten i de involverade medlemsstaterna, måste vägas mot varandra genom att undvika att vissa aktörers intressen äventyras eller skyddas på ett orättvist sätt och undvika en orättvis fördelning av bördan inom och mellan medlemsstaterna.

i) En skyldighet enligt denna förordning att samråda med en myndighet innan beslut fattas eller åtgärder vidtas innebär åtminstone en skyldighet att samråda om de inslagen i det föreslagna beslutet eller den föreslagna åtgärden som har eller som sannolikt kan få effekt på clearingmedlemmar, kunder, anknutna finansmarknadsinfrastrukturer eller handelsplatser, eller inverkan på den finansiella stabiliteten i den medlemsstat där clearingmedlemmar, kunder, anknutna finansmarknadsinfrastrukturer eller handelsplatser är etablerade eller belägna.

j) Om en myndighet tar upp en fråga som rör den finansiella stabiliteten i dess medlemsstat behandlar den centrala motpartens resolutionsmyndighet och resolutionskollegium frågan grundligt, och om de inte beaktar de farhågor som framförts förklarar de skriftligen skälen till detta.

k) De resolutionsplaner som avses i artikel 12 iakttas såvida inte, med beaktande av omständigheterna i fallet, resolutionsmålen skulle uppnås bättre genom avvikelser från dessa planer.

l) Transparens säkerställs gentemot de relevanta myndigheterna där så är möjligt, och i alla händelser när ett beslut eller en åtgärd som föreslås sannolikt kan få konsekvenser för den finansiella stabiliteten eller skattemedlen i berörda medlemsstater.

m) De samordnar sitt arbete och samarbetar så nära som möjligt med målet att minska den totala kostnaden för resolutionen.

n) Följande begränsas i så stor utsträckning som möjligt: Negativa ekonomiska och sociala effekter, inbegripet negativa effekter på den finansiella stabiliteten av eventuella beslut på alla medlemsstater där den centrala motparten tillhandahåller tjänster och där dess clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, inbegripet om dessa kunder eller indirekta kunder har identifierats av medlemsstaterna som andra systemviktiga institut, samt eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer, inklusive samverkande centrala motparter, är etablerade.

Artikel 8

Informationsutbyte

1. Resolutionsmyndigheterna, de behöriga myndigheterna och Esma ska på eget initiativ, eller på begäran, i god tid förse varandra med all information som är relevant för utövandet av deras uppgifter enligt denna förordning.

2. Genom undantag från punkt 1 ska resolutionsmyndigheterna endast lämna ut konfidentiella uppgifter från en myndighet i ett tredjeland om den myndigheten har gett sitt skriftliga samtycke i förväg.

3. Resolutionsmyndigheterna ska förse det behöriga ministeriet med all information avseende beslut eller åtgärder som kräver underrättelse till, samråd med eller godkännande av detta ministerium.

AVDELNING III

FÖRBEREDELSE

KAPITEL I

Återhämtnings- och resolutionsplanering

Avsnitt 1

Återhämtningsplanering

Artikel 9

Återhämtningsplaner

1. Centrala motparter ska utarbeta och upprätthålla en återhämtningsplan som föreskriver de åtgärder som ska vidtas vid både obestånds- och icke-obeståndshändelser och kombinationer av båda för att återställa deras finansiella sundhet, utan något extraordinärt offentligt finansiellt stöd, och göra det möjligt för dem att fortsätta att tillhandahålla kritiska funktioner i händelse av en betydande försämring av deras finansiella situation eller en risk för åsidosättande av deras kapital- och tillsynskrav enligt förordning (EU) nr 648/2012.

2. Åtgärderna i återhämtningsplanen ska

a) på ett heltäckande och ändamålsenligt sätt beakta alla de risker som identifierats i de olika scenarierna, inbegripet eventuella likviditetsbrister utan täckning,

b) i händelse av förluster som orsakas av en obeståndshändelse, säkerställa återställandet av en balanserad derivatportfölj (*matched book*) och en fullständig fördelning av förluster utan täckning bland clearingmedlemmarna, och deras kunder om dessa kunder är direkta borgenärer till den centrala motparten, samt bland aktieägarna, med beaktande av alla intressenters intressen,

c) inbegripa arrangemang för förlustabsorbering som är lämpliga för att täcka de förluster som kan uppstå till följd av alla typer av icke-obeståndshändelser, och

d) göra det möjligt att fylla på den centrala motpartens finansiella medel, inklusive dess egna kapital, till en nivå som är tillräcklig för att den centrala motparten ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt förordning (EU) nr 648/2012 och för att stödja fortsatt drift i rätt tid av kritiska funktioner i den centrala motparten.

3. Återhämtningsplanen ska innehålla en ram med indikatorer, baserad på den centrala motpartens riskprofil, som identifierar de omständigheter under vilka åtgärder i återhämtningsplanen ska vidtas. Indikatorerna får vara av kvalitativ eller kvantitativ art beroende på den centrala motpartens finansiella sundhet och operativa bärkraft och bör göra det möjligt att vidta återhämtningsåtgärder i så god tid att planen kan genomföras.

4. De centrala motparterna ska införa lämpliga arrangemang för en regelbunden övervakning av de indikatorer som avses i punkt 3. De centrala motparterna ska rapportera till sina behöriga myndigheter om resultatet av den övervakningen. De behöriga myndigheterna ska överföra information till tillsynskollegiet om de bedömer denna information som betydelsefull.

5. Esma ska, i samarbete med ESRB, senast den 12 februari 2022 utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att specificera den minimiförteckning över kvalitativa och kvantitativa indikatorer som avses i punkt 3 i den här artikeln.

6. De centrala motparternas verksamhetsregler ska innehålla bestämmelser med en beskrivning av de förfaranden som de centrala motparterna ska följa där de, för att uppnå målen för återhämtningen, föreslår att

a) vidta åtgärder som föreskrivs i deras återhämtningsplan, trots att de relevanta indikatorerna inte har uppfyllts, eller

b) avstå från att vidta åtgärder som föreskrivs i deras återhämtningsplan, trots att de relevanta indikatorerna har uppfyllts.

Den behöriga myndigheten ska utan dröjsmål underrättas om varje beslut som fattas enligt denna punkt och motiveringen för detta.

7. Om en central motpart har för avsikt att aktivera sin återhämtningsplan ska den underrätta den behöriga myndigheten om arten och omfattningen av de problem som den har konstaterat och därvid ange samtliga relevanta omständigheter och de återhämtningsåtgärder eller andra åtgärder som den avser att vidta för att rätta till situationen samt den planerade tidsramen för att återställa sin finansiella sundhet med hjälp av de åtgärderna.

Om den behöriga myndigheten anser att en återhämtningsåtgärd som den centrala motparten planerar att vidta kan få betydande negativa effekter på det finansiella systemet eller sannolikt inte kommer att vara ändamålsenlig får den kräva att den centrala motparten avstår från att vidta den åtgärden.

Efter att ha mottagit den underrättelse som avses i punkt 6 andra stycket i denna artikel ska den behöriga myndigheten omedelbart bedöma huruvida omständigheterna kräver användning av befogenheter för tidigt ingripande i enlighet med artikel 18.

8. Den behöriga myndigheten ska omgående informera resolutionsmyndigheten och tillsynskollegiet, och resolutionsmyndigheten ska omgående informera resolutionskollegiet om underrättelser som den mottagit i enlighet med punkt 6 andra stycket och punkt 7 första stycket, och om eventuella senare instruktioner från den behöriga myndigheten i enlighet med punkt 7 andra stycket.

När den behöriga myndigheten informeras i enlighet med punkt 7 första stycket i denna artikel ska den, i största möjliga utsträckning utan att förorsaka en utlösande händelse, begränsa eller förbjuda all ersättning i form av aktier och instrument som behandlas som aktier, inklusive utdelningar och återköp från den centrala motpartens sida, och den får begränsa eller förbjuda alla betalningar av rörlig ersättning enligt vad som fastställs i den centrala motpartens lönepolitik enligt artikel 26.5 i förordning (EU) nr 648/2012, av diskretionära pensionsförmåner eller avgångsvederlag till företagsledningen enligt definitionen i artikel 2.29 i förordning (EU) nr 648/2012.

9. De centrala motparterna ska, minst en gång om året och i alla händelser efter varje förändring av deras juridiska eller organisatoriska struktur, affärsverksamhet eller finansiella situation som kan ha en väsentlig inverkan på återhämtningsplanerna eller på annat sätt nödvändiggöra en ändring av planerna, se över, testa och, vid behov, uppdatera sina återhämtningsplaner. Behöriga myndigheter får kräva att centrala motparter uppdaterar sina återhämtningsplaner oftare.

10. Återhämtningsplanerna ska utarbetas i enlighet med avsnitt A i bilagan och beakta allt relevant ömsesidigt beroende inom den koncern som den centrala motparten tillhör. De behöriga myndigheterna får kräva att de centrala motparterna ska ta med ytterligare information i sina återhämtningsplaner. När så krävs ska den behöriga myndigheten för den centrala motparten rådgöra med den behöriga myndigheten för den centrala motpartens moderföretag.

11. Återhämtningsplanerna ska

a) inte förutsätta tillgång till eller erhållande av extraordinärt offentligt finansiellt stöd, akut likviditetsstöd från centralbanker eller likviditetsstöd från centralbanker med icke standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser,

b) beakta intressena för samtliga intressenter som sannolikt kommer att påverkas av planen, inbegripet clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras direkta och indirekta kunder, och

c) säkerställa att clearingmedlemmar inte har obegränsad exponering gentemot den centrala motparten och att intressenternas potentiella förluster och likviditetsbrister är transparenta, mätbara, hanterbara och kontrollerbara.

12. Esma ska, i samarbete med ESRB, senast den 12 februari 2022 utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 med närmare uppgifter om de scenarier som ska beaktas vid tillämpning av punkt 1 i den här artikeln. Esma ska vid utfärdandet av dessa riktlinjer när så är lämpligt beakta stresstester som utförts inom ramen för tillsynen.

13. När den centrala motparten ingår i en koncern och avtalsenligt stöd från moderföretaget eller koncernen utgör en del av återhämtningsplanen, ska återhämtningsplanen innehålla scenarier enligt vilka dessa avtal inte kan infrias.

14. Efter en obeståndshändelse eller en icke-obeståndshändelse ska den centrala motparten använda ett ytterligare belopp av sina förfinansierade avsatta egna medel innan den tillgriper de arrangemang och åtgärder som avses i avsnitt A punkt 15 i bilagan till denna förordning. Detta belopp ska inte understiga 10 % och inte överstiga 25 % av de riskbaserade kapitalkrav som beräknats i enlighet med artikel 16.2 i förordning (EU) nr 648/2012.

För att uppfylla det kravet får den centrala motparten använda det kapitalbelopp den innehar, utöver dess minimikapitalkrav, för att uppfylla det tröskelvärde för anmälan som avses i den delegerade akt som ska antas på grundval av artikel 16.3 i förordning (EU) nr 648/2012.

15. Esma ska, i nära samarbete med EBA och efter att ha rådgjort med ECBS, utarbeta tekniska standarder för tillsyn med närmare uppgifter om metoden för att beräkna och upprätthålla det ytterligare belopp av förfinansierade avsatta egna medel som ska användas i enlighet med punkt 14. Vid utarbetandet av dessa tekniska standarder ska Esma beakta samtliga nedanstående faktorer:

a) Den centrala motpartens struktur och interna organisation samt verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

b) Strukturen i incitamenten för den centrala motpartens aktieägare, ledning och clearingmedlemmar och för clearingmedlemmarnas kunder.

c) Lämpligheten för centrala motparter, beroende på de valutor i vilka de finansiella instrument de clearar är denominerade, de valutor som godtas som säkerhet och den risk som härrör från deras verksamhet, särskilt om de inte clearar OTC-derivat enligt definitionen i artikel 2.7 i förordning (EU) nr 648/2012, att investera det ytterligare beloppet av avsatta egna medel i andra tillgångar än de som avses i artikel 47.1 i den förordningen.

d) De regler som gäller för och den praxis som tillämpas av centrala motparter i tredjeland, liksom den internationella utvecklingen på området för återhämtning och resolution av centrala motparter, i syfte att bevara konkurrenskraften hos de av unionens centrala motparter som är internationellt verksamma och konkurrenskraften hos unionens centrala motparter i förhållande till centrala motparter i tredjeland som tillhandahåller clearingtjänster inom unionen.

Om Esma på grundval av de kriterier som avses i första stycket c konstaterar att det är lämpligt för vissa centrala motparter att investera detta ytterligare belopp av förfinansierade avsatta egna medel i andra tillgångar än de som avses i artikel 47.1 i förordning (EU) nr 648/2012 ska Esma också närmare ange

a) det förfarande genom vilket centrala motparter, om dessa medel inte är omedelbart tillgängliga, får tillämpa återhämtningsåtgärder som kräver att clearingmedlemmar som inte är på obestånd bidrar finansiellt,

b) det förfarande som centrala motparter ska följa för att därefter återbetala de clearingmedlemmar som inte är på obestånd som avses i led a upp till det belopp som ska användas i enlighet med punkt 14 i den här artikeln.

Esma ska överlämna de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de kompletterande tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

16. Den centrala motparten ska utveckla lämpliga mekanismer för att involvera anknutna finansmarknadsinfrastrukturer och intressenter som skulle bära förluster, kostnader eller bidra till att täcka likviditetsbrister om återhämtningsplanen genomfördes i samband med utarbetandet av den planen.

17. Den centrala motpartens styrelse ska bedöma, med hänsyn till råden från riskkommittén i enlighet med artikel 28.3 i förordning (EU) nr 648/2012, och godkänna återhämtningsplanen innan den inlämnas till den behöriga myndigheten.

18. Om den centrala motpartens styrelse har beslutat att inte följa riskkommitténs råd ska den omgående underrätta den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 28.5 i förordning (EU) nr 648/2012 och i detalj förklara sitt beslut för den behöriga myndigheten.

19. Återhämtningsplanerna ska införlivas i den centrala motpartens företagsstyrning och övergripande ram för riskhantering.

20. De åtgärder i återhämtningsplanerna som medför finansiella eller avtalsenliga skyldigheter för clearingmedlemmar och, i förekommande fall, kunder och indirekta kunder, anknutna finansmarknadsinfrastrukturer eller handelsplatser ska ingå i den centrala motpartens verksamhetsregler.

21. De centrala motparterna ska säkerställa att de åtgärder som ingår i återhämtningsplanerna alltid är verkställbara i alla jurisdiktioner där clearingmedlemmar, anknutna finansmarknadsinfrastrukturer eller handelsplatser är belägna.

22. Centrala motparters skyldighet att i sina återhämtningsplaner inkludera rätten att göra en infordran av medel vid återhämtning och, i tillämpliga fall, minska värdet av eventuella vinster som ska betalas av de centrala motparterna till clearingmedlemmar som inte är på obestånd ska inte vara tillämplig för de enheter som avses i artikel 1.4 och 1.5 i förordning (EU) nr 648/2012.

23. Clearingmedlemmar ska på ett tydligt och öppet sätt underrätta sina kunder om huruvida och på vilket sätt åtgärder i den centrala motpartens återhämtningsplan kan påverka dem.

Artikel 10

Bedömning av återhämtningsplaner

1. Centrala motparter ska lämna in sina återhämtningsplaner till den behöriga myndigheten.

2. Den behöriga myndigheten ska utan onödigt dröjsmål översända varje plan till tillsynskollegiet och resolutionsmyndigheten. Den behöriga myndigheten ska, inom sex månader från det att planen lämnats in och i samordning med tillsynskollegiet i enlighet med förfarandet i artikel 11, granska återhämtningsplanen och bedöma i vilken mån den uppfyller de krav som anges i artikel 9.

3. Vid bedömningen av återhämtningsplanen ska den behöriga myndigheten och tillsynskollegiet ta hänsyn till följande faktorer:

a) Den centrala motpartens kapitalstruktur, dess vattenfallsprincip vid obestånd, komplexiteten hos den organisatoriska strukturen, verksamhetens utbytbarhet och den centrala motpartens riskprofil, inbegripet finansiella, operativa och cyberrelaterade risker.

b) Den övergripande inverkan som genomförandet av återhämtningsplanen kan ha på

   i) clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, inbegripet om dessa har utsetts till andra systemviktiga institut,

   ii) eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer,

   iii) finansiella marknader, inbegripet handelsplatser, som de centrala motparterna verkar på, och

   iv) det finansiella systemet i en medlemsstat och i unionen som helhet.

c) Huruvida återhämtningsverktygen och deras ordningsföljd enligt återhämtningsplanen skapar lämpliga incitament för den centrala motpartens ägare, clearingmedlemmarna, och deras kunder när så är möjligt, beroende på vad som är relevant, att kontrollera den grad av risk som de tillför systemet eller utsätter systemet för, övervaka den centrala motpartens risktagande och riskförvaltning och bidra till den centrala motpartens process för obeståndshantering.

4. Vid bedömningen av återhämtningsplanen ska den behöriga myndigheten beakta avtal om stöd från moderföretag som giltiga delar av återhämtningsplanen endast om dessa avtal är bindande.

5. Resolutionsmyndigheten ska granska återhämtningsplanen för att identifiera eventuella åtgärder som skulle kunna inverka negativt på den centrala motpartens möjlighet till resolution. Om sådana åtgärder har identifierats ska resolutionsmyndigheten inom två månader från det att var och en av återhämtningsplanerna överlämnats av den behöriga myndigheten underrätta den behöriga myndigheten och lämna rekommendationer till den behöriga myndigheten om hur de negativa effekterna av sådana åtgärder på den centrala motpartens möjlighet till resolution kan avhjälpas.

6. Om den behöriga myndigheten beslutar att inte agera utifrån rekommendationerna från resolutionsmyndigheten enligt punkt 5 ska den fullt ut motivera detta beslut till resolutionsmyndigheten.

7. Om den behöriga myndigheten är enig med rekommendationerna från resolutionsmyndigheten, eller i samordning med tillsynskollegiet i enlighet med artikel 11 bedömer att det finns väsentliga brister i återhämtningsplanen eller väsentliga hinder för dess genomförande, ska den underrätta den centrala motparten och ge denna möjlighet att lämna sina synpunkter.

8. Den behöriga myndigheten kan, med hänsyn tagen till den centrala motpartens synpunkter, begära att den centrala motparten inom två månader, som med den behöriga myndighetens godkännande kan förlängas med ytterligare en månad, ska lämna in en reviderad plan som visar hur dessa brister eller hinder åtgärdas. Den reviderade planen ska bedömas i enlighet med punkterna 2–7.

9. Om den behöriga myndigheten, efter samråd med resolutionsmyndigheten och i samordning med tillsynskollegiet i enlighet med förfarandet i artikel 11, anser att bristerna och hindren inte har åtgärdats på lämpligt sätt genom den reviderade planen, eller om den centrala motparten inte har lämnat in en reviderad plan, ska den kräva att den centrala motparten inom en rimlig tidsperiod som fastställs av den behöriga myndigheten ska göra specifika ändringar i planen.

10. Om det inte är möjligt att på ett adekvat sätt åtgärda bristerna eller hindren genom specifika ändringar av planen ska den behöriga myndigheten, efter samråd med resolutionsmyndigheten och i samordning med tillsynskollegiet i enlighet med förfarandet som anges i artikel 11, begära att den centrala motparten inom rimlig tid anger vilka ändringar av verksamheten som kan göras för att avhjälpa bristerna i eller hindren för genomförandet av återhämtningsplanen.

Om en central motpart underlåter att ange sådana ändringar inom den tidsram som den behöriga myndigheten fastställt eller om den behöriga myndigheten, efter samråd med resolutionsmyndigheten och i samordning med tillsynskollegiet i enlighet med förfarandena som anges i artikel 11, anser att de föreslagna åtgärderna inte i tillräckligt hög grad skulle åtgärda bristerna i eller hindren för genomförandet av återhämtningsplanen ska den behöriga myndigheten begära att den centrala motparten inom en rimlig tidsperiod, enligt vad som fastställs av den behöriga myndigheten, vidtar specifika åtgärder med avseende på ett eller flera av följande mål, med hänsyn till hur allvarliga bristerna och hindren är och vilken effekt åtgärderna kan få på den centrala motpartens verksamhet och förmåga att fortsätta uppfylla kraven i förordning (EU) nr 648/2012:

a) Minska den centrala motpartens riskprofil.

b) Stärka den centrala motpartens förmåga att rekapitaliseras i god tid för att uppfylla sina kapital- och tillsynskrav.

c) Se över den centrala motpartens strategi och struktur.

d) Göra ändringar av vattenfallsprincipen vid obestånd, återhämtningsåtgärder och andra förlustfördelningsarrangemang för att förbättra möjligheten till resolution och resiliensen i kritiska funktioner.

e) Göra ändringar i den centrala motpartens styrningsstruktur.

11. Den begäran som avses i punkt 10 andra stycket ska vara motiverad och meddelas skriftligen till den centrala motparten.

12. Esma ska, i samarbete med ECBS och ESRB, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med närmare uppgifter om de faktorer som avses i punkt 3 a, b och c.

Esma ska överlämna de förslagen till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 11

Samordningsförfarande för återhämtningsplaner

1. Tillsynskollegiet ska granska återhämtningsplanen, och om en medlem av kollegiet bedömer att det finns väsentliga brister i återhämtningsplanen eller något väsentligt hinder för dess genomförande ska den medlemmen inom två månader från det att återhämtningsplanerna överlämnats av den centrala motpartens behöriga myndighet lämna rekommendationer till den behöriga myndigheten avseende dessa frågor.

2. Tillsynskollegiet ska fatta ett gemensamt beslut om samtliga följande frågor:

a) Granskningen och bedömningen av återhämtningsplanen.

b) Tillämpningen av de åtgärder som avses i artikel 10.7, 10.8, 10.9 och 10.10.

3. Tillsynskollegiet ska fatta ett gemensamt beslut om de frågor som avses i punkt 2 inom fyra månader från dagen för den behöriga myndighetens överlämnande av återhämtningsplanen.

Esma får, på begäran av en behörig myndighet inom tillsynskollegiet, bistå tillsynskollegiet i att nå ett gemensamt beslut i enlighet med artikel 31.2 c i förordning (EU) nr 1095/2010.

4. Om kollegiet efter fyra månader från dagen för överlämnandet av återhämtningsplanen inte har fattat ett gemensamt beslut om de frågor som avses i punkt 2 ska den centrala motpartens behöriga myndighet fatta ett eget beslut.

Den centrala motpartens behöriga myndighet ska fatta det beslut som avses i första stycket med beaktande av de synpunkter som övriga medlemmar i kollegiet uttryckt under fyramånadersperioden. Den centrala motpartens behöriga myndighet ska skriftligen meddela detta till den centrala motparten och till de övriga medlemmarna i kollegiet.

5. Om inget gemensamt beslut har fattats vid utgången av denna fyramånadersfrist och en enkel majoritet av de röstberättigade medlemmarna är oenig med den behöriga myndighetens förslag till gemensamt beslut i en fråga avseende bedömningen av återhämtningsplanerna eller genomförandet av åtgärderna i artikel 10.10 a, b och d i denna förordning kan någon av de berörda röstberättigade medlemmarna, på grundval av den majoriteten, hänskjuta frågan till Esma i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010. Den centrala motpartens behöriga myndighet ska invänta det beslut som Esma fattar i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1095/2010 och besluta i enlighet med Esmas beslut.

6. Denna fyramånadersperiod ska anses utgöra förlikningsskedet i den mening som avses i förordning (EU) nr 1095/2010. Esma ska fatta sitt beslut inom en månad från det att frågan hänskjutits till den. Frågan får inte hänskjutas till Esma efter utgången av fyramånadersperioden eller efter det att ett gemensamt beslut har nåtts. Om Esma inom en månad inte har fattat beslut ska beslutet från den centrala motpartens behöriga myndighet tillämpas.

Avsnitt 2

Resolutionsplanering

Artikel 12

Resolutionsplaner

1. Den centrala motpartens resolutionsmyndighet ska, efter samråd med den behöriga myndigheten och i samordning med resolutionskollegiet, i enlighet med det förfarande som anges i artikel 14 upprätta en resolutionsplan för den centrala motparten.

2. Resolutionsplanen ska innehålla de resolutionsåtgärder som resolutionsmyndigheten får vidta om den centrala motparten uppfyller de villkor för resolution som avses i artikel 22.

3. Resolutionsplanen ska beakta åtminstone följande:

a) Den centrala motpartens fallissemang, inbegripet i situationer med mer omfattande finansiell instabilitet eller systempåverkande händelser, på grund av någon av eller en kombination av följande händelser:

   i) Obeståndshändelser.

   ii) Icke-obeståndshändelser.

b) Den påverkan som genomförandet av resolutionsplanen skulle ha på

   i) clearingmedlemmarna och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, inbegripet om dessa har utsetts till andra systemviktiga institut, och de som sannolikt kommer att bli föremål för återhämtningsåtgärder eller resolutionsåtgärder i enlighet med direktiv 2014/59/EU,

   ii) eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer,

   iii) finansiella marknader, inbegripet handelsplatser, som de centrala motparterna verkar på, och

   iv) det finansiella systemet i en medlemsstat eller i unionen som helhet och, i den mån det är möjligt, i tredjeländer där de tillhandahåller tjänster.

c) På vilket sätt och under vilka omständigheter en central motpart får ansöka om att få nyttja centralbanksfaciliteter som tillhandahålls under standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser, och identifiering av de tillgångar som kan förväntas godtas som säkerhet.

4. Resolutionsplanen får inte förutsätta något av följande:

a) Extraordinärt offentligt finansiellt stöd.

b) Akut likviditetsstöd från centralbanker.

c) Likviditetsstöd från centralbanker med icke standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser.

5. Resolutionsplanen ska göra försiktiga antaganden beträffande de finansiella medel som är tillgängliga som resolutionsverktyg och som kan komma att krävas för att uppnå resolutionsmålen och de medel som förväntas finnas tillgängliga i enlighet med den centrala motpartens regler och arrangemang vid tidpunkten för resolutionen. Dessa försiktiga antaganden ska beakta relevanta resultat av de senaste stresstester som genomförts i enlighet med artikel 32.2 i förordning (EU) nr 1095/2010, specificerade i artikel 24a.7 b i förordning (EU) nr 648/2012, liksom scenarier för extrema marknadsförhållanden utöver de som anges i den centrala motpartens återhämtningsplan.

6. Den centrala motpartens resolutionsmyndighet ska, efter samråd med den behöriga myndigheten och i samordning med resolutionskollegiet i enlighet med förfarandet i artikel 14, granska resolutionsplaner och om så är lämpligt uppdatera dem, minst en gång om året och under alla omständigheter efter ändringar i den centrala motpartens juridiska eller organisatoriska struktur, dess affärsverksamhet eller finansiella situation, eller alla ändringar som väsentligt påverkar planens ändamålsenlighet.

Den centrala motparten och den behöriga myndigheten ska omedelbart informera resolutionsmyndigheten om alla sådana ändringar.

7. Resolutionsplanen ska ange omständigheterna och olika scenarier för tillämpning av resolutionsverktygen och utövande av resolutionsbefogenheterna. I planen ska tydlig åtskillnad göras, särskilt genom olika scenarier, mellan fallissemang som orsakas av obeståndshändelser, icke-obeståndshändelser och en kombination av båda, samt mellan olika typer av icke-obeståndshändelser. Resolutionsplanen ska innehålla följande delar, kvantifierade när så är lämpligt och möjligt:

a) En sammanfattning av huvudinslagen i planen, där åtskillnad görs mellan obeståndshändelser, icke-obeståndshändelser och en kombination av dessa båda.

b) En sammanfattning av de väsentliga ändringar avseende den centrala motparten som har skett sedan resolutionsplanen senast uppdaterades.

c) En beskrivning av hur den centrala motpartens kritiska funktioner i den utsträckning som krävs skulle kunna åtskiljas juridiskt och ekonomiskt från dess övriga funktioner för att säkerställa att dess kritiska funktioner upprätthålls under resolutionen av den centrala motparten.

d) En uppskattning av tidsramen för att genomföra varje väsentlig del av planen, bland annat för att fylla på den centrala motpartens finansiella medel.

e) En detaljerad beskrivning av den bedömning av möjligheten till resolution som gjorts i enlighet med artikel 15.

f) En beskrivning av alla åtgärder som krävs enligt artikel 16 för att åtgärda eller undanröja hinder för möjligheten till resolution som identifierats till följd av den bedömning som gjorts i enlighet med artikel 15.

g) En beskrivning av förfarandena för att fastställa värdet på och möjligheten att avyttra den centrala motpartens kritiska funktioner och tillgångar.

h) En detaljerad beskrivning av arrangemangen för att säkerställa att den begärda informationen enligt artikel 13 är aktuell och alltid tillgänglig för resolutionsmyndigheterna.

i) En förklaring om hur resolutionsåtgärderna kan finansieras utan ett antagande av de inslag som avses i punkt 4.

j) En detaljerad beskrivning av de olika resolutionsstrategier som skulle kunna tillämpas enligt de olika möjliga scenarierna och tillhörande tidsfrister.

k) En beskrivning av kritiska ömsesidiga beroenden mellan den centrala motparten och andra marknadsdeltagare och mellan den centrala motparten och kritiska tjänsteleverantörer, samverkansöverenskommelser och kopplingar till andra finansmarknadsinfrastrukturer, samt sätt att hantera alla dessa ömsesidiga beroenden.

l) En beskrivning av kritiska ömsesidiga beroenden inom koncernen samt sätt att hantera dem.

m) En beskrivning av olika alternativ för att säkerställa

   i) tillgång till betalnings- och clearingtjänster samt annan infrastruktur,

   ii) snabb avveckling av skyldigheter gentemot clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder och eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer,

   iii) clearingmedlemmarnas och, i tillämpliga fall, deras kunders tillgång – på transparenta och icke-diskriminerande villkor – till värdepapper eller likvida medel som den centrala motparten tillhandahållit och värdepapper eller kontantsäkerhet som ställts till och innehas av den centrala motpart som dessa deltagare är berättigade till,

   iv) kontinuitet i förbindelserna mellan den centrala motparten och andra finansmarknadsinfrastrukturer och mellan den centrala motparten och handelsplatser,

   v) bevarande av överförbarheten för direkta och indirekta kunders positioner och relaterade tillgångar, och

   vi) bevarande av en central motparts verksamhetstillstånd, auktoriseringar, erkännanden och rättsliga kvalificeringar när så är nödvändigt för det fortsatta genomförandet av den centrala motpartens kritiska funktioner, inbegripet dess erkännande av tillämpningen av de relevanta reglerna om slutgiltig avveckling och deltagande i eller kopplingar till andra finansmarknadsinfrastrukturer och till handelsplatser.

n) En beskrivning av hur resolutionsmyndigheten kommer att erhålla de uppgifter som är nödvändiga för att genomföra den värdering som avses i artikel 24.

o) En analys av planens inverkan på den centrala motpartens anställda, inklusive en bedömning av därmed förknippade kostnader, och en beskrivning av planerade förfaranden för samråd med personalen under resolutionsförfarandet, med beaktande av alla nationella regler och system för dialog med arbetsmarknadens parter.

p) En plan för kommunikation med media och allmänheten i syfte att säkerställa största möjliga transparens.

q) En beskrivning av grundläggande verksamhet och system för att upprätthålla den centrala motpartens operativa verksamhet.

r) En beskrivning av arrangemangen för att underrätta resolutionskollegiet i enlighet med artikel 72.1.

s) En beskrivning av åtgärderna för att underlätta överförbarheten för positioner och därmed sammanhängande tillgångar hos den centrala motpartens clearingmedlemmar och kunder från den centrala motparten på obestånd till en annan central motpart eller ett broinstitut, utan att de avtalsmässiga förbindelserna mellan clearingmedlemmarna och deras kunder påverkas.

8. Den information som avses i punkt 7 a ska förmedlas till den berörda centrala motparten. Den centrala motparten får yttra sig skriftligen om resolutionsplanen till resolutionsmyndigheten. Detta yttrande ska inkluderas i planen.

9. Esma ska efter samråd med ESRB och med beaktande av de relevanta bestämmelserna i de delegerade akter som antagits på grundval av artikel 10.9 i direktiv 2014/59/EU, och med iakttagande av proportionalitetsprincipen, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med närmare uppgifter om innehållet i resolutionsplanen i enlighet med punkt 7 i den här artikeln.

Vid utarbetandet av förslagen till tekniska standarder för tillsyn ska Esma möjliggöra tillräcklig flexibilitet för att resolutionsmyndigheterna ska kunna beakta särdragen i sina nationella rättsliga ramverk på området för insolvensrätt, samt arten av och komplexiteten i den clearingverksamhet som bedrivs av de centrala motparterna.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 13

Centrala motparters skyldighet att samarbeta och tillhandahålla information

1. Centrala motparter ska samarbeta efter behov i upprättandet av resolutionsplaner och antingen direkt eller genom sin behöriga myndighet tillhandahålla all nödvändig information till sin resolutionsmyndighet för att upprätta och genomföra dessa planer, inklusive den information och analys som anges i avsnitt B i bilagan.

De behöriga myndigheterna ska förse resolutionsmyndigheterna med all information som avses i första stycket som de redan har tillgång till.

2. Resolutionsmyndigheterna får kräva att centrala motparter förser dem med detaljerade register över de avtal som avses i artikel 29 i förordning (EU) nr 648/2012 i vilka de är part. Resolutionsmyndigheterna får ange en tidsfrist för inlämning av dessa register och även ange olika tidsfrister för olika typer av avtal.

3. En central motpart ska i god tid utbyta information med sina behöriga myndigheter för att underlätta bedömningen av den centrala motpartens riskprofiler och sammanlänkningen med andra finansmarknadsinfrastrukturer och andra finansiella institut och med det finansiella systemet i allmänhet enligt vad som anges i artiklarna 9 och 10. De behöriga myndigheterna ska överföra information till tillsynskollegiet om de bedömer denna information som betydelsefull.

Artikel 14

Samordningsförfarande för resolutionsplaner

1. Resolutionsmyndigheten ska till resolutionskollegiet överlämna ett utkast till resolutionsplan, den information som tillhandahålls i enlighet med artikel 13 samt all ytterligare information som är relevant för resolutionskollegiet.

2. Resolutionskollegiet ska nå ett gemensamt beslut om resolutionsplanen och eventuella ändringar av denna inom en fyramånadersperiod från och med dagen för resolutionsmyndighetens överlämnande av planen enligt punkt 1.

Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att Esma får all information som är relevant för dess funktion i enlighet med denna artikel.

3. Resolutionsmyndigheten får i enlighet med artikel 4.4 besluta att involvera tredjelands myndigheter i utarbetandet och översynen av resolutionsplanen under förutsättning att de uppfyller de konfidentialitetskrav som fastställs i artikel 73 och är från jurisdiktioner där någon av följande enheter är etablerade:

a) Den centrala motpartens moderföretag, i tillämpliga fall.

b) Den centrala motpartens clearingmedlemmar, om deras sammanlagda bidrag till den centrala motpartens obeståndsfond under en ettårsperiod är högre än för den tredje medlemsstat som bidrar mest, enligt artikel 18.2 c i förordning (EU) nr 648/2012.

c) Den centrala motpartens dotterföretag, i tillämpliga fall.

d) Andra leverantörer av kritiska tjänster till den centrala motparten.

e) Samverkande centrala motparter.

4. Esma får på begäran av en resolutionsmyndighet bistå resolutionskollegiet när det gäller att nå ett gemensamt beslut i enlighet med artikel 31.2 c i förordning (EU) nr 1095/2010.

5. Om resolutionskollegiet inte har nått ett gemensamt beslut fyra månader från och med dagen för översändandet av resolutionsplanen ska resolutionsmyndigheten fatta ett eget beslut om resolutionsplanen. Resolutionsmyndigheten ska fatta sitt beslut med beaktande av de synpunkter som övriga medlemmar i resolutionskollegiet uttryckt under fyramånadersperioden. Resolutionsmyndigheten ska skriftligen meddela den centrala motparten och övriga medlemmar i resolutionskollegiet beslutet.

6. Om inget gemensamt beslut har fattats vid utgången av den fyramånadersperiod som avses i punkt 5 i denna artikel och en enkel majoritet av de röstberättigade medlemmarna är oenig med resolutionsmyndighetens förslag till gemensamt beslut om en fråga avseende resolutionsplanen kan någon av de berörda röstberättigade medlemmarna, på grundval av den majoriteten, hänskjuta frågan till Esma i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010. Den centrala motpartens resolutionsmyndighet ska i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1095/2010 invänta beslutet från Esma och besluta i enlighet med Esmas beslut.

Fyramånadersperioden ska anses utgöra förlikningsskedet i den mening som avses i förordning (EU) nr 1095/2010. Esma ska fatta sitt beslut inom en månad från det att frågan hänskjutits till den. Frågan får inte hänskjutas till Esma efter utgången av fyramånadersperioden eller efter det att ett gemensamt beslut har nåtts. Om Esma inte har fattat sitt beslut inom en månad ska beslutet från resolutionsmyndigheten gälla.

7. Om ett gemensamt beslut fattas enligt punkt 1 och någon resolutionsmyndighet eller något behörigt ministerium enligt punkt 6 bedömer att föremålet för oenigheten innebär intrång i dess medlemsstats statsfinansiella ansvarsområden ska den centrala motpartens resolutionsmyndighet inleda en ny bedömning av resolutionsplanen.

KAPITEL II

Möjlighet till resolution

Artikel 15

Bedömning av möjligheten till resolution

1. Resolutionsmyndigheten ska, i samordning med resolutionskollegiet i enlighet med förfarandet i artikel 17 och efter samråd med den behöriga myndigheten, bedöma i vilken utsträckning resolution av en central motpart är möjlig utan att förutsätta tillgång till något av följande:

a) Extraordinärt offentligt finansiellt stöd.

b) Akut likviditetsstöd från centralbanker.

c) Likviditetsstöd från centralbanker med icke standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser.

2. Resolution av en central motpart ska anses vara möjlig om resolutionsmyndigheten anser det rimligt och trovärdigt antingen att den kan avvecklas genom normala insolvensförfaranden eller att resolution kan ske genom tillämpning av resolutionsverktygen och utövande av resolutionsbefogenheterna, samtidigt som upprätthållandet av den centrala motpartens kritiska funktioner säkerställs och all användning av extraordinärt offentligt finansiellt stöd och, i största möjliga mån, betydande negativa effekter på det finansiella systemet och den potentiella risken för att berörda intressenter missgynnas på ett otillbörligt sätt undviks.

De negativa effekter som avses i första stycket ska inbegripa mer omfattande finansiell instabilitet eller systemomfattande händelser i alla medlemsstater.

Resolutionsmyndigheten ska i god tid underrätta Esma om den anser att resolution av en central motpart inte är möjlig.

3. På begäran av resolutionsmyndigheten ska en central motpart kunna påvisa

a) att det inte finns några hinder för att värdet av äganderättsinstrument minskas efter utövandet av resolutionsbefogenheterna, oavsett om utestående kontraktsarrangemang eller andra åtgärder i den centrala motpartens återhämtningsplan är helt uttömda, och

b) att de kontrakt som den centrala motparten ingår med clearingmedlemmar eller tredje parter inte gör det möjligt för dessa clearingmedlemmar eller tredje parter att med framgång bestrida en resolutionsmyndighets utövande av resolutionsbefogenheter eller på annat sätt undvika att bli föremål för dessa befogenheter.

4. För den bedömning av möjligheten till resolution som avses i punkt 1 ska resolutionsmyndigheten i tillämpliga fall granska de frågor som anges i avsnitt C i bilagan.

5. Senast den 12 augusti 2022 ska Esma, i nära samarbete med ESRB, utfärda riktlinjer för att främja konvergensen av resolutionspraxis avseende tillämpningen av avsnitt C i bilagan till denna förordning i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010.

6. Resolutionsmyndigheten ska i samordning med resolutionskollegiet göra en bedömning av möjligheten till resolution samtidigt som den upprättar och uppdaterar resolutionsplanen i enlighet med artikel 12.

Artikel 16

Åtgärda eller undanröja hinder för möjligheten till resolution

1. Om resolutionsmyndigheten till följd av bedömningen enligt artikel 15 och i samordning med resolutionskollegiet, i enlighet med förfarandet som anges i artikel 17, konstaterar att det finns väsentliga hinder för en central motparts möjlighet till resolution ska resolutionsmyndigheten i samarbete med den behöriga myndigheten utarbeta och lämna en rapport till den centrala motparten och resolutionskollegiet.

I den rapport som avses i första stycket ska de väsentliga hindren för en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen och för utövandet av resolutionsbefogenheterna vad avser den centrala motparten analyseras, hindrens inverkan på den centrala motpartens affärsmodell beaktas, och riktade åtgärder för att undanröja dessa hinder rekommenderas.

2. Kravet i artikel 14 att resolutionskollegierna ska nå fram till ett gemensamt beslut om resolutionsplaner ska upphävas tillfälligt efter det att den rapport som avses i punkt 1 i den här artikeln har lämnats in till dess att åtgärderna för att undanröja de väsentliga hindren för möjligheten till resolution har godtagits av resolutionsmyndigheten enligt punkt 3 i den här artikeln, eller det har beslutats om alternativa åtgärder enligt punkt 4 i den här artikeln.

3. Inom fyra månader från dagen för mottagandet av den rapport som lämnats in i enlighet med punkt 1 i denna artikel ska den centrala motparten föreslå resolutionsmyndigheten möjliga åtgärder för att åtgärda eller undanröja de väsentliga hinder som identifierats i rapporten. Resolutionsmyndigheten ska underrätta resolutionskollegiet om varje åtgärd som föreslås av den centrala motparten. Resolutionsmyndigheten och resolutionskollegiet ska, i enlighet med artikel 17.1 b, bedöma huruvida dessa åtgärder effektivt åtgärdar eller undanröjer dessa hinder.

4. Om resolutionsmyndigheten i samordning med resolutionskollegiet i enlighet med förfarandet i artikel 17 konstaterar att de åtgärder som föreslås av en central motpart i enlighet med punkt 3 i den här artikeln inte effektivt skulle minska eller undanröja de hinder som identifierats i rapporten ska resolutionsmyndigheten identifiera alternativa åtgärder som den ska delge resolutionskollegiet inför ett gemensamt beslut i enlighet med artikel 17.1 c.

De alternativa åtgärder som avses i första stycket ska beakta

a) det hot som dessa väsentliga hinder för en central motparts möjlighet till resolution innebär för den finansiella stabiliteten,

b) de alternativa åtgärdernas sannolika effekter på

   i) den centrala motparten, inbegripet dess affärsmodell och operativa effektivitet,

   ii) dess clearingmedlemmar och, i den mån informationen är tillgänglig, deras kunder och indirekta kunder, även om dessa har utsetts till andra systemviktiga institut,

   iii) eventuella anknutna finansmarknadsinfrastrukturer,

   iv) de finansiella marknader, inbegripet handelsplatser, som de centrala motparterna verkar på,

   v) det finansiella systemet i en medlemsstat eller i unionen som helhet, och

   vi) den inre marknaden, och

c) effekterna på tillhandahållandet av integrerade clearingtjänster för olika produkter och portföljmarginalsäkerheter för alla tillgångsklasser.

Vid tillämpningen av andra stycket a och b ska resolutionsmyndigheten samråda med den behöriga myndigheten och resolutionskollegiet och, när så är lämpligt, relevanta utsedda nationella makrotillsynsorgan.

5. Resolutionsmyndigheten ska skriftligen meddela den centrala motparten, antingen direkt eller indirekt genom den behöriga myndigheten, om de alternativa åtgärder som ska vidtas för att uppnå målet att undanröja hinder för möjligheten till resolution. Resolutionsmyndigheten ska motivera varför de åtgärder som föreslås av den centrala motparten inte skulle kunna undanröja de väsentliga hindren för möjligheten till resolution och hur de föreslagna alternativa åtgärderna skulle vara ändamålsenliga för att åstadkomma detta.

6. Den centrala motparten ska inom en månad föreslå en plan för att följa de alternativa åtgärderna, med en rimlig tidsram för genomförandet av planen. Om resolutionsmyndigheten bedömer att det är nödvändigt får resolutionsmyndigheten förkorta eller förlänga den föreslagna tidsramen.

7. Vid tillämpningen av punkt 4 får resolutionsmyndigheten, efter samråd med den behöriga myndigheten och med beaktande av en rimlig tidsram för genomförandet,

a) kräva att den centrala motparten ska se över sina serviceavtal eller upprätta nya, antingen inom koncernen eller med tredje parter, för att säkra tillhandahållandet av kritiska funktioner,

b) kräva att den centrala motparten ska begränsa sina maximala enskilda eller sammanlagda exponeringar utan säkerhet,

c) kräva att den centrala motparten ska göra ändringar av hur den driver in och upprätthåller marginalsäkerheter enligt artikel 41 i förordning (EU) nr 648/2012,

d) kräva att den centrala motparten ska ändra sammansättningen och antalet obeståndsfonder som avses i artikel 42 i förordning (EU) nr 648/2012,

e) ålägga den centrala motparten särskilda eller regelbundna kompletterande informationskrav,

f) kräva att den centrala motparten ska avyttra särskilda tillgångar,

g) kräva att den centrala motparten ska begränsa eller upphöra med vissa befintliga eller föreslagna verksamheter,

h) kräva att den centrala motparten ska ändra sin återhämtningsplan, sina verksamhetsregler och andra avtalsarrangemang,

i) begränsa eller förhindra utvecklingen av nya eller befintliga affärsområden eller tillhandahållande av nya eller befintliga tjänster,

j) kräva att den centrala motparten, eller en koncernenhet som den direkt eller indirekt kontrollerar, ska göra ändringar i de rättsliga eller operativa strukturerna för att säkerställa att en rättslig och operativ åtskillnad mellan kritiska funktioner och andra funktioner genom tillämpning av resolutionsverktyg,

k) kräva att den centrala motparten operativt och finansiellt ska skilja sina olika clearingtjänster åt för att avgränsa vissa tillgångsklasser från andra tillgångsklasser och, när så anses vara lämpligt, att den ska begränsa nettningsmängder som omfattar olika tillgångsklasser,

l) kräva att den centrala motparten ska bilda ett moderföretag i unionen,

m) kräva att den centrala motparten ska utfärda åtaganden som kan skrivas ned och konverteras eller avsätta ytterligare finansiella resurser för att öka förmågan att absorbera förluster, rekapitalisera och fylla på förfinansierade medel,

n) kräva att den centrala motparten ska vidta andra åtgärder så att kapital, andra åtaganden och kontrakt kan absorbera förluster, rekapitalisera den centrala motparten eller fylla på den centrala motpartens förfinansierade medel; de åtgärder som avses får omfatta i synnerhet försök att omförhandla eventuella åtaganden som den centrala motparten har utfärdat eller att ändra kontraktsvillkoren i syfte att säkerställa att alla resolutionsmyndighetens beslut att skriva ned, konvertera eller omstrukturera detta åtagande, instrument eller kontrakt sker enligt rätten i den jurisdiktion som reglerar det åtagandet eller instrumentet,

o) samarbeta med berörda myndigheter, om den centrala motparten är ett dotterföretag, i syfte att kräva att moderföretaget bildar ett separat holdingföretag för att kontrollera den centrala motparten, om denna åtgärd är nödvändig för att underlätta den centrala motpartens resolution och undvika de negativa effekter som tillämpningen av resolutionsverktygen och utövandet av resolutionsbefogenheterna kan få på andra koncernenheter,

p) begränsa eller förbjuda den centrala motpartens samverkansförbindelser, om sådana begränsningar eller förbud är nödvändiga för att undvika att uppfyllandet av målen i resolutionen påverkas negativt.

Artikel 17

Samordningsförfarande för att åtgärda eller undanröja hinder för möjligheten till resolution

1. Resolutionskollegiet ska nå ett gemensamt beslut om följande:

a) Identifieringen av de väsentliga hindren för möjligheten till resolution enligt artikel 15.1.

b) Bedömningen av de åtgärder som föreslås av den centrala motparten enligt artikel 16.3, om nödvändigt.

c) De alternativa åtgärder som krävs enligt artikel 16.4.

2. Det gemensamma beslut om identifiering av väsentliga hinder för möjligheten till resolution som avses i punkt 1 a i denna artikel ska antas inom fyra månader efter det att den rapport som avses i artikel 16.1 har överlämnats till resolutionskollegiet.

3. Det gemensamma beslut som avses i punkt 1 b i denna artikel ska antas inom fyra månader efter det att den centrala motparten har överlämnat sina föreslagna åtgärder för att undanröja hinder för möjligheten till resolution enligt artikel 16.3.

4. Det gemensamma beslut som avses i punkt 1 c i denna artikel ska antas inom fyra månader efter det att resolutionskollegiet har delgetts de alternativa åtgärderna enligt artikel 16.4.

5. De gemensamma beslut som avses i punkt 1 ska motiveras och resolutionsmyndigheten ska skriftligen underrätta den centrala motparten samt, om resolutionsmyndigheten bedömer att det är lämpligt, dess moderföretag.

6. Esma får på begäran av den centrala motpartens resolutionsmyndighet bistå resolutionskollegiet när det gäller att nå ett gemensamt beslut i enlighet med artikel 31.2 c i förordning (EU) nr 1095/2010.

7. Om resolutionskollegiet inom fyra månader från dagen för översändandet av den rapport som föreskrivs i artikel 16.1 inte har nått ett gemensamt beslut ska resolutionsmyndigheten fatta ett eget beslut om de lämpliga åtgärder som ska vidtas i enlighet med artikel 16.5. Resolutionsmyndigheten ska fatta sitt beslut med beaktande av de synpunkter som övriga medlemmar i resolutionskollegiet har uttryckt under fyramånadersperioden.

Resolutionsmyndigheten ska skriftligen meddela beslutet till den centrala motparten, dess moderföretag, i tillämpliga fall, och till de övriga medlemmarna i resolutionskollegiet.

8. Om inget gemensamt beslut har fattats vid utgången av den fyramånadersperiod som avses i punkt 7 i denna artikel och en enkel majoritet av de röstberättigade medlemmarna är oenig med resolutionsmyndighetens förslag till gemensamt beslut i en fråga som avses i leden j, l eller o i artikel 16.7 i denna förordning kan någon av de berörda röstberättigade medlemmarna, på grundval av den majoriteten, hänskjuta frågan till Esma i enlighet med artikel 19 i förordning (EU) nr 1095/2010. Den centrala motpartens resolutionsmyndighet ska i enlighet med artikel 19.3 i förordning (EU) nr 1095/2010 invänta beslutet från Esma och fatta beslut i enlighet med Esmas beslut.

Denna fyramånadersperiod ska anses utgöra förlikningsskedet i den mening som avses i förordning (EU) nr 1095/2010. Esma ska fatta sitt beslut inom en månad från det att frågan hänskjutits till den. Ärendet får inte hänskjutas till Esma efter utgången av fyramånadersperioden eller efter det att ett gemensamt beslut har nåtts. Om Esma inom en månad inte har fattat sitt beslut ska beslutet från resolutionsmyndigheten gälla.

AVDELNING IV

TIDIGT INGRIPANDE

Artikel 18

Åtgärder för tidigt ingripande

1. Om en central motpart överträder, eller inom en snar framtid sannolikt kommer att överträda, kapital- och tillsynskraven i förordning (EU) nr 648/2012, eller utgör en risk för den finansiella stabiliteten i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater, eller om den behöriga myndigheten har fastställt att det finns andra tecken på en kommande krissituation som kan påverka den centrala motpartens verksamhet, i synnerhet dess förmåga att tillhandahålla clearingtjänster, får den behöriga myndigheten

a) kräva att den centrala motparten uppdaterar återhämtningsplanen i enlighet med artikel 9.6 i denna förordning, om de omständigheter som fordrade ett tidigt ingripande skiljer sig från de antaganden som fastställts i den ursprungliga återhämtningsplanen,

b) kräva att den centrala motparten inom en viss tidsfrist genomför ett eller flera av de arrangemang eller en eller flera av de åtgärder som anges i återhämtningsplanen; i fall då planen uppdateras enligt led a ska dessa arrangemang eller åtgärder omfatta alla uppdaterade arrangemang eller åtgärder,

c) kräva att den centrala motparten identifierar orsakerna till överträdelsen eller den sannolika överträdelsen, såsom anges i punkt 1, och utformar ett åtgärdsprogram, inklusive lämpliga åtgärder och tidsfrister,

d) kräva att den centrala motparten sammankallar sina aktieägare till ett möte eller, om den centrala motparten inte uppfyller detta krav, själv sammankalla mötet; i båda fallen ska den behöriga myndigheten fastställa dagordningen, inbegripet de beslut som aktieägarna ska överväga antagandet av,

e) kräva att en eller flera personer i styrelsen eller i företagsledningen avsätts eller byts ut om de har konstaterats vara olämpliga att utföra sina uppdrag enligt artikel 27 i förordning (EU) nr 648/2012,

f) kräva ändringar i den centrala motpartens affärsstrategi,

g) kräva ändringar i den centrala motpartens juridiska eller operativa strukturer,

h) förse resolutionsmyndigheten med all den information som behövs för att uppdatera den centrala motpartens resolutionsplan i syfte att förbereda en möjlig resolution av den centrala motparten och värdering av dess tillgångar och åtaganden i enlighet med artikel 24 i denna förordning, inklusive all information som inhämtats genom inspektioner på plats,

i) i nödvändiga fall och i enlighet med punkt 4, kräva att den centrala motpartens återhämtningsåtgärder genomförs,

j) kräva att den centrala motparten avstår från att genomföra vissa återhämtningsåtgärder, om den behöriga myndigheten har konstaterat att genomförandet av åtgärderna kan få negativa effekter på den finansiella stabiliteten i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater,

k) kräva att den centrala motparten i god tid fyller på sina finansiella medel i syfte att efterleva eller upprätthålla efterlevnaden av sina kapital- och tillsynskrav,

l) kräva att den centrala motparten instruerar clearingmedlemmarna att uppmana sina kunder att delta direkt i auktioner som anordnas av den centrala motparten när auktionens natur berättigar detta exceptionella deltagande; clearingmedlemmar ska informera sina kunder på ett heltäckande sätt om auktionen enligt de instruktioner som erhållits från den centrala motparten; i synnerhet ska den centrala motparten ange den tidsfrist efter vilken det inte är möjligt att delta i auktionen; kunderna ska före denna tidsfrist direkt underrätta den centrala motparten om att de är villiga att delta i auktionen; den centrala motparten ska därefter ge dessa kunder möjlighet att delta i anbudsförfarandet; en kund ska endast ha rätt att delta i auktionen om den kan visa för den centrala motparten att den har upprättat ett lämpligt avtalsförhållande med en clearingmedlem för att utföra och cleara de transaktioner som kan bli resultatet av auktionen,

m) i största möjliga utsträckning utan att förorsaka en utlösande händelse begränsa eller förbjuda all ersättning i form av aktier eller instrument som behandlas som aktier, inklusive utdelningar och återköp från den centrala motpartens sida, och den får begränsa, förbjuda eller frysa alla betalningar av rörlig ersättning enligt vad som fastställs i den centrala motpartens lönepolitik enligt artikel 26.5 i förordning (EU) nr 648/2012, av diskretionära pensionsförmåner eller avgångsvederlag till företagsledningen enligt definitionen i artikel 2.29 i förordning (EU) nr 648/2012.

2. För var och en av de åtgärder som anges i punkt 1 ska den behöriga myndigheten fastställa en lämplig tidsfrist och, när de har vidtagits, utvärdera deras effektivitet.

3. Den behöriga myndigheten får tillämpa åtgärderna i punkt 1 a–m endast efter att ha tagit hänsyn till effekterna av dessa åtgärder i medlemsstater där den centrala motparten bedriver verksamhet eller tillhandahåller tjänster, och efter att ha informerat berörda behöriga myndigheter, särskilt om den centrala motpartens verksamhet är kritisk eller viktig för lokala finansiella marknader, inklusive de platser där clearingmedlemmars anknutna handelsplatser och finansmarknadsinfrastrukturer är etablerade.

4. Den behöriga myndigheten får tillämpa åtgärden i punkt 1 i endast om denna åtgärd är i allmänhetens intresse och nödvändig för att uppnå något av följande mål:

a) Bibehålla den finansiella stabiliteten i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater.

b) Bibehålla upprätthållandet av den centrala motpartens kritiska funktioner och tillgången till kritiska funktioner på transparenta och icke-diskriminerande villkor.

c) Bibehålla eller återställa den centrala motpartens finansiella motståndskraft.

Den behöriga myndigheten får inte vidta åtgärden i punkt 1 i när det gäller åtgärder som rör överföring av en annan central motparts egendom, rättigheter eller åtaganden.

5. Om en central motpart använder bidrag till obeståndsfonden från clearingmedlemmar som inte är på obestånd i enlighet med artikel 45.3 i förordning (EU) nr 648/2012 ska den utan onödigt dröjsmål informera den behöriga myndigheten och resolutionsmyndigheten och förklara huruvida den händelsen återspeglar brister eller problem i den centrala motparten.

6. Om ett eller flera av de villkor som anges i punkt 1 är uppfyllda ska den behöriga myndigheten underrätta Esma och resolutionsmyndigheten och samråda med tillsynskollegiet om de planerade åtgärder som föreskrivs i punkt 1.

Efter dessa underrättelser och samrådet med tillsynskollegiet ska den behöriga myndigheten besluta om den ska vidta någon av de åtgärder som föreskrivs i punkt 1. Den behöriga myndigheten ska underrätta tillsynskollegiet, resolutionsmyndigheten och Esma om beslutet om vilka åtgärder som ska vidtas.

7. Resolutionsmyndigheten får, efter den underrättelse som avses i punkt 6 första stycket i denna artikel, kräva att den centrala motparten kontaktar potentiella köpare för att förbereda sin resolution, med förbehåll för villkoren i artikel 41 och konfidentialitetsbestämmelserna i artikel 73.

8. Esma ska senast den 12 februari 2022 utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 för att främja en konsekvent tillämpning av de utlösande faktorerna för tillgripande av de åtgärder som anges i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 19

Avsättning av den verkställande ledningen och styrelsen

1. Vid en väsentlig försämring av en central motparts finansiella situation eller om den centrala motparten åsidosätter de rättsliga krav som gäller för den, inbegripet dess verksamhetsregler, och andra åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 18 inte är tillräckliga för att vända denna situation får de behöriga myndigheterna kräva fullständig eller delvis avsättning av den centrala motpartens verkställande ledning eller styrelse.

Om den behöriga myndigheten kräver fullständig eller delvis avsättning av den centrala motpartens verkställande ledning eller styrelse ska den underrätta Esma, resolutionsmyndigheten och tillsynskollegiet.

2. Tillsättningen av den nya verkställande ledningen eller styrelsen ska ske i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) nr 648/2012 och vara föremål för den behöriga myndighetens godkännande eller medgivande. Om den behöriga myndigheten anser att det är otillräckligt att ersätta den verkställande ledningen eller styrelsen enligt den här artikeln får den utse en eller flera tillfälliga förvaltare för att ersätta eller tillfälligt arbeta med den centrala motpartens styrelse och verkställande ledning. En tillfällig förvaltare ska ha de kvalifikationer, den förmåga och den kunskap som krävs för att utföra hans eller hennes uppgifter samt vara fri från eventuella intressekonflikter.

Artikel 20

Bestämmelser om ersättning till clearingmedlemmar som inte är på obestånd

1. Om en central motpart i återhämtning som orsakats av en icke-obeståndshändelse har tillämpat de arrangemang och åtgärder för att minska värdet av eventuella vinster som ska betalas av den centrala motparten till clearingmedlemmar som inte är på obestånd och som anges i dess återhämtningsplan, och därigenom inte har försatts i resolution, får den centrala motpartens behöriga myndighet, utan att det påverkar clearingmedlemmars ansvar för förluster som går utöver de förluster som är hänförliga till dess vattenfallsprincip vid obestånd, kräva att den centrala motparten kompenserar clearingmedlemmarna för deras förlust genom kontantbetalningar eller, när så är lämpligt, kräva att den centrala motparten ger ut instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster. Möjligheten att tillhandahålla ersättning till clearingmedlemmar som inte är på obestånd ska inte gälla de förluster som de åtagit sig enligt avtal under obeståndshanterings- eller återhämtningsfaserna.

Kontantutbetalningarna eller värdet av instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster som har getts ut till varje berörd clearingmedlem som inte är på obestånd ska stå i proportion till dess förluster utöver dess avtalsenliga åtaganden. De instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster ska ge innehavaren rätt att erhålla årliga utbetalningar från den centrala motparten till dess att förlusten har återhämtats, om möjligt till fullo, förutsatt att ett lämpligt maximalt antal år har passerat från dagen för utgivningen. Om de clearingmedlemmar som inte är på obestånd har överfört de överskjutande förlusterna på sina kunder ska de clearingmedlemmar som inte är på obestånd vara skyldiga att överföra de betalningar som mottagits av den centrala motparten till sina kunder i den mån som de förluster som ersätts avser kundpositioner. En lämplig maximal andel av den centrala motpartens årliga vinster ska användas till utbetalningar för dessa instrument.

2. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera den ordning i vilken ersättning måste betalas samt det lämpliga maximala antal år och den lämpliga maximala andel av den centrala motpartens årliga vinster som avses i punkt 1 andra stycket.

Esma ska överlämna förslagen till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

AVDELNING V

RESOLUTION

KAPITEL I

Mål, villkor och allmänna principer

Artikel 21

Resolutionsmål

1. När resolutionsmyndigheten tillämpar resolutionsverktygen och utövar resolutionsbefogenheterna ska den ta hänsyn till samtliga följande resolutionsmål, vilka har lika stor betydelse, och göra en lämplig avvägning mellan dem beroende på arten av och omständigheterna i varje enskilt fall:

a) Säkerställa upprätthållandet av den centrala motpartens kritiska funktioner, särskilt följande:

   i) Snabb avveckling av den centrala motpartens skyldigheter gentemot sina clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder.

   ii) Clearingmedlemmars och, i tillämpliga fall, deras kunders fortsatta tillgång till värdepapper eller likvida medel som den centrala motparten tillhandahållit och säkerhet i form av finansiella tillgångar som innehas av den centrala motparten.

b) Säkerställa kontinuitet i de förbindelser med andra finansmarknadsinfrastrukturer som, om de störs, skulle ha en betydande negativ inverkan på den finansiella stabiliteten i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater samt ett snabbt slutförande av betalningar, clearing, avveckling och registrering av uppgifter.

c) Undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater, i synnerhet genom att förebygga eller begränsa spridningen av ett finansiellt nödläge till de centrala motparternas clearingmedlemmar, deras kunder eller till det finansiella systemet i allmänhet, inbegripet andra finansmarknadsinfrastrukturer, och genom att upprätthålla marknadsdisciplin och allmänhetens förtroende.

d) Skydda offentliga medel genom att minimera behovet av att förlita sig på extraordinärt offentligt finansiellt stöd och potentiella förlustrisker för skattebetalarna.

2. Resolutionsmyndigheten ska i strävan efter att uppfylla de mål som avses i punkt 1 försöka minimera resolutionskostnaderna för alla berörda intressenter och undvika förstörelse av den centrala motpartens värde, såvida inte sådan förstörelse är nödvändig för att uppnå resolutionsmålen.

Artikel 22

Villkor för resolution

1. Resolutionsmyndigheten ska vidta en resolutionsåtgärd gentemot en central motpart under förutsättning att samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Den centrala motparten fallerar eller kommer sannolikt att fallera enligt någon av följande myndigheters bedömning:

   i) Den behöriga myndigheten efter samråd med resolutionsmyndigheten.

ii) Resolutionsmyndigheten efter samråd med den behöriga myndigheten, om resolutionsmyndigheten har de verktyg som behövs för att kunna dra denna slutsats.

b) Det finns inte några rimliga utsikter för att någon annan alternativ åtgärd från den privata sektorns sida, inbegripet den centrala motpartens återhämtningsplan eller andra kontraktsarrangemang, eller tillsynsåtgärder, inbegripet vidtagna åtgärder för tidigt ingripande, inom rimlig tid skulle förhindra den centrala motpartens fallissemang, med beaktande av samtliga relevanta omständigheter.

c) En resolutionsåtgärd är nödvändig av hänsyn till allmänintresset att uppnå ett eller flera av resolutionsmålen, samtidigt som den är proportionell till ett eller flera av dessa mål, och en avveckling av den centrala motparten enligt normala insolvensförfaranden skulle inte uppfylla dessa resolutionsmål i samma utsträckning.

2. Vid tillämpning av punkt 1 a ii ska den behöriga myndigheten på eget initiativ och utan dröjsmål förse resolutionsmyndigheten med all information som kan tyda på att den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera. Den behöriga myndigheten ska också på begäran förse resolutionsmyndigheten med all annan information som den behöver för att kunna utföra sin bedömning.

3. Vid tillämpningen av punkt 1 a ska en central motpart anses fallera eller sannolikt komma att fallera om en eller flera av följande omständigheter föreligger:

a) Den centrala motparten överträder eller kommer sannolikt att överträda sina auktorisationskrav på ett sätt som skulle motivera ett upphävande av dess auktorisering enligt artikel 20 i förordning (EU) nr 648/2012.

b) Den centrala motparten kan inte eller kommer sannolikt inte att kunna tillhandahålla en kritisk funktion.

c) Den centrala motparten kan inte eller kommer sannolikt inte att kunna återställa sin bärkraft genom sina återhämtningsåtgärder.

d) Den centrala motparten kan inte eller kommer sannolikt inte att kunna betala sina skulder eller andra åtaganden när de förfaller till betalning.

e) Den centrala motparten kräver extraordinärt offentligt finansiellt stöd.

4. Vid tillämpningen av punkt 3 e ska offentligt finansiellt stöd inte anses vara extraordinärt offentligt finansiellt stöd om det uppfyller samtliga följande villkor:

a) Det har formen av en statlig garanti för att garantera likviditetsfaciliteter som tillhandahålls av en centralbank enligt centralbankens villkor eller formen av en statlig garanti för nya skuldförbindelser.

b) De statliga garantier som avses i led a i denna punkt är nödvändiga för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi och för att bevara den finansiella stabiliteten.

c) De statliga garantier som avses i led a i denna punkt är begränsade till solventa centrala motparter och villkorade av ett slutligt godkännande enligt unionens regler om statligt stöd, de är av förebyggande och tillfällig karaktär och proportionella för att avhjälpa följderna av den allvarliga störning som avses i led b i denna punkt, och de används inte för att kompensera förluster som den centrala motparten har ådragit sig eller sannolikt kommer att ådra sig i framtiden.

5. Resolutionsmyndigheten får också vidta en resolutionsåtgärd om den anser att den centrala motparten har tillämpat eller avser att tillämpa återhämtningsåtgärder som skulle kunna förhindra den centrala motpartens fallissemang, men som ger upphov till betydande negativa effekter på det finansiella systemet i unionen eller i en eller flera av dess medlemsstater.

6. Esma ska utfärda riktlinjer för att främja konvergensen i tillsyns- och resolutionsmetoder beträffande tillämpningen av de omständigheter under vilka det ska anses att en central motpart fallerar eller sannolikt kommer att fallera, senast den 12 februari 2022, när så är lämpligt med beaktande av arten av och komplexiteten hos de tjänster som tillhandahålls av centrala motparter som är etablerade i unionen.

Vid utarbetandet av dessa riktlinjer ska Esma ta hänsyn till de riktlinjer som utfärdats i enlighet med artikel 32.6 i direktiv 2014/59/EU.

Artikel 23

Allmänna principer vid resolution

1. Resolutionsmyndigheten ska vidta alla lämpliga åtgärder för att tillämpa de resolutionsverktyg som avses i artikel 27 och utöva de resolutionsbefogenheter som avses i artikel 48 i enlighet med följande principer:

a) Alla avtalsenliga skyldigheter och andra arrangemang i den centrala motpartens återhämtningsplan ska genomdrivas i den utsträckning de inte har fullgjorts innan den centrala motparten försätts i resolution, om inte resolutionsmyndigheten slår fast att ett av eller båda de nedanstående alternativen är lämpligare för att i rimlig tid uppnå resolutionsmålen:

   i) Att avstå från att genomdriva vissa avtalsenliga skyldigheter i den centrala motpartens återhämtningsplan eller på annat sätt avvika från den.

   ii) Att tillämpa resolutionsverktygen eller utöva resolutionsbefogenheterna.

b) Aktieägarna i den centrala motparten i resolution ska bära de första förlusterna till följd av genomdrivandet av alla skyldigheter och arrangemang som avses i led a i enlighet med det ledet.

c) Borgenärer i den centrala motparten i resolution ska bära förluster efter aktieägarna i enlighet med deras fordringars prioritetsordning enligt normala insolvensförfaranden, såvida det inte uttryckligen föreskrivs något annat i denna förordning.

d) Den centrala motpartens borgenärer i samma klass ska behandlas på likvärdigt sätt.

e) Den centrala motpartens aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer bör inte drabbas av större förluster än de skulle ha drabbats av under de omständigheter som avses i artikel 60.

f) Styrelsen och den verkställande ledningen för den centrala motparten i resolution ska ersättas utom i de fall när resolutionsmyndigheten anser det nödvändigt att, helt eller delvis behålla styrelsen och den verkställande ledningen för att kunna uppfylla resolutionsmålen.

g) Resolutionsmyndigheterna ska informera och samråda med arbetstagarföreträdare i enlighet med deras nationella rätt, kollektivavtal eller praxis.

h) Resolutionsverktyg ska tillämpas och resolutionsbefogenheter utövas utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelser om arbetstagarrepresentationen i ledningsorgan enligt nationell rätt, kollektivavtal eller praxis.

i) Om en central motpart är en del av en koncern ska resolutionsmyndigheterna ta hänsyn till inverkan på andra koncernenheter, särskilt om andra finansmarknadsinfrastrukturer ingår i koncernen, och på koncernen som helhet.

2. Resolutionsmyndigheterna får vidta en resolutionsåtgärd som avviker från de principer som fastställs i punkt 1 d eller e i denna artikel om det motiveras av allmänintresset att uppnå resolutionsmålen och står i proportion till den risk som hanteras. Om avvikelsen leder till att en aktieägare, en clearingmedlem eller en annan borgenär drabbas av större förluster än den skulle ha drabbats av under de omständigheter som avses i artikel 60, ska dock rätten till utbetalning av mellanskillnaden enligt artikel 62 tillämpas.

3. Styrelsen och den verkställande ledningen för en central motpart i resolution ska ge resolutionsmyndigheten allt det bistånd som krävs för att uppfylla resolutionsmålen.

KAPITEL II

Värdering

Artikel 24

Syftet med värdering

1. Resolutionsmyndigheter ska säkerställa att alla resolutionsåtgärder vidtas på grundval av en värdering som säkerställer en rättvis, väl avvägd och realistisk bedömning av den centrala motpartens tillgångar, åtaganden, rättigheter och skyldigheter.

2. Innan resolutionsmyndigheten försätter en central motpart i resolution ska den säkerställa att en första värdering görs för att fastställa om villkoren för resolution enligt artikel 22.1 är uppfyllda.

3. Efter det att resolutionsmyndigheten har beslutat att försätta en central motpart i resolution ska den säkerställa en andra värdering

a) som ska fungera som underlag för beslutet om vilken resolutionsåtgärd som är lämplig att vidta,

b) som ska säkerställa att eventuella förluster avseende den centrala motpartens tillgångar och rättigheter till fullo erkänns vid den tidpunkt då resolutionsverktygen tillämpas,

c) som ska fungera som underlag för beslutet om omfattningen av indragning eller utspädning av äganderättsinstrument och beslutet om värdet av och antalet äganderättsinstrument som getts ut eller överförts till följd av utövandet av resolutionsbefogenheter,

d) som ska fungera som underlag för beslutet om omfattningen av nedskrivningen eller konverteringen av eventuella åtaganden utan säkerhet, inklusive skuldinstrument,

e) som, om verktygen för fördelning av förluster och positioner tillämpas, ska fungera som underlag för beslutet om omfattningen av de förluster som ska tillämpas mot de berörda borgenärernas fordringar, utestående skyldigheter eller positioner i förhållande till den centrala motparten och om graden och nödvändigheten av infordran av medel vid resolution,

f) som, om broinstitutsverktyget tillämpas, ska fungera som underlag för beslutet om vilka tillgångar, åtaganden, rättigheter och skyldigheter eller äganderättsinstrument som får överföras till broinstitutet och beslutet om värdet av eventuell ersättning som får betalas ut till den centrala motparten i resolution eller, i tillämpliga fall, till innehavarna av äganderättsinstrumenten,

g) som, om verktyget för försäljning av verksamhet tillämpas, ska fungera som underlag för beslutet om vilka tillgångar, åtaganden, rättigheter och skyldigheter eller äganderättsinstrument som får överföras till en förvärvande tredje part och fungera som underlag för resolutionsmyndighetens bedömning av vad som utgör affärsmässiga villkor vid tillämpningen av artikel 40.

Vid tillämpning av led d ska värderingen ta hänsyn till eventuella förluster som skulle absorberas genom genomdrivandet av clearingmedlemmars eller andra tredje parters eventuella utestående skyldigheter till den centrala motparten samt den konverteringsnivå som ska tillämpas på skuldinstrumenten.

4. De värderingar som avses i punkterna 2 och 3 i denna artikel får överklagas i enlighet med artikel 74 endast tillsammans med beslutet om att tillämpa ett resolutionsverktyg eller utöva en resolutionsbefogenhet.

Artikel 25

Krav för värdering

1. Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att de värderingar som avses i artikel 24 görs

a) av en person som är oberoende i förhållande till offentliga myndigheter och den centrala motparten, eller

b) av resolutionsmyndigheten, om värderingarna inte kan göras av en person som avses i led a.

2. De värderingar som avses i artikel 24 ska betraktas som definitiva när de görs av en person som avses i punkt 1 a i den här artikeln och alla villkor i den här artikeln är uppfyllda.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av unionens regler om statligt stöd ska, i tillämpliga fall, en definitiv värdering bygga på försiktiga antaganden, och den får inte förutsätta potentiellt tillhandahållande av extraordinärt offentligt finansiellt stöd, akut likviditetsstöd från centralbanker eller likviditetsstöd från centralbanker med icke standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser till den centrala motparten från och med den tidpunkt då resolutionsåtgärder vidtas. Värderingen ska även ta hänsyn till möjligheterna att återhämta alla rimliga utgifter som uppkommer för den centrala motparten i resolution i enlighet med artikel 27.10.

4. Den definitiva värderingen ska kompletteras med följande information, som den centrala motparten innehar:

a) En uppdaterad balansräkning och en rapport över den centrala motpartens finansiella ställning, inklusive återstående tillgängliga förfinansierade medel och utestående finansiella åtaganden.

b) Register över clearade kontrakt som avses i artikel 29 i förordning (EU) nr 648/2012.

c) All information om marknaden och det redovisade värdet på dess tillgångar, åtaganden och positioner, inbegripet relevanta fordringar och utestående skyldigheter som ska betalas av eller till den centrala motparten.

5. En definitiv värdering ska innehålla en indelning av borgenärerna i klasser efter deras prioritetsnivåer enligt tillämplig insolvensrätt. Den ska också innehålla en uppskattning av vilken behandling varje kategori av aktieägare och borgenärer skulle ha förväntats motta vid tillämpning av den princip som anges i artikel 23.1 e.

Den uppskattning som avses i första stycket ska inte påverka den värdering som avses i artikel 61.

6. Esma ska, med beaktande av de tekniska standarder för tillsyn som utarbetats i enlighet med artikel 36.14 och 36.15 i direktiv 2014/59/EU och antagits enligt artikel 36.16 i samma direktiv, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att specificera

a) de omständigheter under vilka en person anses vara oberoende i förhållande till både resolutionsmyndigheten och den centrala motparten, för tillämpningen av punkt 1 i denna artikel,

b) metoden för att bedöma värdet av tillgångarna och åtagandena i den centrala motparten, och

c) åtskillnaden mellan värderingarna enligt artiklarna 24 och 61 i denna förordning.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna artikel, i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 26

Preliminär värdering

1. De värderingar som avses i artikel 24 och som inte uppfyller kraven i artikel 25.2 ska betraktas som preliminära värderingar.

Preliminära värderingar ska inbegripa en buffert för ytterligare förluster och en lämplig motivering av denna buffert.

2. Om resolutionsmyndigheter vidtar resolutionsåtgärder på grundval av en preliminär värdering ska de säkerställa att en definitiv värdering görs så snart det är praktiskt möjligt.

Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att den definitiva värdering som avses i första stycket

a) möjliggör ett fullständigt erkännande av den centrala motpartens eventuella förluster i dess derivatportfölj,

b) fungerar som underlag för ett beslut om att återföra borgenärers fordringar eller öka värdet av den ersättning som betalas, i enlighet med punkt 3.

3. Om den definitiva värderingens uppskattning av den centrala motpartens nettoandelsvärde är högre än den preliminära värderingens uppskattning av nettoandelsvärdet i den centrala motparten får resolutionsmyndigheten

a) öka värdet på fordringar från berörda borgenärer som har skrivits ned eller omstrukturerats,

b) begära att ett broinstitut gör ytterligare en betalning av ersättning med avseende på tillgångar, åtaganden, rättigheter och skyldigheter till den centrala motparten i resolution eller, i tillämpliga fall, med avseende på äganderättsinstrument till ägarna av dessa instrument.

4. Esma ska, med beaktande av de tekniska standarder för tillsyn som utarbetats i enlighet med artikel 36.15 i direktiv 2014/59/EU och antagits enligt artikel 36.16 i samma direktiv, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att, i enlighet med punkt 1 i denna artikel, specificera metoden för att beräkna den buffert för ytterligare förluster som ska ingå i preliminära värderingar.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt, i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

KAPITEL III

Resolutionsverktyg

Avsnitt 1

Allmänna principer

Artikel 27

Allmänna bestämmelser för resolutionsverktyg

1. Resolutionsmyndigheterna ska vidta de resolutionsåtgärder som avses i artikel 21 genom att tillämpa ett eller flera av följande resolutionsverktyg, enskilt eller i kombination:

a) Verktygen för fördelning av positioner och förluster.

b) Verktyget för nedskrivning och konvertering.

c) Verktyget för försäljning av verksamhet.

d) Broinstitutsverktyget.

2. I händelse av en systemkris får en medlemsstat som en sista utväg tillhandahålla extraordinärt offentligt finansiellt stöd genom att tillämpa statliga stabiliseringsverktyg i enlighet med artiklarna 45, 46 och 47, villkorat av föregående och slutligt godkännande enligt unionens regler om statligt stöd och om det, i enlighet med punkt 10 i den här artikeln, finns trovärdiga arrangemang för omfattande återhämtande av medlen i god tid.

3. Före tillämpningen av de verktyg som avses i punkt 1 ska resolutionsmyndigheten genomdriva följande:

a) Alla den centrala motpartens befintliga och utestående rättigheter, inklusive alla avtalsenliga skyldigheter för clearingmedlemmar att uppfylla infordran av medel vid återhämtning, tillhandahålla ytterligare medel till den centrala motparten, eller ta på sig positioner från clearingmedlemmar på obestånd, till exempel genom en auktion eller något annat överenskommet sätt i den centrala motpartens verksamhetsregler.

b) Eventuella befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter för parter som gjort åtaganden, men som inte är clearingmedlemmar, vad gäller alla former av finansiellt stöd.

Resolutionsmyndigheten får genomdriva de avtalsenliga skyldigheter som avses i leden a och b delvis om det inte är möjligt att genomdriva dessa avtalsenliga skyldigheter i sin helhet inom rimlig tid.

4. Genom undantag från punkt 3 får resolutionsmyndigheten helt eller delvis avstå från att genomdriva de relevanta befintliga och utestående skyldigheterna för att undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet eller omfattande spridningseffekter, eller om tillämpning av de verktyg som avses i punkt 1 är lämpligare för att i rimlig tid uppnå resolutionsmålen.

5. Om resolutionsmyndigheten helt eller delvis avstår från att genomdriva de befintliga och utestående skyldigheter som avses i punkt 3 andra stycket eller punkt 4 i denna artikel, får resolutionsmyndigheten genomdriva de återstående skyldigheterna inom 18 månader efter det att den centrala motparten anses fallera eller sannolikt komma att fallera i enlighet med artikel 22, förutsatt att skälen för att avstå från att genomdriva dessa skyldigheter inte längre föreligger. Resolutionsmyndigheten ska underrätta clearingmedlemmen och den andra parten tre till sex månader innan den återstående skyldigheten genomdrivs. Intäkterna från de genomdrivna återstående skyldigheterna ska användas för att återhämta de offentliga medel som använts.

Resolutionsmyndigheten ska, efter samråd med de behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna för de berörda clearingmedlemmarna och eventuella andra parter som omfattas av befintliga och utestående skyldigheter, fastställa huruvida skälen för att avstå från att genomdriva de befintliga och utestående skyldigheterna inte längre föreligger och huruvida återstående skyldigheter ska genomdrivas. Om resolutionsmyndigheten avviker från de synpunkter som lämnats av de myndigheter med vilka samråd skett ska den på vederbörligt sätt motivera detta skriftligen.

Kravet att uppfylla de återstående skyldigheterna under de omständigheter som avses i denna punkt ska ingå i den centrala motpartens regler och andra avtalsarrangemang.

6. Resolutionsmyndigheten får kräva att den centrala motparten ersätter clearingmedlemmar som inte är på obestånd för deras förluster till följd av tillämpningen av verktyg för fördelning av förluster, om förlusterna överstiger de förluster som den clearingmedlem som inte är på obestånd skulle ha burit inom ramen för sina skyldigheter enligt den centrala motpartens verksamhetsregler, förutsatt att den clearingmedlem som inte är på obestånd skulle ha varit berättigad till betalning av den skillnad som avses i artikel 62.

Den ersättning som avses i första stycket får utgöras av äganderättsinstrument, skuldinstrument eller instrument som erkänner en fordran på den centrala motpartens framtida vinster.

Mängden instrument som getts ut till varje berörd clearingmedlem som inte är på obestånd ska stå i proportion till den överskjutande förlust som avses i första stycket. Den ska ta hänsyn till alla utestående avtalsenliga skyldigheter som clearingmedlemmarna har gentemot den centrala motparten, och dras av från varje rätt till utbetalning av den mellanskillnad som avses i artikel 62.

Mängden instrument ska baseras på den värdering som gjorts i enlighet med artikel 24.3.

7. När ett av de statliga stabiliseringsverktygen tillämpas ska resolutionsmyndigheten utöva befogenheten att skriva ned och konvertera eventuella äganderättsinstrument och skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet före eller tillsammans med tillämpningen av det statliga stabiliseringsverktyget.

När tillämpningen av ett annat resolutionsverktyg än verktyget för nedskrivning och konvertering leder till finansiella förluster som bärs av clearingmedlemmar, ska resolutionsmyndigheten utöva befogenheten att skriva ned och konvertera eventuella äganderättsinstrument och skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet omedelbart före eller samtidigt med tillämpningen av resolutionsverktyget, såvida inte tillämpning av en annan ordningsföljd skulle minimera avvikelserna från principen ”inte sämre villkor för borgenär”, som anges i artikel 60, och medföra att resolutionsmålen uppnåddes bättre.

8. Om bara de resolutionsverktyg som avses i punkt 1 c och d i denna artikel tillämpas, och bara en del av de tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som avser den centrala motparten i resolution överförs i enlighet med artiklarna 40 och 42, ska den del som finns kvar av den centrala motparten avvecklas i enlighet med normala insolvensförfaranden.

9. Regler i nationell insolvensrätt avseende möjligheten att förklara rättshandlingar som är till skada för borgenärer ogiltiga eller icke-verkställbara ska inte vara tillämpliga på överföringar av tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden från en central motpart i förhållande till vilken resolutionsverktyg eller statliga finansiella stabiliseringsverktyg tillämpas.

10. Medlemsstaterna ska och under en lämplig period återhämta alla offentliga medel som använts som statliga finansiella stabiliseringsverktyg enligt avsnitt 7 i detta kapitel och resolutionsmyndigheterna ska återhämta alla rimliga utgifter som de ådragit sig i samband med tillämpningen av resolutionsverktygen eller resolutionsbefogenheterna. Detta återhämtande ska bland annat komma från

a) den centrala motparten i resolution, såsom prioriterad borgenär, inklusive dess fordringar mot clearingmedlemmar på obestånd,

b) eventuell ersättning som köparen betalat till den centrala motparten, såsom prioriterad borgenär, före tillämpningen av artikel 40.4, om verktyget för försäljning av verksamhet har tillämpats,

c) eventuella intäkter som uppkommit till följd av att verksamheten i broinstitutet avslutats, såsom prioriterad borgenär, före tillämpningen av artikel 42.5,

d) eventuella intäkter som uppkommit till följd av tillämpningen av det verktyg för offentligt aktiekapitalstöd som avses i artikel 46 och det verktyg för tillfälligt offentligt ägande som avses i artikel 47, inklusive de intäkter som härrör från deras försäljning.

11. Vid tillämpning av resolutionsverktygen ska resolutionsmyndigheterna, på grundval av en värdering som uppfyller kraven i artikel 25, säkerställa återställande av en balanserad derivatportfölj, full fördelning av förluster, påfyllnad av den centrala motpartens eller broinstitutets förfinansierade medel och rekapitalisering av den centrala motparten eller broinstitutet.

Resolutionsmyndigheterna ska säkerställa påfyllnad av den centrala motpartens eller broinstitutets förfinansierade medel och rekapitalisering av den centrala motparten eller broinstitutet enligt vad som avses i första stycket, i den mån som krävs för att återställa den centrala motpartens eller broinstitutets förmåga att uppfylla villkoren för auktorisering och att fortsätta att bedriva den centrala motpartens eller broinstitutets kritiska funktioner, med beaktande av den centrala motpartens eller broinstitutets verksamhetsregler.

Även om andra resolutionsverktyg tillämpas får resolutionsmyndigheterna tillämpa de verktyg som avses i artiklarna 30 och 31 för att rekapitalisera den centrala motparten.

Avsnitt 2

Verktyg för fördelning av positioner och förluster

Artikel 28

Syfte och tillämpningsområde för verktygen för fördelning av positioner och förluster

1. Resolutionsmyndigheterna ska tillämpa verktyget för fördelning av positioner i enlighet med artikel 29 och verktygen för fördelning av förluster i enlighet med artiklarna 30 och 31.

2. Resolutionsmyndigheterna ska tillämpa de verktyg som avses i punkt 1 med hänsyn till kontrakt avseende clearingtjänster och säkerheten i samband med att dessa tjänster tillhandahålls till den centrala motparten.

3. Resolutionsmyndigheterna ska tillämpa det verktyg för fördelning av positioner som avses i artikel 29 för att i förekommande fall på nytt balansera den centrala motpartens eller broinstitutets derivatportfölj.

Resolutionsmyndigheter ska tillämpa de verktyg för fördelning av förluster som avses i artiklarna 30 och 31 för något av följande syften:

a) För att täcka de förluster i den centrala motparten som bedömts i enlighet med artikel 25.

b) För att återställa den centrala motpartens förmåga att uppfylla betalningsförpliktelser allt eftersom de förfaller.

c) För att uppnå det resultat som avses i leden a och b i förhållande till ett broinstitut.

d) För att stödja överföringen av den centrala motpartens affärsverksamhet genom verktyget för försäljning av verksamhet till en solvent tredje part.

Det verktyg för fördelning av förluster som avses i artikel 30 får tillämpas av resolutionsmyndigheterna i samband med förluster som uppstår till följd av en obeståndshändelse och i samband med förluster som uppstår till följd av en icke-obeståndshändelse. Om det förlustfördelningsverktyg som avses i artikel 30 tillämpas i samband med förluster som uppstår till följd av en icke-obeståndshändelse får det tillämpas endast upp till ett sammanlagt belopp som motsvarar bidraget till den centrala motpartens obeståndsfonder från de clearingmedlemmar som inte är på obestånd och fördelas bland clearingmedlemmarna i proportion till deras bidrag till obeståndsfonderna.

4. Resolutionsmyndigheterna får inte tillämpa de verktyg för fördelning av förluster som avses i artiklarna 30 och 31 i denna förordning för de enheter som avses i artikel 1.4 och 1.5 i förordning (EU) nr 648/2012.

Artikel 29

Delvis eller fullständig uppsägning av kontrakt

1. Resolutionsmyndigheten får säga upp några av eller samtliga följande kontrakt med den centrala motparten i resolution:

a) Kontrakten med clearingmedlemmen på obestånd.

b) Kontrakten avseende den berörda clearingtjänsten eller tillgångsklassen.

c) Den centrala motparten i resolutions övriga kontrakt.

Resolutionsmyndigheten får säga upp de kontrakt som avses i första stycket a i denna punkt endast om överföringen av de tillgångar och positioner som härrör från dessa kontrakt inte har ägt rum i den mening som avses i artikel 48.5 och 48.6 i förordning (EU) nr 648/2012.

Vid utövandet av befogenheten enligt första stycket ska resolutionsmyndigheten säga upp de kontrakt som avses i vart och ett av leden a, b och c i första stycket på ett liknande sätt, utan diskriminering mellan motparterna i dessa avtal, med undantag av de avtalsenliga skyldigheter som inte kan genomdrivas inom en rimlig tidsram.

2. Resolutionsmyndigheten ska underrätta alla berörda clearingmedlemmar om det datum då alla kontrakt som avses i punkt 1 har sagts upp.

3. Innan resolutionsmyndigheten säger upp ett sådant kontrakt som avses i punkt 1 ska den

a) kräva att den centrala motparten i resolution värderar varje kontrakt och uppdaterar varje clearingmedlems kontosaldo,

b) fastställa det nettobelopp som ska betalas av eller till varje clearingmedlem, med beaktande av eventuell variationssäkerhet som förfallit men är obetald, inklusive variationssäkerhet som ska betalas till följd av de kontraktsvärderingar som avses i led a, och

c) underrätta varje clearingmedlem om de fastställda nettobeloppen och kräva att den centrala motparten betalar eller uppbär dem i enlighet med detta.

Clearingmedlemmarna ska utan onödigt dröjsmål meddela sina kunder om tillämpningen av ett sådant verktyg och hur denna tillämpning påverkar dem.

4. Den värdering som avses i punkt 3 a ska i möjligaste mån baseras på ett rättvist marknadspris som fastställs på grundval av den centrala motpartens egna regler och arrangemang, såvida inte resolutionsmyndigheten anser det nödvändigt att använda en annan lämplig prissättningsmetod.

5. Om en clearingmedlem som inte är på obestånd inte kan betala det nettobelopp som fastställts i enlighet med punkt 3 i denna artikel får resolutionsmyndigheten, med beaktande av artikel 21 i denna förordning, kräva att den centrala motparten försätter clearingmedlemmen i fråga på obestånd och använder dess initialsäkerhet och bidrag till obeståndsfonden i enlighet med artikel 45 i förordning (EU) nr 648/2012.

6. Om resolutionsmyndigheten har sagt upp ett eller flera kontrakt av de slag som avses i punkt 1 får den tillfälligt hindra den centrala motparten från att cleara några nya kontrakt av samma slag som det som har sagts upp.

Resolutionsmyndigheten får tillåta den centrala motparten att återuppta clearing av dessa slag av kontrakt endast om de följande villkoren är uppfyllda:

a) Den centrala motparten uppfyller kraven i förordning (EU) nr 648/2012.

b) Resolutionsmyndigheten utfärdar och offentliggör ett meddelande om detta på de sätt som avses i artikel 72.3.

7. Esma ska senast den 12 februari 2022 utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 med närmare uppgifter om den metod som ska användas av resolutionsmyndigheten för att fastställa den värdering som avses i punkt 3 a i den här artikeln.

Artikel 30

Minskning av värdet av eventuella vinster som ska betalas av den centrala motparten till clearingmedlemmar som inte är på obestånd

1. Resolutionsmyndigheten får minska beloppet för den centrala motpartens betalningsskyldigheter gentemot de clearingmedlemmar som inte är på obestånd när dessa skyldigheter härrör från vinster som ska betalas i enlighet med den centrala motpartens förfaranden för betalning av variationssäkerhet eller en betalning som har samma ekonomiska verkan.

2. Resolutionsmyndigheten ska beräkna alla minskningar av betalningsskyldigheter som avses i punkt 1 i denna artikel med hjälp av en rättvis fördelningsmekanism som fastställs i den värdering som gjorts i enlighet med artikel 24.3 och som clearingmedlemmarna underrättas om så snart som resolutionsverktyget tillämpas. Clearingmedlemmarna ska utan onödigt dröjsmål meddela sina kunder om tillämpningen av ett sådant verktyg och det sätt på vilket denna tillämpning påverkar dem. De totala nettovinster som ska minskas för varje clearingmedlem ska stå i proportion till de belopp som den centrala motparten ska betala.

3. En minskning av värdet på vinster som ska betalas ska få verkan och vara omedelbart bindande för den centrala motparten och berörda clearingmedlemmar från den tidpunkt då resolutionsmyndigheten vidtar resolutionsåtgärden.

4. En clearingmedlem som inte är på obestånd ska inte ha några anspråk i några senare förfaranden mot den centrala motparten, eller dess efterföljande enhet, som uppkommer till följd av den minskning av betalningsskyldigheter som avses i punkt 1.

Första stycket i denna punkt ska inte hindra resolutionsmyndigheter från att kräva att den centrala motparten återbetalar clearingmedlemmarna om den minskning som baseras på den preliminära värdering som avses i artikel 26.1 visar sig vara större än den minskning som krävs baserat på den definitiva värdering som avses i artikel 26.2.

5. Om en resolutionsmyndighet bara delvis minskar värdet på de vinster som ska betalas ska den clearingmedlem som inte är på obestånd fortfarande ha det resterande utestående beloppet tillgodo.

6. Den centrala motparten ska i sina verksamhetsregler införa en hänvisning till befogenheten att minska betalningsskyldigheter enligt punkt 1 utöver liknande arrangemang som föreskrivs i dessa verksamhetsregler vid återhämtningsfasen, och ska säkerställa att kontraktsarrangemang ingås för att göra det möjligt för resolutionsmyndigheten att utöva sina befogenheter enligt denna artikel.

Artikel 31

Infordran av medel vid resolution

1. Resolutionsmyndigheten får begära att clearingmedlemmar som inte är på obestånd lämnar ett kontantbidrag till den centrala motparten som är upp till två gånger så stort som det belopp som motsvarar deras bidrag till den centrala motpartens obeståndsfond. Denna skyldighet att lämna kontantbidrag ska också inkluderas i den centrala motpartens regler och andra kontraktsarrangemang såsom en infordran av medel vid resolution som förbehålls den resolutionsmyndighet som vidtar resolutionsåtgärder. Om resolutionsmyndigheten infordrar ett belopp som överstiger bidraget till obeståndsfonden ska den göra detta först efter att ha bedömt, i samarbete med resolutionsmyndigheterna för clearingmedlemmar som inte är på obestånd, effekterna av detta verktyg på clearingmedlemmar som inte är på obestånd och på medlemsstaternas finansiella stabilitet.

Om den centrala motparten driver flera obeståndsfonder och verktyget tillämpas för att hantera en obeståndshändelse ska beloppet för det kontantbidrag som avses i första stycket avse clearingmedlemmens bidrag till den berörda clearingtjänstens eller tillgångsklassens obeståndsfond.

Om den centrala motparten driver flera obeståndsfonder och verktyget tillämpas för att hantera en icke-obeståndshändelse ska beloppet för det kontantbidrag som avses i första stycket avse summan av clearingmedlemmens bidrag till den centrala motpartens samtliga obeståndsfonder.

Resolutionsmyndigheten får utöva infordran av medel vid resolution oavsett om alla avtalsenliga skyldigheter som kräver kontantbidrag från clearingmedlemmar som inte är på obestånd har uttömts.

Resolutionsmyndigheten ska fastställa beloppet för kontantbidraget från varje clearingmedlem som inte är på obestånd i proportion till dess bidrag till obeståndsfonden upp till den gräns som anges i första stycket.

Resolutionsmyndigheten får kräva att den centrala motparten till clearingmedlemmar återbetalar det eventuella överskjutande beloppet av en infordran av medel vid resolution om det visar sig att nivån på den gjorda infordran av medel vid resolution som baseras på en preliminär värdering enligt artikel 26.1 överstiger den nivå som krävs baserat på den definitiva värdering som avses i artikel 26.2.

2. Om en clearingmedlem som inte är på obestånd inte betalar det belopp som krävs får resolutionsmyndigheten kräva att den centrala motparten försätter den clearingmedlemmen på obestånd och använder dess initialsäkerhet och bidrag till obeståndsfonden i enlighet med artikel 45 i förordning (EU) nr 648/2012 upp till det krävda beloppet.

Avsnitt 3

Nedskr ivning och konver tering av äganderättsinstr ument, skuldinstr ument eller andra åtaganden utan säkerhet

Artikel 32

Krav på nedskrivning och konvertering av äganderättsinstrument, skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet

1. Resolutionsmyndigheten ska tillämpa verktyget för nedskrivning och konvertering i enlighet med artikel 33 med avseende på äganderättsinstrument och skuldinstrument som getts ut av den centrala motparten i resolution eller andra åtaganden utan säkerhet för att absorbera förluster, rekapitalisera den centrala motparten eller ett broinstitut, eller för att stödja tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet.

2. På grundval av den värdering som gjorts i enlighet med artikel 24.3 ska resolutionsmyndigheten fastställa

a) det belopp med vilket de äganderättsinstrument, skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet måste skrivas ned med beaktande av eventuella förluster som ska absorberas av genomdrivandet av clearingmedlemmars eller andra tredje parters eventuella utestående skyldigheter mot den centrala motparten, och

b) det belopp med vilket skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet måste konverteras till äganderättsinstrument för att återställa kapitalkraven för den centrala motparten eller broinstitutet.

Artikel 33

Bestämmelser som reglerar nedskrivning eller konvertering av äganderättsinstrument, skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet

1. Resolutionsmyndigheten ska tillämpa verktyget för nedskrivning och konvertering i enlighet med den prioritetsordning som gäller vid normala insolvensförfaranden.

2. Innan kapitalbeloppet för skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet minskas eller konverteras ska resolutionsmyndigheten minska det nominella beloppet för äganderättsinstrument i proportion till förlusterna och, vid behov, upp till deras fulla värde.

Om den centrala motparten, i överensstämmelse med den värdering som gjorts enligt artikel 24.3, har ett positivt nettovärde efter minskningen av det nominella beloppet för äganderättsinstrument ska resolutionsmyndigheten, allt efter omständigheterna, dra in eller späda ut dessa äganderättsinstrument.

3. Resolutionsmyndigheten ska sätta ned, konvertera, eller både och, kapitalbeloppet för skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet i den mån som krävs för att uppfylla resolutionsmålen och, vid behov, upp till dessa instruments eller åtagandens fulla värde.

4. Resolutionsmyndigheten ska inte tillämpa verktyget för nedskrivning och konvertering för följande åtaganden:

a) Åtaganden gentemot anställda, vad avser inarbetad lön, pensionsförmåner eller annan fast ersättning, med undantag av eventuella rörliga delar av ersättning som inte regleras genom kollektivavtal.

b) Åtaganden gentemot borgenärer inom affärs- eller handelssektorn, som uppkommer till följd av att den centrala motparten tillhandhållits varor eller tjänster som är avgörande för dess löpande verksamhet, däribland it-tjänster, allmännyttiga tjänster och hyra, förvaltning och underhåll av lokaler.

c) Åtaganden gentemot skatte- och socialförsäkringsmyndigheter, förutsatt att dessa skyldigheter är prioriterade enligt tillämplig insolvensrätt.

d) Åtaganden gentemot system eller operatörer av system som har betecknats som system enligt direktiv 98/26/EG, gentemot deltagare i den mån åtagandena härrör från deras deltagande i sådana system, gentemot andra centrala motparter och gentemot centralbanker.

e) Initialsäkerheter.

5. Om det nominella värdet för ett äganderättsinstrument eller kapitalbeloppet för ett skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet sätts ned ska följande villkor gälla:

a) Denna nedsättning ska vara permanent.

b) Innehavaren av instrumentet ska inte ha några fordringar i samband med denna nedsättning, med undantag för redan upplupna åtaganden, skadeståndsskulder som uppkommit till följd av att nedsättningens lagenlighet överklagats, eventuella fordringar baserade på äganderättsinstrument som getts ut eller överförts enligt punkt 6 i denna artikel, eller betalningsfordringar i enlighet med artikel 62.

c) Om detta bara är en delvis nedsättning ska det arrangemang som gav upphov till det ursprungliga åtagandet fortsätta att gälla för den återstående delen av beloppet, med förbehåll för eventuella nödvändiga ändringar av villkoren i det arrangemanget till följd av nedsättningen.

Första stycket a ska inte hindra resolutionsmyndigheter från att tillämpa en uppskrivningsmekanism för att återbetala innehavare av skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet och därefter innehavare av äganderättsinstrument, om den nedskrivning som gjorts baserat på den preliminära värdering som avses i artikel 26.1 visar sig vara större än de belopp som krävs baserat på den definitiva värdering som avses i artikel 26.2.

6. Vid konvertering av skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet enligt punkt 3 får resolutionsmyndigheten kräva att den centrala motparten ger ut eller överför äganderättsinstrument till innehavarna av skuldinstrumenten eller andra åtaganden utan säkerhet.

7. Resolutionsmyndigheten ska bara konvertera skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet enligt punkt 3 om följande villkor är uppfyllda:

a) Äganderättsinstrumentet ges ut innan den centrala motparten ger ut äganderättsinstrument för att tillhandahålla kapital från staten eller ett offentligt organ.

b) Konverteringskursen utgör en lämplig ersättning till berörda fordringsägare för eventuell förlust som uppkommit till följd av att nedskrivnings- och konverteringsbefogenheterna utövats, i linje med deras behandling vid normala insolvensförfaranden.

Efter en eventuell konvertering av skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet till äganderättsinstrument ska de sistnämnda tecknas eller utan dröjsmål överföras efter konverteringen.

8. Vid tillämpningen av punkt 7 ska resolutionsmyndigheten, i samband med utarbetandet och upprätthållandet av den centrala motpartens resolutionsplan och som en del av befogenheterna att undanröja hinder för den centrala motpartens möjlighet till resolution, säkerställa att den centrala motparten alltid kan ge ut det antal äganderättsinstrument som krävs.

Artikel 34

Verkan av nedskrivning och konvertering

Resolutionsmyndigheten ska slutföra eller kräva slutförande av alla administrativa och förfarandemässiga uppgifter som är nödvändiga för att ge verkan åt tillämpningen av verktyget för nedskrivning och konvertering, inbegripet följande:

a) Ändring av alla relevanta register.

b) Avlistning eller avförande från handel av äganderättsinstrument eller skuldinstrument.

c) Listning eller upptagande till handel av nya äganderättsinstrument.

d) Återlistning eller återupptagande av eventuella skuldinstrument som skrivits ned, utan kravet på utfärdande av ett prospekt i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 ([24]).

Artikel 35

Undanröjande av förfarandemässiga hinder för nedskrivning och konvertering

1. Vid tillämpning av artikel 32.1 ska den behöriga myndigheten kräva att den centrala motparten vid alla tidpunkter innehar en tillräcklig mängd äganderättsinstrument för att säkerställa att den centrala motparten kan ge ut tillräckligt med nya äganderättsinstrument och att utgivningen av eller konverteringen till äganderättsinstrument kan utföras på ett effektivt sätt.

(24) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juni 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG (EUT L 168, 30.6.2017, s. 12).

2. Resolutionsmyndigheten ska tillämpa verktyget för nedskrivning och konvertering oberoende av eventuella bestämmelser i den centrala motpartens stiftelseurkund eller stadgar, inbegripet avseende företrädesrätt för aktieägare eller krav på aktieägares medgivande för en kapitalökning.

Artikel 36

Inlämnande av en omorganiseringsplan för verksamheten

1. Centrala motparter ska inom en månad efter tillämpningen av de verktyg som avses i artikel 32 se över orsakerna till sitt fallissemang och lämna in översynen till resolutionsmyndigheten tillsammans med en omorganiseringsplan för verksamheten i enlighet med artikel 37. I fall då unionens regler för statligt stöd är tillämpliga ska den planen, inbegripet efter eventuella ändringar i enlighet med artikel 38 och såsom den genomförts i enlighet med artikel 39, vara förenlig med den omstruktureringsplan som den centrala motparten är skyldig att lämna in till kommissionen i enlighet med de reglerna.

Om det är nödvändigt för att resolutionsmålen ska uppnås får resolutionsmyndigheten förlänga den period som avses i första stycket med högst två månader.

2. I fall då en omstruktureringsplan ska lämnas in enligt unionens regler om statligt stöd ska inlämnandet av omorganiseringsplanen för verksamheten inte påverka den tidsfrist som fastställts i de reglerna för inlämning av omstruktureringsplanen.

3. Resolutionsmyndigheten ska lämna in översynen och omorganiseringsplanen för verksamheten, samt en eventuell reviderad plan i enlighet med artikel 38, till den behöriga myndigheten och till resolutionskollegiet.

Artikel 37

Omorganiseringsplanens innehåll

1. I den omorganiseringsplan för verksamheten som avses i artikel 36 ska åtgärder fastställas som syftar till att återställa den långsiktiga bärkraften hos den centrala motparten eller delar av dess verksamhet inom rimlig tid. Dessa åtgärder ska baseras på realistiska antaganden vad gäller de ekonomiska och finansiella marknadsförhållanden under vilka den centrala motparten kommer att vara verksam.

Omorganiseringsplanen för verksamheten ska ta hänsyn till den rådande situationen och framtidsutsikterna på de finansiella marknaderna och spegla antaganden om bästa och värsta möjliga utfall, inbegripet en kombination av händelser för att identifiera den centrala motpartens största svagheter. Antagandena ska jämföras med lämpliga sektorsövergripande riktmärken.

2. Omorganiseringsplanen för verksamheten ska innehålla åtminstone följande:

a) En detaljerad analys av de faktorer och omständigheter som har lett till att den centrala motparten fallerat eller sannolikt kommer att fallera.

b) En beskrivning av de åtgärder som ska antas för att återställa den centrala motpartens långsiktiga bärkraft.

c) En tidsplan för genomförandet av dessa åtgärder.

3. Åtgärderna för att återställa en central motparts långsiktiga bärkraft får omfatta följande:

a) Omorganisering och omstrukturering av den centrala motpartens verksamhet.

b) Ändringar av den centrala motpartens operativa system och infrastruktur.

c) Försäljning av tillgångar eller affärsområden.

d) Ändringar av den centrala motpartens riskhantering.

4. Esma ska senast den 12 februari 2023 utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn för att närmare ange vad en omorganiseringsplan för verksamheten minst ska innehålla enligt punkt 2.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 38

Bedömning och antagande av omorganiseringsplanen för verksamheten

1. Inom en månad efter den centrala motpartens inlämnande av en omorganiseringsplan för verksamheten enligt artikel 36.1 ska resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten bedöma om åtgärderna i den planen skulle återställa den centrala motpartens långsiktiga bärkraft på ett tillförlitligt sätt.

Om resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten finner att planen skulle återställa den centrala motpartens långsiktiga bärkraft ska resolutionsmyndigheten godkänna planen.

2. Om resolutionsmyndigheten eller den behöriga myndigheten inte finner att de åtgärder som föreskrivs i planen skulle återställa den centrala motpartens långsiktiga bärkraft ska resolutionsmyndigheten underrätta den centrala motparten om sina betänkligheter och kräva att den lämnar in en ändrad plan som åtgärdar dessa betänkligheter inom två veckor efter underrättelsen.

3. Resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten ska bedöma den ändrade planen och resolutionsmyndigheten ska inom en vecka efter mottagandet av den planen underrätta den centrala motparten om huruvida betänkligheterna åtgärdats på lämpligt sätt eller om ytterligare ändringar krävs.

4. Esma ska senast den 12 februari 2023 utarbeta utkast till tekniska standarder för tillsyn för att närmare ange vilka kriterier som en omorganiseringsplan för verksamheten ska uppfylla för att få resolutionsmyndighetens godkännande enligt punkt 1.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 39

Genomförande och övervakning av omorganiseringsplanen för verksamheten

1. Den centrala motparten ska genomföra omorganiseringsplanen för verksamheten och ska på begäran och åtminstone var sjätte månad lämna en rapport till resolutionsmyndigheten och den behöriga myndigheten om de framsteg som görs vad gäller genomförandet av den planen.

2. Resolutionsmyndigheten får, i samråd med den behöriga myndigheten, kräva att den centrala motparten vid behov reviderar planen för att uppnå det mål som avses i artikel 37.1.

Avsnitt 4

Verktyg för försäljning av verksamhet

Artikel 40

Verktyg för försäljning av verksamhet

1. Resolutionsmyndigheten får överföra följande till en köpare som inte är ett broinstitut:

a) Äganderättsinstrument som getts ut av en central motpart i resolution.

b) Alla tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden för en central motpart i resolution.

Den överföring som avses i första stycket ska äga rum utan att medgivande erhålls från aktieägarna i den centrala motparten eller andra tredje parter än köparen och utan att några andra förfarandekrav enligt bolags- eller värdepappersrätt än de som anges i artikel 41 följs.

2. En överföring enligt punkt 1 ska göras på affärsmässiga villkor, med beaktande av omständigheterna, och i överensstämmelse med unionens regler om statligt stöd.

Vid tillämpningen av första stycket i denna punkt ska resolutionsmyndigheten vidta alla rimliga åtgärder för att erhålla affärsmässiga villkor som är förenliga med den värdering som gjorts enligt artikel 24.3.

3. All eventuell ersättning som betalas av köparen ska med förbehåll för artikel 27.10 vara till förmån för

a) ägarna till äganderättsinstrumenten, om försäljningen av verksamhet har skett genom överföring av äganderättsinstrument som getts ut av den centrala motparten i resolution från innehavarna av dessa instrument till köparen,

b) den centrala motparten i resolution, om försäljningen av verksamhet har skett genom överföring av vissa eller samtliga av den centrala motpartens tillgångar eller skulder till köparen,

c) alla clearingmedlemmar som inte är på obestånd och som har lidit förluster till följd av tillämpningen av resolutionsverktygen vid resolution, i proportion till deras förluster vid resolution.

4. Fördelningen av all eventuell ersättning som betalas av köparen i enlighet med punkt 3 i denna artikel ska utföras enligt följande:

a) I samband med en händelse som omfattas av den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd i enlighet med artiklarna 43 och 45 i förordning (EU) nr 648/2012, i omvänd ordning i förhållande till hur förlusterna har ålagts enligt den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd, eller

b) i samband med en händelse som inte omfattas av den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd i enlighet med artiklarna 43 och 45 i förordning (EU) nr 648/2012, i omvänd ordning i förhållande till hur förlusterna har fördelats i enlighet med den centrala motpartens tillämpliga regler.

Eventuell återstående ersättning ska därefter fördelas enligt fordringarnas prioritetsordning vid normala insolvensförfaranden.

5. Resolutionsmyndigheten får utöva den överföringsbefogenhet som avses i punkt 1 mer än en gång för att göra kompletterande överföringar av äganderättsinstrument som getts ut av den centrala motparten eller, allt efter omständigheterna, den centrala motpartens tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden.

6. Resolutionsmyndigheten kan, med köparens samtycke, överföra de tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som hade överförts till köparen tillbaka till den centrala motparten i resolution eller äganderättsinstrumenten tillbaka till deras ursprungliga ägare.

Om resolutionsmyndigheten använder den överföringsbefogenhet som avses i första stycket ska den centrala motparten i resolution eller de ursprungliga ägarna vara skyldiga att ta tillbaka alla sådana tillgångar, rättigheter, skyldigheter, åtaganden eller äganderättsinstrument.

7. En överföring enligt punkt 1 ska ske oberoende av om köparen är auktoriserad att tillhandahålla tjänsterna och utföra den verksamhet som följer av förvärvet.

Om köparen inte är auktoriserad att tillhandahålla de tjänster och utföra den verksamhet som följer av förvärvet ska resolutionsmyndigheten, i samråd med den behöriga myndigheten, göra en lämplig bedömning av huruvida kraven på tillbörlig aktsamhet är uppfyllda för köparen och säkerställa att köparen har den professionella och tekniska kapaciteten att utföra den förvärvade centrala motpartens funktioner och att denna lämnar in en ansökan om auktorisering så snart det är praktiskt möjligt och senast en månad från tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet. Den behöriga myndigheten ska säkerställa att en sådan ansökan om auktorisering tas under övervägande på ett skyndsamt sätt.

8. Om överföring av äganderättsinstrument som avses i punkt 1 i denna artikel leder till ett förvärv av eller ökar ett kvalificerat innehav som avses i artikel 31.2 i förordning (EU) nr 648/2012 ska den behöriga myndigheten utföra den bedömning som avses i den artikeln inom en period som varken försenar tillämpningen av verktyget för försäljning av verksamhet eller hindrar att resolutionsåtgärden uppnår de relevanta resolutionsmålen.

9. Om den behöriga myndigheten inte har slutfört den bedömning som avses i punkt 8 senast den dag då överföringen av äganderättsinstrument träder i kraft ska följande gälla:

a) Överföringen av äganderättsinstrument ska omedelbart få rättslig verkan från och med den dag då de överförs.

b) Under bedömningsperioden och under en eventuell avyttringsperiod som föreskrivs i led f i denna punkt ska köparens rösträtt som är kopplad till dessa äganderättsinstrument tillfälligt upphävas och uteslutande innehas av resolutionsmyndigheten, vilken inte ska ha någon skyldighet att utöva sådan rösträtt och inte, såvida inte åtgärden eller underlåtenheten innebär grov oaktsamhet eller allvarlig försummelse, ha någon ansvarsskyldighet när det gäller att utöva eller avstå från att utöva sådan rösträtt.

c) Under bedömningsperioden och under en eventuell avyttringsperiod som föreskrivs i led f i denna punkt ska de sanktioner som föreskrivs i artikel 22.3 i förordning (EU) nr 648/2012 eller de åtgärder vid överträdelser av krav för förvärv eller avyttring av kvalificerade innehav som föreskrivs i artikel 30 i förordning (EU) nr 648/2012 inte tillämpas på den överföringen.

d) Den behöriga myndigheten ska utan dröjsmål efter att ha slutfört sin bedömning underrätta resolutionsmyndigheten och köparen skriftligen om resultatet av sin bedömning i enlighet med artikel 32 i förordning (EU) nr 648/2012.

e) Om den behöriga myndigheten inte motsätter sig överföringen ska de rösträtter som är kopplade till dessa äganderättsinstrument anses ha tilldelats köparen från och med den underrättelse som avses i led d i denna punkt.

f) Om den behöriga myndigheten motsätter sig överföringen av äganderättsinstrument ska led b fortsätta att tillämpas och resolutionsmyndigheten får, efter att ha beaktat marknadsvillkoren, fastställa en avyttringsperiod inom vilken köparen ska avyttra sådana äganderättsinstrument.

10. Vid utövandet av sina rättigheter att tillhandahålla tjänster i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012 ska köparen anses utgöra en fortsättning på den centrala motparten i resolution och får fortsätta att utöva alla sådana rättigheter som utövades av den centrala motparten i resolution avseende de överförda tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

11. Den köpare som avses i punkt 1 ska inte hindras från att utöva den centrala motpartens rätt till medlemskap eller från att få tillgång till betalnings- och avvecklingssystem och andra anknutna finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser under förutsättning att köparen uppfyller kriterierna för medlemskap eller deltagande i dessa system eller infrastrukturer eller handelsplatser.

Utan hinder av första stycket får köparen inte nekas tillgång till betalnings- och avvecklingssystem och andra anknutna finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser på grund av att köparen saknar kreditbetyg från ett kreditvärderingsinstitut eller att det kreditbetyget är lägre än de kreditbetygsnivåer som krävs för att beviljas tillgång till systemen eller infrastrukturerna eller handelsplatserna.

Om köparen inte uppfyller de kriterier som anges i första stycket får köparen fortsätta att utöva den centrala motpartens rätt till medlemskap och ha tillgång till dessa system och andra infrastrukturer och handelsplatser under den period som fastställs av resolutionsmyndigheten. Den perioden ska inte överstiga tolv månader.

12. Om inte annat föreskrivs i denna förordning ska aktieägare, borgenärer, clearingmedlemmar och kunder hos den centrala motparten i resolution och andra tredje parter vars tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden inte överförs inte ha några rättigheter till, eller med avseende på, de överförda tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

Artikel 41

Verktyget för försäljning av verksamhet: förfarandekrav

1. När resolutionsmyndigheten tillämpar verktyget för försäljning av verksamhet avseende en central motpart ska resolutionsmyndigheten annonsera att de tillgångar, rättigheter, skyldigheter, åtaganden eller äganderättsinstrument som ska överföras är tillgängliga, eller vidta åtgärder för saluföring av dem. Grupper av rättigheter, tillgångar, skyldigheter och åtaganden får saluföras separat.

2. Utan att det i tillämpliga fall påverkar tillämpningen av unionens regler om statligt stöd ska den saluföring som avses i punkt 1 utföras enligt följande kriterier:

a) Den ska vara så transparent som möjligt och får inte ge en i sak missvisande bild av den centrala motpartens tillgångar, rättigheter, skyldigheter, åtaganden eller äganderättsinstrument, med beaktande av omständigheterna och särskilt behovet av att bevara finansiell stabilitet.

b) Den ska inte favorisera eller diskriminera potentiella köpare på ett otillbörligt sätt.

c) Den ska vara fri från intressekonflikter.

d) Den ska beakta behovet av att vidta en snabb resolutionsåtgärd.

e) Den ska eftersträva en maximering, så långt det är möjligt, av försäljningspriset för de berörda äganderättsinstrumenten, tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

De kriterier som anges i första stycket ska inte hindra resolutionsmyndigheten från att värva särskilda potentiella köpare.

3. Genom undantag från punkterna 1 och 2 får resolutionsmyndigheten tillämpa verktyget för försäljning av verksamhet utan att iaktta saluföringskravet eller saluföra tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna, åtagandena eller äganderättsinstrumenten om den fastställer att uppfyllandet av det kravet eller de kriterierna sannolikt skulle undergräva ett eller flera av resolutionsmålen, bland annat genom att ge upphov till ett reellt hot mot den finansiella stabiliteten.

Avsnitt 5

Broinstitutsverktyg

Artikel 42

Broinstitutsverktyg

1. Resolutionsmyndigheten får till ett broinstitut överföra

a) äganderättsinstrument som getts ut av en central motpart i resolution,

b) alla tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden för en central motpart i resolution.

Den överföring som avses i första stycket får äga rum utan att medgivande erhålls från aktieägarna i den centrala motparten i resolution eller andra tredje parter än broinstitutet och utan att uppfylla några andra förfarandekrav enligt bolags- eller värdepappersrätt än de som anges i artikel 43.

2. Broinstitutet ska vara en juridisk person som

a) kontrolleras av resolutionsmyndigheten och ägs helt eller delvis av en eller flera offentliga myndigheter, vilket kan inbegripa resolutionsmyndigheten, och

b) har inrättats eller använts för att ta emot och inneha vissa eller samtliga äganderättsinstrument som getts ut av en central motpart i resolution eller vissa eller alla av den centrala motpartens tillgångar, rättigheter, skyldigheter och åtaganden i syfte att upprätthålla den centrala motpartens kritiska funktioner och därefter sälja den centrala motparten.

3. När resolutionsmyndigheten använder broinstitutsverktyget ska den säkerställa att det totala värdet av de åtaganden och skyldigheter som överförs till broinstitutet inte överstiger det totala värdet av de rättigheter och tillgångar som överförts från den centrala motparten i resolution.

4. All eventuell ersättning som betalas av broinstitutet ska med förbehåll för artikel 27.10 vara till förmån för

a) ägarna till äganderättsinstrumenten, om överföringen till broinstitutet har skett genom att äganderättsinstrument som getts ut av den centrala motparten i resolution har överförts från innehavarna av dessa instrument till broinstitutet,

b) den centrala motparten i resolution, om överföringen till broinstitutet har skett genom att vissa eller alla av den centrala motpartens tillgångar eller åtaganden har överförts till broinstitutet,

c) alla clearingmedlemmar som inte är på obestånd som har lidit förluster till följd av tillämpningen av resolutionsverktygen vid resolution, i proportion till deras förluster vid resolution.

5. Fördelning av all eventuell ersättning som betalas av broinstitutet i enlighet med punkt 4 i denna artikel ska utföras enligt följande

a) i samband med en händelse som omfattas av den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd i enlighet med artiklarna 43 och 45 i förordning (EU) nr 648/2012, i omvänd ordning i förhållande till hur förlusterna har ålagts enligt den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd, eller

b) i samband med en händelse som inte omfattas av den centrala motpartens vattenfallsprincip vid obestånd i enlighet med artiklarna 43 och 45 i förordning (EU) nr 648/2012, i omvänd ordning i förhållande till hur förlusterna har fördelats i enlighet med den centrala motpartens tillämpliga regler.

Eventuell återstående ersättning ska fördelas enligt fordringarnas prioritetsordning vid normala insolvensförfaranden.

6. Resolutionsmyndigheten får utöva den överföringsbefogenhet som avses i punkt 1 mer än en gång för att göra kompletterande överföringar av äganderättsinstrument som getts ut av en central motpart eller av dess tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden.

7. Resolutionsmyndigheten får överföra de rättigheter, skyldigheter, tillgångar eller åtaganden som hade överförts till broinstitutet tillbaka till den centrala motparten i resolution, eller äganderättsinstrumenten tillbaka till deras ursprungliga ägare om denna överföring uttryckligen föreskrivs i det instrument genom vilket den överföring som avses i punkt 1 görs.

Om resolutionsmyndigheten använder den överföringsbefogenhet som avses i första stycket ska den centrala motparten i resolution eller de ursprungliga ägarna vara skyldiga att ta tillbaka alla sådana tillgångar, rättigheter, skyldigheter, åtaganden eller äganderättsinstrument, förutsatt att villkoren i denna punkt första stycket eller i punkt 8 är uppfyllda.

8. Om de specifika äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden inte omfattas av de klasser av, eller uppfyller de villkor för överföring av, äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som anges i det instrument genom vilket överföringen gjordes får resolutionsmyndigheten överföra dem från broinstitutet tillbaka till den centrala motparten i resolution eller de ursprungliga ägarna.

9. En överföring som avses i punkterna 7 och 8 får utföras när som helst och ska uppfylla alla andra villkor som anges i det instrument genom vilket överföringen gjordes för det aktuella ändamålet.

10. Resolutionsmyndigheten får överföra äganderättsinstrument eller tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden från broinstitutet till en tredje part.

11. Vid utövandet av rättigheter att tillhandahålla tjänster i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012 ska ett broinstitut anses utgöra en fortsättning på den centrala motparten i resolution och får fortsätta att utöva alla sådana rättigheter som utövades av den centrala motparten i resolution med avseende på de överförda tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

För alla andra ändamål får resolutionsmyndigheter kräva att ett broinstitut ska anses utgöra en fortsättning på den centrala motparten i resolution och kunna få fortsätta att utöva alla sådana rättigheter som utövades av den centrala motparten i resolution med avseende på de överförda tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

12. Broinstitutet ska inte hindras från att utöva den centrala motpartens rätt till medlemskap och tillgång till betalnings- och avvecklingssystem och andra anknutna finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser, förutsatt att det uppfyller kriterierna för medlemskap och deltagande i sådana system eller finansmarknadsinfrastrukturer eller handelsplatser.

Trots första stycket får broinstitutet inte nekas tillgång till betalnings- och avvecklingssystem och andra finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser på grund av att broinstitutet saknar kreditbetyg från ett kreditvärderingsinstitut eller att det kreditbetyget är lägre än de kreditbetygsnivåer som krävs för att beviljas tillgång till systemen eller infrastrukturerna eller handelsplatserna.

Om broinstitutet inte uppfyller de kriterier som anges i första stycket får det fortsätta att utöva den centrala motpartens rätt till medlemskap och ha tillgång till dessa system och andra infrastrukturer och handelsplatser under den period som fastställs av resolutionsmyndigheten. Den perioden får inte överstiga tolv månader.

13. Aktieägare, borgenärer, clearingmedlemmar och kunder i den centrala motparten i resolution och andra tredje parter vars tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden inte överförs till broinstitutet ska inte ha några rättigheter till, eller avseende, de till broinstitutet överförda tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena eller gentemot dess styrelse eller verkställande ledning.

14. Broinstitutet ska inte ha några skyldigheter eller något ansvar gentemot aktieägare eller borgenärer i den centrala motparten i resolution, och styrelsen eller den verkställande ledningen i broinstitutet ska inte ha någon ansvarsskyldighet gentemot sådana aktieägare eller borgenärer när det gäller åtgärder och underlåtenhet att vidta åtgärder vid fullgörandet av deras uppgifter, såvida inte åtgärden eller underlåtenheten beror på grov oaktsamhet eller allvarlig försummelse i enlighet med tillämplig nationell rätt.

Artikel 43

Broinstitutet: förfarandekrav

1. Broinstitutet ska uppfylla samtliga följande krav:

a) Broinstitutet ska begära resolutionsmyndighetens godkännande för allt det följande:

   i) Bolagsordningen för broinstitutet.

   ii) Ledamöterna i broinstitutets styrelse, om dessa ledamöter inte utses direkt av resolutionsmyndigheten.

   iii) Ansvarsområden för och ersättning till ledamöterna i broinstitutets styrelse, om ersättningen och ansvarsfördelningen inte fastställts av resolutionsmyndigheten.

   iv) Broinstitutets strategi och riskprofil.

b) Broinstitutet ska under resolutionen överta den centrala motpartens auktoriseringar att tillhandahålla tjänster eller utföra den verksamhet som följer av den överföring som avses i artikel 42.1 i denna förordning i enlighet med förordning (EU) nr 648/2012.

Utan hinder av första stycket b och om det är nödvändigt för att uppnå resolutionsmålen, får broinstitutet under en kort tidsperiod i början av sin verksamhet auktoriseras utan att det uppfyller kraven i förordning (EU) nr 648/2012. Resolutionsmyndigheten ska i detta syfte lämna in en begäran om sådan auktorisation till den behöriga myndigheten. Om den behöriga myndigheten beslutar att bevilja en sådan auktorisation ska den ange den period under vilken broinstitutet är undantaget från skyldigheten att uppfylla kraven i förordning (EU) nr 648/2012. Den perioden får inte vara längre än tolv månader. Under denna period ska broinstitutet anses vara en kvalificerad central motpart enligt definitionen i artikel 4.1.88 i förordning (EU) nr 575/2013 vid tillämpning av den förordningen.

Trots den period som avses i andra stycket får undantaget, när det gäller tillsynskrav enligt avdelning IV kapitel 3 i förordning (EU) nr 648/2012, endast gälla under en period på upp till tre månader. Det får förlängas med en eller två ytterligare perioder på upp till tre månader om det är nödvändigt för att uppnå resolutionsmålen.

2. Med förbehåll för eventuella begränsningar som åläggs i enlighet med unionens konkurrensregler eller nationella konkurrensregler ska ledningen i broinstitutet driva det med målet att upprätthålla kontinuiteten i dess kritiska funktioner och sälja broinstitutet eller någon av dess tillgångar, rättigheter, skyldigheter och åtaganden till en eller flera köpare inom den privata sektorn. Försäljningen ska äga rum när marknadsvillkoren är lämpliga och inom den tidsperiod som anges i punkt 5 och, i tillämpliga fall, punkt 6.

3. Resolutionsmyndigheten ska fatta ett beslut om att broinstitutet inte längre är ett broinstitut enligt artikel 42.2, i något av följande fall:

a) Resolutionsmålen är uppfyllda.

b) Broinstitutet slås samman med en annan enhet.

c) Broinstitutet upphör att uppfylla kraven i artikel 42.2.

d) Broinstitutet eller praktiskt taget alla dess tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden har sålts i enlighet med punkterna 2 och 4 i denna artikel.

e) Den period som anges i punkt 5 i denna artikel, eller i tillämpliga fall punkt 6 i denna artikel, löper ut.

f) De kontrakt som clearas av broinstitutet har reglerats, löpt ut eller slutavräknats och den centrala motpartens rättigheter och skyldigheter avseende dessa kontrakt är således fullt infriade.

4. Före försäljningen av broinstitutet eller dess tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden ska resolutionsmyndigheten annonsera att de delar som ska säljas är tillgängliga och säkerställa att de saluförs öppet och transparent och att de inte ger en i sak missvisande bild.

Resolutionsmyndigheten ska utföra den försäljning som avses i första stycket på affärsmässiga villkor och ska inte på otillbörligt sätt favorisera eller diskriminera potentiella köpare.

5. Resolutionsmyndigheten ska avsluta ett broinstituts verksamhet två år efter den dag då den sista överföringen från den centrala motparten i resolution görs.

När resolutionsmyndigheten avslutar ett broinstituts verksamhet ska den begära att den behöriga myndigheten återkallar auktoriseringen för broinstitutet.

6. Resolutionsmyndigheten får förlänga den period som avses i punkt 5 med en eller flera ytterligare ettårsperioder om en förlängning är nödvändig för att uppnå de resultat som avses i punkt 3 a–d.

Beslutet att förlänga den period som avses i punkt 5 ska motiveras och innehålla en utförlig bedömning av situationen i broinstitutet i förhållande till gällande marknadsförhållanden och marknadsutsikter.

7. Om verksamheten i broinstitutet avslutas under de omständigheter som avses i punkt 3 d eller e ska broinstitutet avvecklas genom normala insolvensförfaranden.

Om inte annat föreskrivs i denna förordning ska alla eventuella intäkter som uppkommer till följd av avslutandet av broinstitutet vara till förmån för dess aktieägare.

Om ett broinstitut används för att överföra tillgångar och åtaganden från fler än en central motpart i resolution ska de intäkter som avses i andra stycket fördelas på de tillgångar och åtaganden som överförts från var och en av de centrala motparterna i resolution.

Avsnitt 6

Ytterligare f inansieringsarrangemang

Artikel 44

Alternativa finansieringsmedel

Resolutionsmyndigheten får ingå kontrakt om att låna eller erhålla andra former av finansiellt stöd, inklusive från förfinansierade medel tillgängliga i någon obeståndsfond som inte är uttömd i den centrala motparten i resolution, när så krävs för att uppfylla tillfälliga likviditetsbehov i syfte att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen.

Avsnitt 7

Statliga stabiliseringsverktyg

Artikel 45

Statliga finansiella stabiliseringsverktyg

1. I en mycket exceptionell situation med en systemkris får medlemsstaterna tillämpa de statliga stabiliseringsverktygen i enlighet med artiklarna 46 och 47 för att försätta en central motpart i resolution endast om de följande villkoren är uppfyllda:

a) Det finansiella stödet är nödvändigt för att uppnå de resolutionsmål som avses i artikel 21.

b) Det finansiella stödet används endast som en sista utväg i enlighet med punkt 3 i denna artikel efter det att alla resolutionsverktyg så långt det är praktiskt möjligt har bedömts och utnyttjats samtidigt som den finansiella stabiliteten upprätthålls.

c) Det finansiella stödet är tidsbegränsat.

d) Det finansiella stödet är förenligt med unionens regler för statligt stöd.

e) Medlemsstaten har i förväg fastställt omfattande och trovärdiga arrangemang, på ett sätt som är förenligt med unionens regler om statligt stöd, för återhämtande under en lämplig period, och i enlighet med artikel 27.10, av insatta offentliga medel, i den mån de inte återfås till fullo genom försäljning till privata köpare i enlighet med artikel 46.3 eller 47.2.

Statliga stabiliseringsverktyg ska tillämpas i enlighet med nationell rätt antingen under ledning av det behöriga ministeriet eller regeringen i nära samarbete med resolutionsmyndigheten eller under ledning av resolutionsmyndigheten.

2. För att ge verkan åt de statliga finansiella stabiliseringsverktygen ska behöriga ministerier eller regeringar ha de relevanta resolutionsbefogenheter som anges i artiklarna 48–58, och säkerställa att artiklarna 52, 54 och 72 efterlevs.

3. Statliga finansiella stabiliseringsverktyg ska anses tillämpas som en sista utväg i enlighet med punkt 1 b om minst ett av följande villkor är uppfyllda:

a) Det behöriga ministeriet eller regeringen och resolutionsmyndigheten fastställer, efter samråd med centralbanken och den behöriga myndigheten, att tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att undvika betydande negativa effekter på det finansiella systemet.

b) Det behöriga ministeriet eller regeringen och resolutionsmyndigheten fastställer att tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att skydda allmänintresset, om den centrala motparten tidigare har beviljats extraordinärt likviditetsstöd från centralbanken.

c) När det gäller verktyget för tillfälligt offentligt ägande fastställer det behöriga ministeriet eller regeringen, efter samråd med den behöriga myndigheten och resolutionsmyndigheten, att tillämpningen av återstående resolutionsverktyg inte skulle räcka för att skydda allmänintresset, om den centrala motparten tidigare har beviljats offentligt aktiekapitalstöd genom verktyget för aktiekapitalstöd.

Artikel 46

Verktyg för offentligt aktiekapitalstöd

1. Offentligt finansiellt stöd får tillhandahållas för rekapitalisering av en central motpart i utbyte mot äganderättsinstrument.

2. Centrala motparter som är föremål för verktyget för offentligt aktiekapitalstöd ska förvaltas på affärsmässiga och professionella grunder.

3. Det äganderättsinstrument som avses i punkt 1 ska säljas till en privat köpare så snart de kommersiella och finansiella omständigheterna medger det.

Artikel 47

Verktyg för tillfälligt offentligt ägande

1. En central motpart får tas i tillfälligt offentligt ägande genom en eller flera överföringar av äganderättsinstrument som utförs av en medlemsstat till en förvärvare som är

a) ett ombud för medlemsstaten, eller

b) ett av medlemsstaten helägt bolag.

2. Centrala motparter som är föremål för verktyget för tillfälligt offentligt ägande ska förvaltas på affärsmässiga och professionella grunder och, med hänsyn till möjligheten att återhämta resolutionskostnaderna, säljas till en privat köpare så snart de affärsmässiga och finansiella omständigheterna medger det. Vid fastställandet av tidpunkt för försäljningen av den centrala motparten ska hänsyn tas till den ekonomiska situationen och relevanta marknadsvillkor.

KAPITEL IV

Resolutionsbefogenheter

Artikel 48

Allmänna befogenheter

1. Resolutionsmyndigheten ska ha alla de befogenheter som är nödvändiga för att tillämpa resolutionsverktygen på ett ändamålsenligt sätt, inbegripet samtliga följande befogenheter:

a) Att kräva av vilken person som helst att lämna den information som krävs för att resolutionsmyndigheten ska kunna besluta om och förbereda en resolutionsåtgärd, inbegripet uppdateringar och kompletteringar av information som lämnats i resolutionsplanen eller som begärts genom inspektioner på plats.

b) Att ta kontroll över en central motpart i resolution och utöva alla de rättigheter och befogenheter som tilldelats innehavare av äganderättsinstrument och den centrala motpartens styrelse, inbegripet rättigheter och befogenheter inom ramen för den centrala motpartens verksamhetsregler.

c) Att överföra äganderättsinstrument som getts ut av en central motpart i resolution.

d) Att överföra den centrala motpartens rättigheter, tillgångar, skyldigheter eller åtaganden till en annan enhet, med enhetens samtycke.

e) Att sänka, och även att sänka till noll, kapitalbeloppet eller det utestående belopp som ska betalas för skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet i en central motpart i resolution.

f) Att konvertera skuldinstrument eller andra åtaganden utan säkerhet i en central motpart i resolution till äganderättsinstrument för denna centrala motpart eller ett broinstitut till vilken tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden vad gäller den centrala motparten i resolution har överförts.

g) Att dra in skuldinstrument som getts ut av en central motpart i resolution.

h) Att sänka, och även att sänka till noll, det nominella värdet av äganderättsinstrument i en central motpart i resolution, och att dra in sådana äganderättsinstrument.

i) Att kräva att en central motpart i resolution ger ut nya äganderättsinstrument, inbegripet preferensaktier och villkorade konvertibla instrument.

j) Att när det gäller den centrala motpartens skuldinstrument och andra åtaganden, ändra eller anpassa deras löptid, ändra den ränta som ska betalas eller ändra det datum då räntan förfaller till betalning, bland annat genom att tillfälligt skjuta upp betalningen.

k) Att slutavräkna och säga upp finansiella avtal.

l) Att avsätta eller ersätta styrelsen och den verkställande ledningen i en central motpart i resolution.

m) Att kräva att den behöriga myndigheten i god tid bedömer köparen av ett kvalificerat innehav, genom undantag från de tidsfrister som fastställs i artikel 31 i förordning (EU) nr 648/2012.

n) Att sänka, och även att sänka till noll, beloppet för variationssäkerheter som ska betalas till en clearingmedlem i en central motpart i resolution.

o) Att överföra öppna positioner och alla relaterade tillgångar, inklusive relevanta avtal om finansiell äganderättöverföring och avtal om finansiell säkerhet, kvittnings- och nettningsavtal, från kontot för en clearingmedlem på obestånd till en clearingmedlem som inte är på obestånd på ett sätt som är förenligt med artikel 48 i förordning (EU) nr 648/2012.

p) Att genomdriva alla befintliga och utestående avtalsenliga skyldigheter för clearingmedlemmarna i den centrala motparten i resolution eller, när så krävs för att uppnå resolutionsmålen, avstå från att genomdriva sådana avtalsenliga skyldigheter eller på annat sätt avvika från den centrala motpartens verksamhetsregler.

q) Att genomdriva alla befintliga och utestående skyldigheter för moderföretaget till den centrala motparten i resolution, inklusive att förse den centrala motparten med finansiellt stöd i form av garantier eller krediter.

r) Att kräva att clearingmedlemmar tillhandahåller ytterligare kontantbidrag inom den gräns som avses i artikel 31.

Resolutionsmyndigheterna får utöva de befogenheter som avses i första stycket var för sig eller i kombination.

2. Om inte annat föreskrivs i denna förordning och unionens regler om statligt stöd ska resolutionsmyndigheten inte omfattas av något av följande krav när den utövar de befogenheter som avses i punkt 1:

a) Krav om godkännande eller medgivande från en offentlig eller privat person.

b) Krav avseende överföring av finansiella instrument, rättigheter, skyldigheter, tillgångar eller åtaganden vad gäller en central motpart i resolution eller ett broinstitut.

c) Krav om att underrätta en offentligrättslig eller privaträttslig juridisk person.

d) Krav om att offentliggöra underrättelser eller prospekt.

e) Krav om att lämna in eller registrera handlingar hos någon annan myndighet.

Artikel 49

Kompletterande befogenheter

1. När de befogenheter som avses i artikel 48.1 i denna förordning utövas får resolutionsmyndigheten också utöva följande kompletterande befogenheter:

a) Med förbehåll för artikel 67, att förordna att en överföring ska få verkan utan att det uppstår några skyldigheter eller ansvarsförbindelser som påverkar de överförda finansiella instrumenten, rättigheterna, tillgångarna eller åtagandena.

b) Att upphäva rätten att förvärva ytterligare äganderättsinstrument.

c) Att kräva att den relevanta myndigheten avbryter eller tillfälligt upphäver godkännandet för upptagande till handel på en reglerad marknad eller upptagandet till officiell notering av finansiella instrument som getts ut av den centrala motparten enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG ([25]).

d) Att föreskriva att köparen eller ett broinstitut, enligt artikel 40 respektive artikel 42, behandlas som om de var den centrala motparten i resolution med tanke på alla rättigheter eller skyldigheter som den centrala motparten i resolution har, eller åtgärder som den har vidtagit, inbegripet alla rättigheter eller skyldigheter beträffande deltagande i en marknadsinfrastruktur.

e) Att begära att den centrala motparten i resolution eller köparen eller ett broinstitut, när så är relevant, informerar och bistår den andra parten.

f) Att föreskriva att den clearingmedlem som är mottagare av positioner som den tilldelats genom befogenheterna i artikel 48.1 o och p tar på sig alla rättigheter eller skyldigheter som rör deltagande i en central motpart när det gäller dessa positioner.

g) Att upphäva eller ändra villkoren i ett kontrakt som den centrala motparten i resolution är part i, eller ersätta köparen eller broinstitutet, i stället för den centrala motparten i resolution, som en part.

h) Att anpassa eller ändra verksamhetsreglerna för den centrala motparten i resolution, inbegripet när det gäller villkoren för dess tillgång till clearing för dess clearingmedlemmar och andra deltagare.

i) Att överlåta en clearingmedlems medlemskap från den centrala motparten i resolution till en köpare av den centrala motparten eller ett broinstitut.

Eventuell rätt till ersättning som föreskrivs i denna förordning ska inte betraktas som en skyldighet eller ansvarsförbindelse i enlighet med första stycket a.

(25) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/34/EG av den 28 maj 2001 om upptagande av värdepapper till officiell notering och om uppgifter som skall offentliggöras beträffande sådana värdepapper (EGT L 184, 6.7.2001, s. 1).

2. Resolutionsmyndigheten får föreskriva kontinuitetsarrangemang som krävs för att säkerställa att resolutionsåtgärden är ändamålsenlig och att den verksamhet som överlåtits kan bedrivas av köparen eller broinstitutet. Dessa kontinuitetsarrangemang får inbegripa

a) att kontrakt som ingåtts av den centrala motparten i resolution fortsätter att vara gällande, så att köparen eller broinstitutet påtar sig de rättigheter och skyldigheter som den centrala motparten i resolution har i fråga om finansiella instrument, rättigheter, skyldigheter, tillgångar eller åtaganden som har överförts, och ersätter den centrala motparten i resolution, uttryckligen eller underförstått, i alla relevanta kontraktshandlingar,

b) att den centrala motparten i resolution ersätts av köparen eller broinstitutet i alla rättsliga förfaranden som avser alla finansiella instrument, rättigheter, skyldigheter, tillgångar eller åtaganden som har överförts.

3. De befogenheter som anges i punkterna 1 d och 2 b i denna artikel ska inte påverka följande:

a) Rätten för en anställd i den centrala motparten i resolution att säga upp ett anställningsavtal.

b) Med förbehåll för artiklarna 55, 56 och 57, rätten för en avtalspart att utöva de rättigheter som följer av avtalet, däribland rätten att säga upp avtalet, om denna rätt framgår av avtalsvillkoren, till följd av en handling eller underlåtenhet som begåtts av den centrala motparten före överföringen, eller av köparen eller broinstitutet efter överföringen.

Artikel 50

Särskild förvaltning

1. Resolutionsmyndigheten får utse en eller flera särskilda förvaltare som ersätter styrelsen i en central motpart i resolution. Den särskilda förvaltaren ska ha tillräckligt gott anseende och adekvat sakkunskap om finansiella tjänster, riskhantering och clearingtjänster i enlighet med artikel 27.2 andra stycket i förordning (EU) nr 648/2012.

2. Den särskilda förvaltaren ska ha samtliga befogenheter som den centrala motpartens aktieägare och styrelse har. Den särskilda förvaltaren får endast utöva sådana befogenheter under resolutionsmyndighetens kontroll. Resolutionsmyndigheten får begränsa den särskilda förvaltarens åtgärder eller kräva förhandsgodkännande för vissa handlingar.

Resolutionsmyndigheten ska offentliggöra det beslut om utseende som avses i punkt 1 och de villkor som gäller för det beslutet.

3. Den särskilda förvaltaren ska utses för högst ett år. Resolutionsmyndigheten får förlänga den perioden om detta är nödvändigt för att uppnå resolutionsmålen.

4. Den särskilda förvaltaren ska vidta alla de åtgärder som krävs för att främja resolutionsmålen och genomföra de resolutionsåtgärder som resolutionsmyndigheten har vidtagit. I händelse av inkonsekvens eller konflikt ska denna lagstadgade skyldighet vara överordnad alla andra ledningsuppgifter i enlighet med den centrala motpartens stadgar eller nationell rätt.

5. Den särskilda förvaltaren ska regelbundet upprätta rapporter åt den resolutionsmyndighet som utsett den särskilda förvaltaren med intervaller som fastställs av resolutionsmyndigheten i början och i slutet av uppdraget. Dessa rapporter ska i detalj beskriva den centrala motpartens finansiella situation och ange orsakerna till att åtgärderna vidtas.

6. Resolutionsmyndigheten kan när som helst avsätta den särskilda förvaltaren. Myndigheten ska under alla omständigheter avsätta den särskilda förvaltaren

a) om den särskilda förvaltaren inte fullgör sina skyldigheter i enlighet med de villkor som fastställts av resolutionsmyndigheten,

b) om resolutionsmålen skulle uppnås bättre genom att den särskilda förvaltaren avsattes eller ersattes, eller

c) om villkoren för beslutet om utseende inte längre är uppfyllda.

Artikel 51

Befogenhet att kräva att tjänster och faciliteter tillhandahålls

1. Resolutionsmyndigheten får kräva att en central motpart i resolution, en enhet som tillhör samma koncern som den centrala motparten eller någon av den centrala motpartens clearingmedlemmar, tillhandahåller tjänster eller faciliteter som är nödvändiga för att en köpare eller ett broinstitut ska kunna bedriva den verksamhet som överlåtits till den på ett ändamålsenligt sätt.

Första stycket ska tillämpas oavsett om en enhet som ingår i samma koncern som den centrala motparten eller någon av clearingmedlemmarna har inlett normala insolvensförfaranden eller själv är försatt i resolution.

2. Resolutionsmyndigheten får genomdriva skyldigheter som enligt punkt 1 ålagts av resolutionsmyndigheter i andra medlemsstater om dessa befogenheter utövas med avseende på enheter som tillhör samma koncern som den centrala motparten i resolution, eller med avseende på den centrala motpartens clearingmedlemmar.

3. De tjänster och faciliteter som avses i punkt 1 får inte innefatta någon form av finansiellt stöd.

4. De tjänster och faciliteter som tillhandahålls enligt punkt 1 ska tillhandahållas

a) på samma affärsmässiga villkor som när de tillhandahölls för den centrala motparten omedelbart innan resolutionsåtgärden vidtogs, om det finns en överenskommelse med avseende på tillhandahållande av dessa tjänster och faciliteter, eller

b) på rimliga affärsmässiga villkor om det inte finns någon överenskommelse med avseende på tillhandahållande av dessa tjänster och faciliteter eller om överenskommelsen har upphört att gälla.

Artikel 52

Befogenhet att verkställa krisförebyggande åtgärder eller resolutionsåtgärder som vidtas av andra medlemsstater

1. Om en central motpart i resolutions äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden är belägna i eller regleras av lagstiftningen i en annan medlemsstat än resolutionsmyndighetens medlemsstat, ska överlåtelser av eller resolutionsåtgärder avseende sådana instrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden ha verkan i enlighet med rätten i denna andra medlemsstat.

2. Resolutionsmyndigheten i en medlemsstat ska förses med allt nödvändigt bistånd från myndigheterna i andra relevanta medlemsstater för att säkerställa att eventuella äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden överförs till köparen eller broinstitutet, eller att varje annan andra resolutionsåtgärd får verkan i enlighet med tillämplig nationell rätt.

3. Aktieägare, borgenärer och tredje parter som berörs av överföringen av äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som avses i punkt 1 ska inte ha rätt att förhindra, bestrida eller bortse från denna överföring inom ramen för lagstiftningen i den medlemsstat där tillgångarna är belägna eller som reglerar överföringen av äganderättsinstrumenten, tillgångarna, rättigheterna, skyldigheterna eller åtagandena.

4. Om resolutionsmyndigheten i en medlemsstat tillämpar de resolutionsverktyg som avses i artiklarna 28–32, och de kontrakt, åtaganden eller äganderättsinstrument eller skuldinstrument som innehas av den centrala motparten i resolution inbegriper instrument, kontrakt eller åtaganden som regleras av lagstiftningen i en annan medlemsstat, eller åtaganden gentemot borgenärer och kontrakt avseende clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder i den andra medlemsstaten, ska de relevanta myndigheterna i den andra medlemsstaten säkerställa att eventuella åtgärder som följer av dessa resolutionsverktyg får verkan.

Vid tillämpningen av första stycket ska aktieägare, borgenärer och clearingmedlemmar samt, i tillämpliga fall, deras kunder som berörs av dessa resolutionsverktyg ha rätt att bestrida minskningen av kapitalbeloppet eller det utestående beloppet av instrumentet, åtagandet, dess konvertering eller omstrukturering, allt efter omständigheterna, endast enligt lagstiftningen i resolutionsmyndighetens medlemsstat.

5. Följande rättigheter och skyddsåtgärder ska fastställas i enlighet med lagstiftningen i resolutionsmyndighetens medlemsstat:

a) Rätten för aktieägare, borgenärer och tredje parter att, enligt artikel 74, överklaga en överföring av äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som avses i punkt 1 i den här artikeln.

b) Rätten för berörda borgenärer att enligt artikel 74 överklaga minskningen av kapitalbeloppet eller det utestående beloppet, konverteringen eller omstruktureringen av ett instrument, åtagande eller kontrakt som omfattas av punkt 4 i denna artikel.

c) Skyddsåtgärder för delvis överföring som avses i kapitel V avseende tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som avses i punkt 1.

Artikel 53

Befogenhet vad gäller tillgångar, kontrakt, rättigheter, åtaganden, skyldigheter och äganderättsinstrument för personer som befinner sig i eller omfattas av lagstiftningen i tredjeland

1. Om en resolutionsåtgärd avser tillgångar för eller kontrakt med personer som befinner sig i ett tredjeland, eller äganderättsinstrument, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som omfattas av lagstiftningen i ett tredjeland får resolutionsmyndigheten kräva att

a) den centrala motparten i resolution och mottagaren av dessa tillgångar, kontrakt, äganderättsinstrument, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden vidtar alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att åtgärden får verkan,

b) den centrala motparten i resolution innehar äganderättsinstrumenten, tillgångarna eller rättigheterna eller fullgör åtagandena eller skyldigheterna för mottagarens räkning till dess att åtgärden får verkan,

c) rimliga, regelrätta utgifter som mottagaren ådrar sig för att utföra någon av de åtgärder som krävs enligt leden a och b i denna punkt återbetalas på något av de sätt som avses i artikel 27.10.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 i denna artikel ska resolutionsmyndigheten kräva att den centrala motparten säkerställer införandet av en bestämmelse i sina kontrakt och andra överenskommelser med clearingmedlemmar och innehavare av äganderättsinstrument och skuldinstrument som befinner sig i eller omfattas av lagstiftningen i tredjeland genom vilka de åtar sig att vara bundna av eventuella åtgärder med avseende på deras tillgångar, kontrakt, rättigheter, skyldigheter och åtaganden som vidtas av resolutionsmyndigheten, inbegripet tillämpningen av artiklarna 28, 32, 55, 56 och 57.

Resolutionsmyndigheten får kräva att den centrala motparten säkerställer införandet av en sådan bestämmelse i sina kontrakt och andra överenskommelser med innehavare av andra åtaganden som befinner sig i eller omfattas av lagstiftningen i tredjeland. Resolutionsmyndigheten får kräva att den centrala motparten förser den med ett motiverat rättsligt utlåtande från en oberoende juridisk expert som bekräftar sådana bestämmelsers rättsliga verkställbarhet och verkan.

3. Om den resolutionsåtgärd som avses i punkt 1 inte får verkan ska den åtgärden vara ogiltig avseende berörda äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden.

Artikel 54

Uteslutande av vissa kontraktsvillkor vid tidigt ingripande och resolution

1. En krisförebyggande åtgärd eller resolutionsåtgärd som vidtas i enlighet med denna förordning eller eventuella händelser med direkt koppling till tillämpningen av en sådan åtgärd ska inte anses utgöra insolvensförfaranden, en utlösande händelse eller ett fallissemang i den mening som avses i direktiv 98/26/EG, direktiv 2002/47/EG respektive förordning (EU) nr 575/2013, förutsatt att de väsentliga skyldigheterna enligt kontraktet, däribland betalnings- och leveransskyldigheter, och tillhandahållande av säkerhet, även fortsättningsvis fullgörs.

Vid tillämpningen av första stycket i denna punkt ska resolutionsförfaranden i tredjeland anses som en resolutionsåtgärd som vidtagits i enlighet med denna förordning om de erkänts enligt artikel 77 eller om en resolutionsmyndighet i annat fall så beslutar.

2. En krisförebyggande åtgärd eller en resolutionsåtgärd som avses i punkt 1 får inte användas för att

a) utöva eventuella uppsägnings-, uppskjutande-, ändrings-, nettnings- eller kvittningsrättigheter, inbegripet när det gäller kontrakt som ingåtts av en enhet i en koncern som den centrala motparten tillhör och som omfattar korsvisa fallissemangsklausuler eller skyldigheter som garanteras eller på annat sätt stöds av en koncernenhet,

b) komma i besittning av, utöva kontroll över eller göra gällande säkerhetsrätter avseende egendom som tillhör den berörda centrala motparten eller en någon koncernenhet när det gäller kontrakt som inbegriper korsvisa fallissemangsklausuler, eller

c) påverka någon avtalsenlig rättighet som den berörda centrala motparten eller en koncernenhet har när det gäller kontrakt som inbegriper korsvisa fallissemangsklausuler.

Artikel 55

Befogenhet att tillfälligt upphäva vissa skyldigheter

1. Resolutionsmyndigheten får tillfälligt upphäva en betalnings- eller leveransskyldighet för båda motparterna i varje kontrakt som ingåtts av en central motpart i resolution från och med offentliggörandet av underrättelsen om tillfälligt upphävande i enlighet med artikel 72 till och med slutet av den arbetsdag som följer efter det offentliggörandet.

I första stycket avses med slutet av arbetsdagen midnatt i resolutionsmyndighetens medlemsstat.

2. Om en betalnings- eller leveransskyldighet skulle ha fullgjorts under perioden för det tillfälliga upphävandet ska betalnings- eller leveransskyldigheten fullgöras omedelbart efter utgången av perioden för det tillfälliga upphävandet.

3. Resolutionsmyndigheten får inte utöva den befogenhet som avses i punkt 1 för betalnings- och leveransskyldigheter gentemot system eller operatörer för system som har betecknats som system i enlighet med direktiv 98/26/EG, andra centrala motparter och centralbanker.

Artikel 56

Befogenhet att begränsa möjligheten att göra säkerhetsrätter gällande

1. Resolutionsmyndigheten får förhindra borgenärer med säkerhetsrätt i en central motpart i resolution att göra säkerhetsrätter gällande avseende eventuella tillgångar i den centrala motparten i resolution från och med offentliggörandet av underrättelsen om begränsningen i enlighet med artikel 72 till och med slutet av den arbetsdag som följer efter det offentliggörandet.

I första stycket avses med slutet av arbetsdagen midnatt i resolutionsmyndighetens medlemsstat.

2. Resolutionsmyndigheten får inte utöva den befogenhet som avses i punkt 1 när det gäller eventuella säkerhetsrätter för system eller operatörer av system som har betecknats som system i enlighet med direktiv 98/26/EG, andra centrala motparter och centralbanker i tillgångar som den centrala motparten i resolution har pantsatt eller tillhandahållit genom marginalsäkerhet eller full säkerhet.

Artikel 57

Befogenhet att tillfälligt upphäva uppsägningsrätt

1. Resolutionsmyndigheten får tillfälligt upphäva uppsägningsrätten för en part i ett kontrakt med en central motpart i resolution från och med offentliggörandet av underrättelsen om uppsägningen i enlighet med artikel 72 till och med slutet av den arbetsdag som följer efter det offentliggörandet, förutsatt att betalnings- och leveransskyldigheterna och tillhandahållandet av säkerhet även fortsättningsvis fullgörs.

I första stycket avses med slutet av arbetsdagen midnatt i resolutionsmyndighetens medlemsstat.

2. Resolutionsmyndigheten får inte utöva den befogenhet som avses i punkt 1 när det gäller system eller operatörer av system som har betecknats som system i enlighet med direktiv 98/26/EG, andra centrala motparter och centralbanker.

3. En kontraktspart får utöva en uppsägningsrätt enligt det kontraktet före utgången av den period som anges i punkt 1 om den parten underrättas av resolutionsmyndigheten om att de rättigheter och åtaganden som omfattas av kontraktet inte får

a) överföras till en annan enhet, eller

b) vara föremål för nedskrivning, konvertering eller tillämpning av ett resolutionsverktyg för att fördela förluster eller positioner.

4. Om den underrättelse som avses i punkt 3 i denna artikel inte har lämnats får uppsägningsrätten utövas efter utgången av perioden för det tillfälliga upphävandet, om inte annat följer av artikel 54, enligt följande:

a) Om de rättigheter och åtaganden som omfattas av kontraktet har överförts till en annan enhet får en motpart utöva uppsägningsrätt i enlighet med villkoren i det kontraktet endast om den mottagande enheten är orsaken till att den utlösande händelsen inträffar eller fortsätter.

b) Om de rättigheter och åtaganden som omfattas av kontraktet ligger kvar hos den centrala motparten får en motpart utöva uppsägningsrätt i enlighet med de villkor för uppsägning som anges i kontraktet mellan den centrala motparten och den relevanta motparten endast om den utlösande händelsen inträffar eller fortsätter efter det att en period för tillfälligt upphävande enligt punkt 1 i denna artikel har löpt ut.

Artikel 58

Befogenhet att utöva kontroll över den centrala motparten

1. Resolutionsmyndigheten får utöva kontroll över den centrala motparten i resolution för att

a) förvalta den centrala motpartens verksamheter och tjänster och därvid utöva dess aktieägares och styrelses befogenheter,

b) samråda med riskkommittén,

c) förvalta och förfoga över tillgångar och egendom som tillhör den centrala motparten i resolution.

Den kontroll som avses i första stycket i denna punkt får utövas direkt av resolutionsmyndigheten eller indirekt av en särskild förvaltare som utsetts av resolutionsmyndigheten i enlighet med artikel 50.1.

2. Om resolutionsmyndigheten utövar kontroll över den centrala motparten får resolutionsmyndigheten inte anses vara en *shadow director* eller den person som faktiskt styr företaget enligt nationell rätt.

Artikel 59

Resolutionsmyndigheternas utövande av befogenheter

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 74 ska resolutionsmyndigheterna vidta resolutionsåtgärder genom verkställighetsföreskrifter i enlighet med nationella administrativa befogenheter och förfaranden.

KAPITEL V

Skyddsåtgärder

Artikel 60

Principen ”inte sämre villkor för borgenär”

Om resolutionsmyndigheten tillämpar ett eller flera resolutionsverktyg ska den säkerställa att aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer inte drabbas av större förluster än de skulle ha drabbats av om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten vid den tidpunkt då resolutionsmyndigheten bedömde att villkoren för resolution enligt artikel 22.1 var uppfyllda och den centrala motparten i stället hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, efter det att tillämpliga avtalsenliga skyldigheter och andra arrangemang i dess verksamhetsregler tillämpats fullt ut.

Artikel 61

Värdering vid tillämpningen av principen ”inte sämre villkor för borgenär”

1. För bedömning av överensstämmelsen med principen ”inte sämre villkor för borgenär” enligt artikel 60 ska resolutionsmyndigheten säkerställa att en värdering utförs av en oberoende person så snart som möjligt efter det att resolutionsåtgärden eller resolutionsåtgärderna har vidtagits.

2. Den värdering som avses i punkt 1 ska omfatta

a) den behandling som aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer skulle ha fått om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten vid den tidpunkt då resolutionsmyndigheten bedömde att villkoren för resolution enligt artikel 22.1 var uppfyllda och den centrala motparten i stället hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, efter det att tillämpliga avtalsenliga skyldigheter och andra arrangemang i dess verksamhetsregler hade tillämpats fullt ut,

b) den faktiska behandling som aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer har fått vid resolutionen av den centrala motparten,

c) uppgift om huruvida det finns någon skillnad mellan den behandling som avses i led a i denna punkt och den behandling som avses i led b i denna punkt.

3. Vid beräkningen av de behandlingar som avses i punkt 2 a ska den värdering som avses i punkt 1

a) bortse från eventuellt extraordinärt offentligt finansiellt stöd till den centrala motparten i resolution eller akut likviditetsstöd från centralbanker eller likviditetsstöd från centralbanker med icke standardmässiga villkor för säkerheter, löptider och räntesatser,

b) grundas på de förluster som clearingmedlemmarna och andra borgenärer realistiskt sett skulle ha drabbats av om den centrala motparten hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, efter det att tillämpliga avtalsenliga skyldigheter och andra arrangemang i dess verksamhetsregler tillämpats fullt ut,

c) ta hänsyn till en kommersiellt rimlig uppskattning av de direkta återanskaffningskostnader, inklusive eventuella ytterligare marginalsäkerhetskrav, som clearingmedlemmarna haft för att under en lämplig period återöppna sina jämförbara nettopositioner på marknaden genom att beakta de faktiska marknadsförhållandena, inbegripet marknadens djup och förmåga att inom den perioden genomföra handeln med den relevanta volymen av sådana nettopositioner, och

d) grundas på den centrala motpartens metod för prissättning såvida inte en sådan metod för fastställande av priser inte återspeglar de faktiska marknadsvillkoren.

Längden på den period som avses i första stycket c ska återspegla konsekvenserna av den tillämpliga insolvensrätten och egenskaperna hos de relevanta nettopositionerna.

4. Den värdering som avses i punkt 1 i denna artikel ska skilja sig från den värdering som genomförs enligt artikel 24.3.

5. Esma ska, med beaktande av de tekniska standarder för tillsyn som antagits enligt artiklarna 49.5 och 74.4 i direktiv 2014/59/EU, utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn med närmare uppgifter om metoden för den värdering som avses i punkt 1 i den här artikeln, inbegripet beräkningen av de förluster efter likvidation som följer av de kostnader som avses i punkt 3 första stycket c i den här artikeln om den centrala motparten hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, efter det att tillämpliga avtalsenliga skyldigheter och andra arrangemang i dess verksamhetsregler hade tillämpats fullt ut.

Esma ska lämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt, i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 62

Skyddsåtgärder för aktieägare, clearingmedlemmar och andra borgenärer

Om någon aktieägare, clearingmedlem eller annan borgenär, i enlighet med den värdering som avses i artikel 61, har drabbats av större förluster än de skulle ha drabbats av om resolutionsmyndigheten inte hade vidtagit resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten och den centrala motparten i stället hade avvecklats under normala insolvensförfaranden, efter det att tillämpliga avtalsenliga skyldigheter eller andra arrangemang i dess verksamhetsregler tillämpats fullt ut, ska den aktieägaren, clearingmedlemmen eller borgenären vara berättigad till utbetalning av mellanskillnaden.

Artikel 63

Skyddsåtgärder för kunder och indirekta kunder

1. Kontraktsarrangemang som gör det möjligt för clearingmedlemmar att till sina kunder överföra de negativa konsekvenserna av resolutionsverktygen ska även omfatta, på en likvärdig och proportionell grund, kundernas rätt till eventuell ersättning eller kompensation som clearingmedlemmar erhåller i enlighet med artikel 27.6 eller motsvarigheten i kontanter till en sådan ersättning eller kompensation eller eventuella intäkter som de erhåller till följd av en fordran som gjorts i enlighet med artikel 62, i den mån dessa intäkter avser kundpositioner. De bestämmelserna ska även tillämpas på kontraktsarrangemang mellan kunder och indirekta kunder som erbjuder sina kunder indirekta clearingtjänster.

2. Esma ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn i syfte att på ett öppet sätt, i den utsträckning konfidentialiteten för kontraktsarrangemang tillåter, ange på vilka villkor en överföring av ersättning, motsvarigheten i kontanter till en sådan ersättning eller eventuella intäkter som avses i punkt 1 är nödvändig, samt på vilka villkor det kan anses vara proportionellt.

Esma ska överlämna dessa förslag till tekniska standarder för tillsyn till kommissionen senast den 12 februari 2022.

Kommissionen ges befogenhet att komplettera denna förordning genom att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket i denna punkt, i enlighet med artiklarna 10–14 i förordning (EU) nr 1095/2010.

Artikel 64

Återhämtande av betalningar

Resolutionsmyndigheten ska i största möjliga utsträckning återhämta alla rimliga utgifter som uppkommit i samband med en betalning som avses i artikel 62 på något av följande sätt:

a) Från den centrala motparten i resolution, såsom prioriterad borgenär.

b) Från eventuell ersättning som betalats av köparen om verktyget för försäljning av verksamhet har tillämpats.

c) Från eventuella intäkter som uppkommer till följd av att verksamheten i broinstitutet avslutas, såsom prioriterad borgenär.

Artikel 65

Skyddsåtgärder för motparter vid delvis överföring

Det skydd som anges i artiklarna 66, 67 och 68 ska tillämpas under följande omständigheter:

a) Om resolutionsmyndigheten överför vissa men inte alla tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden i en central motpart i resolution till en annan enhet eller, vid tillämpningen av ett resolutionsverktyg, från ett broinstitut till en köpare.

b) Om en resolutionsmyndighet utövar de befogenheter som avses i artikel 49.1 g.

Artikel 66

Skydd av avtal om finansiell säkerhet, kvittningsavtal och nettningsavtal

Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att tillämpningen av ett annat resolutionsverktyg än det verktyg för fördelning av positioner som avses i artikel 29 inte leder till en överföring av vissa, men inte alla, rättigheter och åtaganden som omfattas av ett avtal om finansiell äganderättsöverföring, ett kvittningsavtal eller ett nettningsavtal mellan en central motpart i resolution och andra parter i avtalen eller till att rättigheterna och åtagandena enligt dessa avtal ändras eller avslutas genom användningen av kompletterande befogenheter.

De avtal som avses i första stycket ska inkludera alla avtal enligt vilka parterna har rätt att kvitta eller netta dessa rättigheter och åtaganden.

Artikel 67

Skydd av arrangemang om säkerheter

Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att tillämpningen av ett resolutionsverktyg inte leder till något av följande med avseende på arrangemang om säkerheter mellan en central motpart i resolution och andra parter i dessa arrangemang.

a) Överföring av tillgångar som utgör säkerhet för åtagandet om inte det åtagandet och tillgången till säkerheten också överförs.

b) Överföring av en skuld med säkerhet, såvida inte tillgången till säkerheten också överförs.

c) Överföring av tillgången till säkerheten, såvida inte åtagandet med säkerhet också överförs.

d) Ändring eller uppsägning av ett arrangemang om säkerheter genom användning av kompletterande befogenheter, om ändringen eller uppsägningen leder till att åtagandet inte längre har en säkerhet.

Artikel 68

Skydd av arrangemang om strukturerad finansiering och säkerställda obligationer

Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att tillämpningen av ett resolutionsverktyg inte leder till något av följande med avseende på arrangemang om strukturerad finansiering, inbegripet säkerställda obligationer:

a) Överföring av vissa, men inte alla, tillgångar, rättigheter och åtaganden som utgör eller ingår i ett arrangemang om strukturerad finansiering i vilket den centrala motparten i resolution är part.

b) Uppsägning eller ändring genom användning av kompletterande befogenheter av de tillgångar, rättigheter och åtaganden som utgör eller ingår i ett arrangemang om strukturerad finansiering i vilket den centrala motparten i resolution är part.

Vid tillämpning av första stycket ska arrangemang om strukturerad finansiering inbegripa värdepapperiseringar och instrument som används för att säkra tillgångar som ingår som en integrerad del av säkerhetsmassan och som enligt nationell rätt är säkrade på ett liknande sätt som säkerställda obligationer, som innebär att en part i arrangemanget eller en förvaltare, en agent eller ett ombud ställer och innehar en säkerhet.

Artikel 69

Delvis överföring: skydd av handels-, clearing- och avvecklingssystem

1. Resolutionsmyndigheten ska säkerställa att tillämpningen av ett resolutionsverktyg inte påverkar användningen av system eller regler i system som omfattas av direktiv 98/26/EG när resolutionsmyndigheten

a) överför vissa, men inte alla, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden i en central motpart i resolution till en annan enhet,

b) upphäver eller ändrar villkoren i ett kontrakt som den centrala motparten i resolution är part i eller ersätter en köpare eller ett broinstitut som part.

2. Vid tillämpningen av punkt 1 i denna artikel ska resolutionsmyndigheten säkerställa att tillämpningen av ett resolutionsverktyg inte leder till något av följande:

a) Återkallelse av ett överföringsuppdrag i enlighet med artikel 5 i direktiv 98/26/EG.

b) Påverkan på verkställbarheten av överföringsuppdrag och nettning i enlighet med artiklarna 3 och 5 i direktiv 98/26/EG.

c) Påverkan på användningen av medel, värdepapper eller kreditfaciliteter i enlighet med artikel 4 i direktiv 98/26/EG.

d) Påverkan på skyddet av en säkerhet i enlighet med artikel 9 i direktiv 98/26/EG.

KAPITEL VI

Procedurkrav

Artikel 70

Krav på underrättelse

1. Den centrala motparten ska underrätta den behöriga myndigheten om den anser att den fallerar eller sannolikt kommer att fallera i enlighet med artikel 22.2.

2. Den behöriga myndigheten ska informera resolutionsmyndigheten om alla underrättelser som den har mottagit i enlighet med punkt 1 och om alla återhämtningsåtgärder eller andra åtgärder som den behöriga myndigheten, i enlighet med avdelning IV, kräver att den centrala motparten vidtar.

Den behöriga myndigheten ska informera resolutionsmyndigheten om varje krissituation som avses i artikel 24 i förordning (EU) nr 648/2012 avseende en central motpart och om alla underrättelser som har mottagits i enlighet med artikel 48 i den förordningen.

3. Om en behörig myndighet eller en resolutionsmyndighet bedömer att de villkor som avses i artikel 22.1 a och b eller i artikel 22.3 är uppfyllda för en central motpart ska myndigheten utan onödigt dröjsmål underrätta de följande organen:

a) Den centrala motpartens behöriga myndighet eller resolutionsmyndighet.

b) Den behöriga myndigheten för den centrala motpartens moderföretag.

c) Centralbanken.

d) Det behöriga ministeriet.

e) ESRB och den utsedda nationella makrotillsynsmyndigheten.

f) Den centrala motpartens tillsynskollegium och resolutionskollegium.

Artikel 71

Resolutionsmyndighetens beslut

1. Efter en underrättelse från den behöriga myndigheten enligt artikel 70.3 ska resolutionsmyndigheten fastställa huruvida någon resolutionsåtgärd är nödvändig.

2. Beslutet om huruvida resolutionsåtgärder ska vidtas i relation till en central motpart ska innehålla information om följande:

a) Resolutionsmyndighetens bedömning av om den centrala motparten uppfyller villkoren för resolution.

b) Eventuella åtgärder som resolutionsmyndigheten har för avsikt att vidta, inbegripet beslutet att ansöka om avveckling, att utse en förvaltare eller en annan åtgärd enligt tillämpliga normala insolvensförfaranden.

Artikel 72

Resolutionsmyndigheters procedurkrav

1. Resolutionsmyndigheten ska underrätta resolutionskollegiet om de resolutionsåtgärder som den avser att vidta. Den underrättelsen ska också ange huruvida resolutionsåtgärderna avviker från resolutionsplanen.

Resolutionsmyndigheten ska så snart som möjligt efter att ha vidtagit en resolutionsåtgärd underrätta samtliga följande:

a) Den centrala motparten i resolution.

b) Resolutionskollegiet.

c) Det utsedda nationella makrotillsynsorganet och ESRB.

d) Kommissionen, ECB och Eiopa.

e) Operatörerna för de system som omfattas av direktiv 98/26/EG och i vilka den centrala motparten i resolution deltar.

2. Den underrättelse som avses i punkt 1 andra stycket ska inkludera en kopia av alla beslut eller instrument genom vilka den relevanta åtgärden vidtas och ange datumet för när resolutionsåtgärden får verkan.

I underrättelsen till resolutionskollegiet enligt punkt 1 andra stycket ska eventuella avvikelser från resolutionsplanen motiveras.

3. En kopia av det beslut eller instrument genom vilket resolutionsåtgärden vidtas, eller en underrättelse som redogör för effekterna av resolutionsåtgärden och, i tillämpliga fall, villkoren och perioden för upphävandet eller begränsningen enligt artiklarna 55, 56 och 57 i denna förordning, ska offentliggöras på samtliga följande platser:

a) Resolutionsmyndighetens webbplats.

b) Den behöriga myndighetens webbplats, om denna är en annan än resolutionsmyndighetens och på Esmas webbplats.

c) Webbplatsen för den centrala motparten i resolution.

d) Om de äganderättsinstrument eller skuldinstrument som innehas av den centrala motparten i resolution är upptagna till handel på en reglerad marknad, genom de medel som används för offentliggörande av obligatorisk information om den centrala motparten i resolution i enlighet med artikel 21.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG ([26]).

4. Om äganderättsinstrumenten eller skuldinstrumenten inte är upptagna till handel på en reglerad marknad ska resolutionsmyndigheten säkerställa att de dokument som bevisar det beslut som avses i punkt 3 skickas till de innehavare av äganderättsinstrumenten i och de borgenärer till den centrala motparten i resolution som är kända genom de register eller databaser som den centrala motparten i resolution har och som är tillgängliga för resolutionsmyndigheten.

Artikel 73

Konfidentialitet

1. Kraven på tystnadsplikt ska vara bindande för följande personer:

a) Resolutionsmyndigheter.

b) Behöriga myndigheter, Esma och EBA.

([26]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG av den 15 december 2004 om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad och om ändring av direktiv 2001/34/EG (EUT L 390, 31.12.2004, s. 38).

c) Behöriga ministerier.

d) Särskilda förvaltare eller tillfälliga förvaltare som har utsetts enligt denna förordning.

e) Potentiella förvärvare som kontaktas av de behöriga myndigheterna eller som resolutionsmyndigheterna försöker värva, oavsett om kontakten eller värvningen syftat till förberedelse för att tillämpa verktyget för försäljning av verksamhet, och oavsett om värvningen resulterade i ett förvärv.

f) Auktoriserade revisorer, revisorer, juridiska och professionella rådgivare, värderare och andra experter som direkt eller indirekt anlitats av resolutionsmyndigheterna, behöriga myndigheter, behöriga ministerier eller av de potentiella förvärvare som avses i led e.

g) Centralbanker och andra myndigheter som medverkar i resolutionsprocessen.

h) Ett broinstitut.

i) Den centrala motpartens verkställande ledning och styrelseledamöter samt anställda inom de organ eller enheter som avses i leden a–k före, under och efter det att de utses.

j) Övriga medlemmar i resolutionskollegiet som inte anges i leden a, b, c och g.

k) Övriga personer som tillhandahåller eller har tillhandahållit tjänster, direkt eller indirekt, permanent eller tillfälligt, till personer som avses i leden a–j.

2. I syfte att säkerställa att de konfidentialitetskrav som fastställs i punkterna 1 och 3 följs ska de personer som avses i punkt 1 a, b, c, g, h och j säkerställa att det finns interna regler, inbegripet regler för att säkra konfidentialiteten för information som utbyts mellan personer som direkt medverkar i resolutionsprocessen.

3. De personer som avses i punkt 1 ska förbjudas att lämna ut konfidentiella uppgifter som erhålls i tjänsten eller från en behörig myndighet eller resolutionsmyndighet i samband med deras uppgifter enligt denna förordning, till personer eller myndigheter, såvida det inte sker inom ramen för utövandet av deras uppgifter enligt denna förordning, eller i sammandrag eller sammanställning som omöjliggör identifikation av enskilda centrala motparter, eller med uttryckligt samtycke på förhand från den myndighet eller centrala motpart som tillhandahöll uppgifterna.

Innan uppgifter lämnas ut ska de personer som avses i punkt 1 bedöma de effekter som utlämnandet kan få för allmänintresset när det gäller finansiell, monetär eller ekonomisk politik, för fysiska och juridiska personers affärsintressen, för ändamålet med inspektioner, och för utredningar och revisioner.

Förfarandet för att kontrollera effekterna av utlämnande av uppgifter ska inbegripa en specifik bedömning av effekterna av ett utlämnande av innehållet och detaljerna i de återhämtnings- och resolutionsplaner som avses i artiklarna 9 och 12 och resultatet av eventuella bedömningar som utförts enligt artiklarna 10 och 15.

En person eller enhet som avses i punkt 1 ska, i enlighet med nationell rätt, bli föremål för civilrättsligt ansvar om denna artikel överträds.

4. Genom undantag från punkt 3 får de personer som avses i punkt 1 utbyta konfidentiella uppgifter med följande, förutsatt att mottagaren är föremål för konfidentialitetskrav för det utbytet:

a) Andra personer när det är nödvändigt i syfte att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.

b) Parlamentariska undersökningskommittéer i den egna medlemsstaten, revisionsrätter i den egna medlemsstaten och andra enheter som är ansvariga för undersökningar i den egna medlemsstaten.

c) Nationella myndigheter som är ansvariga för att övervaka betalningssystem, myndigheter med ansvar för normala insolvensförfaranden, myndigheter som anförtrotts det offentliga uppdraget att utöva tillsyn över andra enheter inom den finansiella sektorn, myndigheter med ansvar för tillsyn av finansiella marknader och försäkringsföretag samt inspektörer som agerar för deras räkning, myndigheter med ansvar för att bevara det finansiella systemets stabilitet i medlemsstaterna genom användning av makrotillsynsregler, myndigheter med ansvar för att bevara stabiliteten i det finansiella systemet och personer med ansvar för att utföra lagstadgade revisioner.

5. Denna artikel ska inte hindra

a) anställda vid och experter från de organ eller enheter som avses i punkt 1 a–g och j från att utbyta uppgifter med varandra inom varje organ eller enhet,

b) resolutionsmyndigheter och behöriga myndigheter, inklusive deras anställda och sakkunniga, från att utbyta uppgifter med varandra och med andra resolutionsmyndigheter i unionen, andra behöriga myndigheter i unionen, behöriga ministerier, centralbanker, myndigheter med ansvar för normala insolvensförfaranden, myndigheter med ansvar för att bevara det finansiella systemets stabilitet i medlemsstaterna genom användning av makrotillsynsregler, personer som har till uppgift att utföra lagstadgade revision av räkenskaper, EBA, Esma eller, om inte annat följer av artikel 80, myndigheter i tredjeland som utför uppgifter som motsvarar de uppgifter som ankommer på resolutionsmyndigheter eller, i enlighet med strikta konfidentialitetskrav, en potentiell förvärvare i syfte att planera eller utföra en resolutionsåtgärd.

6. Denna artikel påverkar inte tillämpningen av nationell rätt om utlämnande av uppgifter i samband med straffrättsliga eller civilrättsliga förfaranden.

KAPITEL VII

Rätten att överklaga och uteslutande av andra åtgärder

Artikel 74

Förhandsgodkännande som ges av en rättslig myndighet och rätten att överklaga

1. Ett beslut om att vidta en krisförebyggande åtgärd eller en resolutionsåtgärd får vara föremål för ett krav på förhandsgodkännande av en rättslig myndighet om detta föreskrivs i nationell rätt, om förfarandet för detta godkännande och domstolens behandling är skyndsamma.

2. Alla personer som berörs av ett beslut om att vidta en krisförebyggande åtgärd eller ett beslut om att utöva någon annan befogenhet än en resolutionsåtgärd ska ha rätt att överklaga beslutet.

3. Alla personer som berörs av ett beslut om att vidta en resolutionsåtgärd ska ha rätt att överklaga beslutet.

4. De följande villkoren ska gälla för den rätt att överklaga som avses i punkt 3:

a) Inlämnande av ett överklagande ska inte innebära att det överklagade beslutets verkan automatiskt skjuts upp.

b) Resolutionsmyndighetens beslut ska vara omedelbart verkställbart och skapa en motbevisbar presumtion om att ett uppskjutande av beslutets verkställighet skulle strida mot allmänintresset.

c) Förfarandet för överklagande ska vara skyndsamt.

5. Domstolen ska använda de ekonomiska bedömningar av de faktiska omständigheterna som utförts av resolutionsmyndigheten som grund för sin egen bedömning.

6. När det är nödvändigt för att skydda tredje parters intressen när dessa parter i god tro har förvärvat äganderättsinstrument, tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden i en central motpart i resolution genom en resolutionsåtgärd, ska ett upphävande av en resolutionsmyndighets beslut inte påverka några efterföljande administrativa åtgärder eller transaktioner som den berörda resolutionsmyndigheten har beslutat om och som baserade sig på det upphävda beslutet.

Vid tillämpningen av första stycket ska de rättsmedel som är tillgängliga för den sökande i fall då ett beslut av resolutionsmyndigheten upphävs vara begränsade till ersättning för den förlust som uppkommit till följd av det beslutet.

Artikel 75

Begränsningar avseende andra förfaranden

1. Normala insolvensförfaranden får inte inledas gentemot en central motpart utom på initiativ av resolutionsmyndigheten eller med dess godkännande i enlighet med punkt 3.

2. Behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter ska utan dröjsmål underrättas om eventuella ansökningar om att inleda ett normalt insolvensförfarande gentemot en central motpart, oavsett om den centrala motparten är i resolution eller om ett beslut har offentliggjorts i enlighet med artikel 72.3.

3. De myndigheter som ansvarar för normala insolvensförfaranden får inleda dessa förfaranden först efter det att resolutionsmyndigheten har underrättat dem om sitt beslut om att inte vidta några resolutionsåtgärder avseende den centrala motparten eller om ingen underrättelse har mottagits inom sju dagar från den underrättelse som avses i punkt 2.

Om så krävs för en ändamålsenlig tillämpning av resolutionsverktygen och resolutionsbefogenheterna får resolutionsmyndigheterna begära att domstolen vilandeförklarar, under en lämplig period och i enlighet med resolutionsmålen, alla rättsliga åtgärder eller förfaranden som den centrala motparten i resolution är eller kan bli part i.

AVDELNING VI

FÖRBINDELSER MED TREDJELÄNDER

Artikel 76

Avtal med tredjeländer

1. Kommissionen får i enlighet med artikel 218 i EUF-fördraget lägga fram rekommendationer för rådet i fråga om förhandlingar om avtal med ett eller flera tredjeländer om metoderna för samarbete mellan resolutionsmyndigheterna och de relevanta myndigheterna i tredjeländer i samband med återhämtnings- och resolutionsplanering som rör centrala motparter och centrala motparter i tredjeland med avseende på följande situationer:

a) Om en central motpart i tredjeland tillhandahåller tjänster eller har dotterföretag i en eller flera medlemsstater.

b) Om en central motpart som är etablerad i en medlemsstat tillhandahåller tjänster eller har ett eller flera dotterföretag i ett tredjeland.

2. De avtal som avses i punkt 1 i denna artikel ska särskilt sträva efter att säkerställa inrättandet av förfaranden och arrangemang för samarbete vid utförandet av uppgifter och utövandet av befogenheter enligt artikel 79, inbegripet det utbyte av information som är nödvändigt för dessa ändamål.

Artikel 77

Erkännande och verkställighet av resolutionsförfaranden i tredjeland

1. Denna artikel ska vara tillämplig på resolutionsförfaranden i tredjeland såvida inte och fram till dess att ett internationellt avtal enligt artikel 76.1 träder i kraft med det berörda tredjelandet. Den ska även vara tillämplig efter ikraftträdandet av ett internationellt avtal enligt artikel 76.1 med det berörda tredjelandet i den mån som erkännande och verkställighet av resolutionsförfaranden i tredjeland inte regleras av det avtalet.

2. Relevanta nationella myndigheter ska erkänna resolutionsförfaranden i tredjeland avseende en central motpart i tredjeland om något av följande fall föreligger:

a) Den centrala motparten i tredjeland tillhandahåller tjänster eller har dotterföretag etablerade i en eller flera medlemsstater.

b) Den centrala motparten i tredjeland har tillgångar, rättigheter, skyldigheter eller åtaganden som finns i en eller flera medlemsstater eller som regleras av lagstiftningen i de medlemsstaterna.

Relevanta nationella myndigheter ska säkerställa verkställighet av de erkända resolutionsförfarandena i tredjeland i enlighet med sin nationella rätt.

3. De relevanta nationella myndigheterna ska åtminstone ha befogenhet att göra följande:

a) Utöva resolutionsbefogenheterna avseende följande:

   i) Tillgångar som innehas av en central motpart i tredjeland och som är belägna i deras medlemsstat eller regleras av lagstiftningen i deras medlemsstat.

   ii) Rättigheter eller åtaganden som innehas av en central motpart i tredjeland och som bokförts i deras medlemsstat eller omfattas av lagstiftningen i deras medlemsstat, eller när fordringar som hänför sig till sådana rättigheter och åtaganden är verkställbara i deras medlemsstat.

b) Genomföra, inklusive att kräva att en annan person vidtar åtgärder för att genomföra, en överföring av äganderättsinstrument som innehas av ett dotterföretag som är etablerat i den utseende medlemsstaten.

c) Utöva befogenheterna i enlighet med artiklarna 55, 56 och 57 när det gäller rätten för en part att ingå kontrakt med en enhet som avses i punkt 2 i den här artikeln, om sådana befogenheter är nödvändiga för att verkställa resolutionsförfaranden i tredjeland.

d) Göra icke-verkställbar varje rättighet att säga upp, avveckla eller påskynda kontrakt, eller att påverka kontraktsenliga rättigheter, som enheter som avses i punkt 2 och andra koncernenheter har, i fall då en sådan rättighet härrör från resolutionsåtgärder som har vidtagits avseende den centrala motparten i tredjeland, antingen av resolutionsmyndigheten i tredjeland eller enligt rättsliga eller tillsynsmässiga krav avseende resolutionsarrangemang i det landet, förutsatt att de väsentliga skyldigheterna enligt kontraktet, inbegripet betalnings- och leveransskyldigheter, och tillhandahållande av säkerhet, även fortsättningsvis fullgörs.

4. Erkännande och verkställighet av resolutionsförfaranden i tredjeland ska inte påverka normala insolvensförfaranden som är tillämpliga enligt nationell rätt.

Artikel 78

Rätt att vägra erkännande eller verkställighet av resolutionsförfaranden i tredjeland

Genom undantag från artikel 77.2 får de relevanta nationella myndigheterna vägra att erkänna eller verkställa resolutionsförfaranden i tredjeland i följande fall:

a) Resolutionsförfarandena i tredjeland skulle få negativa effekter på den finansiella stabiliteten i deras medlemsstat.

b) Borgenärer, clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder som är belägna i deras medlemsstat skulle inte få samma behandling som borgenärer, clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder i tredjeland med liknande lagliga rättigheter enligt tredjelandets egna resolutionsförfaranden.

c) Erkännandet eller verkställigheten av resolutionsförfarandena i tredjelandet skulle få avsevärda statsfinansiella konsekvenser för deras medlemsstat.

d) Erkännandet eller verkställigheten skulle strida mot nationell rätt.

Artikel 79

Samarbete med myndigheter i tredjeland

1. Denna artikel ska tillämpas på samarbete med ett tredjeland såvida inte och fram till dess att ett internationellt avtal enligt artikel 76.1 träder i kraft med det berörda tredjelandet. Den ska även vara tillämplig efter ikraftträdandet av ett internationellt avtal enligt artikel 76.1 med det berörda tredjelandet i den mån som innehållet i den här artikeln inte regleras av det avtalet.

2. Behöriga myndigheter eller resolutionsmyndigheter ska, i tillämpliga fall, ingå samarbetsarrangemang med följande relevanta myndigheter i tredjeland, med hänsyn till befintliga samarbetsarrangemang som inrättats enligt artikel 25.7 i förordning (EU) nr 648/2012:

a) Om en central motpart i tredjeland tillhandahåller tjänster eller har dotterföretag i en eller flera medlemsstater, de relevanta myndigheterna i det tredjeland där den centrala motparten är etablerad.

b) Om en central motpart tillhandahåller tjänster i eller har ett eller flera dotterföretag i tredjeland, de relevanta myndigheterna i det tredjeland där dessa tjänster tillhandahålls eller där dotterföretagen är etablerade.

3. De samarbetsarrangemang som avses i punkt 2 i denna artikel ska fastställa förfaranden och arrangemang mellan de deltagande myndigheterna för utbyte av nödvändig information och samarbete vid genomförandet av följande uppgifter och vid utövandet av följande befogenheter när det gäller de centrala motparter som avses i leden a och b i den punkten eller koncerner som inbegriper sådana centrala motparter:

a) Utarbetandet av resolutionsplaner i enlighet med artikel 12 och liknande krav enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

b) Bedömningen av sådana instituts och koncerners möjlighet till resolution i enlighet med artikel 15 och liknande krav enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

c) Tillämpningen av befogenheter att åtgärda eller undanröja hinder för möjligheten till resolution enligt artikel 16 och eventuella liknande befogenheter enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

d) Tillämpningen av åtgärder för tidigt ingripande enligt artikel 18 och liknande befogenheter enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

e) Tillämpningen av resolutionsverktyg och utövandet av resolutionsbefogenheter och liknande befogenheter som tilldelats de relevanta myndigheterna i tredjeland.

4. Samarbetsarrangemang som ingås mellan resolutionsmyndigheter och behöriga myndigheter i medlemsstater och tredjeländer enligt punkt 2 får omfatta bestämmelser om följande:

a) Utbyte av information som är nödvändig för utarbetandet och upprätthållandet av resolutionsplaner.

b) Samråd och samarbete vid utarbetandet av resolutionsplaner, inklusive principer för utövandet av befogenheter enligt artikel 77 och liknande befogenheter enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

c) Utbyte av information som är nödvändig för tillämpningen av resolutionsverktyg och utövandet av resolutionsbefogenheter och liknande befogenheter enligt de relevanta tredjeländernas lagstiftning.

d) Tidig varning eller samråd med samarbetsarrangemangets parter innan några omfattande åtgärder vidtas enligt denna förordning eller de relevanta tredjeländernas lagstiftning som påverkar den centrala motpart eller den koncern som arrangemanget gäller.

e) Samordning av information till allmänheten vid gemensamma resolutionsåtgärder.

f) Förfaranden och arrangemang för utbyte av information och samarbete enligt leden a–e i denna punkt, inklusive, när så är lämpligt, genom inrättande och användning av krishanteringsgrupper.

För att säkerställa en gemensam, enhetlig och konsekvent tillämpning av punkt 3 ska Esma utfärda riktlinjer om typer av och innehållet i de bestämmelser som avses i denna punkt senast den 12 augusti 2022.

5. Resolutionsmyndigheter och behöriga myndigheter ska underrätta Esma om alla samarbetsarrangemang som de har ingått i enlighet med denna artikel.

Artikel 80

Utbyte av konfidentiella uppgifter

1. Resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter, behöriga ministerier och, i tillämpliga fall, andra relevanta nationella myndigheter får utbyta konfidentiella uppgifter, inbegripet återhämtningsplaner, med relevanta myndigheter i tredjeland endast om de följande villkoren är uppfyllda:

a) Dessa myndigheter i tredjeland omfattas av krav på och standarder för tystnadsplikt som samtliga berörda myndigheter anser vara minst likvärdiga med dem som föreskrivs i artikel 73.

b) Uppgifterna är nödvändiga för att de relevanta myndigheterna i tredjeland ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt nationell rätt som är jämförbara med dem som fastställs i denna förordning och de används inte för andra ändamål.

2. I den mån utbytet av uppgifter gäller personuppgifter ska hanteringen och överföringen av dessa personuppgifter till myndigheter i tredjeland regleras av tillämplig unionsrätt och nationell rätt om dataskydd.

3. Om de konfidentiella uppgifterna kommer från en annan medlemsstat får resolutionsmyndigheter, behöriga myndigheter och behöriga ministerier inte lämna ut de uppgifterna till relevanta myndigheter i tredjeland såvida inte de följande villkoren är uppfyllda:

a) Den relevanta myndigheten i den medlemsstat varifrån uppgifterna kommer samtycker till att de lämnas ut.

b) Uppgifterna lämnas bara ut för de ändamål som den myndighet som avses i led a har godkänt.

4. För tillämpningen av denna artikel ska uppgifter anses vara konfidentiella om de omfattas av konfidentialitetskrav enligt unionsrätten.

AVDELNING VII

ADMINISTRATIVA ÅTGÄRDER OCH SANKTIONER

Artikel 81

Administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder

1. Medlemsstaterna ska, utan att det påverkar deras rätt att föreskriva och ålägga straffrättsliga påföljder, fastställa regler för administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som ska tillämpas när denna förordning inte har uppfyllts, och vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att de genomförs.

Om medlemsstaterna beslutar att inte fastställa regler om administrativa sanktioner vid överträdelser som omfattas av nationell straffrätt, ska de meddela kommissionen och Esma de relevanta straffrättsliga bestämmelserna. De administrativa sanktionerna och de andra administrativa åtgärderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Senast den 12 augusti 2022 ska medlemsstaterna i detalj anmäla de regler som avses i första och andra styckena i denna punkt till kommissionen och till Esma. De ska till kommissionen och Esma utan dröjsmål anmäla eventuella ändringar av reglerna.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder som avses i punkt 1, i fall där de skyldigheter som avses i den punkten gäller för centrala motparter och clearingmedlemmar, vid en överträdelse kan tillämpas, om inte annat följer av de villkor som föreskrivs i nationell rätt, på centrala motparters och clearingmedlemmars styrelse och verkställande ledning och på andra fysiska personer som enligt nationell rätt är ansvariga för överträdelsen.

3. De befogenheter att ålägga administrativa sanktioner eller vidta andra administrativa åtgärder som föreskrivs i denna förordning ska ges till resolutionsmyndigheterna eller, om det är en annan myndighet och beroende på typen av överträdelse, de behöriga myndigheterna. Resolutionsmyndigheterna och de berörda myndigheterna ska ha alla de befogenheter att samla information och alla de utredningsbefogenheter som de behöver för att utföra sina respektive uppgifter. När resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna utövar sina befogenheter att ålägga sanktioner ska de bedriva ett nära samarbete för att säkerställa att de administrativa sanktionerna eller de andra administrativa åtgärderna ger önskade resultat, och de ska samordna sina åtgärder när de hanterar gränsöverskridande fall.

4. Resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna ska utöva sina befogenheter att ålägga administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder i enlighet med denna förordning och nationell rätt på något av följande sätt:

a) Direkt.

b) I samarbete med andra myndigheter.

c) På eget ansvar genom delegering till sådana myndigheter.

d) Genom hänvändelse till de behöriga rättsliga myndigheterna.

Artikel 82

Särskilda bestämmelser

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det i deras lagar och andra författningar föreskrivs sanktioner och andra administrativa åtgärder för åtminstone följande situationer:

a) Underlåtenhet att utarbeta, upprätthålla och uppdatera återhämtningsplaner, i strid med artikel 9.

b) Underlåtenhet att tillhandahålla alla nödvändiga uppgifter för utarbetandet av resolutionsplaner, i strid med artikel 13.

c) Underlåtenhet av den centrala motparten att underrätta den behöriga myndigheten när den centrala motparten fallerar eller sannolikt kommer att fallera, i strid med artikel 70.1.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som kan tillämpas i de fall som avses i punkt 1 åtminstone inbegriper följande:

a) Ett offentligt uttalande som anger vilka fysiska personer, centrala motparter eller andra juridiska personer som är ansvariga och överträdelsens karaktär.

b) Ett föreläggande innehållande krav på att den ansvariga fysiska eller juridiska personen upphör med sitt agerande och inte upprepar detta.

c) Ett tillfälligt förbud för de medlemmar i den centrala motpartens verkställande ledning eller för andra fysiska personer som hålls ansvariga att inneha uppdrag i en central motpart.

d) I fråga om en juridisk person: straffavgifter på upp till 10 % av den juridiska personens totala årsomsättning under det föregående räkenskapsåret. I fall där den juridiska personen är ett dotterföretag till ett moderföretag ska den relevanta omsättningen vara den omsättning som följer av de konsoliderade räkenskaperna för det yttersta moderföretaget under det föregående räkenskapsåret.

e) I fråga om en fysisk person: straffavgifter på upp till 5 000 000 EUR eller, i medlemsstater där den officiella valutan inte är euro, motsvarande värde i nationell valuta den 11 februari 2021.

f) Straffavgifter på upp till två gånger beloppet för den fördel som erhållits genom överträdelsen, i fall där denna fördel kan fastställas.

Artikel 83

Offentliggörande av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder

1. Resolutionsmyndigheterna eller de behöriga myndigheterna ska på sin officiella webbplats offentliggöra alla administrativa sanktioner eller administrativa åtgärder som ålagts av dem till följd av överträdelser av denna förordning när sådana sanktioner eller åtgärder inte har överklagats eller möjligheterna till överklagande har uttömts. Sådant offentliggörande ska ske utan onödigt dröjsmål, efter det att den fysiska eller juridiska personen har underrättats om denna sanktion eller åtgärd, och ska inbegripa uppgifter om överträdelsens typ och karaktär samt om identiteten på den fysiska eller juridiska person som ålagts sanktionen eller åtgärden.

I fall där medlemsstater tillåter offentliggörande av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder som överklagats, ska resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna utan onödigt dröjsmål på sina officiella webbplatser offentliggöra information om överklagandets status och om resultatet av detta.

2. Resolutionsmyndigheter och behöriga myndigheter ska offentliggöra de administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder som ålagts av dem på anonym grund, på ett sätt som är förenligt med nationell rätt, under någon av följande omständigheter:

a) Om den administrativa sanktionen eller andra administrativa åtgärden har ålagts en fysisk person och ett offentliggörande av personuppgifter visar sig vara oproportionerligt vid en obligatorisk förhandsbedömning av proportionaliteten i ett sådant offentliggörande.

b) Om ett offentliggörande skulle utgöra ett hot mot de finansiella marknadernas stabilitet eller äventyra en pågående brottsutredning eller ett pågående straffrättsligt förfarande.

c) Om ett offentliggörande skulle orsaka de berörda centrala motparterna eller fysiska personerna oproportionerlig skada, i den mån detta kan fastställas.

Alternativt får i sådana fall offentliggörandet av de berörda uppgifterna skjutas upp under en rimlig period, om det förväntas att skälen till att uppgifterna offentliggörs på anonym grund inte längre kommer att föreligga efter denna tidsperiod.

3. Resolutionsmyndigheterna och de behöriga myndigheterna ska säkerställa att alla offentliggöranden som görs i enlighet med denna artikel finns kvar på deras officiella webbplats i minst fem år. Personuppgifter som ingår i den offentliggjorda informationen ska endast ligga kvar på resolutionsmyndighetens eller den behöriga myndighetens officiella webbplats under den period som är nödvändig i överensstämmelse med tillämpliga regler om dataskydd.

4. Senast den 12 augusti 2022 ska Esma lämna en rapport till kommissionen om medlemsstaternas offentliggörande av administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder på anonym grund enligt punkt 2 och särskilt om huruvida det har funnits betydande skillnader mellan medlemsstaterna i det avseendet. Den rapporten ska även behandla alla betydande skillnader i varaktigheten av offentliggörandet av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder i enlighet med medlemsstaternas nationella rätt om offentliggörande av administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder.

Artikel 84

Esmas upprätthållande av en central databas

1. Om inte annat följer av kraven på tystnadsplikt enligt artikel 73 ska resolutionsmyndigheter och behöriga myndigheter informera Esma om alla administrativa sanktioner som åläggs av dem enligt artikel 81 samt om statusen för eventuella överklaganden av sådana sanktioner samt resultatet av dessa.

2. Esma ska upprätthålla en central databas över administrativa sanktioner som rapporteras till den med informationsutbyte mellan resolutionsmyndigheter som enda syfte, och databasen ska vara tillgänglig endast för resolutionsmyndigheter och uppdateras på grundval av den information som dessa lämnar.

3. Esma ska upprätthålla en central databas över administrativa sanktioner som rapporteras till den med informationsutbyte mellan behöriga myndigheter som enda syfte, och databasen ska vara tillgänglig endast för behöriga myndigheter och uppdateras på grundval av den information som lämnas av dessa.

4. Esma ska upprätthålla en webbsida på sin befintliga webbplats med länkar till varje resolutionsmyndighets offentliggörande av administrativa sanktioner och varje behörig myndighets offentliggörande av administrativa sanktioner enligt artikel 83, och ange den period för vilken varje medlemsstat offentliggör sanktioner.

Artikel 85

Utövande av befogenheter att ålägga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder samt de behöriga myndigheternas och resolutionsmyndigheternas verkningsfulla tillämpning av dessa

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna och resolutionsmyndigheterna när de fastställer typen av administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder och nivån på straffavgifter tar hänsyn till alla relevanta omständigheter, inbegripet, när så är lämpligt, följande:

a) Överträdelsens allvar och varaktighet.

b) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens grad av ansvar.

c) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens finansiella ställning, som den indikeras genom exempelvis den ansvariga juridiska personens totala omsättning eller den ansvariga fysiska personens årsinkomst.

d) Beloppet för de vinster som gjorts eller de förluster som undvikits av den ansvariga fysiska eller juridiska personen, i den mån detta kan fastställas.

e) De förluster som tredjeparter har orsakats genom överträdelsen, i den mån detta kan fastställas.

f) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten och resolutionsmyndigheten.

g) Tidigare överträdelser som den ansvariga fysiska eller juridiska personen har gjort sig skyldig till.

h) Överträdelsens potentiella konsekvenser för det finansiella systemet.

AVDELNING VIII

ÄNDRINGAR AV FÖRORDNINGARNA (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 OCH (EU) 2015/2365 SAMT DIREKTIVEN 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU OCH (EU) 2017/1132

Artikel 86

Ändringar av förordning (EU) nr 1095/2010

Förordning (EU) nr 1095/2010 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 4.3 ska följande led läggas till:

”iv) när det gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 *, en resolutionsmyndighet enligt definitionen i artikel 2.3 i den förordningen.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

2. I artikel 40.5 ska följande stycke läggas till:

”Ledamöter i tillsynsstyrelsen som avses i punkt 1 b får, när frågor inom tillämpningsområdet för förordning (EU) 2021/23 behandlas, vid behov åtföljas av företrädare (utan rösträtt) för resolutionsmyndigheten i varje medlemsstat.”

Artikel 87

Ändringar av förordning (EU) nr 648/2012

Förordning (EU) nr 648/2012 ska ändras på följande sätt:

1. Följande artikel ska införas:

”Artikel 6b

Tillfälligt upphävande av clearingkravet i händelse av resolution

1. Om en central motpart uppfyller villkoren i artikel 22 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 * får den resolutionsmyndighet som utsetts för den centrala motparten enligt artikel 3.1 i den förordningen eller den behöriga myndighet som utsetts i enlighet med artikel 22.1 i den här förordningen, på eget initiativ eller på begäran från en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen av en clearingmedlem i den centrala motparten i resolution, begära att kommissionen tillfälligt upphäver det clearingkrav som avses i artikel 4.1 i den här förordningen för särskilda klasser av OTC-derivat eller för en särskild typ av motpart om följande villkor är uppfyllda:

a) Den centrala motparten i resolution är auktoriserad för att cleara särskilda klasser av OTC-derivat som omfattas av det clearingkrav för vilket det tillfälliga upphävandet har begärts.

b) Ett tillfälligt upphävande av clearingkravet för dessa särskilda klasser av OTC-derivat eller för en särskild typ av motpart är nödvändigt för att undvika eller hantera ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten eller de finansiella marknadernas korrekta funktionssätt i unionen i samband med den centrala motpartens resolution, och det tillfälliga upphävandet står i proportion till dessa syften.

Den begäran som avses i första stycket ska åtföljas av bevis för att villkoren i leden a och b i det stycket är uppfyllda.

Den myndighet som avses i första stycket ska underrätta Esma och ESRB om sin motiverade begäran samtidigt som begäran översänds till kommissionen.

2. Esma ska inom 24 timmar från underrättelsen om begäran från den myndighet som avses i punkt 1 första stycket i denna artikel, och i den mån det är möjligt, efter samråd med ESRB, avge ett yttrande om det avsedda tillfälliga upphävandet med beaktande av nödvändigheten av att undvika eller hantera ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten eller mot de finansiella marknadernas korrekta funktionssätt i unionen, de resolutionsmål som fastställs i artikel 21 i förordning (EU) 2021/23 samt de kriterier som anges i artikel 5.4 och 5.5 i den här förordningen.

3. Om Esma anser att det tillfälliga upphävandet av clearingkravet är en väsentlig ändring av kriterierna för att handelsskyldigheten ska träda i kraft enligt vad som avses i artikel 32.5 i förordning (EU) nr 600/2014 får Esma begära att kommissionen tillfälligt upphäver handelsskyldigheten i artikel 28.1 och 28.2 i den förordningen för samma särskilda klasser av OTC-derivat som omfattas av begäran om att tillfälligt upphäva clearingkravet.

Esma ska översända sin motiverade begäran till den myndighet som avses i punkt 1 första stycket och till ESRB samtidigt som begäran översänds till kommissionen.

4. De begäranden som avses i punkterna 1 och 3 och det yttrande som avses i punkt 2 ska inte offentliggöras.

5. Kommissionen ska utan onödigt dröjsmål efter mottagandet av den begäran som avses i punkt 1, på grundval av de skäl och bevis som den myndighet som avses i punkt 1 har lagt fram, antingen tillfälligt upphäva clearingkravet för de särskilda klasserna av OTC-derivat genom en genomförandeakt eller avslå begäran om tillfälligt upphävande.

Vid antagandet av den genomförandeakt som avses i första stycket ska kommissionen beakta det yttrande som avgetts av Esma som avses i punkt 2 i denna artikel, de resolutionsmål som avses i artikel 21 i förordning (EU) 2021/23, de kriterier som anges i artikel 5.4 och 5.5 i den här förordningen avseende dessa klasser av OTC-derivat och hur nödvändigt det tillfälliga upphävandet är för att undvika eller hantera ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten eller mot de finansiella marknadernas korrekta funktionssätt i unionen.

Om kommissionen avslår begäran om tillfälligt upphävande ska den lämna en skriftlig motivering för detta till den begärande myndighet som avses i punkt 1 första stycket och till Esma. Kommissionen ska omedelbart informera Europaparlamentet och rådet om detta och till dem vidarebefordra den motivering som lämnats till den begärande myndighet som avses i punkt 1 första stycket och till Esma. Uppgifterna ska inte offentliggöras.

Den genomförandeakt som avses i första stycket i denna punkt ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 86.3.

6. Den genomförandeakt genom vilken clearingkravet tillfälligt upphävs får också, om Esma begär det i enlighet med punkt 3 i denna artikel, tillfälligt upphäva handelsskyldigheten i artikel 28.1 och 28.2 i förordning (EU) nr 600/2014 för samma särskilda klasser av OTC-derivat som omfattas av det tillfälliga upphävandet av clearingkravet.

7. Det tillfälliga upphävandet av clearingkravet och, i tillämpliga fall, av handelsskyldigheten ska meddelas till den begärande myndighet som avses i punkt 1 första stycket i denna artikel och till Esma, och ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*, på kommissionens webbplats och i det offentliga register som avses i artikel 6.

8. Det tillfälliga upphävandet av clearingkravet enligt punkt 5 ska vara giltigt under en inledande period på högst tre månader från tillämpningsdagen för det tillfälliga upphävandet.

Det tillfälliga upphävande av handelsskyldigheten som avses i punkt 6 ska vara giltigt under samma inledande period.

9. Om grunderna för tillfälligt upphävande fortsätter att gälla, får kommissionen genom en genomförandeakt förlänga det tillfälliga upphävande som avses i punkt 5 med fler perioder, som inte får överstiga tre månader, upp till en total period för det tillfälliga upphävandet på högst tolv månader. Förlängningar av det tillfälliga upphävandet ska offentliggöras i enlighet med punkt 7.

Den genomförandeakt som avses i första stycket i denna punkt ska antas i enlighet med det förfarande som avses i artikel 86.3.

10. Vilken som helst av de myndigheter som avses i punkt 1 första stycket får utfärda en begäran till kommissionen om att förlänga det tillfälliga upphävandet av clearingkravet, i tillräckligt god tid före utgången av den inledande upphävandeperiod som avses i punkt 5 eller den förlängningsperiod som avses i punkt 9.

Begäran ska åtföljas av bevis på att villkoren i punkt 1 första stycket a och b är uppfyllda.

Den myndighet som avses i första stycket ska underrätta Esma och ESRB om sin motiverade begäran samtidigt som begäran inges till kommissionen.

Den begäran som avses i första stycket ska inte offentliggöras.

Esma ska utan onödigt dröjsmål efter mottagande av underrättelsen om begäran och, om den anser det nödvändigt, efter samråd med ESRB, till kommissionen avge ett yttrande om huruvida grunderna för det tillfälliga upphävandet fortsätter att vara tillämpliga med hänsyn till nödvändigheten av att undvika eller hantera ett allvarligt hot mot den finansiella stabiliteten eller mot de finansiella marknadernas korrekta funktionssätt i unionen, de resolutionsmål som fastställs i artikel 21 i förordning (EU) 2021/23 samt de kriterier som anges i artikel 5.4 och 5.5 i den här förordningen. Esma ska översända en kopia av detta yttrande till Europaparlamentet och rådet. Det yttrandet ska inte offentliggöras.

Genomförandeakten om förlängning av det tillfälliga upphävandet av clearingkravet får även förlänga perioden för det tillfälliga upphävande av handelsskyldigheten som avses i punkt 6.

Förlängningen av det tillfälliga upphävandet av handelsskyldigheten ska vara giltigt för samma period som förlängningen av det tillfälliga upphävandet av clearingkravet.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

2. Följande artikel ska införas:

”Artikel 13a

Ersättning av referensräntor för äldre transaktioner

1. De motparter som avses i artikel 11.3 får fortsätta att tillämpa de riskhanteringsförfaranden som de har inrättade den dag då denna förordning börjar tillämpas för sådana OTC-derivatkontrakt vars clearing inte sker centralt och som har ingåtts eller förnyats före den dag då skyldigheten att ha riskhanteringsförfaranden enligt artikel 11.3 får verkan, om dessa kontrakt, efter den 11 februari 2021, har förnyats i det enda syftet att ersätta de referensräntor som de hänvisar till eller att införa skyddsbestämmelser för den referensräntan.

2. Transaktioner som ingåtts eller förnyats före dagen då clearingkravet får verkan enligt artikel 4 och som, efter den 11 februari 2021, därefter har förnyats i det enda syftet att ersätta de referensräntor som de hänvisar till eller att införa skyddsbestämmelser för den referensräntan, ska av den anledningen inte omfattas av det clearingkrav som avses i artikel 4.”

3. I artikel 24a.7 ska led b ersättas med följande:

”b) Åtminstone årligen ta initiativ till och samordna unionsomfattande utvärderingar av de centrala motparternas motståndskraft mot ogynnsam utveckling på marknaden i enlighet med artikel 32.2 i förordning (EU) nr 1095/2010, om möjligt med beaktande av den aggregerade effekten av centrala motparters återhämtnings- och resolutionsarrangemang på unionens finansiella stabilitet.”

4. Artikel 28.3 ska ersättas med följande:

”3. Riskkommittén ska ge råd till styrelsen om arrangemang som kan påverka den centrala motpartens riskhantering, exempelvis en betydande ändring av dess riskmodell, obeståndsförfarandena, kriterierna för godkännande av clearingmedlemmar, clearing av nya klasser av instrument eller utkontraktering av funktioner. Riskkommittén ska informera styrelsen i god tid om eventuella nya risker som påverkar den centrala motpartens resiliens. Riskkommitténs råd ska inte krävas för den centrala motpartens löpande verksamhet. Rimliga ansträngningar ska göras för att samråda med riskkommittén om utveckling som kan påverka den centrala motpartens riskhantering i krissituationer, inbegripet den utveckling som är relevant för clearingmedlemmars exponeringar mot den centrala motparten och beroendeförhållanden med andra centrala motparter.”

5. Artikel 28.5 ska ersättas med följande:

”5. En central motpart ska skyndsamt underrätta den behöriga myndigheten och riskkommittén om alla beslut där styrelsen beslutar att inte följa riskkommitténs råd och förklara dessa beslut. Riskkommittén eller ledamöter av riskkommittén får informera den behöriga myndigheten om eventuella områden där den anser att riskkommitténs råd inte har följts.”

6. I artikel 37.2 ska följande stycke läggas till:

”Den centrala motparten ska underrätta den behöriga myndigheten om varje betydande negativ utveckling avseende varje clearingmedlems riskprofil som fastställs inom ramen för den centrala motpartens bedömning enligt första stycket eller annan bedömning med liknande slutsats, inbegripet varje ökning av den risk som en clearingmedlem medför för den centrala motparten, och som den centrala motparten anser kan utlösa ett obeståndsförfarande.”

7. I artikel 38 ska följande punkt läggas till:

”8. Den centrala motpartens clearingmedlemmar ska klart och tydligt informera sina befintliga och potentiella kunder om eventuella förluster eller andra kostnader som de kan komma att få bära till följd av tillämpningen av förfaranden för obeståndshantering och arrangemang för fördelning av förluster och positioner enligt den centrala motpartens verksamhetsregler, inbegripet vilken typ av ersättning de kan komma att få, med beaktande av artikel 48.7. Kunderna ska få tillräckligt detaljerad information för att säkerställa att de förstår de sämsta tänkbara förluster eller andra kostnader som de kan komma att få bära om den centrala motparten vidtar återhämtningsåtgärder.”

8. Följande artikel ska införas:

”Artikel 45a

Tillfälliga begränsningar vid en betydande icke-obeståndshändelse

1. Vid en betydande icke-obeståndshändelse enligt definitionen i artikel 2.9 i förordning (EU) 2021/23 får den behöriga myndigheten kräva att den centrala motparten ska avstå från någon av följande åtgärder under en period som fastställs av den behöriga myndigheten, och som inte får överstiga fem år:

a) Lämna utdelning eller ge en oåterkallelig utfästelse om utdelning, med undantag för rätt till utdelning som särskilt avses i förordning (EU) 2021/23 som en form av kompensation.

b) Köpa tillbaka stamaktier.

c) Skapa en skyldighet att betala ut rörlig ersättning enligt vad som fastställs i den centrala motpartens lönepolitik enligt artikel 26.5 i denna förordning, diskretionära pensionsförmåner eller avgångsvederlag till företagsledningen enligt definitionen i artikel 2.29 i denna förordning.

Den behöriga myndigheten ska inte hindra den centrala motparten från att vidta någon av de åtgärder som anges i första stycket om den centrala motparten har en rättslig skyldighet att vidta åtgärden och skyldigheten föregår de händelser som avses i första stycket.

2. Den behöriga myndigheten får besluta att göra undantag från begränsningarna i punkt 1 om den anser att undantag från dessa begränsningar inte skulle minska mängden eller tillgängligheten av den centrala motpartens egna medel, särskilt egna medel som är tillgängliga för användning som en återhämtningsåtgärd.

3. Esma ska senast den 12 februari 2022 utarbeta riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordning (EU) nr 1095/2010 som närmare anger under vilka omständigheter den behöriga myndigheten får kräva att den centrala motparten avstår från att vidta någon av de åtgärder som avses i punkt 1 i den här artikeln.”

9. I artikel 81.3 första stycket ska följande led läggas till:

”r) De resolutionsmyndigheter som har utsetts enligt artikel 3 i förordning (EU) 2021/23.”

Artikel 88

Ändring av förordning (EU) 2015/2365

I artikel 12.2 ska följande led läggas till:

”n) De resolutionsmyndigheter som har utsetts enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23*.

* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

Artikel 89

Ändringar av direktiv 2002/47/EG

Direktiv 2002/47/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.6 ska ersättas med följande:

”6. Artiklarna 4–7 i detta direktiv ska inte tillämpas på någon restriktion av verkställigheten av avtal om finansiellt säkerhetsställande eller någon restriktion av verkan av ett avtal om finansiell säkerhet, slutavräknings- eller kvittningsbestämmelse som åläggs med stöd av avdelning IV kapitel V eller VI i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU *, eller av avdelning V kapitel III avsnitt 3 eller kapitel IV i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 **, eller på någon sådan restriktion som åläggs med stöd av liknande befogenheter i en medlemsstats rätt för att underlätta en ordnad resolution av en enhet som avses i punkt 2 c iv eller 2 d i den här artikeln och som är föremål för skyddsåtgärder som åtminstone är likvärdiga med dem som fastställs i avdelning IV kapitel VII i direktiv 2014/59/EU eller i avdelning V kapitel V i förordning (EU) 2021/23.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

2. Artikel 9a ska ersättas med följande:

”Artikel 9a

Direktiv 2008/48/EG, direktiv 2014/59/EU och förordning (EU) 2021/23

Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av direktiv 2008/48/EG, direktiv 2014/59/EU och förordning (EU) 2021/23.”

Artikel 90

Ändring av direktiv 2004/25/EG

I artikel 4.5 ska tredje stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska säkerställa att artikel 5.1 i detta direktiv inte är tillämplig om de resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som fastställs i avdelning IV i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU * eller i avdelning V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 ** tillämpas.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

Artikel 91

Ändringar av direktiv 2007/36/EG

Direktiv 2007/36/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.4 ska ersättas med följande:

”4. Medlemsstaterna ska säkerställa att detta direktiv inte är tillämpligt om resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som fastställs i avdelning IV i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU * eller i avdelning V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 ** tillämpas.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

2. Artikel 5.5 ska ersättas med följande:

”5. Medlemsstaterna ska för tillämpningen av direktiv 2014/59/EU och förordning (EU) 2021/23 se till att bolagsstämman, med en majoritet av två tredjedelar av de avlagda giltiga rösterna, får besluta eller ändra bolagsordningen för att föreskriva att en kallelse till bolagsstämma för att fatta beslut om en kapitalökning ska utfärdas med kortare varsel än vad som föreskrivs i punkt 1 i den här artikeln, förutsatt att stämman inte äger rum inom tio kalenderdagar från kallelsen och att villkoren i artikel 27 eller 29 i direktiv 2014/59/EU eller artikel 18 i förordning (EU) 2021/23 uppfylls samt att kapitalökningen är nödvändig för att undvika de villkor för resolution som föreskrivs i artiklarna 32 och 33 i direktiv 2014/59/EU eller i artikel 22 i förordning (EU) 2021/23.”

Artikel 92

Ändring av direktiv (EU) 2017/1132

Direktiv (EU) 2017/1132 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 84.3 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna ska säkerställa att artiklarna 49, 58.1, 68.1, 68.2 och 68.3, artikel 70.2 första stycket, artiklarna 72–75, 79, 80 och 81 i det här direktivet inte tillämpas om de resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som fastställs i avdelning IV i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU * eller i avdelning V i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 ** tillämpas.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (EUT L 173, 12.6.2014, s. 190).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/23 av den 16 december 2020 om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012, (EU) nr 600/2014, (EU) nr 806/2014 och (EU) 2015/2365 samt direktiven 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2007/36/EG, 2014/59/EU och (EU) 2017/1132 (EUT L 022, 22.1.2021, s. 1).”

2. Artikel 86a ska ändras på följande sätt:

a) Led b i punkt 3 ska ersättas med följande:

”b) Bolaget är föremål för resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som framgår av avdelning IV i direktiv 2014/59/EU eller avdelning V i förordning (EU) 2021/23.”

b) Led c i punkt 4 ska ersättas med följande:

”c) föremål för krisförebyggande åtgärder enligt definitionen i artikel 2.1.101 i direktiv 2014/59/EU eller i artikel 2.48 i förordning (EU) 2021/23.”

3. Artikel 87.4 ska ersättas med följande:

”4. Medlemsstaterna ska säkerställa att detta kapitel inte är tillämpligt på bolag som är föremål för tillämpning av resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som fastställs i avdelning IV i direktiv 2014/59/EU eller i avdelning V i förordning (EU) 2021/23.”

4. Artikel 120 ska ändras på följande sätt:

a) Led b i punkt 4 ska ersättas med följande:

”b) Bolaget är föremål för resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som framgår av avdelning IV i direktiv 2014/59/EU eller avdelning V i förordning (EU) 2021/23.”

b) Led c i punkt 5 ska ersättas med följande:

”c) föremål för krisförebyggande åtgärder enligt definitionen i artikel 2.1.101 i direktiv 2014/59/EU eller i artikel 2.48 i förordning (EU) 2021/23.”

5. Artikel 160a ska ändras på följande sätt:

a) Led b i punkt 4 ska ersättas med följande:

”b) Bolaget är föremål för resolutionsverktyg, resolutionsbefogenheter och resolutionsmekanismer som framgår av avdelning IV i direktiv 2014/59/EU eller avdelning V i förordning (EU) 2021/23.”

b) Led c i punkt 5 ska ersättas med följande:

”c) föremål för krisförebyggande åtgärder enligt definitionen i artikel 2.1.101 i direktiv 2014/59/EU eller i artikel 2.48 i förordning (EU) 2021/23.”

Artikel 93

Ändring av direktiv 2014/59/EU

I artikel 1 ska följande punkt läggas till:

”3. Detta direktiv ska inte tillämpas på enheter som också är auktoriserade i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 648/2012.”

Artikel 94

Ändring av förordning (EU) nr 806/2014

Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Första stycket ska numreras som punkt 1.

b) Följande punkt ska läggas till:

”2. Denna förordning ska inte tillämpas på enheter som också är auktoriserade i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 648/2012.”

Artikel 95

Ändring av förordning (EU) nr 600/2014

I artikel 54.2 ska första stycket ersättas med följande:

”Om kommissionen bedömer att inte finns något behov av att utesluta börshandlade derivat från tillämpningsområdet för artiklarna 35 och 36 i enlighet med artikel 52.12 får en central motpart eller en handelsplats, innan den 11 februari 2021, ansöka hos sin behöriga myndighet om tillstånd att använda sig av övergångsarrangemang. Den behöriga myndigheten får, med beaktande av de risker som tillämpningen av rätten till tillträde enligt artikel 35 eller 36 när det gäller börshandlade derivat medför för den centrala motpartens eller handelsplatsens korrekta funktionssätt, besluta att artikel 35 eller 36 under en övergångsperiod till och med den 3 juli 2021 inte ska tillämpas på den berörda centrala motparten respektive handelsplatsen när det gäller börshandlade derivat. När en sådan övergångsperiod har godkänts får den centrala motparten eller handelsplatsen under denna period inte utnyttja rätten till tillträde enligt artikel 35 eller 36 när det gäller börshandlade derivat. Den behöriga myndigheten ska meddela Esma och – när det gäller centrala motparter – den centrala motpartens kollegium av behöriga myndigheter när en övergångsperiod godkänns.”

AVDELNING IX

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 96

Översyn

Senast den 12 februari 2024 ska Esma bedöma personal- och resursbehoven till följd av Esmas befogenheter och uppgifter i enlighet med denna förordning, och lämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.

Senast den 12 februari 2026 ska kommissionen se över genomförandet av denna förordning och lämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet. Bedömningen ska omfatta åtminstone

a) huruvida resolutionsmyndigheten har lämpliga och tillräckliga finansiella resurser att tillgå för att täcka förluster som uppstår till följd av en icke-obeståndshändelse,

b) vilket belopp av den centrala motpartens egna medel som ska användas för återhämtning och resolution och hur det ska användas, och

c) huruvida de resolutionsverktyg som resolutionsmyndigheten har att tillgå är lämpliga.

Rapporten ska när så är lämpligt åtföljas av förslag till översyn av denna förordning.

Senast den 31 december 2021 ska kommissionen se över tillämpningen av artikel 27.7. Kommissionen ska särskilt bedöma behovet av ytterligare ändringar med avseende på tillämpningen av verktyget för nedskrivning och konvertering vid resolution av centrala motparter i kombination med andra resolutionsverktyg som gör att clearingmedlemmar får bära ekonomiska förluster. Kommissionen ska lämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet, när så är lämpligt åtföljd av förslag till översyn av denna förordning.

Senast den 12 augusti 2027 ska kommissionen se över denna förordning och dess genomförande och bedöma ändamålsenligheten i styrformerna för återhämtning och resolution av centrala motparter i unionen samt lämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet, när så är lämpligt åtföljd av förslag till översyn av denna förordning.

Artikel 97

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 12 augusti 2022 med undantag av följande:

Artikel 95, som ska tillämpas från och med den 4 juli 2020.

Artikel 87.2, som ska tillämpas från och med den 11 februari 2021.

Artiklarna 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 9.6, 9.7, 9.9, 9.10, 9.12, 9.13, 9.16, 9.17, 9.18, 9.19, 10.1, 10.2, 10.3, 10.8, 10.9, 10.10, 10.11 och 10.12 och 11, som ska tillämpas från och med den 12 februari 2022.

Artiklarna 9.14 och 20, som ska tillämpas från och med den 12 februari 2023.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 16 december 2020.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
D. M. SASSOLI	M. ROTH
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA

AVSNITT A

Krav för återhämtningsplaner

Återhämtningsplanen ska innehålla följande uppgifter:

1. En sammanfattning av huvudinslagen i planen och en sammanfattning av den totala återhämtningskapaciteten.

2. En sammanfattning av de väsentliga förändringarna för den centrala motparten sedan den senast inlämnade återhämtningsplanen.

3. En kommunikations- och informationsplan som beskriver hur den centrala motparten avser att hålla sin behöriga myndighet informerad om återhämtningen och hantera eventuellt negativa marknadsreaktioner med iakttagande av största möjliga transparens.

4. En övergripande samling åtgärder avseende kapital, förlustfördelning, positionsfördelning och likviditet som krävs för att upprätthålla eller återställa den centrala motpartens bärkraft och finansiella sundhet, inbegripet för att återställa dess balanserade derivatportfölj och kapital samt fylla på förfinansierade medel och upprätthålla tillgången till tillräckliga likviditetskällor som är nödvändiga för att den centrala motparten ska kunna upprätthålla sin bärkraft enligt fortlevnadsprincipen och fortsätta att tillhandahålla kritiska tjänster i enlighet med de delegerade akter som antas med stöd av artiklarna 16.3 och 44.2 i förordning (EU) nr 648/2012. Åtgärder för förlustfördelning får omfatta infordran av medel vid återhämtning och en värdeminskning av de vinster som den centrala motparten ska betala ut till clearingmedlemmar som inte är på obestånd, om detta anges i den centrala motpartens verksamhetsregler; de initialsäkerheter som ställts av clearingmedlemmar som inte är på obestånd för att fördela förluster i enlighet med artikel 45.4 i förordning (EU) nr 648/2012 får därvid inte användas.

5. En bedömning av återhämtningsalternativen med avseende på

   i) de effekter som deras genomförande har på den centrala motpartens solvens, likviditet, finansieringspositioner, lönsamhet och operationer,

   ii) de externa effekter och systemkonsekvenser som deras genomförande har på den centrala motpartens kritiska funktioner, aktieägare, clearingmedlemmar, borgenärer och andra intressenter samt, i tillämpliga fall, resten av koncernen och, i den mån informationen är tillgänglig, den centrala motpartens kunder och indirekta kunder,

   iii) möjligheten för deras genomförande efter en detaljerad analys av risker, hinder och lösningar för hindren, och

   iv) de effekter som deras genomförande har på verksamhetens kontinuitet (särskilt i fråga om it och personal) och tillgången till annan finansiell infrastruktur.

6. Lämpliga villkor och förfaranden för att säkerställa att återhämtningsåtgärder genomförs i god tid, inbegripet en uppskattning av tidsramen för att genomföra varje väsentlig del av planen.

7. En närmare beskrivning av alla väsentliga hinder för ett effektivt och snabbt genomförande av planen, inbegripet beaktande av följderna för clearingmedlemmar och kunder inbegripet i de fall där clearingmedlemmar sannolikt kommer att vidta åtgärder i enlighet med de återhämtningsplaner som avses i artiklarna 5 och 7 i direktiv 2014/59/EU, och när så är lämpligt för resten av koncernen.

8. En bedömning av återhämtningsalternativens lämplighet för att hantera varje relevant scenario enligt återhämtningsplanen på grundval av hur dessa alternativ

   i) säkerställer transparens och gör det möjligt för dem som skulle kunna exponeras för förluster och likviditetsbrister att mäta, hantera och kontrollera sådana potentiella förluster och brister,

   ii) ger incitament till aktieägare, clearingmedlemmar och deras kunder samt det finansiella systemet, och

   iii) minimerar de negativa effekterna på clearingmedlemmar och deras kunder och på det finansiella systemet.

9. Identifiering av kritiska funktioner.

10. En detaljerad beskrivning av förfarandena för att fastställa värdet på och möjligheten att avyttra den centrala motpartens centrala affärsområden, verksamhet och tillgångar.

11. En detaljerad beskrivning av hur återhämtningsplaneringen införlivas i den centrala motpartens ledningsstruktur, hur den ingår i den centrala motpartens verksamhetsregler som clearingmedlemmarna har samtyckt till samt policy och förfaranden som reglerar godkännandet av återhämtningsplanen och fastställande av vilka personer i organisationen som ska ansvara för att utarbeta och genomföra planen.

12. Arrangemang och åtgärder som uppmuntrar clearingmedlemmar som inte är på obestånd att lägga konkurrenskraftiga bud i auktioner på positioner som innehas av medlemmar som är på obestånd.

13. Arrangemang och åtgärder för att säkerställa att den centrala motparten har tillräcklig tillgång till beredskapsfinansieringskällor, däribland potentiella likviditetskällor, så att den kan fortsätta att bedriva sin verksamhet och fullgöra sina åtaganden när de förfaller till betalning.

14. En bedömning av tillgängliga säkerheter och en bedömning av möjligheterna att föra över resurser eller likvida medel mellan affärsområden.

15. Arrangemang och åtgärder

    i) för riskminskning,

    ii) för omstrukturering av avtal, rättigheter, tillgångar och åtaganden,

    iii) för omstrukturering av affärsområden,

    iv) som är nödvändiga för att upprätthålla kontinuerlig tillgång till finansmarknadsinfrastrukturer och handelsplatser,

    v) som är nödvändiga för att fortlöpande upprätthålla den centrala motpartens operativa verksamhet, däribland infrastruktur och it-tjänster,

    vi) för att helt eller delvis säga upp kontrakt,

    vii) för att minska värdet av eventuella vinster som den centrala motparten ska betala ut till en clearingmedlem som inte är på obestånd, i tillämpliga fall, beroende på vilken typ av instrument den centrala motparten clearar,

    viii) för att ålägga clearingmedlemmar som inte är på obestånd en skyldighet att lämna kontantbidrag till den centrala motparten som åtminstone motsvarar clearingmedlemmens bidrag till obeståndsfonden. Denna skyldighet i form av infordran av medel vid återhämtning ska också inkluderas i och hänvisas till i den centrala motpartens regler och andra kontraktsarrangemang.

16. Förberedande åtgärder för att underlätta försäljningen av tillgångar eller affärsområden inom en lämplig tidsfrist för återställande av den finansiella sundheten, inbegripet en bedömning av en sådan försäljnings potentiella effekter på den centrala motpartens verksamhet.

17. Om andra förvaltningsåtgärder eller förvaltningsstrategier för att återställa den finansiella sundheten planeras, en beskrivning av dessa åtgärder eller strategier och deras förväntade finansiella effekter.

18. Förberedande åtgärder som den centrala motparten vidtagit eller planerar att vidta för att underlätta genomförandet av återhämtningsplanen – däribland åtgärder som är nödvändiga för att snabbt rekapitalisera den centrala motparten, återställa dess balanserade derivatportfölj och fylla på förbetalda medel – liksom dess verkställbarhet över gränserna.

19. En ram med kvantitativa och kvalitativa indikatorer som identifierar när lämpliga åtgärder i planen får vidtas.

20. I tillämpliga fall, en analys av hur och när en central motpart, i enlighet med de villkor som tas upp i planen, får ansöka om att utnyttja centralbanksfaciliteter och identifiera de tillgångar som kan förväntas godtas som säkerhet enligt centralbanksfacilitetens villkor.

21. Med beaktande av artikel 49.1 i förordning (EU) nr 648/2012, en rad scenarier som allvarligt skulle påverka den centrala motpartens finansiella sundhet eller operativa bärkraft och som är relevanta för den centrala motpartens specifika förhållanden, såsom dess produktmix, affärsmodell och ram för likviditets- och riskhantering, bland annat scenarier som innebär systemomfattande händelser eller händelser som särskilt avser den rättsliga enheten och den koncern som den tillhör och specifik stress för den enskilda centrala motpartens clearingmedlemmar eller, när så är lämpligt, en anknuten finansmarknadsinfrastruktur.

22. Med beaktande av artiklarna 34 och 49.1 i förordning (EU) nr 648/2012, en rad scenarier som allvarligt skulle påverka den centrala motpartens finansiella sundhet eller operativa bärkraft och som uppstår både till följd av stress eller obestånd hos en eller flera av dess medlemmar, däribland scenarier som går utöver stress eller obestånd hos åtminstone de två clearingmedlemmar som den centrala motparten har störst exponering mot under extrema men möjliga marknadsförhållanden, och av andra orsaker, däribland förluster från den centrala motpartens investeringsverksamhet eller från operativa problem, inbegripet allvarliga yttre hot mot den centrala motpartens verksamhet på grund av en extern störning, chock eller it-relaterad incident.

AVSNITT B

Information som resolutionsmyndigheter får begära från centrala motparter i syfte att utarbeta och upprätthålla resolutionsplaner

I syfte att utarbeta och upprätthålla resolutionsplaner får resolutionsmyndigheter begära att centrala motparter tillhandahåller åtminstone följande information:

1. En detaljerad beskrivning av den centrala motpartens organisationsstruktur, däribland en förteckning över samtliga juridiska personer.

2. Uppgifter om varje juridisk persons direkta ägare och andelen med och utan rösträtt.

3. Varje juridisk persons etableringsort, registreringsland, verksamhetstillstånd och ledning.

4. En översikt över den centrala motpartens kritiska funktioner och centrala affärsområden, däribland balansräkningsuppgifter för sådana funktioner och affärsområden, redovisat per juridisk person.

5. En detaljerad beskrivning av komponenterna i den centrala motpartens och samtliga dess juridiska personers verksamhet, uppdelat efter åtminstone typer av tjänster och respektive belopp för clearade volymer, öppen ränta, initialsäkerhet, variationssäkerhetsflöden, obeståndsfonder och alla därmed förbundna bedömningsrättigheter eller andra återhämtningsåtgärder som gäller sådana affärsområden.

6. Uppgifter om kapital- och skuldinstrument som getts ut av den centrala motparten och dess rättsliga enheter.

7. Identifiering av från vem den centrala motparten har erhållit säkerhet och i vilken form (äganderättsöverföring eller säkerhetsrätt), och till vem den ställt säkerheter och i vilken form och den person som innehar säkerheten, och i båda fallen den jurisdiktion där säkerheten är belägen.

8. En redogörelse för den centrala motpartens och dess rättsliga enheters exponeringar utanför balansräkningen, inklusive en översikt över dess kritiska funktioner och centrala affärsområden.

9. Den centrala motpartens väsentliga säkringar, inklusive en översikt över juridiska personer.

10. Identifiering av den centrala motpartens clearingmedlemmars relativa exponeringar och betydelse samt en analys av effekterna av de största clearingmedlemmarnas fallissemang på den centrala motparten.

11. Varje system i vilket den centrala motparten har en siffer- eller värdemässigt betydande handelsvolym, inklusive en översikt över den centrala motpartens juridiska personer, kritisk verksamhet och centrala affärsområden.

12. Varje betalnings-, clearing- eller avvecklingssystem som den centrala motparten direkt eller indirekt ingår i, inklusive en översikt över den centrala motpartens juridiska personer, kritiska verksamhet och centrala affärsområden.

13. En detaljerad uppräkning och beskrivning av de centrala styrinformationssystem, inklusive system för riskhantering, redovisning, finansiell och lagstadgad rapportering som används av den centrala motparten, inklusive en översikt över den centrala motpartens juridiska personer, kritiska verksamhet och centrala affärsområden.

14. Identifiering av ägarna till de system som avses i punkt 13, tillhörande servicenivåavtal och alla datorprogram, system eller verksamhetstillstånd, inklusive en översikt över deras rättsliga enheter, kritiska verksamhet och centrala affärsområden.

15. Identifiering av och översikt över juridiska personer och kopplingar och ömsesidigt beroende mellan de olika juridiska personerna, till exempel

    i) gemensam eller delad personal, gemensamma eller delade anläggningar och system,

    ii) kapital-, finansierings- eller likviditetsarrangemang,

    iii) befintliga eller villkorade kreditexponeringar,

    iv) korsvisa garantiavtal, korsvisa arrangemang för säkerheter, korsvisa fallissemangsklausuler och korsvisa nettningsavtal,

    v) risköverföring och back-to-back-handelsavtal,

    vi) servicenivåavtal.

16. Behörig myndighet och resolutionsmyndighet per juridisk person, om andra än de som utsetts enligt artikel 22 i förordning (EU) nr 648/2012 och enligt artikel 3 i den här förordningen.

17. Den person i styrelsen som har ansvar för att tillhandahålla den information som är nödvändig för att utarbeta den centrala motpartens resolutionsplan samt ansvariga personer, om det rör sig om andra personer, för de olika juridiska personerna, den kritiska verksamheten och centrala affärsområden.

18. Beskrivning av den centrala motpartens befintliga arrangemang för att säkerställa att resolutionsmyndigheten i händelse av resolution kommer att ha tillgång till all nödvändig information, enligt vad som fastställts av resolutionsmyndigheten, för att tillämpa resolutionsverktygen och utöva resolutionsbefogenheterna.

19. Alla avtal som den centrala motparten och dess rättsliga enheter har ingått med tredjeparter och som skulle kunna sägas upp till följd av ett beslut från myndigheterna att använda ett resolutionsverktyg, och huruvida en uppsägning skulle kunna påverka tillämpningen av resolutionsverktyget.

20. En beskrivning av möjliga likviditetskällor medel till stöd för resolution.

21. Information om inteckning av tillgångar, likvida tillgångar, poster utanför balansräkningen, säkringsstrategier och konteringspraxis.

AVSNITT C

Frågor som resolutionsmyndigheten ska beakta vid bedömning av en central motparts möjlighet till resolution

Vid bedömning av en central motparts möjlighet till resolution ska resolutionsmyndigheten beakta följande:

1. I vilken utsträckning den centrala motparten kan hänföra centrala affärsområden och kritisk verksamhet till juridiska personer.

2. I vilken utsträckning juridiska strukturer och företagsstrukturer är anpassade till centrala affärsområden och kritisk verksamhet.

3. I vilken utsträckning den centrala motpartens juridiska struktur förhindrar att resolutionsverktygen tillämpas på grund av antalet juridiska personer, koncernstrukturens komplexitet eller svårigheter att anpassa affärsområden till koncernenheter.

4. I vilken utsträckning det har gjorts arrangemang för att tillhandahålla nödvändig personal, infrastruktur, finansiering, likviditet och kapital för att stödja och upprätthålla centrala affärsområden och kritisk verksamhet.

5. Huruvida det finns servicenivåavtal, och hur stabila de är.

6. I vilken utsträckning serviceavtal som den centrala motparten ingått är fullt ut verkställbara om motparten skulle försättas i resolution.

7. I vilken utsträckning den centrala motpartens styrningsstruktur är lämplig för att hantera och säkerställa efterlevnaden av den centrala motpartens interna riktlinjer för servicenivåavtal.

8. I vilken utsträckning den centrala motparten har ett förfarande för överföring av tjänster som tillhandahålls till tredjeparter inom ramen för servicenivåavtal, om kritiska funktioner eller centrala affärsområden åtskiljs.

9. I vilken utsträckning det finns beredskapsplaner och åtgärder för att säkerställa fortsatt tillgång till betalnings- och avvecklingssystem.

10. Huruvida ledningsinformationssystemen är tillräckliga för att säkerställa att resolutionsmyndigheterna kan inhämta korrekt och fullständig information om de centrala affärsområdena och den kritiska verksamheten i syfte att påskynda beslutsprocesser.

11. Huruvida ledningsinformationssystemen har kapacitet att tillhandahålla information som är väsentlig för att den centrala motparten när som helst på ett verkningsfullt sätt ska kunna försättas i resolution, även under mycket föränderliga förhållanden.

12. I vilken utsträckning den centrala motparten har testat sina ledningsinformationssystem i de stresscenarier som fastställts av resolutionsmyndigheten.

13. I vilken utsträckning den centrala motparten kan säkerställa kontinuiteten hos sina ledningsinformationssystem för både den berörda och den nya centrala motparten, om den kritiska verksamheten och de centrala affärsområdena är åtskilda från övriga verksamheter och affärsområden.

14. I vilken utsträckning koncerninterna säkerheter tillhandahålls på marknadsvillkor, och riskhanteringssystemen för dessa säkerheter är stabila, om den centrala motparten drar fördel av eller är exponerat för sådana säkerheter.
15. I vilken utsträckning koncerninterna transaktioner görs på marknadsvillkor och riskhanteringssystemen för denna transaktionsverksamhet är stabila, om den centrala motparten ingår sådana transaktioner.
16. I vilken utsträckning användningen av koncerninterna säkerheter eller transaktioner ökar spridningseffekten inom koncernen.
17. I vilken utsträckning resolutionen av den centrala motparten, i tillämpliga fall, kan påverka en annan del av koncernen negativt, särskilt om andra finansmarknadsinfrastrukturer ingår i koncernen.
18. Huruvida myndigheter i tredjeland har de resolutionsverktyg som krävs för att stödja resolutionsåtgärder som unionens resolutionsmyndigheter vidtar, och möjligheterna för samordnade åtgärder mellan myndigheterna i unionen och myndigheterna i tredjeland.
19. Möjligheten att tillämpa resolutionsverktyg på ett sätt som uppfyller resolutionsmålen med tanke på de tillgängliga verktygen och den centrala motpartens struktur.
20. Särskilda krav för att ge ut nya äganderättsinstrument som avses i artikel 33.1.
21. De arrangemang och åtgärder som kan försvåra resolutionen när det gäller centrala motparter med clearingmedlemmar eller säkerhetsarrangemang som är etablerade i olika jurisdiktioner.
22. Trovärdigheten i att tillämpa resolutionsverktyg på ett sätt som uppfyller resolutionsmålen, med tanke på eventuella följder för clearingmedlemmar och, i tillämpliga fall, deras kunder, andra motparter och anställda samt eventuella åtgärder som myndigheter i tredjeländer kan vidta.
23. I vilken utsträckning det kan göras en korrekt utvärdering av effekterna av den centrala motpartens resolution på det finansiella systemet och på förtroendet för den finansiella marknaden.
24. I vilken utsträckning resolutionen av den centrala motparten skulle kunna ha en betydande direkt eller indirekt negativ effekt på det finansiella systemet, marknadens förtroende eller ekonomin.
25. I vilken utsträckning spridning till andra centrala motparter eller till de finansiella marknaderna skulle kunna begränsas genom tillämpning av resolutionsverktygen och utövande av resolutionsbefogenheterna.
26. I vilken utsträckning resolutionen av den centrala motparten skulle kunna ha en betydande effekt på betalnings- och avvecklingssystem.

Departementsserien 2020

Kronologisk förteckning

1. Ett nytt brott om olovlig befattning med betalningsinstrument. Genomförande av non-cash-direktivet. Ju.
2. Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer. Ju.
3. Konkurrensverkets befogenheter. N.
4. Klimatdeklaration för byggnader. Fi.
5. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter. Ju.
6. Material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. N.
7. Inkomstpensionstillägg. S.
8. En ny växtskyddslag. N.
9. Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden. S.
10. Ny lag om källskatt på utdelning. Fi.
11. Säkerhetsskyddsreglering för Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och kommittéväsendet. Ju.
12. Registrering av kontantkort, m.m. Ju.
13. Stärkt skydd för vissa geografiska beteckningar och ändringar i den kännetecknensrättsliga regleringen av ond tro. Ju.
14. Genomförande av arbetsvillkorsdirektivet. A.
15. Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser. S.
16. Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång. S.
17. Skärpt kontroll över explosiva varor. Ju.
18. Ökad rättssäkerhet och snabbare verkställighet i internationella familjemål. Ju.
19. Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen. Fi.
20. Översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m. I.
21. Sweden's seventh national report under the Joint Convention on the safety of spent fuel management and on the safety of radioactive waste management. Sweden's implementation of the obligations of the Joint Convention. M.
22. Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning. Ju.
23. En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål. Ju.
24. Införandet av en familjevecka påbörjas – familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal. S.
25. Gränsöverskridande tillgång till radio- och tv-program. Ju.
26. Bättre skydd för tekniska företagshemligheter. Ju.
27. Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna. S.
28. Uppdrag om förhindrande av brott kopplade till de stödåtgärder med statsfinansiella och samhällsekonomiska konsekvenser som vidtas med anledning av det nya coronaviruset. Slutrapport. Ju.
29. En utvecklad organisation för lokal statlig service – slutredovisning. Fi.
30. Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter. Fi.

Departementsserien 2020

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

Genomförande av arbetsvillkorsdirektivet. [14]

Finansdepartementet

Klimatdeklaration för byggnader. [4]

Ny lag om källskatt på utdelning. [10]

Genomförandet av MKB-direktivet i plan- och bygglagen. [19]

En utvecklad organisation för lokal statlig service – slutredovisning. [29]

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om återhämtning och resolution av centrala motparter. [30]

Infrastrukturdepartementet

Översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m. [20]

Justitiedepartementet

Ett nytt brott om olovlig befattning med betalningsinstrument. Genomförande av non-cash-direktivet. [1]

Uppenbart ogrundade ansökningar och fastställande av säkra ursprungsländer. [2]

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter. [5]

Säkerhetsskyddsreglering för Regeringskansliet, utlandsmyndigheterna och kommittéväsendet. [11]

Registrering av kontantkort, m.m. [12]

Stärkt skydd för vissa geografiska beteckningar och ändringar i den kännetecknesrättsliga regleringen av ond tro. [13]

Skärpt kontroll över explosiva varor. [17]

Ökad rättssäkerhet och snabbare verkställighet i internationella familjemål. [18]

Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning. [22]

En utökad möjlighet att söka efter vapen och andra farliga föremål. [23]

Gränsöverskridande tillgång till radio- och tv-program. [25]

Bättre skydd för tekniska företagshemligheter. [26]

Uppdrag om förhindrande av brott kopplade till de stödåtgärder med statsfinansiella och samhällsekonomiska konsekvenser som vidtas med anledning av det nya coronaviruset. Slutrapport. [28]

Miljödepartementet

Sweden's seventh national report under the Joint Convention on the safety of spent fuel management and on the safety of radioactive waste management. Sweden's implementation of the obligations of the Joint Convention. [21]

Näringsdepartementet

Konkurrensverkets befogenheter. [3]

Material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. [6]

En ny växtskyddslag. [8]

Socialdepartementet

Inkomstpensionstillägg. [7]

Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden. [9]

Reglering av undersköterskeyrket – kompetenskrav och övergångsbestämmelser. [15]

Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende – förslag till bestämmelser rörande bl.a. omedelbar placering, sekretess och skolgång. [16]

Införandet av en familjevecka påbörjas – familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal. [24]

Efterlevandestöd för barn som får vård eller boende bekostat av det allmänna. [27]